DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI

Jane Rhodes are în Franța faima de „cea mai puternică femeie din lume". Reclama o prezintă ca pe o persoană în stare să „răsucească bare de fier, să sfîșie cu mîinile o pereche de cizme, să ucidă elefanți, să scoată din rădăcini

baobabi și multe altele". Dar aceasta este reclama cu inevitabilul ei atribut de exagerări. Cert este că Janei Rhodes nu i-a fost greu să țină în mîini pe cei doi bărbați, fapt care o amuză nu numai pe ea, ci și pe cele două „victime", după cum se vede în fotografie.

DOI tineri, mari iubitori de muzică, și-au construit o pirogă în formă de chitară. Instalați la bordul acestei originale ambarcațiuni cei doi tineri au pornit — din portul Hamilton, (insulele Bermude) într-o croazieră în largul insulelor.

●

AUTORITĂȚILE din departamentul Seine-et-Marne (Franța) care supraveghează și controlează circulația, folosesc radarul pentru depistarea automobiliștilor care depășesc viteza legală. Cu ajutorul radarului, la ieșirea din localitatea Melun, 60 de contravenienți au fost descoperiți, în mai puțin de o oră, pentru exces de viteză.

●

CEI MAI MARI consumatori de bere din lume sînt neozeelandezii. Pe locul doi se situează cehii. Fiecare cetățean din R. S. Cehoslovacă consumă, în medie, pe an, 120 de litri de bere.

●

COLECTIVUL Institutului meteorologic din Japonia, a realizat o instalație pentru măsurarea permanentă a razelor gama, în vederea constatării infectării radioactive a apelor mării. Ea cuprinde un contor și un aparat automat de înregistrare, amîndouă închise într-un cilindru rezistent la curenți, cu un diametru de 13 cm. și o lungime de 2 m. Aparatura este lansată în ocean sau mare, cu ajutorul unui cablu pînă la o adîncime de 4000 metri. Cu acest aparat se pot determina impuritățile naturale ale mării, iar acestea vor putea fi comparate cu radioactivitatea artificială, care crește atunci cînd vase cu încărcătură atomică intră în apele japoneze.

●

TIPARUL original al măștii mortuare a lui Napoleon a fost descoperit cu prilejul licitației mobilierului din casa unei vechi familii corsicane, din orașul Bastia. Medicul particular al lui Napoleon, doctorul Antommarchi, era înrudit cu familia respectivă.

●

IN FLOTA statului Honduras, la fiecare 14 marinari revine... un amiral!

●

La o lecție de biologie cu clasa a VII-a a școlii-internat din orașul Kropotkin, ținutul Krasnodar, profesoara Valentina Savina le-a vorbit copiilor despre o fetiță din regiunea Ulianov, care „vede" obiectele prin... pereți. Apoi, ea a propus copiilor să stabilească cu ochii închiși culoarea unui creion. Spre marea surprindere a profesoarei și a întregei clase, eleva Tania Bikovskaia, fiica unui

muncitor feroviar, din localitate, a denumit întocmai culoarea creionului. Mai mult chiar, imediat după aceasta, ea a recunoscut cu... degetele un desen dintr-o carte, a indicat exact titlurile unor cărți, așezate sub un covor, a enumerat cu precizie obiectele dintr-un dulap închis și a stabilit conținutul unei serviete. La interesantele experiențe au asistat medicul școlii, profesorii, pedagogii.

După aceste experiențe, Tania Bikovskaia a fost trimisă la Institutul de medicină din Krasnodar. La catedra de psihiatrie a acestui institut, ea a trecut o serie de examene, stabilind și denumind cu exactitate toate obiectele.

Fiind întrebată dacă a știut că degetele ei au proprietatea de a „vedea", Tania a răspuns negativ. Totuși, ea și-a adus aminte, cu acest prilej, despre un fapt căruia, nu-i dăduse nici o atenție, la timpul său și, anume acela că, o dată, luînd o carte, a „citit" titlul ei fără să se fi uitat la copertă.

În fotografia din stînga, Tania Bikovskaia.

●

ÎN VEDEREA descoperirii de noi date în legătură cu arborele genealogic al lui William Shakespeare, organizatorii Expoziției jubiliare Shakespeare de la Stratford upon Avon (expoziție deschisă cu prilejul celei de-a 400-a aniversări a nașterii marelui dramaturg) au convocat în orașul natal al „marelui Will" o întîlnire cu persoanele care poartă numele Shakespeare. La întîlnire au venit 250 de persoane din diferite țări ale lumii care poartă numele de Shakespeare.

Scena se petrece în grădina zoologică din Londra. O dată cu vizita unui grup de copii la această grădină, leopardul din fotografie are noi prieteni și, pentru a ne demonstra acest lucru, el a acceptat destul de repede să ia masa din mîna unui vizitator

La cel de al XX-lea Congres internațional de geografie care și-a ținut recent lucrările la Londra, profesorul L. Dudley Stamp, președintele Asociației regale de geografie din Marea Britanie, a declarat că populația lumii crește, anual, cu doi la sută. Sporul anual de creștere a populației este de 65 de milioane de oameni.

Din datele prezentate de omul de știință englez, reiese că — pe plan mondial — suprafața locuibilă de către omenire se cifrează, în medie, la circa 5 hectare de persoană, ea variind de la țară la țară, în funcție de densitate. Bunăoară, dacă un locuitor de pe continentul american dispune de o suprafață locuibilă de 5 ha, un indian are la dispoziție numai 0,8 ha, iar în Japonia și Anglia revin unui locuitor doar 0,45 ha. Dacă se ține seama de faptul că în unele țări există și regiuni improprii pentru locuit, cum este cazul Japoniei și al R.A.U., în statele respective suprafața locuibilă este și mai mică, — 0,08 ha pe cap de locuitor, în Japonia și, respectiv, 0,16 ha în R.A.U.

Problema creșterii populației lumii este oglindită și în Anuarul demografic al Organizației Națiunilor Unite, pe anul 1962, care a apărut recent și însumează rezultatele ultimelor recensăminte. Potrivit acestor date, dacă la începutul actualului secol populația lumii era de 1,6 miliarde, în prezent ea se ridică la 3,2 miliarde. Cea mai mare creștere absolută a populației se înregistrează în țările din Asia, Africa și America latină. Într-o creștere de 560 de milioane de oameni în perioada 1950—1961, 60 la sută, adică 337 de milioane revin Asiei, unde trăiește circa 57 la sută din populația globului. Din zece țări cu cea mai mare populație, cinci se găsesc în Asia : China (717 mil.), India (455 mil.), Pakistan (97 mil.), Indonezia (96 mil.), Japonia (96 mil.).

DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI •

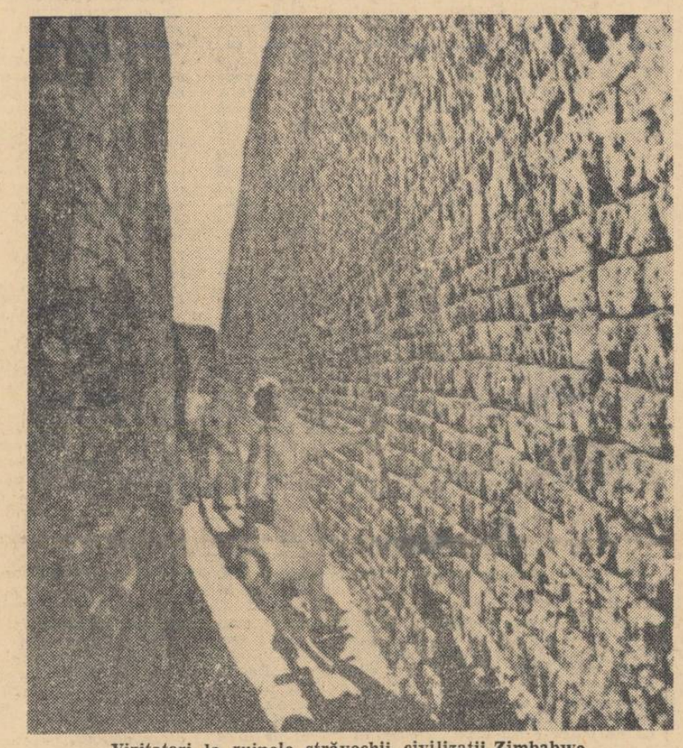

Vizitatori la ruinele străvechii civilizații Zimbabwe

Prin RHODESIA DE SUD

Avionul se ridică încet și, în scurt timp, aeroportul Băneasa rămîne în urmă. Ne îndreptăm spre sud. Traversăm curînd fîșia albastră a Dunării și facem un scurt popas la Sofia. Ne continuăm călătoria și, după un alt popas la Belgrad, sosim la Atena. Aici rămînem peste noapte iar a doua zi schimbăm avionul. Ne urcăm într-un supersonic BOAC, cu care vom zbura apoi, aproape tot timpul, la o altitudine de 9 000—12 000 m. Această înălțime apreciabilă nu împiedică însă, cînd ajungem deasupra Saharei, o vizibilitate bună. Lipsa de nori ne îngăduie să vedem firul mic al Nilului, cu care zburăm în paralel, mereu spre sud. Mai facem o escală și la Chartum, în Sudan. În jurul aeroportului e pustiu, nisipul e pretutindeni în mișcare, îl simțim chiar și în gură. Pasagerii se refugiază în clădirea aerogării, dar de nisipul fin tot nu scapă. La Nairobi, în Kenya, pe Ecuator, unde facem ultima haltă înainte de punctul final al călătoriei noastre, clima e mai dulce, vegetația mai bogată, multă umezeală. Din nou în văzduh și, după ce am văzut în depărtări vîrfurile înzăpezite ale munților Kilimangiaro, la orele 16 aterizăm pe elegantul aeroport din Salisbury. Aici, în capitala Rhodesiei de sud, am participat cu o delegație română, timp de 12 zile, la cea de-a 15-a conferință anuală a Comisiei internaționale de irigație și drenaj.

Irigație și drenaj... Pămînt și apă... Ca să folosim o comparație, poate nu cea mai potrivită, să asemuim apa cu un medicament miraculos pentru sol. Fără el — efecte grave. În doze normale — urmări excelente. Administrat irațional — consecințe grele. Problema asigurării pămîntului cu apă, dar numai în cantitățile și în condițiile de „medicament util" este una din cele mai importante probleme ale agriculturii moderne. Iată de ce Conferința internațională de irigație și drenaj s-a bucurat de o atenție deosebită, la ea participînd reprezentanți din 24 de țări din toate continentele.

Programul conferinței a constat din 3 zile — ședințe de lucru și 7 zile excursii. La ședințele de lucru s-au rezolvat probleme administrativ-financiare și probleme organizatorice privind Congresul al VI-lea internațional de irigații și drenaje care va avea loc în ianuarie 1966 la New Delhi — India. În discuțiile organizatorice s-a ridicat problema strîngerii colaborării între inginerii hidrotehnici și inginerii agronomi, o propunere în acest sens a fost unanim adoptată. S-au aprobat rapoartele financiare și s-au făcut propuneri cu privire la contribuția țărilor membre pentru terminarea și funcționarea clădirii Comisiei internaționale de irigație și drenaj de la New Delhi.

În timpul ședințelor de lucru au avut loc discuții rodnice în probleme de irigație și drenaj cu numeroși participanți. Am avut satisfacția să constat în rîndurile interlocutorilor mei interes pentru felul în care este valorificată Delta Dunării din punct de vedere hidrotehnic, pentru modul în care este îndreptat și corectat mersul unor rîuri.

Partea a doua a Conferinței — — excursiile — a fost deosebit de interesantă. Am vizitat multe regiuni din Rhodesia de sud în care au fost realizate construcții hidrotehnice și unde funcționează o serie de stațiuni experimentale agricole.

Una din vizite a fost organizată la barajul Kyle, pe rîul Umtilikwe, lîngă Fort Victoria. Paralel cu el s-a construit un canal de aducțiune la nivel înalt pe o lungime de 36 mile. Barajul Kyle este construit modern, în formă de arc cu dublă curbură. Are înălțimea de 210 picioare și capacitatea de înmagazinare de 1 072 000 acri picioare. Lucrarea s-a terminat în 1959. Se cuvine subliniat faptul că la 56 mile de barajul Kyle s-a construit în 1961 barajul deversor Esquilingwe cu rol de compensare. Rezultatele au fost bune. Extinderea suprafețelor amenajate pentru irigație în aval, a condus în 1961 la construirea barajului Bangala în aval de Esquilingwe Weir și s-a mărit capacitatea de transport a canalului de aducțiune.

Aceste lucrări hidrotehnice au creat premize pentru introducerea irigației moderne pe suprafețe întinse, precum și pentru inițierea cercetărilor legate imediat de producție în domeniul culturilor irigate. În prezent se aplică în mod rațional irigația prin scurgere pe 70% din suprafața amenajată și prin aspersiune pe 30%. Alături de trestia de zahăr și culturi citrice, se experimentează irigarea orezului, bumbacului, porumbului, soiei, alunelor de pămînt, Kenefului etc., realizînd cu succes două și trei recolte anual.

În 1963 a fost terminată construirea barajului Kariba, pe fluviul Zambezi. Acest baraj are înălțimea maximă de 420 picioare, lungimea la coronement de 2025 picioare, suportînd o șosea modernă pe care am făcut o instructivă călătorie. Pereții barajului sînt construiți în formă de arc cu dublă curbură, din beton, cu o grosime maximă la bază de 80 picioare. Barajul a creat cel mai mare lac artificial din lume, cu o lungime de 280 km și o suprafață de 2 000 mile pătrate. Construcția acestui baraj a regularizat cursul fluviului Zambezi în aval. Uzina hidroelectrică urmează să se dubleze în anii următori și furnizează curent în orașele și centrele industriale din Rhodesia de sud și de nord.

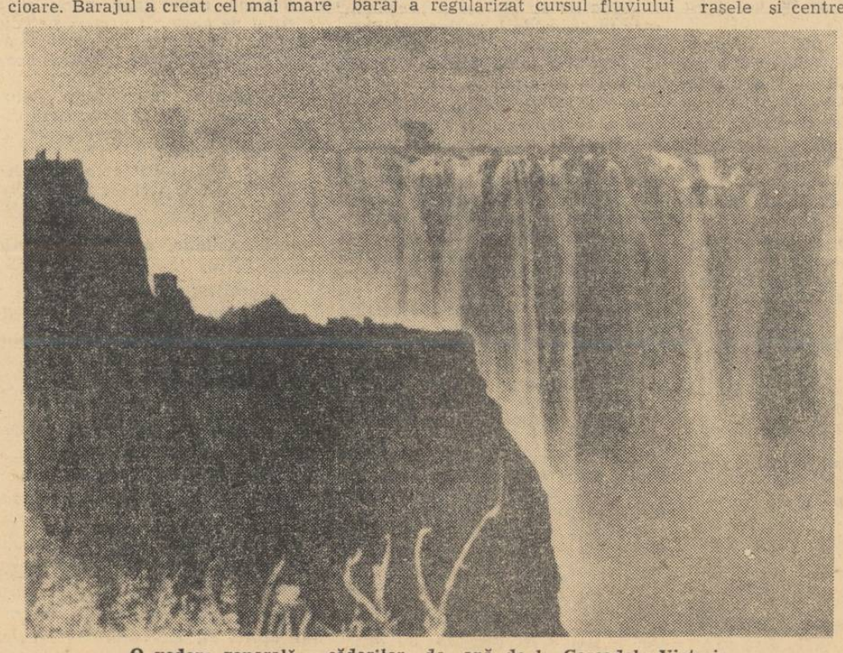

O vedere generală a căderilor de apă de la Cascadele Victoria

Capeți un simțămînt de amărăciune cînd constați că de toate aceste cuceriri ale civilizației nu beneficiază decît populația albă, care reprezintă în țară o minoritate — 200 000 față de peste 2 500 000 africani.

Astăzi, Salisbury are înfățișarea de oraș modern, cu străzi drepte și largi, cu clădiri ce numără zeci de etaje, cu parcuri și spații verzi, cu magazine, cu muzee și școli. Dar el contrastează puternic cu cocioabele în care trăiesc africanii. Mărimea medie a fermelor deținute de coloni variază între 15 000 — 150 000 acri, puși numai parțial în valoare. Proprietarii acestor terenuri folosesc atît mașini moderne cît și multe brațe de muncă ieftine. Populația africană posedă însă suprafețe reduse și practică o agricultură primitivă.

Într-un prospect al orașului Salisbury, am găsit cîteva sfaturi pentru cei ce vor să angajeze servitori negri. Între altele, pentru siguranță, se recomandă ținerea sub cheie a alimentelor... Personal m-am convins însă de netemeinicia unor astfel de sfaturi.

Se încearcă mereu să se prezinte într-o lumină nefavorabilă populația neagră — pentru ca astfel să se justifice politica rasistă a politicienilor albi. Or, în Rhodesia de sud se mai găsesc și astăzi urmele vechii civilizații Zimbabwe, ale cărei ruine sînt de altfel incluse în mai toate itinerariile turistice. Aceste ruine atestă înaltul nivel al civilizației atins de strămoșii actualilor rhodesieni.

Rasismul practicat de politicienii albi nu întrunește adeziunea unanimă a populației de origină europeană. Între mulți tehnicieni și specialiști albi — care lucrează efectiv — și între muncitorii negri am văzut de altfel că există relații de apropiere.

Am mai vizitat cascadele Victoria, cu spectaculoasele căderi de apă, am vizitat parcul național Wankie, pe o suprafață de 5400 mile pătrate, în care te poți întîlni între altele cu grupe de elefanți ce se plimbă alene, am fost în grădina botanică Ewarming, unică în Africa centrală și de sud.

Programul excursiilor a cuprins și o deplasare în Rhodesia de nord — care va deveni independentă în toamnă, purtînd numele de Zambezi. Am fost să vizităm acolo stațiunea de la Kafue Flats, situată la 150 mile de Lusaka, primul oraș al țării.

În lunca rîului Kafue, pe un fund de lac, s-a format o luncă de 1 250 000 acri, cu un sol extrem de argilos și impermeabil. Această suprafață este inundată periodic de apele rîului Kafue și are o vegetație ierboasă fără valoare economică. Suprafața mare și relieful regulat au atras atenția oamenilor de specialitate. Cu ajutorul F.A.O., s-a înființat în 1956 o stațiune pilot pentru stabilirea modului în care să se pună în valoare aceste lunci, cu participarea specialiștilor olandezi. Rezultatele experiențelor obținute pe 700 acri în intervalul 1956—1962 au dus la extinderea în producție a primelor rezultate pe 20 000 acri. Un agrotehnician în colaborare strînsă cu un specialist în fizica solului, a stabilit însușirile specifice ale acestui sol neobișnuit de greu, cu peste 65% argilă montmorilonitică. Prin experiențe în cîmp au stabilit agrotehnica corespunzătoare și modul special de irigat la principalele culturi agricole (trestia de zahăr, Kenef, orez, bumbac, porumb, grîu, soia etc.).

...La încheierea vizitei în Rhodesia de sud, mi-au rămas amintiri de neșters. Ale unei țări cu mari frumusețe, cu mari bogății, dar și cu mari, extrem de mari inegalități.

Dr. ing. N. HULPOI

Dezarmare

PE FIRUL EVENIMENTELOR

... și adăposturi antiatomice

Nu există zi a săptămînii în care cititorul pasionat al rubricii externe să nu găsească cel puțin o știre despre dezarmare, fie o declarație, o demonstrație, fie vești de la ședințele comitetului celor 18 state de la Geneva. Evident, nimeni nu se așteaptă la o veste senzațională de pe o zi pe alta. Dar fiecare crîmpei de știre îți dă posibilitatea să măsori temperatura, presiunea aerului, în sfîrșit, e ca și cum ai arunca o privire asupra barometrului.

Deci cum va fi vremea dezarmării? Nu se pot trage concluzii nici din faptul că la Geneva au fost inaugurate plenarele celei de a treia sute de reuniuni, nici din știrea că doi soldați englezi au tipărit la o rotativă aparținînd forțelor armate, manifeste în sprijinul dezarmării nucleare. Dacă însă adăugăm la toate astea pățania lui James Byrne din Michigan (S.U.A.) ceva tot iese.

Cetățeanul Byrne nu este nici diplomat participant la tratativele de la Geneva, nici membru al mișcării pentru dezarmare nucleară. El este pur și simplu un negustor inventiv în căutarea unor plasamente rentabile. În urmă cu cîțiva ani, el a crezut că în condițiile agravării tensiunii internaționale ar putea realiza venituri serioase din specularea... fricii față de consecințele războiului atomic. Byrne a investit capitaluri în fabricarea și vînzarea de adăposturi anti-atomice din plăci de oțel prefabricate care pot fi ușor montate și demontate.

Oricine își poate da seama că pentru a asigura plasarea produselor sale, Byrne nu avea altă ieșire decît, o dată cu lăudarea mobilității și rezistenței adăposturilor, să mizeze pe „iminența" conflictului atomic și deci să atițe isteria războiului rece. În primele săptămîni au fost vîndute circa 25 de bucăți, la prețul de detaliu de 1000 dolari fiecare. Dar, după cum constată revista „Newsweek" vînzarea a început să scadă și apoi să înceteze pe măsură ce „norii nucleari se evaporau".

Cîte nu au făcut agenții de publicitate ai firmei de adăposturi antiatomice Byrne și comp. pentru a salva afacerea!

Au fost organizate turnee cu demonstrații în diferite centre comerciale, campanii de publicitate în ziare și la televiziune. „Serviciile de apărare civilă — povestește Byrne — ne-au spus că au organizat cea mai bună expoziție în acest domeniu... Dar, nici un cumpărător".

Ingeniozitatea cetățeanului din Michigan s-a dovedit însă nelimitată. Pentru a-și scoate o parte din sumele investite, a început să folosească marfa drept gaj pentru pariuri la partidele de golf. De pildă, a pariat cîte un adăpost contra 29 dolari la două partide de golf. Nu numai că a pierdut ambele partide, ceea ce dovedește că e un slab jucător de golf, dar cîștigătorii au refuzat pur și simplu să ia în stăpînire cîștigurile, respectiv lăudatele adăposturi antiatomice.

Byrne a încercat să obțină anularea impozitelor asupra produselor sale. Dar reprezentanții oficiului de încasare a impozitelor i-au răspuns că singurul lucru care îl pot face este să fixeze noi impozite reduse la prețul recalculat al adăposturilor de 100 dolari bucata.

— D-ta ai cumpăra unul cu o 100 de dolari? — l-a întrebat Byrne pe reprezentantul oficiului.

— Nu, a fost răspunsul.

— Nu vrei să iei unul pe gratis — a revenit Byrne.

— Nu.

Byrne a anunțat de altfel în ziare că este gata să le dea pe gratis cui dorește. Pînă acum au sosit 50 de cereri. Dar toate întreabă: „Cine plătește transportul la destinatar?"

Falimentul afacerii adăposturilor antiatomice este un semn bun pentru barometrul dezarmării. El arată că opinia publică respinge sfaturile voit pesimiste ale celor care afirmă că nu există nici o altă ieșire din cursa înarmărilor decît refugiul în camerele de oțel.

Dar cu Byrne cum rămîne?

Există o soluție. În localitatea Walla Walla din statul Washington au fost descoperite caverne de bazalt care au fost locuite în urmă cu 10 000 pînă la 14 000 de ani. În ele s-au păstrat fragmente de schelete, săgeți și alte obiecte. Cercetătorii au început să analizeze relicvele pentru a descifra mesajul vremilor atît de îndepărtate.

Ce-ar fi ca adăposturile antiatomice ale lui Byrne să fie folosite drept loc de depozitare a unor mărturii contemporane, printre care să figureze, bineînțeles și o pancartă avînd înscrisă o înțelepciune care devine curentă — dezarmarea este cel mai bun adăpost antiatomic.

N. LUPU

Ce poți vedea din batiscaful „Arhimede"

Savantul francez, prof. Jean-Marie Pérès, directorul Stațiunii de cercetări marine de la Endoume și profesor la Facultatea de științe din Marsilia, a făcut recent o comunicare interesantă Comisiei internaționale de oceanografie de pe lîngă U.N.E.S.C.O. Cu atît mai interesantă, cu cît obiectul comunicării l-au constituit observațiile personale ale prof. Pérès, efectuate în ziua de 21 mai a.c., cînd a coborît cu batiscaful „Arhimede" la o adîncime de peste 7 000 m sub nivelul Mării Caraibilor, în așa-numita „groapă" de la Porto Rico.

Susținîndu-și teza că există pești și la o adîncime de peste 7 000 m, omul de știință francez i-a uimit pe cei circa o sută de confrați ai săi, prezenți la comunicarea respectivă de la Paris, afirmînd că „la această adîncime (7 300 m pînă la care coborîse în batiscaful „Arhimede" — n. n.) am văzut un mare număr de pești, de cel puțin cinci specii diferite".

De menționat că chiar antevorbitorul prof. Pérès, savantul danez Wolf, susținuse în cursul unui bilanț prezentat asupra cercetărilor întreprinse în ultimii ani de mai multe nave pentru cercetări oceanografice, că nici unul din sondajele efectuate de aceste nave n-a reușit să dea de pești la o adîncime de peste 6 500 m.

După părerea exprimată de prof. Pérès, „în groapa de la Porto Rico trebuie să existe pești pînă la o adîncime de 9 000 m". Conform constatărilor sale „există pești pe măsura existenței hranei pentru ei. Or, cît privește aceasta din urmă, ea poate să constea din pești morți, provenind din păturile mai aproape de suprafață și care se scufundă în cele din urmă pînă în fundul gropii de la Porto-Rico".

Și, pentru a-i convinge pe colegii săi, profesorul le-a relatat un fapt uimitor: în cursul scufundării sale cu batiscaful pînă la adîncimea de 7 300 m., el însuși a reușit să zărească pe fundul mării... 20 de cutii de sardele, un pantof vechi, o altă cutie, ziare și o bucată de bambus...

Byrne și produsul său

Săptămîna la televiziune

9 AUGUST

8,50 : Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9,00 : EMISIUNEA PENTRU COPII ŞI TINERETUL ŞCOLAR : • PUNGUŢA CU DOI BANI. Un film după cunoscuta poveste a lui Ion Creangă. • ÎNTÎMPLĂRI DIN TABĂRĂ — scenetă de Ştefan Tita. • Atenţiune, start copii ! Transmisiune de la Varşovia. 11,00 : REŢETA GOSPODINEI. 11,30 : EMISIUNEA PENTRU SATE. 19,00 : Jurnalul televiziunii. 19,15 : DE ZIUA MINERULUI. 19,25 : TEMELII DE OŢEL — o producţie a Studioului cinematografic „Alexandru Sahia". 19,40 : Cîntece şi dansuri populare româneşti. Îşi dau concursul : o formaţie instrumentală condusă de Tudor Pană — solişti : Aurelia Fătu-Răduţu, Maria Ciobanu, Irina Loghin, Pop Simion ; echipele de dansuri de la Casa de cultură a tineretului din raionul „Nicolae Bălcescu" şi Cooperativa „Igiena" din Capitală. 20,20 : PIANISTUL... cu Abbott şi Costello. 20,45 : ISTEAŢA — operă comică de Carl Orff. Interpretează un colectiv al Teatrului de stat din Timişoara.

10 AUGUST

19,00 : Jurnalul televiziunii. 19,15 : Pe drumul calificării. 19,45 : IOSIF LISOWSKI, tehnician inovator. Un documentar produs de Studioul cinematografic „Alexandru Sahia". 19,55 : NUNTĂ CA LA LUIERIU. Montaj coregrafic prezentat de Ansamblul de cîntece şi jocuri de la căminul cultural Luieriu, raionul Reghin. 20,35 : TELESPORT. 20,50 : MIZERABILII (partea I). Ecranizare în două serii, în regia lui Jean Paul le Chanois. În încheiere : Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

11 AUGUST

19,00 : Jurnalul televiziunii. 19,10 : Pentru copii şi tineretul şcolar : Oaspeţii noştri. 19,40 : Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiştilor amatori. 19,50 : CAUCIUC, PRODUS ROMÎNESC. Un documentar despre Combinatul de cauciuc sintetic de la Oneşti. 20,20 : MIZERABILII (partea a II-a). 21,50. Din viaţa muzicală a oraşelor patriei : Teatrul Muzical din Galaţi. În încheiere : Buletin de ştiri. Buletin meteorologic.

13 AUGUST

19,00 : Jurnalul televiziunii. 19,15 : Aventurile echipajului Val-Vîrtej. URMĂRIREA CONTINUĂ. 19,45 : Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiştilor amatori. 19,55 : BUCUREŞTI PE VERTICALĂ. Reportaj de Alexandru Stark şi Mircea Gherghinescu. 20,05: Filmul VACANŢĂ LA MARE. 21,30 : opereta FRUMOASA GALATHEEA de Poly Henrion. Muzica de Suppé. În distribuţie : Galatheea (Vali Niculescu), Pygmalion (Ion Stoian), Mydas (Arcadie Donos), Ganymed (George Hazgan). Coregrafia : Adriana Dumitrescu.

14 AUGUST

19,00 : Jurnalul televiziunii. 19,15 : Pentru pionieri şi şcolari : Ilustrate din vacanţă. 19,35 : Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiştilor amatori. 19,45 : Filmul PREFAŢA LA UN POEM. Un poem închinat proiectanţilor, cercetătorilor geologi, hidrologilor, arhitecţilor, constructorilor, scafandrilor şi marinarilor care au lucrat la elaborarea măreţului plan de construire a Hidrocentralei de la Porţile de Fier. 20,00 : SĂPTĂMÎNA. 21,00 : Concert de estradă. Transmisiune de la Moscova.

15 AUGUST

19,00 : Jurnalul televiziunii. 19,15 : Pentru copii : CINE A PIERDUT UN CÎNTEC ?! — emisiune muzical-distractivă de Fred Firea şi Titi Acs. 19,45 : Aventurile lui Robin Hood (V) : CURAJOASA MARIAN. 20,15 : SOARE DOBROGEAN. 20,45 : Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiştilor amatori. 20,55 : ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21,30 : Pagini din creaţia românească de operă şi balet. Îşi dau concursul : Irinel Liciu, Valentin Teodorian, Gabriel Popescu, artişti emeriţi, Magdalena Popa, Nicolae Florei, Amalto Checiulescu, Honorius Zaharescu, Constantin Toma şi un grup din ansamblul de balet al Teatrului de operă şi balet al R.P.R. 22,10 : Cîntă orchestra MANTOVANI (II). În încheiere : Buletin de ştiri. Sport. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

„Actualitatea cinematografică" este una din cele mai interesante rubrici ale micului ecran. Aşa a fost şi duminica trecută, cînd în interval de o oră am putut afla cîte ceva şi am putut vedea unele imagini din premierele cinematografelor noastre în luna august. Prezentarea documentarelor pe care studioul „Alexandru Sahia" le-a pregătit pentru cea de a 20-a aniversare a eliberării patriei, a contribuit, desigur, la îmbogăţirea acestui reportaj de noutăţi pe care cinefilii le aşteaptă cu nerăbdare.

Dar „Actualitatea cinematografică" ar putea fi mult mai interesantă încă, cu mai multă plăcere urmărită, dacă ar căuta să-şi lărgească orizontul, să-şi primenească formele de expresie. De cînd a fost înfiinţată, rubrica se rezumă la prezentarea filmelor ce vor rula pe ecranele cinematografelor noastre, fie în săptămîna, fie în luna următoare. Desigur, nu se poate afirma că arta cinematografică este cumva neglijată la televiziune. În fiecare săptămînă, în sezon de iarnă şi (mai abitir) în sezon estival, rulează filme artistice de lung sau de scurt metraj, filme de animaţie, filme de păpuşi şi toate genurile de filme documentare. Dar o cronică propriu-zisă, care să îndrume şi să orienteze, sau o cronică a actualităţii, care să ne vorbească şi despre altceva decît despre foarte apropiatele premiere, nu există. Dacă în ceea ce priveşte teatrul, muzica, artele plastice, s-au găsit formele şi cadrul pentru cronici vii şi variate, rămînerea în urmă a acestei foarte populare arte, nu este justificată.

Socotim că pentru viitoarea sa stagiune, televiziunea ar putea să-şi pună ca sarcină găsirea unor modalităţi noi, fie în cadrul rubricii existente, fie în alt cadru, pentru a aduce iubitorilor celei de a şaptea arte şi alte noutăţi decît cele legate de filmele ce vor rula. Sînt totdeauna pasionant de interesante aspectele muncii de creaţie şi de realizare a filmelor româneşti, viaţa de miraj a culiselor studiourilor. Prin reportaje filmate, prin interviuri, rubrica poate fi făcută cu adevărat actuală, după cum noutăţile privind cele mai valoroase producţii ale cinematografiei mondiale, imagini fotografice din filmele premiate la festivalurile internaţionale, proiectele cineaştilor, regizori sau actori, ar putea, de asemenea, să-şi găsească locul în această unică emisiune dedicată cinematografului din programul micului ecran. În care condiţii şi textul reportajului şi al comentariului ar putea schimba de ton şi cîştiga.

★

Recitalul vocal-instrumental de luni 3 august a adus în faţa camerelor de luat vederi un grup de solişti, care au interpretat cu simţire şi cu talent un program de lieduri şi de mici piese instrumentale. Ţinuta artistică a interpreţilor a dat recitalului o notă de tinereţe şi prospeţime. Am reţinut vocile plăcute ale sopranei Elena Popovici şi tenorului Constantin Dumitrescu şi corectitudinea instrumentiştilor, harpista Maria Teclu şi violonistul Igor Turjovski.

Şt. RADU

Pe malul mării, cînd răsare Luna...

(Urmare din pag. 1)

mul, dispreţuind vădit broderia ţesută din raze astrale. Într-o noapte cu lună pe mare, în apropierea portului, marinarii sînt singurii care refuză să plătească discului de argint, tributul ce i se cuvine. Omagiul lor se îndreaptă în asemenea nopţi spre luminile oamenilor, mai sigure, mai puternice, mai credincioase, decît cele ale naturii. Şi parcă mai fascinante.

★

În nopţile cu lună, la Năvodari, „sezoniştii" de o şchioapă, dorm de obicei. Atunci tabăra scăldată în lumină răsună de acea linişte solemnă pe care numai somnul copiilor o coboară pe pămînt. În seara aceasta

însă, două mii de pionieri şi şcolari, proaspăt sosiţi în tabără, au ridicat pavilionul. Acum, sub privirea blîndă şi ocrotitoare a Lunei ce s-a scăldat în mare, cîntecele şi poeziile, dansurile şi glumele se ţin lanţ. Mulţi, foarte mulţi dintre cei două mii, văd pentru prima dată marea şi redescoperă din nou Luna ca pe un vechi şi totuşi necunoscut prieten. Descoperă şi feerica ei cale de ape, care duce, nu se ştie unde, ca într-un basm cu Făt Frumos cel plecat spre celălalt tărîm. Iată de ce, cîntecele de slavă răsună atît de plin la Năvodari, de cele versurile ce preamăresc partidul dătător al atîtor bucurii, zboară spre larg cu avîntul albelor şi imaculatelor păsări ale mării.

★

O poveste de demult spune despre un turn pe care oamenii au vrut să-l înalţe pînă la cer pentru a ajunge la dumnezeu. Turnul se numea Babel şi deşi nu se ştie cu precizie dacă oamenii de atunci au vrut într-adevăr să-l apuce pe Domnul de barbă, acesta, temător, le-a încurcat limbile pentru ca ei să nu se mai poată înţelege. Şi turnul a rămas neisprăvit.

Seara, pe Lună, la Mamaia, hotelurile înalte aduc, fiecare în parte, cu turnul din vechime, iar vorbele oamenilor care se plimbă în preajma lor sau iau masa pe largile terase, n-ar putea fi înţelese şi tălmăcite toate, nici de cel mai înzestrat poliglot. Polonezi şi francezi, suedezi şi germani, unguri, romîni, danezi, cehi, englezi, americani, Mamaia în întregime e în lumina Lunii, un turn al lui Babel. Şi totuşi, împotriva socotelilor acelui dumnezeu din vechime, toată lumea pare să se înţeleagă de minune aci. O bună dispoziţie generală, o voioşie molipsitoare, apropie oamenii unii de alţii, semnele şi jumătăţile de cuvinte fiind o limbă internaţională perfect inteligibilă. O tînără germană nu se simte bine. Unul din băieţii noştri îi oferă locul pe bancă, o franţuzoaică aduce în fugă un pahar cu apă. Automobilismul e tocmai tema principală de dezbatere al unui numeros şi foarte divers grup din punct de vedere etnic, în vreme ce în sunetele orchestrelor de la „Parc", de la „Perla", de la „Cazino", de la „Melodii", perechile nu par de loc să simtă nevoia unui esperanto.

Mamaia joacă în serile acestea cu toată seriozitatea, rolul unei mese rotunde pentru cunoaştere şi înţelegere reciprocă. În vara lui 1964, turnul Babel de pe malul romînesc al Mării Negre a devenit scena unei prietenii şi solidarităţi umane, calde şi atente, despre care Luna, pornită în calea ei spre cealaltă emisferă, ar avea, desigur, multe de povestit.

★

„A pleca înseamnă a muri puţin" — spune un vechi dicton francez. Dar cînd la plecare asistă şi Luna, inimile aplecate spre melancolie, încearcă — cum spune Topîrceanu — o „tristeţe iremediabilă". Noroc că, dintre studenţii taberei de la Costineşti, care participă la carnavalul de adio, tristeţea a fost gonită de hohote de rîs şi valuri de muzică. Un „arlechin" a cîştigat concursul literar. Motiv serios de bună dispoziţie pentru celebrul personaj al comediei dell'arte, numit în zile cu soare şi nopţi fără lună, Dan Ursuleanu, student în anul IV al Facultăţii de limbă şi literatură romînă din Bucureşti. Pe estrada improvizată, cîţiva improvizaţi cîntăreţi de muzică uşoară, în sală, o mască de leu şi un toreador, o ciobăniţă şi un muşchetar şi încă atîtea alte obişnuite şi neobişnuite măşti. Carnaval studenţesc. Pe mare, Luna a rămas deocamdată singură. Mîine o altă serie de studenţi integralişti îi va admira calea argintie. Iar peste o lună alta. Căci vara, lună de lună, Luna e punctuală la întîlnirea ei pe mare cu studenţii.

★

E tîrziu. Sau devreme. Oricum, de la Mamaia la Mangalia litoralul doarme. Pe ţărm doar farurile şi coloratele lumini ale portului mai stau mărturie vieţii clocotitoare cufundată în somn pentru cîteva ore. Luna coboară încet spre mare. În partea opusă, scăldat şi răcorit de apa sărată, soarele răsare fără grabă din valuri. În lumina lui roşiatică, pescarii au ieşit în larg.

Mariana PÎRVULESCU

EUGEN FRUNZĂ

Aseară

Aseară te-am adunat
în căuşul mîinilor mele :
Văzduhul ningea colorat
lîngă tîmplele grele.

Fie-mi aproape, mi-am spus,
veşnic această ninsoare
în ora ce trece-n apus
ca un piepten de soare
prin părul tău leneş supus..

Dar seara căzu şi se sparse
ca un ulcior de foc,
noaptea cu apele-i arse
nu ne mai găsi la un loc.

Şi poate o noapte sau o vecie
— după ce ai plecat —
ca un drumeţ am stat răzimat
de umbra ta caldă şi vie.

PRIETENA MEA CARTEA

O lume veche scoasă la lumină

Cînd a pornit să scrie interesanta sa carte despre vechea Africă, omul de ştiinţă şi publicistul englez Basil Davidson şi-a propus să întreprindă un drum dificil. Pentru a oferi cititorilor o lucrare cît mai utilă şi mai apropiată de adevăr, avînd a călători în timp, în vremuri îndepărtate, fără prea multe mărturii istorice, el şi-a propus să se strecoare printre stînca prejudecăţilor şi viitoarea romanţării, tendinţă ce ispiteşte pe unii captivaţi mai mult de legende decît de adevărul istoric. Davidson a reuşit ceea ce a plănuit, dîndu-ne pînă la urmă o carte care se citeşte cu interes. Înlăturînd preocupările de natură forţat spectaculară, folosind un bogat documentar, disecînd cu minuţie faptele, trăgînd concluzii fireşti din înlănţuirea datelor de care dispunea, el reuşeşte să demonstreze în principal, cîteva idei cu care nu se poate să nu fim de acord. Sînt idei de o pregnantă actualitate care fac lumină într-un domeniu în care în mod vădit s-au ţinut obloanele trase.

Basil Davidson combate punctul de vedere ce nu putea servi decît dominaţiei coloniale, acela că africanii din sud sînt oameni fără istorie, că pămîntul lor nu ar fi existat o civilizaţie proprie. Cuceririle coloniale au fost justificate drept acţiuni civilizatoare. „Redescoperirea Africii vechi" infirmă acest punct de vedere, arătînd că descoperirile istorice dovedesc existenţa unei dezvoltări sociale, a unei civilizaţii în Africa neagră. Desigur, acest proces nu este bine cunoscut. Multe aspecte ale lui sînt încă necunoscute sau neclare. Descoperirile de pînă acum, scrierile atîtor istorici şi arheologi din ultima vreme permit oricui însă să cunoască ceea ce este esenţial, să întrezărească dinamica dezvoltării societăţii în această zonă a pămîntului.

Mărturiile istorice aflate la Meroe, Kalambo, Zimbabwe şi în alte locuri nu pot fi concepute decît ca izvorîte dintr-un contact cu lumea exterioară. Deşertul Sahara, cu toate vicisitudinile ce le prezintă, nu a putut să separe populaţia din nord de cea din sud. Populaţia africană a urmat o evoluţie care nu poate fi desprinsă de cea a societăţilor din alte părţi ale lumii, ci integrată în aceasta. Ea a adus o preţioasă contribuţie la îmbogăţirea tezaurului spiritual al omenirii.

În zilele noastre, continentul african se trezeşte la o altă viaţă. Aşa cum spune Davidson, îşi croieşte o nouă istorie. „Popoarele africane — spune el — au mers în trecut pe căile lor proprii ; nu există nici un motiv de a crede că nu o vor face din nou, în mod constructiv şi creator. Secole întregi s-a vorbit mereu despre eşecurile lor. Acum a venit timpul să se vorbească despre realizările lor".

Cu pondere, cu răbdare, autorul ne plimbă prin multe din ţările Africii, făcînd să iei cunoştinţă de lucruri noi. Cu el, trecem prin oraşele de piatră de pe coasta Oceanului Indian. Desigur, gloria lor a apus de mult. Despre aceste oraşe un poet suahil spunea : „Acolo unde au stat porţelanuri în firide, / Acum păsări sălbatice îşi cuibăresc puii". Totuşi pietrele mai păstrează încă amintirea acelor zile de măreţie. Facem apoi cunoştinţă cu vechea şi originala civilizaţie etiopiană, cu cele trei aspecte ale culturii ei materiale : terasarea versantelor dealurilor, obiceiul de a clădi cetăţi şi forturi pe vîrful dealurilor abrupte şi simbolismul falnic întruchipat în unele monumente, probabil funerare. Aflăm, de asemenea, mai mult despre marele Zimbabwe din Rhodesia, un celebru palat din care n-au mai rămas decît nişte ruine. Clădirea denotă multă inventivitate, forţă şi armonie. Se crede că are o vîrstă de minimum trei milenii. Zimbabwe a însemnat un moment important în cultura africană. A însemnat o civilizaţie pe care arheologii nu încetează nici astăzi să o cerceteze şi care n-a încetat nici astăzi să ofere noutăţi.

Traducerea în limba romînă a cărţii „Redescoperirea Africii vechi", scoasă de Editura ştiinţifică, beneficiază de o substanţială introducere a acad. Emil Condurachi, în care sînt făcute observaţii deosebit de preţioase.

Const. SÎRBU

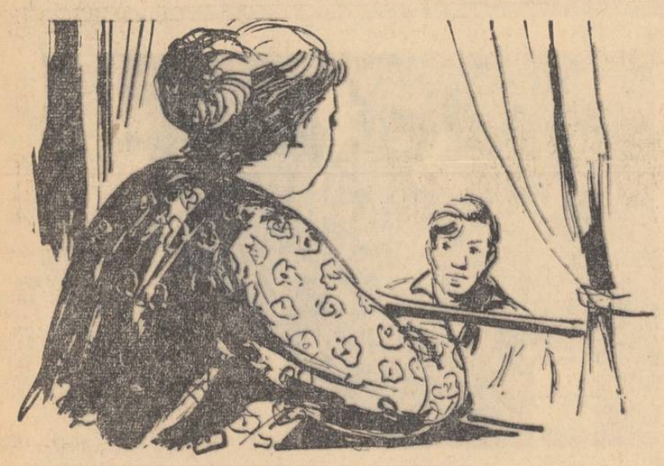

Motiv de divorţ

SCHIŢĂ DE ANA CRISTEA

S-au oprit amîndoi în uşa compartimentului. O femeie în vîrstă, poate chiar de 60 de ani, şi un bărbat, un tînăr mai bine zis, aşa cam la 25—28 de ani.

— Aici e ? Parcă nu-i aici ? zise bătrîna ezitînd să intre.

— Cum nu-i aici ! Uite colo, la geam, 37 şi 38 sînt locurile noastre. Hai, că stăm ca nişte caraghioşi în uşă.

Tînărul era tare supărat. Noi, ceilalţi din compartiment le-am făcut loc să treacă. Au intrat. Bărbatul a instalat valizele în port-bagaj şi s-au aşezat pe locurile lor.

O vreme nu i-am luat în seamă. Tăceau. Băiatul continua să fie încruntat şi parcă şi bătrîna se închisese în ea. Nu erau interesanţi pentru noi, cei care veneam mai de departe şi sporovăisem vesel despre toate pînă atunci. În general, în tren mutrele încruntate n-au căutare.

— Ei hai, mai spuneţi una cu trabantul, cu oltenii, cu ce-o fi — ne îndeamnă nr. 35, cel care animase grupul nostru.

— Aia cu trabantul şi oltenii o ştiţi ?

— Veche. Alta, cine ştie ?

— Ştiu eu una bună, dar...

— E fără perdea ?

— Cam aşa.

— Se respinge. Alta n-aveţi fraţilor, ce vreţi să murim de plictiseală ?

Hotărît lucru, cisla nu se mai lega. Cei doi, băiatul mai ales, ne stricase buna dispoziţie. Încet, încet, am revenit fiecare la ocupaţiile iniţiale : o carte, un ziar, „cuvintele" din Informaţia. Bărbaţii — erau trei în afara tînărului încruntat — îşi apropiaseră capetele ca rugbiştii în grămadă şi şuşoteau între ei. Le auzeam din cînd în cînd hohotele de rîs şi exclamaţiile : „E bună, e tare, domnule" ; sau „Stai să vă spun şi eu una : cică un bărbat vine o dată acasă şi..."

Şi iar izbucneau în rîs.

Într-un tîrziu i-am auzit şi pe vecinii de la geam şuşotind. Vorbea băiatul, tot supărat, tot încruntat.

— Nu, te rog, nu mai insista. Ce-am hotărît o dată e bun hotărît, doar nu-s copil. În general dumneata n-ar trebui să te amesteci.

— Nu insist de loc, ţi se pare. Nu insist, ar fi nedemn pentru Emilia, o ştii cît de mîndră e, cred că dacă ne-ar auzi...

— Foarte bine, înseamnă că sîntem de acord.

— Am crezut c-o să vă înţelegeţi. V-am lăsat singuri, nu m-am amestecat, degeaba îmi reproşezi, de cîte ori am fost la voi, să zici că te cicălesc.

— Ştii ceva ? Hai să nu ne mai certăm. Eu la Feteşti cobor, am treabă pînă peste cap, nu vreau să mă enervez. Scuteşte-mă măcar ceasul ăsta de Emilia dumitale.

Tăcură o vreme. Stăteau unul lîngă altul, fiecare cu gîndurile lui şi priveau cîmpurile scăldate în soare. Pe urmă reluară discuţia, ceva mai încet. „Emilia" era singurul cuvînt care se auzea mai desluşit şi care revenea mereu în discuţia lor.

— Măi băiete, tu nu înţelegi ? Nu-i ţin partea, dar uite, taie-mă, omoară-mă, mie nu mi-e clar ce-i reproşezi tu.

— E risipitoare, asta e ! aruncă furios băiatul.

— Pentru că a cumpărat flori ?

— Flori ? Dar cîte flori ! Cine a mai pomenit să dea cineva o dată 50 de lei pe flori ? Nu era nici sărbătoare, nici... dar ce să mai vorbim ! Femeie serioasă, cu bărbat, cu copil...

— De ce atît de „serioasă" ? Are 23 de ani, e încă foarte tînără. Mi-a spus : mamă, era o zi aşa de frumoasă, eram atît de fericită, aşa, fără nici un motiv special, mi-au plăcut florile şi le-am luat. Credea că o să te bucuri şi tu, aşa mi-a spus.

— Păi, sigur, se putea să nu-ţi spună, tocmai dumitale care o tei în braţe şi îi ţii partea ? Are avocată bună, n-am ce zice.

— Măi băiete, e caraghios, zău aşa. Pentru nişte flori să vă despărţiţi ? Şi ce flori frumoase erau ! Şi eu le-aş fi cumpărat.

— Cred şi eu, văd că vă asemănaţi în multe.

Bătrîna rămase o clipă pe gînduri. Era vădit stînjenită că trebuie să poarte o asemenea discuţie în tren. Şi nici postura probabil că nu prea îi convenea ; aceea de mamă care se poate presupune că-şi apără cu prea mult zel fiica în faţa ginerelui pus pe divorţ. Zise cu glas mai scăzut.

— Tu eşti supărat acum, dar să ştii că Emilia are gust.

— Da, cînd e vorba de flori sau de rochiile ei.

— Vezi că vorbeşti cu păcat ? Nu eram eu la voi atunci cînd ţi-a adus cămaşa aia ? Şi spune tu, nu ţi-a plăcut ?

— N-aveam nevoie să-mi cumpere ea.

— Dar ţi-a plăcut, nu-i aşa ? Şi mie mi-a luat atunci o bluză, copilului ghetuţe şi ei... ei ce şi-a cumpărat că am uitat ?

Tînărul mormăi ceva nedesluşit şi se uită pe geam. N-am înţeles dacă Emilia îşi cumpărase ceva pentru ea sau nu. Bătrîna nu-l lăsă.

— Ei, ţi-ai adus aminte ?

— Ce anume ?

— Vorbeam de ce şi-a cumpărat Emilia.

— Dumneata vrei cu tot dinadinsul să mă enervezi. Uite, aşa mă cicăleşte şi ea.

— Vrei să zici că şi în asta ne asemănăm...

— Eu nu zic nimic. Eu tac. Dumnevoastră vorbiţi, eu tac. Dacă întîrzii undeva la o bere, la şah, o dată începe : că de ce stau atîta timp nemîncat, că ea mi-a spus, că orele de masă — mă rog, ea le ştie pe toate.

— Zău ? Ia uită-te la el ! Şi grija asta pentru sănătatea ta te enervează, nu-i aşa ? Bietul băiat !

— Dumneata rîzi, dar nu ştii că m-am dus o dată la o şedinţă cu un nasture lipsă, nici nu-ţi spun de unde. Au rîs colegii de mine, pînă mi-a aruncat unul un bileţel în care-mi spunea că-i sînt dator un leu.

— Ţţţ ! Foarte grav ! Vasăzică i-ai spus să-ţi coasă nasturele şi nu ţi l-a cusut ?.

— Nu zic asta, nici eu n-am ştiut că se rupsese, dar femeia se mai uită, mai controlează şi ea hainele bărbatului.

Cineva din compartiment a chicotit pe înfundate şi cei doi şi-au întrerupt discuţia. Apoi văzînd că nu e vorba de ei — erau „rugbiştii" care în grămada lor reluaseră anecdotele — continuară. Ca un judecător care ţine toate probele în mînă, bătrîna avea acum alt aer.

— Măi băiete, m-am lămurit pe deplin. Te înţeleg şi-ţi dau dreptate. Nu se poate trăi cu o asemenea femeie. Că risipeşte bani pe flori, că-ţi poartă de grijă cu prea mult zel, am zis, mai treacă-meargă. Dar că n-a ghicit că ţie-ţi lipseşte un nasture, de ori unde ar fi ei, să ştii că nu-i admisibil. Ai dreptate. Trebuie să vă despărţiţi ! Hai pregăteşte-te, că acuşi vine Feteştiul.

Băiatul se uită surprins la bătrînă — glumea, vorbea serios ? — dar nu zise nimic. Nici nu mai era nimic de zis : bătrîna îi luase dintr-o răsuflare toate „argumentele".

— Mai e încă un sfert de ceas, dacă nu mai mult, zise el, ca să spună ceva.

— Pregăteşte-te, totuşi. Să nu rămîi în tren, să mai păţeşti alte celea, ai tu şi aşa destule necazuri, bietul de tine !

— Acum mă iei şi în rîs, bine am ajuns. Eu am vorbit serios cu dumneata.

De data asta n-a mai răspuns bătrîna. Era rîndul ei să se uite pe geam cu un interes dintr-o dată sporit. Un sfert de ceas au tăcut amîndoi. Apoi băiatul s-a ridicat, şi-a luat valiza şi s-a pregătit de coborîre. Bătrîna a ieşit după el pe coridor să-l conducă.

Mărturisesc, spre ruşinea mea, că nu m-am putut abţine şi mi-am făcut şi eu de lucru pe coridor. Şi nu regret. Altfel n-aş fi putut încheia cele de faţă decît cu cîteva presupuneri. Am tras geamul de pe coridor şi m-am prefăcut că privesc afară. Cei doi stăteau în picioare, ceva mai încolo. Cînd trenul a intrat între acele staţiei, am auzit-o pe bătrînă spunînd :

— În privinţa Emiliei nu-ţi face griji. Eu am să rămîn cu ea. Nu se prăpădeşte, nu-ţi fie teamă. Cum ajung acasă la Constanţa, îi spun care-i hotărîrea ta şi cred c-o să fie de acord. E bine aşa ?

— Bine, încuviinţă cu jumătate de glas băiatul.

— E prea mîndră ca să zică altfel. O cunosc, noi ne asemănăm şi în privinţa asta. Nu crezi ?

— Da.

— Ce da ?

— Voiam să zic...

Dîrzenia de pînă acum i se frînse. Hotărîrea bătrînei, categorică — nu putea bănui că e numai aparentă — îl face să bată în retragere.. Emilia e mai aproape ca niciodată de inima lui.

— Hai, uite c-a oprit trenul, fugi şi coboară. La revedere şi spor la treabă — îl zoreşte mama fetei.

— La revedere. Mulţumesc, la revedere.

Bătrîna veni lîngă mine şi se sprijini de geam. Îl urmări pe băiat cum coboară cu valiza, cum şovăie şi se apropie apoi de fereastra noastră.

— Mamă, ştii la ce m-am gîndit ? Nu-i spune nimic Emiliei. Lasă că-i spun eu cînd mă întorc acasă. Te rog, mamă, auzi ?

— Măi pui de lele ce eşti. Hai fugi, vezi-ţi de treburi şi vino repede acasă.

— Dar...

— Bine, bine, nu-i spun nimic. La revedere.

— Te sărut, vă sărut pe toţi.

Şi bătrîna urmări cum se pierde în mulţime silueta înaltă a flăcăului. Apoi oftă.

— Of, băieţii ăştia, numai griji îţi fac. Mai bine aveam o fată.

— Cum, dumneata nu eşti mama fetei ? am întrebat surprinsă.

— Da de unde ! El e băiatul meu, fata mi-e noră. Dumneata cum ai crezut ?

Eu, să vă spun, drept, n-am mai ştiut ce să cred. A rămas să-mi reamintesc în această lumină nouă, toate cele aflate în acea zi, în trenul accelerat, cu locuri rezervate, Bucureşti-Constanţa.

Materiale pentru fotografie şi film cu renume mondial

ORWO FILM
Technoimport
Str Doamnei 5
Bukarest

LA TÎRGUL INTERNAŢIONAL DE TOAMNĂ DIN LEIPZIG, PRODUSELE ORWO SE EXPUN LA HANSAHAUS SONDERBAU 2

ORWO
VEB FILMFABRIK WOLFEN
DEUTSCHE DEMOCRATISCHE REPUBLIK
ORIGINALWOLFEN

Gospodine ! vasele emailate „Ideal"
ŞINT DURABILE ŞI AU ASPECT PLĂCUT

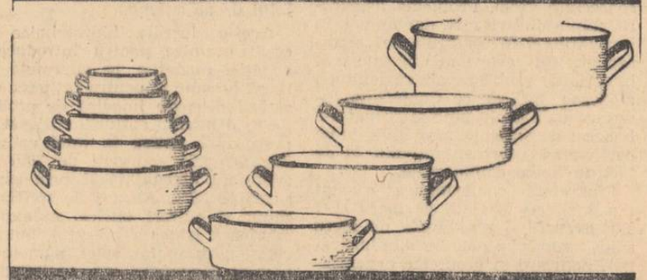

UZINELE EMAILUL ROŞU MEDIAŞ

● *Nici un răspuns cu toate rezultatele exacte* ● *Știința Craiova a figurat doar pe patru buletine* ● *126 de participanți la distribuirea premiilor* ● *Tragerea la sorți va avea loc miercuri, 12 august, la redacția revistei „Magazin"*

Ajuns la cea de a treia ediție, concursul sportiv cu premii organizat de revista „Magazin" se bucură de la an la an de o tot mai largă participare. Interesul stîrnit de acest popular concurs sportiv este mărturisit în suficientă măsură de cele 13.993 răspunsuri primite din partea cititorilor revistei noastre.

Dar să reamintim întrebările care au făcut obiectul concursului :

1. Ce echipă va cîștiga campionatul categoriei A de fotbal?
Răspuns — **DINAMO BUCUREȘTI.**

2. Care echipe vor ocupa ultimele două locuri în clasamentul categoriei A ?
Răspuns — **SIDERURGISTUL GALAȚI și ȘTIINȚA TIMIȘOARA.**

3. Ce echipe vor ocupa primul loc în cele două serii ale campionatului categoriei B de fotbal ?
Răspuns — **ȘTIINȚA CRAIOVA și MINERUL BAIA MARE.**

4. Ce echipă va cîștiga „Cupa R.P.R." la fotbal ?
Răspuns — **DINAMO BUCUREȘTI.**

Participanții la concurs trebuiau să indice, deci, numele a șase echipe. Această performanță nu a reușit-o însă nici unul din participanți. Echipa care a făcut o asemenea triere a fost Știința Craiova căreia la sfîrșitul turului campionatului nu i se întrezăreau șanse de cîștig, aflîndu-se situată pe locul 8 în clasamentul primei serii. De altfel, din cele 13.993 de răspunsuri primite, Știința Craiova figurează doar pe patru răspunsuri, aparținînd lui **Dinaci Andrei** (două răspunsuri) din București, **Toma Paula** din Urziceni și **Marin Bogdan** din București. Toți aceștia au dat însă răspunsuri inexacte la celelalte întrebări ale concursului, așa că nici unul dintre aceștia nu poate lua parte la distribuirea, prin tragere la sorți, a premiului I sau a celorlalte premii și mențiuni ce se vor acorda. La distribuirea premiilor vor lua parte numai răspunsurile care indică cinci din cele șase echipe ce trebuiau menționate. Numărul acestor răspunsuri este de 126.

Cu toate că regulamentul concursului preciza că în eventualitatea că nici un concurent nu va da soluțiile exacte la toate întrebările, premiul I nu se va acorda, comisia de organizare a hotărît să se acorde totuși și acest premiu, ținînd seama tocmai de dificultățile concursului, accentuate în mod deosebit de cîștigarea primei serii a categoriei B de către Știința Craiova. Așa că, premiile ce se vor acorda, prin tragere la sorți, sînt următoarele :

PREMIUL I — obiecte în valoare de 2.500 lei.
PREMIUL II — obiecte în valoare de 1.500 lei.
PREMIUL III — obiecte în valoare de 1.000 lei.
CINCI MENȚIUNI în obiecte în valoare de 500 lei fiecare.
CINCI MENȚIUNI în obiecte în valoare de 300 lei fiecare.
CINCI MENȚIUNI în obiecte în valoare de 200 lei fiecare.

Din totalul celor 13.993 de răspunsuri primite, 129 au fost anulate, deoarece au sosit la redacție după data de închidere a concursului, sau nu au fost însoțite de bonul de participare.

Tragerea la sorți a premiilor va avea loc în ziua de 12 august 1964, orele 16, la sediul revistei „Magazin", la Casa Scînteii. Invităm pe toți cei care participă la distribuirea premiilor să ia parte la tragerea la sorți.

Participanții la tragerea la sorți

D. MANEA, str. Trîmbiței 34, **București** ; ADAM TRAIAN, str. Sf. Atanasie 1, **Iași** ; FELIX TOPESCU, str. Luterană 19, **București** ; VICTOR DUMITRESCU, str. Gr. Alexandrescu 3, **București** ; TOMA DRAGOMIR, str. Petroșani nr. 15, **Cluj**; MIRCEA VRAȘTI, str. Eminescu nr. 11, **Ploiești** ; EUSTAȚIU MĂRCULESCU, str. Putna nr. 30, **Ploiești** ; ION NICA, **comuna Negri**, raionul Bacău, regiunea Bacău ; PETRE PANAIT, str. Republicii nr. 54, **Bacău** ; GHEORGHE BUTNARU, str. 7 Noiembrie nr. 33, **Vatra Dornei** ; ARMAND IONESCU, Piața Palatului R.P.R., blocul 6, ap. 36, **București** ; AUREL ANTON, șos. Valea Lupului nr. 175, **Iași** ; M. POJOGEANU, str. Cuza Vodă nr. 56, **Oradea** ; FLORIN DUNCEA, str. Victoriei 109, **Tg. Jiu** ; ZOLTAN ADORJANI, **comuna Berghie**, raionul Tg. Mureș ; VICTOR CHIROȘCA, str. Laboratorului nr. 79, **București** ; CONSTANTIN STĂNESCU, **G.A.C. Agigea**, oraș Constanța ; **N. NEICU**, Platinei nr. 4, **București** ; VASILE GH. MARIN, **Tărîceni**, raionul Ploiești ; NICOLAE ȘTEF, str. Lenin nr. 92, **Craiova** ; GEORGE FILIP, Grozești 51, **Constanța** ; ION PANȚIRU, **comuna Dobreni**, Piatra Neamț, Bacău ; MITICĂ ANGHELUȚĂ, str. Ghica Rafael nr. 13, **Odobești** ; ZAHARIA ALEXANDRU, Urziceni, **București** ; VICTOR SCHÄFER, **Sibiu**, Piața Sacco Nicola 8 ; AUREL VERNICHESCU, **Simeria** ; PETRICĂ STOICESCU, str. Călărași nr. 194, **Brăila** ; M. ALEXANDRESCU, str. Enăchiță Văcărescu nr. 28, **Timișoara**; CONSTANTIN HELMIS, str. Constantin Georgian nr. 4, **București** ; NICOLAE BĂDĂRUCĂ, **Arad** ; CLIESCU ADRIAN, str. T. Vladimirescu nr. 3, **Calafat** ; VICTOR PÎSLARU, str. N. Bălcescu nr. 31, **Brașov** ; MIRCEA ȘERBU, str. Colinei nr. 33, **Ploiești** ; ADRIAN BORCEA, **comuna Albești** nr. 482, raion Sighișoara ; ANGHEL MOLDOVEANU, Alecu Russo 24-26, **București** ; ALEXANDRU CSICS, str. Mara nr. 11, **Sighet** ; PETRE IONESCU, str. Rozelor 19, **București** ; ION TRICĂ, str. Dezrobirii 127, **București** ; GH. ANDREI, str. Brutus nr. 11, **București** ; VASILE FLORESCU, str. Valeriu Braniște nr. 5, **București** ; NIC. PUȘLENGHEA, str. Dimitrie Cantemir nr. 5, **Bacău**; OLGA ȘTEFĂNESCU, str. Grădina Veche nr. 5, **Galați** ; ILARION URSU, **comuna Bîrbătești**, raionul Horezu, reg. Argeș; ALEXANDRU COCIAȘ, str. Bolan nr. 2, bis, **Botoșani** ; HAGI-SALIN-BURANEDIN, str. Stabilizării nr. 33, **Constanța** ; ADAM IONESCU, str. 7 Noiembrie nr. 56, **Iași** ; ION TĂTARU, **comuna Ariceștii**, raionul Ploiești ; SERGIU SELIAN, str. Turtucaia 117, **București** ; CIREAȘĂ VICTOR, str. 23 August nr. 38, **Iași** ; MARIN TOBA, **G.A.S. Cîmpina**, oraș Băicoi ; MIHAIL LUNGESCU, Piața 1 Mai nr. 20, **Caracal** ; MIHAI DINULICĂ, str. Aviator Iliescu nr. 4, **București** ; ILIE CHIȚAN, str. C.F.R. nr. 28, **Tîrnăveni** ; OTTO VALERIU, str. Austrului 6, **București**; EFTIMIU PANDREA, str. Bisericii nr. 19, **Cluj**; ȘTEFAN PASAT, str. Eminescu nr. 7, **Iași** ; ROMULUS CRĂCIUN, Piața Mihai Viteazu nr. 9 A, **Cluj** ; VRANY ALFRED, Calea Victoriei 31, **București** ; MANCIU CHRISTODOR, str. Bradului nr. 20, **București** ; IONESCU N. GRIGORE, str. Mărășești nr. 3, **Pitești**; LADISLAU MICLOȘ, **P. Neamț** ; RADU ANASTASIU, str. Ion Bănescu nr. 5, **Constanța** ; IVAN MARCU, str. Horia nr. 4, **Huedin** ; CREVANOS VLADIMIR, str. 1 Mai, nr. 9, **Pitești** ; ALEXANDRU MUNTEANU, str. General Grigorescu nr. 8, **Timișoara**; AL. CONSTANTINESCU, str. Română 127, **Ploiești** ; DUMITRU RĂILEANU, Sărărie nr. 61, **Iași** ; ȘTEFAN IOSCHICI str. Roosevelt nr. 5, **Lugoj** ; VIRGIL IONESCU, str. Av. Serban Petrescu nr. 9, **București** ; LAZĂR SERGHIE, str. Reforma Agrară nr. 17, **București** ; TIBERIU VĂTĂȘELU, str. M. Buzișeanu nr. 39, **Tîrgoviște** ; CANTEMIR TĂNĂSESCU, **Alexandria** ; GHEORGHE PAU, **Făgăraș** ; ANIA REMUS, **comuna Ilidia** 51, Oravița; LEONIDA CIAHNO, Calea Libertății 28, **Tg. Mureș** ; IMRE EHRENWERTH, Pata 140, **Cluj** ; TEODOR IONESCU, Principatele Unite nr. 8, **București** ; ION PLOPEANU, str. Suzana nr. 58, **București** ; VIRGIL DAVID, Piața Abator bloc C 4, **Cluj** ; TRAIAN C. BÎJA, str. Silozului 317, **Craiova** ; CONSTANTIN DOBRESCU, str. 23 August 172 **Cîmpina** ; LIVIA VIȘA, str. Băii nr. 9 A, **Aiud** ; MIHAI BALOG, str. Mihai Viteazu 34-35, **Cluj** ; ION DINU, Mihai Bravu bl. E 1, **București** ; CONSTANTIN CORDUNEANU, Cuza Vodă nr. 249, **Piatra Neamț** ; GHEORGHE MICLOȘ, Livezi nr. 8, **Cisnădie**; GRIGORE GRIGORE, str. Ecaterina Teodoroiu nr. 59 bis, **Craiova** ; ANGELA PUTEANU, str. Gh. Botezatu nr. 1, **Bacău**; ION M. COJOCARU, str. Stan Județul 6, **București** ; VIORICA FIERBINȚEANU, str. Petru Poni 7, **București** ; COSTACHE OCHIANĂ, str. Alba Iulia nr. 40, **Bacău** ; BINDER BÖHM, Baznei nr. 9, **Mediaș**.

Premise îmbucurătoare

de DAN DEȘLIU

Din nou — un excelent final de săptămînă pentru juniorii noștri, baschetbaliști și atleți, care și-au înscris în palmaresuri succese de prestigiu.

„Coșarii" au evoluat la Skoplje, în compania celor mai puternice formații echivalente din țara-gazdă, cucerind primul loc fără prea mari emoții. Dacă judecăm prin comparație, adică în raport cu valoarea internațională a baschetului iugoslav, performanța mînjilor este remarcabilă și de natură să ne facă mai optimiști, apropo de viitorul spectaculoasei discipline. Asta, bineînțeles, cu condiția să nu se repete și aici obsedantul refren „Juniori admirabili, seniori mediocri !"

La Poiana Brașov a plouat timp de două zile : simbătă, la figurat (ploaie de recorduri...) duminică, din păcate, la propriu — și încă zdravăn ! Dacă vremea bună s-ar fi menținut, pare mai mult decît probabil că am fi asistat la o nouă avalanșă de cifre superioare, înregistrate de componenții ambelor formații. Și așa, bilanțul este îmbucurător : victorie netă asupra selecționatei Ungariei, la o diferență de peste 50 de puncte, amplificată, pe planul valoric de cîteva performanțe ieșite din comun. La loc de frunte se situează, evident, recordul Gabrielei Rădulescu. Pentru a-l aprecia cum se cuvine, e necesar să amintim că la finele lui 1962, cea mai bună săritură efectuată vreodată de o atletă autohtonă măsura 6,14 m, exact atît cît sărise fenomenala Ciudina la Helsinki, obținînd medalia olimpică de argint ! Fiindcă am pomenit de Jocurile Olimpice, vom adăuga că și la Melbourne cu 6,15 m (rezultatul maxim al Gabrielei Rădulescu) s-ar fi ocupat locul secund, iar la Roma locul VI, în imediata apropiere a treptei de bronz...

Ținînd seamă de faptul că tînăra noastră atletă a progresat în doi ani cu aproape 50 de centimetri, devine limpede că perspectivele imediate sînt dintre cele mai încurajatoare.

Cifre onorabile s-au înregistrat, de asemenea, la prăjină (Pîștalu — 4,36) și la 100 m (Ciobanu — 10,6). Nici rezultatul lui Bădini (7,16 la lungime) nu-i de lepădat, deși în marile competiții din ziua de azi, chiar și juniorii încep „să discute" abia pe la 7,30 m !

Despre recordurile la garduri și aruncări mi se pare riscant să facem aprecieri, dat fiind decalajul de gabarit față de „aparatura" seniorilor.

În tot acest peisaj tonifiant — o notă melancolică : înălțimea, cîndva „specialitatea casei", a devenit de la un timp „călcîiul lui Ahile" — oaspeții depășindu-ne și la băieți și la fete. Ioli și Söter ce spun de asta ?

CU Ștefan Roman DESPRE VOLEI în preajma J.O. de la Tokio

O prezentare a lui Ștefan Roman constituie fără îndoială un lucru de prisos, el fiind o figură cunoscută în arena voleiului mondial. O discuție cu Roman este și interesantă și plăcută; interesantă, pentru că el este totdeauna în măsură să redea ultimele noutăți voleibalistice și, plăcută, pentru că „tăcutul" Roman are totuși calități de... povestitor.

Credem că ultima însușire l-a făcut să nu suporte interviurile. A preferat o singură întrebare pentru a-ți relata tot ce presupune el că te-ar putea interesa.

Conformîndu-ne „specificului" interlocutorului nostru, ne-am adresat cu cea mai „concretă" întrebare:

— **Ce se mai aude cu voleiul, acum în preajma Olimpiadei ?**

Și iată ce ne-a răspuns Roman.

— Ne pregătim cum cred că nu ne-am pregătit vreodată și o facem pentru că este prima Olimpiadă cu volei la care participăm. Iar prestigiul de care se bucură voleiul românesc ne obligă. În toată lumea, toți ne consideră „mari", și nu vrem să-i contrazicem. Poate că așa este. Dar pentru a le putea demonstra aceasta, trebuie să ne pregătim. Și nu oricum.

Pînă în prezent sîntem mulțumiți de rezultatele la care am ajuns. Este drept că turneele de verificare nu ne-au dat posibilitatea să observăm prea mult. Poate că ultimul turneu de la Constanța ne-a dezamăgit puțin. Jucătorii au părut ușor plictisiți, fără chef. Este o stare justificată dar trecătoare, fără îndoială. Programul actual îmi întărește presupunerile: mai întîi o scurtă vacanță la mare după care vom continua pregătirile pînă plecăm în Franța. Verificarea de la Paris din zilele de 3-4-5 septembrie o considerăm foarte utilă și-i așteptăm rezultatele cu nerăbdare. Participarea orașelor — Pekin, Paris, Varșovia, Moscova și București — dau „turneului capitalelor" amploarea cuvenită.

După Paris, în 8—9—10 septembrie, meciuri la Bruxelles. Și după Bruxelles, Tokio și la Tokio... Dar să nu anticipăm. N-am terminat pregătirile, mai

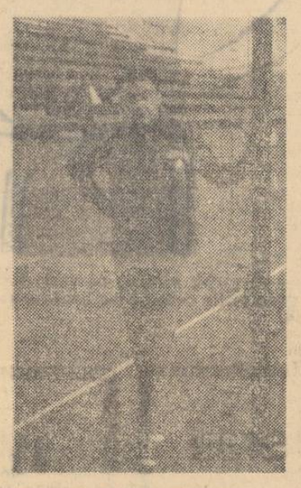

avem două luni, timp în care poate o să ne mai întîlnim cu cîteva dintre participantele la Olimpiadă. Se duc în prezent tratative cu diferite federații. Dar avem greutăți. Unele federații susțin că sîntem prea buni și că o eventuală întîlnire cu echipa lor nu va constitui pentru noi un ajutor. Altele, ale căror echipe sînt în turneu prin Europa, sînt de acord să joace cu toată lumea cu excepția campioanei continentului. Altele... dar în sfîrșit, ce să-i faci? Fiecare cu tactica lui. Ne consolăm cu gîndul că la Olimpiadă nu ne va mai putea ocoli nimeni. Iată de altfel și ordinea jocurilor de la Tokio: 13 oct. cu U.R.S.S., 14 oct. cu Brazilia, 15 oct. cu echipa calificată din Africa, 17 oct. cu Olanda, 18 oct. cu echipa calificată din Asia, 19 oct. cu R. P. Ungară, 21 oct. cu R. S. Cehoslovacă, 22 oct. cu Japonia, 23 oct. cu S.U.A. Enumerarea echipelor participante arată cu prisosință valoarea turneului olimpic de volei. Cu așa partenere de întreceri este greu, fără îndoială, să faci un pronostic. Cred totuși, cunoscînd ultimele rezultate obținute de principalele noastre adversare — echipele Ungariei, Uniunii Sovietice, Cehoslovaciei și Japoniei — că cele mai multe șanse la primul loc le au formațiile Japoniei și Rominiei.

La acest punct s-a încheiat destăinuirea lui Roman. Ne-a promis însă că ne va sta la dispoziție și după Olimpiadă, pentru a ne relata impresiile sale de la marea competiție.

Marcel RUSESCU

OLIMPICE

În decembrie 1937, la puține luni după Olimpiada de la Berlin, într-un mare restaurant din București, un șir de banchete cu participarea protipendadei veneau să marcheze împlinirea a 25 de ani de mișcare sportivă românească. Evident, un splendid prilej pentru a fi rostite cuvinte încărcate de o emoție lacrimogenă. Diferiți oratori s-au întrecut în a-și aminti nostalgic de vechiul garaj unde a luat ființă primul club, de partidele de tenis, ori de raliuri automobilistice în străinătate ale unor foști miniștri și deputați, și mai cîte de același gen. Un fapt mai „picant" de cît altul. Numai despre starea sportului românesc nimeni n-a suflat vreo vorbă. Pînă cînd, cineva, președintele federațiilor sportive din Rominia, atins pare-se de o undă de pudoare, a socotit că-i momentul să amintească nu numai de cifra aniversară XXV, dar și de situația sportului românesc. Și, neavînd la îndemînă vreun rezultat sportiv mai de doamne ajută cu care să se fălească, la banchet a făcut următoarea confesiune pe care-o reproducem întocmai din „DIMINEAȚA", (3 decembrie 1937).

„Uniunea noastră s-a îmbogățit prin tezaurele sufletești ale sportivului romîn care n-a precupețit nici munca, nici banul adunat adeseori din sărăcia lui... Spre a vă demonstra pînă la evidență spiritul de sacrificiu al sportivilor romîni, vă voi reaminti gestul făcut de ei pentru a participa la Olimpiada de la Berlin. Ne-a fost dat să asistăm la un gest minunat : toată echipa românească s-a deplasat pe cont propriu în capitala Germaniei. Acesta este, domnilor, sportivul romîn !"

Calendarul face să ne aflăm la cîteva zeci de zile de Olimpiada de la Tokio. Deci, din nou se pune problema participării sportivilor români la o olimpiadă. Dar, poate exista oare vreo comparație? Cei 20 de ani de la eliberare au adus o afirmare viguroasă a sportului românesc. Pe măsura dezvoltării economiei naționale s-a dezvoltat și baza materială a mișcării sportive. Pe această temelie „gestul minunat" pe care-l fac astăzi Iolanda Balaș, Valeriu Jurcă, Șerban Ciochină, Lia Manoliu și la fel ca ei cicliștii, scrimerii, boxerii, luptătorii, canotorii este unul singur : să obțină o performanță cît mai valoroasă, să afirme cît mai deplin în lume sportul românesc, să continue un șir de succese cu care fiecare ne mîndrim. În 8 ani, prin participarea la olimpiadele de la Helsinki, Melbourne și Roma, reprezentativa R.P.R. a obținut infinit mai multe succese decît au realizat sportivii romîni într-o jumătate de secol înainte de eliberare. Adică : pînă la eliberare — două medalii olimpice (una de argint și una de bronz). La Olimpiadele din 1952, 1956, 1960 — 27 medalii (9 de aur, 5 de argint și 13 de bronz !). Porniți pe panta comparațiilor cu trecutul, mai amintim că înainte de 23 August sportivii romîni au cucerit : două titluri la campionate mondiale, 4 la „europene" și 22 la „balcanice". Iar după eliberare : 39 de titluri la campionate mondiale, 41 la „europene" și 140 la „balcanice"... Cît privește perspectivele, o constatare ne face să ne punem mari speranțe în lotul nostru la Olimpiadă : la jocurile „preolimpice" de la Tokio, din octombrie 1963, o adevărată repetiție generală a Olimpiadei, fiecare al doilea sportiv romîn din cei care au participat s-a clasat pe primul loc.

Reluînd cuvîntul amintit din „Dimineața", pe drept putem exclama : „ACESTA ESTE SPORTUL ROMÎNESC !".

Carol ROMAN

SAH

Pe marginea „Pentatlonului" organizat de „Magazin" (II)

Un alt defect de care suferă unele probleme ale participanților constă în folosirea neeconomică a pieselor, în timp ce conținutul, exprimat prin diversitatea apărărilor și diferențierea răspunsurilor cu mat, este redus. De asemenea, la probleme cu amenințare, fuga regelui ar trebui să constituie o apărare eficientă contra amenințării create prin cheie. În realitate însă, la fuga regelui urmează același mat din amenințare, ceea ce constituie o scădere din punct de vedere al conținutului. Autorii problemelor în cauză n-au căutat să le prelucreze în vederea obținerii unui joc mai variat, deși au existat posibilități reale în acest sens.

Să cercetăm, spre exemplu compoziția prezentată de **Horia Banea** din Brașov: Alb — Re8, De7, Td2 f3, Na7, Cc5. Negru — Rc4, Tc6, Nb8, d 1, Ca1, d8, Pb4, b5 e2, f5. Cheia bună **1.Cd3!** creează trei cîmpuri de refugiu și amenință cu 2.Cb2 mat. La 1...Rb3 (c3) urmează 2.D:b4 mat, însă la 1...Rd5 albul răspunde cu matul din amenințare — 2.Cb2 mat. Mai există o singură apărare. 1...Ne5. 2.C:e5 mat.

Reconstrucție

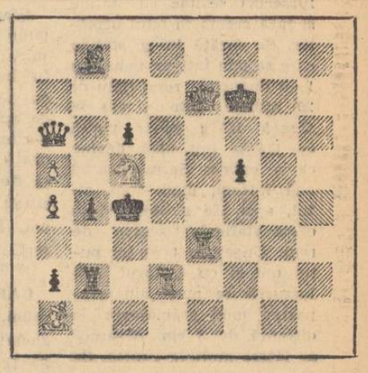

Reconstrucția de mai sus a mărit numărul apărărilor și diversitatea maturilor, deși numărul pieselor a rămas același. Cheia **1.Cd3!** creează patru cîmpuri de refugiu și amenință 2.C:b2 mat. Variante: 1...Rb(c)3 2.D:b4 mat, 1...Rd4(5) 2.Dc5 mat, 1...T:d2 2.De6 mat și 1..Ne5 2.C:e5 mat.

Un vizibil dezacord între formă și conținut constatăm la problema prezentată de **Ștefan Ungureanu** din Iași : Rg6, Td3, Nb5, g3, Cg8, Pd4, e7, f2 — Re6, Db6, Tc4, d7, Nf1, f8, Cb8, h7, Pd5, e4, h3. Cheia **1.f2—f4** amenință cu 2.f5 mat. La fuga regelui (1...Rd6) urmează tot 2.f5 mat și numai la 1...e:f3ep apare un mat nou: 2.Te3 mat (menționăm că acest turn nu joacă decît într-o singură variantă). Deși negrul dispune de șapte figuri, el nu mai poate schița nici o apărare contra amenințării, ceea ce contravine principiului economiei.

Reconstrucție

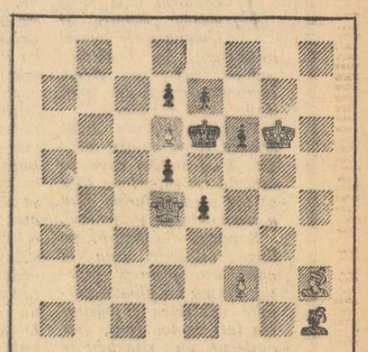

La reconstrucția de mai sus găsim 7 (!) piese mai puțin, dar în schimb apar 5 maturi (în loc de 2 !) diferite. Aceeași cheie — **1. f2—f4** creează aceeași amenințare (2.f5 mat), însă la fuga regelui urmează un mat nou:1...R:d6 2. Db6 mat, la 1...e:d6 2.D:f6 mat, 1...f5 2. De5 mat și 1...e:f3 e.p. 2.De3 mat. Se remarcă activitatea intensă a damei albe.

Ing. A. F. IANOVCIC

PARTIDE

Alb : MIRCEA DABIJA (Cîmpina)
Negru : EUGEN HANG (Cluj)
Jucată în cadrul finalei „Cupa Magazin" ediția a III-a.

1. e4, e6	24. Te3, d4
2. d4, d5	25. Th3, d:c3
3. Cc3, Nb4	26. Dc3, Dd4
4. e5, c5	27. Ne2, D:c3
5. a3, N:c3	28. T:c3, Ccd4
6. b:c3, Ce7	29. Nf1, Te8
7. a4, Cbc6	30. Tad1, h5
8. Cf3, Da5	31. T:c4, T:c4
9. Dd2, c4	32. N:c4, C:c2
10. Ne2, O—O	33. Nb2, Tc7
11. O—O, f6	34. Td8!, Cg7
12. Na3, Dc7	35. Ng8+ Rh8
13. Tfe1, f:e5	36. h3, Cb4
14. d:e5, Nd7	37. g4, h:g4
15. Nd6, Dd8	38. h:g4, Cc6
16. Ce5, h6	39. Tf8, Te7
17. Ch3, Rh7	40. Nb3+, Rh7
18. Cf4, Tf7	41. Tf3, g5
19. Ng4, Cf5	42. Nf7 și negrul cedează, nemaiputînd
20. Na3, g6	evita pierderea de
21. C:d5, e:d5	material sau matul.
22. e6, Tg7	
23. e:d7, D:d7	

Alb : VASILE GHERICOIU (București)
Negru : FILIP ECKSTEIN (Timișoara)
Jucată în „Cupa Magazin", semifinala ediției a III-a.

1. e4, e5	22. Rb1, h6
2. f4, e:f4	23. Nb3, Re7
3. Cf3, g5	24. Te1, Cbd7
4. h4, g4	25. c4, Taf8
5. Cfe5, Cf6	26. Thg2, Tff3
6. d4, Ng7	27. Rc2, Ce2
7. Ce3, d6	28. T:e2, T:h3
8. Ced3, Ch3	29. b4, Cb6
9. C:f4, Cg3	30. c5, Ca4
10. Th2, Nf6	31. Te1, Thc3+
11. Ccd5, N:h4	32. Rd1, Te1+
12. C:e7 +, Rf8	33. Re2, Cc3+
13. Ce6+, N:e6	34. Rf1, Te1+
14. C:e6, f:e6	35. R:e1, C:e4
15. D:g4, Df6	36. Re2, Cc3+
16. Nf4, Cf5+	37. Rd3, Cd5
17. g3, Tg8	38. Re4, C:b4
18. Df3, T:g3	39. Tb2, d5+
19. N:g3, C:g3	40. Rf3, a5
20. Df6+, N:f6	41. a3, Nc1 și, curînd albul cedează.
21. O—O, Ng5+	

VARIETĂȚI · VARIETĂȚI

„Așii vitezei"

Englezul Donald Campbell, nu este totuși omul cel mai rapid din lume, pe uscat. Recordul său de 648,720 km pe oră, stabilit cu „Pasărea albastră" (un automobil cu reacție), este inferior performanței americanului Breedlove. Acesta din urmă pilotînd un bolid (Jet) pe trei roți, a realizat media orară de 655,670 km pe pista de la Salt Flats. Recordul lui Breedlove a fost omologat ca maxima viteză terestră pe trei roți. Campbell rămîne și el recordmanul mondial la bolizii cu patru roți.

Ultima repriză...

Sub acest titlu postul de televiziune N.B.C. din S.U.A., (prezentator David Brinkley) prezintă în fiecare săptămînă o emisiune consacrată foștilor campioni mondiali de box. Printre primii trei pugiliști prezentați telespectatorilor americani care au povestit diferite întîmplări din viața lor sportivă cu referire în mod special la ultimul lor meci, s-au aflat boxerii Rocky Marciano, Jersey Joe Walcott, Gene Tunney și Milly Petrole.

Emisiunea se bucură de un mare succes.

Reportaj „pe viu"

Peter Kelling este un bun atlet de semifond, dar în același timp și un talentat trainic sportiv din Anglia. Trimis în S.U.A., pentru a relata desfășurarea campionatelor de atletism, el a găsit o soluție ingenioasă pentru a transmite, printre altele, și un reportaj mai puțin obișnuit. Kelling s-a înscris la proba de 1500 m și chiar de la început s-a instalat în frunte și a impus o trenă extrem de rapidă, care a obligat pe principalii concurenți să depună un efort susținut. După 800 m, Kelling a fost prins și cursa a continuat într-un tempo susținut, materializat prin excelentul timp realizat de învingător : O'Hara cu 3'38"1 !

Peter Kelling a putut astfel transmite în Anglia un excelent reportaj „pe viu".

Pe cînd 21 metri la aruncarea greutății ?

Lista marilor recorduri ale anului 1964, anul Jocurilor Olimpice a inaugurat-o atletul american, Dallas Long. În cadrul unui concurs el a aruncat greutatea la 20,10 m. stabilind un nou record mondial.

Dallas Long, născut la 13 iunie 1940 la Pinebluff (Arkansas), are 1,95 m. înălțime și 120 kg. greutate. El s-a relevat chiar de la apariția lui pe arena de sport aruncînd, la 17 ani, greutatea de 5,440 kg. la 18,72 m. În anul următor se remarcă obținînd cu bilă de senior o aruncare de 18,60 m. Un timp el s-a ocupat și de aruncarea discului dar apoi a renunțat.

În 1959, fiind încă junior, el stabilește un nou record mondial cu 19,38 m., ameliorat după două săptămîni de Bill Nieder cu 19,45 m și după șapte zile din nou de Dallas Long cu 19,67 m. Selecționat la Jocurile Olimpice de la Roma, Long s-a clasat al treilea cu 19,01 m. după Nieder și O'Brien.

În vîrstă de numai 24 de ani, Dallas Long este unul dintre favoriții Jocurilor Olimpice împreună cu fostul halterofil Gary Gubner, marele lui rival la medalia de aur.

Cîteva date din istoria acestei

probe. Primul recordmen mondial a fost americanul Ralph Rose cu 15,54 m. în 1909. Primul atlet care a depășit granița celor 16 metri a fost germanul Emile Hirschfeld cu 16,04 m., în 1928. Americanul Jack Torrance a fost primul aruncător peste 17 m. (în 1934 cu 17,40 m). Alți recordmeni : Charles Fonville, american de culoare, cu 17,68 m (1943), apoi Jim Fuchs cu 17,95 (1950), Perry O'Brien cu 19,30 m. (primul peste 18 și 19 m !), apoi în ordine consecutivă Dallas Long cu 19,38 m. (5 martie 1960), Nieder cu 19,45 m. (la 19 martie 1960), Dallas Long cu 19,67 m. (la 26 martie 1960) și din nou Nieder cu 19,99 m. (la 2 aprilie 1960) și 20,06 m. (la 13 august 1960).

În fine Dallas Long a reintrat în posesia recordului cu 20,07 m. la 18 mai 1962 și recent în cadrul întîlnirii de atletism S.U.A.—U.R.S.S. l-a ridicat la 20,68 m. Pe cînd 21 m?

Tîrgul fotbaliștilor

„Il mercato di calcio" — Tîrgul fotbalului profesionist italian a atins apogeul și cotele la bursa jucătorilor variază după clasica lege a cererii și ofertei. Se vinde, se cumpără, se împrumută, se plusează ca la poker. De pildă, Fiorentina a cerut pentru Kurt Hamrin o sută de milioane de lire... plus Amarildo, pe care oricum Milano vrea să-l cedeze. Deocamdată, afacerea nu s-a realizat și Hamrin a rămas mai departe la Florența.

Achiziții străine, foarte puține anul acesta, fiindcă majoritatea cluburilor străine sînt deficitare. Doar Juventus și-a permis să cheltuiască valută (30 milioane) pentru a-l cumpăra pe Nestor Combin cel mai bun atacant al echipei din Lyon și al naționalei franceze. Recordul în materie de transferuri interne îl deține Torino, care a plătit 250 milioane de lire pentru a-și asigura serviciile înaintașului Meroni de la Genova. Foarte bine cotat a fost extrema stîngă de la Lazio — Morone, pentru care Fiorentina a achitat sec 100 milioane, plus împrumutarea pe timp de un an a doi jucători : pe Bartu și Petris.

Interesant că toți acești jucători care sînt obiectul unor tranzacții mai mult sau mai puțin anevoioase, trebuie să se supună orbește, indiferent dacă le place să stea la Bologna, Torino, sau Messina. Din momentul în care au semnat contractul, ei devin proprietatea fizică și morală a celui care i-a împrumutat. Vorba lui Kopa — fotbaliștii profesioniști sînt sclavii moderni ai sportului.

Cupa Davis pentru echipele feminine

De cîțiva ani, numeroși specialiști și federații din diferite țări au cerut cu insistență înființarea unei competiții internaționale pentru femei după modelul Cupei Davis, care, după cum se știe, se dispută numai între formații masculine.

Aceste propuneri s-au materializat nu de mult, prin hotărîrea Federației internaționale de tenis, care a aprobat proiectul de înființare a unei asemenea întreceri

Prima ediție a acestei interesante manifestări se va disputa în 1965, în organizarea Federației australiene care s-a angajat să asigure toate condițiile necesare (inclusiv costul deplasării) pentru buna desfășurare a întîlnirilor.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Roşii umplute cu mazăre ; macaroane milaneze ; cremă de cacao.
— Supă de zarzavat ; ardei umpluţi cu carne ; fructe.
— Omletă cu verdeţuri ; dovlecei au gratin ; budincă de vişine.
— Ciorbă de fasole verde şi cartofi ; antricoate la grătar — salată, compot.
— Salată de roşii şi castraveţi ; sufle de fasole verde, cremşnit.
— Conopidă cu unt ; mîncare de dovlecei cu carne ; fructe.
— Salată de vinete ; pui cu smîntînă ; flan cu smeură.

Răspundem cititoarelor

ELENA CIUCHINĂ — Roman. Din cauza lipsei de spaţiu, cererea dv. va fi numai în parte satisfăcută prin reţetele date mai jos :

Palets de dames. Aceste fursecuri se fac cu stafide şi fără cremă în felul următor. Se curăţă 125 g. stafide care se pun într-un pahar cu 2—3 linguriţe rom, timp de 20 minute. Într-un vas se freacă 125 g zahăr pudră cu 125 g. unt pînă devine ca o cremă. Se adaugă 2 ouă întregi, unul după altul, apoi 125 g. făină şi la urmă stafidele scurse de rom. Ungeţi o tavă cu puţin unt şi cu ajutorul unei linguriţe se pune din compoziţie mici grămăjoare la distanţă de 3 cm. deoarece se lăţesc mult la cuptor. Se ţin aproximativ 10 minute la cuptor. Nu trebuie să se rumenească. Dacă aceste fursecuri le faceţi fără stafide se pot lipi două cîte două cu marmeladă sau cremă de cacao făcută cu puţin unt.

Saleurile se fac din mai multe aluaturi dar cele mai bune sînt saleurile preparate din aluat franţuzesc. Reţeta este următoarea : 250 g. făină, o jumătate pahar de apă călduţă cu puţină sare, o linguriţă de untdelemn. Se amestecă totul la un loc, se face o cocă omogenă, se lasă se odihnească 20 minute. Pe planşetă se presară puţină făină, se întinde coca, cu vergeaua, groasă de 1 cm., la mijloc se pune pachetelul de unt dat prin făină, se întorc marginile aluatului, ca să se acopere bine untul. Se ţine la rece 10 minute după care se ia din nou coca, se întinde cu vergeaua, mai mult în lung decît în lat, se împătureşte de 3 ori. Se pune din nou la rece. Această operaţie se face de 4—5 ori. La sfîrşit se întinde o foaie groasă cît muchia de cuţit. Se taie cu cuţitul saleuri lungi de 10 cm., se ung cu ou, se presară cu caşcaval ras, se răsucesc şi se aşează în tavă neunsă. Se ţin la cuptor pînă capătă puţină culoare.

Glazură de ciocolată. Se pune într-o cratiţă, la foc mic, 100 g. ciocolată ruptă în bucăţele mici împreună cu 150 g. zahăr, 3/4 pahar de apă sau lapte. După ce s-a topit încet se lasă să mai dea cîteva clocote, atît ca să fie destul de legată. La sfîrşit se pune o nucă de unt. Se toarnă caldă peste tort.

CARMEN DONA — Dorohoi. Iată o reţetă de îngheţată de fructe cu frişcă : Se face un sirop din 150 g. zahăr cu 1 1/2 pahar de apă care trebuie să fiarbă 3—4 minute. Fructele (vişine, smeură etc.) le dăm prin sită astfel ca să obţinem 1 pahar de zeamă pe care o amestecăm cu siropul şi 250 g. frişcă. Se pune să îngheţe. Se poate pune şi într-un vas separat, sub cutia de gheaţă, dar timpul de îngheţare va fi mult mai lung.

MODA

O serie de rochii subţiri, de vară, a căror notă nouă o dau garniturile care se fac brodate sau din suitaşuri aplicate.

Acestea, să nu uităm, pot da un aspect cu totul nou şi unei rochii purtate dar încă în bună stare. Un lucru de ţinut seamă : ornamentarea să fie discretă

Desene de Tanţi PFENNINGS

Pentru serile de vară, în vacanţă

E foarte plăcut ca în serile răcoroase de vară, la munte sau la mare să porţi haine potrivite. Prezentăm mai jos cîteva modele de tricotaje pentru bărbaţi, modele tinereşti, comode şi elegante în acelaşi timp.

1. Haină tricotată raglan cu mînecile şi gulerul şal, din fang, iar restul din tricou obişnuit.

2. Un set a cărui bluză este în dungi, avînd gulerul şi bentiţa uni, jacheta e model clasic.

3. Jachetă în dungi cu guler şi buzunarele aplicate. Frumuseţea i-o dă croiala mînecii semi-raglan.

4. Bluză tricotată în fang cu umărul căzut.

5. Elegantă jachetă melange cu gulerul gen haină. Atît jacheta cît şi clapele de buzunare sînt bordisite cu o bentiţă din tricot uni sau piele.

Menţionăm că la jachete, în general, garniturile se tricotează din culori mai închise, decît restul.

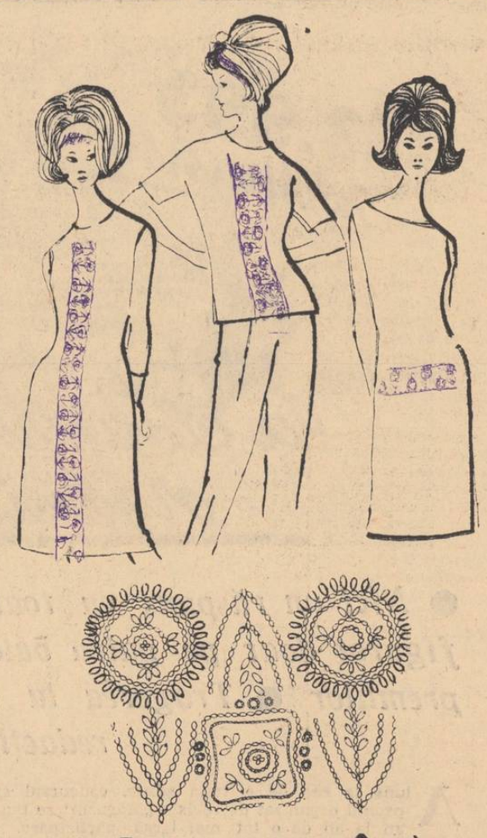

LUCRU DE MÎNĂ

Rochia sau jacheta cea mai simplă capătă imediat un aspect inedit dacă îi aplicăm — cum se vede în modelele de faţă — cîte o broderie lucrată în punct de lănţişor, inspirată după un motiv românesc cum este cel pe care îl dăm, mărit, mai sus.

Suport de uscat lenjerie

Neplăcut cînd speli cîteva lenjuri şi trebuie să le întinzi în cameră, în bucătărie sau pe balcoane. Acest lucru este simţit din plin de locatarii din blocuri.

Pentru a înlătura total această stare, ne-am gîndit să vă arătăm cum se execută un suport pe care se pot usca lenjurile fără a incomoda pe gospodină.

Suportul din figură, pe lîngă foloasele care le aduce este ieftin şi practic. Forma lui pliantă permite strîngerea şi păstrarea într-un loc ferit, iar desfăcut nu stinghereşte cu nimic, el putînd fi aşezat lîngă perete, în faţa unei ferestre sau radiator.

Execuţia lui fiind simplă şi ieftină poate fi făcut de oricine dacă respectă indicaţiile noastre şi anume : se procură o bucată de placaj din lemn, groasă de 3 mm., şi se taie din ea 10 plăci la dimensiunile arătate în figură. Trebuie avut grijă ca toate cele 10 bucăţi să aibă aceleaşi dimensiuni. După tăiere, marginile se curăţă cu o bucată de glaspapir pînă ce muchiile se rotunjesc şi se şlefuiesc bine. Apoi se aşează una peste alta şi cu o bucată de sfoară se leagă strîns la ambele capete, în vederea găuririi lor. Găurile se dau cu un cui gros de 7—8 mm înroşit în foc. După găurire, se trece la îmbinarea plăcilor. Legătura între plăci se face prin fişii de ţesătură textilă, de preferat doc, sau prin balamale. Ţesătura se lipeşte pe plăci cu clei de tîmplărie sau alt adeziv, şi numai atunci cînd plăcile sînt aşezate perfect una peste alta (figura a), cleiul trebuie întins pe lemn şi nu pe ţesătură, fiindcă prin uscare poate distruge ţesătura la pliere. În felul acesta am obţinut suportul care se pliază ca burduful unei armonici, urmînd ca prin găuri să introducem o sfoară de cînepă rezistentă, dar nu prea groasă. În locul placajului poate fi folosit şi carton de 5—7 mm grosime.

Pentru a avea un aspect plăcut, fiecare placă se vopseşte pe ambele părţi, după lipire, în cîte o culoare, de preferat : alb, roz, vernil, galben, roşu etc. Vopseaua trebuie să fie fabricată pe bază de ulei pentru a nu se lua pe rufe.

Bucur STELIAN

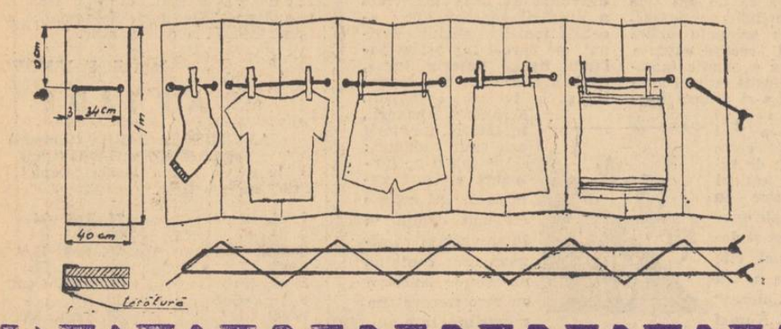

Ţigări fără nicotină

În dorinţa de a veni în ajutorul sănătăţii fumătorilor care nu se pot dezobişnui cu nici un chip de această dăunătoare şi chiar costisitoare pasiune, cercetătorii americani de la Roswelle Park Institute caută să găsească o compoziţie de foi fără nicotină din care să confecţioneze ţigări care să păstreze aroma şi să satisfacă dorinţa de a fuma, dar să fie în acelaşi timp cu mult mai puţin dăunătoare sănătăţii fumătorilor. În acest scop ei au experimentat diverse tipuri de ţigări în componenţa cărora au intrat frunze de petunii, păpădie, floarea soarelui etc. Se pare că pînă în prezent ţigările care au întrunit calităţile cele mai acceptabile pentru fumătorii din

Noutăţi MEDICALE

lotul experimental au fost cele în compoziţia cărora intră frunze de... varză, păpădie şi sfeclă roşie, în proporţii aproape egale.

Totodată se fac cercetări şi în direcţia preparării unor ţigări din tutun veritabil, în care să fie încorporate substanţe chimice care produc fumătorului senzaţii dezagreabile (gust amar, greaţă etc.) şi care să-l silească, pînă în cele din urmă, să renunţe la fumat.

Rifamicinele

Se înţelege că e vorba tot de antibiotice şi anume despre o nouă şi prestigioasă familie a acestei valoroase ramuri de medicamente, încă în curs de dezvoltare. Prototipul acestei familii, RIFAMICINA SV (sau Rifonine-Le petit) a fost descoperită de către cercetătorii Laboratoarelor Le petit din Paris. Se administrează în injecţii intramusculare în doze de 2—4 fiole pe zi. Ea se extrage dintr-un sol de mucegai (streptomices mediterranei) a cărui sursă iniţială a fost izolată dintr-un eşantion de pămînt din terenurile de la Saint-Raphael (VAR) din Franţa.

Faima lor se datoreşte unui spectru foarte larg de acţiune (distruge foarte multe specii de microbi), unei excepţionale eficacităţi (doze mici, efecte mari) şi unei toleranţe neobişnuite. Au maximum de eficacitate în infecţiile cu cocci, cu bacilii Koch şi în infecţiile căilor biliare.

Dr. Mircea OLTEANU

MEDICUL vă sfătuieşte

Abuzul de medicamente

Este greşită obişnuinţa de a se folosi medicamente sub formă de antinevralgice, calmante, antispasmodice, la orice indispoziţie sau tulburări neînsemnate ale funcţiilor organice.

Este cunoscut că un corp străin introdus în organismul uman suferă numeroase transformări fizice şi chimice. Răsunetul acestora asupra mucoasei bucale şi a terminaţiilor nervoase din gură, asupra stomacului, ficatului, rinichiului şi în special asupra sistemului nervos central, declanşează un şir de fenomene care influenţează echilibrul nervos general. Acesta, şi în special funcţiile nervoase superioare ale celulelor scoarţei cerebrale, condiţionează întreaga noastră activitate şi comportare. Este vorba de sănătatea şi de capacitatea noastră de muncă. Adesea recurgem, pentru menţinerea, creşterea şi buna lor stare, la ajutorul medicamentelor. Atîta vreme cît medicamentele sînt folosite raţional, adică după indicaţia medicului, care la rîndul lui efectuează un examen medical competent — fără a se abuza de numeroase substanţe de acest gen — organismul uman beneficiază prin posibilităţile sale naturale de transformare, compensare şi eliminare.

După pătrunderea medicamentelor în circulaţia sanguină, complexitatea fenomenelor secretorii condiţionate, accidental, în aparenţă neînsemnate, cum sînt erupţiile cutanate, greţurile etc., sînt binecunoscute în practica medicală. În ultimii ani, după experienţa a două decenii de folosire a antibioticelor — descoperire care a revoluţionat ştiinţa medicală şi a contribuit la prelungirea vieţii — numeroase consfătuiri ştiinţifice au arătat accidentele — uneori mortale — ale folosirii lor abuzive.

În ţările socialiste, unde producţia şi controlul medicamentelor constituie obiectul unei continue preocupări de cercetare ştiinţifică, de organizare raţională a producţiei, distribuţiei şi utilizării lor pentru sănătatea publică, folosirea lor raţională este una din sarcinile importante ale autorităţilor sanitare, ale cadrelor medicale şi ajutătoare, chemate să le minuiască şi să le prescrie. Rezultatele pozitive ale acestei sarcini de frunte a sectorului sanitar, combaterea abuzului de medicamente, se pot realiza numai cu ajutorul unei participări largi, conştiente şi consecvente a populaţiei.

Să reţinem : uzul raţional, întemeiat şi corect al medicamentelor, contribuie la restabilirea echilibrului fizic şi nervos ; abuzul are urmări contrarii, dăunătoare.

Dr. A. ŞAIM

Pe bandă, de la Neluţu (1)

„Nene „Magazin",

Eu sînt încă prea mic şi nu ştiu să scriu. Noroc cu tăticu, că şi-a cumpărat un magnetofon. L-am rugat să mă imprime şi îţi trimit banda, ca să mă asculţi şi să mă ajuţi, dacă o să vrei. Am mai multe necazuri să-ţi povestesc. Pentru început, ascultă ce mi s-a întîmplat ieri.

Eram în tramvai, cu mămica. Stăteam pe unul din locurile acelea despre care scrie pe o tăbliţă că cine s-a aşezat acolo trebuie să se scoale şi să-l cedeze lui mămica, cînd e cu mine. Pe scaunul din faţă şedea un nene cu părul alb. Se uita la mine şi-mi tot zîmbea. Deodată, a început să se strîmbe şi să facă nişte semne caraghioase cu degetele, cum am mai văzut de multe ori că se obişnuieşte la copiii mici. Pe urmă, m-a întrebat cum mă cheamă şi cîţi ani am. Eu, cu întrebările astea sînt învăţat. Nu ştiu de ce, dar toţi oamenii mari pe care îi cunosc, sau nu îi cunosc, cu asta încep. Aşa că i-am răspuns şi lui, politicos şi precis, că mă cheamă Neluţu şi am patru ani, o lună şi douăzeci şi două de zile. Bănuiam ce întrebare o să urmeze şi chiar nu m-am înşelat :

— Ia spune tu, pe cine iubeşti mai mult, pe mămica sau pe tăticu ?

Oi fi eu mic, dar atîta lucru pot să pricep, că nu-i frumos să pui unui copil o întrebare ca asta, să-l provoci să facă deosebiri între părinţii lui. Dar la vîrsta mea trebuie să fii cuviincios. Pentru că ştiam dinainte cum să-l pun pe nenea la locul lui fără să poată să se supere, n-am avut nevoie să mă gîndesc şi i-am răspuns :

— Pe amîndoi îi iubesc la fel, şi pe mămica şi pe tăticu.

— Vai, ce deştept e ! a zis nenea.

Ei, şi acum a venit clipa cea mai grea, de care vreau în primul rînd să-ţi spun. Nenea a întins mîna spre mine, cu două degete îndoite ca nişte cîrlige. Am băgat de seamă că vîrfurile degetelor erau galbene, cum am mai văzut la oamenii mari care fumează mult. Am mai observat şi altceva. Ştii, nenea era foarte bătrîn şi trebuie că nu mai avea mămică să-l păzească, fiindcă unghiile lui erau crescute mari şi nu arătau destul de curate. Şi aşa, tam-nesam, m-a apucat nenea de obrăjorul meu alb şi delicat, şi m-a strîns de era cît p-aci să plîng. Pe semne de om rău ce e a făcut-o, ca să-mi iasă şi mie o bubă urîtă cum am văzut că avea el una pe nas ! Mi-aduc aminte de o tanti care, la fel, m-a sărutat şi pe urmă am zăcut bolnav rău de tot, de n-a dormit mămica nici un pic două nopţi la rînd.

Am simţit eu că mămica ar fi avut poftă să mă apere şi să-i dea lui nenea una peste mînă să-l înveţe minte. Dar mămica s-a jenat şi n-a făcut nimic. De asta m-am gîndit să te rog pe matale, nene Magazin, să fii bun şi să scrii despre ce ţi-am povestit. Poate că o să citească şi nenea din tramvai şi n-o să-i mai ciupească pe copii de obraz.

NELUŢU"
p. conf. dr. Al. GHEORGHIU

Colţul celor mici

Cucul

Pe perete, la pătuc
Radu are-un ceas cu cuc
Şi cînd îi aude glasul
Numără cît bate ceasul.

Radu-i la oraş crescut
Şi pădure n-a văzut
Decît astă primăvară
Cînd l-a dus tata la ţară.

Cucul din pădure cîntă
Şi Răducu se frămîntă
Fiindcă îi aude glasul
Dar... nu vede unde-i ceasul.

Florin IORDĂCHESCU

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

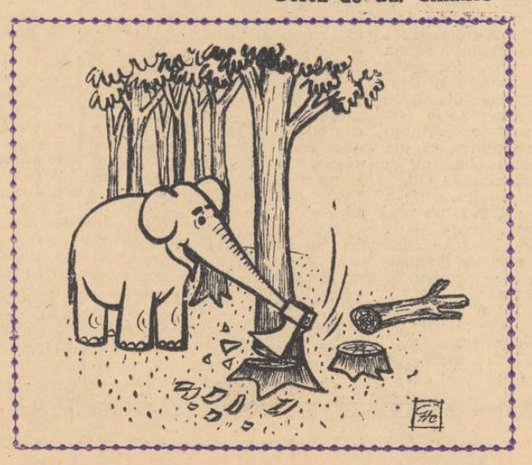

Pe valuri

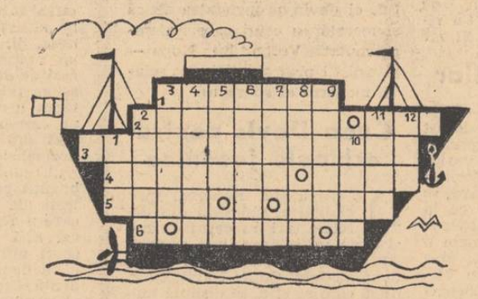

ORIZONTAL : 1) Comandantul vasului. 2) Matrozi — Vapor. 3) Vapor de mare tonaj pentru pasageri. 4) Vestitor — Există în mine dar şi în apa mărilor şi oceanelor. 5) Moluscă, îşi duce cabina în spinare şi merge cu cele mai puţine „noduri" pe oră !... — Cade în gura lui Nătăfleaţă. 6) Vechea Grecie, patria marinarilor.

VERTICAL : 1) Radu C. Marinaru. 2) Mişcarea apelor mării datorită atracţiei Lunii şi Soarelui. 3) Suezul, Panama etc. 4) Joc de copii cu oscioare de miel. 5) Instrument muzical. 6) A murdări cu pămînt. 7) Praf alb pentru copii mici. 8) Întoarce brazda ! — La revedere ! 9) Acoperită de zăpadă. 10) Mal. 11) Expresie cînd se coboară sau se urcă ancora. 12) Bun pentru cojoc !... (pl).

Bunica : — Ei, acuma mănînci sendvişul ? !...

Desen de C. GHEORGHE

GHICITORI

Un ocean dac-o să secе
Setea totuşi nu-i va trece!
(FURTUNUL)

Groapa asta-n fundul ei
Are altă groapă! Ce-i?
(PILNIA)

Limba-i tare ca oţelul
Poate roade chiar şi fierul!
(PILA)

Valurile ne-ntrerupt
Cui îi trece pe dedesubt?
(PODUL)

Ştefan FĂTULESCU

Dragă redacție,

Subsemnatul îndurerat, de profesie apartament (domiciliul meu n-are importanță deoarece s-ar putea crede că sînt un caz aparte; ori eu fac această cerere tocmai dintr-un spirit altruist), vin prin prezenta pentru a vă aduce la cunoștință următoarele:

M-am născut în toamna anului trecut. Cu toate că din firea mea prefabricată sînt prevăzut cu un serios procentaj de modestie, realitatea mă obligă să afirm că am fost... ca să zic așa... un copil reușit. De altfel această afirmație am culeș-o chiar din gura fericitei perechi pe a cărei repartiție era scris numele, sau mai bine zis, numărul meu. „E minunat! Superb! Splendid! Ce luminos! Ce bine împărțit!".

Pînă aici toate bune și frumoase. De-aici încep lucrurile triste. Și ce e mai grav e că tristețea noastră nu permite lacrimi. Acestea ne sînt contraindicate nouă — apartamentelor — deoarece, prin natura lor lichidă, ar duce la igrasie.

Ce a urmat e greu de așezat pe o simplă cerere, de aceea mă voi mărgini să vă aduc la cunoștință numai consecințele.

Parchetul meu — deși la început era ponderat și fin — s-a umflat stimulat de robinetul lăsat deschis. În afară de aceasta de la culoarea galbenă inițială a trecut la niște nuanțe curioase, datorită petelor de nescafé și mucurilor de țigări strivite în ritm de „twist". Dacă n-ar exista cîteva plase de pălănjen și o fotografie „contre-jour" pereții mei nu s-ar deosebi cu nimic de cei ai unei vechi cafenele. Despre ferestre ce să vă mai spun? Se uită săracele cu jind la cele de peste drum. Și au și de ce. Pe cînd vreme acelea se lăfăiesc între niște perdele de toată frumusețea și fel de fel de ghivece cu flori, ale mele sînt obligate să suporte niște ziare a căror dată este identică cu cea de pe repartiție și în plus, nu se pot consola nici măcar admirînd frumusețile naturii și viața de pe bulevard.

Și pentru că în orice cerere trebuie să soliciți ceva, o să fac și eu același lucru.

În numele meu personal și al celorlalte apartamente, la fel tratate, cer cît mai multe vizite ale Sanepid-ului, ale sfatului popular. Închei cererea mea cu speranța că voi simți cît mai curînd mîngîierea zugravilor și că ochii mei nu vor ști să aleagă între frumusețea perdelelor și luciul parchetului.

Cu stimă,
Un apartament nou afectat de o comportare veche.

Pentru conformitate
Ciupi RADULESCU

RIK AUERBACH

— Doctorul i-a interzis categoric soțului meu să vină la mare!
— Ce doctor îl tratează?
— Ți-l prezint îndată, s-a dus să-mi aducă o înghețată!

— Trandafirul ăsta e rupt din inimă!
— Minte, tanti! E rupt de aicea...

FRED GHENĂDESCU

Dramă marină

— Nu pot fi liniștită, ăsta sforăie ca tata!...

GH. CHIRIAC

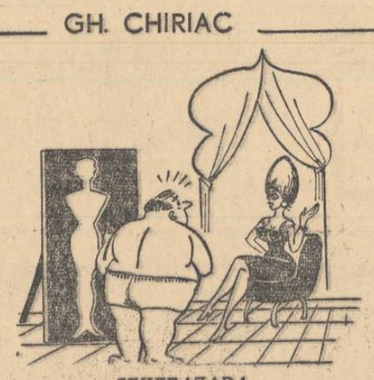

ȘEHERAZADA
El: — Să trec prin forma asta?!!

„Partida"

V. TIMOC

— O telegramă de la București?
— Da. Sosește soția logodnicului dv...

— Imaginile astea au fost filmate pe vremea cînd tu te plictiseai la munte...

Mica bibliotecă „MAGAZIN"

VÎNĂTOARE DE MUȘTE

Cică un concetățean de-al nostru ar fi stabilit un nou record mondial. Să trăiască! Nu-i vorba de un record de atletism, tir sau înot, ci de unul la vînatul mușteloR. Cetățeanul nostru nu e vreun negustor sicilit de așteptarea zadarnică a mușteriilor, sau vreun funcționar pe cale de a ieși la pensie. Nu-i nici măcar vreun șomer. E pur și simplu un cetățean cu stare din Eskișehir. Cică ar fi prins 320 de muște într-o singură oră! Deci, 5,5 bucăți pe minut. Sau, o muscă la fiecare 10 secunde. După cum scriu ziarele este vorba de un nou și strălucit record mondial.

Din totdeauna mi-am spus că un record este ceva frumos, fie că e vorba de vînătoarea de muște, de vaci ori de... în sfîrșit. În primul moment mi s-a părut că a vîna o muscă în 10 secunde este un fleac. Eu am socotit că aș putea prinde nu o muscă la 10 secunde, ci cel puțin 10 muște într-o secundă.

Cei din casă ajung de multe ori să nu se mai deosebească unii de alții, datorită măștilor de muște de pe fețe. Acesta este și motivul unor dese întîmplări hazlii. De exemplu vecinul nostru, bietul Emced bei și-a sărutat soacra crezînd că e nevastă-sa.

Era exact ora 9 dimineața. Mi-am zis: să vedem cîte mîi de muște voi prinde într-o oră. Am plesnit cu palma deasupra mesei. Dracu să le ia! Lovisem atît de tare încît m-am zvîrcolit de durere; și unde mai pui că nu prinsesem nici o muscă. Am schimbat tactica, am adus mîna încet deasupra mesei și poc!... sticla de cerneală, deschisă, zburînd de pe masă s-a lovit de fereastră, spărgînd-o. Mînile și fața mi s-au pătat de cerneală. Noroc că în ziua aceia nimeni nu era pe-acasă. Erau plecați la o vizită și urmau să se întoarcă pe la miezul nopții.

Stabilisem că muștele pot fi prinse cel mai bine pe perete. Așaaa!... Am apropiat mîna și... poc!... toate cristalele din vitrină s-au prăbușit cu clinchet. S-au spart și cele două sticle de lichior. Nu bănuisem vreodată că vînătoarea de muște este chiar mai grea decît cea de lei. Renuntasem de acum la cele 320 de muște și doream să prind una singură. Cum repezeam mîna prin aer, pe dată și fugeau. Mă apropiam tiptil, nu-mi dădeau nici o importanță, dar cum încercam să le prind, fugeau cu toate.

...Camera se transformase într-un adevărat cîmp de luptă. Culmea, încercînd să le vînez ele îmi surpau personalitatea, ajungînd să mi se urce pe nas, pe urechi chiar și pe ochi. Alah, cel perfect să mă ierte, dar atunci cînd i-a creat pe oameni nu s-a gîndit că ei vor fi nevoiți să crească atît amar de muscărie! Altfel i-ar fi creat pe cei din Istanbul cu coadă ca să poată alunga mușteLe. Și nu doar cu o coadă. Una la ultima vertebră, cîte una la omoplați, și una chiar la buric... După aceea, dacă n-ai treabă, să tot dai din cozi... Omul, neavînd coadă, alungă mușteLe cu mîinile, de aceia i se împuținează și timpul pentru treabă. Dacă aveam coadă, cu mîna activam, cu coada alungam mușteLe.

Schiță de
Aziz Nesin
(Turcia)

Poc!... Jap!... Trosc! Zadarnic. Dacă m-ar fi văzut cineva, nești că vînez muște, m-ar fi crezut nebun. Tot urmărind mușteLe de pe propriul corp, ajunsesem să-mi însîngerez nasul și să mă tai la încheieturi. Nu mai aveam de-acum putere și în cameră nu mai rămăsese nimic de spart. Zăceam pe jos, stors de vlagă, cînd am auzit cheia răsucindu-se în broască. Se întorseseră ai mei. Ce repede trecuse vremea! Vînasem timp de 15 ore, și ca orice vînător de ispravă aveam mîinile goale.

Ai mei s-au speriat:
— Vai!... În ce hal te afli! Ce e cu sîngele ăsta? Ești plin de lovituri... Ce s-a întîmplat, totul din cameră este spart!

Am gemut prelung:
— Au năvălit hoții în casă. Nu hoți, ci o bandă de tîlhari... Nouă oameni... nouă monștri. M-am bătut cu toți nouă. Am ajuns eu în halul ăsta, dar nici lor nu le-a mers prea bine.

În acea clipă, o pereche de muște s-a așezat într-o poziție deșuchiată pe nasul meu. Însetat de răzbunare am tras un pumn cu toată puterea.

— Asemenea pumni le-am tras celor nouă tîlhari de i-am desfigurat.

Perechea nerușinată de muște a fost strivită de pumnul meu năprasnic. În sfîrșit, doborîsem două muște.

— Prostule! Într-o asemenea poziție oricine poate fi prins. Pe noi să ne prinzi, atunci să te vedem! Haide!

Am repezit un pumn mușteI obraznice de pe fața mea, reușind să mă fac singur knok-out

După ce m-am trezit am înțeles că chiar și vînătoarea de muște cere dibăcie, artă

Apropo. Felicităm concetățeanul care a stabilit recordul mondial, vînînd 320 de muște într-o singură oră. Se zice că și vechiul record ne-a aparținut. Și cel dinaintea lui tot al nostru a fost. Și cel dinaintea acestuia tot al nostru... Din ziua cînd a fost creată musca n-am cedat nimănui recordul.

In romînește de Melike ROMAN

Cu efect sonor

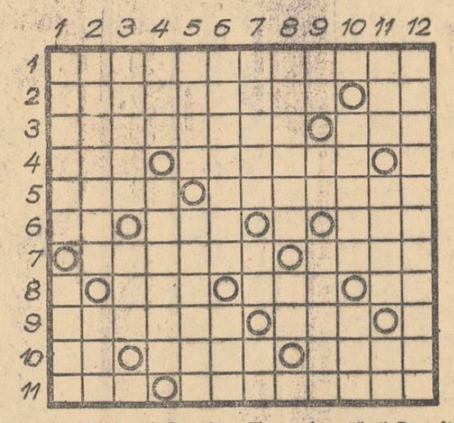

ORIZONTAL: 1) Bate în lemn, fără a fi superstițioasă! 2) Unul care nu poate fi bătut — Posed 3) Pus pe bătaie — Localitate în Peru 4) Diminutiv feminin — Poteci stră-bătute de amatorii de călătorii 5) Nume feminin — Bat ușori în rafale deosebit de puternice 6) Poftim! — Unitate de plasticitate — Rîu în U.R.S.S. 7) Stră-bate munți și cîmpii, mări și țări pentru a cunoaște frumusețile naturii — Numeral 8) Moleculă-gram — Bătător culinar — Pe el se bat firele 9) Bătut rău... sau bătut bine! — Bătut de gînduri 10) Două din cinci! — Bătaie de cap! — Calul lui de bătaie e Pegasul! 11) Fir — Bătut bine (pl. fem).

VERTICAL: 1) A bate la cap — A „snopi" în bătaie 2) Cît ai bate din palme — Bătut cît e cald 3) Pus uneori la „bătaie" pentru cei care nu merită — Localitate în Japonia 4) Etaj — Bate șaua ca să priceapă iapa 5) Pornire la... bătaie — Floare „bătută" 6) Bate din picior (fig) — Un fel de vioară stîmeză 7) Vechi locuitori ai Spaniei — Consoană dublă — În temă! 8) Nu se dau ușor bătuți! — Bate la table 9) Vas din pămînt — În parte! — Bătută la mașină 10) A bate cîmpii — Onomatopeea bătăii 11) Bate în retragere din principiu — A se învîrti — În bețe! 12) Stare sufletească... cu bătăi de inimă.

S. RADU

Cuvinte mai rare: ACO — ROV — UMO — TRO.

Pe întinsul apelor

ORIZONTAL: 1. Vasul romînesc „Ploiești" (două cuv.) 2. Ape! — La Ecuator! — Dorul marinarilor... 3. Petrece o bună parte din viață pe mare... — ...sau pe... și mai mare! 4. Partea din față a unei nave... — ...și partea de la fund. — Marin Georgescu. 5. Partea dinainte a unei nave! — Comandant de navă. 6. În mare! — Încurcă uneori... — Un ocean... neastîmpărat! 12. Produc scîntei. — Rîu în Italia. 13. Unu — doi — sau trei în grade marinărești... — Așteptat cu nerăbdare, ca marinarul care se întoarce din cursă (fem. pl.).

VERTICAL: 1. La vagoane sau pe birouri! — Unitate de timp, la care se raportează viteza unei nave. 2. Sacagiu. — Caracteristică a navelor moderne (masc. sing.) 3. Fluviu în Franța. — Cea a navelor se exprimă în mile marine. 4. Navă de război. — Din loc în loc. 5. Partea lată a lopeții de vîslit. — În temă! — Partea din stînga a unei rade! 6. Virtuos pe... „Valurile Dunării", sau pe „Valurile Amurului"! 7. Lînă lungă, groasă și aspră. — La sfîrșit de punte! 8. În cursă! — Suport de navă... — Valoare exprimată în bani a unei mărfi. 9. Cursa Europa-India, înconjurînd Capul Bunei Speranțe... — Ființă iubită. 10. Incuietori suplimentare. — Întreprindere industrială de mari proporții, în care se produc utilaje pentru șantierele navale. 11. Se încurcă uneori... — Un ocean... neastîmpărat! 12. Produc scîntei. — Rîu în Italia. 13. Unu — doi — sau trei în grade marinărești... — Așteptat cu nerăbdare, ca marinarul care se întoarce din cursă (fem. pl.).

Nicolae CONSTANTINESCU

Cuvinte mai rare: ARO — AJA

Și băieții — și fetele...

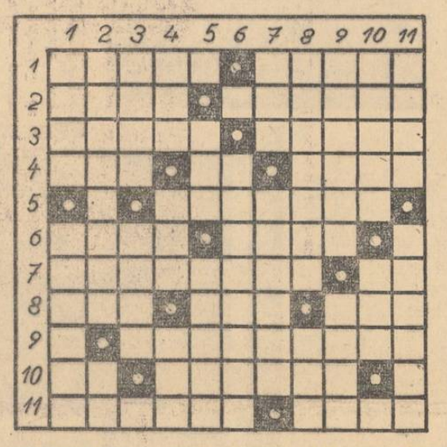

ORIZONTAL: 1. Sport (de masă) practicat și de fete și de băieți. — O fată „la înălțime"! 2. Autorul tabloului „Mama cu fetița". — O fetiță. 3. Un băiat — Are grijă de o fată sau de un băiat. 4. Nume de fată. — Cu cap și fără! — Împreună cu „Rică"... bea rachiu! 5. Pune capac! 6. Poet ardelean, autorul poeziei „Copiii săraci". — Le folosesc băieții, cînd se joacă „de-a indienii"... 7. „...pe adresa băieților mei", povestiri de Octav Pancu-Iași — Și la Dina, și la Dinu! 8. Plasă de prins pește. — Salut roman. — Băiat bun... dar cu lipsuri! 9. A cîntat „cele mai frumoase fete"! 10. În poem. — Știuleți. 11. Țărani. — Soția băiatului (din casa cu păpuși!).

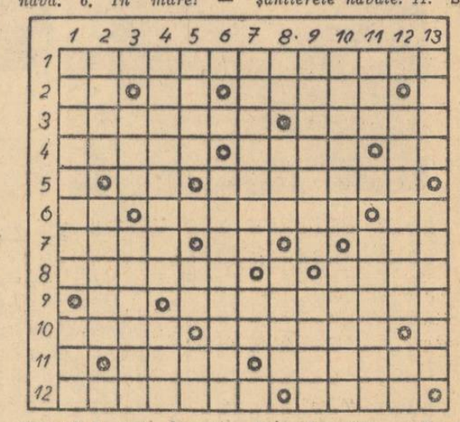

Creastă de val — În mijlocul radei! 7. Pe mare... — În marină! — Insulă daneză. 8. Figura de stil din versurile lui Eminescu: „Scînteie marea lină și plajele ei sure..." — Depozit de lapte! 9. În viteză! — Marinari. 10. Fluviu în Germania. — Publicat într-o nouă ediție. 11. Scrutată de marinari. — Capacitatea navelor (pl.). 12. Compasul, busola etc. — Mare amatoare de apă...

CĂRȚI

ORIZONTAL: 1. A scris o carte despre Soare ca factor central al sistemului nostru planetar (sec. XV—XVI) — Început de pagină! 2. La urmă! — Driblează „ca la carte"! 3. Oraș fenician. — Rutenitu. — A vorbi agresiv... 4. Obiect de îmbrăcăminte. — Abreviație militară.—Din tipar! 5. Dormitor pentru cărți... 6. Personaje tematice! — Preface fix relativ la morală. — Scoase din carte! 7. Oraș în Africa Ecuatorială. — A manifesta preferințe pentru o anumită carte (formă înv.). 8. Colaborator la o carte. — Manoperă agricolă. 9. Port în Sumatra. — Sine-qua-non-ul cărții! 10. Mama cărții! — Cămașă. 11. Ieșită din mașină! — După o lectură prea prelungită... (masc. pl.). — O singură carte. 12. Carte de Victor Hugo. — Se ocupă cu cărțile (pl.).

VERTICAL: 1. Face harcea-parcea toate cărțile! — Poate fi tipărită într-o carte. 2. Acțiune centrală a cărților politiste. — Personaj din cartea „O mie și una de nopți". 3. Tîrg de cărți (pl.). 4. Editură (abr.) — O carte savurată... (masc.) — Tudor Niculescu. 5. Carte de Somerset Maugham (neart.). — Carte ce apare odată pe an (masc.). 6. Cărturar francez. — La sfîrșitul cărții. — Roșcat (reg.). 7. La citit! — Taler (reg.) — O „carte" diplomatică! 8. Evidența cărților. — Literă slavonă. 9. Amatori de cărți 10. A scris cartea „Zilele vieții tale". — Apreciază cărțile (fem.). 11. Azilul de bătrînețe al cărților! — În total! 12. S-a născut o carte! (masc.) — „Bel..." carte de Guy de Maupassant.

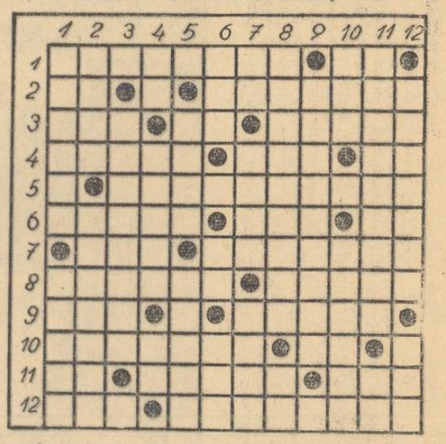

PY RAMIDON

Cuvinte mai rare: IOL — ETO — LAI — IDI — NAU — RUI — TIER

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

CALD ȘI RECE...

ORIZONTAL: Primitoare — P — Sincer — N — Rol — Ind — Nectar — O — Hora — Mari — II — Oca — Buletine — Lege — Ron — Mos — Oro — Carasu — T — G — Sentimente — Iată — Aferata — Mica — Eni — Rn Hoț — Martor — C — Trivale — Sera.

PE RABOJUL VREMII

ORIZONTAL: Bănuță — Arsura — Eminescu — Orar — Nunta — E — Clipa — Ira — Trage — Tic — Ug — Presant — Di — Cuc — Up — R — Era — Rar — Loitra — V — Mileniu — Amîna — A — Epocal — Eter — Tînără — Oana — A — Undui — Spre — Ut — R — Az — Miei — Azi — Ecrane — Zilnic.

DIN MUZICA CONTEMPORANA

ORIZONTAL: — Jora — Eminescu — Eliberare — Ton — Răscoala — Șimi Ehe — Sti — Paris — A — Ta — Ana — Piso — Bena — Enea — En — Pa — Urla — Stela — Anita — Nit — X — N — Mama — Dur — Stat — Itn — Ui — Ileana — N — Urseanu — Zt — Țăran — Pana — Om — Milano — Atena.

POȘTA Redacției

GH. POPA — București: Careul „Pe dealuri și munți" a mai fost puțin ajustat, după care sperăm că va urca pe... culmile publicării, într-un viitor apropiat. Vă invităm să perseverați și să ne mai trimiteți materiale asemănătoare.

O VECHE ABONATA — E. B. Miocardoscleroza este o boală a mușchilor inimii care își pierd elasticitatea lor. Regimul corect de viață și evitarea eforturilor, controlul permanent al cardiologului evită neplăcerile.

GRECU ALEX. — București. Am publicat și o să publicăm articole despre gimnastica de corecție a diferitelor poziții vicioase. Urmăriți rubrica noastră.

I. PASCAL — București: Întîrzierea survenită la publicarea careurilor planificate (conform înțelegerii verbale) este datorită unor deficiențe în ceea ce privește spațiul redacțional. Așa după cum ați observat, timp de cîteva numere, au fost numai două jocuri (sau chiar unul singur). Sperăm într-o foarte grabnică remediere a situației și în revenirea la trei jocuri pe număr. Cred că vor avea prioritate, cele două careuri pe temă tehnică.

GRUP DE TINERI — București. Cauzele căderii părului nu se cunosc bine. Totuși, procesul poate fi încetinit sau oprit cîteodată prin variatele procedee de care ne-am ocupat în rubrica noastră din „Magazin".

ILIE TOMA — Timișoara. În vederea rectificării greșelii ce s-a făcut la înregistrarea numelui, este necesar să vă adresați serviciului de stare civilă a sfatului popular raional care este în măsură să facă aceasta.

DAN LAURENȚIU — București: Careul „Pentru toată lumea" a conținut un cuvînt conjugat, care a necesitat o mică corectură. Cu oarecare întîrziere a fost totuși planificat pe curînd.

ATHENA RĂDULESCU — București: După careul cu temă literară, vom planifica jocul următor („La țărănci") — ca fiind de sezon, într-un număr apropiat.

MARIA POLICARP — Brăila. Numai cu școala medie și aceasta neterminată, deoarece nu v-ați dat maturitatea, nu puteți ocupa postul de contabilă principală. Nici vechimea de patru ani în funcția de contabilă nu vă dă acest drept. Părerea noastră este să vă dați examenul de maturitate și să urmați mai departe învățămîntul superior la fără frecvență, în felul acesta vă veți realiza dorința.

Fee de fee

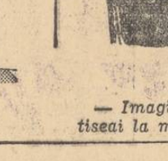

PROPRIETĂȚILE TOXICE ale acidului cianhidric sînt cunoscute de mult, chiar dinaintea erei noastre. Pe atunci secretele chimiei erau păzite cu strășnicie de către preoții păgîni. Cel care se iniția în tainele chimiei depunea jurămînt de tăcere deplină pe o frunză de piersic. Sîmburele de piersic conține o parte infimă de acid cianhidric. Iar cel ce încălca jurămîntul, era otrăvit cu otrava extrasă din acest sîmbure...

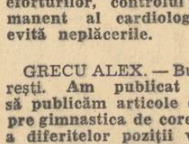

ÎN 1931, Arturo Toscanini a dirijat opera „Parsifal" de Richard Wagner. Este cea mai lungă lucrare muzicală. Interpretarea ei durează 4 ore și 50 de minute. Recent la Carnegie-Halle (New-York) a avut loc cel mai scurt concert muzical. A fost debutul unui tînăr pianist care a început cu atîta temperament interpretarea unei sonate de Schumann, încît s-a lovit cu capul de pian, pierzîndu-și cunoștință.

SCRIITORUL francez François Rabelais, autorul cărții despre Gargantua și Pantagruel a lăsat următorul testament: „Nu posed nimic. Am multe datorii. Restul îl las săracilor".

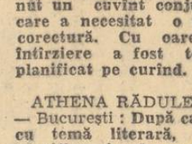

rare a obiectivelor care reprezintă un deosebit „interes" pentru infractori. Pe căile de acces spre aceste obiective sînt împrăștiate pilule cu substanțe radioactive. În cazul cînd un infractor a sfărîmat cel puțin una din aceste pilule, agenți înzestrați cu contoare Geiger, vor putea urmări timp de 4 luni, după urmele radioactive, pe infractor sau în cazul cel mai rău vor putea descoperi încălțămintea pe care acesta sau aceasta o purtau.

CÎINELE polițist, însoțitorul credincios al detectivilor, va deveni în curînd o amintire. Poliția belgiană examinează un nou proiect de apărare a obiectivelor care reprezintă un deosebit „interes" pentru infractori. Pe căile de acces spre aceste obiective sînt împrăștiate pilule cu substanțe radioactive. În cazul cînd un infractor a sfărîmat cel puțin una din aceste pilule, agenți înzestrați cu contoare Geiger, vor putea urmări timp de 4 luni, după urmele radioactive, pe infractor sau în cazul cel mai rău vor putea descoperi încălțămintea pe care acesta sau aceasta o purtau.

FIIND ANUNȚATĂ o eclipsă de Soare astronomul Cassini Giovani Domenico, i-a invitat pe căpeteniile orașului în care locuia, pe cîțiva financiari și alți cîțiva „fruntași" ai urbei, la Observator pentru a le explica acest fenomen. La ora stabilită, invitații nu-și făcură apariția.

— Nu-i nici o nenorocire — spuse primarul orașului văzînd că grupul de invitați în întîrziere ține totuși să-l viziteze pe astronom. Să mergem acum. Îl cunosc bine pe domnul Cassini și știu că are nevoie de bani pentru observatorul său. De dragul nostru, o să reia totul de la început...

EL CACTUS ANDANTE numesc băștinașii deșertului peruvian, singura plantă — cunoscută pînă în prezent — care poate să „meargă". Acest cactus are drept „picioare" niște umflături ciudate, acoperite cu ghimpi și care se pot mișca foarte încet. Planta aceasta ciudată nu se alimentează cu apa din solul deșertic, ci folosește numai umiditatea atmosferică.

EPISCOPUL german Johann Fugger a lăsat cu limbă de moarte ca în fiecare an în ziua morții sale, pe morminț să-i fie vărsat, un butoi cu vin. Astfel trupul său se va îmbiba de această licoare gustoasă și după trecerea sa dintre cei vii.

UN OARECARE Izechill Edds (New York), s-a născut fără urechi. Nici nu avea orificii pe locul obișnuit al urechilor. Însă auzea destul de bine cu gura deschisă. A murit în 1884.

FIZICIANUL englez Rutherford demonstra, în fața unui grup de ascultători, fenomenul de dezintegrare a radiului. Ecranul ba se lumina, ba se întuneca.

— Așadar, domnii mei, acum vedeți — le spuse omul de știință, că nu se vede nimic. De ce anume nu se vede nimic, o să vedeți îndată...

O LEGE în vigoare în rîndurile unui trib de pe insula Pontianak (în apropiere de țărmul de vest al insulei Kalimantan), pedepsește cu moartea pe oricine încearcă să salveze o femeie ce se înecă. Locuitorii de pe insulă nu au nimic împotriva femeilor, însă ei se mîndresc cu faptul că fetele și femeile de pe insulă sînt excelente înotătoare. Trebuie spus că de cînd există în vigoare legea, nici o femeie nu a fost în primejdie de a se îneca.

„SAPONARIA OFFICINALIS" este o plantă cu a cărei rădăcină te poți spăla la fel ca și cu orice săpun. Rădăcina acestei plante este folosită în fabricile de textile la spălatul țesăturilor fine de mătase și la înălbirea lînei.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Interviul nostru

CU RABIUDDIN AHMAD

DESPRE FILME ROMÎNEȘTI ȘI CINEMATOGRAFIA INDIANĂ

Cineastul și publicistul indian Rabiuddin Ahmad, cu care ne-am întîlnit nu de mult pe malul însorit al mării, este originar din Bengal. Făcîndu-și studiile cinematografice la Centrul experimental de la Roma, el a lucrat împreună cu reputați cineaști italieni ca Vittorio de Sica („Acoperișul") și Luigi Zampa („Timp de vacanță"), precum și cu Fred Zinnemann. Acum, el desfășoară o activitate susținută în critica de film la săptămînalul „Screen" din Bombay, „Cine advance" din Calcutta și la lunarul bengalez „Diganta". Personalitate marcantă, Rabiuddin Ahmad este, totodată profesor de limba și literatura bengaleză la Institutul oriental din Roma.

Aflînd-se pentru prima oară în țara noastră, firește că impresiile sale au debutat cu reflecții despre peisaj:

— Sosind aici, imediat ce am trecut granița, am văzut cîmpii frumoase, îmbelșugate, apoi Carpații pitorești, în sfîrșit Bucureștiul cu arhitectura lui care mi-a plăcut. Cîmpiile m-au făcut să mă simt fericit, întrucît mi-au amintit de meleagurile mele natale din Bengal. M-a impresionat și luna, așa cum o văd aici, limpede și strălucitoare. Mamaia este o stațiune modernă în care oamenii care muncesc vin să se odihnească. Am fost încîntat să parcurg drumul de la munte la mare.

— Ca cineast, cum apreciați filmele românești?

— Cunosc doar în parte cinematografia românească. Am văzut, anul trecut, la Festivalul de la Leipzig, documentare românești despre care am o părere bună. La Milano am văzut filmul „Tudor" iar la Festivalul de la Mamaia, alte cîteva — bune. Dintre scurt-metrajele prezentate la Mamaia mi-au plăcut „Poiana ursului" „Globul de cristal", „Lumea din beznă". Festivalul a fost un prilej nimerit pentru o înfiripare prietenească între cineaști români și străini, pentru a se cunoaște și înțelege, cu atît mai mult cu cît în lume există două sisteme diferite.

— Cum se dezvoltă cinematografia indiană?

— În India există trei centre de producție cinematografică: la Bombay, la Calcutta și la Madras. În momentul de față, cele mai multe filme se produc la Bombay. Aici se realizează filme cu caracter spectaculos — comedii de moravuri și, uneori, mai mult sau mai puțin, lirice. La Madras se produc filme istorice, iar în oarecare măsură și filme cu conținut social. La Calcutta care, după părerea mea, este cel mai proogresist centru cinematografic din India, o mare parte dintre filmele produse au un conținut social și sînt realizate într-o manieră realistă. Cineaștii care lucrează aici sînt influențați în creația lor de noile curente din cinematografia italiană, franceză, precum și de realizările cinematografiilor din țările socialiste. Deși producerea acestor filme este legată de unele dificultăți, publicul manifestă entuziasm față de ele și se înregistrează progrese. În unele cazuri ele beneficiază și de sprijinul guvernului.

— Ce face Raj Kapoor, ce face Nargis?

— Raj Kapoor lucrează în prezent la filmul „Sangam". A filmat împreună cu echipa sa în Elveția și Italia. Acum se află la Londra, unde face unele ajustări tehnice filmului. Nargis s-a căsătorit cu actorul Sunil Dutt.

— Tînăra generație de cineaști indieni?

— Calcutta este și centrul experimental de est al Indiei. Aici se produc filme experimentale inspirate din viața contemporană a Bengalului. Amintesc, de pildă, un film realizat cu cîțiva ani în urmă de către un grup de tineri regizori, care au făcut o treabă bună, înfățișînd cu inteligență problema acomodării celor care vin de la țară, din Bengal, la Calcutta.

...Am multumit oaspetelui care, deși venea de departe, era atît de aproape de preocupările noastre artistice în acel efort comun de a reflecta pe ecran viața poporului și problemele arzătoare ale contemporaneității.

Eugen ATANASIU

„Aria și cultura nu pot înflori decît în timp de pace. De aceea, orice om care, ca și mine, iubește arta și cultura, trebuie să dorească întotdeauna să trăim în pace și prietenie".

DE PESTE HOTARE

GRIGORI CIUHRAI („Al 41-lea" și „Cer senin") realizează în prezent filmul „A fost o dată un moș și o babă", care deși are un titlu de basm dezbate probleme ale eticii contemporane.

ARTISTA japoneză Sachiko Aidari și actorul american Rod Steiger, au fost distinși cu premiul „Ursul de aur" la recentul Festival internațional al filmului de la Berlin.

„THE BEATLES" — cunoscuta formație de muzică ușoară engleză alcătuită din tineri instrumentiști, a devenit interpreta unui film intitulat „Noapte după o zi grea".

GERALDINE CHAPLIN, fiica lui Charlie Chaplin, a venit la Roma pentru a turna într-un film în regia lui Nelo Risi după un scenariu de Cesare Zavattini.

SERGE HEGGIANI, cunoscutul artist italian, este interpretul principal în filmul „Infernul" care se turnează în prezent în regia cineastului francez Clouzot avînd ca partenere pe Romy Schneider și Danny Carrel.

„FORTĂREAȚA ASCUNSĂ" se intitulează filmul cineastului japonez Akira Kurosawa a cărui acțiune se plasează în evul mediu cînd un samurai învins își caută refugiul la un aliat al său pentru a putea reîncepe apoi lupta.

„ROBINSON CRUSOE PE MARTE" se intitulează filmul englez în regia lui Byron Kaskin, inspirat după renumitul roman al lui Daniel de Foe, care însă îl plasează pe erou în condiții.. astronautice, creația, aparținînd genului de anticipare științifico-fantastică.

Colectivul de estradă al Teatrului muzical din Galați prezintă azi și mîine la grădina Boema din Capitală, spectacolul „Concert de mare tonaj". În clișeu: soliștii vocali Florina Varlaam și Ionel Miron.

Fotografia: Ion POPOVICI

Săptămîna poeziei

În această săptămînă, în întreaga țară au avut loc manifestări prilejuite de tradiționala „Săptămîna a poeziei". Dar mai mult ca pînă acum, „Săptămîna" din anul acesta a avut un aspect nou, o ampioare mai mare. Poeții, tineri și virstnici, în numeroase ședători literare au citit din versurile lor închinate marilor victorii ale poporului nostru, dobîndite în cei 20 de ani de la eliberarea patriei.

Pretutindeni ei au fost primiți cu multă căldură în săli arhipline sau chiar la locul de muncă, la gura minelor sau chiar în marile hale ale uzinelor.

La Iași, de pildă, în Casa de cultură a tineretului și studenților au citit din versurile lor Otilia Cazimir, Nicolae Tăutu, Nicolae Țatomir.

La Ploiești s-au aflat printre constructorii de utilaj petrolier Demostene Botez, Miron Radu Paraschivescu, Eugen Frunză, Ion Alexandru. În regiunea Crișana au luat parte la ședători poeții: Veronica Porumbacu, Horvath Imre, Al. Andrițoiu, Ana Blandiana.

Oțelarii de la Hunedoara i-au primit pe Dan Deșliu, Gheorghe Tomozei, Florin Mugur, Aurora Cornu, Constanța Buzea.

La Suceava au venit scriitorii Ion Istrati, Ion Crînguleanu, Ion Petrache, Rusalim Mureșan, iar la Cîmpulung, Ion Brad, Teofil Dumbrăveanu, Platon Pardău.

Numeroase ședători au avut loc în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. La ele au participat Eusebiu Camilar, Emil Giurgiuca, Letay Lajos, Mioara Cremene. În regiunea Bacău au plecat Nina Cassian, Victor Kernbach, Leonida Neamțu, Ioan Acsan, Miron Scorobete, Iosif Naghiu.

În această săptămînă au apărut culegeri de versuri la Suceava, Craiova, Bacău, Constanța, București și în alte orașe din țară.

În Editura pentru literatură a apărut „Caiet de poezie — 1964", o amplă culegere de versuri ale celor mai cunoscuți poeți ai noștri.

Aceste culegeri arată că activitatea literară este vie, că în anii puterii populare înfloresc, pe toate meleagurile patriei, tinere talente. Nume noi de poeți se afirmă, ele îmbogățind paleta artistică a poeziei noastre.

„Săptămîna poeziei" a însemnat o puternică manifestare ce se încadrează în entuziasta atmosferă premergătoare marii noastre sărbători de la 23 August.

Teatrul de Operetă din Capitală își deschide stagiunea de vară în seara zilei de 9 august la Parcul Herăstrău cu opereta „Prințesa circului", avînd în rolul principal pe Ion Dacian, artist emerit. În clișeu: o scenă din spectacol

Imprimări „Electrecord"

Casa de discuri „Electrecord" a înregistrat unele noi discuri de muzică simfonică și coruri din opere. Lista noilor apariții cuprinde lucrări care au o mare audiență la publicul spectator. Iată ce vor putea găsi iubitorii de discuri în magazinele muzicale:

Discul ECE 0142 cuprinde *Simfonia IV-a în fa minor de Ceaikovski* în interpretarea orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu", dirijată de Mircea Basarab.

Un alt disc (ECE 0143) prezintă *Concertul în la minor pentru vioară și orchestră de Bach*, de asemenea *Concertul nr. 5 în la major pentru vioară și orchestră de Mozart*. Ambele concerte sînt interpretate de orchestra de estradă a Radioteleviziunii, dirijată de C. Bobescu, solistă Lola Bobescu.

Alte două simfonii cuprinde și discul ECE 0146: *Simfonia nr. 5 în si bemol major* și *Simfonia a VIII-a în si minor („Neterminata") de Schubert*. Prima este dirijată de John Barbirolli, a doua de George Georgescu. Interpretează orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu".

Discul ECE 0145 cuprinde o seamă de coruri celebre din opere în execuția corului Radioteleviziunii dirijată de Al. Șumski. Partea instrumentală este susținută de orchestrele simfonice ale Radioteleviziunii și Cinematografiei — sub conducerea lui Emanoil Elenescu și Carol Litvin.

În sfîrșit, a fost imprimată piesa *„Bolnavul închipuit" de Molière*, în adaptarea lui M. Zirra, regia artistică aparținînd lui Paul Stratilat. În distribuție: I. Fințeșteanu, Celia Dima, Valeria Gagialov, Ioana Georgescu, Marcel Enescu, Valentin Plătăreanu, N. Gărdescu, M. Fotino, M. Balaban, Mircea Constantinescu, Carmen Stănescu, Ion Henter.

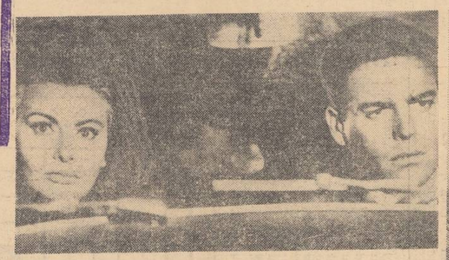

Vă povestim filmul:

„SECHESTRAȚII DIN ALTONA"

o coproducție italo-franceză în regia lui Vittorio de Sica

cu SOPHIA LOREN

La vreo 15 ani după terminarea celui de al doilea război mondial, la Altona, în R. F. Germană, un fost ofițer nazist chinuit de viziunea propriilor sale orori comise pe frontul antisovietic, se autoizolează în turnul castelului familiei sale de mari industriași care l-au slujit pe Hitler.

Trăind aici, cu ferestrele zidite și avînd în preajmă-i doar pe sora sa Leni, o ființă perversă care-l iubea, Franz nu știe nimic din ceea ce se petrece afară. El are convingerea — alimentată de Leni — că Germania continuă să fie o ruină și, în halucinațiile sale, elaborează o fanteziă anticipare a sfîrșitului speciei umane care, cîndva, va fi judecată de crabii ce vor popula pămîntul.

În legătură însă cu apropiatul sfîrșit al bătrînului industriaș Gerlach care vrea să-l lase stăpînul firmei care prosperă și în timp de pace datorită tot comenzilor militare, la castel sosește fratele lui Franz, Werner — avocat din Hamburg, căsătorit cu artista Johanna.

Descoperindu-i ascunzătoarea, Johanna, tot mai interesată de misterul ce plutește în jurul lui Franz (declarat oficial mort), pătrunde în turn și face cunoștință cu el. Prezența ei îi trezește celui cu mintea tulburată de vedenii, un sentiment puternic care l-ar putea salva. Dar Johanna, decepționată de Werner, pe care tentația de a deveni stăpîn l-a orbit și acum rivnește să preia conducerea firmei Gerlach, își ia rămas bun și pleacă pentru a continua să trăiască singură, jucînd pe scena teatrului.

Plecarea Johannei îl determină pe Franz, pentru prima oară, să părăsească locul autoschestrării. El află astfel că viața nu s-a oprit în loc. Mergînd la teatru după Johanna, asistă la piesa lui Brecht „**Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită**" și provoacă un incident, ridicînd mașinal mîna după salutul fascist. Izbucnind scandalul, este arestat.

Anunțat de Johanna, tatăl său îl eliberează. Hotărît să se însănătoșească pentru a fi alături de Johanna, Franz cade însă victimă geloșească pentru a fi alături de Johanna, Franz cade însă victimă geloșească pentru a fi alături de Johanna, Franz cade însă victimă gelo

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

ÎN ANII PUTERII POPULARE

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 358 • Sîmbătă 15 august 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Dansul fetelor din Căpîlna, raionul Tîrnăveni, a entuziasmat publicul

Torentul cîntecului și dansului

Gongul a răsunat grav peste sala arhiplină, reflectoarele și-au aprins luminile și din acel moment întrecerea celor mai buni dintre cei buni a început. Finala celui de la VII-lea Concurs al artiștilor noștri amatori și-a ridicat cortina și valul cîntecului și dansului popular a invadat scena. Și iată au trecut de atunci patru zile, timp în care de dimineață pînă noaptea tîrziu cortina s-a ridicat și s-a lăsat de sute de ori, dar cîntecul și jocul nu s-au stins, fiecare cortină ridicată lăsînd să pătrundă în sală un nou val de cîntăreți și dansatori, plini de vigoare și armonie. Valurile poartă nume de regiuni ale țării — pînă acum Crișana, Iași, Bacău, Mureș-Autonomă Maghiară, Suceava, București, Dobrogea, Oltenia — dar spec-

Minzu RADIAN

(Continuare în pag. a 8-a)

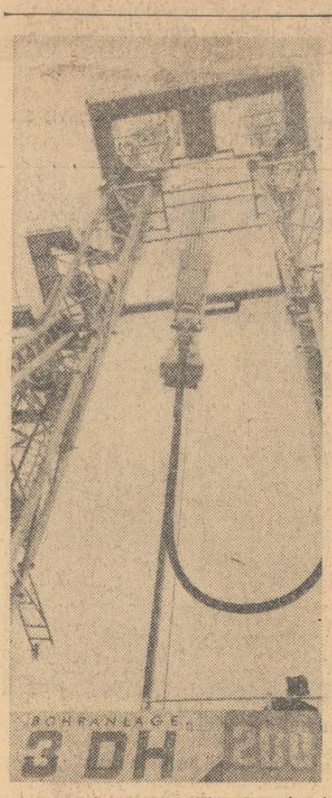

Instalația românească de foraj 3 DH 200, prezentată în cadrul tîrgului internațional din primăvara acestui an de la Leipzig

Pe mările și oceanele lumii

• În furtunile golfului Biscaia • Scurte popasuri la Bristol, Saint-Malo și Rouen • Convoiuri de noapte pe Suez • O expediție în lumea tăcerii

Departe, în zarea albastră, s-a desprins din pîcla subțire a dimineții silueta unei nave. De la căpitănia portului, vestea s-a răspîndit ca fulgerul : se înapoiază „Eforie" Cînd cargoul românesc, care părăsise Constanța cu 75 de zile în urmă s-a apropiat de radă, la arborele mare s-au ridicat pavilioanele prin care se cerea pilot și intrarea liberă în port. Lunecînd încet, „Eforie" a intrat în bazinele portului și în scurtă vreme lanțurile ancorei au zăngănit cu un zgomot surd.

Am fost martorul multor întoarceri în port, ale multor nave și to-

Viorel LUPU

(Continuare în pag. a 3-a)

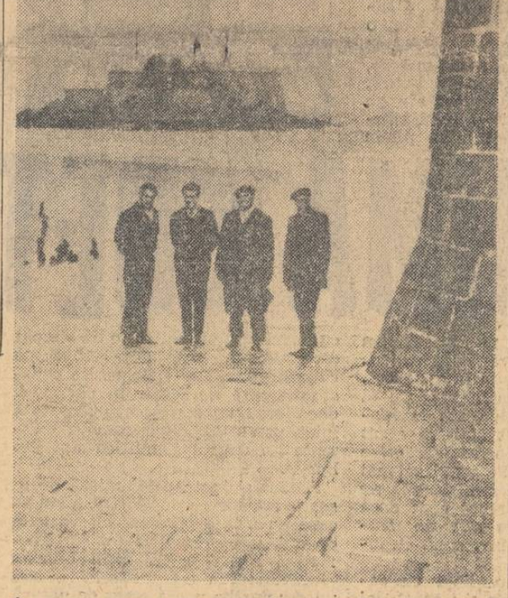

În timp ce nava Eforie încărca produse din portul francez Saint-Malo o parte din echipaj a vizitat cetatea medievală situată pe o insulă din apropiere

TRACTOARE românești

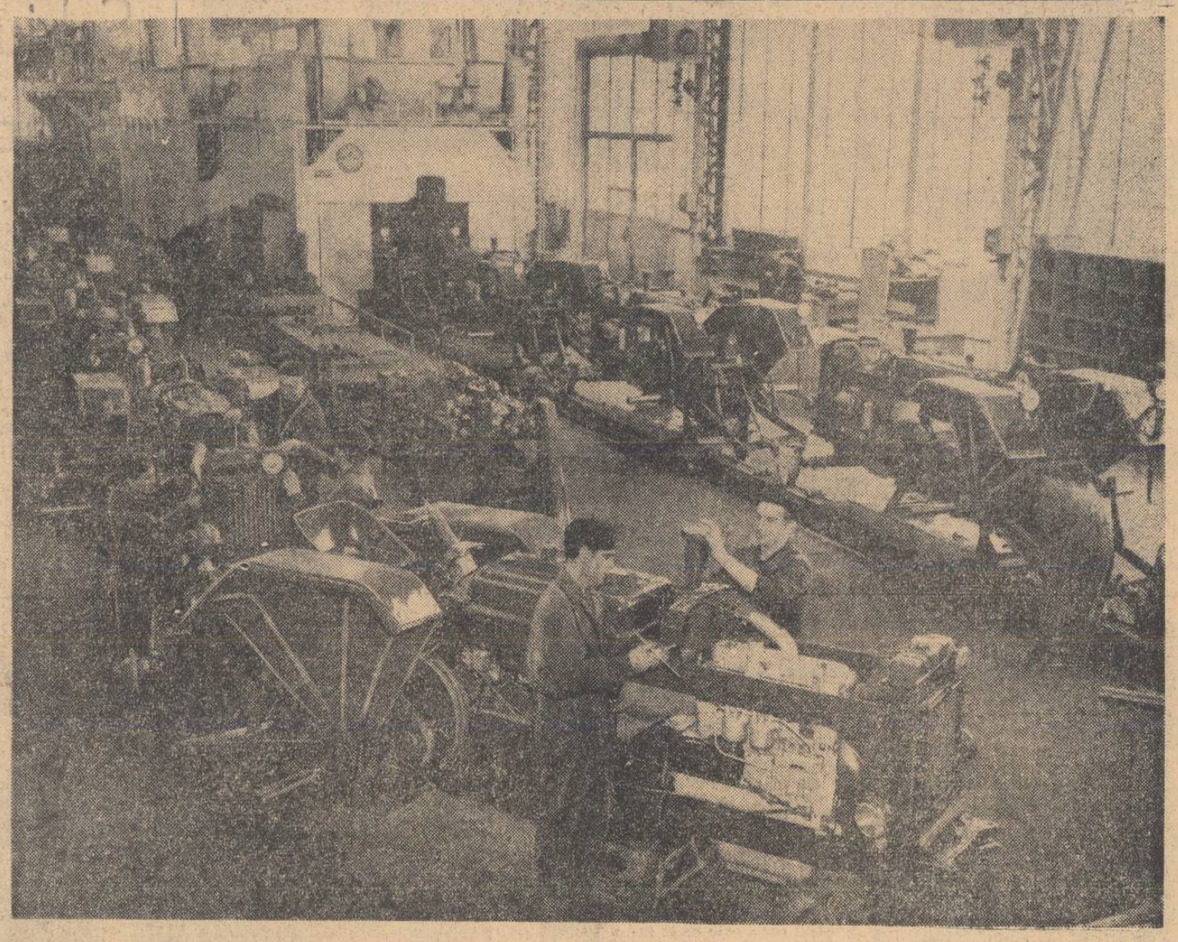

• 15 TIPURI.
• SECȚII NOI MODERNIZATE.
• PRODUCȚIE ÎN SERIE LA UN ÎNALT NIVEL TEHNIC.
• UZINA DIN BRAȘOV EXPORTĂ ÎN 40 DE ȚĂRI DE PE 5 CONTINENTE.
• SCRISORI DE MULȚUMIRE.

23 AUGUST

Un stup uriaș și-a deschis fagurii. Nevenindu-le să creadă, albinele ies la lumină. La început puține, apoi din ce în ce mai multe. Iată, zece, o sută, o mie. Numărul crește impresionant de repede. Abia de le mai poți ține seama. Peste o sută de mii și din fagure ies zilnic noi și noi albine. Hărnicia lor a cuprins întreaga țară. La Suceava, în Bărăgan, Banat, Maramureș, Oltenia. Multe dintre ele au zburat și mai departe, depășind granițele țării. Sînt albine de un soi deosebit, făurite de hărnicia constructorilor de mașini din uzina de tractoare de la poalele Tîmpei. Ele au purtat mărci diferite : „IAR-22", „KD-35", „UTOS-2", „UTOS-26", „UTOS-27", „U-650", „U-651". Urmărindu-le de-a lungul celor 17 ani de la deschiderea stupului, ai în față istoria tractorului românesc, o parte din istoria dezvoltării întregii noastre industrii. Am încercat să descifrăm cîteva din etapele de dezvoltare ale tractorului românesc, continuînd a vedea cum au crescut aceste albine devenind tot mai puternice, cum le-au crescut aripile pentru a putea „zbura" nu numai pe ogoarele țării noastre ci și în cinci continente ale lumii. În încercarea noastră am fost ajutați de tov. EMIL ONIGA, **directorul general al Uzinelor „Tractorul" din Brașov**, cu care am avut o convorbire :

— În primăvara anului 1947 — începe tov. Oniga — primele tractoare românești — IAR-22 — au părăsit porțile uzinei. În ciuda previziunilor sumbre ale unor sceptici care caracterizau fabricația de tractoare în țară ca „un basm cu cocoșul roșu", muncitorii care refăcuseră uzina din ruine, au reușit să dea viață metalului. Era o primă victorie a noastră, un îndemn de a păși cu încredere

Anton DROST

(Continuare în pag. a 3-a)

Actualitatea în imagini

O VIZITĂ LA STUDIOUL CINEMATOGRAFIC „AL. SAHIA"

Încins cu o centură de siguranță un om filmează de la altitudinea celui mai înalt coș al Hunedoarei. Atîrnat de scara unui elicopter, un altul imortalizează pe peliculă salvarea unui vas prins între ghețurile Mării Negre. Într-o sală de concert bagheta magică a unui artist al poporului, e dublată de aceea a unui regizor docu-

Mariana PÎRVULESCU
Fotografia : Mihai POPESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

NĂVODARI

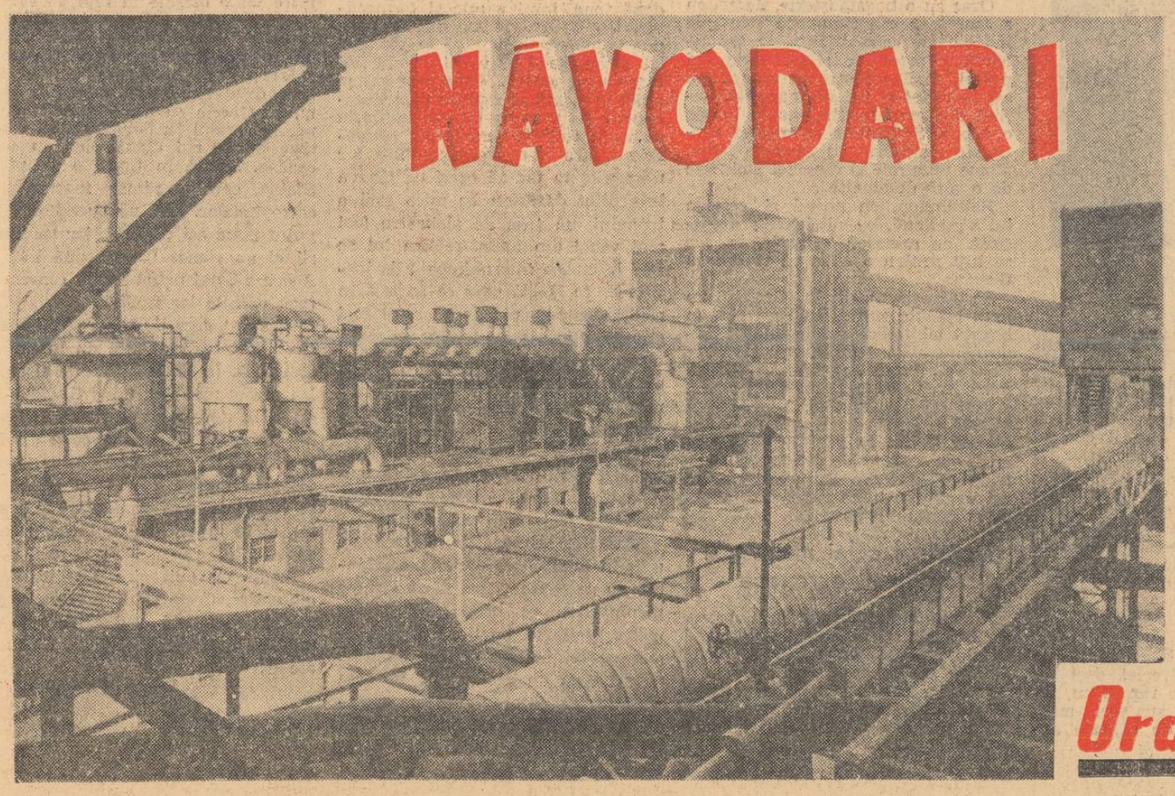

Lucrurilor de la miazănoapte de Mamaia le-a fost dat să-și afirme prezența în istorie prin două lucruri de o însemnătate vitală nu numai pentru economia Dobrogei, dar chiar pentru aceea a țării întregi. Centrala termoelectrică de la Ovidiu și Uzina de superfosfați de la Năvodari dau satelor socialiste două materii prime de cea mai mare însemnătate : energie și îngrășăminte. Între ele s-a stabilit de la început o legătură atît de strînsă, încît agricultura le primește pe amîndouă cu mîinile întinse și însetate. Energia electrică și îngrășămintele chimice sînt două lucruri fără de care agricultura modernă ar fi de neconceput. Fără aceste două lucruri ar fi ca și cum te-ai avînta în larg pe o plută veche. Cu ele, drumul spre larg al agriculturii socialiste capătă avînt și forță.

Construcția Uzinei de superfosfați a început în toamna anului 1956. Am avut norocul să cunosc cîțiva tineri care au lucrat atunci la construcția uzinei și care din zidari au devenit muncitori chimiști de înaltă calificare, rămînînd mai departe la Năvodari, în uzina și în orașul nou pe care ei le-au ridicat în arida stepă dobrogeană, la confluența pămîntului cu marea. Adolescența acestor tineri s-a îngemănat cu istoria orașului în care locuiesc și lucrează și unde fiecare cărămidă, în sensul direct al cuvîntului, a fost mîngîiată, cîntărită și așezată de ei într-o armonie arhitectonică pe care, de atunci încoace, vizitatorii uzinei și ai orașului nu încetează a o elogia. Într-o convorbire cu primul dintre

Petru VINTILĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

Orașe fără arhive

„Schiuri" pe apă

In bazinele de înot din Japonia se bucură de un mare succes în ultima vreme un nou mijloc de distracție: întreceri cu „schiuri" de cauciuc. In cadrul întrecerii, concurenții, avînd picioarele băgate în cele două „schiuri" se folosesc de două bețe pentru a avansa. Cursele nu sînt chiar atît de ușoare, întrucît există pericolul ca unul din „schiuri" s-o ia în altă parte decît în direcția propusă.

DE PRETUTINDENI

ÎN TIMP ce se afla la o înălțime de 3 600 metri în apropiere de Antioch (California), pilotul Louis Coward a constatat că unicul motor al avionului pe care îl conducea, un „Lockheed-60", a început să vibreze într-un mod îngrijorător. In această situație, pilotul a oprit

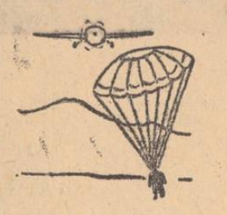

motorul și a ordonat celor cinci pasageri:

„Toată lumea afară, imediat!".

Călătorii nu s-au lăsat rugați de două ori și au sărit în vid.

Cîteva minute mai tîrziu Louis Coward ateriza în cele mai bune condițiuni pe aeroportul din Antioch unde a constatat că elicea avea o fisură pe o lungime de 15 cm. Pilotul nu părea de loc îngrijorat de soarta pasagerilor săi — parașutiști de profesie — care trebuiau în mod normal să facă o demonstrație de sărituri cu 5 kilometri mai departe.

●

UN TÎNĂR polițist de la un comisariat londonez a fost trimis de șeful său să constate la fața locului furtul unei biciclete. Agentul a plecat la adresa indicată pe bicicleta comisarului. După ce și-a terminat cercetările,

el a constatat cu uimire că propriul său vehicul cu pedale, dispăruse. Polițistul s-a întors pe jos la comisariat unde, foarte încurcat, a dat o declarație arătînd, nu despre furtul pentru care fusese trimis, ci împrejurările în care i s-a furat bicicleta.

„TOATĂ VIAȚA mea n-am făcut altceva decît să muncesc" — a declarat centenara Kate Cherry cu cîteva clipe înainte de a muri. Ea a lăsat 203 strănepoți și 31 strășnepoți. Doamna Cherry nu a fost niciodată bolnavă. O singură dată i s-a întîmplat să aibă un accident. In urmă cu doi ani ea se urcase pe acoperișul casei sale unde lucra de zor la construirea unui coș. Urcînd pe scară cu găleata de ciment, și-a pierdut echilibrul și a căzut. Transportată la spital, medicii nu i-au găsit nici o leziune. Liniștită, bătrîna s-a întors acasă, unde și-a terminat de zidit coșul.

●

FRAȚII Roger și Yan Morgan joacă amîndoi în echipa de fotbal a clubului Rangers din Queen's Park (Londra). Publicul, arbitrii și chiar tovarășii lor din echipă îi deosebesc cu greu, confundin-

du-i deseori. Pentru a evita orice îndoială că Yan l-ar putea înlocui în mod nereglementar pe Roger sau Roger pe Yan, la pauză, clubul le-a cerut să poarte un semn distinctiv. Roger s-a sacrificat. La ultimul meci el a jucat ras în cap, în timp ce fratele său și-a păstrat părul intact.

●

ÎN REVISTA „Le moniteur des pharmacies", se relatează că doi medici din Moscova — Dr. Gurfinkel și Kobranski au realizat un braț artificial electronic acționat de un motor foarte mic, care cîntărește mai puțin de 100 grame și care este montat în interiorul protezei.

Dispozitivele acestui braț electronic permit amplificarea undelor naturale ale creierului și produc impulsuri utilizabile de piesele protezei.

De la furnică la... elefant

Noțiunea de „animale domestice" se lărgește. In completare la tradiționalele animale aproape nelipsite la casa omului — cîinele și pisica — au apărut ariciul, iepurele. Cei ce se vor originali cu orice preț, își epatează cunoscuții crescînd o panteră, un leu, sau un crocodil.

In vara anului 1963 „steaua" unui bal din așa zisa lume mare, a Parisului, a fost o gorilă adusă de un oaspete. Stăpînul ei, mizînd, după cum se pare, prea puțin pe farmecul său personal, a încercat să uimească pe comeseni cu această atracție neobișnuită. Iar cronica mondenă consemna a doua zi că „toaletele elegante ale doamnelor erau în armonie cu culoarea părului acestui animal înalt de 1,5 m".

Noțiunea de domestic se poate aplica, după cum se vede și furnicilor. Lucru dovedit de suedezul Ole Siverson. In vila sa el a rezervat o cameră specială pentru un furnicar cu 3 000 de exemplare. Intr-un rînd, Siverson, avînd invitați, aceștia neavertizați s-au speriat de năvala de furnici care dăduseră buzna în sala de mese, obișnuite fiind să ia masa cu stăpînul lor. Precum se vede, cele mai variate exemplare ale faunei pot figura în rîndul animalelor domestice. O englezoaică bogată a hotărît să crească un pui de elefant. Ce-i drept, la întrebarea ce se va întîmpla cînd animalul va crește ? e greu de dat răspuns. Și nici tînăra englezoaică nu va ști să-l dea. N-are a face ! Extravaganță cu orice preț.

DE PRETUTINDENI

Sala tronului din Palatul Cnossos

Note de drum

INIMA CRETANA

Mistralul sufla îndrăcit peste mare. Doar piscurile înzăpezite ale muntelui Ida îl înfruntau semeț. Înserarea învăluia stîncile înalte de care se spărgeau răzvrătitele valuri. De pe stînca aceea — îmi spuse un sătean din partea locului — e o privelițe încîntătoare pe mare. De acolo, Chania — capitala Cretei — pare o imensă torță plutitoare.

Nepregătită pentru o ascensiune, fie ea chiar și numai pe o stîncă, i-am explicat de ce nu pot ajunge pînă sus. Mi-a privit o clipă pantofii. Apoi, ducîndu-și mîna pilnie la gură a strigat-o pe Marika, i-a adresat numai cîteva cuvinte și... din vîrful stîncii s-au și rostogolit... doi pantofiori cu tocul plat. Cu ei am putut ajunge pînă sus la Marika. I-am mulțumit și i-am cerut iertare că din pricina mea rămăsese desculță pe pietre. Pe tonul cel mai firesc, de parcă de cînd lumea ne cunoșteam, m-a întrebat apoi dacă îmi place panorama atît de frumoasă ce o admira împreună cu logodnicul ei.

Aci am făcut cunoștință cu oamenii lui Kazandzakis și treptat, îmi reveneau în memorie dimensiunile lor epice...

In noaptea următoare, voioșia carnavalului pusese stăpînire pe oraș. Măști și costume, dansuri și focuri de artificii. Am acceptat cu bucurie invitația de a ne afla la o asemenea sărbătoare populară. O masă bogată și nelipsitele, „Potiraki me retsina" (paharele cu vinul cu gust rășinos), ne așteptau de mult pregătite de gospodina casei. Privesc în jur comesenii. Chipuri înegrite de soarele meridional, cu ochi isteți. Tulpane negre cu ciucuri le învăluie părul. Sub cizmele albe din piele de capră, un pantalon încrețit le strînge piciorul. Femeile îmbie oaspeții la caracatițe, scoici, melci, icre și crabi. Ciocnim în sănătatea gazdei. In fața noastră, un falnic „căpitan Mihalis" ridică paharul și începe cu voce joasă o melodie populară cretană tărăgănată. I se alătură și altele... Îl cheamă Mavromati (Ochi negri, pe grecește).

Bărbații încing un dans popular, cu pasul larg arcuit. Nu e un simplu divertisment. Citești pasiunea pe chipurile lor. Par cuprinși de o nesfîrșită sete de viață. In cîntec și dans, cretanul a pus ceva din viața lui zbuciumată, după cum în existența lui dansul și muzica sînt nelipsite.

A doua zi, înainte de amiază, pe un soare arzător ca în Africa, pînă la care nu sînt decît doar cîteva sute de km, călătoream pe malul „Frumoasei Elena" a lui Emil Ludwig — Mediterana cea albastră — sub un cer anume parcă creat de natură pentru a-și reflecta chipul în undele Mediteranei. Pietrișul împovărează plajele de pe mal.

Vedere din Chania, capitala Cretei

Șoferul, iscusit ca mai toți confrații lui greci, te face nici să nu observi că între mare și prăpastii nu e decît șoseaua, cu puțin mai lată doar decît mașina în care ne aflăm. Auzise că sîntem romîni și, comunicativ ca toți compatrioții săi, cretanul Ianni, căci așa îl chema, înfiripă o discuție din care ușor ne dăm seama că știa atîtea despre realizările țării noastre de parcă zilnic ar fi citit ziarele noastre. Se mărturisește un admirator al Romîniei noi, ne asigură de sentimentele sale prietenești și, încă un amănunt: ascultă postul de radio București.

Un pămînt roditor

Creta e azi una din regiunile cele mai roditoare ale Greciei, deși nu atît de dezvoltată în raport cu posibilitățile ei. Uleiul, strugurii, măslinii și portocalele de calitate excelentă, datorită climatului temperat și solului fertil, sînt produse reputate atît în Grecia cît și în străinătate. Pe cîmpiile Chaneei am întîlnit imense păduri de portocali și lămîi.

Într-un sat pitit între munți, am gustat renumitele portocale cretane, neobișnuit de mari și dulci. Țăranii ne spun că primesc pe ele doar 1/5 din prețul la care ele se vînd la oraș. Figurile negricioase de prune uscate ale acestor țărani deosebit de primitori, parcă ne spun cu cîtă trudă cresc portocalele acelea picturale, care se revarsă din copacii ce umplu valea cît vezi cu ochii. Sîntem la 15 km. de Heraclion, în satul Fodele. El e însă nu numai patria celor mai renumite portocale cretane. O placă comemorativă, prinsă de un uriaș platan, amintește că aici a văzut lumina zilei Domenico Theotocopulos, ce avea să se numească El Greco.

Creta este, de asemenea, patria lui Eleftherie Venizelos, om de stat grec născut și înmormîntat la Chania. La celălalt capăt al insulei, la Heraclion, sub o lespede extrem de simplă, fecundul scriitor Kazandzakis și-a aflat liniștea. Cu prețul ei, fiul rapsod al Cretei a dat omenirii o operă în care palpită viața și lupta cretanilor pentru libertate, sufletul lor.

Vechiul și modernul își dau mîna

Pe țărmurile învecinate ale continentului par să iasă din mare cele trei orașe principale ale insulei. Heraclion, fosta capitală, cu 60 000 de locuitori, este și cel mai mare oraș al Cretei, important centru turistic și economic. Aeroportul lui asigură comunicația zilnică cu capitala țării. Pe cretan îl întîlnești în pragurile magazinelor invitîndu-i pe trecători cu cunoscutul „Peraste mesa" (Poftiți înăuntru), cocoțat pe schelele noilor hoteluri care se înalță pentru turiști, în fabricile de ulei, unde mirosul nu se suportă prea ușor, dar salariul e modest, în grădinile înmiresmate, unde clipele de răgaz se petrec mai plăcut.

Oraș cu o bogată istorie, Heraclion a fost încă din timpurile cele mai îndepărtate sensibil la toate schimbările. Fortul venețian, străjuind portul, fîntîna Morozoni cu tritonii săi în relief și leii de marmoră datînd din evul mediu, închid în ele o epocă. Străduțele strîmte și cartierele periferice cu case de lemn, albele minarete și moschei amintesc de o altă dominație...

Rethimnon, cu portul și cetatea lui venețiană, cu ulicioarele înghesuite, cu minaretele înalte, te fac să uiți pentru o clipă că te afli în Grecia.

La Chania, capitala Cretei, am avut plăcuta surpriză de a-l găsi în bogata bibliotecă municipală pe Sadoveanu alături de Kazandzakis, pe Caragiale lîngă Aristofan, pe Camil Petrescu, Geo Bogza, Titus Popovici și alți scriitori romîni, împreună cu Mirivilis. Peste două sute de volume de literatură romînă clasică și modernă donate de Biblioteca Centrală de Stat din București slujesc aci unei mai bune cunoașteri a țării și poporului nostru.

Leagănul celei mai vechi civilizații europene

Ruinele palatului de la Cnossos, a cărui atracție e netăgăduită, constituie un vast ansamblu de construcții întins pe 20 000 de metri pătrați, a cărui arhitectură suscită admirația miilor de vizitatori. Etajat pe numeroase terase, palatul care de fapt e faimosul labirint construit de Dedal, domină cîmpia, marea, timpul.

La Parthenon te simți pierdut. În labirint ai teama că te pierzi. Aici misterul e mai tare ca lumina. Nimic colosal: săli mici, coloane de înălțimea omului, plafoane joase, piatra cea mai grea nu depășește două tone, totul e mic și fermecător. Un sistem de canalizare bine pus la punct te face să te gîndești cît de moderni erau cei cărora noi le spunem antici... Cine s-ar putea gîndi vreodată să mături prin Parthenon? La Cnossos însă ai impresia că viața cotidiană continuă: ulcioarele de grîu și ulei stau rînduite, iar magaziile te fac să crezi că cineva le-a uitat deschise. În mica sală a tronului, un tron de alabastru (cel mai vechi din lume, replica lui se află la curtea internațională de justiție de la Haga) pare că se află în așteptarea regelui. Opusă artei reci și convenționale a vechilor egipteni, opera minoienilor e mai puțin stilizată și mai apropiată de viață în mișcarea și formele ei. Încăperi cu contururi ciudate, coridoare sinuoase, un adevărat labirint. Și la Festos, străvechi oraș cretan, există ruinele unui palat, replică a Cnossosului, dar mai puțin copleșitor.

Muzeul arheologic din Heraclion e unic în lume. Arta cretană, minoiană, nu se poate vedea decît aici, pe pămîntul ei de origină. Bijuterii, pietre prețioase, unelte, vase de Kamares, statui, imagini de animale acvatice au un aer exotic. În sala frescelor ce decorau palatele cretane se întărește acest exotism. Sala este tapisată în bleu serafic și roșu corida, unde nuanța pămîntului ars de soare o întîlnește pe cea a sîngelui vărsat din belșug.

★

Dragostea de libertate și independență înrădăcinate încă de atunci în Creta, erau un factor de unitate între toate orașele în fața pericolelor comune. De aceea, mai tîrziu, romanii avură nevoie de mulți ani și de lupte îndîrjite pentru a cuceri această insulă, care abia în anul 66 î.e.n. deveni ultima provincie romană în Grecia cu capitala la Gortyna. La rîndul lor, otomanii au asediat 25 de ani Creta pînă au cucerit-o. Există în Creta o regiune, Sfakia, care a rămas inaccesibilă cotropitorilor. Nici un cuceritor n-a putut pune aci piciorul, iar locuitorii ei au rămas întotdeauna liberi. Acești păstori neîmblînziți conservă încă vechile lor tradiții.

Tributul greu de sînge plătit pentru libertatea ei, Creta nu l-a uitat niciodată. În timpul celui de-al doilea război mondial, mîndrii, cretanii au făcut dovada unui eroism legendar în lupta împotriva cotropitorilor hitleriști, rezistînd celor mai violente bombardamente (urmele lor se văd și azi încă numeroase în Creta), și în luptele cu miile de parașutiști...

Insulă cu puternice tradiții democratice, Creta este nu numai cea mai mare insulă a Greciei, dar și una din cele mai atrăgătoare locuri ale ei.

Dana GHEORGHIU

August 1964.

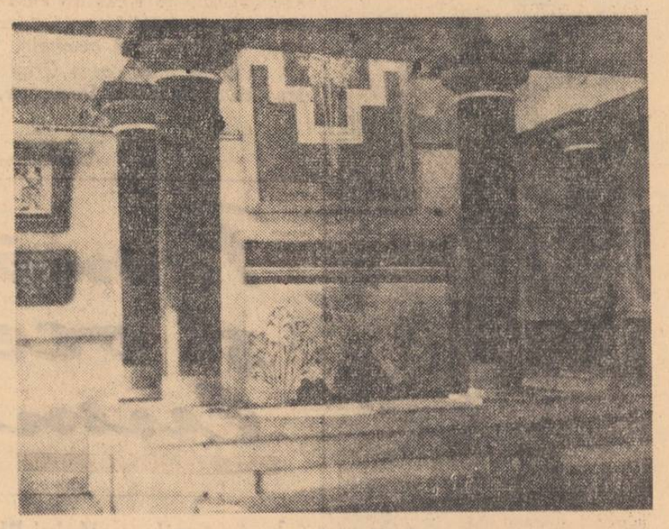

Una din sălile Palatului Cnossos

Pe firul evenimentelor

LINIȘTEA PĂCII

Exodul insularilor englezi spre plăjile Oceanului Atlantic, în căutare de soare și de puțină liniște, pentru a putea rezista apoi în restul anului la asediul ceții și ploii, determină și în coloanele ziarelor engleze o oarecare schimbare de preocupări.

Editorialistul ziarului „Daily Mail" a găsit că este momentul potrivit să se ocupe de problema liniștii. „Puțini sînt cei care în această aglomerată insulă — scrie ziaristul englez — au simțit vreodată mîngîierea tămăduitoare a liniștii depline. Chiar și în regiunile cele mai îndepărtate ale insulei, civilizația se amestecă prin zgomote trimise de la distanță, care în majoritatea cazurilor nu sînt necesare". Și el conchide pe un ton amar: „Pacea liniștii este un lucru care curînd ar putea să existe doar în memoria folclorică a rasei umane".

Pe plajă, cînd lectura sau meditația este întreruptă doar de neastîmpărul oceanului, subiectul poate fi chiar reconfortant, prin contrast, fără să provoace măcar reflecții pesimiste. Întîmplarea a făcut însă ca editorialul să capete o rezonanță specială pe plaja de la Lulworth Cove în Dorset. Închipuiți-vă că în mijlocul lecturii despre zgomotele civilizației „trimise de la distanță" vilegiaturiștii au fost supuși unor exerciții de „invazie" ale marinei engleze. După o pregătire de artilerie cu proiectile oarbe și zgomote asurzitoare de un realism convingător, a început debarcarea. „Daily Mirror" descrie astfel scena; „Vitele alergau cuprinse de spaimă, ciinii lătrau, copiii plîngeau. O fată a fost acoperită de ruinele unei cabane în mijlocul exploziilor și fumului". După terminarea exercițiului o delegație a locuitorilor din Lulworth s-a adresat comandamentului naval cerînd încetarea manevrelor de teamă că ele vor alunga pe vilegiaturiști și afacerile sezoniere vor înregistra pierderi serioase.

Un purtător de cuvînt al comandamentului naval de la Portland a anunțat că exercițiile nu vor mai avea loc în timpul sezonului.

Zgomotele care au tulburat liniștea vilegiaturiștilor de la Lulworth nu sînt obișnuite. Ele fac parte din familia celor care pe diferite planuri și cu mijloace diferite tulbură — ceea ce „Daily Mail" numea „pacea liniștii" — nu numai a insulei engleze. Cipru, peninsula indochineză, Congo, Arabia de sud — iată locurile unde în aceste zile zgomotul tunurilor, care de astă dată sînt departe de a fi elemente sonore ale unor simple manevre militare, amintesc omenirii că trebuie intensificate eforturile pentru izolarea cercurilor agresive, pentru eliminarea primejdiei războiului, pentru apărarea dreptului sfînt al popoarelor de a-și hotărî singure soarta lor.

Este interesant că nu numai majoritatea opiniei publice internaționale și principalele organe de presă s-au pronunțat pentru luarea de măsuri în vederea împiedicării incordării internaționale, dar chiar și bursa, care ne-a obișnuit să jubileze la perspectiva afacerilor cu arme în condiții de tensiune, și-a exprimat în limbajul său propriu protestul față de încercările de agravare a situației internaționale. „Un vînt de îngrijorare a suflat la bursa din New York" — scrie ziarul „Les Echos". În prima zi indicele Dow Jones a înregistrat o scădere de 7,50 de puncte reprezentînd în total pierderi de 5 250 milioane dolari iar în ziua următoare o nouă scădere medie de 7,36. Bursa de la New York și-a revenit doar ca urmare a unui val de cumpărări, determinat — după cum subliniază „Les Echos" — de „speranța în limitarea conflictului...". În ce privește bursele vest-europene „neliniștile cu privire la evenimente au determinat cumpărătorii eventuali să anuleze comenzile lor..." Marți, 11 august, agenția „France Presse" nota că „armistițiul de fapt care s-a instaurat în Cipru și absența unor noi incidente în Indochina au mai înseninat atmosfera bursieră". Bursa, asemenea locuitorilor din Lulworth, își dă seama că zgomotele războinice nu sînt de natură să favorizeze afacerile, să încurajeze tendința spre schimburi comerciale reciproc avantajoase, ce se afirmă tot mai mult în viața internațională, ca o necesitate vitală și un factor al păcii.

Iată un subiect de vacanță căruia „Daily Mail", și nu numai el, i-ar putea dedica o suită de editoriale. Insularii de pe plajă ar avea la ce medita.

N. LUPU

De ce nu protestează părinții?...

In școlile elementare din landul vest-german Bavaria, bătaia e folosită pe o scară atît de largă ca mijloc de... educare a elevilor, încît s-au sesizat și autoritățile de resort de această situație. In prezent la Ministerul Învățămîntului al landului, se studiază un raport întocmit asupra acestei stări de lucruri de șeful Institutului pentru cercetarea problemelor tineretului, profesorul Lückert, specialist în psihologia învățămîntului.

Raportul profesorului Lückert cuprinde o serie de date surprinzătoare. De pildă: circa 80 la sută din elevii claselor superioare mai sînt bătuți de învățători cu rigla peste palmă; 60 la sută din ei ajung în bine-cunoscuta poziție de... culcat peste genunchii învățătorului...; două treimi din elevi fac cunoștință cu palma, adesea destul de grea, a acestuia. Pe lîngă acestea, mai cu seamă în școlile elementare de la țară, elevii sînt frecvent pedepsiți să stea în genunchi pe o scîndură cu trei muchii.

Faptul că părinții nu protestează împotriva unor asemenea metode de „admonestare" a elevilor, nu-l miră cîtuși de puțin pe profesorul Lückert. Aceasta se întîmplă, explică el în raportul său, fiindcă în familiile bavareze, bătaia se practică și mai mult decît în școli...

Pe mările și oceanele lumii

(Urmare din pag. 1)

tuși emoția pe care o simț de fiecare dată e mereu aceiași. Acum emoția îmi era sporită și pentru faptul că în echipajul acesta aveam cunoștințe vechi, pe care nu le văzusem de multă vreme. Urcînd nerăbdător scara abia coborîtă, am asistat la bucuria nestăpînită izvorîtă din întîlnirea membrilor echipajului cu cei dragi care-i așteptau la cheu. Deabea mai tîrziu, am putut fi oaspetele prietenilor mei, în careul navei. Ofițerul secund Mihai Chirilă, radiotelegrafistul Nicolae Lascu, marinarul Mircea Marin, șeful de echipaj Vasile Șerbănescu mi-au povestit despre călătoria navei lor care timp de două luni și jumătate a străbătut mări îndepărtate, a înfruntat furtuni năpraznice, a descărcat și încărcat mărfuri în porturi care în anii copilăriei mi se păreau că existau doar în paginile atlaselor geografice. Din povestirile lor s-a închegat un adevărat jurnal de bord. Neliniștitul golf Biscaia, acest „cazan cu apă clocotindă" nu și-a desmințit faima. Vîntul puternic din nord-nord-vest, a ridicat valuri uriașe, ale căror spume albe, rupte de rafale, zburau pe valuri. Timp de 24 de ore nava a înfruntat valurile în travers de capul Finistere. Pachete mari de apă treceau peste punte cu bubuituri de tunet. Prelatele care înveleau gurile bocaporților calelor navei se întăriseră în apă sărată și scîrțîiau cînd vîntul încerca să le zmulgă. În noaptea aceea lungă toți oamenii au stat de veghe. Din oră în oră, tîrîndu-se pe puntea alunecoasă, bătrînul șef de echipaj Vasile Șerbănescu, ofițerul secund Mihai Chirilă și marinarul Dumitru Marinescu, uzi pînă la piele, verificau etanșeitatea gurilor de magazii în timp ce vîntul și valurile le biciuiau fețele. Datorită lor, datorită navigatorilor care sus, la comandă, în întunericul de nepătruns urmăreau atenți petele albe de spumă ale valurilor ce se desprindeau din noapte și manevrau colosul de metal astfel ca să primească lovitura lor în punctul propice, la capă, cum spun marinarii, datorită mecanicilor care jos, sub punte, nu și-au desprins mîinile de pe manetele de comandă ale mașinii principale, reducînd turația elicei ori de cîte ori în tangajul vasului pupa se ridica de-asupra munților de apă — datorită tuturor, încărcătura de la bord a ajuns uscată, în bună stare, în porturile engleze Avonmouth și Birkenhead.

În timp ce macaralele descărcau produsele românești, o parte din membrii echipajului au vizitat Bristolul, al șaselea port din Anglia din punct de vedere al traficului de mărfuri. Acest oraș este în același timp un vechi centru industrial. Fumul din coșurile înalte ale fabricilor de prelucrare se amesteca cu ceața care, trei sferturi din timpul anului, acoperă cerul.

O cursă scurtă pe Canalul Mineciț a deschis în fața „Eforiei" rada unuia din cele mai vechi porturi ale Franței, cu o cunoscută tradiție istorică, Saint-Malo. Fortărețele crenelate care străjuiesc mica insulă din fața portului vorbesc despre nesfîrșitul șir de bătălii navale, despre fregatele corsarilor, care atacau de-aici convoaiele faimoaselor „flote de argint" spaniole. Deschis spre mare, Saint-Malo-ul este un important port pescăresc. Dar în timp ce în port descărcarea mărfurilor se mai face și acum cu aceleași macarale vechi de 100 de ani, acționate de mașini cu aburi, la mică distanță de această localitate, la gurile de vărsare a fluviului Rance, se construiește o îndrăzneață centrală electrică, prima de acest fel din lume, care va folosi energia mareelor. Proiectul se bazează, de altfel, pe o veche tradiție. Pe coastele Bretaniei, încă din secolul XII, instalații primitive cu roți hidraulice foloseau curenți provocați de forța gigantică a fluxului și refluxului. Astăzi se conturează din mare o insulă artificială, sprijinită pe stînci, unde turbinele vor furniza în 1966 milioane de kWh.

Și apoi, Mediterana cu apele ei de smaragd s-a așternut din nou în fața navei românești. În cartul liber, fiecare membru al echipajului a avut răgazul să admire frumoasele răsărituri și apusuri ale soarelui, care încendiau marea și cerul, să joace șah, să asculte emisiunile posturilor românești de radio, care le-au adus pe calea undelor vocile celor de-acasă. Africa i-a întîmpinat cu soarele arzător, sub care aerul tremura în valuri. Temperatura la umbră înregistra peste 40 de grade. După cețurile de pe coastele Angliei echipajul a abandonat impermeabilele și hainele vătuite. Pe punte erau la modă pantalonii scurți și maieurile. Port-Saidul, poarta de intrare în Canalul de Suez, i-a primit deschizîndu-și în față uriașul golf de 300 de hectare în care adîncimea de 12-14 m îngăduie intrarea marilor transatlantice. S-a acostat undeva de-a lungul celor 15 km. de cheiuri, alături de zecile de vase din diferite colțuri ale lumii, care făceau buncărul și completau proviziile de apă și alimente, pregătindu-se să formeze convoaiele pe care piloții egipteni le conduc de-a lungul canalului, către Marea Roșie. Nava românească a făcut parte din primul convoi al zilei următoare, care pleca la ora 3 dimineața din Port-Said. Ea a întîlnit la Ismailia, locul de încrucișare a convoaielor — lungul șir de nave plecate în aceeași dimineață din capătul opus al Suezului, Port Tewfik. Prin Suez „curge" cel mai mare fluviu de petrol din lume. Pilotul convoiului le-a povestit că numai în anul 1963 pe acest canal au trecut mai mult de 9 500 de nave petroliere de mare tonaj, ducînd în tancurile lor, către marile rafinării europene, aurul negru al golfului Persic.

...Vîntul deșertului aducea valuri de aer din ce în ce mai fierbinți pe măsură ce „Eforie" se apropia de Marea Roșie. La Port Sudan, unde nava a încărcat bumbac, temperatura a atins 50 de grade la umbră. Nici nopțile nu aduceau răcoare. Din cabinele încinse ca niște cuptoare, băieții din echipaj și-au scos saltele pe puntea care s-a transformat într-un camping. Din zori și pînă-n noapte, sub căldura toridă, șiruri lungi de hamali, aproape goi, cu pielea neagră strălucind în lumina crudă, se înșiră în rînduri mereu mișcătoare între punțile navelor și munții uriași de baloturi de bumbac. Exportul bumbacului și al gumei arabice ocupă un loc important în economia Sudanului. La o mică depărtare de port, marinarii noștri au vizitat instalații originale de extracție a sării. În toiul lucrului, sora medicală de la bord, Carolina Cătuț, a fost cel mai mult solicitată. A fost de-ajuns să panseze zgîrieturile unuia dintre hamalii sudanezi, că un șir lung s-a și format îndată pe puntea navei noastre în fața infirmeriei. În ziua aceea sora a lucrat neobosit, mișcată de dovezile de recunoștință cu care era înconjurată.

În timp ce în calele spațioase se încărcau baloturile de bumbac pentru Constanța, mai mulți amatori de sporturi acvatice, Mircea Marin, Cornel Grigorescu și alții, au organizat o expediție în coloniile de corali din apropiere. În apele de o neasemuită limpezime ale Mării Roșii, la o adîncime de numai un metru, se ridică spre suprafață recife de corali care cresc din fundul mării în crengi ramificate. Pe fiecare dintre acestea mii și zeci de mii de animale mici, celenterate, își desfac în apele calde brațele lor care se agită frenetic în curenți, căutîndu-și hrana. E suficient să-ți pui pe față o mască obișnuită de scufundător, un tub scurt, respiratoriu, în gură, să încalți în picioare labe de cauciuc ca să te scufunzi în lumea coralilor. Printre crengușele lor înoată cu grație mii de pești în culori strălucitoare. Cei care au ales expediția în lumea tăcerii n-au avut ce regreta. Au adus la suprafață trofeele primei lor activități de scafandri.

Dorul de țară părea că lungește drumul întoarcerii. Farul de la Constanța i-a întîmpinat cu ochiul său treaz. După un scurt popas în port, „Eforia" și-a ridicat din nou ancora... Altă cursă lungă, spre alte ape, spre alte ținuri ale lumii.

De pe comanda vasului se desfășoară în fața ochilor panorama unui mare port de pe coastele Angliei. După o scurtă escală, vasul își va lua din nou drumul pe mări și oceane.

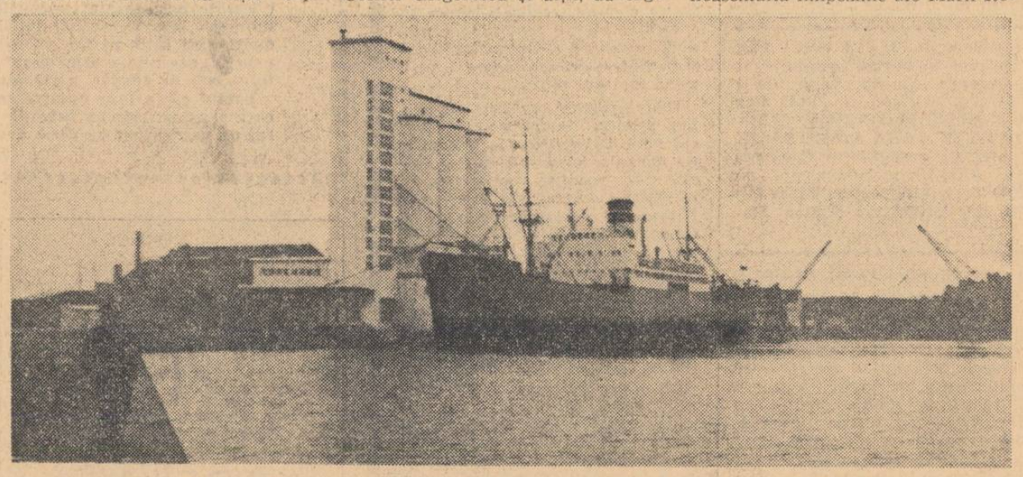

La cîteva zile după ce a ridicat ancora din porturile de pe coastele Angliei, cargoul „Eforie" a acostat în portul francez Saint-Malo

Viorel LUPU
Fotografii : Nicolae LASCU

Tractoare românești

(Urmare din pag. 1)

înainte. În perioada care a trecut de atunci, tractorul românesc a fost continuu îmbunătățit, uzina s-a specializat, colectivul a căpătat experiență. Este suficient să amintesc că în acest timp colectivul uzinei a realizat 15 tipuri de tractoare din ce în ce mai perfecționate, ultimele dintre ele — U-650 și U-651 — (ca și celelalte) și-au cîștigat un bun renume, ele situîndu-se la nivelul tehnicii mondiale. Universalele noastre sînt tractoare moderne, echipate cu motoare Diesel de 65 cai putere destinate în principal pentru mecanizarea lucrărilor agricole în cultură mare. Crearea lor este urmarea directă a transformării socialiste a agriculturii.

— Produsele uzinei, respectiv tractoarele, brăzdează întreaga țară. Cum sînt ele apreciate de mecanizatori ?

În loc de răspuns, interlocutorul ne arată cîteva scrisori primite de-a lungul anilor de la diferiți beneficiari din țară. Extragem unele paragrafe pe care vi le prezentăm :

„Întreg colectivul de mecanizatori mulțumește pe această cale tuturor muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor uzinei pentru calitatea superioară a produselor, pieselor de schimb, pentru îndrumarea operativă efectuată de delegații uzinei". „Tractoarele se comportă bine, cu rezultate bune în procesul de producție. Dezvoltă putere și sînt comode de a lucra". Sînt rînduri primite din partea G.A.S. Dej, S.M.T.-Teiu, regiunea Argeș, S.M.T.-Berești și multe altele. Scrisorile poartă date diferite, cei ce le-au scris nu se cunosc. Și totuși, ele au un numitor comun: acel al recunoașterii calității tractoarelor românești.

Observăm că alături de dosarul din care ne-a scos scrisorile amintite, există un altul. Ne uităm întrebător.

— Sînt scrisori primite de peste hotare. Paralel cu dezvoltarea producției de tractoare a sporit și numărul țărilor în care le exportăm, ajungînd la 40. Printre acestea sînt Brazilia, Franța, Siria, China, Danemarca etc. Astăzi mărcile noastre, necunoscute în trecut, sînt tot mai apreciate peste hotare. Scrisorile pe care le avem aici sînt trimise de diferite firme beneficiare sau de agenții noștri comerciali. Dacă aș strînge toate mărcile de pe plicurile pe care uzina le primește, aș deveni un filatelist de invidiat, remarcă zimbind tov. Oniga.

Spicuim cîteva din scrisori. Iată una din Irak : **„În momentul de față sezonul vînzării tractoarelor s-a terminat și vă informăm că vînzările noastre, toate pentru acest sezon, sînt de 60 tractoare. În același timp, alte două firme cunoscute au vîndut numai 8 tractoare. UTOS-ul nostru este primul în acest sezon și sperăm că vînzările în sezonul viitor vor fi mult mai bune".**

Adresa pe care o privim este expediată de firma „Actiff" din Franța. **„Firma noastră a participat la o demonstrație practică a Sindicatului cultivatorilor din departamentul Chanteilly. La această demonstrație au participat următoarele mărci de tractoare: UTOS-45-E, Fordson, CORMIC-450, Neufill 50 C.P., Someca 55 C.P., Renault 50 C.P., și Fergusson 49 C.P. S-a arat cu tractoarele într-un teren desfundat, a plouat tot timpul. Adîncimea de lucru 30 cm. pe o pantă de 30—35°. Criteriul principal a fost aderența tractoarelor. Cele șapte tipuri de tractor care au demonstrat au primit din partea comitetului următoarele clasificări : Fordson, UTOS-45. Trebuie subliniat faptul că tractorul UTOS are o putere mai mică decît multe din tractoarele cu care a concurat, și totuși s-a clasat pe locul doi, performanță foarte bună ținînd seama că tractoarele participante sînt din cele mai cunoscute tipuri pe piața mondială".**

Iată și o scrisoare primită din partea consilierului comercial al Ambasadei Republicii Democrate Germane : **„În luna martie am avut ocazia să conduc o delegație de specialiști pentru tractoare, care a vizitat uzina dv. Cu acest prilej v-am cerut ajutorul în legătură cu accelerarea și suplimentarea unor livrări de piese de schimb pentru tractoare necesitate de urgență. Datorită sprijinului activ al unui colectiv numeros de colaboratori ai uzinei dv., cererile exprimate de noi au fost rezolvate cît se poate de favorabil. Felul dv. de a proceda constituie expresia voinței de a ne acorda un ajutor cu adevărat socialist".**

— Desigur că aprecierile pozitive au la bază ridicarea caracteristicilor tehnice și îmbunătățirea calității tractoarelor ?

— Cînd am pornit la fabricarea tractoarelor ne-am gîndit în primul rînd la nevoile interne, la aplicarea politicii partidului de mecanizare a agriculturii. Că lui IAR-22 i se puteau aduce reproșuri, eram conștienți. La nivelul dezvoltării uzinei de atunci, nu puteam spera la mai mult. Ulterior, uzina a fost reconstituită, s-au ridicat secții noi, inexistente înainte. Forja, secția motoare, bancul de probe, o mare parte din oțelărie. Prin investițiile făcute de stat uzina a fost modernizată, dispunînd astăzi de condițiile necesare realizării unei producții moderne de mare serie, la un înalt nivel tehnic, cu eficacitate economică ridicată. În același timp oamenii s-au specializat, ridicîndu-se la nivelul dotării tehnice. Îmbunătățirea calității produselor, a performanțelor lor tehnice, acesta a fost obiectivul de bază în decursul celor 17 ani de fabricație a tractorului. Universalele 650 și 651 sînt încă un pas pe drumul perfecționării produselor. Aceasta a făcut posibil ca tractorul românesc să fie importat pînă și de țări de la care odinioară cumpăram noi. În ajunul măreței sărbători a eliberării patriei, vom fabrica cel de-al 139 000-lea tractor românesc. Este o cifră care vorbește de la sine despre dezvoltarea uzinei și a producției de tractoare.

Anton DROST

NĂVODARII

(Urmare din pag. 1)

tinerii pe care i-am cunoscut, am aflat această concentrată autobiografie orală :

— Auzind că se construiește un oraș nou în Dobrogea, am plecat cu un grup întreg de tineri la Năvodari. Era în decembrie. Frig, zloată, noroi mare și umezeală. Pe o vreme ciinoasă, am coborît din tren, seara tîrziu, în gara Tașaul. Nu se vedeau în întuneric decît niște lumini tremurătoare. Șosea nu era. Nu era nimic, decît numai cîteva bараci și dormitoare. Am lucrat pînă la terminarea construcției uzinei de superfosfați, cînd a început montajul instalațiilor industriale. Eu, împreună cu B. Ștefan și C. Dumitru, tot brigadieri ca și mine, cu care fusesem pe șantierul tineretului din Bîrlad și Iași, ne-am angajat la Uzina de superfosfați din Năvodari și am plecat la Copșa Mică pentru noua noastră calificare. Urma să devenim muncitori chimiști. Timp de șase luni am făcut practică de operator la turnurile de spălare. După șase luni am dat examen, am reușit și m-am întors la Năvodari, unde am început probele tehnologice la linia de acid sulfuric. Acum sînt operator șef de echipă...

B. Petru este astăzi membru de partid, secretarul organizației de bază de la Sectorul 101-Acid sulfuric, muncitor de înaltă calificare și, bineînțeles, locuitor al orașului Năvodari. Are douăzeci și patru de ani ,abia douăzeci și patru, dar el este unul din aceia care au construit uzina și orașul. Într-un fel este ctitorul orașului.

Pe B. Ștefan, cel de-al doilea tînăr cetățean al orașului Năvodari, care lucrase întîi la construcția uzinei, devenind apoi din zidar, muncitor industrial, l-am întîlnit în clădirea școlii medii din oraș. El este activist al Comitetului orășenesc Constanța al Uniunii Tineretului Muncitor și tocmai lua parte la alegerea noului comitet U.T.M. al organizației de tineret din școala medie. În una din sălile liceului erau aproape două sute de eleve și elevi, membri ai organizației de tineret, cu carnetele roșii în mîini, îmbujorați și serioși, gravi de solemnitatea momentului. Mi se părea că aici n-o să mai aflu nimic în legătură cu istoria orașului nou, dar, așa cum se întîmplă deseori în documentare, tocmai în locul unde nu te duci cu sacul, tocmai acolo găsești lucrurile cele mai vii și interesante. Merita să-i asculți pe adolescenții aceia, pe elevii uneia din cele mai tinere școli medii din țară, cum vorbeau cu o gravitate de oameni maturi despre viața școlii în care învățau, despre viața orașului lor tînăr. Vorbeau despre foloasele unui cerc literar, despre necesitatea înființării unui mic muzeu de istorie a orașului Năvodari și chiar despre o monografie a orașului pe care s-o scrie ei, elevii și cu concursul profesorilor școlii medii. Erau acolo 183 de elevi utemiști și 14 profesori utemiști și acest eveniment solemn, dar lipsit de emfază, care era alegerea noului comitet U.T.M. pe școală, a căpătat dintr-o dată pentru mine semnificația unui document și m-am bucurat că nu l-am pierdut. Vasăzică, un cerc literar, un muzeu de istorie, o monografie a orașului Năvodari și toate aceste lucruri se petreceau într-un loc unde pînă în urmă cu șase ani era stepă goală și aridă, era un cîmp plin cu pietre și ciulini.

Era un loc pustiu și dezolant ; iar acum sînt aici o mie de lucruri care atestă realitatea biruitoare a muncii creatoare. La malul celor două lacuri — Tașaul și Siutghiol — instalații ciclopice de pompe hidraulice pompează zi și noapte apă pentru nevoile uzinei și orașului. În fiecare oră, pompele trimit cu presiune în conductele magistrale o mie de metri cubi de apă, iar apa aceasta circulă prin uzină ca sîngele în trupul omenesc, fluid, vital, fără de care uriașele instalații s-ar opri în cîteva secunde.

Era un cîmp pustiu aici, iar acum, dacă intri chiar și numai în halele gigantice ale celor două linii de superfosfat, îți dai seama că prezența lor e chemată să dea viață marilor tarlale cu grîu și porumb. Uzina aceasta produce anual sute de mii de tone din praful alb și miraculos care este superfosfatul. Niciodată nu mi-am putut imagina ce poate însemna ca volum o cantitate ciclopică dintr-un material oarecare, să zicem 20 000 de tone superfosfați. Să nu ne mutăm din Dobrogea și să luăm ca etalon una din cele mai mari construcții dobrogene, și anume Sala sporturilor din Constanța. Ei bine, o hală de depozitare a superfosfaților la Uzina din Năvodari este, ca proporții, cam de trei ori mai mare. De jur împrejur, în locul tribunelor, se află un spațiu ridicat, un fel de peron, iar în mijloc, o groapă adîncă de cel puțin 15—20 metri. O imensă groapă dreptunghiulară, în care o rapidă bandă rulantă aruncă pînă la mare distanță, fără oprire, praful acela alb care este superfosfatul. În acest loc încap 20 000 de tone de superfosfat și atunci cînd cantitatea aceasta se află acolo, ai impresia că te afli la poalele dealului Consul. Închipuiți-vă nu un deal, ci un munte alcătuit nu din roci dure, ci dintr-o ciudată materie albă, făinoasă. O macara gigantică, instalată pe un pod rulant, avînd o cupă cît un vagon de tramvai și cu excavator pe roți mari, în fundul groapii, pe care-l vezi micșorat de sus, rup mereu din coastele acestui straniu munte de pulbere albă care seamănă atît de mult cu un munte de zăpadă uscată, neobișnuită, dezhidratată, saharianâ. Din acest loc pleacă mii de vagoane cu superfosfat și închipuiți-vă acum că la fiecare hectar de teren agricol, se împrăștie cîte 100—200 kg de superfosfat. Aceasta e rațiunea pentru care aici s-a ivit un oraș nou.

Orașul Năvodari este încă în construcție, el este atît de tînăr, încît nici nu are periferie, marginile lui dînd de-a dreptul în cîmp. Străzile și trotuarele din dale patrate de beton prefabricat au un fel propriu de a ieși din oraș. Ele mai continuă în multe locuri să înainteze în cîmp cîteva zeci de metri, prefigurînd viitoarele lungimi ale străzilor, viitoarele intersecții, dar casele au rămas în urmă, față în față cu stepa. Plopii plantați pe marginea străzilor sînt atît de tineri, încît tulpinile lor par ale unor flori mai mari. Dacă ai vrea, îi poți îndoi cu ușurință și să-ți faci din trunchiul lor subțire și flexibil un arc. Pe unele străzi casele au tăblițe fixate pe fațade, tăblițe pe care scrie cu litere de email alb : „Clădirea 21", sau „Clădirea 25". Sînt două cinematografe la Năvodari, unul la marginea orașului, aproape în cîmp, iar celălalt este instalat într-o baracă de lemn, într-una din barăcile unde au locuit pe șantier constructorii orașului în perioada cînd aici abia se iveau primele blocuri și cea dintîi stradă. Totul e atît de nou la Năvodari atît de recent, încît lucrurile n-au apucat să capete acea patină pe care timpul nu încetează s-o fixeze, dîndu-le istorie și perspectivă epică. În partea orașului unde se află complexul comercial — librăria, un atelier de cizmărie și un atelier cu firma „Foto Năvodari", sînt adăpostite încă într-o baracă de lemn rămasă din epoca șantierului. Dar în vitrina atelierului „Foto" au apărut primele fotografii cu mire și mireasă, perechi tinere privind visătoare undeva în viitor, ținîndu-se fericite de mînă într-o atitudine care exprimă atît de bine și de direct, iubirea și speranța.

Petru VINTILA

Pe teme familiale...

Într-o dimineață de mai a.c., o femeie cu un copil în brațe s-a prezentat la Oficiul de prevederi sociale al raionului Lenin. Fără multe explicații, a cerut o fișă pe care, apoi, cu răbdare, a completat-o. A predat fișa unei funcționare, a dat bună ziua și și-a văzut de drum. Peste cîteva zile, această femeie primea pe adresa de-acasă un mandat poștal de 1 000 lei.

Despre ce este vorba ? Despre un lucru frecvent și devenit atît de firesc încît aproape nimeni nu-l mai ia în seamă, ori, mai bine zis, nu-i acordă decît o însemnătate cu totul cotidiană. În familia lui Marcu Popescu, muncitor la Uzinele „Electromagnetica", s-a născut cel de al 14-lea copil — Corneliu. Elena Popescu, mama, este cea care s-a prezentat la Oficiu și a primit premiul unic de stat. Se mai cuvine o remarcă : pentru fiecare copil sub 14 ani soțul primește cîte 100 de lei alocație de stat, care se adaugă la salariu.

Totul făcut anonim, fără tapaj, cu culdă grijă pentru familie.

...Familie cu mulți copii... Și în trecut era consemnată în evidența cîte unei primării. ...În „Dimineața" din 2 decembrie 1937, într-un articol cu titlul : „DIPLOMĂ DE FECUNDITATE" (dintr-un început se simte prezența unei alte viziuni și mentalități față de familia numeroasă) se istorisește o întîmplare : „Constantin Stoica din str. Decebal 12 a avut astă-vară o clipă de celebritate A fost premiat de primărie, ca învingător la concursul de fecunditate instituit printre familiile Capitalei Ca părinte a 12 copii a obținut o medalie A avut de asemenea parte de un moment de publicitate Stoica a decupat imaginea ce-l înfățișează atît de concret în mijlocul progeniturilor și a prins-o în patru ținte deasupra oglinzii, a agățat alături medalia și diploma municipală. După un răstimp a redevenit la situația de somer împovărat de o duzină de plozi. A crezut că numele și succesul îi vor servi ca passe-partout.

— Eu sînt Stoica și am venit să-mi dați de lucru !

— Care Stoica ?

— Al cu premiu...

— Care premiu ?

— Premiul primăriei pentru cea mai numeroasă familie !

— Aaa ! Regretăm, dar n-avem nimic disponibil.

— Sînt Stoica, mor de foame !

— Nu sînt surd... nu pot face nimic pentru dumneata !"

În încheierea articolului, se oferă spre vînzare oricărui doritor medalia primită de Stoica, pentru a-și putea alina foamea el și numeroasa sa familie...

Revenind la familia Popescu : la începutul anului, sfatul popular raional i-a acordat un ajutor nesolicitat — 6 pături, 3 paltoane, 4 perechi de pantaloni și mai multe șpilhozene, bluze colorate, șorțulețe, — pentru copii Și, cît p-aci să uităm. Familia Popescu păstrează cu bucurie „Medalia maternității" clasa I primită de Elena Popescu încă în anul 1956...

Punctualitate...

Să ne imaginăm următoarea situație : pe o stradă se întîlnesc doi cunoscuți. Unul grăbit, celălalt pășind agale. Cel grăbit se adresează cu respirația întretăiată.

— Ai aflat bucuria ? De mîine încolo se plătesc lefurile...

— Crezi ? Parcă n-aș crede...

— Parol !

Și amîndoi — deși e după-amiază și serviciile instituțiilor sînt închise — se îndreaptă în același pas să-și confirme vestea cea bună.

Ducă am înscrie faptul de mai sus în realitățile noastre, nimeni n-ar înțelege nimic. Ce-i așa o chestiune mare că se plătesc salariile ? ! Dar toată lumea știe : chenzina ori întreaga leafă, la dată fixă. Muncitor, funcționar, orice-ai fi !

Și totuși, chiar acest axiomatic fapt — al punctualității plății salariilor — era, pe vremuri, o chestie atît de vitală, încît zeci de mii de familii de salariați își pendulau existența între termenii întrebării devenite fatală : se dau ori nu se dau salariile ?

Citim în pagina I a „Dimineții" din 4 decembrie 1937 următorul comunicat oficial :

„Ministerul Finanțelor prin direcțiunea mișcării fondurilor a luat toate măsurile pentru a asigura disponibilul necesar plății salariilor pe luna în curs, începînd de la 16 ale lunii Funcționarii vor fi deci plătiți la zi !" (Chiar cu semnul de exclamație în comunicat). Sub care, un scurt comentariu al ziarului apreciază : „Față de întîrzierile nefaste de altădată, această punctualitate e, incontestabil, un semn îmbucurător. Dar problema salariilor — ce a suferit amputări prin nenumăratele curbe de sacrificiu — nu se reduce, evident, la PUNCTUALA lor achitare".

Așa și este În perspectiva noilor ani ce-i trăim, ne-am obișnuit cu un alt gen de punctualitate și anume : luarea în permanență, de către partid și guvern, a unor măsuri de ridicare continuă a nivelului de trai. În recenta hotărîre, se prevede majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, veniturile lor sporind numai în acest an cu circa 400 milioane lei și cu 3,8 miliarde lei în 1965. Și dacă vom vrea să folosim și noi expresia de curbă a salariilor, cu real temei poate fi aplicată însă în sens ascendent Curba aceasta a socialismului e grăitoare : majorările de salarii din anii 1960—1962 au făcut ca veniturile salariaților să sporească în 1962 cu aproape 5 miliarde lei. Reamintim și reducerea de prețuri la diferite bunuri de consum și de tarife, reducerea și chiar desființarea unor impozite pe salarii, alocațiile de stat pentru copii, sporirea pensiilor, care au fost făcute în anii trecuți.

Și în acest caz este vorba tot de o punctualitate, însă de esență socialistă.

Carol ROMAN

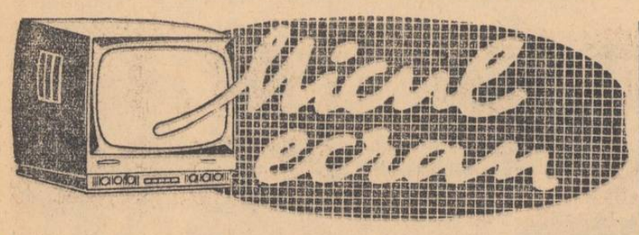

Săptămîna la televiziune

16 AUGUST

8.30 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar:** ● Aventurile echipajului Val-Vîrtej: Urmărirea continuă **(reluare)**; ● Joc și voie bună. **10.30 Rețeta gospodinei. 11.00 Emisiunea pentru sate. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiștilor amatori. **19.35 Cele 1 000 de fețe ale unui singur produs,** reportaj realizat de Emanuel Valeriu. **19.45 Cinstă Gică Petrescu** — artist emerit. **20.15** Filmul romînesc **„Dragoste lungă de-o seară". 21.50 Muzică ușoară instrumentală.**

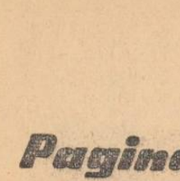

17 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru tineretul școlar: **În vizită la Fabrica de confecții și tricotaje „București". 19.45 PE BISTRIȚA ÎN JOS. Pornind de la Bicaz și pînă la Bacău de-a lungul Bistriței, în ultimii ani a început construirea unor hidrocentrale care vor deveni un puternic nucleu energetic. Aspecte din munca entuziastă a constructorilor și montorilor acestor hidrocentrale, care, în cinstea marii sărbători a poporului nostru, au obținut însemnate realizări. 19.55 ANTOLOGIE CONTEMPORANĂ.** Cîteva din creațiile literare ale ultimilor ani. Prezentarea: George Ivașcu. **20.45** Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiștilor amatori și, în Studio, formații participante la finala celui de-al VII-lea concurs închinat celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei. **21.35 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri.**

18 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 CU GRUPA ÎN VACANȚĂ. Cu cîntecul în tabără la munte și la mare **19.30** Agenda finalei celui de-al VII-lea concurs al artiștilor amatori. **19.40 Cea mai tînără ramură științifică: FIZICA ATOMICĂ DEZVOLTATĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ ÎN ULTIMII 20 DE ANI,** de prof. **Florin Ciorăscu,** director adjunct științific al Institutului de fizică atomică. **20.00** Teatru în Studio: **PE 40 DE METRI LUNGIME DE UNDĂ** de **Simion Macovei.**

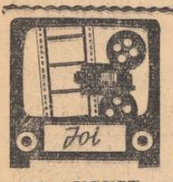

20 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 CLUBUL TINERETII. 20.30 Transmisiune de la Teatrul Național „I. L. Caragiale": **Ștafeta nevăzută** de **Paul Everac. În galeria eroilor comuniști ai dramaturgiei originale contemporane, Anghel Dobrian — personajul central al piesei — se remarcă prin consecvența cu care își apără idealurile, prin înalta sa ținută morală. În pauze: ● OCHII ORAȘULUI MEU. Documentar închinat capitalei noastre.**

21 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Album de tabără. Aspecte filmate în taberele de pionieri de la munte. **19.40 OAMENI LA ÎNĂLȚIME. Un reportaj dedicat muncii constructorilor coșurilor de furnale de la Combinatul siderurgic Hunedoara. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Cîntece și dansuri populare românești. În încheiere: Buletin de știri.**

22 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **Un buchet de flori.** Emisiune pe versuri de **Emilia Pop Căldăraru. 19.30 O MARCĂ DE PRESTIGIU: „CARPAȚI". Un reportaj despre noile camioane românești. 19.50 Artiști amatori în studio.** Formații participante la finala celui de-al VII-lea concurs închinat celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei. **20.30 SETEA.** Film distins cu Medalia de argint a Festivalului internațional cinematografic de la Moscova — 1961.

NOTE DE TELESPECTATOR

E a însăși cucerire a acestor ani de avînt creator, televiziunea se străduiește, în aceste zile, să reflecte cît mai divers și mai sugestiv fervoarea cu care poporul nostru se pregătește să sărbătorească împlinirea a două decenii de la eliberare. In toate programele acestei săptămîni este acordat un spațiu crescînd, pe de o parte realizărilor în diferite sectoare de muncă și de producție, felului cum oamenii muncii antrenați în însuflețita întrecere socialistă în cinstea zilei de 23 August înțeleg să-și îndeplinească și să-și depășească angajamentele luate, iar pe de altă parte unor priviri pline de bucuria și de mîndria succeselor obținute, asupra celor două decenii de viață nouă care au trecut din august 1944. Reporterii și operatorii televiziunii sînt mereu prezenți în întreprinderile noastre economice, pe ogoare, în institutele de cercetări și de cultură, iar reportajele lor apar zilnic în jurnalele de actualități, în emisiunea „Săptămîna" sau în filme de scurt metraj cu caracter monografic. În fiecare zi, de altfel, avem putința să urmărim pe micul nostru ecran cîte unul sau două filme cu asemenea caracter, care înfățișează, cu mijloace artistice diferite, realizări, fapte și oameni dintr-un sector de viață, dintr-o ramură a economiei noastre, dintr-o întreprindere mai mare sau mai mică.

Dintre filmele realizate cu forțele proprii ale televiziunii, se cuvine menționat ca foarte sugestiv documentarul intitulat „Cauciuc — produs românesc", o incursiune amănunțită în incinta Fabricii de cauciuc sintetic de la Onești.

O emisiune foarte izbutită a realizat din nou redacția pentru tineret, ecranizînd un fragment din romanul lui Em. Galan „Bărăgan" și prezentîndu-ne pe eroul cărții, Anton Filip. Noutatea și partea cea mai inspirată a montajului a fost prezentarea adevăratului Anton Filip, pe cel care a servit drept model scriitorului, directorul gospodăriei agricole de stat Petroiu. Și astfel, Eroul Muncii Socialiste, Dumitru Gh. Dumitru, s-a întîlnit în studio cu cel care l-a întruchipat literar și a avut o interesantă convorbire, ilustrată cu imagini din frumoasa și moderna gospodărie de pe malul Dunării.

Sîntem siguri că studioul de televiziune ne va oferi în continuare asemenea emisiuni, în așteptarea marilor reportaje pe viu pe care ni le vor prilejui zilele festive ale celei de-a 20-a aniversări a eliberării.

Șt. RADU

De Ziua presei române

Astăzi este Ziua presei române, zi care marchează apariția — în urmă cu 33 de ani — a primului număr al „Scînteii".

Această sărbătoare a tuturor celor ce scriu și tipăresc presa noastră, a milioanelor de cititori ai ziarelor și revistelor, de ascultători ai posturilor de radio și de telespectatori, ilustrează prețuirea pe care partidul și poporul o acordă presei, armă importantă în lupta poporului pentru înflorirea patriei socialiste.

Continuînd eroicele tradiții ale presei comuniste ilegale care, răspîndind cuvîntul partidului în condițiile grele ale prigoanei, a mobilizat masele la puternice acțiuni revoluționare, ziarele și publicațiile noastre sînt urmărite cu dragoste de către toți cei ce muncesc. Izvorul prestigiului și puterii lor de influență stă în conducerea de către partid, principiu fundamental al activității presei noastre, garanție a principialității sale marxist-leniniste, a respectului față de adevăr, a slujirii devotate a cauzei poporului.

Faptul că în țara noastră se tipăresc zeci de ziare și periodice care apar azi într-un tiraj de peste un miliard de exemplare, tiraj de neconceput cu două decenii în urmă, dovedește autoritatea și încrederea de care se bucură presa noastră în masele cele mai largi.

În acest an Ziua presei se sărbătorește în condițiile în care întregul nostru popor întîmpină, într-o atmosferă de activitate intensă, creatoare, cea de a 20-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist. Ilustrînd amplu în paginile sale eforturile pe care le depun oamenii muncii pentru a întîmpina cu cinste acest mare eveniment, presa noastră militează pentru realizarea cu succes a sarcinilor complexe ale dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului, ale creșterii continue a producției industriale și agricole, ale ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii.

Sărbătorirea Zilei presei române constituie un nou prilej pentru lucrătorii din presă, împreună cu colaboratorii și corespondenții ei voluntari, de a-și afirma hotărîrea fermă de a munci fără preget pentru a sprijini vasta activitate creatoare a poporului pentru cauza desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră, pentru cauza păcii și prieteniei între popoare.

Prietena mea, cartea

Pagini de luptă glorioasă

Broșura *„20 de ani de la eliberarea Romîniei"* apărută în Editura politică, se alătură altor publicații apărute în preajma marii sărbători, ea evocînd lupta glorioasă a poporului nostru, sub conducerea partidului nostru, pentru sfărîmarea jugului fascist, precum și cea care a urmat acestei istorice date. Prin insurecția armată de la 23 August 1944, a fost răsturnată dictatura militaro-fascistă, Romînia a fost scoasă din războiul antisovietic, întorcînd armele împotriva Germaniei hitleriste. Armata română a luptat alături de armata sovietică, pentru alungarea cotropitorilor hitleriști din țară, continuînd lupta pînă la victoria finală contra Germaniei hitleriste. 23 August se situează în istoria poporului nostru ca sărbătoarea cea mai mare a sa, căci, marcînd începutul revoluției populare, a deschis drumul structuralelor transformări revoluționare, ce au culminat cu victoria deplină și definitivă a socialismului.

Cele dintîi pagini ale broșurii se ocupă de rolul P.C.R. ca inițiator, organizator și conducător al insurecției armate antifasciste din august 1944. Înfățișînd cursul evenimentelor se arată că eliberarea Romîniei a însemnat încununarea marilor bătălii revoluționare pe care eroica noastră clasă muncitoare, masele largi populare în frunte cu comuniștii, le-au dus împotriva exploatării burghezo-moșierești, a reacțiunii și fascismului.

Între aceste bătălii, o cotitură în istoria partidului și a mișcării noastre muncitorești au constituit-o istoricele lupte din februarie 1933 ale ceferiștilor și petroliștilor. Ele au scos din nou în relief rolul clasei muncitoare, sub conducerea partidului, ca apărător devotat al intereselor vitale ale poporului român, au întărit legăturile partidului cu proletariatul, au sporit influența sa în masele populare, au îmbogățit experiența de luptă revoluționară a maselor. În focul acestor lupte au ieșit în evidență remarcabilele calități politice și organizatorice a numeroși militanți revoluționari, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ce aveau să călăuzească poporul în marile bătălii antifasciste ce urmau.

Rînd pe rînd sînt prezentate aceste bătălii, este prezentată activitatea desfășurată pentru răsturnarea dictaturii fasciste, apoi cele ce au urmat zilei de 23 August 1944.

Citești cartea și ai impresia că asiști la desfășurarea unui film, un film a cărei acțiune ai trăit-o, filmul unei epoci istorice căreia i-ai fost nu numai martor ci și părtaș.

Broșura recent apărută se ocupă apoi de realizările obținute de poporul nostru pe calea socialismului, la baza cărora se află politica înțeleaptă a P.M.R., activitatea creatoare a poporului.

În construirea socialismului, partidul nostru a aplicat cu fidelitate învățătura marxist-leninistă, a folosit cu pricepere, în mod creator, legile generale, universal valabile ale revoluției și construcției socialiste în condițiile noastre concrete.

În elaborarea politicii economice, se arată în lucrare, partidul și guvernul au pornit de la luarea în considerare a ansamblului economiei ca un tot unitar, ca un complex economic național, istoricește constituit și organic sudat. Experiența construcției noastre socialiste a confirmat justețea orientării consecvente promovate de partid, potrivit căreia economia națională se dezvoltă complex, multilateral, toate ramurile crescînd armonios, în ritm susținut.

Broșura *„20 de ani de la eliberarea Romîniei"* prezintă succesele dobîndite în ceea ce privește industrializarea socialistă, temelia progresului tehnic.

În tratarea temei se arată că progresul multilateral al industriei, dezvoltarea complexă și echilibrată a economiei naționale în ansamblu sînt posibile numai pe baza dezvoltării ramurilor industriei grele: energia electrică, siderurgia, construcțiile de mașini, chimia.

Capitolul rezervat industrializării socialiste ilustrează remarcabilele realizări dobîndite în anii puterii populare. Se vorbește despre orientarea științifică a investițiilor, despre folosirea tehnicii înaintate, ce ține seama de noile realizări pe plan mondial, de înaltul ritm de creștere a producției industriale, de dezvoltarea susținută a forțelor de producție, de făurirea unei industrii proprii producătoare de mașini, de valorificarea superioară a resurselor naturale, de dezvoltarea economică a tuturor regiunilor țării etc.

Capitolul despre agricultura socialistă relevă profundele transformări de la sate, ce au dus la încheierea procesului de colectivizare, eveniment de însemnătate istorică deosebită care a marcat victoria definitivă a socialismului la orașe și sate. Rezultatele dobîndite în transformarea socialistă a agriculturii confirmă justețea politicii partidului, care a adoptat un mod creator de rezolvare a acestei probleme a construcției socialiste, fundamentat pe examinarea temeinică a fenomenelor noi apărute, a generalizării experienței pozitive dobîndite.

Încheierea colectivizării agriculturii a ridicat pe o treaptă nouă alianța muncitorească-țărănească, a marcat o etapă nouă în dezvoltarea agriculturii. Ea a adus o contribuție importantă la avîntul întregii economii naționale, la creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii. Se traduc în viață prevederile celui de-al III-lea Congres al partidului privind sporirea producției agricole vegetale și animale pe calea dezvoltării intensive și multilaterale a agriculturii, prin îmbinarea armonioasă a diferitelor ramuri de producție, avîndu-se în vedere condițiile economice și pedoclimatice.

Reorganizarea conducerii agriculturii, înființarea consiliilor agricole, a dus la sporirea succeselor din agricultură, asigurîndu-se o conducere unitară, competentă și operativă, capabilă să rezolve problemele complexe ce le ridică producția agricolă.

Capitolul privind creșterea continuă a nivelului de trai al poporului arată că această problemă constituie obiectivul principal al activității desfășurate de partid și guvern. Ea este strîns legată de sporirea producției și productivității muncii, de mărirea venitului național. Fondurile din ce în ce mai mari alocate din buget contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

În broșură sînt prezentate, de asemenea, roadele politicii leniniste a partidului în domeniul învățămîntului, științei și culturii. În cei 20 de ani de la eliberare au înflorit artele, literatura, au crescut cadre noi de oameni de artă și litere. Cultura a devenit un bun al maselor populare.

După ce se vorbește despre caracterul profund democratic al orînduirii noastre de stat și sociale, despre dezvoltarea și adîncirea democrației socialiste, se trece la un nou capitol important: *„R. P. Romînă — factor activ în viața internațională"*. Lucrarea arată că P.M.R. a dus și duce consecvent o politică de dezvoltare a prieteniei frățești și colaborării cu țările socialiste, a dezvoltării relațiilor de colaborare cu toate țările indiferent de sistemul lor politic, pe baza principiilor coexistenței pașnice.

Țara noastră militează pentru promovarea unor relații economice, tehnice, științifice, culturale, cu toate țările, contribuind la adîncirea apropierii și cunoașterii între popoare. Este relevat de asemenea aportul țării noastre adus în rezolvarea problemelor internaționale, prestigiul său peste hotare.

În completare sînt publicate numeroase fotografii, planșe, grafice, scheme comparative ce demonstrează dezvoltarea economiei și culturii în anii puterii populare.

Broșura publicată de Editura politică interesează un larg public cititor căruia îi sînt prezentate realizările obținute în cei 20 de ani de la eliberare ce se împlinesc la apropiatul 23 August.

Const. SÎRBU

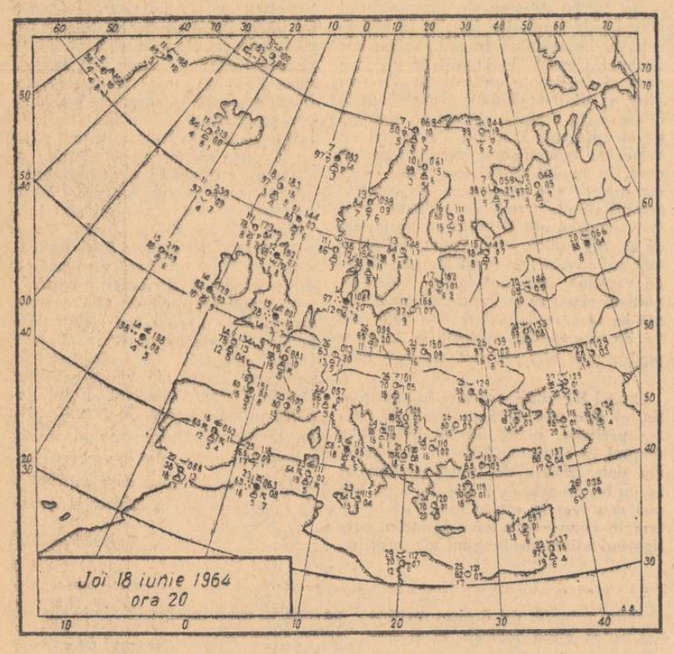

O hartă sinoptică a Europei, pe care sînt inscrise — numai în cîteva puncte — principalele elemente meteorologice (temperatura, presiunea, gradul de înnourare a cerului, direcția și forța vîntului, vizibilitatea etc.).

Desen de Gh. BÎDEA

METEOROLOGIA are cuvîntul

Ne vorbește NICOLAE TOPOR

La dispoziția meteorologilor se află astăzi mijloace moderne, utilaje perfecționate. Continuînd discuția din numărul trecut cu tov. **N. Topor**, i-am solicitat mai întîi unele lămuriri privitoare la legătura dintre stațiile meteorologice de pe glob.

— Aceste stații execută în mod simultan — din trei în trei ore — observații vizuale și măsurători instrumentale privind starea atmosferei din regiunea unde se găsește punctul meteorologic. Telegrama — o dată întocmită — este comunicată prin telefon, radio sau teletip centrului național de prevedere, care colectează toate mesajele din țara sa și pe care — prin aceleași mijloace de transmisiune — le comunică centrelor continentale meteorologice, care, la rîndul lor, le difuzează în toată lumea. În Europa, principalele centre meteorologice internaționale își au sediul la Paris, Bruxelles, Roma, Moscova, Praga, Viena, Offenbach, Stockholm, București.

— Vă rugăm să ne vorbiți acum și de unele mijloace moderne din meteorologie, cum sînt rachetele, radarele și sateliții meteorologici.

— La metoda aerosinoptică, s-au adăugat și o serie de mijloace noi de investigare a straturilor înalte ale aerului și a spațiului extraatmosferic.

Au fost lansate astfel **rachete meteorologice,** care au arătat că atmosfera nu este formată numai din două pături, ci din mai multe și anume: **troposfera** (0—10 km), **izosfera** (10—30 km), **stratosfera** (30—50 km), **mezosfera** (50—80 km), **termosfera** (80—400 km), separate între ele prin straturi de discontinuitate numite respectiv tropopauza, izopauza, stratopauza etc. S-a mai constatat că o serie de modificări produse în aceste straturi se reflectă în procesele meteorologice de la suprafața solului.

Radiațiile radioactive din altitudine sînt măsurate azi în mod curent cu un detector, tip radiosondă, numit „sondă de radioactivitate", ale căror semnale sînt captate și înregistrate de un receptor special plasat la sol.

Sateliții meteorologici, care au împlinit vîrsta de 10 ani, au ajuns azi a fi un auxiliar indispensabil pentru prognoza vremii, necesară aviației de cursă lungă. Datele furnizate de aceste aparate completează rețeaua meteorologică deasupra marilor oceane, a deșerturilor și a zonelor nelocuite; în afară de informări asupra sistemelor noroase, a ciclonilor tropicali, a ozonului, sateliții meteorologici fac măsurători asupra distribuției cantității de căldură în păturile înalte ale atmosferei, pe baza cărora se întocmesc prevederi de timp pe lungă durată, pînă la 30 de zile. Această metodă e utilizată de S.U.A., care folosesc datele furnizate de sateliții TIROS și NIMBUS.

— În care ramuri de activitate prognozele meteorologice au o importanță din ce în ce mai mare?

— În cinci ramuri și anume: în navigația aeriană și maritimă, în agricultură, în hidrotehnică, în sănătatea publică și în turism. În statele unde munca se desfășoară planificat, prognozele meteorologice sînt consultate și de celelalte ramuri economice.

Dacă astăzi navigația aeriană și maritimă nu se poate face fără protecție meteorologică, țin să menționez că agricultura și hidrologia au nevoie de un mare sprijin al meteorologiei, întrucît prognozele agrometeorologice privind evoluția culturilor, apariția diferitelor fenofaze, evoluarea producției, apariția dăunătorilor etc., precum și prognozele hidrologice privind nivelul și debitul apelor, inundațiile și secările etc., nu pot fi niciodată bune fără o prognoză meteorologică reușită.

— Fiindcă ați amintit de navigația aeriană, ce ne puteți spune despre rezultatele Conferinței internaționale de meteorologie aeronautică, ținută în acest an la Paris și la care ați participat ca delegat al țării noastre?

— La această conferință, ținută la Paris, la Centrul internațional de conferințe din Avenue Kleber, s-a pus problema formării unor cadre speciale pentru protecția meteorologică a aviației supersonice. Această pregătire trebuie făcută pînă în 1970, cînd se prevede ca în traficul comercial să se introducă avioane supersonice, cu nivel de zbor cuprins între 16 000 și 23 000 metri și cu viteza ce acoperă distanța New York-Paris în 2 ore și 30 de minute.

La această reuniune internațională s-au pus numeroase probleme legate de meteorologia aeronautică, concretizate în 130 de recomandări.

— Sîntem informați că stațiile meteorologice de interes utilitar din țara noastră, vor fi extinse.

— În țara noastră — ne precizează tov. **N. Topor** — există circa 120 stații meteorologice, care informează zilnic, din oră în oră, Institutul meteorologic din București. Dintre acestea, 11 sînt stații de vîrf de munte, situate fie la Iezerul Rodnei, fie în Apuseni la Vlădeasa și Băișoara, fie pe Vîrful Omul sau în Munții Vrancei. Există și o stație maritimă la capătul digului Sulina, intrată în mare cu vreo 6 km; de asemenea, își desfășoară activitatea și circa 1 000 de stații pluviometrice.

În acest an vor lua ființă o serie de noi stații meteorologice pentru agricultură, în preajma localităților Călărași, Caracal, Brăila, Arad. Alte stații vor funcționa în regiuni mlăștinoase, unde există plantații noi de salcîmi, tei, flori de cîmp. În ce privește stațiile din domeniul sanitar, acestea vor lua ființă la Eforie Sud, Vatra Dornei, Govora, Călimănești etc, avînd drept scop studierea influenței climatului asupra sănătății omului, îndeosebi asupra efectelor curative ale climatului în diferite boli.

— Și acum, o ultimă întrebare: ce perspective există pentru dezvoltarea prognozelor?

— În prezent, verificarea prognozelor pe timp de 24 de ore, a dus — în țara noastră — la o realizare medie lunară cuprinsă între 87 și 98 la sută, ceea ce înseamnă că din 30 de prevederi care se dau într-o lună, 2—4 sînt necorespunzătoare. Se depun eforturi pentru a se realiza un procentaj de reușită mai mare decît cel menționat mai sus.

Mircea SCRIPCA

Zilele acestea în librării

● „Arta populară în Romînia"

Păstrînd și continuînd vechile tradiții, poporul nostru a făurit o artă populară de o impresionantă originalitate, bogăție și expresivitate.

Albumul tipărit recent de Editura „Meridiane" vine în întîmpinarea iubitorilor de artă populară și face cunoscut, prin ajutorul fotografiilor, cele mai caracteristice modele de creație populară din întreaga țară, din domeniul arhitecturii, al frumuseții decorative a locuințelor, al costumelor, a decorației vaselor de lut, a crestăturilor de pe obiectele de lemn.

Fotografiile din album sînt făcute după obiecte expuse în muzeele de artă populară și etnografie din București, Sibiu, Cluj etc. Albumul are un text scris de Boris Zderciuc, Paul Petrescu și Tancred Bănățeanu.

● „Pictura românească contemporană"

Apărut în Editura „Meridiane", în condiții grafice excelente, albumul „Pictura românească contemporană" face o trecere în revistă a creației pictorilor noștri de șevalet, cuprinzînd doar numai o parte din ceea ce s-a creat mai semnificativ și valoros în acești 20 de ani de adînci transformări.

În cele 57 de reproduceri color, cît cuprinde albumul, sînt cuprinse lucrări reprezentative, aparținînd artiștilor din toate generațiile, de la maeștri consacrați și pînă la cei mai tineri creatori. Selecția oferă astfel o imagine sintetică a unor semnificative aspecte din pictura românească de șevalet, cu varietatea ei de stiluri și preocupări, constituind, după cum scrie acad. G. Oprescu în prefața pe care o semnează, „un document la care se va putea adesea recurge cînd se va încerca o apreciere a începutului culturii noastre socialiste".

Cîștigătorii concursului sportiv organizat de „Magazin"

La sediul redacției noastre a avut loc miercuri după amiază, la orele 16, tragerea la sorți a premiilor acordate la concursul sportiv organizat de revista „Magazin". Tragerea s-a desfășurat în prezența unora dintre participanții la concursul nostru.

Înainte de a se proceda la tragerea la sorți a premiilor, s-a alcătuit o comisie formată dintr-un reprezentant al revistei noastre, și doi participanți, aflați în sală : Victor Dumitrescu din București str. Grigore Alexandrescu nr. 3 și V. Chirosca, tot din București str. Laboratorului nr. 79. Apoi biletelele au fost introduse în urnă de unde pe rînd au fost extrase 18 bilete reprezentînd premiile I, II, III și cele 15 mențiuni. Iată ce au decis sorții :

Premiul I (obiecte în valoare de 2 500 lei) **Mitu Adrian** — str. Episcopul Radu nr. 51, București.

Premiul II (obiecte în valoare de 1 500 lei), **Ion Panțiru** — comuna Dobreni, raionul Piatra Neamț, regiunea Bacău.

Premiul III (obiecte în valoare de 1 000 lei), **Ivan Marcu** — str. Horia nr. 4 — Huedin.

MENȚIUNILE ÎN VALOARE DE 500 lei fiecare, au revenit următorilor : **Petre Panait**, strada Republicii 54, Bacău ; **Zoltan Adorjani**, comuna Berghia, raionul Tg. Mureș ; **Aurel Vernichescu**, strada Filimon Sîrbu, Simeria ; **Alexandru Cociaș**, strada Boian nr. 2 bis, Botoșani ; **Constantin Corduneanu**, strada Cuza Vodă nr. 249, Piatra Neamț, regiunea Bacău.

MENȚIUNILE ÎN VALOARE DE 300 lei fiecare, au revenit următorilor : **Toma Dragomir**, strada Petroșani nr. 15, Cluj ; **Anghel Moldoveanu**, Alecu Russo nr. 24—26, București ; **Lazăr Serghie**, strada Reforma Agrară nr. 17, București ; **Cantemir Tănăsescu**, strada Dobrogeanu Gherea 48, Alexandria ; **Virgil David**, Piața Abator — bloc C 4, Cluj.

MENȚIUNILE ÎN VALOARE DE 200 lei fiecare, au revenit următorilor : **Victor Chirosca**, strada Laboratorului nr. 79, București ; **Alexandru Csics**, strada Mara nr. 11, Sighet ; **Ion Tătaru**, comuna Aricești, raionul Ploiești ; **Grigore N. Ionescu**, strada Mărășești nr. 2, Pitești ; **Alexandru Munteanu**, strada G-ral Grigorescu nr. 8, Timișoara.

Toți cîștigătorii sînt rugați să trimeată la revista noastră, Piața Scînteii nr. 1, raionul 30 Decembrie, București, adresele exacte pentru a li se expedia premiile.

CU MACRI ÎN AFARA STADIONULUI

Uneori activitatea unui fotbalist în afara stadionului oferă cronicarului multe fapte inedite, posibilitatea comunicării cititorilor a unor „faze" emoționante din viața intimă. Dar nici o discuție cu un fotbalist nu poate ocoli subiectul care îi este drag : fotbalul. Zilele trecute l-am întîlnit pe Macri pe culmile Predealului. Se găsea la odihnă împreună cu majoritatea jucătorilor rapidiști. Odihnă cu... cîteva ceasuri zilnice de fotbal, cu excursii scurte în împrejurimi, excursii la care fiecare jucător lua cîte o minge de fotbal drept... hrană rece. Discuția cu fundașul rapidist a pornit de la un eveniment recent petrecut. Pentru lunga sa activitate la aceeași echipă, maestrul sportului Tache Macri a primit Cupa revistei „Magazin", în atmosfera entuziastă de după finala „Cupei R.P.R.".

— Prețiosul trofeu îl consider ca o atenție măgulitoare pentru lunga mea activitate din fața buturelui rapidist.

— *Tache, ești cel mai bătrîn din echipă. Nu te ingrijorează acest fapt ?*

— La 33 de ani sînt într-adevăr cel mai bătrîn din echipa noastră, însă nu sînt de loc îmbătrînit. Mă simt la fel de tînăr ca și Năsturescu, Codreanu, Kraus, Dinu. Mă pregătesc cot la cot cu ei fiindcă îmi place mult fotbalul și refuz să mă gîndesc la abandonarea lui.

— *Care au fost satisfacțiile cele mai mari în cei 15 ani de activitate ?*

— Prima în 1948, cînd dintr-o echipă din campionatul orășenesc (Flacăra roșie), am fost promovat în prima categorie. În al doilea rînd în 1958 cînd am îmbrăcat pentru prima oară tricoul național, pentru jocul cu R.P. Ungară. Atunci am întîlnit și cel mai puternic adversar direct, pe cunoscutul internațional maghiar Sandor.

— *De atunci de cîte ori ai jucat în națională ?*

— De 12 ori am îmbrăcat tricoul în reprezentativa A și de 6 ori în cea secundă. Din 12 jocuri, echipa în care am jucat a cîștigat 8, a terminat la egalitate două și a pierdut două.

— *Evident că în 15 ani de activitate fotbalistică ai călătorit mult. Ai putea să ne vorbești despre aceste călătorii ?*

— Am să destăinui un secret. De foarte tînăr m-a pasionat lectura notelor de drum, a cărților de documentare geografică sau despre marile călătorii în jurul lumii. Între altele vreau să vă spun că sînt cititor fidel al „Magazinului", mai ales al notelor de călătorie. Fotbalul m-a ajutat să călătoresc și eu foarte mult. Am vizitat cu echipa noastră de club sau cu reprezentativa națională, Iranul Grecia, Turcia, Anglia, Belgia, Austria, U.R.S.S., Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, Albania, R.D. Germană, Spania, Brazilia etc. Peste tot, cu ochii turistului pasionat, am cercetat și am notat într-un caiet intim toate impresiile mele. Îmbinate cu o serie de amintiri, acestea vor face obiectul unor note de călătorie la care lucrez în timpul meu liber.

— *Este cea mai plăcută activitate în afara stadionului ?*

— Nu. Este doar una din multiplele mele preocupări. Din 1961, cînd am primit diploma de inginer mecanic, mă preocupă mult lectura noutăților științifice în domeniul meu de activitate. Ca inginer principal la Direcția tehnică din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor nu pot să nu fiu la curent cu ultimele cuceriri ale tehnicii.

— *Știu că ești un mare amator de filatelie.*

— Este într-adevăr o altă pasiune. Am o colecție filatelică pentru care mulți amatori mă pot invidia. Toate emisiunile de timbre românești apărute din 1916 încoace se află și în colecțiile mele. Într-o deplasare făcută în Anglia, am cumpărat o serie de timbre românești (emisiune specială pentru Anglia), care constituie pentru mine, ca filatelist, o mare valoare prin raritatea ei.

— *Dintre colegii de echipă care îți este mai apropiat ?*

— Într-o echipă de fotbal, prietenia sinceră între jucători creează un climat sănătos, o atmosferă necesară marilor rezultate. La Rapid a existat întotdeauna o armonie între jucători. Cu toții sîntem prieteni și în timpul unui joc, dar mai ales după ce plecăm din stadion. Eu îi stimez și îi prețuiesc deopotrivă pe toți. Poate un plus de prietenie mă leagă de Kraus, de Ionescu, de Greavu, de Codreanu.

— *În afara Rapidului ai vreo simpatie pentru o echipă ?*

— Da. Un mare respect și stimă pentru Steaua.

— *Dar pentru vreun jucător ?*

— În această direcție am mai multe simpatii. Apolzan, Voinescu, Ozon, Călinoiu, Constantin, Ion Ionescu și în deosebi pentru Dumitriu II.

— *Care a fost extrema care ți-a dat cel mai mult de furcă în campionatul nostru ?*

— În primul rînd Toth de la Oradea și apoi Pîrcălab. Împotriva dinamovistului este greu de luptat. Are o viteză debordantă și un dribling derutant.

— *Ce îți dorești pentru noul sezon fotbalistic ?*

— Să am în continuare un loc în echipa pe care o iubesc atît de mult și împreună cu toți colegii de club să aducem satisfacții din ce în ce mai mari suporterilor noștri. Doresc foarte mult ca echipa olimpică a țării noastre să se afle printre cele mai bune de la turneul final de la Tokio.

Petre CRISTEA

Tot despre atletism

de DAN DEȘLIU

Pentru a treia oară în șase săptămîni, atleții „ne obligă" să le acordăm întîietate față de performerii altor discipline. Deși nici baschetbalistele — învingătoare în „Cupa Mării Negre" — nici tenismenii, cîștigători ai Balcaniadei de la Istanbul, n-au rămas mai prejos sub raportul panașului internațional, adepții palestricei beneficiază în plus de aureola citorva cifre de valoare... matematică ! Referindu-mă în special la acestea, voi începe — nu din simplă politețe — cu cele două recorduri feminine înregistrate în concursul de verificare de la Poiana Brașov.

Printr-un salt de 6,40 m, Viorica Viscopoleanu și-a depus candidatura la unul din locurile finalei olimpice. De reținut că excelenta reprezentantă a culorilor noastre pare încă departe de limitele „casetei cu surprize" : din primăvară pînă acum, ea a îmbunătățit substanțial recordul republican, ceea ce ne îndreptățește să sperăm într-un progres suplimentar pînă la finele lui septembrie. Cu 10—20 cm în plus, cele mai îndrăznețe aspirații pot deveni legitime...

Foarte bună și aruncarea Anei Sălăgean, în preajma a 16,50 m la greutate ; posibilitățile redutabilei atlete sînt însă incomparabil mai mari, de ordinul vecinătății stricte a cifrei 17.

La Kiev, în cadrul Dinamoviadei, Jurcă a mai zmuls două zecimi recordului pe 400 garduri, aducîndu-l la o distanță infimă de granița celor 51 secunde. Iată, așadar, un om hotărît să-și îndeplinească angajamentele (ne-a promis un timp în jurul a 50,6). Amănunt semnificativ, — aceasta se petrece nu în concursuri de casă, ci în tensiunea competițiilor internaționale, cu participare puternică. O nouă și îmbucurătoare dovadă a fibrei de luptător care-l caracterizează pe simpaticul nostru sprinter.

Confirmînd cu brio succesul asupra juniorilor maghiari, tinerii atleți și-au adjudecat triunghiularul de la Subotița, de o manieră care face inutile comentariile în extenso : 20 de victorii din 30 posibile și circa șaizeci de puncte diferență în clasamentele generale. Dintre rezultate, atrag atenția timpul lui Ciobanu — autentică speranță a sutei de metri — la 1/10 de cea mai bună performanță înregistrată la noi, recordul mondial al lui Costache — care confirmă — și saltul... invers al Gabrielei Rădulescu (5,72 față de 6,15 m, cît a realizat cu o săptămînă în urmă) care dovedește încă o dată stîngăcia talentatei junioare în concursurile peste hotare. Pe cînd o infirmare categorică ?

Povestea unei cupe și a unei mari competiții

Știți cum a luat ființă una din cele mai mari și mai populare competiții sportive internaționale, Cupa Davis ? Dintr-un capriciu femeiesc. Dar să relatăm întîmplarea, care s-a petrecut în anul 1900.

Dwigt Filby Davis, un tînăr sportiv american, tenismen pasionat, finalist al campionatului Statelor Unite, a făcut pasul pe care-l face îndeobște orice tînăr la vîrsta lui : s-a însurat cu o fată încîntătoare din Boston. Au primit desigur numeroase cadouri de nuntă, iar printre daruri, un imens bol de cristal, înalt de 33 centimetri și cîntărind peste 6 kilograme. Cristal pur, lucrat cu mult rafinament.

Cînd l-a văzut, tînăra soție a lui Davis a izbucnit:

— Te rog din suflet, dragul meu, să nu păstrezi în casă vasul ăsta oribil. Mi se încrețește pielea cînd îl văd. Fă orice vrei cu el, ascunde-l, sparge-l sau mai bine oferă-l și tu în dar.

Davis n-a avut încotro. Și astfel s-a născut Cupa Davis, pentru că tenismenul american — care va ajunge peste cîțiva ani ministru de război în guvernul Statelor Unite — a anunțat public că oferă un obiect de artă care să răsplătească pe învingătorul unei competiții internaționale, și anume de tenis. În primul an, la competiția pentru „Cupa Davis" sau pentru „Salatiera de cristal", au concurat echipele S.U.A. și Angliei. Prima ediție a competiției n-a stîrnit interesul pe care-l trezește astăzi. De altfel, tenismenii englezi au admirat atît de îndelung cascada de la Niagara și atît de emoționați au fost de minunata priveliște — faptul s-a petrecut în ajunul meciului — încît seara au sărbătorit cu mult entuziasm și nu au putut fi prezenți pe terenul de joc. Nici terenul însuși nu era de natură să contribuie la reușita meciului, de vreme ce era amenajat în imediata vecinătate a unei preerii din Middle West, iar jucătorii trebuiau să piardă multe minute pentru a descoperi mingile care căzeau în luxurianta vegetație din jur. În aceste condiții, chiar și flegmaticii tenismeni britanici și-au ieșit din pepeni. Au cîștigat, așadar, americanii. Dar cum din echipa Statelor Unite făcea parte și tînărul Dwight Filby Davis, impozantul trofeu a fost înminat spre păstrare însuși generosului donator. Și iată cum nefericita missis Davis a trebuit să păstreze un an în casă — și încă la loc de cinste — „monstruosul" obiect de artă.

În Cupa Davis s-au înscris de atunci, an de an, numeroase țări, între care și reprezentanții tenisului nostru. S.U.A., Anglia, Franța, Suedia, Australia, au fost printre deținătorii „salatierei" familiei Davis. Îndată după război, în 1946, competiția a fost dominată în Europa de echipa Suediei, formată dintr-un jucător mic, îndesat și brun — Torsten Johansson — și din alt jucător, înalt, osos și blond, Lennart Bergelin. Era pe vremea cînd pe terenurile de tenis celebre din Europa, Wimbleton, Rolland-Garros, Monte Carlo și altele, una din cele mai obișnuite și mai pitorești figuri era cea a regelui Suediei, Gustav V, cunoscut în lumea sportivă — sub denumirea de „mister b". Se povestește că, impresionat de victoriile celor doi tenismeni suedezi, „mister b" i-a poftit la palatul regal, anunțîndu-i că vrea să le facă un cadou pentru frumoasele lor performanțe. Johansson și Bergelin au așteptat cu multă emoție ziua audienței. Nu credeau, desigur, că regele le va dărui cumva cîte o vilă, dar cîte un frumos port-țigaret din aur încrustat cu ceva pietre scumpe, oricum tot sperau... Introduși în cabinetul regelui de la Drottningholm, cei doi tenismeni fură primiți cu multă amabilitate de rege și de șambelanul său, care ținea în mîini un pachet cu fotografii ale monarhului. „Mister b" îi invită pe oaspeți să-și aleagă fotografia care le place cel mai mult și le-o dărui cu multă gentilete.

Fără îndoială că nu din pricina acestei deceptii în anul următor suedezii au fost învinși de cehoslovaci în finala zonei europene a Cupei Davis.

Owens

nor și el a fost văzut la Jocurile Olimpice în tribună, privit cu admirație de sportivi și copleșit de curiozitatea reporterilor.

La Olimpiada de la Berlin și alți echipieri ai lui Owens s-au ilustrat. Meadows a cîștigat săritura cu prăjina (4,35 m) după o întrecere de 7 ore, Johnson înălțimea 2,03 m, Carpenter discul 50,48. Finlanda și-a recucerit la probele de fond supremația pierdută la Los Angeles : Salminen învingător la 10 000 m — 30'15"4/10, Hokert la 5 000, Iso Hollo la 3 000 m obstacole 9'03"8/10, Matti Järvien rănit la brat pierde însă în favoarea lui Stoeck (71,57 m) sulița, proba preferată a nordicilor. Japonezul Tajima, supranumit „omul de cauciuc", este primul atlet din lume care atinge 16 m la triplu salt. Un alt reprezentant al Japoniei, Son, va termina învingător maratonul (2h29'19"2/10) la capătul unei curse extenuante. Titlul olimpic la fotbal, în absența sudamericanilor, va fi cîștigat de echipa Italiei în care va juca renumita pereche de fundași Foni-Rava.

La Berlin s-a disputat și primul turneu oficial de baschet. În finală reprezentativa S.U.A. a învins echipa Canadei cu semnificativul scor de 19—8 !! Cursa ciclistă de fond a revenit francezului Robert Charpantier, despre care se spune că își datorează succesul faptului că l-a tinut de tricou (tocmai cînd se disputa sprintul final) pe colegul său Guy Lapèbie.

Rominia a participat cu o delegație mai numeroasă decît la precedentele ieșiri olimpice. Atleții desigur nu puteau emite pretenții, boxerii Panaitescu, Gaspar și Berechet au fost eliminați din primele tururi, scrimerii au avut aceiași soartă. Totuși, un sportiv romîn a urcat pe podiumul învingătorilor : era locotenentul H. Rang, clasat pe locul doi la călărie în „Marele premiu al națiunilor", probă la care s-a remarcat și căpitanul Chirculescu. Merituos a fost și rezultatul luptătorului Tofer, clasat pe locul V Cam astea au fost dealtfel singurele și cele mai valoroase rezultate obținute de sportivii romîni la Olimpiadă, între cele două războaie mondiale.

Jocurile de la Berlin se pare că nu au fost de bun augur. Olimpiada programată în 1940 la Tokio nu va avea loc și războiul dezlănțuit de fasciști întrerupe timp de 12 ani pașnicele întreceri.

În 1937, la vîrsta de 74 de ani, Pierre de Coubertin s-a stins din viață, lăsînd cu limbă de moarte ca inima să-i fie îngropată în Grecia, în pămîntul Olimpiadei care i-a fost atît de scumpă.

I. GOGA

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE (V)

● *Un tandem imbatabil, Tolan-Metcalfe* ● *Tradiția satului olimpic* ● *A fost Eroll Flynn campion olimpic ?* ● *Owens, eroul Jocurilor de la Berlin* ● *Prima medalie românească de argint*

1932 : Los Angeles găzduiește ediția a 10-a jubiliară a Jocurilor Olimpice. Stadionul „Coliseum", care costase 6 milioane de dolari, era atunci cel mai mare din lume (capacitate : 101 000 locuri) și așteptă, desigur, mulți oaspeți. Dar criza economică resimțită în întreaga lume, nu permite „buzunarelor" mai modeste o călătorie atît de costisitoare. Numărul participanților va fi mai redus decît la precedentele jocuri : 1 400 sportivi din 38 de țări.

Pe coasta californiană, de la Los Angeles la San Francisco, trecînd prin Pasadena și Long Beach — Olimpiada capătă o alură cinematografică, într-un torid început de august. Hollywood-ul, unde Marlene Dietrich urma în avanscena celebrității pe Greta Garbo, este o vecinătate tulburătoare pentru sportivi, însă performanțele vor fi de clasă mondială. Pista „Coliseum"-ului este atît de rapidă, încît la 110 m garduri concurenții sînt literalmente proiectați și doboară aproape toate obstacolele. Probele de sprint au fost dominate de memorabilul duel între „atleții de ciocolată" Eddie Tolan și Ralph Metcalfe. Cîștigă Tolan ; „suta de metri" în 10"3/10 și la 200 m — 20"7/10. În cursa de 200 m învingătorul real a fost Metcalfe. O măsurătoare eronată a culoarului său (remarcată prea tîrziu de arbitri) l-a lipsit de victorie. Metcalfe a fost însă primul care l-a îmbrățișat pe Tolan cînd acesta a primit a doua medalie de aur. Un alt atlet negru, William Carr, s-a afirmat cîștigînd proba de 400 m plat în 46"2/10. Surprizele destul de numeroase, au dat și ele o savoare aparte Jocurilor de la Los Angeles. Atletul polonez Kusocinski i-a învins pe finlandezi la 10 000 m (30'11"4/10 record olimpic), irlandezul Tisdall a cîștigat la 400 m garduri (51"8/10), argentinianul Juan Carlos Zabala la maraton (2h31'36"), iar englezul Hampson învingător la 800 m (1'49"7/10) a lesinat după ce a trecut linia de sosire, făcînd să treacă un fior de spaimă prin tribune.

Francezul Jules Ladoumegue, recordman mondial și favorit la

1 500 m, asista melancolic din tribună la desfășurarea jocurilor. El fusese descalificat ca profesionist pentru că scrisese cîteva articole la un ziar parizian (!) Regretul său a fost și mai mare, văzînd că victoria a luat-o italianul Beccali, pe care îl bătuse în atîtea rînduri. Echipa franceză suportă cu stoicism un alt duș rece... la natație : Jean Tarris, recordmanul lumii la 400 m liber (4'47"7) este întrecut de americanul Buster Crabbe (4'48"4/10) cu 20 cm, lungimea palmei care trebuia să atingă prima margine a bazinului. În afara acestei probe, toate celelalte întreceri de înot sînt cîștigate de concurenții japonezi : Myiazaki — 58" la 100 m liber, Kiyokawa — 1'08"6/10 la 100 m spate, Tsuruta — 2'45"4/10 la 200 m bras, Kitamura — 19'12"4/10 la 1 500 m.

Proba de înot 100 m liber fete, va da victoria americanei Helene Madison (1'06"8/10). Și la atletism femeile se dovedesc în mare progres. Poloneza Stanisława Walasiewicz învinge la 100 m — 11"9/10, Mildred Didrikson cîștigă 80 m garduri în 11"7/10 și aruncarea suliței — 43,68 m.

În turneul de box la categoria semimijlocie, americanul Flynn îl bate în finală pe germanul Gampe, furnizînd mai tîrziu reporterilor amănunte suplimentare la biografia romantată a actorului cu același nume. Simplă coincidență, căci interpretul pe ecran al lui James Corbatt, deși boxer amator în tinerețe, nu a participat niciodată la Olimpiadă.

La Los Angeles a fost inaugurată tradiția organizării satului olimpic. Sportivii au locuit timp de două săptămîni împreună, ca într-o mare familie, în niște căsuțe înconjurate de verdeață și terenuri de antrenament, departe de zgomotul orașului. De atunci, „satul olimpic" a rămas un simbol al prieteniei sportive, sub flamura celor cinci cercuri colorate.

Jocurile celei de-a 11-a Olimpiade s-au desfășurat în 1936 — la Berlin, cu participarea a 4 000 de sportivi din 49 de țări. Oficialitățile naziste nu scapă desigur prilejul de a face propagandă. Stadionul este plin de zvastici și vulturi. Dar în capitala arianismului, filozofia rasistă a doctorului Rosenberg primește o palmă usturătoare. Eroul Olimpiadei va fi atletul negru James Cleveland, cunoscut în sport sub numele de Jesse Owens. Născut în 1916 la Cleveland (al 10-lea băiat al unei familii de muncitori de culoare) Owens a fost descoperit în 1930 de antrenorul Charles Riley. Înainte de a veni la Olimpiadă, „antilopa de abanos" era deja un nume ilustru în sportul mondial. La 25 mai 1935, pe stadionul din Arm Arbor, el bătuse sau egalase într-o singură zi 5 recorduri mondiale : 8,13 la lungime : 9"4/10 la 100 yarzi, 20"3/10 la 200 m și 220 yarzi ; 22"6/10 la 220 yarzi garduri. La Berlin, formidabilul Owens cîștigă suta de metri la 10"3/10 (în serii 10"2/10) 200 m în 20"7/10, lungimea cu 8,06 m, apoi a patra medalie de aur, fiind component al ștafetei americane de 4x100 m (3'7/10). Atleții germani, care credeau că vor domina jocurile, fac figură de planul doi.

Owens țîșnea ca o săgeată pe pistă, lăsîndu-și parcă pe loc adversarii, care se chinuiau să-l urmeze. Totul în el se „învîrtea" atît de perfect și rotund — scria un reporter — încît aveai impresia că vezi o bilă de bronz lunecînd pe o șină bine unsă.

Alături de Nurmi finlandezul cu 10 medalii olimpice, Owens rămîne unul dintre cei mai desăvîrșiți atleți care s-au distins în istoria Olimpiadelor. Dar gloria arenei este efemeră. Naiv, sărac, Owens a încăput pe mîna unor impresari care nu s-au dat în lături să-l exploateze. Aceștia l-au obligat să se exibeze în curse, avînd adversari iepuri și cai de trap. Mai tîrziu Owens a devenit antrenor de box, dar a fost nevoit să-și vîndă medaliile pentru a trăi.

INSTANTANEE SPORTIVE

Aruncare de la tușă...

Desen de Gh. CHIRIAC

— Vai, niciodată n-am jucat atît de prost !...
— A ! Ați mai jucat ?!

Desen de Al. ADRIAN

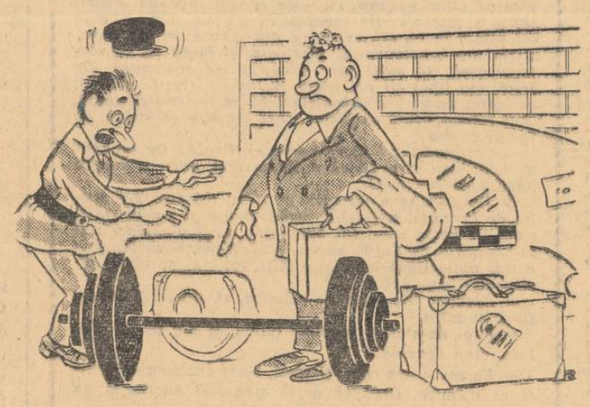

HALTEROFILUL LA GARĂ
— Du-mi asta la trenul de Constanța.

Desen de Fred GHENĂDESCU

SAHUL

R. P. Romînă în finala „Cupei Europei" pe echipe!

La Sinaia s-a desfășurat, cu începere de la 5 august, turneul final pentru „Cupa Europei" la șah. Pentru unul din primele două locuri, care asigură calificarea în finala ce va avea loc în R. F. Germană, au luptat patru echipe : R. P. Ungară, R. P. Bulgaria, R. D. Germană și formația gazdă, reprezentativa țării noastre. Jucătorii noștri au reușit excelenta performanță de a se califica în finală, clasîndu-se pe locul II, după echipa R. P. Ungară. În turneul final s-au mai calificat reprezentativele U.R.S.S., R. F. Germane, Olandei și Iugoslaviei.

Iată rezultatele înregistrate

TURUL I

Runda I — R. P. Romînă—R. P. Bulgaria 5, 1/2 — 4, 1/2
R. P. Ungară—R. D. Germană 6—4

Runda a II-a — R. P. Romînă—R. D. Germană — 6—4
R. P. Ungară—R. P. Bulgaria 7—3

Runda a III-a R. P. Ungară—R. P. Romînă 8, 1/2 — 1, 1/2
R. D. Germană—R. P. Bulgaria 5, 1/2 — 4, 1/2

TURUL al II-lea

Runda I — R. P. Romînă—R. P. Bulgaria 7—3
R. P. Ungară—R.D. Germană 6—4

Runda a II-a — R. P. Romînă—R. D. Germană 6,1/2—3,1/2
R. P. Ungară—R. P. Bulgaria 7—3

Runda a III-a — R. P. Romînă—R. P. Ungară 5—5
R. P. Bulgaria—R. D. Germană 5½—4½

Din cele șase meciuri echipa noastră a cîștigat deci patru, a făcut un meci egal și a suferit o singură înfrîngere. Prin calificarea în finala „Cupei Europei", echipa R. P. Romîne dovedește astfel din nou că ocupă un loc fruntaș în mișcarea șahistă europeană.

Rezultatele din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI A II-A

M. Candin (Sibiu) — Dan Nițescu (Buc.) 1/2—1/2, Makai Suzana (Oradea) — Virgil Zaharescu (Buc.) 0—1, Nic. Ștefănescu (Buc.) Zaharescu 0—1, Candin—Ștefănescu 1—0 (d.t.g.).

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-A

GRUPA a 6-A : Ovidiu Mocuț (Moldovița) remizează cu C. Paiu (Iași) și Gh. Munteanu (Vaslui) și pierde la Radu Bălășescu (Suceava) și Ismail Noman (Constanța). Bălășescu cîștigă și la Paiu, Noman și Gh. Bălan (Botoșani).

GRUPA a 42-A : N. Chiriluș (Scăiești) —N. Ionescu (Dumbrăvioara) 1—0. În grupă conduce D. Drăghici (Cluj) cu 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA a 42-A : N. Andronache (Lăpușata) — Dumitru Stir (Mangalia) 1—0. Andronache conduce cu 4 puncte din 4 posibile.

Rezultatele ne-au fost transmise de arbitrii grupelor : Dan Nițescu (Buc.), Hang Eugen (Cluj), Dumitru Tepeneag (Buc.).

PARTIDE

ALB—LARSEN
NEGRU—SPASSKY
Jucată la turneul interzonal Amsterdam 1964

1.	f4, d5	32.	h5, h6
2.	Cf3, Cf6	33.	Tb2, g:h5
3.	e3, g6	34.	Th2, h:g5
4.	b4, Ng7	35.	C:g5 +, Re8
5.	Nb2, O—0	36.	c5, T:c5
6.	Ne2, Ng4	37.	T:c5, b:c5
7.	0—0, c6	38.	Da4 +, Rf8
8.	a4, Cbd7	39.	Tg2, Te8
9.	Ca3, N:f3	40.	Dd7, Dh6
10.	N:f3, Te8	41.	D:a7, Dh8
11.	d4, Ce4	42.	Dd7, Dh6
12.	N:e4, d:e4	43.	Ce6 +, Rf7
13.	Ce4, Cb6	44.	Cg5 +, Rf8
14.	Ca5, Cd5	45.	Rh2, h4
15.	De1, Dd7	46.	Ce6 +, Rf7
16.	c4, Cf6	47.	Cg5 +, Rf8
17.	b5, De7	48.	Rh3, c4
18.	Tb1, Cg4	49.	Ce6 +, Rf7
19.	b:c6, b6	50.	Cg5 +, Rf8
20.	De2, f5	51.	Tg1, c3
21.	Cb3, D:e6	52.	De6, D:e6
22.	d5, D:a4	53.	d:e6, Rg7
23.	N:g7, R:g7	54.	C:e4 +, Rh6
24.	Cd4, Tec8	55.	C:c3, Ce4
25.	h3, Cf6	56.	C:e4, f:e4
26.	Tfc1, Dd7	57.	R:h4, Ta8
27.	g4 ! Rf7	58.	f5, Ta2
28.	g5, Ce8	59.	Tg8, Tf2
29.	Da2, Cd6	60.	Te8, și negrul cedează
30.	h4, De8		
31.	Ce6, Dh8		

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația. Piața Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de roșii ; roșii umplute cu orez ; plăcintele cu prune.
— Salată de vinete cu ardei copți ; friptură la cuptor — salată de castraveți ; piersici.
— Ochiuri în tomate ; vinete împănate ; budincă de orez cu mere.
— Ciorbă țărănească ; pui pane — salată de ardei copți ; pepene.
— Dovlecei cu brînză de vaci și smîntînă ; tocăniță de cartofi ; tartă de prune.
— Salată de vinete ; ardei umpluți cu carne ; compot de piersici.
— Ciorbă de potroace ; rasol de găină cu legume ; înghețată de vanilie.

CE TREBUIE SĂ ȘTII PENTRU O MASĂ FESTIVĂ

O cititoare din Sibiu își căsătorește fiica la sfîrșitul lunii august. „Masa, care va reuni aproximativ 18—20 persoane, va avea loc la mine, ne scrie aceasta. Cîteva prietene mă vor ajuta la pregătirea meniului și la servitul mesei. Aș dori să-mi spuneți cum să aranjez masa, cum să servesc și cînd trebuie trimise invitațiile".

INVITAȚIILE

Cînd este vorba să invitați prieteni mai intimi sau rude apropiate este deajuns să-i chemați la telefon, pentru a le transmite invitația. Dar atunci cînd chemați prieteni mai puțin apropiați, colegi etc. este indicat de a scrie un fair-part sau o scrisoare prin care îi poftiți la căsătoria fiicei dv.

CINE ÎNVITĂ

Părinții mirilor fac invitațiile. Textul scrisorilor va fi stabilit de comun acord, de cele două familii, ca și numărul persoanelor.

ORA LA CARE VA AVEA LOC MASA

Care este ora cea mai potrivită pentru a primi musafirii, la prînz sau seara ? Acest lucru depinde de ce musafiri chemați. Dacă faceți nunta într-un cerc restrîns (părinți, frați, bunici, veri) este de preferat la prînz dar dacă chemați și rude mai îndepărtate, prieteni, colegi, tineret, este indicat să faceți masa seara.

MASA

O masă mare, dreptunghiulară, reunește în jurul ei pe toți comesenii. Tinerii căsătoriți vor fi așezați la mijlocul mesei, iar în dreapta și stînga lor, nașii. De-o parte și de alta a nașilor vor fi așezați prietenii. Persoanele mai în vîrstă vor lua loc în jurul părinților.

FAȚA DE MASĂ ȘI ȘERVEȚELELE

Fața de masă va fi albă ca și servețelele, de preferință din olandă sau damasc. Servețelele vor fi îndoite în formă de cornet sau triunghi și vor fi așezate lîngă tacîm, la dreapta, pe, sau sub farfurie. Lîngă șervețel se va pune o chiflă, pe care o așezați în așa fel ca să fie văzută.

DECORAREA MESEI

Mijlocul mesei va fi ornat cu flori albe, așezate într-un vas plat. Dacă nu aveți așa ceva la îndemînă atunci faceți mici buchețele de flori pe care le puneți din loc în loc. Decorarea mesei trebuie să fie cît mai simplă pentru a nu stînjeni invitații.

TACÎMUL

Niciodată nu trebuie să punem 2 farfurii una peste alta decît dacă servim supă. Atunci farfuria adîncă va fi așezată peste cea întinsă. Lingura de supă și cuțitul stau în dreapta, furculița în stînga. Suporturile de tacîmuri nu se întrebuințează la o asemenea ocazie, din cauză că tacîmurile se schimbă la fiecare fel

PAHARELE

Paharele sînt așezate de la dreapta spre stînga Începeți cu cel mai mare, de apă, apoi, mijlociul, pentru vin roșu și cel mic pentru vin alb. Stăpînul casei servește vinul. Primele picături le varsă în paharul lui. Vinul alb trebuie să fie rece, cel roșu potrivit. Paharele sînt umplute pe jumătate.

SARAFANE

Pentru vremea mai răcoroasă ne va trebui îmbrăcămintea zilelor de tranziție. Sarafanul îndeplinește perfect condițiile cerute : este ușor, comod la purtat, simplu, chiar elegant și — mai ales — la modă. Bluza subțire, vaporoasă sau jerseul, „mai consistent", îl completează după cum se anunță ziua, mai caldă sau mai rece. Modelele noastre sînt clare și nu necesită explicații. Ca să nu se uite : linia e dreaptă și talia ușor marcată.

Desene de Tanți PFENNINGS

RĂSPUNDEM CITITOARELOR

Cititoarelor care ne întreabă cum se poate aranja mai bine și mai frumos o cameră lungă dar relativ îngustă, avînd la un cap ușa, iar în celălalt geamul, le dăm două soluții.

În prima, se formează cu ajutorul dulapului și a perdeluței un mic vestiar, imediat la ușă. Bineînțeles, ușa dulapului se deschide către „vestiar" ; în partea „camerei" se pune un stelaj mare cu rafturi de diferite înălțimi, servind drept bibliotecă, vaze cu flori etc. O măsuță rabatabilă și articulată cu balamale ; nu fotolii, nu scaune, ci numai taburete care nu ocupă atît spațiu. În dreapta, pe perete, se vede o etajeră îngustă, bună de ținut pe ea și ceva veselă. Patul are la căpătîi lada de așternut și velioza.

A doua soluție cere ca neapărat camera să fie relativ înaltă. Se cîștigă mult spațiu instalînd patul deasupra celor două dulapuri care vin imediat la intrare încadrînd ușa ; bineînțeles ușile dulapurilor se deschid dinspre odaie. Un minuscul bufet cu canapea joasă completează măsuța și taburetele. La geam, masa mare, întinsă, de lucru, iar pe perete, la îndemînă, etajera-bibliotecă. De remarcat, sus, la pat, un mic raft pentru ceva cărți și reviste, iar pe peretele din dreapta, pe aceeași instalație, o lampă sus la pat și una jos la măsuță.

SFATURI COSMETICE

Creșterea excesivă a părului (hipertrihoza) observată la unele femei este în general consecința unor tulburări survenite în funcționarea glandelor endocrine.

În afară de un tratament intern pe care trebuie să ni-l prescrie medicul specialist, este necesară și îndepărtarea acestor fire de păr care creează un aspect inestetic. Există diferite metode de îndepărtare a părului de prisos, unele care acționează mecanic iar altele chimic.

Dintre mijloacele din prima categorie menționăm smulgerea firelor cu penseta. Acest procedeu nu este însă satisfăcător deoarece în general firele de păr se refac și se îngroașă, situație în care, în special cînd este vorba de o regiune mai întinsă, smulgerea lor cu penseta, devine o operație îndelungată și dificilă, uneori imposibilă.

Un alt procedeu din această categorie este folosirea depilatoarelor pe bază de rășini, care se aplică pe piele la cald și la răcire, prind în masa lor firele de păr.

Prepararea acestui depilator se face în felul următor : se topesc într-o oală de 1 kg. 500 g. colofoniu și 125 g. ceară galbenă Se lasă să se răcească pînă cînd aplicîndu-l de probă pe mînă amestecul nu ne frige. Cu ajutorul unei spatule de lemn sau mai bine a unei pensule, aplicăm depilatorul în sensul creșterii părului, de exemplu pe picioare, pornind de la genunchi în spre glesne. Fișiile nu trebuie să fie mai late de 6 cm. pentru a le putea scoate cu ușurință. Se lasă să se întărească puțin apoi se trage în sus, contrar aplicării adică, în exemplul luat, de la glezne spre genunchi.

Dacă părul de prisos este localizat numai la mustăți sau barbă, ne sînt suficiente 100 g. colofoniu (saciz) și 25 g. ceară de albine care vor fi topite într-un ibric mic. Aplicarea la mustăți se va face pornind de la mijloc în spre colțurile gurii. După depilare, porțiunile respective vor fi dezinfectate cu o soluție alcoolică, unse cu puțină cremă de zi, apoi pudrate.

Ca o condiție obligatorie pentru reușită este necesar să se aplicate mai întîi pe o porțiune mică de piele pentru a se stabili dacă pielea suportă fără inconveniente acțiunea substanțe și pentru a determina timpul necesar cît trebuie lăsat depilatorul. Depășirea acestui timp maxim poate provoca iritarea pielii. După depilare, pielea se spală cu apă cu oțet sau apă cu puțină cremă de zi și se pudrează.

În afară de procedeele de mai sus, putem recurge la mascarea părului folosind în acest scop o pastă decolorantă conținînd 3 linguri apă oxigenată, 1 lingură amoniac și 2 linguri de talc.

În comerț se găsesc depilator Nivea pe bază de sulfuri și depilatorul pe suport textil Sanda.

Anca BOGDAN

COSTUMAȘE PENTRU COPII

Mai mici sau mai mari, mai pretențioși sau mai „sportivi", băieții noștri vor găsi desigur un model care să le placă.

Coltul CELOR MICI

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Gina și găina

Gina plînge : „Tare-i greu
Că tot trebuie mereu
Să mă spăl de dimineață
Pe urechi, pe gît, pe față ;
Apoi vine încălțatul,
Îmbrăcatul, pieptănatul...
Hei, de mă năsteam găină
Era treabă mai puțină
Că mă scuturam o dată
Și-aș fi fost gata-mbrăcată
Și spălată și-ncălțată".

Seara însă, la culcat
În pătuc frumos, curat,
Cînd găina stă-n cuibar
Plin de paie și murdar,
Se gîndește împăcată :
„Tot mai bine că sînt fată".

Florin IORDACHESCU

ÎN BALON

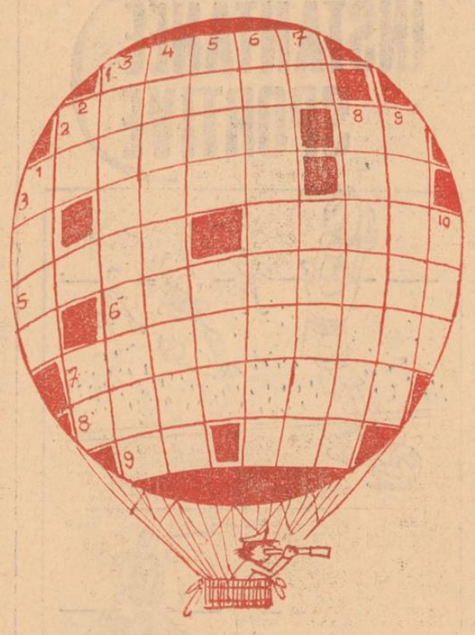

ORIZONTAL : 1) Aerostat. 2) Sacoșa balonului. 3) Garat — Interjecție de ciudă. 4) Uneori se pun în roată — Pronume. 5) Spre vărsarea unei ape — Cantitate mare. 6) Pămînteană. 7) Baloane 8) Copleșită. 9) Cete ! — Pronume.

VERTICAL : 1) „Gură de rai" ! 2) Poftim ! — Interjecție de uimire. 3) Caracteristic bărbaților. 4) Tren. 5) Contingent — Interpretarea actorului. 6) Cum sînt covoarele din țara banilor. 7) Primește ! — Soldat. 8) Mărime care servește ca măsură pentru toate mărimile de același fel. (pl) 9) Cum e apa cînd dă în clocote. 10) Niculae acasă.

C. GHEORGHE

Lichidele și importanța lor pentru organismul uman

Corpul omului, în funcție de vîrstă — mai mult în copilărie, mai puțin la bătrînețe — este alcătuit, în bună parte, din apă. Calcule precise arată că aproximativ 70% (aproape trei sferturi) din greutatea noastră corporală — o dă apa.

Distribuită inegal în interiorul celulelor, între celule, în vasele sîngelui și în cele limfatice, lichidele din corpul omului alcătuiesc 50 procente din structura celulară, 15 la sută se află în țesutul intercelular, iar restul de cinci procente formează partea lichidă a sîngelui și limfei-plasma. Pentru asigurarea unei compoziții stabile, adultul normal consumă în 24 de ore, sub formă de băuturi și de lichide încorporate în alimente, 1800—2500 gr. apă. O cantitate echivalentă este eliminată prin rinichi și piele, prin aerul respirat. Rolul apei consumate constă în transportul elementelor nutritive și trofice, alcătuite din substanțe organice și minerale. Apa transportă vitaminele, hormonii și fermenții necesari transformărilor vitale biochimice de la nivelul celulelor.

Lichidele mențin o tensiune constantă și convenabilă tuturor proceselor necesare vieții, la fel cum fenomenele mecanice lichidiene, de pildă, tensiunea arterială, asigură echilibrul cu presiunea și cu diversele proprietăți ale mediului exterior, unde omul muncește și trăiește.

Distribuția cantitativă a apei, modificările mecanice, cele biochimice care se desfășoară în organism cu participarea obligatorie a apei, au la bază fenomene deosebit de complexe, asigurînd structura celulară, o reactivitate chimică și o stabilitate fizică sub dependența sistemului nervos.

Distribuția cantitativă este foarte constantă datorită în special funcțiilor renale. Modificările cantitative din hemoragii, în îmbolnăvirile cu pierderi de lichide sau invers, prin excese de consum, sînt repede echilibrate prin mecanisme compensatorii fine, dependente de integritatea funcțională a sistemului nervos central, a glandelor endocrine Dacă deshidratarea — pierderea de apă — este mare, ca în hemoragiile puternice sau în tulburările grave digestive, în unele forme de diabet, sau din contra, lichidele sînt în exces sau în funcțiile renale viciate, refacerea cantitativă a lichidelor necesare sănătății reclamă ajutor medical. În asemenea situații se recurge la rehidratarea urgentă cu ajutorul injecțiilor de ser, de plasmă, a perfuziilor cu sînge spre a salva viața bolnavului.

Este una din cauzele care explică de ce așezările omenești din toate epocile s-au statornicit în jurul surselor de apă potabilă. La fel cum locuitorii trăind în apropierea surselor de apă insalubră — de pildă cele lipsite de iod și generînd gușa — capătă boli cauzate de asemenea situație, în timp ce consumul rațional, — cantitativ și calitativ — al lichidelor întreține sănătatea.

Dr. A. SANDU

Actualități tehnico-medicale

PENTRU ORBI: OCHIUL ELECTRONIC

Cîtă stringere de inimă pentru un nevăzător care aude pe cei din jurul său exprimîndu-și admirația pentru un peisaj policrom, pentru frumusețea unor lucrări de artă sau a unui spectacol reușit, lucruri pe care el — cu toată străduința și imaginația — nu le poate intui decît incomplet, desigur nu în toată măreția lor, cu ajutorul celorlalte simțuri.

Pînă acum tehnicienii au reușit să creeze pentru această categorie de infirmi cîteva mijloace tehnice importante cu ajutorul cărora ei să poată fi de mai mare folos societății, să muncească chiar în specialități greu accesibile pentru ei, să se orienteze în mers cu mai multă siguranță.

Astfel, cu ajutorul unei sonde electronice cu semnale acustice un orb poate îndeplini funcția de operator telefonist, plimbînd această sondă pe masa de contacte pînă la firul care a făcut apel și care se trădează printr-un anumit sunet în cască.

Cu ajutorul unor măsurători standard conectate la un dispozitiv electronic cu avertizare sonoră, orbii pot lucra în fabrici la controlul de calitate al unor piese mici care necesită multă precizie la prelucrarea lor. Un locator cu ultrasunete prevăzut cu un transformator pentru sonorizare a cărui tonalitate poate da indicii prețioase asupra distanței, poziției și mărimii obstacolelor din cale, permite orbilor să se autoghideze și să meargă cu multă siguranță pe orice teren.

Dar aceste prețioase auxiliare nu le permit totuși să și vadă. Cu excepția unor chirurgi care, în anumite cazuri pot reda vederea unor orbi ale căror defecte oculare se pretează la reparație pe cale operatorie, nimeni încă pînă acum n-a reușit să-l facă pe un orb să vadă. Iar în cazul și mai nefericit în care înșiși globii oculari lipsesc — distruși în accidente sau scoși prin operație pentru a salva viața celui amenințat — desigur orcine e îndreptățit să creadă că pentru acel orb vederea este exclusă, imposibilă. Cu excepția cercetătorului american dr. Allen B. Dumont, de la un laborator tehnic din Clifton (S.U.A), care afirmă contrariul.

După părerea lui, orbii, chiar în absența organelor vederii, vor putea să „vadă". Cum ? Aceasta rămîne de... văzut. Există speranțe întemeiate ca într-un viitor apropiat orbii să poată „urmări" pentru început „doar" emisiunile de televiziune. În acest scop dr. Dumont lucrează intens pentru realizarea unui aparat electronic cu ajutorul căruia să poată transmite direct centrelor vederii din creier imagini electronice statice (fotografii) și mișcare (cum sînt cele de la televizor). El caută să găsească un procedeu — teoretic posibil — prin care, cu ajutorul unor impulsuri electronice (de aceiași natură cu cele care reconstituie imaginile în televizor) să impresioneze direct, prin cutia craniană, celulele nervoase din centrii optici. Acestea, excitate într-un anumit mod, vor putea reproduce în creier — fără ajutorul vreunui aparat optic — imaginile televizate. Adică centrii optici din creier vor juca rolul tubului electronic din televizoarele noastre. Nu e greu de imaginat ce importanță practică ar avea pentru orbi o asemenea realizare.

În legătură cu această problemă credem util să amintim și despre lucrările lui Kobrinski, Sisina și Seteltin de la Institutul de Proteze Electronice din Moscova care depun eforturi pentru a „grefa" direct pe nervii optici restanți, un anumit număr de celule fotoelectrice cu ajutorul cărora să poată transmite centrilor optici din creier impulsuri luminoase și ulterior imagini întregi.

Dr. M. OLTEANU

MEDICUL vă sfătuiește

Pe bandă, de la Neluțu (2)

„Nene „Magazin"

Între timp am învățat să umblu cu magnetofonul, așa că am imprimat banda asta singur, fără să știe tătucu. Ți-am trimis-o tot fără să știe tătucu pentru că ce am să-ți spun îl privește și pe el. Să vezi cum a fost.

Aseară au venit la noi nenea Paul și tanti Virginica. După ce am stat la masă, pe mine m-au trimis la culcare și ei au rămas în sufragerie, care e lîngă camera mea. Pînă să adorm, am putut să-i aud cum vorbeau.

— Ce-ar fi să facem o piatră ? a propus mămica.

Toți au fost de acord și s-au bucurat mult. Pe urmă am auzit vocea lui tătucu :

— Eu zic să jucăm aici, în sufragerie. E și masa mai mare, și lumină mai bună.

— Dar n-o să-l deranjăm pe Neluțu ? a întrebat tanti Virginica. Mai bine trecem dincolo, la voi, să-l lăsăm să doarmă, mititelul.

— Nici o grijă, a liniștit-o tătucu. Neluțu, cînd doarme, poți să tragi cu tunul lîngă el, că tot nu simte.

Am închis ochii. Ca prin farmec, m-am pomenit la poalele unui munte mare de piatră. Tot muntele era plin de pitici bărboși, cu niște căciuli țuguiate. Piticii săpau în piatră cu tîrnăcoapele : țac... țac... țac... Și cum mă uitam la ei, am văzut că din munte se desprind stînci mari, bolovani și pietroaie, și încep să se rostogolească la vale, spre mine, să mă strivească. De frică, am țipat cît am putut și... m-am trezit. Alături, se isprăvise un joc și tablele erau răsturnate pe masă. Toți rîdeau, ajară de tătucu, care aproape că striga, de furios ce era :

— Extraordinar ! Mare noroc ai, Paule ! De un ceas de cînd stau la o piatră și dumnealui, gata, îmi suflă handul de sub nas !

În timp ce se amestecau pietrele, mămica s-a sculat de la masă, a deschis încetișor ușa și s-a apropiat tiptil de patul meu. Eu am strîns ochii numaidecît și m-am făcut că dorm, să nu le stric plăcerea. Mămica a stat puțin lîngă mine și a ieșit, tot așa, pe vîrful picioarelor, cum intrase.

— Ascultă, Nicule, a zis mămica, să știi că Neluțu a țipat în somn.

— Fugi de-aici, a răspuns tătucu, ți s-a părut. Neluțu, cînd doarme...

— Ba nu, e așa cum îți spun, l-am auzit eu — a insistat mămica. Cred că ar fi bine să-l ducem la un doctor....

Eu unul, cît sînt de mic, nu cred că trebuie să mă ducă la nici un doctor. Tu ce crezi, nene ?

NELUȚU"

Pt. conf. dr. Al. GHEORGHIU

Aniversări culturale din acest an pe mărcile poștale

Filatelia mondială își face un punct de onoare din a cinsti oamenii de seamă, cu fel de fel de ocazii (aniversări, comemorări etc) sau fără nici un fel de ocazie specială, ci numai pentru a face cunoscute sau a aminti figuri care s-au impus omenirii.

Și în emisiunile poștale din țara noastră această temă constituie o preocupare deosebită. Sînt nenumărate emisiunile, care în special după 23 August 1944, reprezintă chipuri din istoria sau viața culturală a țării. În plus, n-au fost uitate nici personalitățile din celelalte țări, care s-au afirmat prin contribuții de seamă la dezvoltarea omenirii. A devenit, astfel, tradițională la noi apariția anuală a cîte unei serii de mărci poștale cu tema „Marile aniversări culturale", la recomandarea Consiliului Mondial al Păcii.

O asemenea emisiune a fost realizată și în acest an: „Aniversări culturale 1964". Emisiunea este formată din 6 valori cu un nominal total de 4,10 lei.

Prima valoare din serie, cea de 5 bani, este dedicată poetului **Mihail Eminescu**, cu prilejul comemorării a 75 de ani de la moartea sa.

A doua valoare, de 20 bani, îl reprezintă pe scriitorul **Ion Creangă**, de asemenea cu prilejul comemorării a 75 de ani de la moartea sa.

Marca de 35 bani este emisă cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la moartea scriitorului **Emil Gîrleanu.**

Următoarele trei valori sînt dedicate unor aniversări pe plan mondial.

Astfel, cu prilejul împlinirii a 400 ani de la moartea pictorului, sculptorului și arhitectului italian **Michelangelo Buonarroti,** marca de 55 bani din seria „Aniversări culturale" îi reproduce chipul.

Pe marca de 1,20 lei, întîlnim figura fizicianului și astronomului italian **Galileo Galilei,** amintit cu prilejul a 400 de ani de la naștere.

Ultima valoare, de 1,75 lei, își aduce contribuția la sărbătorirea a 400 de ani de la nașterea poetului și autorului dramatic englez **William Shakespeare.**

Mărcile sînt gravate și tipărite în cîte două culori.

Desenele au fost executate de Al. Ionescu—Iași și Paul Mihăiescu.

La această emisiune a apărut un singur plic „prima zi". Plicul a fost francat cu marca de 5 bani, fiind pus în circulație la Ipotești, în ziua în care a avut loc comemorarea lui Eminescu.

RIK AUERBACH

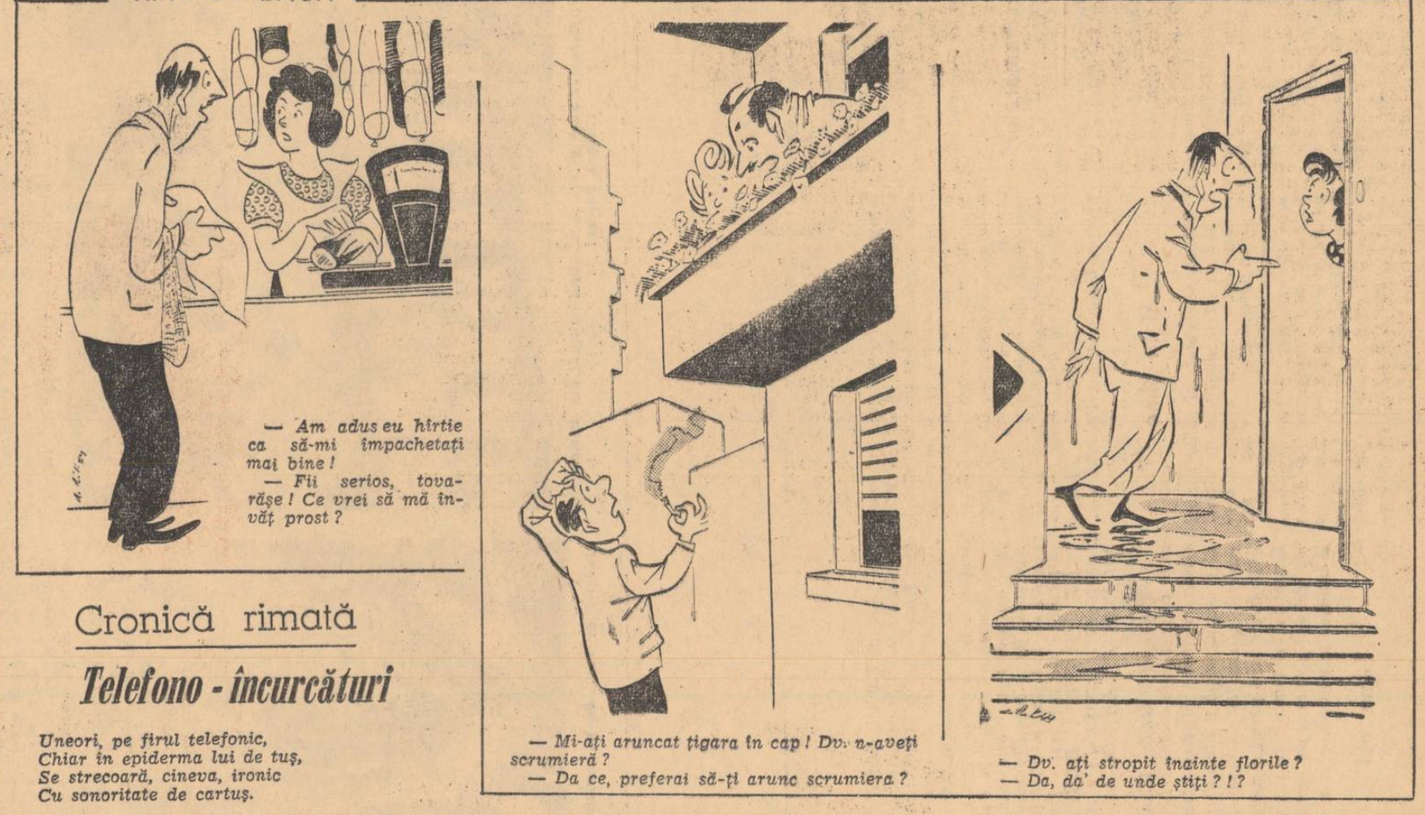

— Am adus eu hîrtie ca să-mi împachetați mai bine!
— Fii serios, tovarășe! Ce vrei să mă învăț prost?

— Mi-ați aruncat țigara în cap! Dv. n-aveți scrumieră?
— Da ce, preferai să-ți arunc scrumiera?

— Dv. ați stropit înainte florile?
— Da, da' de unde știți?!?

Cronică rimată

Telefono - încurcături

Uneori, pe firul telefonic,
Chiar în epiderma lui de tuș,
Se strecoară, cineva, ironic
Cu sonoritate de cartuș.

Țîrîie la patru dimineața.
Tocmai cînd mata te odihnești
— Aveți legătura cu Constanța
Sau: — Aveți comanda la Pitești.

— N-am cerut așa ceva. Eroare.
N-am făcut comanda și mă mir.
— A fost o atingere, se pare
Întîmplată undeva, pe fir...—

Uf, și telefonul cu năpasta!
Somnul a zburat. Dar sună iar.
— Casa X? Știți?... V-a născut nevasta.
— Ați greșit, eu sînt celibatar.

Ai un invitat la prînz la masă
Și-i repeți: — Alo, ți-am spus de ieri,
Vii odată? Te-aștept acasă
— Da, venim.. E postul de pompieri!

Sau comanzi acasă prăjituri
Dai adresa și aștepți livrarea.
Și observi asemenea „figuri":
Că la poartă a sosit „Salvarea".

Comice încurcături pe unde
Azvîrlite țanțoș în eter.

Faci un număr. Altul îți răspunde
În cuvinte pline de piper.

Firelor năstrușnice din... fire
Cu a voastră cronică erată,
V-aș ruga frumos să-mi dați de știre
Cine-i nominala vinovată?

Hai, vă rog, lăsați-vă de toane
Să formez un număr? L-am format.
Cei vizați sînt chiar la Telefoane
D-aia sună veșnic „ocupat!"

D. TABACU

FRED GHENĂDESCU

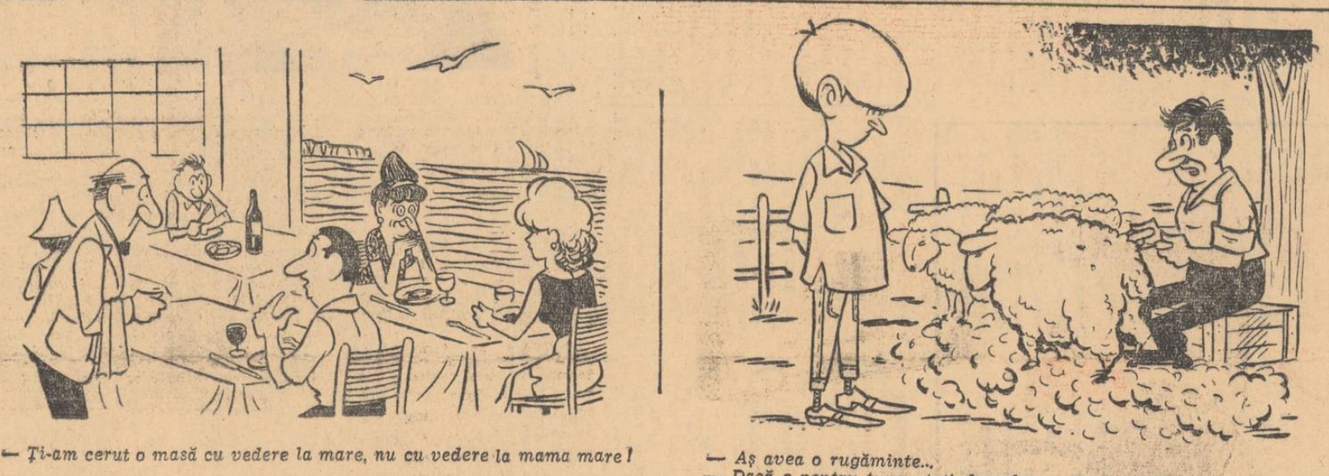

— Ți-am cerut o masă cu vedere la mare, nu cu vedere la mama mare!

— Aș avea o rugăminte...
— Dacă e pentru tuns, stați degeaba; azi n-am timp.

ADRIAN ANDRONIC

— Ce să fac, n-am reușit s-o țiu în oală!!!

V. TIMOC

— Citești, Pandele?
— Admir peisajul.

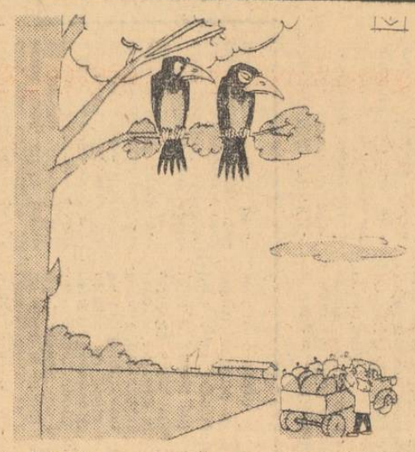

— Din vina acestui șofer înregistrăm pierderi de recoltă între arie și siloz!...

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Cetățile chimiei

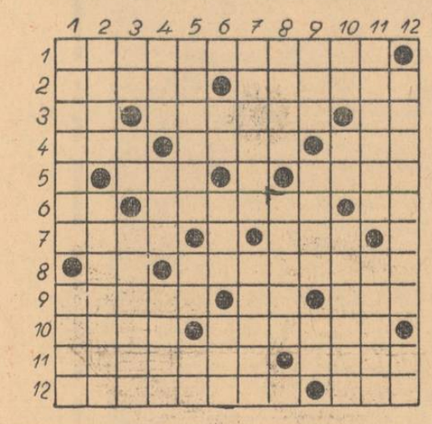

ORIZONTAL: 1. Produse ale industriei chimice, fabricate la uzinele din Govora, Borzești, Ocna-Mureșului, Tîrnăveni. 2. Emblema Săvineștilor. — Cetate a chimiei în regiunea Bacău, cu un mare combinat de îngrășăminte azotoase. 3. Puțin amoniac! — Noul produs sintetic al Uzinelor de la Săvinești. — Litiu. 4. Fata din Cîmpina! — A îmbina două piese metalice, de obicei folosind acetilena. — Scund. 5. Onești, înainte de a fi una din cetățile chimiei. — Republica Populară Romînă. 6. Vas gol! — Aici se înalță un mare combinat de cauciuc. 7.... — Super, produs fabricat de Uzina de detergenți Ploiești. — Curelușă de mașină. 8. Măsură din Făgăraș! — Uriaș combinat chimic în regiunea Bacău. 9. A expune. — În fluor! — Verb pe ogoarele înfrățite. 10. Arbori rășinoși — Permit vizionarea producției studioului „Alex. Sahia", intitulată „Cetățile chimiei". 11. Baterie electrică. — Centru al industriei de medicamente, cu o fabrică de antibiotice. 12. Oraș dobrogean, cu uzine de superfosfați și îngrășăminte chimice azotoase și cu o fabrică de acid sulfuric. — Tot (reg).

VERTICAL: 1. Oraș în Oltenia cu un mare combinat chimic. — Hidrocarbură. 2. Materie primă pentru fabricarea tananților vegetali în moderna fabrică de la Pitești. — Localitate unde se construiește o mare uzină de aluminiu. 3. Oală. — Cel mai bun. — Important centru industrial de la poalele Tîmpei, unde se produc îngrășăminte chimice, acid sulfuric etc. 4. Băutură. — Riu în Italia — Localitate în India. 5. Construit în anii puterii populare, acest oraș din Moldova are un mare combinat de cauciuc sintetic și produse petro-chimice. — Bună! — Ide! 6. Din Cluj! — Prefix. — Romancier portughez. 7. Centru al industriei de vopsele în Crișana. — Pitorească localitate în reg. Argeș. 8. A dărui. — Dispozitiv la instrumentele optice. 9. Afluent al Tisei. — Materie primă pentru soda caustică și acidul clorhidric. — Posezi. 10 Margini de con! — Munte! — Teren redat agriculturii. 11. Referitor la vînt. — Galon. 12. Tînărul oraș din regiunea Brașov, cu fabrici de amoniac, mase plastice și îngrășăminte — Unite!

I. PASCAL

Cuvinte mai rare: *LEDO — AJA — ECA*

La strand

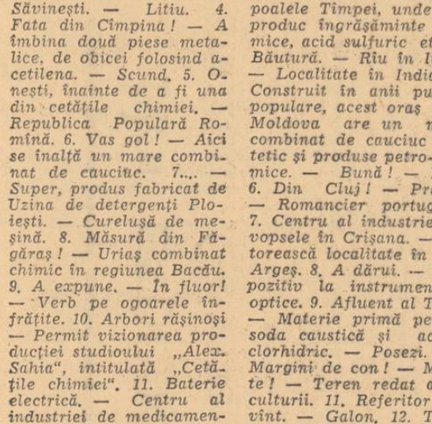

ORIZONTAL: 1. Lac cu multe stranduri, la marginea Capitalei. 2. Te poate băga uneori... la apă! — Ținut (uzual în basme). 3. Stăpîn necontestat pe plaje, provocator de numeroase arsuri... — Îmbrăcarea costumului de baie (pl) 4. Ptolemais în biblie. — O stîncă pe malul mării. — Și un zar potrivit la table (pe plajă!) 5. Numele unei cunoscute chimiste contemporane. — Primele noțiuni. — Plutește pe apele lacului. 6. Invitație la... salt de pe mal! 7. Ținută inadecvată pe plajă (fig) — Fabricant de oale. 8. Suspendată. — „A ședea"... pe malul apei. 9. În duo! — Oraș german. — Cantitate mare. 10. Campion de înot... — Cabalină de pe litoral! — Frecventă la mare, inexistentă la strand. 11. Strănepot. — Intrat la apă! 12. Prepoziție. — La mare și la Lido... — Metaforă uzuală pentru razele fierbinți ale soarelui (sing).

VERTICAL: 1. Un alt lac bogat în stranduri, la margine de București. — Intrat la apă. 2. Ar trebui (?!) să se găsească din belșug, vara la strand! 3. Epitet al marilor zei chinezi. — Cîrje de vie (pl), — Într-o basma! 4. Apă, soare, bărci și multiple stranduri... — Lichide din organism (med) — Lună ebraică. 5. Revoluționar ardelean. — Alt lac în temă. 6. Aproape inerent oricărui strand. 7. Un piramidon pentru durerea de cap produsă de insolație — În hapuri! 8. Adverb de timp. — Fruct 9. O... de cuvinte (I. Neculce) — Strand (?!) în ...Africa Centrală! — Care și-au pierdut luciul (masc. pl) 10. Strigătul corbului. — „Valurile Dunării" și „Valurile Amurului"... 11. Aiurea (trans.) — Aleargă, sare și... bate recorduri (fem.) 12. Intrare la apă!

Athena RĂDULESCU

Cuvinte mai rare: ACA — FO — AV — NO — AIREA.

La mai mare!

ORIZONTAL: 1) Autorul piesei „Titanic vals" — „Marele...", evocare cinematografică a vieții și operei scriitorului Hașek 2) Exagerări, nu glumă — Multipli de 60×60! 3) Cantata „Mama lui Ștefan cel Mare" și balada „Ștefan cel Mare și codrul" îi aparțin — Frig mare — Furtună de proporții 4) Apărute — Dezvoltare, desfășurare largă 5) „Nu mi-ar ajunge viața nici șapte vieți trăind / Ca să-i ajung din urmă cu goana de cuvinte / Pe urieșii muncii din munți în mări pășind / Lăsînd... de aur pe unde-au fost morminte". (Radu Boureanu. „Moartea morilor de vînt") — Articol — Particulă italiană 6) Venit domnesc (od) — Mare la antipod! — Precum. 7) Povestirea „Mică e vacanța mare" îi aparține — Diminutiv feminin — Primele bucurii! 8) „M-am făcut... mare". (Nicuță Tănase) — Coajă care se formează la suprafața pămîntului după ploi mari, urmate de secetă 9) Coadă de cal! — General al lui Mihai Viteazu — Poet căruia îi aparțin poeziile „Marea bătălie" și „Marele pictor" (Mureșanu) 10) Jumătate de veac! — Fortăreață în apropiere de Batna — Strigăt la horă — Alfa și Omega 11) La intervale mari de timp — Rocada mare — Număr (mare) 12) Mărime extraordinară — Proeminență a uscatului care înaintează mult în mare 13) Ființă sau lucru foarte mare — Apă... mare! — Sfîrșit de cart! 14) Plante cu flori mari, albe sau galbene — Calea... cu 200 de miliarde de stele.

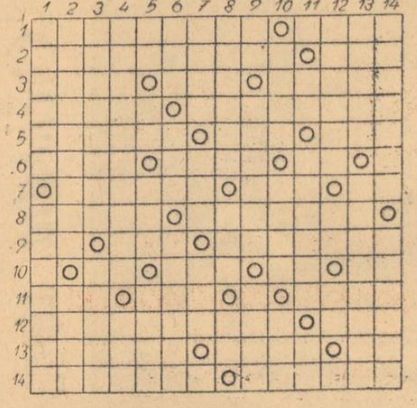

VERTICAL: 1) Lorenzo „Magnificul" făcea parte din această cunoscută familie florentină — Mare de ani (fem). 2) Se bucură de mare faimă — „Ștefan cel Mare și arcașii" și „Ștefan cel Mare și Aprodul Purice" sînt două dintre tablourile sale 3) Persoane de mare renume — Epocă 4) Vecinele „degetelor mari" — Aproape nimic! 5) Inițialele dramaturgului de la „1 orizontal" — Măreț în final! — Fir — Cel mai mare oraș din Norvegia. 6) Insulă bazaltică scoțiană — A murdări — Cal urias, sau o namilă de nea 7) Strălucește noaptea la mari depărtări — Individ — Capăt, vîrf 8) Unealtă de pescuit formată din șiruri de cîrlige mari — Cloara dă semnalul — Posed 9) Do — Tavă mare — Parter de teatru 10) Bărci cu pînze — Octav Pancu..., autorul volumului „Marea bătălie de la Iazul Mic" — Mare număr de ani 11) Literă grecească — Numele unei stele mici din Carul-mare — Zar mic 12) Cea mare se înseamnă cu 000 — Mijloc de cotlon! — Uzine comunale 13) La mai mare! — Baia cea mai grandioasă (2 cuv.) 14) Mai: marele Spartei din timpul războiului troian — Poate fi foarte mare la Polul Nord sau la Polul Sud.

Roxana C.

Cuvinte cunoscute mai puțin: RBA, NIM, EIG.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

CĂRȚI

ORIZONTAL: Copernic — PA — RM — D — Atacant — IOL — RU — Rasti — Trico — Ttr — Ip — I — Biblioteca — Cărți — ETO — AR — LAI — Preferi — Partas — Cosit — IDI — N — Parte — Editura — IE — A — SI — Năuci — Tom — Ane — Literați.

PE ÎNTINSUL APELOR

ORIZONTAL: Tanc petrolier — AP — UA — Uscat — A — Marinar — Ocean — Prora — Cală — MG — O — NA — Căpitan — AR — Spinare — AD — Navă — NA — E — ARO — Epitet — P — Uger — IT — Matrozi — I — Oder — Reeditat — R — Zare — Tonaje — Aparate — RATA.

ȘI BĂIEȚII ȘI FETELE

ORIZONTAL: Tenis — Balaș — Aman — Copilă — Tînăr — Tutor — Ana — AP — Seca — E — Acoperă — Isac — Pene — M — Scrisori — DI — AUA — AVE — Bat — N — Mălineanu — OE — Coceni — R — Săteni — Nora.

CU EFECT SONOR

ORIZONTAL: Ciocănitoare — Imbatabil — AM — Certăret — ACO — Adă — Cărări — T — Liza — Vînturi — IA — PLA — I — ROV — Turist — Citi — U — MOL — TEL — IT — Snopit — Cap — A — Ci — Oare — Poet — Ață — Compacte.

POȘTA REDACȚIEI • POȘTA REDACȚIEI

GH. SIMULESCU — Bacău: La concursul de admitere în învățămîntul superior economic — cursuri fără frecvență, se pot înscrie și absolvenții cu examenul de diplomă ai școlilor medii tehnice, care au funcționat în perioada 1948—1955 și sînt în vîrstă de cel mult 35 de ani. Pentru înscriere este nevoie să aveți cel puțin 3 ani în muncă (în sectoare economice) și să prezentați recomandare din partea instituției, din care să rezulte că și în prezent lucrați în probleme economice.

UN CITITOR FIDEL — Cîmpulung Mușcel. Se poate spune și ateroscleroză și arterioscleroză. Mai corect este însă ateroscleroza. Denumirea nu vine de la arteră, ci de la aterom (depozit de colesterină pe vase).

EM. GHERMAN — Cluj: „Din antichitatea greacă" a trecut cu bine la examen. Cu unele mici retușări, va vedea lumina tiparului.

I. BUCURA — București: Vă urăm bun venit! O parte din material a trecut, iar restul pe curînd...

MARIANA STANCIULESCU — București: Careul „Vehicule" se află „în garaj" și își așteaptă planificarea pentru a porni în cursă...

AUREL CHIRIAC — Ploiești: Careul dv. intitulat „Copiii", frumos conceput și realizat, nu poate însă merge în forma actuală. Vă cerem permisiunea „să reparăm" cîteva mici erori, precum și unele definiții necorespunzătoare, după care credem că ar putea fi publicat.

D. RUSU — Cluj. — Barbu Baranga pe care l-ați văzut în filmul romînesc „La vîrsta dragostei" este actor la Teatrul de Stat din Tg. Mureș.

GH. POPA — București: Careul „Pe dealuri și munți" a mai fost puțin ajustat, după care sperăm că va urca pe... culmile publicării, într-un viitor apropiat. Vă invităm să perseverați și să ne mai trimiteți materiale asemănătoare.

OCTAVIAN MILEA — București. — Notele de călătorie nu trebuie concepute ca niște relatări amănunțite a drumului parcurs, ci să caute a sublinia anumite aspecte semnificative. În felul acesta trebuiau să fie și notele ce ne-ați trimis. Credem că pe viitor veți ține seama de observațiile noastre.

ALTAMIRA M. — Craiova Recomandăm nepoatei dv. să facă frecțiuni cu o pomadă cu foliculină.

FLORIAN SFETCU — București: Careul „Pe față" se cere puțin „pudrat", după care va putea ieși la vedere...

LUCA VICTORIA — Reșița. Trebuie folosit Hexacloran pulbere. Fără îndoială că este o măsură importantă de igienă, stîrpirea gîndacilor.

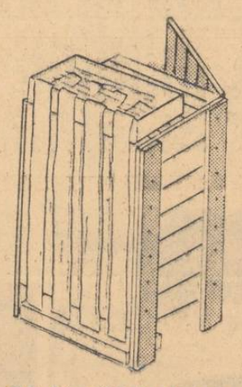

Răcitor fără gheață

Nu este vorba de răcitoarele sau frigiderele obișnuite. Este vorba de un răcitor simplu și comod care se poate confecționa ușor în casă, atunci cînd împrejurările vă lipsesc de gheață sau de curent electric. Răcitorul este format dintr-o ladă cu scînduri cu rafturi unde se așează alimentele. Deasupra lăzii se pune o tavă plină cu apă rece și curată, în care muiem niște fîșii de pînză. Acestea atîrnă de-a lungul peretelui din spate al lăzii și intră cu capătul lor de jos într-un alt vas așezat sub ladă. Fîșiile se îmbibă puternic cu apă și aceasta se evaporă în permanență, deoarece pînzele sug mereu alte cantități din tavă.

Căldura necesară evaporării este absorbită din interiorul lăzii și astfel alimentele aflate acolo se răcesc.

„Răcitorul" trebuie așezat într-un loc răcoros din casă, iar apa trebuie schimbată dimineața și seara ca el să funcționeze bine tot timpul.

Casetă secretă

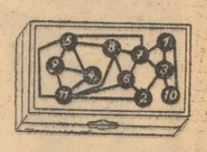

Caseta aceasta se deschide numai dacă apeși pe anumite cifre-butoni de pe capac, începînd cu cifra 10 și terminînd cu 11, cu folosirea și a altor cifre, astfel ca totalul să fie 50. Nu aveți voie să alegeți decît cifre legate între ele prin linii și nu aveți voie să treceți peste o cifră de două ori. Puteți răspunde care sînt cifrele pe care trebuie să le apăsați în ordine?

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

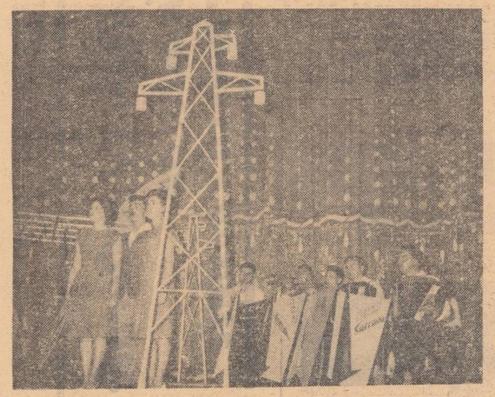

Suceava cunoaște și ea mari înnoiri. Brigada artistică de agitație a Combinatului ei de celuloză și hîrtie le-a ales drept temă a programului ei

(Urmare din pag. 1)

tatorul ajunge la un moment dat la o asemenea beatitudine încît nu mai face distincția regională, el sesizînd doar un torent unic de melodie, ritm și culoare întruchipat de ființe date de alte figuri dar toate laolaltă amintind de legendara „tinerețe fără de bătrînețe". Pînă acum s-au perindat pe scenă aproape 7 000 de artiști, vor intra în concurs în viitoarele patru zile. alți 11 000, dar toți cei 18 000 nu reprezintă decît 3 la sută din numărul total al celor ce s-au întrecut de-a lungul celor doi ani cît a ținut al VII-lea Concurs. Iar acești trei dintr-o sută au reușit să ajungă pe scena finalei numai după ce au trecut prin ciurul des al juriilor prezente la nenumăratele concursuri comunale, raionale, regionale și interregionale. Și chiar dacă restul de 97 artiști pînă la fiecare sută au rămas acasă — n-ai ce-i face, acestea-s regulile întrecerii învinge cel mai puternic. Numai că aici nu există, după părerea noastră, învingători și învinși în adevărata accepțiune a cuvîntului. Să nu uităm că cei rămași acasă au primit de-a lungul acestor doi ani recunoștința și aplauzele a nu mai puțin de 80 milioane de spectatori care au vizionat spectacolele din diferite faze ale concursului.

Dar mai e ceva asupra căruia ne atrage atenția unul dintre artiștii amatori, tov. Ion Hristea, sudor la C.I.L. Rm. Vîlcea: „Să nu credeți cumva că aplauzele spectatorilor sînt cele care mă atrag spre scenă. Îmi place, e adevărat, să simt că spectatorii sînt mulțumiți de jocul meu, dar spre scenă mă atrage inima și nu cunosc o plăcere mai mare după orele de muncă decît să fac o repetiție sau să apar într-un spectacol al brigăzii noastre de agitație".

Iată într-adevăr pe marii cîștigători, iată arta amatoare cu scopurile și rezultatele ei. Astfel încît aplauzele care curg în ropote aci în sală, ne permitem să le vedem adresate în aceeași măsură celor de pe scena finalei dar și celor 700 000 artiști rămași în orașele și satele lor, care urmăresc la televizoare transmisiile din sala finalei și care fără îndoială pregătesc de pe acum noi spectacole și în fond, victoriile ce vor urma.

Trei generații de fluieraș a adus pe scenă căminul cultural din Hîrtoapele, raionul Pașcani

Taraful de copii de la căminul cultural din satul Băsești, raionul Bîrlad.

Torentul cîntecului și dansului

Trei despărt aproape 10 ani de viață și 700 km. de drum. Unul are aproape 30 ani, este de profesie colectivist și trăiește în Crișana, în Șimandul care se bucură de o dublă faimă de sat care adăpostește o gospodărie fruntașă. Cel de-al doilea are 28 de ani, este și el colectivist dar în Bolintinul de pe Bărăgan — sat și el devenit cunoscut prin munca harnică a colectiviștilor lui. Cel dintîi este parte din sufletul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din satul său care a prezentat în prima zi a finalei programul sugestiv intitulat „Vîrsta țării, vîrsta mea", al doilea este și el parte a sufletului brigăzii căminului din satul său care s-a prezentat în a treia zi a finalei cu programul intitulat „Pe la noi, prin Bolintin". Între cele două formații s-au perindat pe scenă cel puțin 5 000 de artiști, dansatori și instrumentiști, cîntăreți din gură și din frunză, buciumași, cimpoieri, fluierași, brigăzi și coruri, formații de muzică ușoară și orchestre semisimfonice, tarafuri și fanfare, fiecare cu personalitatea sa, cu vervă și temperamentul său dar similitudinile dintre jocul și soarta lui Teodor din Șimand și Marin din Bolintin nu au scăpat nimănui. I-am ascultat povestindu-și viața, a lor și a semenilor lor, le-am urmărit buna dispoziție, dragostea de viață și joc și am conchis că cei 700 km de drum și cei 10 ani de vîrstă care-i despart nu pot ascunde, ceea ce-i unește: soarta fericită de cetățeni ai Republicii Populare Române. Și mă gîndesc că oricîte alte brigăzi de agitație de la sate ar urca scena, Teodor și Marin rămîn un simbol.

„Nunta pe Bistrița" a prilejuit artiștilor de la întreprinderea „Reconstrucția" din P. Neamț un frumos succes

Ilie Cazacu și Mihai Lăcătuș sînt din același raion — Cîmpulung (Suceava). Primul este fluieraș, solist al căminului cultural din Botuș, al doilea cîntă din tilincă în formația sindicatului C.F.R. Cîmpulung. Primul ne-a delectat cu „Suita de cîntece cîmpulungene", celălalt, cu „Cîntece bătrînești de Rarău". Numitorul lor comun? Vîrsta — 60 ani, dragostea pentru folclor, pentru muzică și înțelegerea îndatoririi sociale a artistului; fiecare din cei doi, de fapt veterani ai finalelor concursurilor pe țară ale artiștilor amatori, au deja un mare număr de urmași cărora ei le-au pus pentru prima dată în mînă fluierul sau tilinca, elevi care azi au urcat pe scenă alături de bătrînii lor maeștri.

Niculina Ciubotaru are 16 ani numai dar apariția ei ca solistă a unui taraf din Bacău a stîrnit aplauze. În culise aflăm că este ucenică, că visează să termine școala medie și să urmeze, în paralel, școala populară de artă. După cum se vede sînt departe de ea jumările de vedetă deși, subliniem, are o voce și un joc de scenă plăcute.

Sandu Alexandru, un băiat care lucrează la fabrica de mase plastice din Iași, ca electrician, s-a prezentat în finală ca solist.

— Ești emoționat?

— Întotdeauna cînd mă aflu la înălțimi și lucrez la tensiuni mari am și puțină emoție. O bîrui însă, deobicei, și-mi îndeplinesc planul.

40 de copii din comuna Băsești, raionul Bîrlad se prezintă pe scenă în calitate de orchestranți ai unui taraf compus numai din copii. Observăm că dirijorul lor, Aurel Spătaru, îi conduce cu oarecare ușurință. E și firesc cînd nu există o prea mare diferență de vîrstă între ei. Cînd l-am întrebat cîți ani are ne-a răspuns: ei, ia, vreo douăzeci.

Cîntecul, jocul, portul popular își răsfață ființa pe scena finalei, desfătînd mii de spectatori din țară și de peste hotare, stîrnind admirație și ropote nesfîrșite de aplauze.

Minzu RADIAN

Noi exponate la muzeul „George Enescu"

În ultima vreme, în colecția muzeului „George Enescu" au intrat noi materiale privind viața și opera marelui nostru muzician. Printre acestea se numără: multe manuscrise, afișul original al primei reprezentații cu opera „Oedip" la Paris în 13 martie 1934; diplomele ce încununează studiile muzicianului la Viena (1892) și Paris (1899). Totodată, în cadrul muzeului s-a amenajat o vitrină în care, prin fotografii, afișe, ziare etc., se oglindește succesul repurtat de Teatrul de operă și balet al R.P.R. cu ocazia prezentării la Paris a operei „Oedip". În sfîrșit, între noile exponate ale muzeului mai pot fi amintite: fotocopia dedicației lui George Enescu, primită de violonistul Christian Ferras, ultimul elev al maestrului, precum și o fotografie a lui Christian Ferras.

Orchestra tipografilor

Orchestra tipografilor „Casei Scînteii" a reușit de mult să se afirme. Formație plină de elan, ea s-a manifestat în numeroase ocazii reușind să răspundă exigențelor publicului.

De curînd orchestra a prezentat un concert dat pe scena Teatrului de vară din parcul Herăstrău, concert organizat de Comitetul sindical. Soliști — artiști amatori din secțiile Combinatului poligrafic. Totuși — este un totuși la mijloc — printre ei s-au găsit și cîțiva oaspeți străini. Este vorba de cîntăreața engleză, Margaret Patricea Mills, care a apărut alături de un grup de artiști ai Teatrului satiric muzical „C. Tănase".

Dedicat celei de a 20-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist, concertul a plăcut. Dovadă? Aplauzele puternice ale spectatorilor.

Cliseul nostru o prezintă pe cîntăreața engleză alături de orchestra tipografilor bucureșteni.

ÎN PERSPECTIVA

Viitoarei stagiuni galățene

Viața culturală artistică a orașului Galați, înscrie de la o stagiune la alta un bilanț tot mai rodnic.

Interesat a oferi spectatorilor săi lucrări dintre cele mai reprezentative, Teatrul muzical din Galați și-a stabilit planul de repertoriu cu noile premiere, fixînd în același timp spectacolele în reluare din repertoriul permanent. Problema repertoriului noii stagiuni, ca și realizarea acestuia constituie și de data aceasta una dintre preocupările cele mai importante. În acest sens, zilele trecute ne-am adresat tov. Silviu Zavulovici, director și prim dirijor al teatrului, care ne-a împărtășit cîteva dintre obiectivele principale ale noii stagiuni lirice gălățene.

„Problema unei activități cît mai eficiente, ca și a promovării unui repertoriu cît mai bogat, stau mereu în atenția noastră, ne-a spus el. Munca noastră de pregătire a noilor premiere — ca și cea privind repertoriul permanent, va fi esalonată în așa fel ca să asigurăm și să folosim la realizarea planului toate forțele artistice de care dispune în prezent teatrul.

Și în această stagiune creației autohtone i se va acorda mare atenție. După **„Trîndafirii Doftanei"** de Norbert Petri, vom prezenta **„Motanul încălțat"** de Cornel Trăilescu. Nu am omis o pereta. Afișul va înscrie de altfel și prima noastră premieră din această stagiune, anunțînd operata **„Vagabonzii"**, sub direcția de scenă a lui Barbu Dumitrescu. Deficitari deocamdată în cea ce privește spectacolul de balet, vom suplini și acest gol din portofoliul repertoriului nostru, urmînd să prezentăm o seară de balet compusă din **„Bolero"** de Ravel, moment de balet din opera **„Faust"**, **„Rapsodia I"** de George Enescu și **„Dansurile polovțiene"** din opera „Cnezul Igor" de Borodin. Paralel, un grup de colaboratori din București vor definitiva scenariul a două premiere pentru secția de estradă, **„Bună seara veselie"** și **„Nuntă la estradă"**. În ceea ce privește alte acțiuni, fără a ne rezuma la ceea ce colectivul nostru a făcut pînă acum, ne-am propus să lărgim itinerarul acțiunilor și repertoriul destinat publicului din afara sălii de la sediu; punctele principale — Focșani, Tecuci, Făurei, Mărășești, Tudor Vladimirescu, Bujor. În același timp, estrada își va consemna și ea prezența, mai ales în mediul sătesc, unde avem de asemenea mulți prieteni îndrăgostiți de muzică.

P. D.

ACTUALITATEA ÎN IMAGINI

(Urmare din pag. 1)

mentarist. La Todirești, aparatele de filmat au surprins momentele cele mai semnificative ale noii vieți a satului. În urma „Carpaților" și „Bucegilor" pe drumurile țării, a pornit mașina ușoară a operatorilor. Din Suceava, din Baia Mare, din Onești, din muzee, din teatre, din lanurile de porumb și de pe barajele hidrocentralelor, de oriunde a viață și transformare a ei, documentariștii ca și operatorii jurnalului de actualități n-au lipsit niciodată. Căci și ei sînt cronicarii noii vieți a patriei. Cu deosebire că cronica lor o scriu în imagini și mișcare.

Drumul documentarelor în cifre...

Nu e nici un dram de exagerare în afirmația că nici un eveniment nu s-a petrecut în ultimii douăzeci de ani în lungul și latul Republicii, că nici o transformare a unui sau altui colț de țară nu s-a înfăptuit, că nimic nou nu a apărut, fără ca aparatul de filmat să nu înregistreze totul, cu fidelitate. Aproape 800 de filme documentare și de știință popularizată, peste 1 000 de jurnale de actualități în numai 14 ani, pot fi considerate o cronică completă a anilor de construcție a socialismului, a eroismului făuritorilor de hidrocentrale și gigantice uzine, a elanului creatorilor unei noi culturi, a bucuriei de a trăi și construi a milioane de oameni. Drumul documentarelor ca și cel al întregii țări îl consemnează ca întotdeauna cel mai bine cifrele. În 1950, anul înființării Studioului „Al. Sahia", 25 filme documentare și 56 jurnale de actualități. În 1963, 56 filme documentare, 37 filme de știință popularizată, 82 jurnale de actualități. În patruzprezece ani, 60 de premii și diplome primite de 58 documentare și filme de știință popularizată, la festivalurile internaționale de la Roma, Paris, Moscova, Vancouver, Mar-Del-Plata, Praga, Veneția, Budapesta, San-Francisco etc., etc.

...și în filme

Filmele Studioului „Al. Sahia" nu pot în nici un fel fi despărțite de istoria ultimilor ani, de ireșul avîntat al construcției socialismului, — chiar și numai pentru faptul că nu există sector al acestei construcții în care documentariștii să nu fi pătruns. Zeci de filme au tratat estfel, aspectele diverse ale industrializării țării, surprinzînd fie ce e nou în vechile cetăți ale metalului ca „CÎNTECUL BÎRZAVEI", fie construcția unor mașini ce s-au fabricat pentru prima oară în țară ca „REPORTAJ LA „STEAGUL ROȘU", fie reproducînd noile file scrise de constructorii Hunedoarei în „CRONICA HUNEDOREANĂ", fie descoperind „UN JUPITER AL ZILELOR NOASTRE" în bătălia pentru electrificare.

Și transformarea socialistă a agriculturii i-a preocupat constant pe documentariști, iar rezultatele acestei preocupări au fost rînd pe rînd filme ca „ULTIMA GENERAȚIE DE SĂRACI", „PUTEREA FIINII", „PE DRUMURILE CRIȘANEI", „OAMENII NOȘTRI". „LA NOI, LA TODIREȘTI"...

S-au adăugat la acestea, filme despre noile orașe, despre istoricele bătălii ale clasei muncitoare, filme ce aduceau tot ce e nou în știință și filme despre frumusețile patriei, filme despre opere de artă, despre mari pictori și mari actori, despre mari dirijori și mari poeți. Filme ale realității noastre și ale transformării ei continue spre mai bine, spre mai sus.

Filme noi

În cinstea marii sărbători documentariștii au realizat două documentare de lung metraj, unul aducînd în imagini istoria celor douăzeci de ani de la eliberare, celălalt fiind o cronică a României anului 1964. Intitulat „PAGINI DE ISTORIE", primul din aceste două filme de lung metraj este construit aproape în întregime din documente filmate de-a lungul acestor douăzeci de ani, după un scenariu și în regia lui Eugen Mandric.

Cel de-al doilea „ROMÎNIA — ORIZONT 64" este un film color după un scenariu de E. Mandric, A. Boiangiu, Virgil Calotescu și I. Moscu, cu un comentariu de Radu Cosașu. Regia o semnează A. Boiangiu, Virgil Calotescu și I. Moscu.

Acestea însă nu sînt singurele filme care au părăsit sau vor părăsi studioul pentru a intra pe ecrane în aceste zile. Din prezentele documentarelor la marea sărbătoare a eliberării mai fac parte și „OAMENI LA ÎNĂLȚIME" și „ROMÎNIA PE MERIDIANELE GLOBULUI" cu un scenariu de Geo Bogza și „DUPĂ ZECE ANI" (eroul principal al acestui film este camionul „Carpați") și „INSTALAȚIA DE FORAJ 3 DH" și „SCOALA DE LA MERI" și „20 DE ANI DE PICTURĂ ROMÎNEASCĂ".

Cronicii filmate de pînă acum a patriei, se adaugă astfel în zilele lui August 1964 noi și valoroase pagini. Mărturii ale drumului ascendent al poporului nostru, scrise pe marea carte a ecranului, pentru prezent și pentru viitor.

Mariana PÎRVULESCU

FEDERICO FELLINI pregătește în prezent un nou film care va evoca alte amintiri ale copilăriei și tinereții sale. În rolul principal — Giulietta Massina, soția sa.

(între altele și la filmul lui Tony Richardson, „Singurătatea alergătorului de cursă lungă") el pregătește acum cel de al doilea film al său ca regizor.

De peste hotare

DESMOND DAVIS este un regizor în plină afirmare în cinematografia engleză contemporană. Lucrînd mai întîi ca operator după o activitate de două decenii în cinematografie. Intitulat „Unchiul", filmul va zugrăvi lumea copilăriei — fără adulți.

MAURICE CHEVALIER, veteranul șansonetei, a imprimat un nou disc cu melodii de altădată, dar nu singur ci împreună cu cea mai tînără descoperire a muzicii ușoare italiene — Gigliola Cinquetti, distinsă cu marele premiu al Eurovisionului.

O CIFRĂ concludentă pentru problemele pe care le are de rezolvat cinematografia argentiniană: în această țară se proiectează anual 600 de filme străine dintre care 400 americane.

REGIZORUL POLONEZ STAWINSKI lucrează la filmul intitulat semnificativ „Nu vor mai fi divorțuri".

Vă povestim filmul:

„STRĂINUL"

O PRODUCȚIE ÎN DOUĂ SERII A STUDIOULUI „BUCUREȘTI"

Vara anului 1944. La Arad, ca în întreaga țară, cursurile școlare sînt pe sfîrșite. Apropierea vacanței nu aduce însă școlii liniștea așteptată. Scrîbit de indemnurile la ură și de demagogia patriotardă, Andrei Sabin, premiantul școlii, fiul unui mărunt funcționar la căile ferate, își manifestă dispretul și revolta, în felul său, față de aceste stări de lucruri. Atunci cînd este chemat să vorbească la serbarea de sfîrșit de an pentru a-i îndemna pe ceilalți, cu prestigiul său de elev eminent, să-și verse sîngele în războiul care se apropia de un ruinos sfîrșit, el demască farsa transformării tineretului în carne de tun.

Izbucnind scandalul, Sabin este eliminat din școală și, apoi, arestat de Siguranță. Atitudinea sa de frondă îi place lui Lucian Varga, un tînăr sensibil, descendentul celei mai bogate familii din localitate. Colegi de școală, Andrei și Lucian iubesc aceeași fată — Sonia, fiica unui mare burghez din Cluj. Deși Sonia se îndepărtează sufletește de Lucian, îndrăgostindu-se de Andrei, totuși Lucian îi ajută în această situație grea. Fostul senator Varga intervine pentru eliberarea lui Andrei iar tot prin mijlocirea influentei familii, el este angajat muncitor la „U.V.A.".

Ajutorul dat de familia Varga tînărului Andrei, nu este lipsit de un calcul lucid: presimțind încotro se îndreaptă lucrurile, acești politicieni șireți vor să se pună bine cu nepotul unui comunist. La uzină însă, străduințele lui Andrei de a se încadra în acțiunile de sabotaj și în pregătirea insurecției, dau greș. Modul său ostentativ, lipsit de prevedere în a-și exprima protestul împotriva hitleriștilor și a slugilor lor din țară, precum și faptul că a fost pus în libertate atît de ușor de către Siguranță, îi face pe muncitori să-l creadă agent.

Evenimentele se precipită. Comuniștii evadează din închisoare. Andrei este din nou amenințat cu arestarea, din cauza unchiului său Jurcă. Dar victoria insurecției armate la 23 August 1944 schimbă radical situația. Înrolat printre primii în rîndurile celor care luptă pentru eliberarea orașului, Andrei este rănit și internat în spital.

Reîntoarsă în oraș după limpezirea situației, familia Varga caută în zadar să pună mîna pe cîrmă, căci vremea ei a apus. Alte vremuri, cu totul noi, își croiesc albia.

★

Filmul „Străinul", realizat în regia lui Mihai Iacob după romanul cu același titlu de Titus Popovici, a fost distins cu Premiul special al juriului la Festivalul filmului românesc de la Mamaia (1964). De asemenea, la recentul Festival internațional al filmului de la Karlovy Vary, interpretul rolului Andrei Sabin, Ștefan Iordache, a fost distins cu o mențiune specială pentru interpretare.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

TRĂIASCĂ 23 AUGUST

ZIUA ELIBERĂRII ROMÎNIEI DE SUB JUGUL FASCIST!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 359 • Sîmbătă 22 august 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

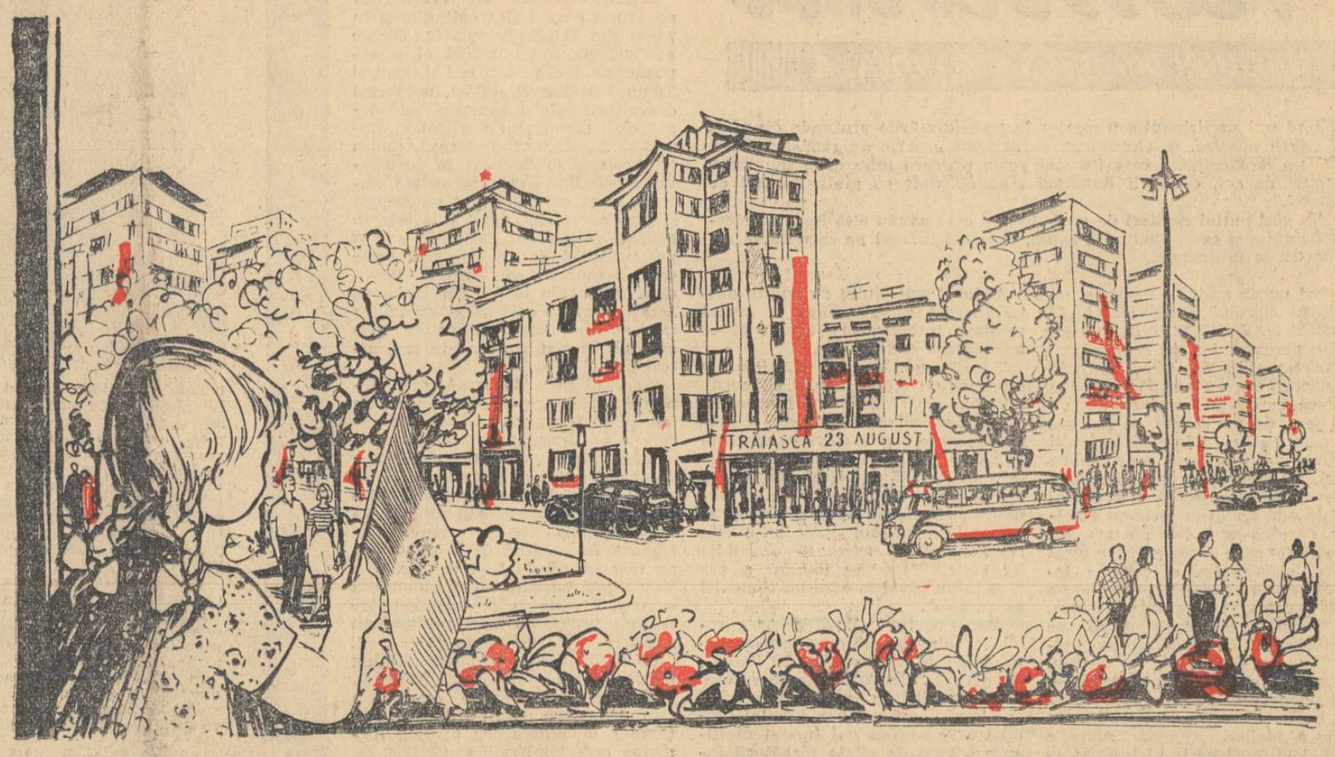

Poporul întreg parcurge calea fericirii

Interviul nostru cu acad. VICTOR EFTIMIU

L-am găsit la masa de lucru.

— *Disciplina mea scriitoricească: nu las să treacă o zi fără să scriu cel puțin cîteva ore* — ne spune maestrul, zîmbind. *O disciplină căreia mă supun de bunăvoie, de o jumătate de veac și mai bine și căreia îi datorez întreaga mea operă.*

— Să vedem în aceasta un îndemn pentru tinerii dumneavoastră tovarăși de breaslă?

— *Dacă experiența unei vieți le poate fi de folos, s-o folosească la rîndul lor. Să încerce și ei. Pentru cei tineri e și mai prețios lucrul acesta. Să se deprindă cu ideea că ziua în care n-au scris cel puțin o pagină e o zi pierdută și pentru ei și pentru literatura țării.*

Discuția cu maestrul este, ca întotdeauna, foarte interesantă. Povestitor neîntrecut și pasionat călător pe meleagurile țării, el este în permanență tînăr, entuziast, activ.

— *Fiecare călătorie prin țară înseamnă pentru mine un prilej de interes și de bucurie. Să fi cunoscut aspectele din trecut, viața muncitorilor, a țăranilor, a micilor funcționari, a bieților scriitori și artiști, însemnează să poți gusta cu adevărat noua și fericita realitate romînească. Revoluția s-a înfăptuit pe atîtea planuri, sînt atît de vădite, cuprinzătoare, emoționante aceste realități, încît mi se par întotdeauna sărace posibilitățile noastre de expunere. Nu e vorba numai de lucrurile imediat vizibile, cum ar fi construcțiile ce le întîlnești la tot pasul, fabricile cu dimensiuni de necuprins, miile de blocuri pe care le întîlnești în orașele țării, unele mai frumoase și mai impozante decît altele și care schimbă total aspectul citadin — nu e vorba nici măcar de modul în care se îmbracă azi oamenii, de asaltul asupra caselor de bilete a teatrelor și a rafturilor librăriilor, cît este vorba mai ales de schimbarea structurală ce se petrece în felul de a gîndi și de a acționa al cetățenilor noștri. Căci, ceea ce îmi produce bucurie este faptul că la toți oamenii pe care-i întîlnesc se simte existența unei preocupări, a unei perspective, a privirii cutezătoare, plină de speranță și siguranță în posibilitatea autorealizării individului în raport cu evoluția generală a societății. Această nouă mentalitate, această cutezanță și siguranță mi se par expresia cea mai grăitoare pentru radicala transformare a societății în ultimele două decenii. Fapt de care profităm și noi scriitorii și poeții,*

(Continuare în pag. a 6-a)

DOUĂ DECENII

N. TĂUTU

Douăzeci de leaturi am învins în lupte,
Douăzeci de steaguri fluturăm în soare,
Douăzeci de vise, largi, neîntrerupte,
Demnі le-am împlinit lumii proletare!

Douăzeci de trepte am suit în viață,
Douăzeci de aripi ne conduc spre larguri,
Biruind trecutul de ruini și ceață,
Am trecut spre mîine douăzeci de praguri!

Douăzeci de lauri știm pe fruntea țării,
Pentru fiecare, credincioși, răsplată,
Drag partid, ți-aducem din cuprinsul zării,
Douăzeci de imnuri din inima toată!

Cald, purtînd din tine forță și iubire,
Steaguri și mai roșii, vise mai-nsorite
Urcăm mai departe, fermi spre fericire,
Zidind spre Comună scări mai aurite!

Pe mările și oceanele lumii

FLUTURĂ PAVILIONUL ROMÎNESC

[redacted] ● 60 DE ZILE PE APELE MEDITERANEI. [redacted] ● FURTUNĂ DE NISIP ÎN LARG. ● DE LA INSULA ELBA LA CASTELUL D'IF. [redacted] ● FILE DE ISTORIE LA POALELE VEZUVIULUI. ● LA MARSILIA ȘI ÎN ALTE PORTURI ALE MEDITERANEI. [redacted]

Mîine, la Constanța, alături de numeroși alți oameni ai muncii din oraș și regiune, echipaje ale navelor comerciale romînești vor raporta, demonstrînd în fața tribunelor, realizările dobîndite de flota noastră comercială. Nu toți marinarii navelor noastre se vor afla însă în această zi de sărbătoare la Constanța. Aflați în acele clipe departe de patrie, pe mările și oceanele lumii, mulți marinari vor sărbători acolo, pe apele nesfîrșite, alături de întregul popor, victoriile măreț obținute sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Printre ei se va afla și echipajul navei „Oltenia" — de 6 000 tone — navă acostată acum în portul libanez Beiruth, unde a transportat o încărcătură de ciment romînesc. În radiograma transmisă, în ajunul zilei de 23 August, de la bord se exprimă satisfacția îndatoririlor împlinite. Din ea citățm: „În cinstea marii sărbători a eliberării patriei echipajul nostru raportează îndeplinirea și depășirea planului de transport pînă în această zi la toți indicii".

Despre o călătorie a acestei nave, despre impresiile culese de echipa-

Viorel LUPU

(Continuare în pag. a 6-a)

ÎN PRAGUL MARII SĂRBĂTORI

La pas prin București

Azi nu e decît ajunul marii sărbători. Și totuși și astăzi Bucureștiul este în sărbătoare — a fost și ieri, și acum o săptămînă, și acum cîteva luni... Pentru că de fapt, marea sărbătoare a început cu 20 de ani în urmă, și fiecare zi care a trecut de-atunci n-a vrut parcă decît să mărească — în sensuri, dimensiuni și adîncime — bucuria sărbătorii de mîine.

Pia RĂDULESCU
Ilustrația: Beca RIND

(Continuare în pag. a 6-a)

ÎN PAGINA A 2-A:

COLOCVIU DESPRE CUNOAȘTERE ȘI PRIETENIE

PARTICIPANȚI:

Prof. dr. SCHOBER RITA
Director al Institutului de limbi romanice al Universității Humboldt (R. D. G.)

K. L. SELIG
Profesor de limbă și literatură la Universitatea din Texas (S.U.A.)

A. HENRICHSEN
Profesor de filologie la Universitatea din Bergen (Norvegia)

I. ZAIUNCIKOVSKI
Conferențiar la catedra de limbi și literaturi romanice din cadrul Universității „Lomonosov" din Moscova

ELISABETH CLOSE
Cercetător la Universitatea din Oxford (Anglia)

GIOVANNA GRONDA
(Italia), Asistentă de limbă italiană la Universitatea din München

PETER NEUHOFER
Asistent la Universitatea din München (R.F.G.)

H. DUMREICHER
Studentă la Universitatea din Viena

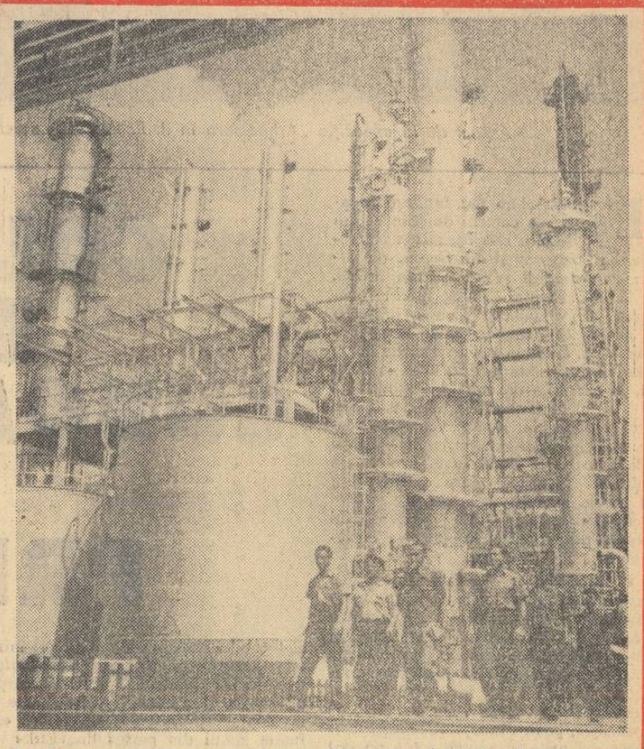

Brazi — un modern complex de reformare catalitică a benzinelor și de hidrofinare a motorinelor

Construite în anii puterii populare

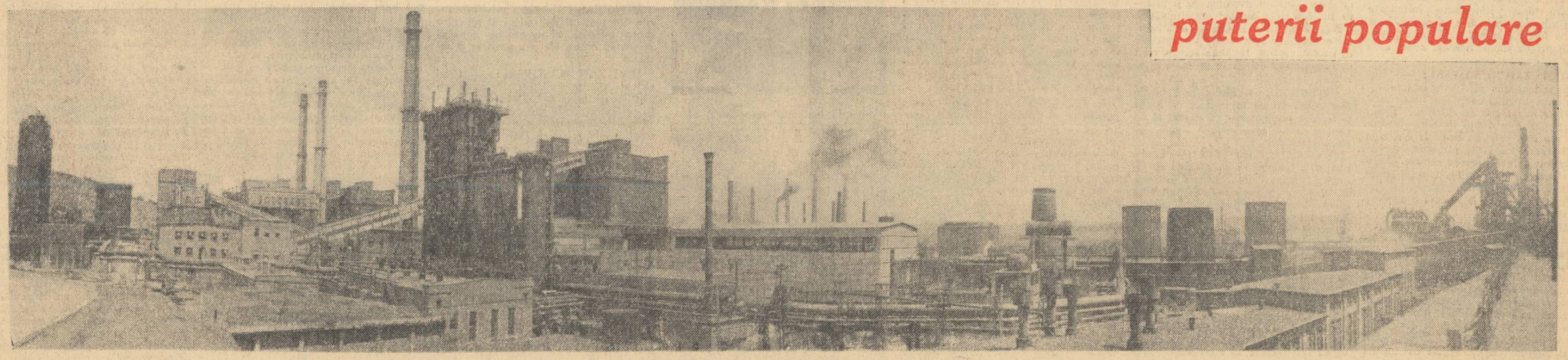

Vedere parțială a Uzinei cocsochimice din Hunedoara

Fotografii: Nicu VASILE

Mărturii despre Romînia

SPICUIRI DIN PRESA MONDIALĂ

Cînd eşti participant sau martor la transformările profunde din viaţa ţării noastre, te obişnuieşti să priveşti o serie de realizări drept un fapt cotidian care nu mai poate provoca mirare. Şi în ultimii douăzeci de ani, cetăţenii Romîniei s-au obişnuit cu multe înnoiri de acest fel.

Nu sînt puţini călători de peste hotare care aveau altă impresie despre Romînia şi care, vizitînd-o acum, constată lucruri pe care nu se aşteptau să le întîlnească.

A fost nu de mult în Romînia un trimis al ziarului austriac „SALZBURGER NACHRICHTEN". Într-un articol pe care l-a publicat, după reintoarcerea lui în ţară, ziaristul austriac arată că a venit la noi să-şi petreacă concediul stăpînit de un sentiment de scepticism, şi s-a reîntors în patrie încîntat. El şi alţi austrieci şi-au petrecut concediul pe litoral, la Mamaia, unde **„cine ştie să savureze frumuseţile arhitecturii trăieşte aici un prim moment fascinant. Parcă s-ar fi ivit din pămînt, în acest sol care nu este de loc ideal pentru construcţie, o regiune turistică cu o capacitate de peste 16 000 paturi. Şi cu toate acestea, nici vorbă de stil de cazarmă, de uniformizare... Întregul „oraş balnear" e atît de variat, de aerisit, înaripat de o fantezie generoasă — încît descoperi la tot pasul ceva nou, bucurîndu-te de bogăţia formelor şi a ideilor. Această impresie persistă şi după ce te-ai instalat în hotel, pe care l-am putea numi cu maliţiozitate o „maşină de turism" cochetă, care funcţionează excepţional".**

Autorul articolului din ziarul austriac arată că **„Romînia a trecut printr-o transformare rapidă şi se transformă continuu".**

Transformărilor din Romînia le consacră un amplu studiu şi revista italiană „RINASCITA". Constatînd că **„cadrul general pe care îl prezintă ţara este viu şi strălucitor, nu numai în ce priveşte mersul economiei în sensul strict al cuvîntului dar şi în privinţa a ceea ce se numeşte în general modul de viaţă al oamenilor**, autorul articolului din revista italiană arată că „evoluţia Republicii Populare Romîne a dus ţara la un nivel la care un timp nici nu se visa".

Ziarul sovietic „IZVESTIA" a publicat sub semnătura corespondentului său de la Bucureşti, **N. Paniev**, un articol intitulat **„Luminile celor două decenii"** în care se arată că **„pe harta economică a Romîniei jubiliare se aprind noi lumini multicolore. Pînă în zilele sărbătorii intră în funcţiune giganţi ai petrochimici, centrale electrice, uzine, fabrici... Prietenii noştri romîni le denumesc construcţii ale celor două decenii!"**. Corespondentul îşi continuă articolul arătînd că **„printre marele număr de noi realizări, un loc de cinste îl ocupă noile tipuri de agregate de forat unicale, diferite maşini agricole, turbine, motoare electrice. În oraşul Galaţi, care a renăscut ca pasărea legendară Phönix din cenuşa celui de-al doilea război mondial, a fost lansat la apă, într-o atmosferă sărbătorească, cel de-al 20-lea cargobot construit la noul şantier naval".** În încheiere, autorul menţionează că **„construcţiile celor două decenii sînt un admirabil dar pe care îl aduce clasa muncitoare din Romînia sărbătorii sale naţionale a eliberării".**

Diferite aspecte ale realizărilor poporului nostru sînt oglindite şi în presa din R.S.F. Iugoslavia. Dintre acestea, citäm un articol al corespondentului din Bucureşti al agenţiei Taniug, **Aleksa Braiovici**, consacrat dezvoltării reţelei sanitare şi organizării serviciului medical în Romînia. Arătînd că guvernul romîn construieşte la Skoplje, în Iugoslavia, o policlinică modern utilată, autorul arată că acest fapt se explică şi prin aceea că, **„după cum este în general recunoscut, Romînia are în prezent unul dintre cele mai bune servicii sanitare din Europa. Revenind un medic la 700 de locuitori, această ţară se află înaintea multor ţări, chiar a Angliei, Elveţiei, Belgiei, Germaniei occidentale şi a altora".**

Ziaristul iugoslav arată, mai departe, că în ţara noastră există un număr de aproximativ 27 000 de medici şi că **„romînii pot, în prezent să efectueze şi unele experimente în domeniul sanitar care atrag atenţia specialiştilor în acest domeniu din lumea întreagă. Cu 150 de ani în urmă, Bucureştiul era „bîntuit de ciumă". În prezent, în această ţară au fost înlăturate boli ca malaria. Vaccinarea împotriva poliomielitei a cuprins 7 milioane de locuitori, iar romînii trăiesc tot mai mult şi au ajuns la vîrsta medie de 67 de ani".**

Corespondentul agenţiei Taniug prezintă apoi cititorilor iugoslavi modul de organizare a serviciului sanitar în ţara noastră, dotarea staţiunilor de odihnă cu medici, formarea cadrelor medii sanitare.

Sînt numai cîteva din materialele despre Romînia apărute în ultimul timp în presa mondială.

Vasile INOAN

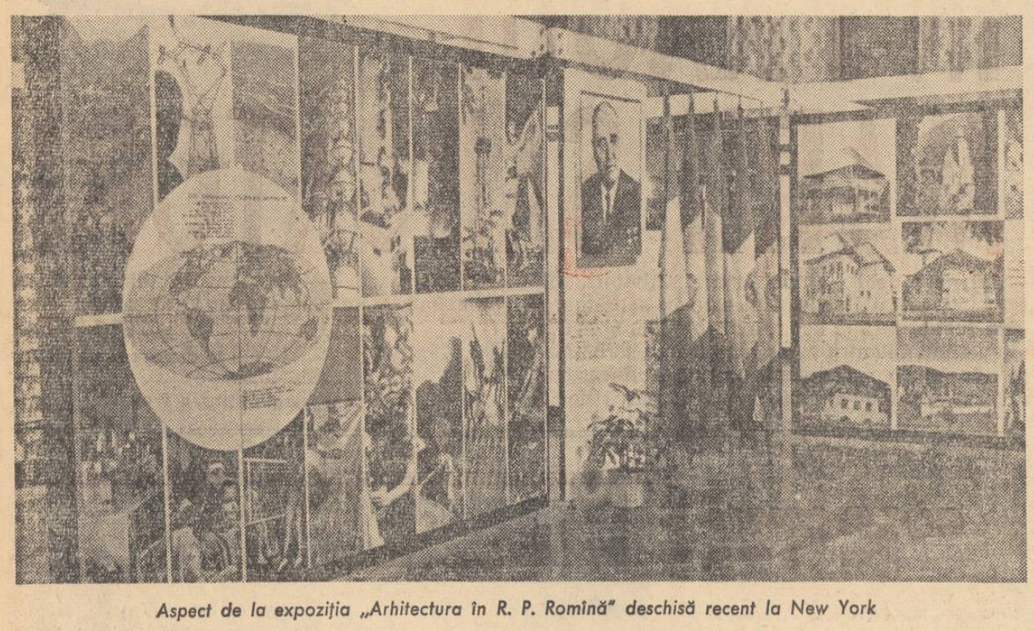

Aspect de la expoziţia „Arhitectura în R. P. Romînă" deschisă recent la New York

DE PRETUTINDENI

„Cow boyi" Oceanului Pacific

Felul cu totul original în care vînează balenele, metodele şi, mai ales, uneltele pe care le folosesc în acest scop, i-a făcut renumiţi pe locuitorii peninsulei Motobu din insula Okinawa. Ei au fost, de altfel, supranumiţi „cow boyi" Pacificului. Dar, iată împrejurările în care are loc şi felul în care decurge o astfel de vînătoare de balene, unică în felul ei. În fiecare an, în perioada cuprinsă între lunile februarie şi mai, spre peninsula Motobu se îndreaptă bancuri

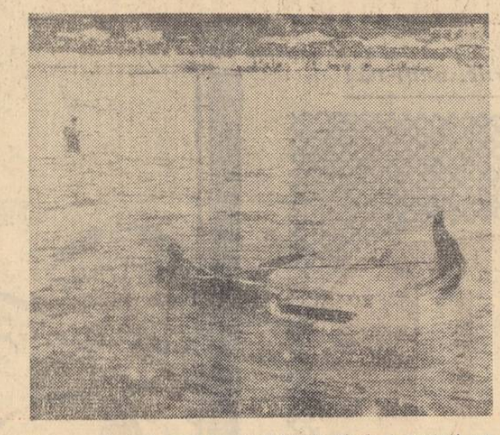

imense de balene mici şi delfini. Pindari postaţi pe faleză anunţă în mod operativ sosirea lor. Îndată după semnalul dat, întreaga populaţie îşi face apariţia pe plajă, înarmată fiind cu harpoane, frînghii, cängi, topoare, cuţite şi alte asemenea unelte minuscule... Simţind pericolul, micile balene se răspîndesc pe o porţiune mică a apelor din apropierea tărmurilor. Şi, atunci începe vînatul — un adevărat măcel al acestor pui de balene, care sînt prinşi, tîriţi pe plajă şi sacrificaţi. Anul acesta, de pildă, au fost capturate peste 200 de balene, după o luptă care a durat mai bine de două ore.

Carnea acestor animale marine este considerată ca un remediu universal, în această insulă din Oceanul Pacific. Gătită şi servită la masă în diverse feluri, ea este apreciată ca una dintre cele mai gustoase mîncăruri. Grăsimea este folosită la bucătărie pentru prepararea unor bucate.

În fotografia de mai sus se poate vedea un aspect din timpul unei astfel de vînători, puţin obişnuite: în golful Nago, un „cow boy" din Oceanul Pacific, în timp ce trage spre mal o balenă prinsă cu... frînghia.

După „litera legii"...

Zidarul brazilian Antonio Pedro de Mesquita şi soţia sa Nazia trăiau împreună de şase ani, ani în care Nazia a dat naştere la cinci copii. Trăiau în bună înţelegere şi armonie, deşi duceau o viaţă grea, ca atîţi alţi oameni săraci în marele oraş Rio de Janeiro. Poate tocmai din aceste motive nu s-au gîndit să-şi legalizeze căsnicia, trecînd pe la ofiţerul stării civile. Şi poate, nici n-ar fi făcut-o vreodată dacă autorităţile şcolare n-ar fi refuzat să-l înscrie, fără acte, pe cel mai mare dintre copiii lor, ajuns la vîrsta şcolară.

Aşa s-a întîmplat că Antonio Pedro şi Nazia s-au înfăţişat ofiţerului stării civile de la a 5-a circumscripţie a oraşului Rio de Janeiro. Nazia purta cea mai bună rochie a ei, e drept modestă, dar alta mai bună n-avea. Antonio Pedro era îmbrăcat cu nişte pantaloni proaspăt spălaţi şi călcaţi şi o cămaşă nouă, albă ca neaua.

Cînd cei doi au ajuns în faţa ofiţerului stării civile acesta, în loc să înceapă ceremonia, le-a spus răspicat că nu poate îndeplini formalităţile deoarece „mirele" e fără „haină şi cravată". Antonio, disperat, a încercat să-i explice că n-a avut în viaţa lui un costum de haine complet, că n-are nici o singură cravată şi nici bani ca să şi le cumpere...

Ofiţerul stării civile a rămas neînduplecat. Cei doi au părăsit cu necaz biroul şi s-au aşezat pe o bancă din anticameră ca să se sfătuiască. Şi atunci a venit salvarea. Din partea unui om de serviciu, sărac ca şi ei. Asistînd la păţania celor doi, el a fugit repede la un coleg al său şi el om de serviciu, rugîndu-l să-i împrumute haina şi cravata pentru o jumătate de oră...

Şi iată-l pe Antonio Pedro cu Nazia lui din nou în faţa ofiţerului stării civile. Mînecile hainei uzate îi erau prea scurte şi ea însăşi, prea strîmtă. Dar ce importanţă mai aveau asemenea amănunte de vreme ce acum mirele era îmbrăcat „după litera legii"...

Maşină electronică de calcul a globulelor de sînge

Centrul tehnico-ştiinţific pentru radiologie şi electronică medicală din Dresda a dat zilele acestea în funcţiune prima serie de maşini electronice de calcul a globulelor de sînge. O sută de aparate noi sînt destinate în primul rînd pentru clinicile din R.D. Germană. Maşina de calcul, după apăsarea unui buton, necesită doar cinci secunde pentru a calcula globulele roşii şi albe şi a le distinge totodată după mărime. Prin aceasta se înlocuieşte vechea metodă de calcul, cu ajutorul microscopului, care cerea mult timp. Cu noua maşină de calcul „ZG1" pot fi calculate microparticulele, nu numai în domeniul biologiei şi bacteriologiei, dar şi în industrie.

DE PRETUTINDENI

PE FIRUL EVENIMENTELOR

14 000 de camere ocupate. 8 milioane de dolari care vor fi cheltuiţi într-o săptămînă. 140 000 de kilometri de cablu telefonic şi electric pentru a se asigura transmisiunile pentru presă, radio şi televiziune. Iată numai cîteva din cifrele cunoscute privind Convenţia partidului democrat din Statele Unite care începe luni la „Atlantic City". Nu mai puţin cunoscute sînt rezultatele Convenţiei. Nu există nici un fel de dubiu în ce priveşte persoana candidatului numit, cum s-a întîmplat la Convenţia republicană. El va fi actualul preşedinte Lyndon Johnson. În linii generale şi platforma este cunoscută. Singura necunoscută — cine va fi vicepreşedintele — nu este atît de importantă încît să dea Convenţiei caracterul spectaculos dorit de posturile de radio şi televiziune. Nu este de mirare deci că ele îşi concentrează de pe acum operaţiunile în jurul evenimentelor care vor însoţi Convenţia: recepţii luxoase care vor fi date zilnic, cu participarea a tot ce are Washingtonul mai select, şi care vor culmina cu o colorată defilare pe malul oceanului, focuri de artificii şi o paradă a regatelor.

FACTORUL „X"

Cînd însă zvonul festivităţilor va dispare, va începe din plin disputa electorală, presărată cu multe necunoscute. Toate pronosticurile indică în mod cert victoria preşedintelui Johnson. Pronosticurile se bazează pe aprecierea că programul democrat are mai mare putere de atracţie asupra factorului „X" în cazul că el se va pune în mişcare. Nu întîmplător — remarcă observatorii — candidatul republican Goldwater începe să-şi modifice poziţiile în funcţie de ceea ce ar putea place factorului „X".

Cine este în definitiv acest domn, atît de influent, atît de decisiv?

Este vorba de „milioane de domni", de acei alegători care la ultimele alegeri nu au votat, deşi aveau dreptul, şi care, datorită numărului lor considerabil, puteau, în funcţie de preferinţă, să provoace schimbări substanţiale ale scrutinului. Presa americană i-a dat numele de factorul „X".

Importanţa acestui factor devine evidentă dacă ne adresăm cifrelor. În ultimele alegeri prezidenţiale au votat 68,8 milioane de cetăţeni care reprezintă 64 la sută din cei înscrişi. Nu au votat 39,1 milioane de cetăţeni, adică 36 la sută. Valoarea acestor cifre poate fi şi mai bine apreciată, dacă se ţine seama că fostul preşedinte Kennedy a cîştigat alegerile avînd doar cu 118 000 de voturi mai mult decît adversarul său Nixon. Este interesant de analizat şi regiunile care au alimentat cel mai mult procentul abstenţioniştilor. Procentual, masa principală au constituit-o cele 11 state de sud şi mai ales Texas-ul cu 3 milioane de abstenţionişti. Cei care fac pronosticuri, subliniază că întrucît în alegerile americane personalităţile joacă adeseori un rol mai mare decît programele partidelor, Johnson, care este un fiu al Texasului, are ca atare asigurat un număr important de voturi, în sud în general şi în Texas în special. Totodată un număr mare din cei care vor vota anul acesta se vor recruta din rîndurile populaţiei de culoare din sud, care în trecut nu a fost înregistrată în listele electorale. Ei vor vota pentru partidul democrat, care şi-a legat campania electorală de adoptarea recentei legi a drepturilor civile.

Aşadar, se explică de ce, recent, Goldwater a început să declare că dacă va fi ales „va respecta legea drepturilor civile din 1964", deşi în calitate de senator a votat împotriva ei. Aşa se explică de ce, după cum scrie Walter Lippmann, candidatul republican a început „să-şi scrie din nou frazele, să reinterpreteze semnificaţia lor, să pledeze că este neînţeles şi să gîngurească ca un porumbel". De altfel, referindu-se la faptul că o parte din republicani, speriaţi de declaraţiile de extremă dreaptă ale candidatului lor, au început să privească spre partidul democrat, Goldwater a declarat: „Nu sînt atît de bogat în voturi încît să-mi permit să pierd chiar şi cîteva dintre ele".

Factorul „X" nu reprezintă numai o caracteristică a alegerilor americane. O anchetă întreprinsă acum cîteva zile în Anglia arăta că principalul semn de întrebare al alegerilor parlamentare din toamnă îl constituie numărul mare de votanţi, care nu s-au hotărît cărui partid să-şi dea voturile. El atinge 24 la sută din corpul electoral. Dacă luăm în considerare că diferenţa cu care, după aprecierile anchetei, partidul laburist a depăşit partidul conservator, este de 7 la sută, putem să ne dăm seama că strategii ambelor partide îşi îndreaptă armele spre cunoaşterea năzuinţelor şi atragerea votului celor 24 la sută.

Unii sociologi şi oameni politici au căutat să găsească răspuns la întrebarea: care este explicaţia creşterii rolului factorului „X" în ultimele alegeri? „U.S. News and World Report" relatează părerea unora că sursa a constituit-o în trecut „lipsa de alternativă în problemele fundamentale", lipsa unor deosebiri reale între programele principalelor partide, care creează simţămîntul că orice vot ar fi dat tot aia e. Dar chiar şi apariţia unor oarecari alternative, vizibil deosebite, nu este suficientă a stimula lichidarea abstenţionismului. Pentru că de fapt el a fost întotdeauna măsura unei reduse dezbateri politice reale, unei reduse antrenări a maselor la viaţa politică.

N. LUPU

EVADAREA LUI WILSON

CORESPONDENŢĂ DIN LONDRA

În aceste zile, orice poliţist din Marea Britanie îşi lasă privirile în jos pline de jenă. Ministrul de interne, Henry Brooke, în atribuţiile căruia intră forţele poliţieneşti, este el însuşi uluit de cele ce s-au întîmplat în domeniul lui de activitate.

Banda care, acum un an, a oprit şi a jefuit un tren poştal, punînd mîna pe 2 500 000 de lire sterline, a dat o nouă lovitură. Ea a eliberat din închisoare pe un om ce fusese condamnat la 30 de ani pentru participarea la acest jaf. Este vorba de Charles Wilson, un agent de pariuri la curse, în vîrstă de 32 de ani. Atunci cînd a fost dat în judecată, în aprilie, laolaltă cu alte unsprezece persoane, el s-a remarcat prin refuzul său de a vorbi. Acum şi-a primit recompensa din partea celor din afară şi se află din nou în libertate.

Într-o joi, în primele ore ale dimineţii, trei bărbaţi au intrat pe un şantier de construcţii din apropierea închisorii. Ei au furat o scară, s-au căţărat pe zidul închisorii, au imobilizat un paznic, l-au eliberat pe prietenul lor

A doua zi, cineva a pretins că ar fi văzut un avion aterizînd în apropierea unei şosele în regiunea respectivă. La Londra, agenţi ai poliţiei au pretins că au sosit într-un apartament cîteva minute după ce Wilson îl părăsise. Şeful poliţiei din regiunea în care este situată închisoarea, a declarat că are o „serie de ipoteze" cu privire la modul cum a fugit deţinutul. Această remarcă a stîrnit ilaritate în întreaga ţară.

Circulă intens zvonul că cel puţin 20 de membri ai bandei care şi-au însuşit cele 2 500 000 de lire sterline se află încă în libertate. Conducătorii ei deţin încă cel puţin 2 milioane din această sumă. Pe de altă parte, există un binecunoscut om de afaceri despre care se zvoneşte că ar fi „creierul" întregii operaţii. Acum, poliţia se teme că banda va încerca să-i elibereze pe toţi unsprezece care se află în prezent la închisoare.

În legătură cu asta, ziarul „Daily Express" previne „ca nu cumva să acceptăm tendinţa de a învălui într-o atmosferă romantică acest act de violenţă". Ziarul „Times" scrie: „O fărădelege fără seamăn a fost urmată de o sfidare fără seamăn a legii...".

Bob LEESON

August 1964

COLOCVIU DESPRE CUNOAŞTERE ŞI PRIETENIE

La Sinaia şi-au dat întîlnire în aceste zile oameni de ştiinţă din 27 de ţări. Din Brazilia şi Norvegia, din Uruguay şi din Grecia, din Uniunea Sovietică şi S.U.A., din R.D.G. şi R.F.G., Franţa, Italia, R.S.F. Iugoslavia, din Olanda şi Elveţia, profesori şi cercetători remarcabili de lingvistică romanică, studenţi la cursurile de limba romînă din aceste ţări, au sosit la Sinaia, la cursurile devenite tradiţionale (a V-a serie) de limbă, literatură, istorie şi artă a poporului romîn. Cunoscînd interesul cititorilor revistei noastre pentru aceste cursuri, am invitat la o „masă rotundă" pe cîţiva dintre participanţii la aceste cursuri.

INTREBARE: — Ce părere aveţi despre programul şi organizarea cursurilor?

K. L. SELIG: — Sînt foarte bine organizate. Se fac cursuri pentru toate nivelurile şi este o mare ocazie pentru profesori, cercetători, tineri studenţi să-şi dezvolte cunoştinţele despre limba romînă, despre cultura romînă. O impresie excelentă îmi fac cursurile despre civilizaţia romînă. Sînt bucuros, de asemenea, pentru îndeplinirea unei mari dorinţe a mele, şi anume aceea de a-i cunoaşte pe marii filologi romîni Iorgu Iordan, Al. Rosetti, Al. Graur care au contribuit atît de mult la filologia limbilor romanice.

E. CLOSE: — Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit este că într-adevăr ai multă poftă să munceşti aici întrucît cursurile sînt foarte interesante. Pentru mine sînt foarte folositoare cursurile de conversaţie şi cursurile de limbă întrucît la noi sînt foarte puţini profesori de limba romînă, astfel încît n-ai cu cine să exersezi.

IURI ZAIUNCIKOVSKI: — Cunosc dificultăţile privitoare la întocmirea unui program care să se potrivească unei asistenţe atît de diferite. Totuşi programul este destul de bun, diferenţiat de cele care au fost la cursurile precedente. Cursurile prezente se găsesc sub influenţa evenimentelor culturale care au avut loc nu de mult şi în primul rînd sărbătorirea aniversării lui Eminescu, ceea ce le conferă o pondere şi mai mare.

H. DUMREICHER: — Şi pentru mine a fost foarte importantă cunoaşterea marilor dv. lingvişti despre care aflasem multe din lucrările lor. Am cunoscut pînă acum limba romînă din punct de vedere teoretic. Acum o cunosc şi din punct de vedere practic, ceea ce este extraordinar. Am avut un seminar, la Viena, asupra lui Eminescu şi acum pot să spun că înţeleg mult mai bine elementele subtile din creaţia lui.

A. HENRICHSEN: — Aş spune că aici totul este aşa de bine organizat încît aproape că nu sînt necesare eforturi pentru a munci. Cred că corpul profesoral şi asistenţii merită toate elogiile pentru aceasta. Găsesc că este foarte gentil din partea lingviştilor şi specialiştilor în civilizaţia romînească că au venit aici să facă expuneri.

P. NEUHOFER: — Îmi exprim fericirea de a avea ocazia să practic ceea ce am învăţat, ocazia de a vorbi cu romîni care sînt atît de amabili, mai ales la exerciţiile care nu sînt prea uşoare pentru mine. De asemenea, bucuria de a cunoaşte poporul dv. dinamic şi înfăptuirile sale de-a dreptul impresionante.

R. SCHOBER: — Organizarea acestor cursuri am avut ocazia s-o apreciez de mai multe ori. De data aceasta cred că organizarea depăşeşte pe toate celelalte.

ÎNTREBARE: — Sînteţi probabil de mai multă vreme în contact cu limba şi cultura romînească. Vă rugăm să ne relataţi despre manifestările legate de ele, în ţara dv.

IURI ZAIUNCIKOVSKI: — Limba romînă a început să fie predată în Uniunea Sovietică din 1949 la Facultatea de istorie şi primii absolvenţi au avut specialitatea Istoria Romîniei. Acest bun început s-a răspîndit şi în alte facultăţi, ca aceea de litere. Eu am început să predau limba romînă la Facultatea de istorie, dar acum o predau la Facultatea de litere, de geografie economică şi cîteodată la Facultatea de filozofie şi ziaristică. Acum avem mulţi studenţi în grupele care învaţă limba romînă. La cei mai mulţi aceasta este limba a doua. Dar sînt mulţi studenţi de alte specialităţi care doresc să înveţe limba romînă. În acest caz o învaţă ca limbă facultativă.

K. L. SELIG: — Multă vreme am dorit să învăţ limba romînă. Cursurile de vară de la Sinaia îmi uşurează cunoaşterea culturii ţării, a limbii şi să stabilesc contacte personale cu filologii dv. Cunoştinţele pe care mi le însuşesc aici vor fi foarte importante pentru mine la întoarcerea în S.U.A., eu fiind profesor de literatură comparată.

E. CLOSE: — Pînă în prezent Romînia era puţin cunoscută în Anglia. Studiul limbii romîne nu se putea face decît la Universitatea din Londra. Începînd din acest an, studiul limbii dv. se face şi la Oxford, unde există o şcoală bună de lingvistică romanică, condusă de dl. Banett care a fost şi el aici la Sinaia. Ne bucurăm că relaţiile cu Romînia devin din ce în ce mai strînse. Cunoaşterea patrimoniului cultural şi ştiinţific, al reprezentanţilor culturilor noastre este un lucru foarte util.

A. HENRICHSEN: — Sînt multe puncte de contact între culturile noastre, care ar fi foarte interesant de dezvoltat. Şi eu personal am constatat că există analogii frapante în numeroase domenii. Un exemplu îl oferă şi asemănările dintre vechea arhitectură în lemn a Romîniei şi cea a Norvegiei. Un profesor de muzică populară norvegiană, care a vizitat ţara dv., ne-a relatat şi el că a rămas pui şi simplu uimit de asemănările existente între muzica noastră populară şi cea a dv. În ultima vreme am avut plăcerea de a primi la noi pe acad. Al. Rosetti care ne-a ţinut conferinţe foarte interesante şi sper că pe viitor vom avea din ce în ce mai mulţi oaspeţi romîni la Universitatea din Bergen.

În ceea ce priveşte munca mea de viitor, voi profita fără îndoială de ocazia ce mi s-a oferit aici de a-mi extinde cunoştinţele şi de a vedea cu ochii mei realizările uimitoare ale poporului dumneavoastră, care dezvoltă vertiginos ţara. Voi face tot ce se poate pentru a extinde aceste relaţii de prietenie şi cunoaştere despre care am vorbit. Şi în primul rînd să realizez traduceri din literatura romînă clasică şi contemporană, a cărei lipsă o resimţim, precum şi unele studii asupra ţării dv.

G. GRONDA: — De cîţiva ani predau la München dar ştiu că în ţara mea există cursuri regulate de limba

romînă la toate universităţile şi că aceste cursuri sînt frecventate de mulţi studenţi. Ştiu, de asemenea, că în acest an se organizează în septembrie, la Veneţia, un colocviu avînd ca temă studiile asupra lui Eminescu, colocviu la care sînt invitaţi pe lîngă savanţii italieni şi specialişti străini. În patria mea există un interes foarte mare pentru studiul limbii romîne şi pentru patria dv., pentru cultura ca şi pentru politica externă şi internă a ţării. Sper să-mi pot aduce contribuţia la lărgirea acestui interes.

P. NEUHOFER: — Studiile de limbă romînă au o tradiţie veche în Germania, dar pînă acum interesul era mai mult pentru lingvistică Acum el s-a extins şi asupra literaturii, după cum există un interes crescînd pentru viaţa poporului dv. despre ale cărui realizări se aud multe. Ceea ce întîlnim aici depăşeşte însă toate aşteptările. Un motiv în plus pentru a depune străduinţi să răspundem acestui interes. Directorul institutului nostru, care a fost şi el anul trecut la cursurile de la Sinaia, şi-a propus extinderea cursurilor de literatură.

R. SCHOBER: — Şi institutul nostru are o veche tradiţie în învăţămîntul de limbă romînă şi ne bucurăm că sîntem primul institut din Europa care după război a redeschis secţia de limbă şi literatură romînă. Relaţiile de prietenie sînt dintre cele mai bune, lingviştii dv. ne-au făcut vizite în toţi aceşti ani şi sîntem pe cale de a lărgi secţia romînă. De altfel ştiţi desigur că la noi există o secţie specială de limbă şi literatură romînă şi în cadrul Academiei. Cred că studiile de romînă sînt şi o îndatorire pentru noi întrucît interesul pentru ceea ce este romînesc se dezvoltă neîncetat.

ÎNTREBARE: — Cum priviţi cursurile din punctul de vedere al relaţiilor dintre popoare, al necesităţii întăririi prieteniei dintre ele şi a păcii în general.

IURI ZAIUNCIKOVSKI: — Cred că cursurile de vară din Sinaia aduc o contribuţie mare în stabilirea de relaţii prieteneşti între profesorii şi studenţii din diferite ţări. Asta se datoreşte atmosferei de prietenie care există la aceste cursuri. Cred că aceste relaţii vor fi prelungite şi dezvoltate şi pe mai departe pentru întărirea prieteniei personale şi a păcii generale.

K. L. SELIG: — Cursurile de la Sinaia constituie o contribuţie la cauza păcii şi prieteniei între popoare, lucrul cel mai important pentru toată lumea în momentul de faţă. Voi face tot ce e posibil din partea mea pentru a dezvolta relaţiile dintre Romînia şi S.U.A. şi de a îmbunătăţi învăţămîntul de limbă şi literatură romînă în universităţile din S.U.A

E. CLOSE: — Cel mai bun mijloc de a cunoaşte şi de a înţelege oamenii este de a-i cunoaşte la ei acasă, ceea ce a fost, poate, unul din aspectele cele mai preţioase ale acestor cursuri. Mă gîndesc ca, la întoarcere, să le vorbesc concetăţenilor mei despre impresiile acumulate în Romînia, impresii foarte bogate şi multe neaşteptat de interesante. Sper că toţi vor fi la fel de încîntaţi de această ţară frumoasă, de locuitorii ei.

H. DUMREICHER: — Mi-au plăcut mult gazdele. Mă refer în primul rînd la locuitorii satelor unde ne-am oprit şi cu care am purtat discuţii. Îmi place, de asemenea, viaţa tumultoasă ce se observă în oraşele dv. şi văd că dezvoltarea Romîniei se face cu paşi repezi .Sper că dezvoltarea legăturilor culturale dintre Austria şi Romînia va cunoaşte o dezvoltare mare în viitor nu numai pentru lingvistică dar şi pentru literatură. Au fost deja o seamă de contacte culturale: „Rapsodia romînă", de exemplu, a dat spectacole admirabile la noi. Seminarul de aci va contribui ca aceste legături să devină şi mai strînse.

R. SCHOBER: — Relaţiile între popoare sînt lucruri gingaşe. Există întotdeauna posibilitatea unor neînţelegeri şi trebuie făcut totdeauna un efort pentru a le evita. Cred că asemenea cursuri de vară, ca cele din Sinaia, sînt o posibilitate extraordinară de a se cunoaşte, de a reînnoda prietenii, de a se înţelege mai bine, de a asigura şi prin această manieră pacea de care cu toţii avem atîta nevoie.

A. J. HENRICHSEN: — Sînt cu totul de acord cu d-na Schober cînd afirmă că pentru a trăi în pace trebuie să-ţi cunoşti semenii bine şi să nu ai prejudecăţi cu privire la oamenii altor naţiuni. Sub acest raport, întîlnirea de la Sinaia mi se pare foarte importantă. Dovadă că asemenea contacte personale sînt importante şi utile este faptul că sîntem aici împreună reprezentanţii a nu ştiu cîte ţări şi ne înţelegem toţi foarte bine.

G. GRONDA: — Cred că dialogul este necesar pentru realizarea unei prietenii şi cred că nu poate exista prietenie dacă nu există cunoaştere. În acest sens, Sinaia este un ajutor pentru noi toţi de a ne cunoaşte, de a ne înţelege şi de a munci pentru pace.

P. NEUHOFER: — Sînt foarte fericit de a putea intra în contact direct cu poporul romîn, dar ceea ce găsesc, de asemenea, de foarte mare valoare aci este şi posibilitatea stabilirii unor contacte cu oameni aparţinînd multor naţiuni care se văd din nefericire foarte rar la noi în R.F.G. şi că, deci, se poate proceda la o dezvoltare a acestei munci comune necesare păcii, la o dezvoltare a prieteniei. Dacă mi-aţi permite, m-aş referi la cursurile de la Sinaia, inversînd un dicton care se aude adesea în Romînia: „Pace şi prietenie", şi care ar suna deci: „Prietenie şi pace".

Oaspeţii noştri ar mai fi avut multe de spus. O sonerie însă anunţă intrarea la cursuri. Ne-am luat la revedere, interlocutorii noştri rugîndu-ne să transmitem un salut prietenesc cititorilor „Magazinului".

C. GHEORGHIU

In pragul marii sărbători

(Urmare din pag. 1)

20 de ani... Adăugați la vîrsta unui om sînt mulți, adăugați la istoria unui oraș sînt foarte puțini. Dar chiar din optica care-i desparte, există o trăsătură comună care identifică omul cu orașul: NOUL. Noul care a pătruns în acea primă zi de august liber, în viața omului și totodată în viața orașului.

Acel nou care răzbea atunci prin moloz de dărîmături și amărăciuni de război, are azi linie și contur în viața orașului, rezonanță și căldură în viața omului. Îl întîlnești în fiecare minut, în inima fiecărui bucureștean, la fiecare pas, în fiecare colț de București.

Pornești de la Ciurel, bariera urbană a Dîmboviței, și mergi pe firul ei: de o parte se întind pe multe sute de metri uzinele „Semănătoarea" cu halele ei noi și spațioase, adevărată cetățuie a industriei moderne. Puțin mai sus, centrala Grozăvești vorbește despre modernizarea acelor cartiere — altădată mărginașe sau inexistente — spre care rețeaua subterană de conducte transportă căldura în mii de apartamente. Pe partea cealaltă, se înalță în liniștea albului exterior noua clădire a Institutului de cercetări hidrotehnice. Alături, se desfășoară stăpînitoare și policromă, tinerețea orășelului studențesc de la Grozăvești, care împletește în interioare moderne străvechea știință a lui Euclid, cu exactitatea mașinilor electronice de calcul. Mergi agale, privind cu nesaț noul, concretizat în beton și sticlă, în înălțime și culoare. Pe lîngă tine trece un grup de studenți: îți urmărește privirea îndreptată spre casele lor — te cred probabil provincial, căci ei s-au obișnuit cu noul decor pe care-l cred existînd de cînd lumea. Și rid:

— De ce rizi, Rodica?

— Dar tu de ce rizi?

— Nu știu, așa mi-a venit!

Nu rid ei, rid cei 20 de ani ai lor, fără să simtă nevoia să se justifice sau să motiveze.

Pornești de la altă poartă bucureșteană: din Gara de Nord. Și ai fi tentat să crezi că aici n-ai ce găsi nou, dacă locomotivele Diesel românești nu ar aduce mii de călători din toate colțurile țării, pe căi fără fum. Părăsești gara și intri în piață: trei mari artere — B-dul Dinicu Golescu, B-dul Gării de Nord și B-dul Duca — își etalează în soarele de august blocuri înalte și moderne, cu geamuri sclipitoare și balcoane încărcate de flori, care se continuă mult dincolo de gară — pe Calea Griviței, cunoscută cu 20 de ani în urmă ca una din cele mai amărîte mahalale ale Bucureștiului. Mahalaua de altădată nu mai există — i-a luat locul un nou cartier. Dar care nu mai este atît de nou...

Pentru că NOUL zilelor noastre are în fapte, grade de comparație: nou, mai nou, cel mai nou. Cartierul Griviței e nou, Mihai Bravu mai nou și Balta Albă cel mai nou. Și totuși nu e așa! Pentru că superlativul presupune unicatul, pe cînd Bucureștiul oferă, chiar la superlativ, mai multe elemente. Într-adevăr, constructorii au depășit pe grămătici, înălțînd simultan în multe colțuri de București cartiere noi: Giurgiului, Jiului-Pajura, Scînteia, Șerban Vodă, Pieptănari... De foarte puțin timp au deschis un alt mare șantier — Berceni-sud, care va fi o altă poartă a Bucureștiului, de data aceasta spre drumurile de la Dunăre. Și tot constructorii au intervenit și în lexic: au introdus magistralele, în vorbirea curentă și în geografia orașului. Noțiuni noi...

Iar NOUL are nume concrete: se numește „Danubiana", antene de televizor, Drumul Taberei, complexe de deservire, „Electronica", troleibuze și autobuze românești, Combinatul de la Pipera, școli serale, Sala Palatului R.P. Române, artiști amatori, cartierul Floreasca, universități muncitorești, „Automatica", spectatori... Poate că ultimul cuvînt s-a strecurat din fuga condeiului? Nu — pentru că există și o noutate care se măsoară în cifre. De pildă, aceasta: 1 273 500 spectatori la 3 122 spectacole profesioniste date în București doar în primele 6 luni ale anului. Cifra, dincolo de a măsura numai cantitatea, vorbește și despre o altă calitate: spectatori noi, într-un teatru nou, cu piese noi.

Și fiecare nume al noului reprezintă încă un laur la cununa marii sărbători de mîine. Pentru această sărbătoare s-au făcut expoziții („Locuri și case din București legate de lupta P.C.R.", „Bucureștiul de ieri și de azi oglindit în arta plastică", „Peisajul bucureștean în pictura contemporană" etc.), s-au pregătit spectacole, s-au inițiat conferințe („20 de ani de măreță realizări", „București — inima țării", „Dezvoltarea armonioasă a regiunilor patriei" etc.), s-a organizat parada portului românesc, s-au pregătit serbări, s-au adus milioane de flori din sere și grădini... Pentru sărbătoarea de mîine.

Dar oricîtă muncă i s-ar fi închinat, ea n-ar fi putut să-i dăruie o strălucire mai deplină ca acel NOU, pe care-l întîlnești la tot pasul: pe străzi, pe fețe, în case, în inimi. Acel NOU pe care fiecare a început să-l clădească acum 20 de ani, din muncă și hărnicie, din dragoste și încredere — asigurîndu-i triumful la sărbătoarea de mîine. Sărbătoare care a început, de fapt, cu 20 de ani în urmă.

Pia RĂDULESCU

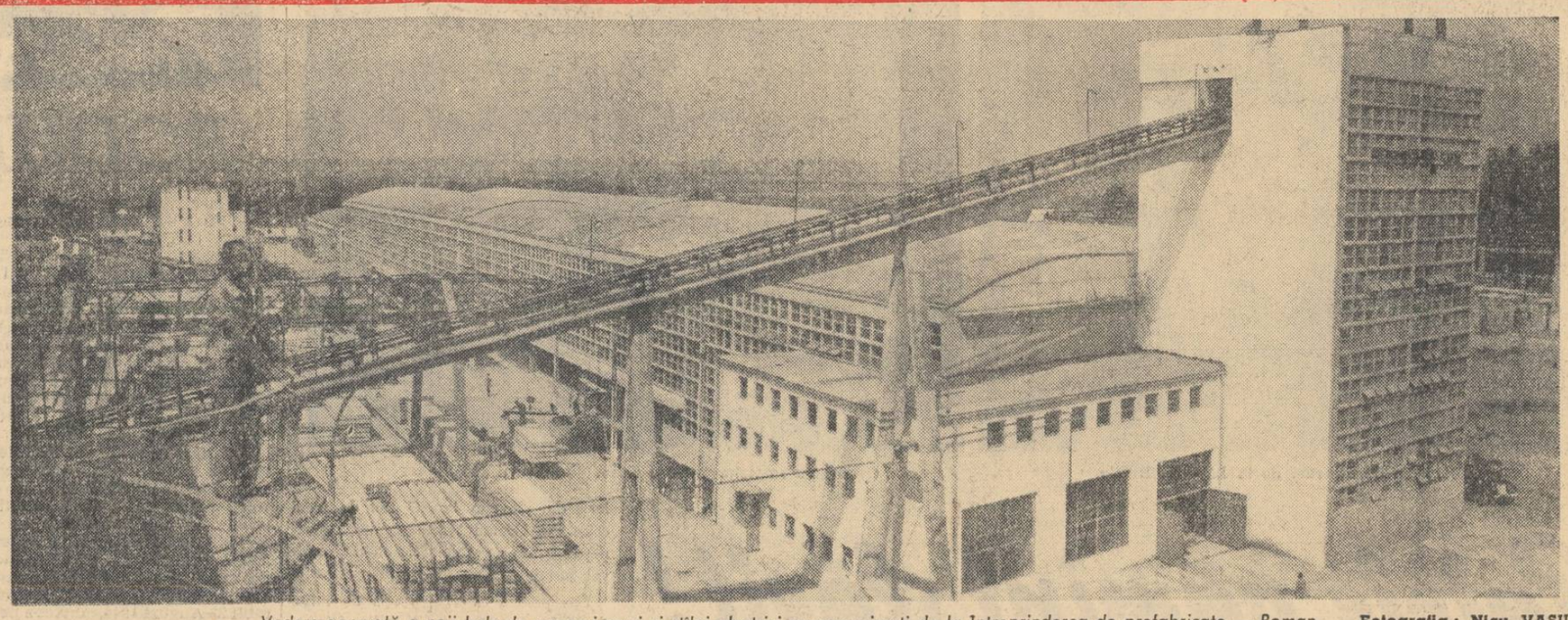

Vedere generală a noii hale de panouri mari și stîlpi electrici precomprimați de la Întreprinderea de prefabricate — Roman

Fotografia: Nicu VASILE

La noi, în orașul-șantier

Echipa de fierari betoniști condusă de Nemety Alexandru, participantă activă la reconstrucția orașului Piatra Neamț

Fotografia: Simion POMPEI

Întîmplarea a făcut să însoțesc, de curînd, prin Piatra Neamț, un grup de excursioniști dintre iubitorii de drumeții care au ținut neapărat să cunoască și acest important centru turistic.

Întrebarea mi-a fost pusă de-a dreptul:

— Ce este vrednic de văzut în orașul dumneavoastră?

Oh, dragi tovarăși, dacă ați ști ce răsunet au avut în mine cuvintele acestea!

Piatra Neamț merită a fi văzută mai ales prin ce e nou în acest oraș, prin ceea ce au creat oamenii săi în cei 20 de ani de la eliberare. Iată aici, în centru, o nouă arteră. Având într-un cadru un adevărat palat al telefoanelor, iar în celălalt, pe fundalul Muntelui Petricica, unul din blocurile-turn, noua arteră este străjuită pe dreapta de impozante blocuri cu cîte 8 și 9 etaje, toate primind, de foarte puțină vreme, în apartamentele lor moderne numeroase familii de muncitori și de intelectuali, iar pe stînga vasta schelărie a unui hotel turistic internațional — cea mai înaltă și în curînd cea mai impunătoare și mai frumoasă clădire a orașului.

Știți ce nume poartă străzile în orașul meu? Să vă dau două exemple: o cale a Chimiei, o alta a Viitorului. Inspirate, nu? Da, fiindcă aici locuiesc și vor locui — în blocurile care se ridică în ritm vertiginos, — chimiștii de la Săvinești și Roznov, cei ce produc relonul, melana, amoniacul, azotatul de amoniu. Iar dincoace, pe strada Viitorului (unde în martie încă era o piață de alimente) este aproape gata o școală cu două etaje, cu 24 de săli de clasă, care peste cîteva săptămîni își vor deschide larg ușile pentru sute și sute de copii.

Dar, să pornim și mai departe, prin oraș. Haideți cu mine! Să trecem prin Piața sfatului popular, acum creată — și blocurile, și complexul comercial, și căile de circulație — și să ieșim pe lîngă policlinică, pe o stradă liniștită. Vedeți florile de pe amîndouă părțile, de-a lungul trotuarelor? Sînt opera mîinilor gospodarilor și gospodinelor orașului. Vom trece „Peste Vale", dincolo de Bistrița. Restaurantul „Căprioara" e în reconstrucție și ce mîndru va arăta nu peste mult timp! Dar iată mai încolo, pe lacul de curînd format prin închiderea Bistriței cu un nou stăvilar, cum lunecă bărcile. Un nufăr enorm își deschide petalele undeva nu departe de mal. E un bufet acolo, cu tot ce trebuie. Aici se poate petrece o oră plăcută. Sau poate vreți să urcăm în parcul Cozla? Să trecem pe lîngă grota care adăpostește trei urși carpatini din specia cea mai falnică, pe lîngă un mic parc de distracție a copiilor, și să ieșim la terasa cărcia în mod curent i se zice „Cercul gospodinelor" sau și mai sus la „Trei coline". Jos, se vede splendid orașul.

Numărați-i blocurile, dacă vreți, de aici se văd foarte bine: sînt zeci și zeci. În spre soare-răsare: retorte, turnuri și coșuri înalte, dantelării de metal strălucind — Uzina de fire și fibre sintetice Săvinești și Combinatul de îngrășăminte cu azotat Piatra Neamț. Iar către apus: Valea Bistriței, cu satele înșirate ca mărgelele pe ață, dar mai elocvent cu lacurile, canalele și hidrocentralele producînd energie electrică. Bîtca Doamnei, Pîngărați, Stejaru ori, încă în construcție — Vadurile. Și în depărtare, Ceahlăul.

Nu-i așa că e frumos? Da, la noi, la Piatra Neamț, în orașul-șantier, totul e vrednic de văzut.

Nichita BISTRICEANU

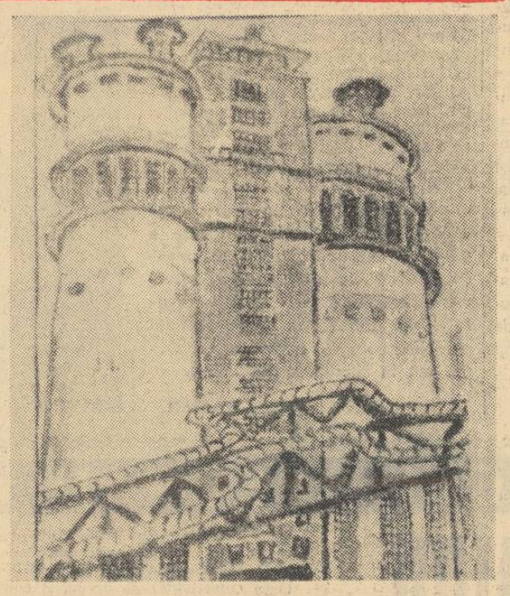

Turnurile de granulare ale Combinatului de îngrășăminte cu azot Piatra Neamț

văzute de Simion VASILIU-CHINTILĂ

DRUMURILE BĂRĂGANULUI

23 AUGUST XX

Drumuri noi s-au deschis în Bărăgan. Să pornim pe ele să le reconstituim traiectoriile, să le descifrăm sensurile. Să vedem, de pildă, ce ne așteaptă la capătul acestei șosele care, răsărind deodată înainte la marginea satului Fundulea și cotind-o spre dreapta se pierde în pădurea de porumburi. Mai întîi dăm cu ochii de niște clădiri care de departe ar putea fi luate drept o școală, cu anexele sale, ori un complex de laboratoare. De fapt, sînt și una și alta, însă pentru a le preciza rosturile trebuie să privim imaginea în ansamblul său, căci din ea fac parte și aceste turnuri semețe care împung cerul cu vîrfurile lor, și aceste ogoare cu graminee de toate speciile și soiurile și chiar și aceste trepieduri ciudate, care, zvîcnind, aruncă în jurul lor jerbe de apă și de curcubee. Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice pe care-l avem în față, constituie el însuși rezultatul unui lung drum parcurs și în același timp un punct de plecare a numeroase căi spre orizonturi felurite. Ca să se ajungă la el a fost nevoie să se formeze numeroși specialiști cu înaltă calificare în diferitele compartimente ale producției agricole, să se procure mijloacele de cercetare moderne, să se studieze întreaga experiență pozitivă pe care ne-au lăsat-o drept moștenire eminenții noștri înaintași, să se preia ceea ce s-a creat valoros dincolo de frontarii. O dată înființat, institutul a jucat și joacă rolul de pionier, lucid și temerar deopotrivă, în modernizarea agriculturii Bărăganului, și nu numai a lui. În laboratoarele sale se elaborează după numeroase și variate confruntări, diverse scheme, un fel de invitații de logodnă adresate soiurilor și liniilor de plante pentru ca, prin încrucișări, să se creeze noi hibrizi și soiuri cu însușiri superioare. Procesul este continuat în cîmp unde are loc de fapt mariajul și unde se zămislesc, într-o sinteză la care iau parte pămîntul și soarele, apa și îngrășămintele, atît ea și atît plante noi cu caracteristici valoroase. Nu există gospodărie în Bărăgan sau în regiunile care prezintă aceleași caracteristici de climă și de sol, în care să nu fie cunoscuți și folosiți hibrizii dubli cu numerele 208 și 405 care s-au produs aici.

Porumbul, copil favorit în împărăția verde de la Fundulea, nu este totuși singurul care se bucură de atenția ameliboratorilor. Grîul, sfecla de zahăr, floarea-soarelui, mazărea, plantele de nutreț își au și ele un loc bine stabilit în tematica de cercetare și pe cîmpurile destinate încercărilor. Din rîndul lor s-au și conturat cîteva linii și soiuri care poartă pecetea marilor creații și care se pot alinia la start cu produsele similare de peste hotare. Îndeobște cam tot ce ne-a furnizat pînă acum Fundulea a avut darul să deschidă producției perspective nebănuite. Un singur amănunt: hibrizii dubli de porumb înregistrați în cataloage sub această marcă de fabricație, sînt în stare să producă, în condiții corespunzătoare de agrotehnică, de două-trei ori mai mult decît dădeau obișnuit vechile soiuri. De notat însă că acestea nu sînt limitele maxime. Oamenii de știință care muncesc aici rezervă colegilor lor de glie din unități, numeroase alte surprize plăcute. Institutul de la Fundulea ni se relevă deci ca un loc al confluiențelor, Aici se studiază în toată profunzimea lor problemele pe care le ridică azi producția agricolă și în același timp se trimit numeroase sonde în întîmpinarea viitorului, aici realitatea cotidiană, imediată, se interferează cu visul incandescent.

Dar oricît de pasionante ar fi lucrurile pe care le puteam afla în acest punct, nu ne vom opri totuși la Fundulea. Alte și alte trasee ne chemă în largul vastei cîmpii. De-a lungul lor călătorim ca într-un domeniu al ritmurilor îndrăznețe. Țăranii de aici, urmașii „golășeilor" și ai „pribegilor", au urcat într-o perioadă istorică extrem de scurtă, treptele înțelegerii și, urmînd învățătura partidului, s-au unit în gospodării colective. Forța lor, rezultată din unire, la care s-au adăugat marea putere a mașinilor puse în slujba ogorului și aura de lumină pe care o țese știința agrotehnică devenită în fiecare sat bun de larg consum, toate acestea au integrat cîmpia în șuvoiul impetuos al dezvoltării care a cuprins în treaga țară. În orice sat ne-am opri, ne convingem îndată de acest adevăr. Alegem la întîmplare Sărățenii, situat pe Ialomița, lîngă Urziceni. E o așezare mijlocie care a cunoscut în anii noștri momentele importante al împroprietăririi, al constituirii unor grupe de într-ajutorare, al formării unor întovărășirii și al aderării întregului sat la gospodăria colectivă, momente care aparțin vieții tuturor satelor țării noastre. Cronica modernă a Sărățenilor de la 1960 încoace, de cînd satul e colectivizat, cuprinde noi pagini scrise la dimensiunile proprii epocii noastre. În patru ani, aplicîndu-se metode raționale de lucrare a cîmpului, s-a ajuns ca recoltele să se dubleze. Tot în această perioadă s-a reînnodat firul vechii tradiții a oieritului și s-a creat o datină nouă: aceia a creșterii vacilor. Și mai sînt și alte fapte care cer să fie relevate. Pînă încoace aproape de zilele noastre, bunăoară, dacă cineva ar fi vrut să aleagă o emblemă pentru Sărățeni, aceasta ar fi trebuit să fie, fără discuție, cumpăna, deoarece era lucrul pe care-l întîlneai aici cel mai des. Acum, această ingenioasă născocire a străbunicilor noștri, este pe cale să devină obiect de muzeu. În sat s-au săpat puțuri cu pompe, iar pentru ferme gospodăria a construit un castel hidraulic și adăparea se face în toate grajdurile automat. Schimbări mari s-au produs în configurația reliefului. Lîngă apa lalomiței și mai încoace, unde terenul era drept ca masa, au apărut niște dîmburi: sînt dîgurile de la canalele ce s-au săpat, nu de mult, pentru orezărie și pentru grădina de legume. În schimb, colinele care străjuiesc intrarea în sat dinspre șoseaua națională, dispar încetul cu încetul. Neșansa lor este că au pămînt bun pentru construcții și, cum în localitate se ridică mereu alte și alte case noi, sute de tone sînt dislocate pentru a fi transformate în cărămidă. Înainte, de primăvara și pînă toamna tîrziu, țăranii duceau dorul banului iar cînd scăpau la recoltă o vindeau pe nimica toată. Astăzi, gospodăria dezvoltîndu-se rapid și dobîndind venituri de multe milioane de lei anual, fiecare membru al ei are parte de o retribuție corespunzătoare muncii depuse și rezultatelor dobîndite, astfel creîndu-li-se condiții de viață din ce în ce mai îndestulată. Satul își are profesorii săi, inginerii, medicii, contabilii, brigadierii care-i sînt necesari. În zilele noastre, oricine contribuie la sporirea avuției comune se bucură de cinstire și de prețuire. Iar unul dintre fiii satului — Gh. Ene, șeful brigăzii de tractoare care deservește gospodăria — poartă pe piept cea mai înaltă distincție cu care poate fi onorat cineva în țara noastră — steaua de aur de Erou al Muncii Socialiste. Nu poți vorbi despre drumurile Bărăganului de azi fără să amintești de cea mai recentă magistrală deschisă aci către sporirea întinderii sale pe seama Borcii și a Dunării. De la Călărași și pînă sus, la balta Brăilei, toată iarna și toată primăvara trecută au uruit zi și noapte screperele, buldozerele, tractoarele. Sălciile au fost smulse, bălțile au fost asanate, iar pe țărm, pentru a se preveni năvălirea apelor, s-au înălțat puternice valuri de pămînt. Pe suprafețele recuperate și care însumează zeci de mii de hectare, a-a semănat porumb. Au luat ființă astfel noi gospodării de stat, adevărate uzine agricole care vor furniza în curînd nu numai cereale ci și carne și lapte în cantități tot mai mari. Pe lîngă o industrie a celulozei din paie care-și are bastionul său la Călărași, pe lîngă o industrie a materialelor de construcții reprezentată prin întreprinderea foarte tînără de la Țăndărei și prin alta mai veche de la Urziceni, Bărăganul se îmbogățește și cu cîteva puternice combinate agroalimentare, concepute după cele mai moderne criterii.

Iată, așadar, încotro merg drumurile noi ale cîmpiei noastre dunărene. După ce-au străbătut mari unități agricole și industriale, holde bogate și sate care-și schimbă înfățișarea în raport cu cerințele epocii mărețe pe care o trăim, ele se unesc pentru a arăta un unic sens. Și chiar dacă această direcție nu o găsim însemnată pe tăblițele indicatoare de la răspîntii, o putem citi ca într-o carte deschisă în inimile oamenilor. Bărăganul, în pas cu țara întreagă, se îndreaptă spre desăvîrșirea construcției socialiste, ca o corabie cu toate pînzele ridicate.

I. MOLDOVEANU

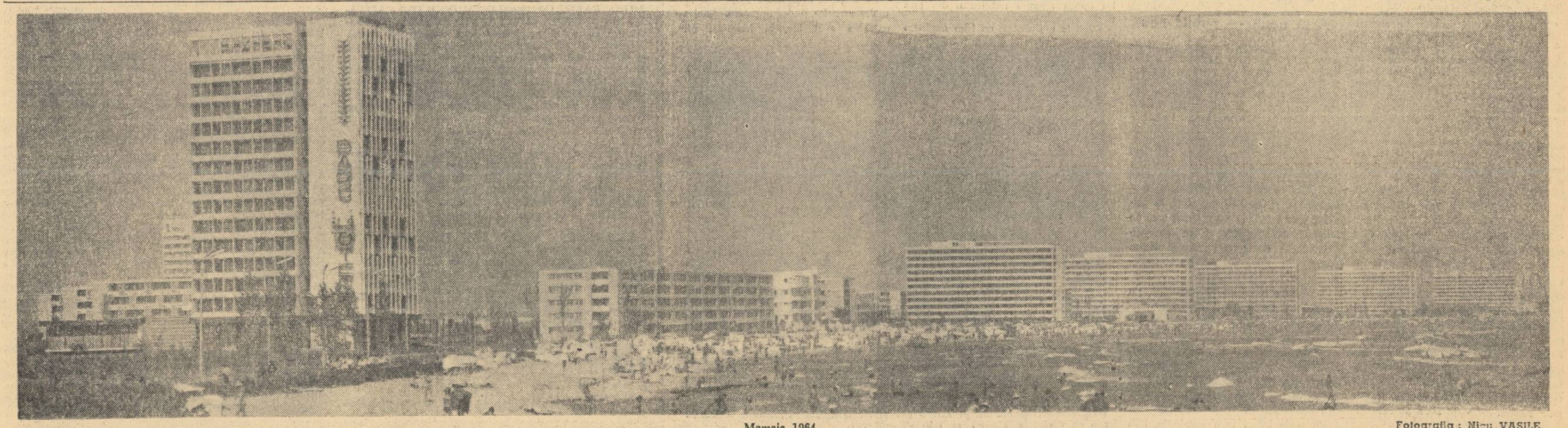

Mamaia 1964

Fotografia: Nicu VASILE

Formația de dansuri de la I.S.C.M. Brăila

Orchestra semisimfonică a Casei de cultură din Sighet

Patrie, pămînt slăvit!

Luminile rampei s-au stins, cortina s-a lăsat peste scena acum pustie și pașii răsună stingheri în holurile acum goale ale teatrului din Lipscani. Dar dacă închid puțin ochii, ba chiar și dacă-i țin deschiși, regăsesc atmosfera zilelor ce abia s-au scurs în atmosfera sărbătorească a Finalei. Artiștii, încărcați unii cu lauri, alții cu încă o experiență bogată, toți deopotrivă însă cu sufletele strălucind de bucurie, au plecat, care spre orașele sau satele lor, care umplind la această oră de seară estradele Capitalei făcînd să răsune ca un ecou prelungit acordurile acestor zile de mare sărbătoare. Căci aceasta a fost, aceasta este de fiecare dată Finala : o mare sărbătoare a cîntecului, dansului, talentului popular.

Cele nouă zile de întreceri pe care spectatorii ar fi vrut să le prelungească, au întrecut toate așteptările. Cine a fost martorul revărsării torentului de cîntece și dansuri, a fost întîmpinat la fiecare ridicare de cortină de marea bucurie ce se citea pe fețele artiștilor, de strălucitoarea lor apariție care grăia despre traiul nou și fericit al oamenilor, despre frumusețea vieții lor îmbogățită de artă, despre orizonturile largi către care privesc. Și mulți spectatori am văzut, înfiorați de caldă emoție, cînd peste sală artiștii au slobozit acel cîntec larg ca și viața noastră nouă : **Patrie, pămînt de aur/ Patrie, pămînt slăvit./ Liberă te-au vrut părinții/ Visul lor s-a împlinit.**

*

Stau în fotoliul de la parterul teatrului și încerc să aleg cîteva dintre momentele mai impresionante, cîteva figuri de artiști pe care aș vrea să vi-i prezint. Dificultatea stă nu în faptul că trebuie să aleg cîtiva din cei 18 000 cîți au fost cu totul, ci în vastitatea, varietatea, necuprinsul lor. Olteni și maramureșeni, moldoveni și bănățeni, dobrogeni și ardeleni; oameni din Vișeu sau de pe Jiu, de la poalele Apusenilor sau de la malurile Dunării, un întreg popor era pe scenă ; buciumași și cimpoieri, șimbrași și țiterași, cîntăreți din frunză și violoncelișți, balerini, coriști, au făcut să răsune pe scenă doine ciobănești și cîntece de bucurie, imnuri de slavă partidului și patriei, strigătul țipuriturilor oșenești, pașii năvalnici ai „Fecioreștii" sau ai „Învîrtitei", ai „Hateganei" sau ai „Oșenescului", ai „Sîrbei" sau ai „Călușului" demonstrînd virtuozitatea, măiestria pe care o presupun dansurile cu temă atît de mult gustate și aplaudate de public pentru conținutul și limbajul lor. Iar brigăzile de agitație... ei bine, brigăzile acestea s-au întrecut pe sine. Venite din orașe și sate dispuse pe întreg cuprinsul țării și vorbind sau cîntînd despre meleagurile lor și marile transformări prin care au trecut în acești 20 de ani, ele au constituit, alături de dansuri și cîntece, o cronică vie a țării noastre, în suișul victorios către înălțimi. Se juca, se cînta dar în fața spectatorului se perinda de fapt țara cu hidrocentrale și furnale înalte, cu păduri de macarale și uzine petrochimice, cu gospodării colective și lanuri ce cunosc recolte pînă ieri permise doar în domeniul fanteziei. Dansatorii și cîntăreții sînt strungari, constructori, colectiviști, marinari, operatori chimiști, țesătoare, tăietori de lemn și plutași, mineri, doctorițe, laminoriști, mecanici de locomotivă. Ei au adus pe scenă, transfigurate la temperatura înaltă a artei, fragmente, aspecte din munca eroică a tovarășilor de muncă, a lor. Și mulți dintre spectatori, bucurîndu-se alături de ei de succesele lor, și-au spus probabil : „Anul acesta sau la anul, trebuie să-mi fac concediul în circuit, trebuie să văd neapărat cutare sau cutare regiune".

Și totuși, la care formații să mă opresc, la care dintre artiști ? Juriul și-a spus doar cuvîntul lui calificat. E greu. Și totuși n-aș putea să nu amintesc de corul de la Fierbinți. Nu pentru că are 250 de persoane (ceea ce e remarcabil) și cîntă frumos, dar pentru că împlinește 20 de ani nu peste multă vreme. Și n-aș putea să nu amintesc de brigada de agitație a slătinenilor, a celor din Tismana sau a celor de la „Vulcan"-București sau de cîntul dulce și grav al tulnicăreselor din „Avram Iancu" sau de jocul celor din Ceanul Mare sau din Stoicănești. A avut probleme greu de rezolvat juriul.

Dar pentru că veni vorba de juriu, să-mi fie iertată o mică indiscreție :

În timp ce cîntecul, jocul, portul popular își răsfață ființa pe scena finalei, desfătînd miile de spectatori romîni și de peste hotare, stîrnind murmure de admirație și ropote nesfîrșite de aplauze, un singur grup de oameni făcea excepție. Așezați în fotoliile lor de la balcon, membrii juriului, printre care s-au numărat personalități remarcabile ale culturii noastre, arborau tot timpul o ținută oarecum solemnă. Calitatea de membru al unui juriu menit să hotărască în chestiuni atît de serioase, nu pare să fie într-adevăr dintre cele mai ușoare. Îi priveam pe toți : compozitori, dirijori, artiști, le vedeam zîmbetul care le lumina fața, dar atît. Obiectivitatea impune și seriozitate. Numai artistul poporului Costache Antoniu mai făcea excepție de la regulă. „Temperamental, am slăbiciuni — ne-a spus el zîmbind. Problema e cum să lichidez aceste „slăbiciuni" cînd din adîncurile scenei izvorăsc atîtea talente și viața e atît de frumoasă ?".

HRONIC

Omule, de cînd dai viețli
Noi culori și noi profiluri ?
— Scriu poemul tinereții :
Are douăzeci de-aprilluri.

Riule, de mult, din unde,
Smulgi luceferi năzdrăvani ?
— Apa vremii îți răspunde :
Au curs douăzeci de ani !

Plaiule, cu zări albastre,
Cîți ani duci fără poveri ?
— Vîrsta libertății noastre :
Douăzeci de primăveri.

Visule, șoim din înalturi,
De cînd slobod zbori spre stele ?
— Zbor de douăzeci de leaturi
Vîrsta cutezanței mele.

Pomule, ți-s mai bogate
Fructele și mai de soi.
— De cînd am în trunchi crestate
Douăzeci de cercuri noi.

Ochiule, ce epopee
Răsfoiești cu încîntare ?
— Noul hronic ce încheie
Douăzeci de calendare.

Brațelor, ce-ați dus în casă
Din stupinele din praguri ?
— Mierea sîrgului, culeasă
De pe douăzeci de faguri.

Și tu, inimă, semeață,
Cu ce aripi urci pe schele ?
— Bat în cuibul meu de viață
Douăzeci de rîndunele !

Anule, torci nopți și zile
Care-n fapte se prefac,
Sau, în teancul tău de file,
Ai strîns rodul unui veac ?

Da, s-a dus de-a berbeleacul
Aritmetica de ieri.
Azi, în evul tînăr, veacul
Are douăzeci de veri !

I. BERG

Prietena mea, cartea

PODUL DE AUR

— Ți-e frică Manolache...

— Nu mi-e frică, dar am început să mă tem, meștere, am recunoscut eu.

— Liniștește-te, a șoptit el și mi-a întors capul de m-a privit pe ascuns în ochi... Cineva are grijă și de noi, Manolache... Altfel, cum crezi tu că o țară întreagă începe să facă un lucru ca ăsta pe care-l facem noi acum..., dacă nu era cineva s-o pregătească, s-o ridice la luptă și să-și ia răspunderea acestei lupte față de popor ?!

Frîntura aceasta de discuție șoptită, de care-și amintește fochistul, pe atunci încă adolescent, se ducea între mecanicul de locomotivă și ucenic, în imediata apropiere a hitleriștilor care urcaseră în locomotivă să-i supravegheze. Trenul încărcat cu muniție și un mare număr de fasciști nemți, se afla în acel memorabil 23 August 1944, undeva pe drumul dintre Moldova și Ploiești. Mecanicul, care avea legătură cu partidul (cîteva episoade anterioare îl înfățișează contribuind la transporturi de arme, operație pe cît de riscantă pe atît de necesară în pregătirea de către partid a insurecției armate), a primit însă o sarcină precisă : trenul nu are voie să parvină la Ploiești decît numai în parte și anume cu acea parte a vagoanelor care conțineau muniția necesară apărătorilor Ploieștiului. „Pasagerii" însă trebuiau împiedicați, cu orice preț, să ajungă în oraș, căci ar fi făcut joncțiunea cu trupele hitleriste deja superioare numericește, aflate în Ploiești. Dar cum să realizeze mecanicul acest lucru cînd nemții, puternic înarmați, au năvălit în tren instalînd armamentul pe acoperișuri și la ferestrele vagoanelor ?

Lucrul, la o primă analiză imposibil de realizat, va fi dus însă la capăt de oameni devotați cu trup și suflet partidului și patriei. Iar cititorul va asista de-a lungul a cîteva zeci de pagini, la palpitanta cursă realizată de mecanic sub amenințarea automatelor El va trebui, cu riscul vieții sale, mai întîi să întîrzie prin diverse mijloace mișcarea trenului, iar apoi, pe parcurs, după ce îi va fi comunicat planul comandamentului formațiunilor de luptă patriotice, să gonească fără oprire pînă la un punct anume unde este pregătită capcana.

Povestirea este emoționantă prin însăși desfășurarea ei dar, și mai ales prin modul în care **AUREL MIHALE** a suprins nu numai acțiunea mecanicului ci și contribuția modestă dar hotărîtoare a altor muncitori, șefi de gară, impiegați de mișcare care primind cuvîntul de ordine dat de partid nu pregetă o clipă în îndeplinirea misiunii lor primejdioase.

Și astfel asistăm de fapt la o mare acțiune colectivă în care zeci și zeci de oameni deveniți ostași ai insurecției armate acționează, în acea zi, sub conducerea partidului, pentru salvarea țării.

Aceasta este povestea fochistului. Ei i se alătură în volum povestirile altor oameni care reînvie în relatările lor momente ale insurecției. În **„Podul de aur"**, un fost caporal, comandant de tun, își aduce aminte de modul în care unitatea sa a luptat pentru apărarea unui punct cheie al apărării capitalei : podul de la Băneasa. Un sergent povestește cum a decurs împresurarea și capturarea comandamentului aviației militare germane (**„Primul asalt"**) ; un grănicer își aduce aminte în **„Foc la graniță"** de încleștarea cu nemții în dreptul pichetului său aflat pe Dunăre ; un țăran povestește acțiunea de luptă întreprinsă de populație și un grup de ostași, undeva, într-un sat din țara Crișurilor, situat pe granița artificială impusă de odiosul dictat de la Viena ; în sfîrșit, în povestea cea mai amplă din volum (**„Sfîrșitul bătăliei"**) este descrisă minuțioasa pregătire și desfășurare a luptei împotriva trupelor hitleriste de la Constanța, trupe fortificate într-unul din cele mai puternice bastioane ale lor din țara noastră. Atmosfera generală a țării în ajunul lui 23 August 1944 și a zilelor ce-au urmat, lumea de oameni simpli, cu gîndurile, frămîntările, dar mai ales cu dragostea lor față de patrie și încrederea, devotamentul față de acea forță supremă pe care o simt aproape, încurajîndu-i și organizîndu-i în vederea luptei finale pentru eliberarea țării, sînt oglindite fidel în cartea lui Mihale. Unii dintre ei, cad în bătălie precum Nicoară sau cazangiul de la Ateliere sau Bulgăre sau locotenentul Dumitrescu, alții, cei mulți, inclusiv povestitorii, merg înainte pînă la victorie, toți laolaltă scriind însă, cu sîngele și viața lor, noua istorie a țării.

Ideea de a aduce mărturia unor participanți la marea încleștare, mărturie ce poartă amprenta autenticității precum și relatarea simplă, fără literaturizare a acestor mărturii, ni se pare interesantă, cititorul avînd astfel posibilitatea să urmărească faptele, acțiunile așa cum s-au desfășurat ele. Meritul cărții constă în aceea că din povestirile acestor oameni se încheagă un fragment din marea frescă a istoriei eroice a insurecției armate, cu ajutorul căruia cititorul intră în atmosfera insurecției, în starea de spirit a maselor populare din acele zile. El are prilejul astfel să pătrundă în resorturile adînci ale mișcării, să asiste la ridicarea în masă a poporului și armatei și să-și explice mai bine fenomenul izolării, fărîmițării și înfrîngerii hitleriștilor în acele zile. Loviturile venite concomitent și din toate părțile, împotriva hitleriștilor, reflectă încă o dată uriașa capacitate organizatorică de care a dat dovadă Partidul care a gîndit, pregătit și condus răsturnarea istorică începută prin dezlănțuirea insurecției armate, acțiune revoluționară urmată de întreg poporul muncitor care s-a ridicat ca un singur om la chemarea partidului.

Mînzu RADIAN

în aceste zile în librării

Folosind un mare număr de documente cinematografice autentice, filmate de către operatori romîni și străini, filmul „PAGINI DE ISTORIE" reconstituie drumul glorios străbătut de către poporul nostru, sub conducerea comuniștilor, în lupta pentru eliberarea țării de sub jugul fascist și înfăptuirea grandioasei opere de construcție socialistă. În cadrul de mai sus, recunoaștem o imagine caracteristică elanului cu care masele au pornit imediat după 23 August 1944 afirmîndu-și hotărîrea nestrămutată de a clădi o viață nouă.

CINEMATOGRAFIA ROMÎNEASCĂ
în plină înflorire

Ziua insurecției armate din august 1944 i-a aflat pe operatorii cinematografici patrioți alături de cei care-și vărsau sîngele pentru eliberarea patriei. Lor le datorăm cadrele istorice care ne prezintă astăzi clipele înălțătoare și eroice surprinse în timpul luptelor antifasciste din Capitală. În săptămînile și lunile următoare ei au plecat pe front, urmînd marile unități ale armatei romîne care, în colaborare cu armata sovietică, au eliberat Ardealul, au luptat vitejește pe teritoriile Ungariei și Cehoslovaciei. În țară, ochiul cinematografic al operatorilor de actualități a reținut momente esențiale ale luptelor pentru cucerirea puterii.

Forțele încă firave, dar devotate cauzei unei cinematografii naționale, puse în slujba intereselor poporului, au urcat treptele cuceririlor istorice, dobîndite sub îndrumarea partidului. În primii ani ai dezvoltării ei, cinematografia artistică sorbea forțe și elan din energia tineretului, care venea din toate colțurile țării pe șantierele muncii voluntare. La Bumbești-Livezeni, pe acest șantier cu zeci de mii de tineri, a fost realizat primul film artistic romînesc inspirat de viața nouă pe care începeam să o construim.

Artă nouă — public nou

Adeseori, cineaști sau producători de peste hotare care ne vizitează sînt surprinși de faptul că în vreme ce în alte țări ale lumii se înregistrează fluctuații și scăderi ale frecvenței publicului în sălile de cinema, la noi are loc o creștere neîntreruptă a numărului spectatorilor. Într-adevăr, cifrele confirmă că, dacă pe deoparte numărul premierelor cinematografice este astăzi de 165 (față de 106, de pildă, în 1956), numărul spectatorilor a crescut de peste cinci ori. Dacă în anul 1948 pășeau în cinematografe 37 152 000 spectatori, în momentul de față vin anual două sute de milioane de spectatori. Cifra este edificatoare — ea nu mai necesită niciun comentariu dacă o raportăm la populația țării.

Explicația afluxului de spectatori o aflăm — e simplu — în revoluția culturală, care a dus aparatul de proiecție și caravana cinematografică pînă în cel mai îndepărtat sat. Producem astăzi, la „Tehnocin" aparataj cinematografic pentru pelicule de diferite lățimi, cu obiective destinate ecranului normal și lat. Un număr de 76 de caravane colindă acele locuri greu accesibile, fără săli de proiecție permanente. Creșterea rețelei cinematografice a mers, totodată, în pas cu opera de construire a unor noi și moderne edificii culturale, veritabile așezăminte cinematografice care favorizează respectul pentru film ca pentru oricare alt spectacol de cultură. Față de 258 de unități cinematografice pentru peliculă de 35 m.m. și 75 pe 16 m.m. existente în 1948, la naționalizare, rețeaua cinematografică dispune astăzi de 483 de unități pe 35 m.m. și 4821 pe 16 m.m. Creșterea masivă — de la 75 la 4821 — marchează tocmai pătrunderea filmului în mediul sătesc. De altfel, Festivalurile filmului pentru sate, devenite o tradiție în ultimii ani în decursul iernii, întrunesc, la fiecare ediție, milioane de spectatori.

...Și creații de prestigiu

Înzestrate după ultimele cerințe ale tehnicii, platourile de la Buftea pot reproduce în condiții de studio construcții de amploare, pot executa filmări pentru ecran normal și lat din cele mai complicate precum și sonorizări de mare rafinament artistic, în vreme ce laboratoarele studiourilor „București" și „Al. Sahia" realizează developarea și multiplicarea peliculelor de toate mărimile și calitățile în alb-negru și color. Datorită acestor posibilități create, filmul nostru artistic și documentar a putut cunoaște în răstimpul cîtorva ani o creștere calitativă care l-a impus atenției publicului din țară și de peste hotare.

Dacă la noi, acum, un film romînesc este văzut în intervalul cîtorva săptămîni de sute de mii de spectatori — filme ca „Lupeni 29" și „Tudor" au depășit 8 și, respectiv, 5 milioane de spectatori ! — peste hotare ele adună în săli alte zeci de milioane de cinefili. În prezent filmele noastre sînt exportate în aproximativ 40 de țări și au dobîndit cam tot atîtea premii la Festivaluri și competiții internaționale. Pe bună dreptate, cunoscutul critic francez Georges Sadoul scria nu de mult : „În ultimii ani Bucureștii asistă la o bruscă înflorire a unor producții cinematografice de calitate superioară". Dar aprecierea sa nu este izolată. În acești ani, presa cinematografică din numeroase țări a consemnat și comentat izbînzile artistice ale filmelor noastre în vreme ce Veneția, Cannes, Karlovy Vary, Moscova, Oberhausen, Tours, San Francisco, Santiago de Chile, Mar del Plata, Vancouver, Edinburg, New Delhi, Bordighera, Padova, Belgrad, Gijon, Salonic — reședințe ale unor festivaluri internaționale de prestigiu — au cunoscut succesul filmelor românești de lung sau scurt metraj, încununîndu-le cu distincții valoroase.

Emulație și perspective

Cinematografia romînească a intrat în perioada maturizării ei. Pătrunderii tot mai adînci a problemelor actualității și exprimării lor originale, cu mijloacele unor genuri variate, îi corespunde o creștere continuă a producției filmelor artistice și documentare. Anul acesta a avut loc, la Mamaia, primul Festival al filmului romînesc. Principalii creatori ai filmului „Lupeni 29" au fost distinși cu Premiul de Stat. În sfîrșit, ca o recunoaștere a meritelor cinematografiei noastre și a afirmării ei pe plan mondial, Federația Internațională a Asociațiilor producătorilor de filme a luat hotărîrea ca, începînd din 1966, să aibă loc la Mamaia Festivalul Internațional al filmului de animație — prin alternanță cu cel de la Annecy (Franța).

Aflată în plină dezvoltare, marcîndu-și o prezență activă în cinematografia mondială — cinematografia romînească a parcurs un frumos drum de creație și are deschise orizonturi largi de continuă dezvoltare.

Eugen ATANASIU

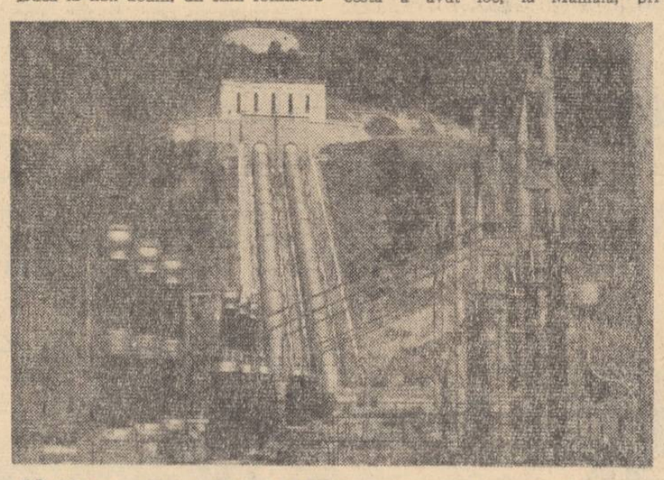

O altă producție a studioului „Al. Sahia", prezentată în premieră în aceste zile pe ecrane, se intitulează „ROMÎNIA — ORIZONT 1964". Străbătînd de la un capăt la celălalt pămîntul romînesc, operatorii i-au consemnat pe peliculă color frumusețli tradiționale care dobîndesc un farmec proaspăt prin îngemănarea lor cu noile edificii ale civilizației socialiste. O imagine tonică, pilduitoare pentru Romînia de astăzi : omul — stăpîn al puterii, energiei și luminii pe care o dezvoltă o industrie înfloritoare aflată în pas cu cerințele științei și tehnicii moderne.

MICUL ECRAN

Săptămîna

DUMINICĂ 23 AUGUST

În jurul orei 8.00 : TRANSMISIUNE DIN PIAȚA AVIATORILOR A PARĂZII MILITARE ȘI A DEMONSTRAȚIEI OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ CU PRILEJUL ZILEI DE 23 AUGUST. 20.00 Oratoriul Eliberării, ecranizare după poemul lui Eugen Jebeleanu. 20.30 Reportajul filmat de la parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală. 20.45 Douăzeci de ani de pictură romînească. Bilanț al realizărilor noastre în domeniul picturii — documentar produs de Studioul cinematografic „Alexandru Sahia". 21.00 Stele de august. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

LUNI 24 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.25 Pentru copii : Vacanța în cîntec. 20.00 Spectacol cultural-sportiv organizat în cinstea celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei. Transmisiune de la Stadionul Republicii. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

MARȚI 25 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Tineri gimnaști. Întîlnire cu cîștigătorii Spartachiadei de gimnastică. Programul va cuprinde demonstrații de gimnastică individuală la sol și la aparate. 19.45 Emisiune de știință : Stațiuni de cercetări marine — Agigea și Institutul de Piscicultură Mamaia. Aspecte din activitatea de cercetare în acest domeniu. 20.05 Șah. 20.15 Președintele, centru înaintaș. O comedie cinematografică inspirată din viața unui orășel de provincie. 21.40 Muzică distractivă. Cîntă o formație instrumentală condusă de Cornel Popescu. Soliști : Marica Munteanu și Ion Stoian. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

JOI 27 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Aventurile echipajului Val-Virtej : „Un prieten neașteptat". 19.45 Emisiune de teatru : „Femeia îndărătnică" de William Shakespeare. Traducere în versuri de Florian Nicolau, în interpretarea colectivului de dramă și comedie al Teatrului de stat din Constanța. În pauze : ● Tăbăcarii. Film realizat după reportajul scris în anul 1934 de Geo Bogza și ilustrat de Jules Perahim — o producție a Studioului cinematografic „Alexandru Sahia". ● Poșta televiziunii. În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

VINERI 28 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru cei mici : Năzdrăvăniile vulpii : „Împărțeala" — adaptare și dramatizare de Sergiu Milorian. 19.45 George Georgescu. Portret cinematografic al cunoscutului și mult apreciatului nostru artist. 20.00 Săptămîna. 21.00 Improvizație și artă, documentarul — o producție a Studioului cinematografic „Alexandru Sahia" — reflectă dezbaterile și interesantele exemplificări ale reuniunii internaționale de teatru cu tema : Improvizația în formarea tînărului actor. 21.20 Cîntă orchestra Mantovani (III). În încheiere : Buletin de știri. Buletin meteorologic.

SÎMBĂTĂ 29 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru cei mici : Nota 10 la... vacanță. Emisiune muzical-distractivă de Aurel Cerbu. 19.45 Aventurile lui Robin Hood (VI) : Un oaspete pentru șteang. 20.15 În fața hărții. 21.00 Comici vestiți ai ecranului. Folosind materiale aflate în Arhiva Națională de Filme, este completat portretul lui Harold Lloyd. 21.30 Mic spectacol în culise. O seară în culisele unui teatru în timpul unui spectacol de balet. Scene din cele mai cunoscute balete în interpretarea balerinilor : Ileana Iliescu, Magdalena Popa, Coca Nenciu, Iulia Hamza, Sergiu Ștefanski, Amatto Checiulescu și alții. Coregrafia : Gelu Matei. În încheiere : Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

la televiziune

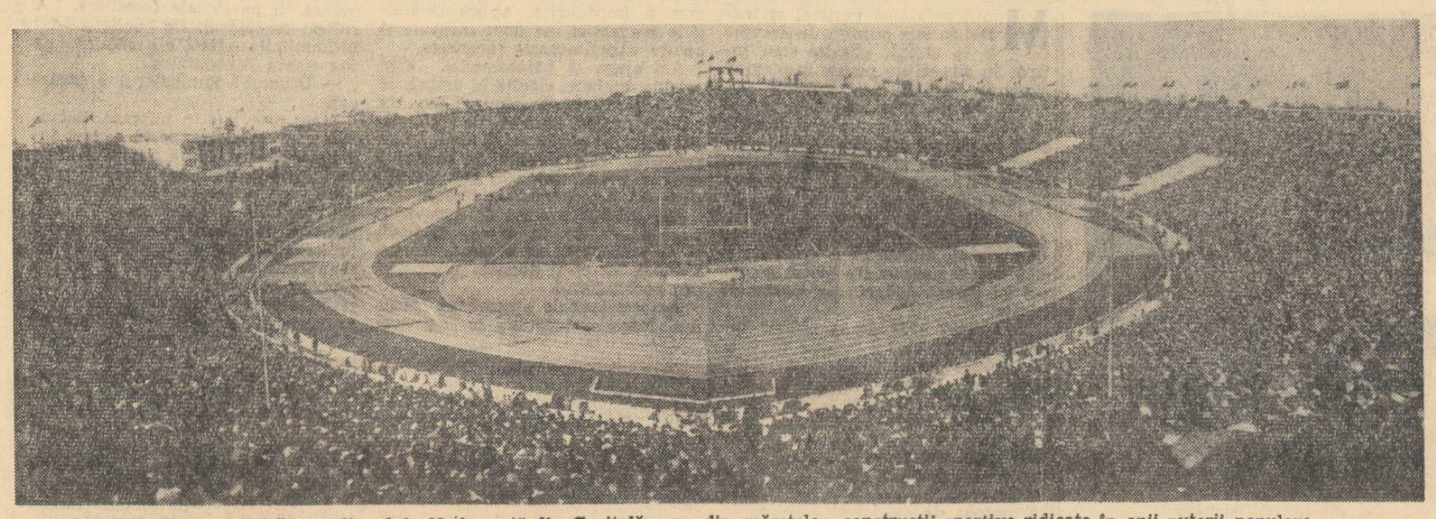

Vedere panoramică a stadionului „23 August" din Capitală, una din măreţele construcţii sportive ridicate în anii puterii populare

LA 20 DE ANI

de DAN DEŞLIU

La douăzeci de ani, mişcarea de cultură fizică şi sport din Romînia se află în plină ascensiune, aşa cum se cuvine, de altminteri, la vîrsta marilor elanuri.

E drept ,sportul romînesc există de vreo jumătate de veac, dar între ce-a fost şi ce este, distanţa apare incomensurabilă.

A fost, încă pe vremea adolescenţei noastre, apanajul cîtorva notabilităţi financiare care-şi permiteau luxul să ţină o echipă de fotbal aşa cum ţineau — ei sau alţii — cai de curse ori tarafuri pentru uz propriu. Părea să fie, în ochii cu albeaţă ereditară, un divertisment pentru alde Nick, Bobby, Suzanne et comp. — destindere binevenită, pe courts-urile de zgură roşie sau în yola clubului din Herăstrău, după fatigante şedinţe de „dolce vita". Practic, însă, sportul romînesc — atît cît era pe atunci — fiinţa din strădania pasionată a celor umiliţi şi disprețuiţi, a lăcătuşului care se lipsea de trei prinzuri pe săptămînă ca să-şi cumpere, la finele anului, o bicicletă de curse, a studentului care se antrena adesea la lumina lunii, între examenul de ieri şi cursurile de mîine, a ucenicului care punea mănuşile de box pe mîinile încă ţepene de fierul cleştilor. În asemenea condiţii, nu-i de mirare că talentele autentice piereau în anonimat în proporţie de 99 la sută, că formaţiile reprezentative se confecţionau pe criterii extra-sportive, că panaşul nostru internaţional se bizuia pe ambiţia cîtorva pugilişti, pe un echipaj de boberi şi pe un călăreţ care era, de altfel, şi soldat...

Pentru a enunţa, summa summarum, schimbările săvîrşite în acest domeniu, de douăzeci de ani încoace, ne-ar trebui probabil ceva mai mult decît spaţiul a două pagini de „Magazin".

În primul rînd, s-ar cuveni să spunem cîte ceva despre faptul că toată lumea a căpătat nu numai dreptul, ci şi posibilitatea de a practica sportul — inclusiv pe acela de performanţă. N-ar fi lipsit de interes să amintim, la acest capitol, cîteva cifre în legătură cu noile baze sportive, de la stadioanele, sălile şi piscinele principalelor centre urbane, pînă la terenul amenajat prin munca entuziastă a colectiviştilor undeva, într-un capăt de bărăgan. În mod inerent, ar trebui adăugate informaţii statistice asupra cercurilor de specialitate din uzine şi instituţii, asupra şcolilor sportive de elevi — şi cîte altele !

Trecînd, apoi, la efectele de vîrf ale acestei prodigioase activităţi, s-ar cere să înfăţişăm cel puţin un tabel comparativ al valorilor maxime ale sportului romînesc în 1944 şi 1964, alături de lista principalelor victorii dobîndite de purtătorii culorilor noastre în competiţiile internaţionale din ultimele două decenii. Evident, atari operaţii depăşesc în mod considerabil mijloacele şi intenţiile prezentei rubrici. Mă voi mărgini, aşadar, să conturez — foarte laconic şi neselectiv — cîteva date mai semnificative care-mi revin pe ecranul gîndirii ori de cîte ori e vorba de sportul romînesc din aceşti 20 de ani.

...Pînă în prezent, sportivii romîni au cucerit nouă titluri de campioni olimpici, treizeci şi cinci de titluri de campioni mondiali, douăzeci şi două de titluri de campioni europeni — în afară de multe alte medalii de aur, cupe şi titluri în concursuri de mare anvergură.

...La Jocurile Olimpice de la Tokio, Romînia va deplasa una dintre cele mai numeroase delegaţii.

În sfîrşit — la Spartachiada Republicană închinată celei de-a douăzecea aniversări a eliberării patriei — au luat parte 4 722 000 de participanţi — aproximativ un sfert din populaţia ţării.

Ce s-ar mai putea adăuga ?

Sportivi romîni pe podiumul celor mai buni din lume

Odată cu dezvoltarea pe plan intern a mişcării sportive a crescut şi prestigiul sportului romînesc în arena internaţională datorită succeselor obţinute la marile competiţii de peste hotare. Şi la acest capitol cifrele sînt elocvente. Să luăm, de pildă, ultimele ediţii ale Jocurilor Olimpice, competiţii la care s-au întîlnit cele mai reprezentative figuri ale sportului mondial. La Helsinki, Melbourne şi Roma sportivii noştri au cucerit 27 medalii, de aur, argint şi bronz, cu 25 mai multe decît s-au obţinut înainte de 1944. Numeroase titluri mondiale, europene şi balcanice au fost aduse în ţară de sportivii noştri participanţi la diferite confruntări internaţionale. Comparativ situaţia se prezintă astfel, la acest capitol : Înainte de 23 August 1944 au fost cucerite 2 titluri mondiale, 4 europene şi 22 balcanice, faţă de cele 35 titluri mondiale, 22 europene şi 140 balcanice cucerite în anii de după eliberare. Numai enunţarea acestor cifre demonstrează cu prisosinţă saltul calitativ făcut de mişcarea noastră sportivă.

Drum bun finalişti !

Timp de cîteva zile în Gara de Nord a funcţionat un fel de dispecerat. Oameni înarmaţi cu microfoane luau în primire pe tinerii coborîţi grupuri-grupuri din trenuri şi-i îndrumau, sonor, spre diferite puncte ale Capitalei. „Sucevenii şi băcăoanii, merg la căminul Institutului agronomic. Troleibuzul 81... Coborîrea la stadionul Tineretului... Bănăţenii la politehnică... Dobrogenii la „Carpaţi"..." Holurile gării care, şi aşa nu prea ştiu ce-i liniştea, vuiau fără contenire. Dar cine erau aceşti argonauţi acostaţi fără ghid la cheiurile Bucureştiului ? Nu trebuia să-ţi baţi prea mult capul ca să ghiceşti. Judecînd după alura lor atletică, după suliţele sau prăjinile pe care le purtau ca pe nişte trofee pe umăr, ei nu puteau fi decît sportivi, şi anume, finalişti ai Spartachiadei.

Finaliştii... Cuvîntul, folosit pînă la abuz, în terminologia sportivă, şi-a pierdut în mare măsură puterea de evocare. Asociat însă cu Spartachiada, el capătă o rezonanţă nouă, o semnificaţie care nu ne poate scăpa. Nu le-a fost chiar aşa de simplu acestor flăcăi şi acestor fete să ia trenul spre cetatea lui Bucur, acum în zilele slăvite de august cînd prăznuim cea de a douăzecea aniversare a eliberării patriei. Pentru ca laurii să le împodobească fruntea, au trebuit să facă dovada unor calităţi deosebite. Amatori au fost mulţi. Vreme de cîteva luni, în zilele sorocite pentru concursuri, stadioanele şi sălile de sport au fost arhipline. Ziarele au publicat o cifră : 4.722.000. Acesta a fost numărul competitorilor pe care i-au reunit la start diversele discipline ale Spartachiadei. Aproape un sfert din populaţia ţării. Fiecare al patrulea locuitor a păşit pe gazonul răcoros al arenei sau pe parchetul lucitor al sălii ca să-şi încerce puterile în întrecere cu colegii de muncă.

Spartachiada ne-a relevat încă o dată, în chipul cel mai convingător, caracterul de masă al culturii noastre fizice. Logica lucrurilor te obligă să te gîndeşti că, pentru ca un număr atît de mare de oameni să poată face sport, trebuie să aibă create condiţiile materiale necesare. Şi într-adevăr la noi, prin grija partidului, asemenea condiţii se dezvoltă pretutindeni.

Generaţiile mai vîrstnice au toate motivele să ne invidieze. Pe vremea lor o întrecere în sport de proporţiile Spartachiadei, era de neconceput. Astăzi însă o acţiune care să se bucure de o asemenea participare, ce-i drept impresionantă, ni se pare cu totul în firea lucrurilor.

Tănase Sanda, regiunea Cluj, felicitată de maestrul sportului, Ion Moina

Spartachiada se aliniază, prin grandoarea sa, marilor dimensiuni la care ne-am învăţat să croim, în genere, tot ceea ce facem aici, la poalele Carpaţilor. Ea a scos la iveală sute de tineri cu aptitudini minunate pentru diferite sporturi. Cei mai mulţi sînt încă anonimi pentru marele public. Acesta nu-i însă, ca să utilizăm vocabularul consacrat, un handicap ci, într-un anume fel, un avantaj. Am aplaudat şi vom aplauda pe sportivii care şi-au făcut un nume. Dar ochii noştri vor sta mereu aţintiţi spre marele necunoscut care vine. El întruchipează speranţa şi visurile noastre. El are privilegiul de a porni de la o experienţă bogată, acumulată cu trudă. El are o moştenire de apărat căreia este chemat să-i dea o nouă strălucire.

Finaliştii Spartachiadei ascund în rîndurile lor nu unul, ci mulţi mari necunoscuţi. Tinerii aceştia care au adus cu ei în Bucureşti culoarea exuberantă a cîmpurilor fără margini, freamătul uzinelor şi gravitatea amfiteatrelor, scriu în aceste zile ultimul capitol al poemului forţei, îndrăznelii şi ritmului care este Spartachiada. Pentru cei mai mulţi dintre dînşii însă, acesta nu este capătul unei etape parcurse, ci începutul ei, punctul de plecare spre performanţe sportive din ce în ce mai înalte. De aceea, acum cînd le urăm aici tradiţionalul „bine aţi venit", avem certitudinea că le spunem de fapt „drum bun". Drum bun spre culmile aurite ale recordurilor şi rezultatelor de răsunet în numele gloriei sportive a iubitei noastre patrii.

Ion PAVELESCU

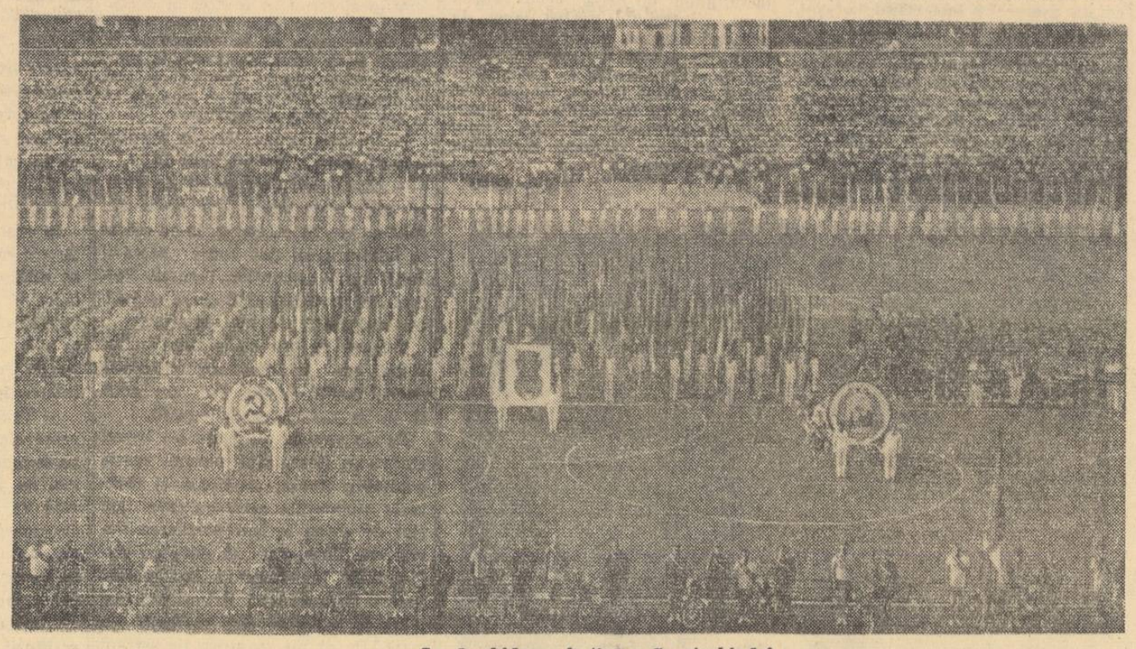

La deschiderea festivă a Spartachiadei

Fotografia : Mihai POPESCU

Baze sportive în toate colţurile ţării

În cele două decenii care s-au scurs de la eliberare mişcării sportive din ţara noastră i-au fost puse la dispoziţie, datorită grijii permanente a partidului şi guvernului, mii şi mii de baze sportive. Astăzi, la îndemîna tuturor, se găsesc răspîndite în toate regiunile ţării peste 10 000 de stadioane, terenuri de fotbal, bazine de înot, săli de gimnastică, staţiuni de schi şi sporturi nautice. Le întîlneşti nu numai în marile oraşe ci şi în cele mai îndepărtate colţuri ale ţării, în sate ai căror locuitori abia acum, în anii de după 23 August 1944, au făcut cunoştinţă cu sportul.

Stadionul 23 August, cu o capacitate de 80 000 de locuri, stadionul Republicii, în tribunele căruia pot lua loc 40 000 de spectatori, cu o excelentă pistă de atletism parcursă de-a lungul anilor de numeroase celebrităţi ale sportului mondial, complexul Dinamo, cu un stadion de fotbal, un velodrom, zeci de terenuri de tenis, volei, baschet şi handbal, un bazin de înot, o sală de sport şi un poligon de tir, reprezintă cele trei mari construcţii sportive puse la dispoziţia sportivilor şi publicului bucureştean în ultimii ani. Dar, alături de aceste trei mari complexe sportive, locul de desfăşurare a numeroase competiţii internaţionale, întîlneşti în diferite colţuri ale Bucureştiului alte sute de baze sportive. Aceeaşi imagine o întîlneşti şi în regiunile ţării. Mari stadioane, cu tribune de beton pentru zeci de mii de spectatori, au fost ridicate la Constanţa, Galaţi, Hunedoara, Bacău, Iaşi, Braşov, Cluj, Arad etc. În acelaşi timp au fost construite şi numeroase baze sportive simple ca urmare a dezvoltării activităţii sportive de masă. Dispunem astăzi de 11 030 baze sportive simple faţă de cele 169 cîte erau înainte de 1944. Numărul terenurilor de fotbal cu piste de atletism este astăzi de 5 679, pe cînd înainte de 1944 numărul acestora era de numai 104 ! 377 săli de gimnastică, 164 de bazine de înot, 318 săli de sport, 554 săli de popice, 397 piste de atletism, toate ridicate în anii puterii populare, întregesc imaginea nouă a sportului din ţara noastră.

Şi, ca o consecinţă firească a dezvoltării bazei materiale, a crescut considerabil numărul celor care frecventează terenurile de sport. Astăzi, cluburile şi asociaţiile sportive numără peste 3 200 000 de sportivi activi, bărbaţi şi femei, de toate vîrstele. O cifră impresionantă care nici nu suferă comparaţie cu cei 10 000 de sportivi activi care existau înainte de 1944.

„LA JOCURILE OLIMPICE - SCRIMERELE DIN ROMÎNIA AU MARI ŞANSE LA O MEDALIE..."

Ne declară specialistul francez ALPHONSE LUCIEN membru în F.I.E.

Cu puţin timp în urmă, la Constanţa, s-a întîlnit într-o veritabilă repetiţie olimpică, „crema" scrimei feminine europene, floretistele din Franţa, Italia, Romînia şi Ungaria. Din această suită de valori a lipsit doar formaţia U.R.S.S., care deşi invitată, datorită formei fluctuante arătată în actualul sezon, cu prilejul altor concursuri de anvergură, nu viza locul I.

După cum se ştie, acest important turneu a revenit reprezentativei Romîniei, neînvinsă. (11—5 cu Franţa şi Italia, 8—8, dar victorie la tuşe, cu 51—49, în faţa Ungariei).

Profitînd de prezenţa printre delegaţi a d-lui ALPHONSE LUCIEN, antrenorul prim al formaţiei feminine franceze şi membru al Federaţiei Internaţionale de Scrimă (F.I.E.), l-am rugat, în cadrul unei discuţii, să ne împărtăşească impresiile sale asupra turneului şi a vizitei în Romînia.

Cu volubilitatea-i caracteristică, apreciatul specialist francez a intrat foarte repede în subiect :

— *Consider ca foarte utilă această ultimă verificare olimpică. Organizatorii au ales un cadru deosebit de plăcut, iar ambianţa generală a fost aceea a unui concurs de mare anvergură. La aceasta au contribuit şi scrimerele celor patru formaţii, care au venit la Constanţa ca să-şi ia... ultima viză pentru Tokio. Aşa îmi explic ardoarea cu care toate concurentele s-au avîntat în întrecere, majoritatea asalturilor caracterizîndu-se, într-adevăr, printr-o luptă epuizantă pentru fiecare tuşe.*

— După părerea dv. — care au fost trăgătoarele care şi-au luat aici viza pentru J. O. ?

— *N-aş vrea să credeţi că ceea ce voi afirma este de domeniul... amabilităţii ; dar, în această direcţie, primele vize le-au obţinut sportivele romînce. Şi dintre acestea, în primul rînd, Olga Orban Szabo. Am mai văzut-o anul acesta, în iunie, la Paris, cu prilejul tradiţionalului turneu organizat de către federaţia noastră. Este vorba de „Cupa Jantie". Aici ca şi acolo, Olga a strălucit, dovedind impetuozitate şi fantezie, un superb simţ al lamei. Este o floretistă imbatabilă la această oră. Olga are ceea ce se cheamă stofă de mare campioană. Aceasta arată că Buenos Aires — 1962 (n.n. unde Olga Orban Szabo a cucerit titlul de campioană mondială) n-a fost un accident. Ca să ne referim la confruntări sportive mai recente, aş vrea să amintesc că şi anul trecut, la „mondialele" de la Gdansk, Olga a constituit... pericolul nr. 1 pentru toate trăgătoarele şi foarte puţin i-a lipsit să nu reediteze frumoasa performanţă din capitala Argentinei. Anul acesta în afară de Paris şi Constanţa, reprezentanta dv. a evoluat, după aprecierea specialiştilor şi a presei, de asemenea foarte bine în concursul de la Berlin, din mai. De altfel, victoria obţinută acolo, cu 10—6 în faţa Ungariei, campioană mondială în 1963 şi la care Olga şi-a adus o contribuţie substanţială, sintetizează toate aceste obiective aprecieri. Aici, la Constanţa, din echipa Romîniei mi-au mai plăcut Maria Vicol, care — ca şi la Paris — s-a dovedit a fi o desăvîrşită tehniciană şi Ana Derşidan, o floretistă cu multă explozie, combativă şi inspirată.*

Olga Orban Szabo

— *Din rîndul celorlalte echipe le-am remarcat pe italiencele Antoanella Ragno, o adevărată expresie a subtilităţii şi Giovanna Masciotta, care atestă că se menţine printre fruntaşele scrimei feminine europene, pe unguroaicele Lajosné Kovacs şi Paula Marocsi, trăgătoare oricînd capabile să întoarcă un rezultat, aşa cum de altfel s-a şi întîmplat.*

— Ţinînd seama de aceste aprecieri, cum vedeţi confruntarea olimpică din octombrie ?

— *Nu încape nici o îndoială că în Japonia, romîncele merg sigur la o medalie. Şi aş vrea să precizez — în niciun caz la cea mai... ieftină. Lucrul acesta este perfect valabil atît pentru întrecerile din cadrul turneului individual cît şi pentru cel pe echipe.*

Ceea ce favorizează formaţia Romîniei în apropiatul mare examen de la J. O. este ascendentul moral pe care îl are faţă de adversarele ei. Şi să ştiţi că în scrimă, în cea feminină mai ales, contează foarte mult... antecedentele imediate, apropiate, vreau să spun — rezultatele. Ori prin această prismă — aşa cum am văzut din această scurtă retrospectivă — echipa dv. se prezintă cel mai bine...

Maria Vicol

Cu un interlocutor... dezlănţuit ca dl Alphonse Lucien, ne-a fost uşor să extindem subiectul şi să aflăm şi impresiile sale despre vizita făcută în ţara noastră.

— *Am revenit cu multă plăcere în ţara dv., încîntat mai ales de prilejul ce mi se oferea să văd litoralul romînesc. Splendorile lui depăşesc cu mult ceea ce îmi imaginasem citind prospectele agenţiilor de turism. Mamaia, Eforie-Nord, Mangalia, prin linia ultramodernă a blocurilor şi vilelor, prin confortul ce-l oferă, prin plaja excelentă pot concura cu orice staţiune balneară de mare reputaţie de pe continent.*

— Aţi vizitat şi Bucureştiul...

— *Mai bine zis l-am revăzut. Şi — mai, mai să nu-l mai recunosc. Dintr-un oraş care cu cîţiva ani în urmă mai purta amprenta unei urbanistici învechite, cenuşii şi obositoare, Bucureştiul mi-a apărut acum ca o metropolă aflată într-o vertiginoasă înnoire. Este admirabil efortul locuitorilor marelui oraş de a promova nou, cu tot ceea ce are el mai frumos, mai expresiv şi mai agreabil. Văzînd Bucureştiul mi-am explicat uşor transformările survenite în ţara dv., saltul magnific către progres şi bunăstare făcut de poporul romîn, un popor minunat, în cei 20 de ani de la eliberarea sa de sub fascism.*

Tiberiu STAMA
Mircea TUDORAN

ŞAH ŞAH

Tinereţea şahului

Şahiştilor tineri le este foarte greu să înţeleagă condiţiile vitrege în care se afla mişcarea noastră şahistă, ca şi, de altfel, întreaga mişcare sportivă din ţară, în vremurile trecute cărora 23 August 1944 le-a pus o piatră de hotar. La oraşe ca şi la sate, iubitorii şahului au acum la dispoziţie cluburi şi cămine culturale, zeci şi chiar sute de mii de jocuri care-i îmbie să se aşeze în faţa tablei cu pătrate albe şi negre. Dacă vor să se perfecţioneze, o fac cu uşurinţă. Există antrenori care le stau la dispoziţie, au la îndemînă o literatură de specialitate în limba romînă, (din care fiecare exemplar se epuizează imediat şi pe care o dorim mereu îmbogăţită). „Sportul popular" publica, deunăzi, cîteva date despre Florin Gheorghiu, campion mondial de juniori. La 12 ani — categoria I, la 16 ani — campion al ţării ; la 19 ani — maestru internaţional ! Dar Victor Ciocîltea ? Dar Theodor Ghiţescu ?

Şi nu e vorba numai de tineri. Pentru că şahul a devenit astăzi un bun care nu se află în dependenţă de o anume vîrstă. Se joacă şah în staţiuni balneare, în trenuri, pe vapoare pe Dunăre, în familie. Sportul minţii e popular, iubit în zilele noastre cum n-a fost niciînd, i se recunosc meritele educative.

În mod firesc, pe această bază, a transformării şahului într-un sport de masă, au apărut şi s-au înmulţit performanţele, succesele de răsunet pe plan internaţional. Am amintit de titlul suprem la juniori, adus în ţară de Florin Gheorghiu. Dar acesta nu a apărut pe loc gol. Echipa romînă se număra pe locuri fruntaşe în lume. La Olimpiade s-a calificat în turneele finale printre primele douăsprezece din lume. Recent, formaţia noastră s-a calificat (la Sinaia) pentru finala Cupei Europei de la Hamburg. Jucători romîni luptă în semifinalele campionatului mondial prin corespondenţă. Marii maeştri, inclusiv campioni sau foşti campioni mondiali, joacă cu toată luarea aminte atunci cînd îi au în faţă pe Ciocîltea, Gheorghiu, Ghiţescu sau pe alţi fruntaşi ai şahului romînesc. Mulţi mari maeştri, inclusiv din cei ce vor participa la viitorul turneu al candidaţilor, au oprit ceasul de control recunoscîndu-se învinşi în faţa reprezentanţilor noştri. Partide ale acestora din urmă sînt reproduse în reviste din toate ţările lumii — însoţite de comentarii elogioase. Tratatele de teorie demonstrează acum justeţea sau injusteţea unei variante sau a alteia citind copios şi din partidele maeştrilor romîni. Evident, mai sînt multe, chiar foarte multe de făcut. Iubitorii şahului din ţara noastră cer, pe bună dreptate, jucătorilor noştri fruntaşi performanţe de şi mai mare răsunet. Şi nu în ultimul rînd obţinerea unor titluri de mare maestru şi calificare în interzonalele şi turneele candidaţilor...

Şahul se află la un loc de cinste, e îndrăgit de mase. Lui, ca şi celorlalte sporturi, 23 August 1944 le-a adus o nouă, impresionantă şi mult grăitoare tinereţe.

U. VĂLUREANU

O revelaţie din Oradea

Într-o scrisoare trimisă redacţiei noastre, antrenorul de şah Ladislau Karacsonyi din Oradea ne scrie despre comportarea deosebit de bună pe care a avut-o, la ultimul campionat republican pe echipe, eleva orădeancă Suzana Makai — care s-a numărat şi între finaliştii „Cupei Magazin". La aceste campionate, Makai a învins, între alte jucătoare, pe maestrele internaţionale Maria Pogorevici, Elisabeta Polihroniade şi Margareta Teodorescu !

Considerînd că unele partide ar prezenta interes pentru cititorii şahişti ai „Magazinului", Ladislau Karacsonyi ne-a trimis desfăşurarea partidei dintre Suzana Makai şi Margareta Teodorescu. Întîlnirea dintre cele două jucătoare a prilejuit o luptă îndîrjită. Printr-o manevră tactică demnă de un maestru — 16.c4 ! — Makai a dat jocului un tăiş ascuţit, cu mari complicaţii, silindu-şi adversara ca după nici zece mutări să se recunoască învinsă.

Alb : MARGARETA TEDORESCU (Constructorul)

Negru : SUZANA MAKAY (Crişul)

Jucată în finala campionatului republican pe echipe 1964 Bacău.

1. e4, d6	15. a5, Cc7
2. d4, Cf6	16. Ca4, c4 !
3. Cc3, g6	17. a :b6, a :b6
4. Cf3, Ng7	18. N :b6, c :b3
5. Ne2, 0-0	19. N :c7, Td2 !
6. 0-0, c5	20. Nb5, b :c2
7. d :c5, d :c5	21. Nf4, Td8
8. Ne3, b6	22. Ne3, Nd4
9. Cd2, Nb7	23. N :d4, T :d4
10. f3, Cc6	24. Cc3, T :a1
11. Cb3, D :d1	25. T :a1, Ca2 ! şi
12. Tf :d1, Tfd8	albul cedează.
13. a4. Cb4	
14. Tdc1, Ce8	

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia. Piaţa Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

Flutură pavilionul romînesc

(Urmare din pag. 1)

jul ei este vorba în rîndurile ce urmează.

Vă amintiți de furtuna de nisip care s-a abătut deasupra Capitalei și a celorlalte localități în primăvara acestui an? Atunci, cînd cerul luase culoarea nisipului iar soarele se zărea doar ca o pată prin ceața gălbuie, o navă românească, avînd la bord mărfuri pentru porturile Mediteranei, naviga în largul Mării Negre. Era cargoul „Oltenia". În dimineața zilei de 26 aprilie furtuna ajunsese la apogeu. Vîntul bătea în rafale cu forța 12. La scurte intervale furtuna zmulgea prelatele de pe bărcile de salvare, de pe gurile magaziilor, rupea chiar trompele de metal prin care se face ventilația compartimentelor din interiorul navei. Vizibilitatea pe mare scăzuse brusc, astfel încît de pe comanda „Olteniei" abia se mai vedea dincolo de prova. În încleștarea aceia cu marea dezlănțuită oamenii au rămas fără întrerupere la posturi, veghind asupra navei pentru a nu fi abătută din drum către coastele stîncoase ale Anatoliei, ca aparatele să funcționeze normal, iar marfa din cale să fie ferită de apă. În ceasurile grele de furtună marinarii de pe bord nu s-au simțit nici o clipă singuri. Printre semnalele de ajutor, lansate prin radio, de alte nave din zone îndepărtate, radiotelegrafistul de serviciu recepționa radiogramele postului de radio-coastă din țară. Cei din port se interesau continuu de felul cum decurge navigația. „Ne continuăm drumul, totul funcționează normal", — era răspunsul celor de la bord.

Spre seară, valurile mari care loveau în plin pana cîrmei periclitau transmisia și întregul sistem de guvernare a vasului. Avarierea acestuia în asemenea clipe însemna aruncarea cargoului pe stîncile de la țărm. Cine va pătrunde la pupa prin pachetele de apă care se spărgeau ca trăznetul de munte, să consolideze transmisia? Șefului de echipaj, „nea Anton", unul dintre cei mai experimentați marinari ai cargoului, care are la activul său peste 35 de ani de marinărie, i s-au alăturat imediat cîțiva marinari. Au ajuns cu greu la pupa în bătaia rafalelor de vînt și au făcut legături de parîme trecute prin scripeți pentru amortizarea șocurilor produse de valuri asupra cîrmei. Nava și-a continuat apoi drumul prin clocotul dezlănțuit într-un tangaj atît de accentuat, încît prova sa se înfigea ca un cuțit în valuri.

A doua zi, o nouă furtună s-a iscat pe Mediterana. Travers de Matapan, în sudul Peloponezului, ofițerul de cart a înregistrat cu anemometrul din nou forța 12 a vîntului. Cît vedeai cu ochii marea era acoperită de o spumă compactă. Vîntul zmulgea crestele valurilor spulberîndu-le și măturîndu-le asemenea crivățului ce viscolește iarna zăpada. Comandantul navei, Galic Buruiană, cu priceperea și calmul unui marinar încercat, a manevrat vasul de-a lungul coastei dantelate a Peloponezului, unde valurile erau mai mici.

Pe comanda navei, căpitanul Galic Buruiană, ofițerul secund Ion Fulgulescu și Nicolae Dragomir, discută despre drumul pe care-l va parcurge nava în Mediterană.

După zile grele de furtuni „Oltenia" a ajuns în portul Piombino, situat pe un promontoriu la 15 mile depărtare de insula Elba. Odihna activă, pe aceste locuri scăldate de soarele mediteranian, a fost cît se poate de bine venită. În timp ce vinciurile de la bord, deservite de mecanici, descărcau mărfurile din cale, 14 marinari din cartul liber au plecat într-o excursie pe insula Elba, situată între coasta Italiei și a Corsicii. După ce vaporașul s-a oprit la Porto Ferario, capitala insulei, ce se întinde pe 29 km. lungime, marinarii noștri au vizitat locurile istorice din sudul orașului, casa Deimulini, locul de exil al lui Napoleon Bonaparte, în care se conservă biblioteca și-o serie de obiecte personale ale acestuia.

Au trecut alte 6 zile și „Oltenia" ridicase din nou ancora navigînd de data aceasta pe o mare liniștită. La Marsilia, au fost încărcate la bord o seamă de utilaje. Și aici, timpul liber a fost folosit pentru vizitarea acestui mare port al Mediteranei și a împrejurimilor sale. Un interes deosebit a stîrnit și insula If cu renumita închisoare unde a fost încarcerat legendarul conte de Monte Cristo. Cîteva zile mai tîrziu o nouă escală în portul Genova. Marinarii au vizitat căsuța lui Cristofor Columb, acoperită cu iederă, devenită sanctuar național, adăposturile lui Garibaldi, care a organizat de aici campania „Celor 1000" și alte locuri istorice, mărturii ale participării orașului la istoria Italiei și a lumii.

Înainte de plecare, vasul românesc a fost vizitat de o delegație formată din oficialități ale portului. Acestea au dat o înaltă apreciere felului în care se prezintă nava și echipajul românesc. Oaspeții s-au referit de asemenea la faptul că numărul navelor sub pavilion românesc, care intră în Genova, crește continuu, iar schimburile de mărfuri dintre Italia și Rominia sporesc an de an.

Genova nu este singurul port italian care primește în bazinele sale nave românești. Chiar cargoul „Oltenia" a intrat nu de mult și în portul Veneția, alunecînd prin fața străvechiului palat al Dogilor.

Drumul de-a lungul litoralului, unde se înalță, parcă din spuma mării, vilele albe, o escală la Porto Fino, așezat pe o limbă de pămînt de 7 km lungime este considerat ca una din cele mai frumoase promenade din Europa, a fost la fel de interesant. Portul Sant Antochio, recent construit, Napoli, au fost și ele vizitate în timpul călătoriei. O vizită la Napoli e de neconceput fără un drum spre Vezuviu, vulcanul situat la 12 km. de oraș, la poalele căruia a existat orașul Herculanum. Pe lava care a acoperit în anul 79 această așezare a fost clădit orașul Rezina. Mărturie a existenței vechiului oraș sînt doar zidurile templului, băile și cîteva vile. La cîțiva km. de aici marinarii s-au oprit la porțile Pompeiului, acoperit și el de aceiași erupție a Vezuviului. Dezvelit astăzi, prin săpături, orașul adormit arată așa cum exista în clipa cataclismului de acum 19 secole.

Albumul marinarilor din cartul liber a fost completat și la Siracuza, unde nava a făcut o altă escală. Cînd au pătruns într-o grotă de peste 40 m. lungime numită „Urechea lui Dionisos", grotă care imită forma urechii omului, cineva a foșnit o hîrtie. Un zgomot puternic s-a auzit pînă în celălalt capăt al peșterii. Răsuflarea omului este aici amplificată de mii de ori. Ghizii spun că aici erau păstrați prizonierii și sclavii ce trebuiau supravegheați. Cea mai mică șoaptă a acestora era înregistrată încă de la intrare.

....Aceste impresii mi-au fost povestite de marinarii de pe cargoul „Oltenia". Scriind aceste rînduri îmi revin în minte cuvintele comandantului navei, Galic Buruiană, pe care l-am condus pe cheu, înaintea plecării într-o nouă cursă. „Știm — mi-a spus el — că sîntem însoțiți pretutindeni de grija celor rămași acasă, a întregului nostru popor, de grija părintească a partidului. De aceea, pe mări și oceanele lumii sau în porturile străine unde pavilionul românesc flutură tot mai des, căutăm să ne îndeplinim cu cinste datoria noastră de marinari. Cum altfel am putea răspunde condițiilor ce ne sînt create".

Viorel LUPU

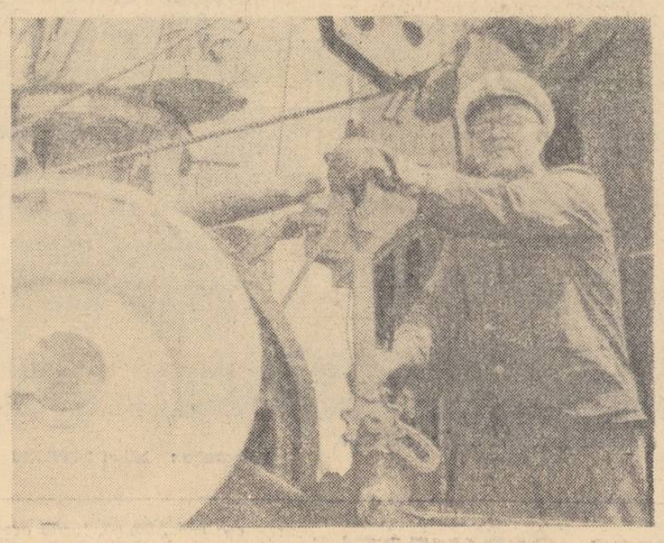

Comunistul Anton Kravcenco, șeful de echipaj, este unul din cei mai experimentați marinari de la bord. În ziua marii sărbători a eliberării, fotografia sa se află la panoul de onoare al navei.

Sus, la „forestieră"

Munții se ridică vertical și trufași în fața noastră. În dreapta și în stînga, stîncile stau înfipte în perești de piatră respingînd simetria. Printre ele oamenii au cioplit cu dinamita un culoar îngust să poată strecura autocamioanele pînă în miezul pădurilor neștiute de secure și unde arborii își prăbușeau trufia în putregaiuri fără ca cineva să disciplineze perpetuarea speciilor.

Deasupra drumului forestier stau agățate lespezi enorme, nespulberate de explozii, fiindcă nu a fost nevoie. Sub aceste pagode din piatră oamenii își găsesc adăpost pe vreme de ploaie.

Prin anul 1950 de la obîrșia pîriului Susița-Verde cobora puțin lemn în „plutărit sălbatec" spre rampele de încărcare și spre vagoanele trenurilor forestiere ce pătrund în Carpați. Această metodă de exploatare a început să fie părăsită. Plutind la voia întîmplării, lemnele se pot lovi de stînci, rămîn pe maluri, se îngrămădesc în „coturi". Zeci de oameni trebuie să le urmărească alergarea prin învolburare și să corecteze cu țapina dezordinile ivite în cale.

Modernizarea exploatărilor forestiere a început cu fierăstrăul mecanic și cu drumurile pietruite, urcate pînă acolo unde comorile verzi se iroseau în timp fără să poată ajunge la îndemîna omului. Pădurile se ridicau spre lumină din văile întunecate, îmbătrîneau, se prăbușeau în hăuri îmbrîncite de vînturi și din putregaiuri creșteau altele noi. Omul a privit mii de ani acest dezastru, neputincios.

Acum ?!

Acum, un autocamion trece pe lîngă noi. Ridicăm mîna și șoferul oprește. Ne urcăm în remorcă și strîngem mîna lui Sas Avram, șef de sector la exploatarea Susița-Verde.

— Mergeți la Vaidei ?

— Nu, la funicular. La Măcrișu.

Autocamionul se înscrie în curbe. Șeful de sector Sas, privește pădurile. I se pare că autocamionul aleargă prea încet. Duce sus în parchete cîțiva pepeni verzi și o ladă cu struguri. „Să simtă și muntele că la șes e vremea culesului".

— De ce-i spune locului de dincolo de Vălari, Vaidei, nene Sas ?

— Cine știe ? Se zice, că, de mult, au trăit niște oameni pe acolo. Au trăit ca vai de ei. Cei ce le-au călcat în bătătură au dat nume așezării după traiul oamenilor. I-au zis Vaidei. De atunci și pînă acum numele s-a mai pilit, s-a mai rotunjit.

Trecem pe sub amenințarea unor stînci. Jos, în fund de prăpastie fierbe Susița-Verde. Sas are grijă să nu se rostogolească pepenii.

Pe un versant pe unde s-a trecut cîndva cu fierăstrăul mecanic crește o pădure tînără, sănătoasă și întărește afirmațiile celor cu care am stat de vorbă la Întreprinderea Forestieră Tîrgu-Jiu : O dată cu exploatările forestiere se iau măsuri pentru reîmpăduriri. Arborii cei mai plini de sănătate sînt marcați cu grijă. De ei nu se ating fierăstrăul și securea. Rămîn în picioare să-și scuture sămînța în vînturi pentru regenerarea pădurilor pe cale naturală. Acolo unde este nevoie, se plantează puieți. Un adevărat comandament înzestrat cu scule, hărți și legi pune disciplină între exploatare și împădurire. Aplică concluziile academice ale unor institute și centre experimentale forestiere.

Am ajuns la baracamente. Trei cabane, cochete, clădite la umbră de codru verde, oferă minunat loc de odihnă pentru tăietorii de păduri. Peste tot se simte mîna unui bun gospodar. Cîteva cutii de conserve au fost transformate în ghivece din care rid acum mușcatele roșii.

Un „oficiu" prompt de aprovizionare aduce aci, în inima pădurii, pîine proaspătă, zarzavaturi, carne, ziare și tot ce-și dorește țapinarul sau corhănitorul.

Autocamioanele aleargă pe drumul forestier legănind în remorci bușteni uriași. În adîncul pădurii se aud fierăstraiele mecanice.

Spre seară ajungem la Măcrișu, unde ne-am propus. Îl întîlnim, ca de obicei, la datorie, pe funicularistul Gheorghi Filip. Are oaspete pe Victor Brăete, pescar neîntrecut și pasionat fotograf amator. Ne arată cîteva peisaje surprinse pe peliculă la exploatarea forestieră Susița-Verde. Apoi, cîteva aspecte de muncă : funicularistul Ion Măruță în fața unei piramide de bușteni, la punctul Cotor. Alt funicularist : Lăscar Dumitru în mijlocul tovarășilor de muncă.

În depărtare se auzeau fierăstraiele mecanice. Autocamioanele încărcate cu bușteni căutau drumul cu prudență. Gheorghi Filip ne-a oferit cel mai spectaculos tablou de muncă în parchetele forestiere. A ridicat receptorul. De undeva din întunecimile adînci ale pădurii de fag cineva îi comunica :

— Drumul ! Funicularul e încărcat.

Motorul e pus în mișcare. Cablurile care se ridică peste păduri încep să vibreze. De la o depărtare de 10 kilometri, dintr-un fund de prăpastie, un arbore își începe călătoria spre rampa de încărcare. Apare, undeva, pe fondul pădurilor ca un punct alb. Apoi îi deslușim silueta cilindrică, masivă, înaintînd vijelios dincolo de vîrful fagilor. Funicularistul zîmbește mulțumit. Patru asemenea funiculare scot prețioasa materie primă din parchetele înfundate pentru modernele noastre complexe forestiere care îi dau valori.

Sas Avram și Petre Delcea, șefi de sector, făceau calcule din care să rezulte ce procente a înregistrat indicele de utilizare a masei lemnoase. Contabilul le-a dat o mînă de ajutor. S-au făcut adunări, împărțiri, înmulțiri. Și a rezultat că oamenii fac tot ce știu, tot ce au învățat pentru ca fiecare bucățică de lemn să capete destinația cea mai potrivită. Se interesau de mersul lucrărilor la parchetul Tarnița. Contabilul punea întrebări și cei doi șefi de sector răspundeau sobri, gîndind cu seriozitate.

— Indice admis 60,2 la sută.
— Realizat 64,5 la sută.
— Peste plan ?
— 88 metri cubi lemn pentru placaj, 836 metri cubi lemn pentru gater, 42 metri steri lemn pentru celuloză...

Cineva întețea focurile. Frunza de fag bătută de vînturi în dungă înginа murmurul Susiței-Verzi. Se încheiase o nouă zi de muncă.

Lucian ZATTI

XX 23 AUGUST

POPORUL ÎNTREG PARCURGE CALEA FERICIRII

(Urmare din pag. 1)

căci trebuie să convenim că o asemenea realitate într-o dinamică și perpetuă transformare, nu poate să nu ofere un material documentar excepțional de prețios. La care voi adăuga condițiile create breslei noastre pe care numai cei mai virstnici pot să le aprecieze la adevărata lor valoare, căci în inima lor împrejurările din trecut nu sînt doar o poveste, ci o dureroasă realitate. Și dacă un popor întreg parcurge astăzi calea fericirii, apoi noi, scriitorii, avem motive să fim cu atît mai mulțumiți.

În continuare, maestrul ne împărtășește cîteva impresii din recenta sa călătorie la Oslo, unde s-a desfășurat Congresul al 32-lea al „P.E.N.-clubului", el fiind, precum se știe, de mulți ani președintele secției românești a acestei asociații internaționale de scriitori.

— Tendința generală a poeților, romancierilor, a eseiștilor, care au participat la Congresul din Norvegia, ne spune acad. Victor Eftimiu, *este de a-și uni eforturile dincolo de concepțiile lor politice sau religioase, — în scopul apărării ideilor de libertate și democrație, de înțelegere între popoare, de salvgardare a păcii, lucru la care, bineînțeles, că noi scriitorii români — și în intervenția noastră la Congres, care a fost de altfel bine primită, am și spus-o — nu putem decît subscrie cu bucurie.*

— Precum o fac de altfel scriitorii și în operele lor, nu ?

— Fără îndoială. Bănuiesc și întrebarea pe care mi-o pregătești : Vrei să știi la ce lucrez în momentul de față.

— Ați ghicit. Cititorii „Magazinului" v-ar fi recunoscători dacă le-ați împărtăși unele proiecte.

— Unele sînt simple proiecte, altele pe jumătate realizate. Să încep cu ceea ce se află sub tipar. Mai întîi volumul predat editurii „Meridiane" — „Oameni de teatru" — în care evoc figurile unor mari actori și scriitori români și străini ca Matei Millo, V. Alecsandri, I. L. Caragiale, Ion Ghica, Alex. Davilla, Const. Nottara, Maria Ciucurescu, Toneanu, De Max, Stanislawski, Paul Wegenen și alții. Un alt volum, de asemenea sub tipar la Editura pentru literatură, cuprinde portrete și amintiri despre scriitori pe care i-am cunoscut mai deaproape, precum și momente din viața literară a ultimei jumătăți de veac. Am, de asemenea gata, un mare număr de sonete pe care sper să le public într-un volum.

— Și la ce lucrați în momentul de față ?

— Aș dori să sfîrșesc partea a II-a a romanului istoric „Pe urmele zimbrului" precum și o nouă piesă, cu o temă de actualitate.

— Cînd sperați să le terminați ?

— Voiam să le dau gata pînă la sfîrșitul lunii iulie. Dar sper că acest august, care a dăruit tuturor atîtea, începînd cu eliberarea, mă va ajuta să-mi ridic povara acestor lucrări dramatice.

I-am urat veșnic tînărului academician Victor Eftimiu, sănătate și spor în munca sa literară.

DIN REALIZĂRILE MEDICINEI ROMÎNEȘTI ÎN ANUL CELEI DE-A XX-A ANIVERSĂRI

METODĂ ORIGINALĂ DE DIAGNOSTIC PRECOCE ÎN LITIAZA URINARĂ

La clinica I chirurgicală de la spitalul Panduri, un colectiv format din chimista Tina Țane, dr. W. Rugendorff și dr. V. Mihăilă, a elaborat o interesantă și foarte utilă metodă originală de punere în evidență a litiazei urinare. Și anume, noua metodă se bazează pe analiza spectrală a rezidului sec al urinii din 24 de ore după regim de sete.

Spectrograma reziduului urinar dă posibilitate clinicienilor să precizeze diagnosticul de litiază urinară și chiar natura calculilor existenți (oxalici, urici, fosfatici) încă în prima fază a bolii în care celelalte examene nu pot furniza date convingătoare.

Această metodă a și devenit de-acum de un neprețuit ajutor clinicienilor de la spitalul panduri în alegerea precoce a căii celei mai adecvate de tratament în litiazele urinare.

REZULTATE INTERESANTE ÎN STUDIUL ATEROSCLEROZEI

Un studiu început cu cîțiva ani în urmă, efectuat asupra pescarilor din Delta Dunării, de către un colectiv de cercetători de la Institutul de Medicină Internă al Academiei R.P.R. și al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, colectiv condus de dr. M. Steinbach — privitor la rolul factorilor de mediu naturali în patogenia ateroscleroze — a reușit pînă în prezent să scoată în evidență cîteva aspecte interesante ale acestei probleme. Și anume, s-a observat că alimentația pescarilor — după cum se știe, foarte bogată în proteine și grăsimi de pește — contrar așteptărilor, nu dă cifre ridicate în ce privește colesterolul din sînge ci din contra, scade cifra acestui component al sîngelui (de obicei urcat în ateroscleroză și la persoanele care se hrănesc cu multe grăsimi). Acest fenomen se explică prin faptul că grăsimile de pește — în majoritate grăsimi nesaturate — au un efect hipocolesterolemiant (scad colesterolul sanghin). Dar cu tot indicele scăzut al colesterolemiei s-a observat o creștere a frecvenței hipertensiunii arteriale printre pescari. Acest fapt, în aparență paradoxal, se pare că este în legătură cu consumul crescut de sare din alimentația pescarilor.

Continuarea cercetărilor vor aduce probabil date noi și interesante în patogenia aterosclerozei — ca o contribuție a cercetătorilor români în elucidarea acestei probleme.

CERCETĂRI ASUPRA CAUZELOR ȘI PREVENIRII SARCINILOR PATOLOGICE

Cercetările efectuate la maternitatea Polizu din București de către prof. M. Cajal și colaboratorii săi asupra femeilor care în trecut au prezentat sarcini patologice și repetate avorturi spontane, au dus la concluzia că în mare parte aceste tulburări în evoluția normală a sarcinilor s-ar datora infecțiilor inaparente cu rickettsi și neorickettsi. Interesant de subliniat în această direcție este faptul că rezultatele cercetătorilor români au fost pe deplin confirmate de cercetările asemănătoare făcute în Franța de un colectiv condus de prof. M. Giroud.

Importanța practică a acestor lucrări constă în aceia că ele permit instituirea din timp a unui tratament etiologic la gravidele în cauză, care să prevină apariția tulburărilor de sarcină provocate de aceste infecții inaparente.

Și într-adevăr, în cadrul lucrărilor experimentale, tratamentele raționale făcute pînă acum cu anumite antibiotice, par să confirme justețea concluziilor la care au ajuns cercetătorii de la spitalul Polizu, prin diminuarea apreciabilă a numărului de sarcini patologice și de avorturi la această categorie de femei.

NOI SUCCESE LA INSTITUTUL DE SERURI ȘI VACCINURI „DR. I. CANTACUZINO"

La acest vestit institut în care se prepară anual peste 60 000 de litri de seruri și vaccinuri de toate tipurile pentru imunizarea populației împotriva diverselor maladii transmisibile — una din cele mai importante realizări din ultimul timp o constituie prepararea vaccinului antipoliomielitic viu atenuat (tip SABIN) cu ajutorul căruia s-au vaccinat în 1963 peste 10 000 000 de persoane iar în prima jumătate a anului 1964 peste 7 000 000 de persoane. Aceasta a dus la eradicarea aproape completă a poliomielitei în țara noastră.

De asemenea, în acest institut s-a reușit prepararea unui produs foarte solicitat de populație, — „POLIDINUL" — un medicament similar Omnadinului.

NOUL MICROSCOP ROMÎNESC „M.C.I."

Un binemeritat succes a obținut la Tîrgul de mostre de la Leipzig, ultima creație a Industriei Optice Romîne, M.C. 1. Capabil de performanțe remarcabile în toate domeniile de cercetare ale medicinei, modernul microscop românesc, pentru înaltele sale calități, a întrunit unanime și elogioase aprecieri din partea specialiștilor străini

Expresii ale reputației de care se bucură știința medicală română peste hotare

Recent o comunicare din Paris anunță alegerea prof. dr. N. Nestorescu, membru corespondent al Academiei R.P.R. și a dr. Marcela Popovici, șef de secție la Institutul Dr. I. Cantacuzino ca membri ai Societății franceze de microbiologie, ca o apreciere a activității și lucrărilor valoroase în acest domeniu ale celor doi oameni de știință români.

De o înaltă prețuire din partea Academiei naționale de medicină din Paris s-a bucurat și tov. dr. M. Marinescu — șef de laborator la Institutul de inframicrobiologie al Academiei R.P.R., pentru apreciatele calități științifice ale lucrării sale intitulată „Pneumonia interstițială în poliomielită".

Această prețuire s-a caracterizat prin decernarea și înmînarea — într-un cadru festiv, la Paris — a premiului „Cathérine Hadot" pe 1963 și a titlului de „Laureat al Academiei naționale de medicină din Paris" vrednicului autor român.

Poate că nu oricine știe că școala românească de chirurgie s-a situat și în trecut dar și astăzi, la nivelul cel mai înalt al chirurgiei mondiale. În afara celebrilor înaintași ca Toma Ionescu, Ernest Juvara, D. Gerota, de-acum clasici în tratatele de anatomie din toată lumea, și-a urmașilor lor nu mai puțin cunoscuți ca prof. Bălăceanu, Amza Jianu, Traian Nasta, Iacobovici, Hortolomei, — chirurgia românească continuă să strălucească și azi prin vestiți chirurgi al căror renume a depășit de mult hotarele țării. Așa sînt prof. dr Voinea Marinescu, ale cărui lucrări în domeniul chirurgiei cardiovasculare s-au bucurat de mare autoritate la congresele internaționale, acad. Th. Burghele, prin lucrări în domeniul urologiei, care i-au adus alegerea ca membru asociat al Academiei franceze de chirurgie, acad. prof. I. Făgărășanu, prin lucrări în domeniul chirurgiei ficatului și căilor biliare, pentru care a fost ales membru al Asociației chirurgilor din Marea Britanie, Irlanda și Feilow la „Royal Society of Medicine" din Londra și alții.

Dr. M. OLTEANU

Aniversarea eliberării patriei oglindită în FILATELIE

În decursul celor 20 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, au apărut mai multe emisiuni de mărci poștale care au consemnat diferite aniversări ale mărețului act de la 23 August 1944.

La un an de la eliberare, în ziua de 23 August 1945, au fost puse în circulație trei emisiuni care simbolizează, pe diferite laturi, marele eveniment: „Seria Victoriei" (cu inscripția „Apărarea Patriotică"), alcătuită din 24 de mărci în colițe de cîte 4; „Asistența copiilor" o marcă; „Frontul Plugarilor", 2 mărci.

În anul 1949 a apărut o marcă poștală cu prilejul aniversării a 5 ani de la eliberare. Altă marcă, de 55 bani, a apărut în 1953, la 9 ani de la eliberare; această marcă reproduce medalia „Eliberarea de sub jugul fascist".

La a 10-a aniversare a eliberării (1954) au apărut două emisiuni: o marcă de 55 bani, dedicată aniversării și o serie de 4 mărci „Decada culturii" (cu inscripția „10 ani de la eliberare"), subliniind revoluția culturală înfăptuită în anii puterii populare. Cele 4 mărci reprezintă succesiv: un cămin cultural, Teatrul de Operă și Balet din București, Casa Scinteii, Casa Radiodifuziunii.

În 1959, cu prilejul sărbătoririi a 15 ani de la eliberare, au fost emise: o marcă de 55 bani și o coliță de 1,20 lei.

★

La a XX-a aniversare a eliberării patriei, apare o emisiune cuprinzînd 4 mărci poștale și o coliță, cu o valoare nominală totală de 5,50 lei. Emisiunea oglindește deosebitele realizări înfăptuite în cei 20 de ani, în țara noastră.

Prima valoare, de 60 de bani, simbolizează industria grea; a doua valoare, de 55 bani, reprezintă drapelul cu stema R.P.R.; marca de 75 bani arată dezvoltarea agriculturii; ultima valoare de 1,20 lei, înfățișează construcții noi care se ridică în număr tot mai mare pe întreg cuprinsul patriei.

Colița, cu valoare nominală de 2 lei, ne prezintă stema R.P.R. încadrată de construcții industriale, agricole și urbane.

Mărcile sînt tipărite în cîte patru culori iar colița în șase culori, pe hîrtie cromo.

Emisiunea avînd caracter jubiliar, mărcile au dimensiuni mai mari decît cele obișnuite: mărcile 39/54 mm iar colița 13/9 cm.

Desenele au fost executate de I. Ursa.

Emisiunea este completată cu trei plicuri „prima zi" obliterate cu o stampilă specială.

În cinstea celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre, Uniunea Sovietică a emis

și ea o marcă poștală festivă. Marca este în mai multe culori. Fundalul înfățișează harta țării noastre și diferite aspecte din industrie și agricultură precum și fața Palatului R.P.R. din București.

Energetica

ORIZONTAL: 1. Aici, pe Dunăre, se construiește un gigant al energeticii (trei cuvinte). 2. Aprovizionează cu cărbuni superiori cocseria de la Reșița — Poiana... 3. Patruped nordic. — Unul din centrele de exploatare a gazelor naturale. 4. Din Saroș! — Marea noastră hidro-centrală. — Corp. 5. Licurici pe firmament! — Într-o centrală!—Posesiv. — Luni! 6. Dinșii. — ...electric. — Măsură pentru putere! 7. Utilizate în industria chimică a maselor plastice, a cauciucului sintetic etc. — Program de muncă. 8. Pronume. — Extrase din huilă. — Oraș în Crișana, nu departe de termocentrala Voivozi și de hidrocentrala Aștileu. 9. Din Sulina! — Vas petrolier. — Acesta. 10. Luați. — Dormitor. 11. Hidrocentrală în regiunea Brașov. — Lucru de preț. — Astfel. 12. Acum. — Excepțional (fig.) 13. Orașul din apropierea hidrocentralei Sadu V. — Localitate în regiunea Ploiești, cu o rafinărie, un combinat petrochimic și o centrală de termoficare.

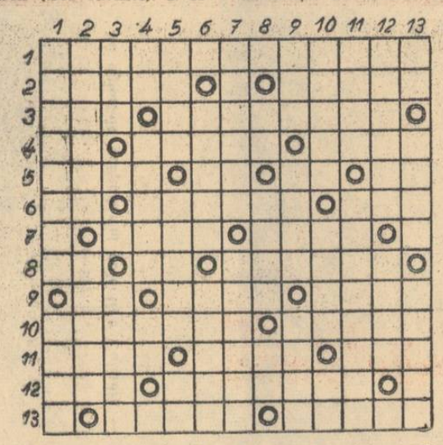

VERTICAL: 1. Centrală termo-electrică în bazinul Petroșani, unde a fost dat recent în exploatare un nou grup electrogen de 150 Mw. — Centru de exploatare a cărbunilor bruni, pe plaiuri moldovene. 2. Cetate a petrochimiei în regiunea Bacău. — Centru de exploatare a huilei în Banat. 3. Fluviu european. — Centru industrial între Tg. Mureș și Cîmpia Turzii. 4. Ten!—Regiune cu bogate resurse energetice, cu termocentralele Comănești și Borzești. — Aramă. 5. Oraș în Moldova, cu o termocentrală recent intrată în funcțiune. — „Electroputere" din Craiova (de exemplu) — Din Sebeș! 6. Vulturi. — Uriașa lor energie este utilizată în țara noastră în scopuri pașnice. 7. Sub titlul „4 000 de trepte spre cer" ne prezintă șantierul hidrocentralei de pe Argeș (pl.) — Termocentrală dobrogeană, dată în funcțiune în anii puterii populare. 8. Marin Zamfirescu. — Rudă ...la teatru! — Din Onești! 9. Trăim în aceea a stăpînirii energiei nucleare. — Prefix. — Întreprinderea Regională de Electricitate București. 10. Articol vestimentar feminin. — Verbul zefirului. — Nota redacției. 11. Pictor romîn. — Însemnată cu tăieturi. 12. Construcție specială care permite trecerea navelor în porțiuni de trasee cu un nivel de apă diferit. — A treia roată ...la motocicletă! 13. Lumina piramidelor. — Sursă de energie electrică (sau atomică!) — Lucrează la drumul de fier (pl.).

Ion PASCAL

Construim!

ORIZONTAL: 1) *Construcție ajutătoare, pe șantierele de construcții — Construcții importante pentru... asigurarea pînii.* 2) *Metal folosit în unele construcții moderne — La teren!* 3) *Sub construcții. — Intrînd în peretele unei camere (pl.).* 4) *Asigură și clădirile împotriva pagubelor — Conduce... Institutul de construcții.* 5) *În tindă! — Clădire cu mașini și unelte.* 6) *Program de lucru — Teodor Niculescu.* 7) *Ued în Algeria — Grup de șantiere.* 8) *Cămin din cele construite cu sutele în satele noastre.* 9) *Construcție... pentru locuit — Lumină... în plafon.* 10) *Baie—Aparat de ridicat, folosit pe șantiere.* 11) *A locui — Acoperit cu piatră, marmoră etc. (pl.).*

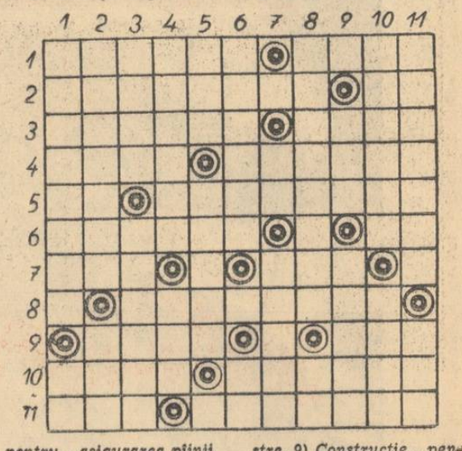

VERTICAL: 1) *Lucrează la fundații, șanțuri etc. — În casă!* 2) *Imobile, construcții — Etaj.* 3) *Pămînt galben, folosit la spoitul caselor — Element arhitectural, format dintr-un arc și coloanele de susținere.* 4) *Sol! — Trecere dintr-o cameră în alta.* 5) *Ușor!—Căutați-o... pe acoperiș!* 6) *La intrarea în casă! — Traian Luca.* 7) *Pronume — A munci.* 8) *Lucrător — În locuință!* 9) *Fire — Material pentru învelitori, jgheaburi, burlane etc.* 10) *La ușile batante — Identic.* 11) *Element... nedespărțit — Mult utilizat la lucrările de dulgherie și tîmplărie, în construcții.*

Manole ZIDARU

Cuvinte încrucișate

La cules de vii

ORIZONTAL: 1. Proteză viticolă! — Extract de struguri!—În această cană se poate bea și vin... 2. Varietate inferioară de vin (pl.) — Străucit (fig.) 3. Tot ceea ce ține de gospodăria omului (pl.) — Metaforă poetică pentru „licoarea de struguri"... 4. Opoziție gramaticală. — Agale... la început! — Cu alte cuvinte. 5. A anunța pe cale grafică. — Armură metalică. 6. Vin renumit din nordul Dobrogei. — Dintr-o picătură de vin! 7. Acolo se pot servi și vinuri... — A ruginit frunza din vii... pe mai multe voci! — Închipuită. 8. Varietate feminină de vin! — Un vin... foarte diluat cu sifon! 9. Localitate viticolă în sudul Moldovei. — Oameni mari (fig.) 10. Cetacee — Un vajnic adept al produselor viticole. 11. Monopol de vinuri... — Un vin plăcut de băut (mai ales vara!)—Ca un fir de circel.

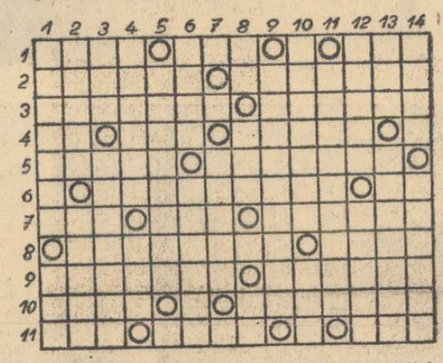

VERTICAL: 1. Vii bolnave (masc. fig.) — Literat francez. 2. Stîncă marină. — Fără glas (fem.) 3. Un papagal agricol! — Petit (pop.) 4. Riu în Dobrogea sudică. — Riu în U.R.S.S. 5. Altă localitate renumită viticolă în patria noastră. 6. Personaj din „O noapte furtunoasă". — Superlativ. 7. Sectă religioasă în India. 8. Neon. — Pronume nehotărît. — Berliiu. 9. Vinurile noastre, premiate la numeroase expoziții internaționale. 10. Oștean... de viță veche! — Se pot încurca și la vie... 11. Localitate viticolă în raionul Tecuci. 12. Stat în S.U.A. — Provincie spaniolă. 13. Clipe în eternitate! — Conflict care s-a liniștit... 14. Prefix pentru cel mai vechi vin... — Dormitor maritim!

Py RAMIDON

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

CETĂȚILE CHIMIEI

ORIZONTAL: Clorosodice — Relon — Roznov — AM — Melana — LI — INA — Suda — Mic — O — Sat — E — Stat — VS — Jilava — NO — Alba — I — IRA — R — AR — Borzești — Etala — UO — Ara — Tise — Ecrane — Anodică — Iași — Năvodari — TAT.

LA ȘTRAND

ORIZONTAL: H—Floreasca — Eroare—Tărîm — RA — Costumari — ACA — Stana — EC — Soru — ABC — Vas — Trambulină — O — Rigoare — Olar — Atîrnată — Sta — UO — IENA — MULT — AS — AT — Maree — Urmaș — Pătit — DE — Valuri — AC.

LA MAI MARE!

ORIZONTAL. Musatescu — Drum — Enormități — Ore — Dima — Ger — Orcan — Ivite — Amploare — Cetăți — ALE — DEL — IRAT — Mica — Ca — A — Stoian — Tia — BU — Băiat — Scoarța — AL — RAT — Rusalin — T — VE — RBA — IU — AO — Rar — OOO — S — Suma — Imensitate — Cap — Namilă — Mare — RT — Anemone — Lactee.

CASETA SECRETĂ

(soluție)

Ordinea numerelor este: 10, 3, 7, 6, 8. 5 și 11 = 50.

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

DEFINIȚIA

Schiță de Pierre Daninos (Franța)

Umoristul ar fi un om aproape fericit dacă n-ar fi invitat mereu să dea definiția umorului. Pentru mine unul, ceasurile cele mai grele din viață rămîn legate de întrebarea: „după părerea dv., ce este umorul?"

Ca să răspund, m-am străduit întîi să mă lămuresc eu însumi. „Cea mai bună cale de a te familiariza cu un subiect pe care nu-l cunoști, spunea Disraeli, este să-i consacri o carte". Așadar, am purces la cercetarea citorva tratate groase care, vă asigur, n-au nimic vesel decît cuvîntul „umor" din titlu. Autorii lor, ca și chirurgii, disecă umorul, studiind raporturile sale cu „risul".

Recunosc, există și scriitori care au definiția umorului, cum se spune, în vîrful peniței. Mie îmi lipsește. Oricît de ciudat li s-ar părea celor care-mi iau interviuri, acest articol nu-l posed. Degeaba, cînd mi se pune întrebarea, scotocesc prin sertarele minții; tot goale sînt. Într-o bună zi, însă, la radio, m-am pomenit din senin răspunzînd: „umorul e o caricatură a tristeții". Asta nu spune nimic. Totuși, cei doi domni care pînă atunci mă asaltaseră cu întrebări, au divagat pe tema răspunsului meu zece minute, în care timp mi-am putut veni în fire ca să trec, cu capul limpede, la tema mea preferată: mărcile de automobil.

Alteori, însă, sînt mai puțin norocos. Nesatisfăcuți de felul cum le-am scăpat din încolțire, reporterii încep să mă hărțuiască. O dată, unul m-a întrebat:

— Considerați că umorul trebuie să fie un act gratuit?

I-am explicat că atunci cînd ai trei copii, nici nu poate fi vorba de așa ceva.

— Baza procedeelor dumneavoastră umoristice, continuă el, reprezintă, după părerea mea, exact opusul postulatului lui Euclid.

Ceea ce, la urma urmei, o fi adevărat. Dar cum am uitat complet în ce constă postulatul lui Euclid (dealtfel, n-am știut niciodată), e foarte posibil să fac exact contrariul, dar nu-mi dau seama.

Oricum însă, definiția aceasta, exagerat de matematică, îmi displace. Eu, mai degrabă, aș propune alta, întemeiată pe observarea vieții. Bunăoară, am întîlnit deseori oameni care mărturisesc pe față că n-au ureche muzicală sau nu gustă pictura, mai ales cea abstractă. Cunosc de asemenea o sumedenie de persoane care spun sus și tare că nu știu tabla înmulțirii. În schimb nu cunosc pe nimeni care să admită că-i lipsit de umor. De unde se poate deduce că umorul e al șaselea simț al omului, și anume acela a cărui lipsă e cel mai greu de suportat.

În sfîrșit, există sute de definiții posibile. Iată de ce-i nespus de greu să te oprești asupra uneia singure. Canadianul Stephen Leacock scria: „Cea mai bună definiție a umorului pe care am auzit-o vreodată este aceea... pe care i-am dat-o eu." Excelentă definiție, dar care păcătuiește tocmai prin ce au prost celelalte: e prea subiectivă.

Deși, la drept vorbind, un om poate să aibă umor în aceiași măsură și față de sine, și față de alții. Ca, de exemplu, Oscar Wilde, care spunînd despre contemporanul său, Frank Harris: „Iată un om pe care toată lumea îl invită doar o singură dată", preciza și despre sine: „rezist la orice, numai ispitei nu".

Înseamnă asta că trebuie să vedem în umor o dovadă de modestie? În legătură cu celebrul umor englezesc, scriitorul George Mikes remarca, pe bună dreptate, că dacă englezii sînt destul de modești ca să-și permită să rîdă zilnic de propriile defecte, în schimb sînt și destul de vanitoși ca să arate lumii întregi ce-și pot ei permite.

Umorul?

Umorul e Bernard Shaw constatînd că „nebunii sînt foarte frecvenți, inclusiv la balamuc".

Umorul e Mark Twain, remarcînd că „cel care devine pesimist înainte de patruzeci și opt de ani, știe prea multe. Cel care continuă să fie optimist și după patruzeci și opt de ani, nu știe destul".

Sau Oliver Goldsmith, mărturisind: „Eu am o forță de convingere irezistibilă, cu condiția să discut cu mine însumi".

Sau Mencken, explicînd: „Bărbații se bucură mai mult de viață decît femeile; în primul rînd, se însoară mai tîrziu, în al doilea rînd, mor mai devreme".

Sau doamna de Staël, declarînd: „Ce bine că nu-s bărbat, altminteri trebuia să mă căsătoresc cu o femeie!"

Sau actrița Anna Magnani, răspunzînd unui reporter care o întreba: — „Cei mai frumoși zece ani din viața dumneavoastră?" — „Între douăzeci și opt și treizeci".

Sau Helen Rowand, calculînd: „Unei mame îi trebuie douăzeci de ani ca să facă din fiul ei un bărbat; altei femei îi ajung douăzeci de minute ca să facă din el un nebun".

Sau Sacha Guitry, murmurînd doctorului care tocmai îl operase: „Ah, profesore... cît pe ce să vă pierd!"

Sau O'Halley, definind gentlemanul drept „omul care-i suficient de bine crescut ca să nu știe anecdota pe care i-o spui".

Iată de ce prefer și eu să nu arăt că aș cunoaște dinainte vreo definiție a umorului. Prefer să-i citesc pe umoriști.

În romînește de Radu NICHITA

FRED GHENADESCU

Tenis

— Sînteți acasă?

GH. CHIRIAC

ÎN CASĂ NOUĂ

— Tăticule mută, ce faci?!!
— Gîndesc... dacă mut radioul pe comodă și fac rocada cu bufetul, o să văd mai bine rubrica de șah la televizor!...

IERI
— Ca ucenic, care a fost primul tău strung?
— Acesta!...

AZI
— Ca ucenic care a fost primul tău strung?
— Acesta!...

UN CAZ DINTR-O MIE

Zile de vacanță. Plecăm în excursie. Toți trei: eu, soția și mașina. Ne-am luat o mașină de toată frumusețea. În față o să stau eu cu soția, în spate cumnatul cu cumnata.

Mă ia amicul meu Tache la telefon:

— „Ascultă Gicule, avem vacanță?". „Avem". „Ai și un prieten Tache?". „Am". „Și prietenul ăsta Tache are o soție?". „Are". „Și soția are chef de o excursie?". „Are". „Și mașina are patru locuri?"... „Are". „Atunci e-n regulă". „Nu e-n regulă, Tache". „De ce, Gicule? N-are patru locuri?". „Are, da-s ocupate".

Se supără și tună: „Halal prieten! La mine nu te-ai gîndit!" „Ba m-am gîndit dar alții s-au gîndit mai din timp!" „Adio! Ai și tu o rișniță și faci pe grozavul de parcă ai avea un elicopter. Dacă vrei să știi, află că nici măcar nu aș călători cu tine la volan! Amatorule! Adio!"

Și mi-a trîntit receptorul!

Am ieșit în curte. Se uită mecanicul la mine și mă întreabă: „Ce-i cu dumneata? Arăți ca un cauciuc spart". „Un prieten m-a băgat în viteza a treia... Mi-a făcut rodajul la telefon"...

Ajut mecanicului. Nu știu ce-i ajut, dar știu că mîinile îmi sînt unsuroase și trăznesc a benzină ca o sondă în erupție. Apare soția: „Gicule, du-te la telefon. Te cheamă Alecu".

Intru pe fereastră: „Alo, Gicule!". „Da". „Aici Alecu". „Să trăiești, Alecule!". „Gicule, m-am gîndit la tine". „Sînt copleșit de o asemenea atenție". „M-am gîndit că de ce să vă plictisiți singuri voi doi în excursie, cînd, de fapt aveți patru locuri? Noi venim cu vinul, voi veniți cu benzina". „Eu nu am voie să beau". „De ce, tensiunea?". „Nu, taloanele". „Atunci nu mai viu cu băutură. Viu cu nevasta. Tu la volan, eu lîngă tine, soțiile în spate. O să fie un vis!" „Da, Alecule, un vis fiindcă realitate nu poate să fie. Locurile din spate sînt ocupate". „Nu-i nimic, stăm în față că nu sîntem mofturoși. Așa dar, la ce oră treceți pe la noi să ne luați?" „Nu putem să trecem..." „N-are importanță, trecem noi". „Alecule, nu ține". „Ține, dragă, am citit prospectul. Mașină mică dar puternică". „Știi, cumnatul și cumnata". „Îi știu. Transmite-le salutări". „Mergem cu ei!"

Ca fript, sare Alecu: „Cu ei? Adică familiarism! Așa arată prietenia ta? Ți-ai luat trotinetă pe patru roți și-ți închipui că ești cineva? Adio".

Acesta a fost al doilea „adio". Am ieșit în curte. Mă vede mecanicul: „Așa cum arăți ești tocmai bun să intri în reparații capitale. Ce s-a întîmplat?" „Nimic. Regret că nu mi-am cumpărat un autobuz". Trebăluiesc în jurul mașinii. Mă bag sub motor, privesc, fluier a îngrijorare fără să știu de ce, dar așa se obișnuiește cînd vrei să dovedești că te pricepi la motoare. Mecanicul ambalează ambreajul și în aceeași clipă aud vocea soției:

— Gicule, Sandu la telefon.

„Alo, Gicule? Aici Sandu. Gicule, să-ți dau o veste bună. Mă înscriu și eu la mașină". „Bravo, să fie într-un ceas bun. Și la care mașină te înscrii că sînt mai multe tipuri?" „Cum adică la care? La a ta. Pentru o excursie".

Și a urmat al treilea „adio". Pînă seara, am acumulat 14 „adio" și 22 de „halal prieten!".

A doua zi am pornit în excursie. La marginea orașului frînez brusc. Aoleu!... Mi-am uitat acasă carnetul de conducere. Astea-s blestemele celor 4 „adio". Întorc. Opresc în fața casei. Intru. Cotrobăiesc în toate camerele. După un ceas, găsesc, în sfîrșit, haina în care se afla carnetul. Urc la volan. Pornesc! Dar a intrat roata într-un cui! S-a spart cauciucul. Și eu în chestii din astea nu mă pricep. Soția vociferează. Cumnații mă privesc ironici. Astea-s blestemele celor 22 „halal prieten". Iau tramvaiul, alerg după mecanic. Plecase în excursie. Mă înapoiez. Alerg cu troleibuzul la un alt mecanic. Plecase în excursie. Revin. Mașina tot acolo. Și ea și soția pe geantă. Cumnații plecaseră cu autobuzul. Pînă la urmă am plecat și noi. Tot cu autobuzul. În autobuz n-am fost singuri. Neam întîlnit cu Alecu, cu Sandu, cu Tache și cu toți cei 22 „halal prieten" plus 14 „adio"!

— Ce-i cu tine, Gicule? zice Alecu.

— Nimic! am luat și eu autobuzul. M-am gîndit să fim cu toți împreună.

— Pari totuși dezumflat...

— Nu eu, „mașina!" oftează soția aruncîndu-mi priviri nimicitoare, în timp ce prin fața noastră zboară veselе zeci de „mașini". Deh!

I. AVIAN

Redacția: Piața Scînteii Tel 17.60.10 Administrația: 17.60.20 Interior 1 400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

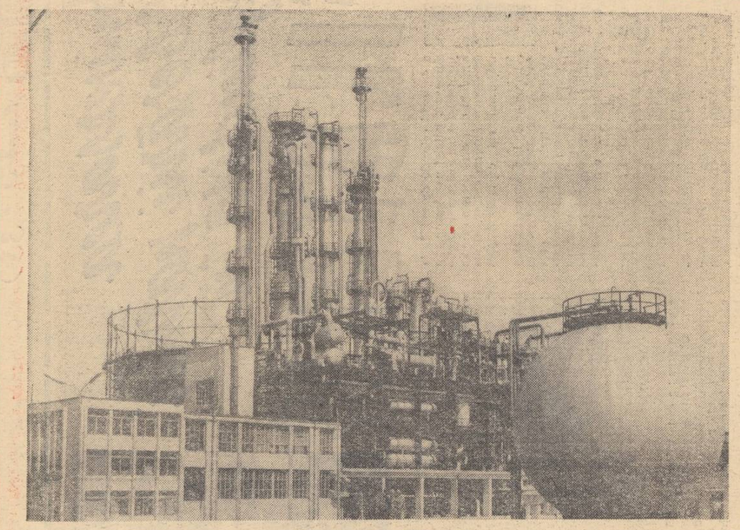

Combinatul chimic Borzești

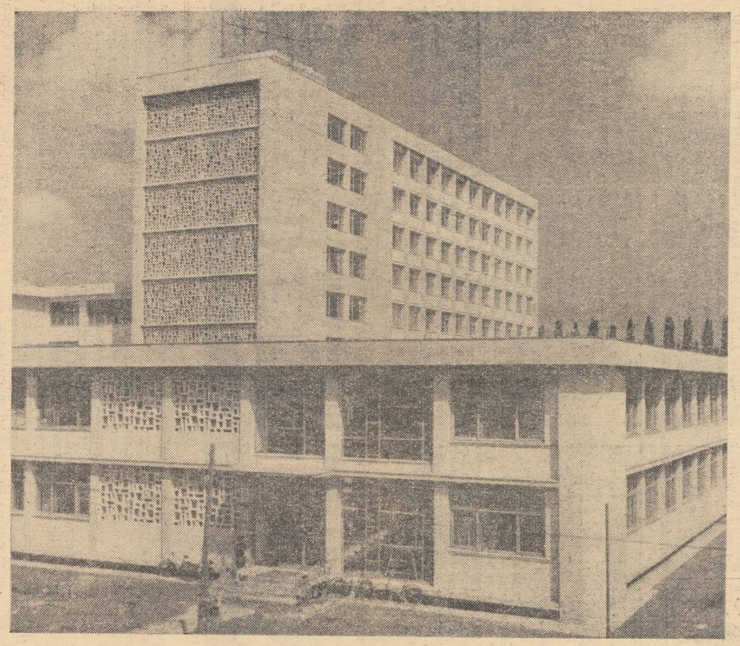

Noua clădire a Universității din Timișoara

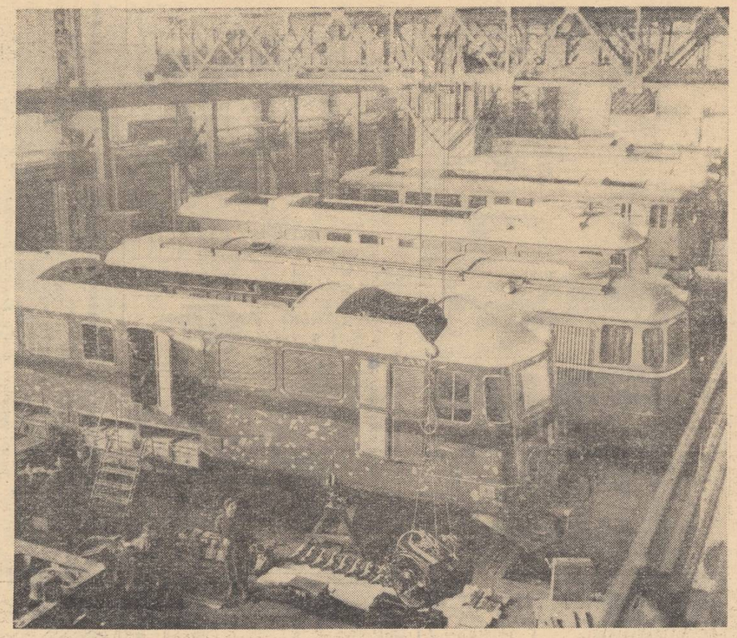

Hala de montaj a locomotivelor diesel-electrice de la Uzinele „Electroputere"-Craiova

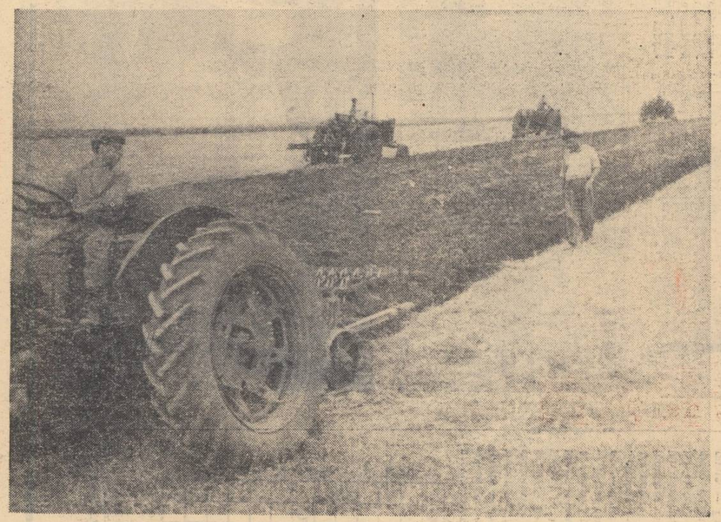

Pe ogoarele gospodăriei colective Cobadin — regiunea Dobrogea

XX 23 AUGUST

PEISAJ ROMÎNESC CONTEMPORAN

Trecînd în revistă marile înfăptuiri din ultimele două decenii poporul nostru are de ce să se bucure, de ce să se mîndrească. Romînia, ținută veacuri de-a rîndul în înapoiere economică, înaintează rapid pe calea progresului.

Aceste cîteva imagini sînt o mărturie a forței anilor puterii populare. Ele se desprind din realitățile vremilor pe care le trăim și care în nenumărate alte chipuri, în nenumărate alte imagini, la fel de frumoase, ne vorbesc despre ceea ce s-a înfăptuit și se înfăptuiește în țara noastră.

Marile realizări care au schimbat din temelii viața poporului nostru se datoresc muncii eroice, hărniciei și avîntului patriotic ale clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității care au urmat cu încredere politica marxist-leninistă a Partidului Muncitoresc Romîn.

În douăzeci de ani de viață liberă, poporul nostru a învins greutățile inerente profundelor transformări istorice, revoluționare, își ridică țara pe culmile luminoase ale socialismului deschizîndu-și drum larg spre minunate perspective de prosperitate. De aceea glorioasa aniversare a douăzeci de ani de la eliberarea țării găsește întregul nostru popor strîns unit în jurul partidului, al Comitetului său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Păși cu hotărîre la desăvîrșirea construirii socialismului, poporul nostru își închină munca sa creatoare cauzei păcii și înfloririi continue a patriei noastre dragi.

O policlinică nouă din Galați

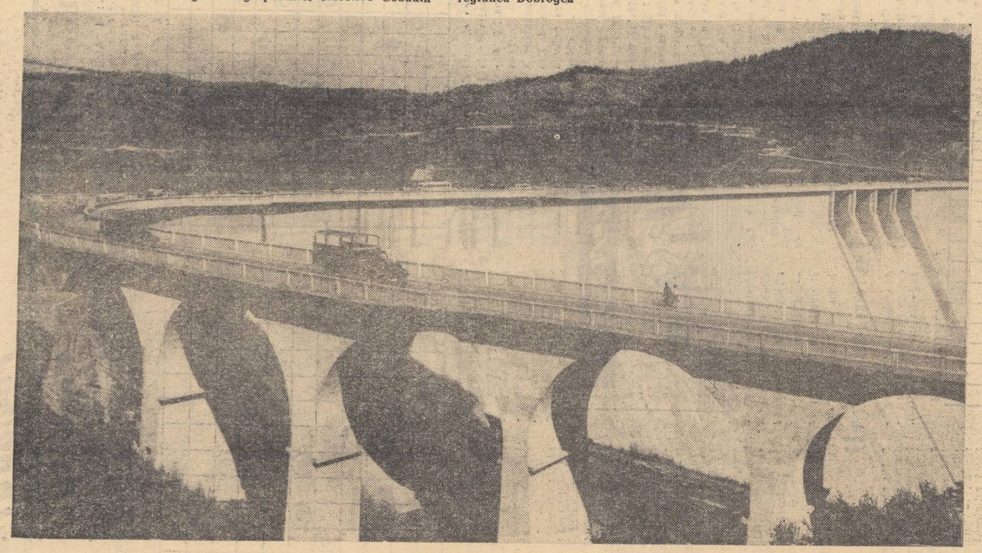

La barajul Bicaz

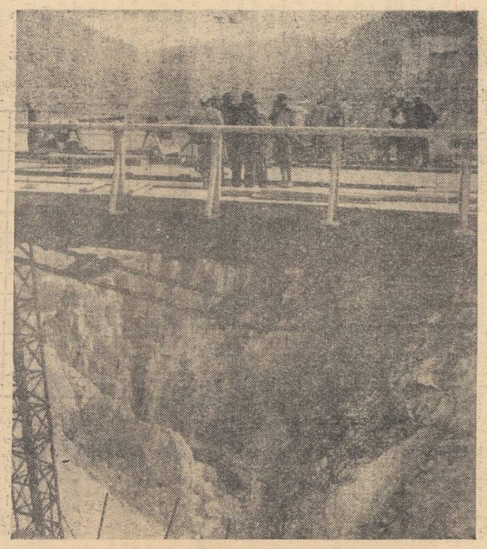

Șantierul Hidrocentralei „16 Februarie" de pe Argeș

În Poiana Brașov

Fotografii : Nicu VASILE

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 360 • Sîmbătă 29 august 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

OGLINDĂ A DOUĂ DECENII DE MĂREȚE REALIZĂRI

Mic ghid ilustrat

De cîteva zile zeci de mii de vizitatori, bucureșteni sau turiști din țară și străinătate, își fac timp pentru a zăbovi cîteva ore la pavilioanele de la șosea. Parafrazînd un vechi dicton putem spune că în aceste zile „toate drumurile duc la expoziție". Cu ajutorul diagramelor, machetelor, fotografiilor și îndeosebi a numeroaselor exponate vizitatorii își pot forma o imagine clară asupra rezultatelor obținute de economia noastră națională în ultimii douăzeci de ani. Pentru a veni în ajutorul cititorilor noștri care încă nu au vizitat expoziția le oferim acest mic ghid ilustrat.

La început cîteva date globale. Expoziția dispune de o suprafață de etalare a produselor de aproape 100 000 de m.p. împăr-

Anton DROST

(Continuare în pag. a 3-a)

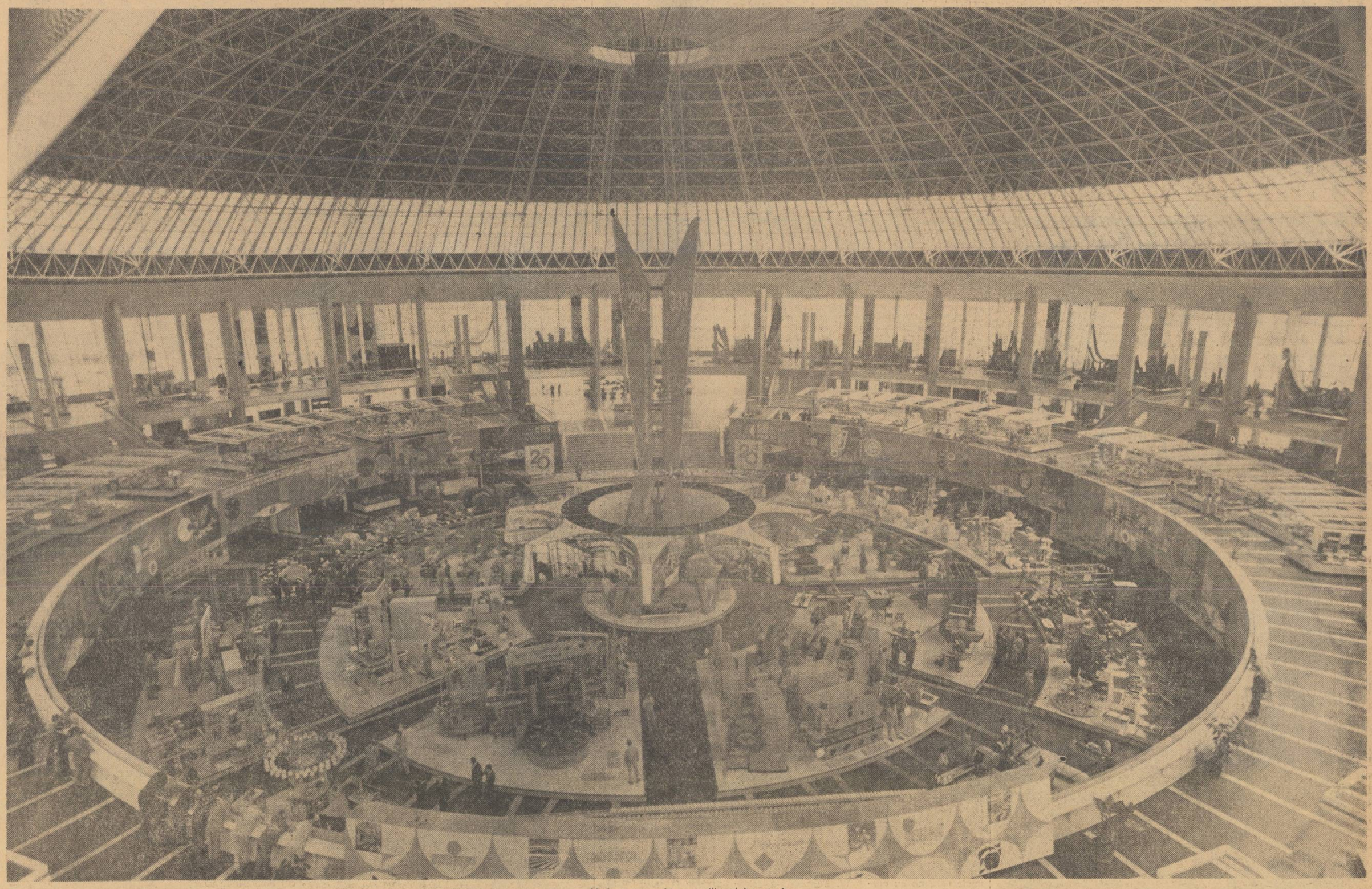

Vedere generală a pavilionului central

CIREȘUL

de TEOFIL BUȘECAN

Într-o dimineață de primăvară (cireșul din curte înflorise) a apărut deasupra orașului un avion. S-a rotit de cîteva ori, apoi a început să arunce pachetele care se desfăceau ca niște flori. Din miez se desprindeau mii de petale colorate — hîrtiuțe învăluind cerul într-un joc de fluturi. Noi, copiii, urmăream coborîrea hîrtiuțelor. Erau reclame ale unei fabrici de cremă de ghete. Atunci s-a răspîndit vestea că s-au lansat și hîrtiuțe albe. Cel ce va găsi o astfel de hîrtie să se prezinte la librăria din centru pentru a primi în schimb o minge de fotbal. A început o disperată goană după mirifica hîrtie albă... Frînți de oboseală, ne-am adunat la sfat sub cireșul din curtea noastră. În toiul dezbaterilor s-a iscat un vînt ușor. A început să fulguiască cu flori de cireș și o dată cu ele s-a desprins din ele și o miraculoasă hîrtie albă! Ne-am repezit asupra ei.

Era prin treizeci și doi sau treizeci și trei... Se vorbea atunci mult, în oraș, de grevă, de șomaj. Tot pe atunci a fost ridicat un steag roșu pe unul din turnurile orașului. Cu hîrtia albă în mîna unuia, gloata de copii s-a îndreptat spre librărie. Proprietarul, după ce a cercetat cu atenție hîrtia, ne-a poruncit să ne vedem de drum...

Înșelați și jigniți, furioși, ne-am reîntors, și pe locul viran cu pietriș din fața casei a pornit un joc de fotbal încrîncenat, care a durat pînă seara, cînd mingea de cîrpă, în întuneric, nu se mai putea distinge de pietroaiele ascuțite...

De atunci s-au schimbat multe. A rămas însă, ca printr-un miracol, doar cireșul. Chircit, îmbătrînit, dar el, cireșul de demult. Cine știe, poate unul din copiii de ieri, azi constructor, l-a lăsat înadins, ca un reper pentru a determina locuri ce nu mai sînt. Dimensiunile s-au schimbat cu desăvîrșire. Pe locul vechii case, mai bine zis, pe locul vechilor case, există o singură clădire, cu multe etaje, cu ferestre mari: localul Institutului pedagogic. La cîțiva pași de cireș se află o casă de lut, pe grinda căreia, în ultima zi înainte de a fi nevoiți să ne mutăm în altă casă, mi-am încrustat inițialele numelui. Astea le distinge de pietroaiele ascuțite...

(Continuare în pag. a 4-a)

În Editura Politică a apărut:

„A XX-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII ROMÎNIEI DE SUB JUGUL FASCIST"

Expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea solemnă a Marii Adunări Naționale

Broșura este editată în tiraj de masă

Excursie prin Deltă

de VIRGILIU MONDA

- *Oameni din Periprava.*
- *Paradisul păsărilor rare.*
- *O fabrică plutitoare*

Apele gălbui ale fluviului curg molcom, ca obosite de un drum prea lung, fără un foșnet de val, fără o clipoceală; dar din stufărișul malurilor, dintre sălciile cocîrjate, urcă zgomote învălmășite, zbateri de aripi, ciriieli de cormani, fășîit de luntri ce se freacă de păpurișul canalelor strîmte și șerpuitoare. Cîte un stîrc țîșnește dintre sălciile verzi înfipte în mîl și se avîntă în văzduh înspre ghioluri tăinuite.

Iată Periprava. Duduitul motoarelor s-a oprit, vaporul și-a încetinit sforțarea. Te urci pe punte. Timp de cîteva zile ai străbătut în sus și în jos brațele Deltei; ți s-ar părea că nici un amănunt nu ți-a scăpat curiozității și că ai putea să te lauzi că toate misterele ei ți-au devenit familiare. Totuși, cînd îmbrățișezi cu privirea așezarea omenească spre care vasul își îndreaptă prora, tresari.

Un țărm neted, turtit, de lut roșcat, pierzîndu-se pe alocuri pe nesimțite în apă ca o plajă. Pe de lăturile debarcaderului, cinci șase lotci negre și înguste, priponite de pociumbi. La douăzeci de metri de debarcader, o clădire lată și scundă, cu ușile deschise, acoperită de stuf și precedată de o prispă joasă, de ai cărei stîlpi se reazimă vintire și crisnice. Năvoade noi spînzură de piroane bătute în părete. Este cooperativa sau „magazinul mixt". Satul își risipește căsuțele rare îndărătul clădirii. Nu se vede urmă de om sau de altă vietate. Soarele copleșește totul, pare că împiedică orice mișcare, orice viață. Lipsesc lunecarea ritmică de unde blajine și spumoase pe țărm și siluetele unor palmieri înfipți ici, colo cu largile lor evantaie de frunze forfecate, ca să zici că-i un tablou descris de Joseph Conrad, la acostarea pe o insulă din mările Sudului.

Dar sunetul grav al sirenei scoate din clădirea cu năvoade oamenii ascunși de arșiță. După unele case se ivesc pescari, cu cămăși colorate și pălării de paie cu margini zimțate; bucuroși de oaspeți privesc manevra vaporului, pe cînd godacii negricioși le fug printre cizme, guițînd ca sub cuțit.

Băieții din echipaj aruncă parîmele; babordul se lipește de debarcader făcîndu-i să piriie cumplit.

Cum ocolești „magazinul mixt" — în care localnicii găsesc tot ce le trebuie — și intri în sat, vezi că aparența de nemișcare, de pace încremenită te-a înșelat. Deși bărbații tineri sau maturi sînt plecați din zori la lucru, la recoltarea de stuf, la pescuit cu lotcile printre grinduri, la cherhanale, sau, mai departe, la taliane, pe coasta mării, viața aici pulsează din plin. Prin șanțuri gîgîie giscani cenușii, copii se joacă pe prispe cu mîțe grase hrănite cu măruntaiele peștilor. Prin ogrăzi, femei vîrstnice dar voinice, bătrîni vînjoși spintecă și sărează ciortanii

(Continuare în pag. a 4-a)

De pretutindeni

LA O RECENTĂ ADUNARE anuală a societății americane de psihiatrie, care a avut loc la Los Angeles (California), cunoscutul psihiatru american, doctor Horowitz a prezentat o comunicare privind cei doi gemeni din New York, în vîrstă de 20 de ani, pe care i-a denumit „idioți geniali".

Doctorul Horowitz a declarat că gemenii, pe nume Charles și George, sînt înapoiați din punct de vedere spiritual, creierul lor însă, fiind în stare să desfășoare în domeniul matematicii, o activitate egală cu aceea a unui creier electronic complicat. Ei nu știu să adune, să scadă, să înmulțească sau să împartă. Reușesc însă, ca în cîteva secunde să „calculeze" în mod precis, în ce zi din săptămînă cade o dată din trecutul îndepărtat. În timp ce Charles poate să facă aceste calcule privind date din secolul 20, Georges reușește să proiecteze calculele mintale cu milioane de ani în trecut și în viitor și nu greșește niciodată. Dacă se spune, de pildă, o dată ca 2 februarie 2002 înaintea erei noastre, Georges răspunde imediat : a fost într-o vineri. Aceasta nu este totul. Ambii gemeni își aduc aminte din copilăria lor de fiecare zi, o arată că a fost cu soare, ploioasă, cețoasă etc. Charles și Georges reușesc să ghicească „instinctiv" data nașterii unor bărbați celebri din istorie, cu toate că nu au audiat niciodată vreo lecție de istorie (de la vîrsta de 6 ani, ei frecventează școala pentru copii arierați).

●

LA ALBERT HALL din orașul Geneva, i-a parvenit, în sfîrșit, destinatarului care locuiește la Chatelard, în Munții Jura din Franța. Serviciile poștale elvețiene și franceze nu au putut furniza nici o explicație pentru această întîrziere de... 36 de ani.

●

RUINELE anticului Pompei amenință să se prăbușească. Ele sînt invadate din ce în ce mai mult de o vegetație sălbatică și densă, care pătrunde prin crăpăturile anticelor ziduri. Este vorba de o vegetație formată mai ales din viță de vie sălbatică, de mărăcinș și de iederă.

După cum scrie ziarul elvețian „La Tribune de Genève", Direcția generală de arte frumoase, nu dispune decît de două sute de milioane de lire pentru restaurarea tuturor monumentelor din Italia, în timp ce numai pentru Pompei trebuie 300 milioane lire.

Nu se poate spune că se face risipă de bani — scrie ziarul — pentru reamenajarea și întreținerea Pompeiului, deoarece el este unul din centrele turistice italiene cele mai căutate. Aceasta reiese din numărul tot mai mare de vizitatori care vin aci. 582.000 în 1960, 767.000 în 1963, iar în acest an, numărul vizitatorilor este estimat la peste 800.000.

●

ALBINELE găsesc cu ușurință drumul pînă la stupul lor, chiar dacă acesta se află la distanță de cîțiva kilometri. Înainte de primul război mondial, în America s-a

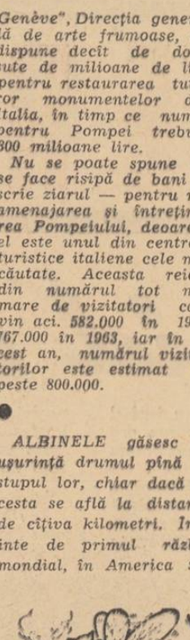

făcut chiar încercarea de a înființa o poștă militară cu ajutorul albinelor. O microtelegramă cifrată era aplicată pe aripile albinelor. La destinație adresantul citea rîndurile folosindu-se de o lupă.

O SCENĂ dramatică. Totul se petrece în Flamingo Park din apropierea orașului Pickering-Yorks (Anglia), unde, nu de mult, a fost adus un șarpe python și expus în grădina zoologică. Dar, după cum arată faptele, lui nu-i place expunerea în public. Într-una din zile, cînd îngrijitorul a intrat în cușca unde era pythonul, acesta stătea frumos într-un colț, încolăcit, așa cum stau de obicei șerpii. Dar, nici nu apucă să-și la bine ochii de la el, și îngrijitorul își simți o mînă și umerii prinși ca în clește. Atunci, el își duse automat cealaltă mînă să-și acopere fața, dar pythonul i-a prins și această mînă. Văzînd această scenă, ceilalți îngrijitori s-au repezit într-acolo (momentul se vede în fotografia de mai sus), și, după o luptă destul de grea, pythonul a fost imobilizat și, ca pedeapsă, introdus într-un sac.

De pretutindeni

PROBA CURAJULUI

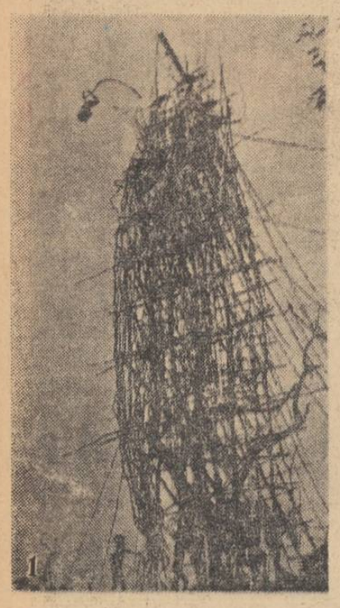

În insulele Noile Hebride (condominium anglo-francez în Pacificul de sud-vest) trăiește tribul Bonwulwul. Membrii acestuia păstrează tradiția sărbătoririi tinerilor care intră în rîndurile adulților.

Obicei comun multor popoare, sărbătorirea tinerilor care intră în rîndurile adulților, are, în Noile Hebride, o particularitate. Ea constă în următoarele :

În fiecare an, în ajunul evenimentului respectiv, membrii tribului ridică un fel de schelă. În vîrful ei, la o înălțime de 20 de metri de sol, se fixează o trambulină. Pe aceasta trebuie să urce fiecare tînăr care a împlinit vîrsta majoratului și de acolo, de sus, legat de corp cu o frînghie lungă de 19 metri, este obligat să se lanseze în gol.

În timp ce tinerii dau acest examen de bărbăție, numit de localnici „proba curajului", membrii tribului dansează și cîntă, din gură sau din instrumente muzicale. Cei care au trecut cu succes „proba curajului" sînt declarați demni de a face parte din rîndul bărbaților.

Fotografiile noastre prezintă instantanee din momentul efectuării „probei curajului".

1) Tînărul și-a dat drumul de pe trambulină.

2) Încă puțin și se va afla doar la un metru de pămînt.

Graiul animalelor

În numeroase țări au luat o mare dezvoltare cercetările asupra limbajului păsărilor și animalelor. Determinate de motive practice sau teoretice, aceste cercetări au dus la rezultate interesante. Fiziologii, biologii, zoologii au ajuns la concluzia că marea majoritate a animalelor posedă un sistem de transmisiune vibratorie (sonoră sau nu) a unor informații, în cele mai multe cazuri legate de împrejurări prezente. Se pare că informații asupra unor evenimente trecute pot transmite numai albinele. Este cunoscut acel dans prin intermediul căruia albinele aduc la cunoștința semenelor lor, cu o precizie remarcabilă, distanța și direcția unei surse de hrană.

Spre deosebire de om, păsările și animalele dobîndesc limbajul printr-o dezvoltare instinctivă. În foarte multe cazuri, limbajul diferitelor specii este același pe tot globul dar sînt unele care nu au același grai pe toate continentele.

O echipă de ornitologi francezi și una de americani, relatează revista „Science et vie", au cercetat simultan limbajul corbilor, mai ales cu scopul de a-i alunga de pe aerodromuri. Descoperind „strigătul de alarmă" al acestora, și-au îndreptat atenția mică sau mai mare măsură. Dar și cele nedomestice se obișnuiesc cu ea. Elefanții indieni sînt în stare să perceapă înțelesul a 20 de ordine diferite, foca a învățat sensul a 35 de cuvinte iar cimpanzeul răspunde la vreo 60 de cuvinte.

Aceste reacții sînt, evident, rezultatul condiționării și mai puțin al unei înțelegeri.

S-au făcut și se fac numeroase încercări de a le învăța pe maimuțe graiul omului. Dar experiențele s-au dovedit pînă astăzi zadarnice. Încă în 1916, W. Furness s-a străduit, răbdător, să-l învețe pe un cimpanzeu cuvîntul „mama". Pînă a izbutit, i-au trebuit cinci ani ! Performanța lingvistică a maimuțelor nu depășește deocamdată trei cuvinte omenești.

În ultima vreme, specialiștii, mai cu seamă cei americani, și-au îndreptat atenția spre delfini, pornind de la compararea greutății și complexității creierului lor cu ale creierului uman. (Creierul de delfin cîntărește circa 1.700 grame, pentru o lungime a corpului de 2,55 m, în vreme ce al omului adult are în medie 1.450 grame. Pe lîngă asta, mamiferul acvatic este cît se poate de sociabil și omul poate avea cu el relații din cele mai cordiale.

Experiențele se desfășoară astfel : animalul este izolat de alte vibrații sonore decît cele ale graiului omenesc. Printr-un sistem de microfoane, hidrofoane și megafoane, i se transmit cuvinte, fraze, convorbiri între oameni, receptionîndu-se totodată, în laborator, reacțiile sonore ale delfinului. Dr. Lilly, care efectuează experiențele, a constatat tentative ale subiectului de a imita limbajul uman și chiar că ar fi distins reproducerea unor cuvinte. Alți savanți, deși sceptici, nu sînt mai puțin de acord că delfinul posedă o „inteligență" deosebită. Cît despre graiul propriu delfinilor, au fost identificate cam treizeci de sunete eteroclite, a căror descifrare abia se efectuează.

Printre altele, se pare că aceste animale au un remarcabil simț al umorului. Astfel delfinii din Marineland (S.U.A.) erau nemulțumiți că în acvariul lor fuseseră introduși douăzeci de pești tropicali, de o specie foarte rară. Într-o zi, au aruncat peste bord nouăsprezece dintre intruși dar au păstrat unul. L-au păstrat pînă cînd directorul acvariului a venit să-și facă vizita obișnuită. La apropierea lui, delfinii i-au aruncat în cap ultimul pește, păstrat, probabil, în acest scop.

Cojimar-

acolo unde trăiește „bătrînul" lui HEMINGWAY

Am fost de mai multe ori la Cojimar și am constatat că regiunea de pe coasta nordică a provinciei Havana este un șantier plin de tot felul de personaje originale, cu o imaginație avîntată și un mod pitoresc de a vedea viața. Așa l-am cunoscut pe „Pancho măcelarul", care vizitînd în urmă cu patruzeci de ani Cojimar și așezîndu-se sub un copac pentru odihnă, se hotărî să-și facă tot aci casa și să trăiască alături de ceilalți pescari. L-am întîlnit, de asemenea, pe Guajiro Meme, pescar care pescuiește în pantofi și ciorapi și cu un cuțit la centură.

Și pe Juan Morales — „copilul" cum îi spun toți — care povestește cu pasiune aventuri marine.

— Într-o noapte am pescuit un „dientuzo" — cel mai feroce rechin — și de îndată ce peștele se simți prins, începu să sară deasupra apei, să zboare dintr-o parte în alta ca un disperat. Într-unul din salturile sale deasupra bărcii se năpusti pe la spate asupra mea, mă apucă de piept și mă azvîrli la circa 20 de brațe de barcă. Ce spaimă frate, ce spaimă !

Adevărul este că spaima mea nu se datora numai căderii în apă, căci înot foarte bine. Fapt este că rechinul căzuse deasupra bărcii cu motor, cu capul în cabina din față, unde se aflau bidoanele cu benzină și acumulatorii, și îmi era teamă că în zvîrcolirile sale animalul va provoca un incendiu. Dacă s-ar fi produs un scurt circuit ar fi ars toată barca. La toate astea mă gîndeam în timp ce eram în apă. Și cînd mă urcai în barcă, agățîndu-mă de cîrmă, deoarece marea era neliniștită, am văzut că într-adevăr rechinul era băgat aproape cu jumătatea corpului în cabină. Atunci hotărîi să acționez rapid. Am apucat coada rechinului sub braț și cu o zmucitură l-am legat de funia care se întinde de la un capăt la altul al bărcii.

Apoi începui să dreg stricăciunile făcute motorului de izbiturile animalului, după care reușii să pun barca în mișcare și să mă îndrept, distanță de o leghe, spre locul unde se aflau ceilalți pescari.

Împreună cu alți patru oameni începurăm să tragem de rechin care cîntărea circa 400 de livre. Dar nu era chip să-l scoatem din cabină. De fiecare dată cînd încercam să-l tragem, peștele ridica capul mușcîndu-l pe primul pe care putea să-l ajungă. Dar de fiecare dată cînd ridica capul noi îl loveam cu rîngile. Trei ore l-am tot lovit. N-am văzut niciodată un animal mai greu de trimis pe lumea cealaltă.

Aceasta este una din povestirile „copilului".

Hemingway la Cojimar

„Singur într-o barcă pescuia bătrînul pe Gulf-Stream și trecuseră

Unul din pescarii care l-au inspirat pe Hemingway

optzeci și patru de zile fără să-i cadă vreun pește". Astfel începe Ernest Hemingway magistrala relatare a vieții lui Santiago, bătrînul pescar din Cojimar, simbol al tenacității și forței care învinge toate dificultățile.

Deși persecutat de soartă, Santiago pleca întotdeauna pe mare cu cel mai mare entuziasm. Dar într-o zi, după o luptă aprigă cu marea, în undița sa se prinse un pește mai mare decît barca. Și atunci începu duelul, dorința de a învinge cel mai mare pește pe care-l văzuse în viața sa. Dar după ce reuși, prada i-a fost devorată de rechini înainte de a ajunge la țărm.

Aceasta este, în linii mari, povestea mișcătoare, plină de violență și în același timp de delicatețe, relatată în „Bătrînul și marea".

Pentru Hemingway pescuitul nu era un sport, un amuzament în plus, ci un mod de a intra în contact intim cu o frîntură de viață. Marea îl pasiona întotdeauna și oamenii care pe suprafața ei mobilă luptau pentru a-și cîștiga un salariu de mizerie, îi atrăgeau mereu atenția și puternicul său simț de observație.

Hemingway vizita adesea Cojimar. De aici pleca în larg cu „El Pilar", alternînd pescuitul cu profesiunea sa de scriitor. Dar la Cojimar petrecea, de asemenea, ore întregi stînd de vorbă cu pescarii, punîndu-le mii de întrebări asupra muncii lor, a greutăților lor, a tuturor amănuntelor vieții lor anonime.

Și pescarii își amintesc de el cu devotament.

— L-am cunoscut foarte bine pe „bătrîn" : ce gîndea, cum scria, cînd se simțea mai bine... Și pot să vă asigur că pentru Hemingway nu exista o pasiune mai mare decît acea a mării și că nicăieri el nu se simțea mai fericit și nici nu scria mai cu spor decît în mijlocul valurilor, în largul mării — ne-a spus Gregorie, patronul lui „El Pilar", vasul faimosului scriitor.

— Am cunoscut puțini prieteni ca Hemingway, adăugă pescarul Santiago Puig ; închipuiți-vă că s-a supărat pe directorul filmului „Bătrînul și marea" pentrucă-mi plătea foarte puțin deși am pus căsuța și barca mea cu motor la dispoziția turnării filmului și în plus în multe scene de pescuit îl dublam pe Spencer Tracy.

Nu există nici un pescar din Cojimar care să nu-și amintească cu dragoste de Hemingway. Arareori îi vedea cineva luînd note și tocmai de aceea, pentru ei, Hemingway nu era un celebru scriitor ci un prieten în plus, un simplu pescar ca oricare altul. Dar orice auzea Hemingway rămînea întipărit în memoria sa. Și din discuțiile cu pescarii din Cojimar cît și din propria sa experiență de pescar, s-a născut bogatul material din care a fost alcătuit „Bătrînul și marea".

Hemingway este viu la Cojimar. Aci trebuie căutat pentru a-l vedea în dimensiunile sale exacte de om și scriitor. Mai mult decît într-o bibliotecă, mai mult decît într-o sală de lectură, Hemingway se găsește între oamenii care l-au cunoscut pe mare, cu care a împărțit sarcina de a învinge un pește pe o barcă în largul mării.

Hemingway poate fi întîlnit la Cojimar. Aici totul amintește de el și totul vorbește despre el.

Cojimar și revoluția

Prin construirea șoselei care a apropiat Cojimar la cîteva minute de Havana, localitatea a luat un avînt neobișnuit. S-au înmulțit clădirile. Au răsărit restaurante și locuințe de vară. Și Cojimar a devenit tot mai mult unul din centrele administrative cele mai importante ale pescuitului pe care le numără capitala republicii.

După revoluție viața s-a schimbat pentru muncitorii năvodului și undiței. A luat ființă cooperativa pescărească „Manuel Ascunce Domenech". Pescarilor li s-au oferit credite pentru a-și cumpăra cele mai bune unelte de pescuit, chiar și bărci au fost date celor care niciodată nu-și putuseră cumpăra una.

Chiar Juan Morales, „Copilul", este cel care ne povestește despre viața sa dinainte și de acum :

— Sînt pe mare încă de cînd eram copil, pentru că m-am născut și am crescut aici la Cojimar. De aceea pot să vă vorbesc în cunoștință de cauză despre acele vremuri întunecate. Trăiam mai rău decît un cîine. Am să vă dau un exemplu : acum, după revoluție, ne plătesc la cooperativă 15 centavos livra de rechin și ne cumpără tot ce pescuim. Înainte ne plăteau doi pesos și jumătate pentru un rechin întreg, indiferent cît cîntărea, chiar de ar fi avut o mie de livre. Și aceasta atunci cînd voiau să ni-l cumpere, căci uneori mergeam cu peștele pînă la piață și acolo ne spuneau să ne întoarcem cu el la Cojimar.

În timp ce ne vorbește, pe fața „Copilului" se așterne tristețea. Pe fruntea sa, de la sprîncene pînă la păr, apar cute orizontale și lungi, care se îngroașe sub piele. El adaugă :

— Cum intermediarii erau cei ce țineau țigaia de coadă, nu ne rămînea altceva de făcut. Prețul peștelui era cel pe care voiau să-l dea ei. O adevărată nenorocire. Dar acum, cînd prinzi un pește în largul mării, știi cît ai cîștigat, știi că nimeni nu va veni să te exploateze.

Cojimar. Acesta e Cojimar.

O lume plină de energie, de un farmec unic. O lume în care vorbește în același timp munca și frumusețea.

Jose Lorenzo FUENTES

AFACEREA „MISS"-ELOR

Pe podium a suit o femeie tînără, frumoasă, îmbrăcată sumar, într-un costum de baie. Tînăra poartă în brațe un buchet mare de flori și pozează zîmbitoare în fața obiectivului. Este, pentru ea, o clipă îndelung visată, cînd, într-un tumult de aplauze, primește cununa de lauri și titlul de „Miss...". Zeița norocului a ales-o favorită, dintre multe candidate. Tînăra își va vedea chipul în ziare, reviste, la televiziune. Poate își va găsi un soț bogat, să scape de grijile materiale. Poate fotografia ei va atrage atenția vreunui regizor și, prin el, să-și găsească un angajament în cinematografie...

Concursurile de tip „miss", adică alegerea unei femei ca fiind cea mai frumoasă dintr-o localitate, dintr-o țară, o regiune geografică sau chiar din... Univers (!), a devenit o instituție cu caracter internațional în lumea capitalistă. În diferite țări au loc concursuri de frumusețe, cărora li se face o amplă reclamă, și miss-ele selecționate iau parte la întreceri succesive care culminează cu o întrecere supremă, cu concurente din alte țări ale lumii. Ultima ediție, desfășurată de curînd la Long Beach, în S.U.A., a provocat decepția multor ziare engleze. Titlul suprem l-a cucerit o tînără grecoaică, în timp ce reprezentanta britanică a trebuit să se mulțumească cu locul doi.

Concursurile de acest fel urmăresc în primul rînd unele laturi comerciale despre care, în general, se cunosc mult mai puține lucruri. Pentru că „lupta dintre reginele frumuseții", cum scria cu puține zile înainte, ziarul britanic „Daily Mail" (din care cităm mai departe diferite date), este, în primul rînd, o imensă afacere, estimată la aproape jumătate miliard dolari anual. Iar în acest context apare limpede că diferitele miss-e mai mult sau mai puțin tulburătoare nu sînt decît mici rotițe într-un uriaș angrenaj producător de profituri.

La un astfel de concurs de frumusețe sînt tentate să se înscrie numeroase tinere. Pentru cel mai important concurs organizat în Anglia cu începere din 1951, dotat cu titlul de „Miss World" (Lumea), iau parte, în primele etape, aproape 250 000 fete. Participarea la lupta pentru titlu presupune însă cheltuieli suplimentare vestimentare, cosmetice, cumpărarea revistelor de mode, consultații la diferiți specialiști, deplasări în alte localități, închirieri de camere la hoteluri, închirierea sălilor de concurs etc. Evident, într-o serie întreagă de domenii de activitate, concursurile „mis" aduc astfel un reviriment ce nu poate fi în nici un caz desconsiderat. Iar cît privește premiile acordate fericitelor ce capătă distincția supremă, chiar și cecul de 10 000 dolari primit la mijlocul lunii august, în S.U.A., de „Miss Univers", este infim în raport cu beneficiile organizatorilor, obținute atît pe seama fetelor mai puțin norocoase care-și irosesc micile economii concurînd cît și din beneficiile publicitare. Societăți de televiziune americane au făcut din parada celor 68 tinere din 36 țări, candidate la titlul de „Miss Univers 1964" — un punct de atracție pentru programele lor publicitare care au fost urmărite de 30 milioane telespectatori. Cîștigătoarea concursului „Miss Univers" primește în S.U.A. 7.500 dolari; titlul de „Miss World" este corespunzător în Anglia unui premiu de 2 500 lire sterline. Învingătoarele, sumar îmbrăcate, sînt fotografiate din cele mai diferite unghiuri; le sînt măsurate pieptul, mijlocul, șoldurile. Industria reginelor frumuseții, aflată în plin avînt, nu poate trăi fără larga publicitate a trupurilor despuiate...

Există, în concursurile miss-elor, un număr de profesioniști organizatori. În Anglia, numeroși organizatori mijlocii, bunăoară, cîștigă cel puțin 2000 lire sterline anual din organizarea concursurilor. Pentru că, servind și ca un mijloc de publicitate, în Marea Britanie — în afară de concursuri mai importante: Miss World și Miss England — sînt organizate nenumărate concursuri locale, în localități balneare, în alte orașe, pe anumite ramuri. Una din organizațiile în care sînt grupați profesioniștii întrecerilor frumuseții poartă denumirea de Mecca. Iar unul din instrumentele principale de publicitate ale organizației este faimosul circ al miss-elor, din care fac parte cîștigătoare ale diferitelor turnee de frumusețe. Membrele circului fac turnee, organizează parade și întrețin o amplă publicitate. De profesie actrițe, manechine, cosmeticiene etc, ele cîștigă de obicei diferite concursuri mai puțin importante care le aduc premii mici în bani și obiecte de îmbrăcăminte.

Au fost aduse multe imputări de ordin moral concursurilor miss. Organizatorii au găsit însă o soluție Au hotărît să aloce de fiecare finalistă la o mare întrecere, cîte 4 lire pentru angajarea unor femei mai vîrstnice. Acestora le incumbă să supravegheze comportarea candidatelor și să nu îngăduie vizitarea lor în timpul finalelor, de către... „vizitatori mai dubioși" cum se exprimă „Daily Mail".

U. VĂLUREANU

Expoziția realizărilor economiei naționale a R.P.R.

Minerii au primit oaspeți

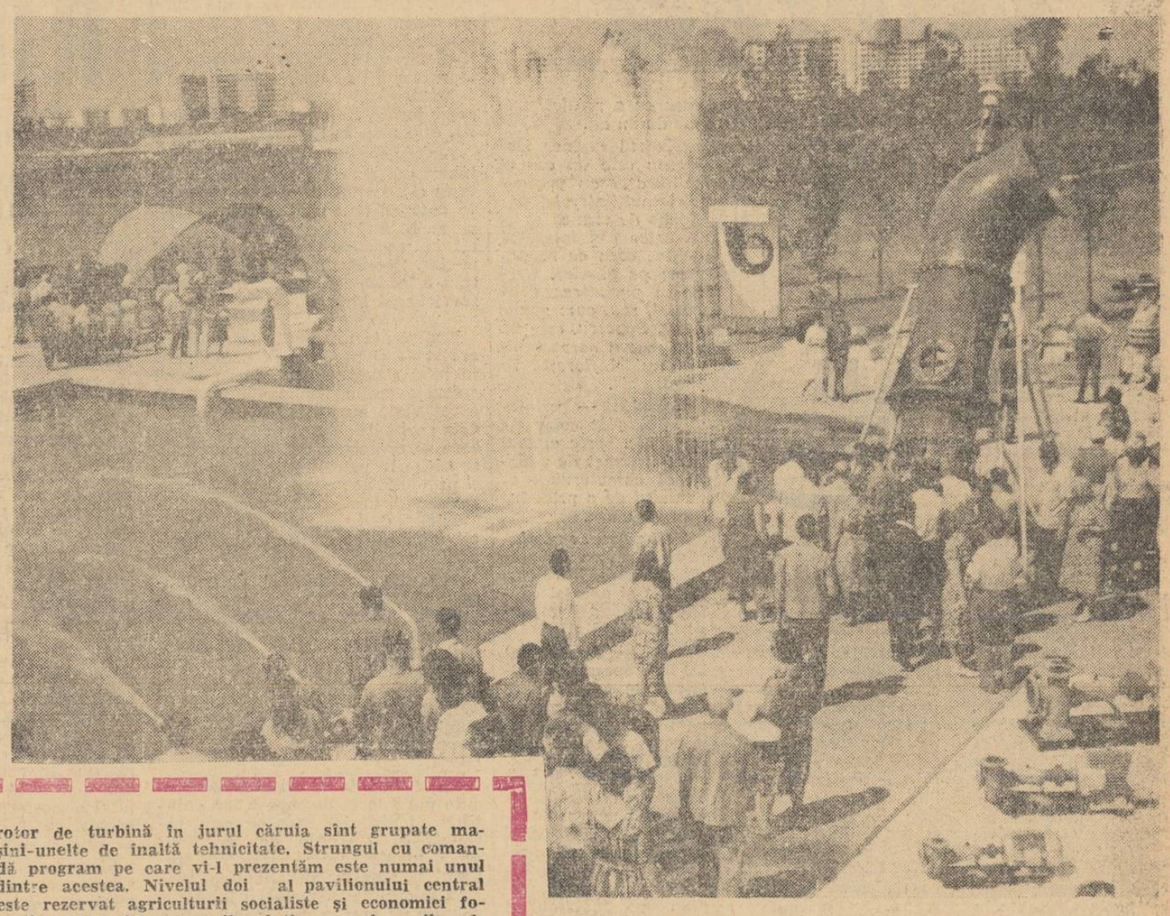

Pompe de apă în funcțiune

MIC GHID ILUSTRAT

(Urmare din pag. 1)

ță în două compartimente principale : pavilionul central amplasat pe terenul din fața „Casei Scînteii" în jurul căruia s-au construit alte pavilioane și pavilionul din parcul Herăstrău. Exponatele sînt grupate pe ramuri, ele reflectă înlănțuirea firească a ramurilor economice, dezvoltarea lor armonioasă. In ansamblul său expoziția reprezintă prima manifestare de acest gen organizată în țara noastră.

Vizitatorul neavizat nu va ști, atunci cînd unul din numeroasele mijloace de transport l-a lăsat la punctul terminus al călătoriei, încotro să-și îndrepte pașii mai întîi. Arhitectura noilor pavilioane, strălucirea și măreția exponatelor din afara pavilioanelor, te atrag deopotrivă. De aceea vă propunem, dragi cititori, să călătorim împreună. Iată aleea lungă la capătul căreia se găsește pavilionul central. Să intrăm și noi cu acest fluviu viu al vizitatorilor. Parterul găzduiește industria metalurgică, industria constructoare de mașini, industria electrotehnică și electronică precum și cea a materialelor de construcții. Oricine își poate da seama că ar fi fost imposibil să fi expus în mărime naturală unul din obiectivele siderurgice ale țării noastre. Cele șase machete, lîngă care sînt prezentate mostre de produse dau o imagine sugestivă a avîntului cunoscut de această ramură. O curiozitate pentru vizitatori o constituie explicarea „competentă" a complicatelor procese tehnologice atît de către ghizi cît și de... magnetofoanele de lîngă machete. Din cele șase machete, noi am prins pe peliculă pe cea a noilor furnale de 700 m.c. de la Reșița.

Harta hidrocentralelor de la Bicaz, adevărată salbă de lumini, completată cu alte sute de exponate reliefează realizările obținute în electrificarea țării. Centrul pavilionului este dominat de un imens rotor de turbină în jurul căruia sînt grupate mașini-unelte de înaltă tehnicitate. Strungul cu comandă program pe care vi-l prezentăm este numai unul dintre acestea. Nivelul doi al pavilionului central este rezervat agriculturii socialiste și economiei forestiere. Imaginea lanurilor întinse, a cîmpurilor de porumb, a zonelor legumicole este redată de grafice și fotografii. Pe cîmpurile experimentale din spatele pavilionului aceste imagini sînt mult mai concrete, evident la scară redusă.

Nivelul trei a fost rezervat industriei alimentare. Atenția ne este reținută de varietatea produselor prezentate. Calitatea, diversitatea și prezentarea acestora subliniază faptul că industria alimentară a devenit azi o ramură modernă în plină dezvoltare. Fotografia noastră vă oferă un aspect de la standul cu conserve.

Vizitarea pavilionului central se încheie la nivelul patru unde sînt expuse produse realizate în cadrul industriei ușoare și a cooperației meșteșugărești

Ieșim din pavilionul central să vedem instalațiile de foraj de pe șantierul petrolier și pavilionul cu produse din materiale plastice precum și cel al transporturilor și telecomunicațiilor aflate în stînga aleii principale. In dreapta acestuia, chiar la intrare se găsește pavilionul culturii și artei populare — reprezentat în pagina noastră — și biroul de informații.

Noroc bun ! Cu această urare tradițională sîntem întîmpinați de mineri. De data aceasta nu mai avem în față o machetă, ci o mină în mărime naturală, utilată cu mașini de mare randament — așa cum se vede și din fotografie. Inainte de a ne îndrepta pașii spre pavilionul B din parcul Herăstrău poposim în fața bazinului cu apă unde pompe puternice fac dovada practică a nivelului tehnic ridicat, spre amuzamentul vizitatorilor care le compară cu niște fîntîni arteziene.

Pavilionul B este rezervat construcțiilor, arhitecturii și sistematizării. Aici luăm cunoștință cu metodele noi de lucru, cu amploarea construcțiilor industriale și urbane. Cele patru apartamente atrag un mare număr de vizitatori oferindu-le un exemplu concret de eleganță și bun gust. Cofrajul glisant pe care vi-l prezentăm reprezintă doar o mică parte a sectorului B al expoziției.

Și iată că vizita noastră s-a terminat. Prin varietatea sa expoziția ne-a trezit curiozitatea la fiecare pas. Și cu toate că am petrecut mai multe ore în expoziție nu sîntem obosiți, totuși un popas la unul din numeroasele puncte de deservire și alimentație publică este reconfortant. Iar seara ne vom opri la teatrul în aer liber pentru a viziona un film, a asculta o orchestră sau a urmări parada modei sau alte manifestări culturale organizate zilnic în incinta expoziției.

Anton DROST
Fotografii : Mihai POPESCU și Ion POPOVICI

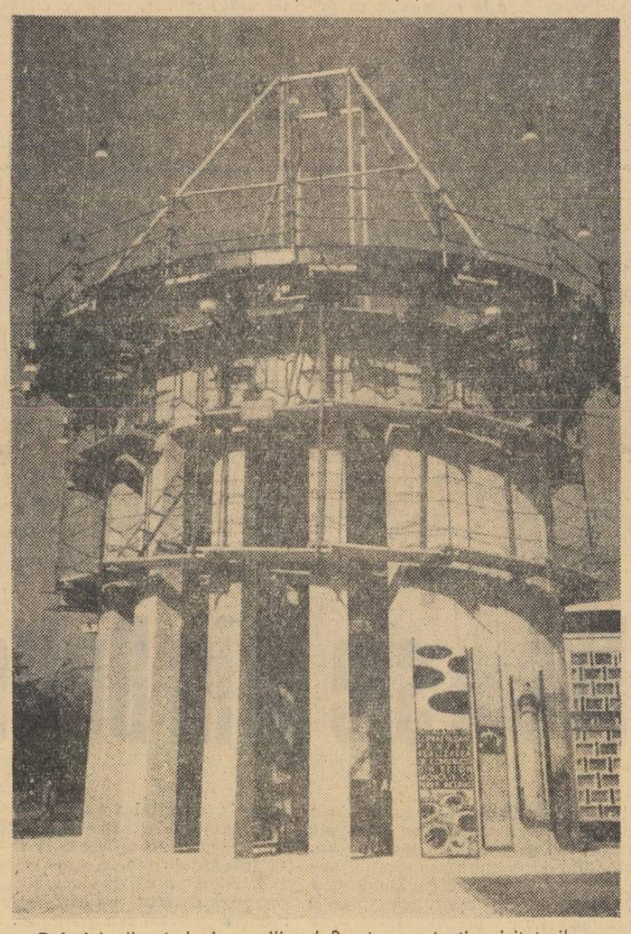

Cofrajul glisant de la pavilionul B, atrage atenția vizitatorilor

Eleganță și bun gust

Strungul automat cu comandă program, unul din exponatele industriei constructoare de mașini

Industria alimentară este prezentă printre altele și cu un stand de conserve

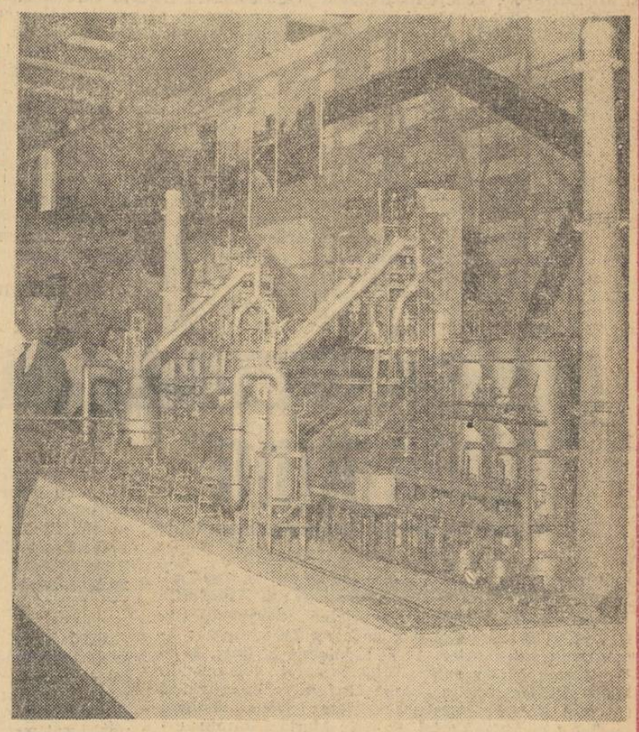

Macheta furnalelor de 700 m.c. de la Reșița

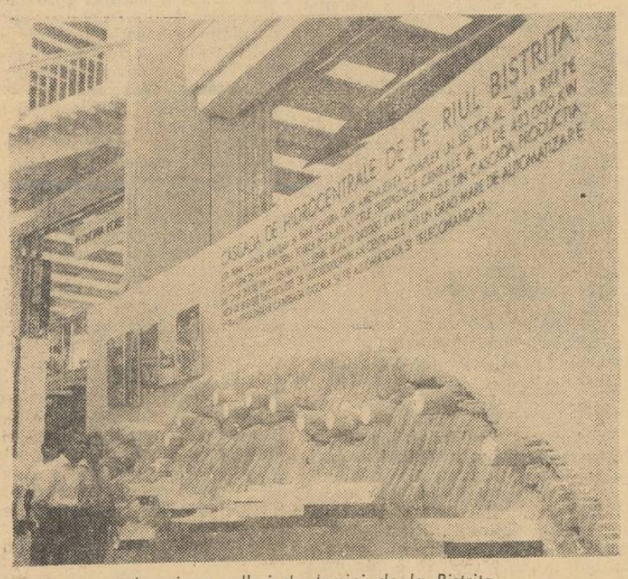

Imaginea salbei de lumini de la Bistrița

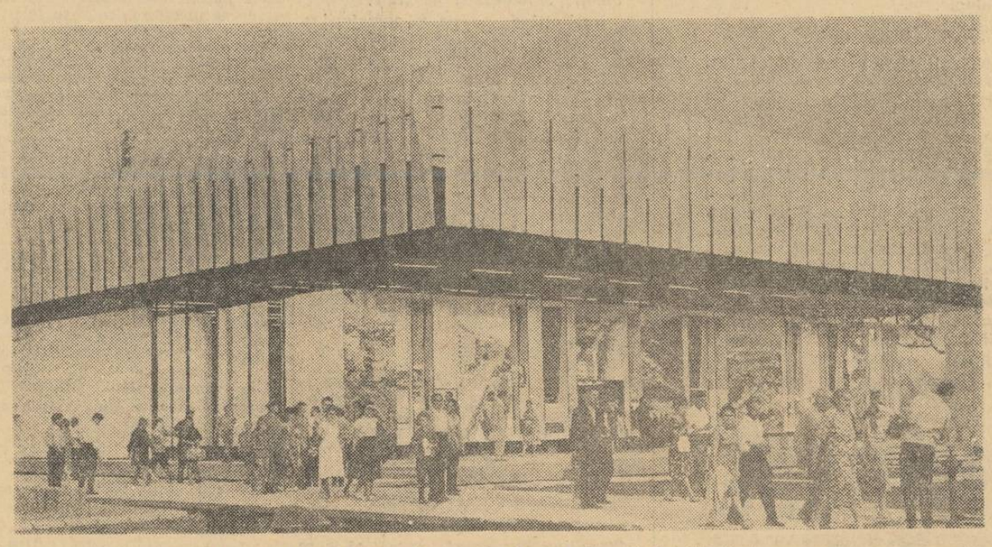

Pavilionul social-cultural cunoaște o mare afluență de vizitatori

Cîteva exponate ale industriei de mobilă

PRIETENA MEA cartea

„FATA DE LA MIAZĂZI"

D. R. Popescu se afirmă tot mai mult în fața cititorilor săi prin scrisul viguros, prin introspectarea subtilă și de cele mai multe ori reușită a personajelor sale, prin scoaterea la iveală a modului lor de a gîndi și acționa, a calităților și scăderilor lor. Dar poate că în nici una din lucrările sale nu asistăm la o asemenea diversificare a autorului, la vizarea atît de medii diferite, la prezentarea unei tipologii atît de variate precum o facem citindu-i ultima sa culegere, „Fata de la miazăzi".

În „Peron" întîlnim doar trei personaje care aparent nu prezintă prea mult interes. Șoferul, un băiat tînăr, harnic, studios, precum mulți alții de-o vîrstă cu el, se pregătește în timpul liber să intre la politehnică. Lia, fata pe care o întîlnește în împrejurări foarte puțin ieșite din comun, se pregătește pentru cariera de balerină, îl iubește și nu prezintă nici ea trăsături ieșite din comun. Raluca, la rîndul ei, în ciuda împrejurărilor mai puțin obișnuite în care face cunoștința eroului nostru, este și ea o fată ce nu se remarcă în mod deosebit. Din întîlnirea acestor trei personaje, aparent lineare, scriitorul însă realizează pagini de mare adevăr, care se citesc cu plăcere dar care — evident, fără intenții moralizatoare — sînt și instructive și educative. Încercarea surprinzătoare, inedită, (dar care nu frizează naturalul) la care-și supune D. R. Popescu eroii, se dovedește pînă la urmă edificatoare.

Același lucru se poate afirma despre eroii și desfășurarea povestirii din nuvela „Fata de la miazăzi". „Fata de la miazăzi" este Lena. O Lenă oarecare dar și un tip anume. Frumoasă și tînără, fără preocupări mai serioase și fără de sentimente precise, beneficiind și poate suferind de pe urma atracției fizice pe care știe că o exercită. Doar dorința de a fi mereu în centrul atenției, preocuparea egocentrică exagerată de om care consideră că e normal să i se cuvină lui totul, doar ambițiile în satisfacerea orgoliului, a vanităților de fată ușurică o mai ating din cînd în cînd cu aripa lor, fără însă a o zgudui.

Viki este o fată care aleargă după fericire. Strînge tot anul bani, făcînd economii cu gîndul plecării la mare pentru a trăi o lună de zile mirifică într-o continuă fericire. Noțiunea de fericire este, pare-se destul de puțin cuprinzătoare, din moment ce-și închipuie că ea poate fi realizată numai în timpul liber, numai la mare și numai cu mulți bani. În fapt pătrunzîndu-i gîndurile ajungi la concluzia că în această lună de zile în care speră să nu fie recunoscută de concetățenii ei sau eventual să beneficieze de un așa-zis climat specific concediului la mare ea urmărește să-și permită ceea ce a refulat vreme de un an.

Tînărul inginer Dobrescu este un om echilibrat, cu preocupări multilaterale, pasionat de munca sa și în orice caz interesat de tot ceea ce se petrece pe pămînt. Crede în puritatea dragostei, sau, cum spune D. R. Popescu, este un om pentru care „iubirea nu înflorește în fiecare zi".

Valentin — prietenul lui, fost coleg de facultate, este opusul lui din punct de vedere al caracterului, al modului de a privi lumea și viața.

Toți patru se vor întîlni la mare în mediul în care, între cer, pămînt și apă își confruntă gîndurile, pornirile, atitudinile.

Tipologia eroilor lui D. R. Popescu se îmbogățește cu fiecare pagină. Nu ne propunem o analiză și nici măcar prezentarea lor, ar fi și greu și neconcludent, dar sîntem siguri că cititorul va încerca bucuria descoperirii lui Păsărică și abia-schițatul său proces de conștiință („Un punct"), a Ioanei, stăpîna norumbelului și a relațiilor ei cu familia destrămată („Trei zile și trei nopți"), în sfîrșit a talentatului student fotbalist și a mediului său („Începutul și sfîrșitul lui Posmoc II"). Despre această din urmă nuvelă vom sublinia doar că ni se pare remarcabilă prin subtilitatea și profunzimea analizei, prin multitudinea implicațiilor și firescul situațiilor și că nu ne amintim alte pagini din literatura noastră contemporană în care tema aceasta, atît de interesantă, să fi fost tratată cu atîta ascuțime și talent.

R. MANOLIU

HRANĂ DIN...PETROL!

● O însușire importantă a petrolului ● S-a reușit sintetizarea unor aminoacizi indispensabili vieții omului ● Se vor putea produce alimente din petrol? ● Importantă descoperire științifică făcută din întîmplare

Sonda erupe... Eliberat din cuirasa subpămînteană a rocilor, petrolul pătrunde impetuos în uriașele bazine de captare. Cu luciri metalice, masa de hidrocarburi lichide ia apoi calea conductelor. Transformată în urma unui complicat proces de prelucrare, ea părăsește rafinăriile, ia calea modernelor uzine de fibre sintetice, se transformă în cauciuc, trece pragul fabricilor de medicamente, încălzește locuințele oamenilor, luminează, este arsă în motoare.

A trecut vreme îndelungată din momentul apariției petrolului în istoria civilizației umane. Cu tenacitate oamenii i-au zmuls, treptat „tainele". Și iată că enigmaticele zăcăminte nu și-au spus încă ultimul cuvînt. Recent, i-a fost descoperită încă o însușire prețioasă, aceea de a servi drept hrană!

Experiența milenară a omenirii a arătat — și medicina a demonstrat în mod științific acest lucru — că există anumite substanțe fără de care viața nu poate fi concepută. Este vorba de substanțele proteinice, care se deosebesc de hidrocarburile cuprinse în petrol — între altele — și prin aceea că cuprind în structura lor azotul. Proteinele constituie elementele de bază ale organismelor vii, intră în compoziția tuturor țesuturilor acestora.

Alcătuite din lanțuri de aminoacizi, proteinele intră în hrana omului și animalelor sub formă de carne, lapte, cereale etc. Și este important de subliniat faptul că substanțele proteinice de origine animală sînt indispensabile vieții omului, ele conținînd anumiți amino-acizi, denumiți esențiali. Or, tocmai acești compuși au putut fi sintetizați din petrol.

Ca și în alte împrejurări cunoscute din istoria descoperirilor științifice, și aici și-a spus cuvîntul întîmplarea. Un grup de cercetători din domeniul microbiologiei a început să studieze posibilitatea folosirii micro-organismelor în anumite procese de prelucrare industrială a petrolului.

Cu acest prilej s-a constatat faptul că amestecul de hidrocarburi cuprinse în petrol constituie un mediu deosebit de favorabil existenței și înmulțirii a nenumărați microbi. Prezența lor a fost descoperită atît în culturi, cît și pe fundul rezervoarelor de petrol, în bazinele de decantare ale rafinăriilor și, chiar, sub așternutul bituminos al drumurilor.

Studiul structurii acestor micro-organisme a arătat faptul că ele conțin proteine avînd o structură asemănătoare cu cele obținute din regnul animal. De aici, și pînă la ideea folosirii lor în scopul producerii pe scară largă a unor proteine avînd o înaltă valoare alimentară, nu a fost decît un pas.

Și, într-adevăr, cercetările au fost încununate de succes. Au fost selecționate microorganismele care dădeau cel mai mare randament în producția de proteine. S-au stabilit condițiile tehnice cele mai potrivite procesului de fermentare a hidrocarburilor. S-au făcut, de asemenea, studii asupra eficacității economice a transformării petrolului în hrană.

Cercetările efectuate au scos însă la iveală și o altă particularitate importantă, rezultînd din cultivarea microorganismelor pe petrol. S-a observat că fracțiunile petroliere care serviseră drept mediu de cultură microbian se deparafinaseră. Transformarea hidrocarburilor parafinice în concentrate proteino-vitaminice — ca urmare a fixării azotului atmosferic, datorită biosintezei bacteriene — dădea un randament de sută la sută.

Și acum, cîteva cuvinte despre însușirile concentratelor vitamino-proteinice — care nu sînt altceva decît înseși celulele microorganismelor cultivate pe petrol.

În legătură cu acest fapt este necesar să subliniem că atît alimentația omului cît și cea a animalelor trebuie să fie echilibrată. În afară de faptul că între zaharuri, grăsimi și proteine trebuie să existe o proporție anumită, alimentele trebuie să cuprindă vitamine, precum și unele elemente minerale (cum ar fi fosforul, calciul și altele). **Analizînd, din acest punct de vedere, noua hrană extrasă din petrol se constată că, deși hidrocarbonatele și grăsimile pe care le conține sînt în cantități apreciabile, ea este valoroasă, îndeosebi, prin conținutul său bogat în proteine nobile și în vitamine hidrosolubile.**

Dacă luăm în considerație numai lizina — aminoacid prezentînd o mare însemnătate pentru dezvoltarea organismului, și care se găsește într-o proporție satisfăcătoare numai în proteinele de origină animală — desprindem concluzia că ea este prezentă în concentratele sintetice într-o cantitate comparabilă cu cea existentă în cazul proteinelor amintite. La fel, și în ceea ce privește alt acid aminat-treonina. Deficiența noului aliment în aminoacizi sulfurați — în cistină și metionină — ar putea fi lesne corectată prin asocierea în alimentație a cerealelor.

Să mai adăugăm la aceasta faptul important al existenței vitaminelor — mai cu seamă a celor din grupul B — și al asocierii acestora cu alți factori jucînd un rol important în dezvoltarea organismului.

Care este însă forma sub care se prezintă noul aliment extras din petrol?

Concentratele proteino-vitaminice pot fi preparate fie sub formă de pudră rezultată din uscarea corpurilor microbiene, fie sub formă de autolizat. Autoliza prezintă avantajul că — datorită acțiunii, în mediul apos, a enzimelor celulare proprii asupra microorganismelor — proteinele sînt transformate sau predigerate.

Și eficiența economică a hranei sintetizate din petrol este deosebit de importantă. Dintr-o tonă de parafine normale se pot extrage concentrate proteino-vitaminice în cantitate egală — conținînd proteine în proporție de 45—50 la sută. În același timp, fracțiunile de petrol corespunzătoare sînt deparafinate și — în consecință — mai bine valorificate.

Pentru a ne putea da mai bine seama de valoarea înaltă pe care o prezintă o asemenea concentrație de proteine, să ne referim la conținutul în proteine al produselor animale de felul cărnii, laptelui, brînzii etc. În aceste produse, proteinele nu reprezintă decît un procent de 20—30 la sută. În același timp, ele au calitatea de preț de a putea înlocui cu succes proteinele animale — lucru de care vegetalele nu sînt capabile.

Să facem un calcul succint. Se poate aprecia că, dintr-un miliard de tone de petrol brut, șapte sute milioane sînt deparafinate. Producția a șapte milioane de tone de concentrate, oferind uriașa cantitate de trei milioane tone proteine — nu ar utiliza decît a suta parte din parafinele amintite. Dacă mai adăugăm la aceasta faptul că producția de proteine, după această metodă, este de 2 500 ori mai rapidă decît obținerea lor pe cale neutrală (prin creșterea animalelor), atunci avantajele utilizării petrolului în acest scop apar în adevărata lor lumină.

Pentru a ne face o imagine de ansamblu asupra acestor avantaje, să ne amintim doar faptul că necesarul de proteine al unui om — pentru o singură zi — este de 70 de grame.

Deocamdată, pînă la extinderea pe cale largă a noului procedeu — care va putea sta, în primul rînd, la baza unei vaste industrii alimentare pentru satisfacerea necesităților de hrană a animalelor — mai sînt multe probleme de rezolvat. De asemenea, este greu de prevăzut cum ar putea rezista noile produse concurenței proteinelor clasice animale — mai ales a celor prezentate sub forma unei ispititoare fripturi. Să lăsăm însă științei și tehnicii sarcina de a rezolva și aceste probleme legate de tradiții și de gusturi milenare.

I. ADRIAN

CIREȘUL

(Urmare din pag. 1)

tăzi, a rămas doar un gînd, care reapare ori de cîte ori revin pe acele locuri...

Pornesc mai departe, spre altă casă, unde mi-au mai rămas cîțiva ani din copilărie, o casă identică cu cea dintîi, dar fără un cireș care să-mi poată folosi drept reper. Nu-i mai pot determina locul. O fi fost oare acolo unde e vitrina magazinului Confecția, *ori a magazinului* Mobila, *ori unde se află cafeneaua ce te îndeamnă la un excelent filtru? Care este locul, în șirul de elegante blocuri ce deschid un bulevard, pe drumul de ieri prăfuit și îngust ce trecea pe lîngă gară? Și doar n-a trecut mult de cînd prima lovitură de tîrnăcop a străbătut prin peretele de lut. Cele două case ale copilăriei mele nu mai sînt. Au dispărut cartierele de rușine ale vechiului oraș.*

În Baia Mare, căci despre el este vorba, au apărut blocuri noi, piață nouă, magazine cu firme de neon, s-au deschis noi bulevarde, s-a început îndiguirea în chingi de beton a Săsarului, au apărut parcuri noi, trandafiri pe bulevarde. În acest oraș s-a strîns în baraj apa Firizei, aici a crescut combinatul chimic, uzina de utilaj minier, centrala electrică; aici s-au dezvoltat exploatările miniere de la Herja, Săsar; aici s-au unit aproape orașul cu Baia-Sprie și cu alte așezări miniere.

Altă viață este acum la Baia Mare!

Teofil BUȘECAN

Practica developării filmelor

LECȚIA A XVIII-A
Cursul de fotografie

La declanșarea obturatorului, în stratul sensibil al filmului se formează o imagine latentă invizibilă care are proprietatea de a se păstra timp îndelungat dacă filmul este păstrat în condiții adecuate. Pentru a transforma imaginea latentă în imagine vizibilă și stabilă, vom developa filmul nostru într-o baie numită revelator. Revelatorul face ca filmul, opac inițial, să capete diferite transparențe, valori invers proporționale acțiunii luminii reflectate de subiect: porțiunile mai deschise ale subiectului apar mai negre pe film și invers. Obținem deci negativul.

Cunoaștem, din lecțiile precedente, modul de preparare a soluțiilor de developare. Rămîne să ne hotărîm asupra tipului de revelator pe care-i vom folosi.

Rezultate deosebit de bune se pot obține folosind revelatoarele Atomal F (pentru film îngust) și Final (pentru rolfilm) sau dacă vrem să ne preparăm singuri revelatorul, formula Kodak D76 (metol 2 g, sulfit de sodiu anhidru 100 g, hidrochinonă 5 g, borax 2 g, apă pînă la 1 000 ml); la 18... 20° C filmele de 17° DIN se developează timp de 8 minute.

Filmul developat și expus la lumină se voalează imediat, imaginea negativă developată și nefixată dispare, filmul fiind iremediabil pierdut. Pentru păstrarea imaginei negative ea trebuie fixată.

Baia de fixare conține o sare de fixare (hiposulfit de sodiu) care elimină bromura de argint neimpresionată și face ca negativul să devină transparent. Fixatorul se prepară folosind următoarea rețetă: hiposulfit de sodiu 240 g și metabisulfit de potasiu 25 g la 1 l apă. Se poate folosi și „Fotofixul" din comerț, care se dizolvă în apă.

Developarea filmelor se face în tancuri de developare. La alegerea tancului vom ține seama de trei factori: capacitatea redusă, — deci economie de revelator, ușurința încărcării — în această privință tancurile cu bandă Corex sînt de preferat: posibilitatea agitării închidului prin răsturnarea tancului — lucru care presupune o închidere etanșă a tancului.

Developarea filmelor impune executarea următoarelor operații:

1. Încărcarea tancului: în cazul folosirii filmelor pancromatice și ortopancromatice, această operație se face la întuneric. În caz de nevoie, tancurile prevăzute cu bandă Corex se pot încărca și cu două filme o dată. Vom avea grijă ca filmele să fie așezate suport la suport (spate în spate). Developarea concomitentă a două filme se poate face numai la filmele înguste.

2. După încărcarea tancului și închiderea capacului acestuia, putem aprinde lumina albă.

3. După determinarea obligatorie a temperaturii revelatorului, (18 sau 20° C) acesta se toarnă pe tanc prin orificiul superior. În același timp punem în funcție ceasul de laborator sau observăm ora ceasului nostru și agităm soluția rotind bobina cu film. Agitarea trebuie începută concomitent cu turnarea revelatorului și se va continua astfel: 5 secunde agitare și 55 secunde repaos.

4. Cu o jumătate de minut înainte de terminarea developării, vom scurge revelatorul din tanc, într-o sticlă brună, fără să desfacem capacul tancului.

5. Turnăm apoi imediat apă în tanc (18 sau 20° C) și vom agita circa 2... 3 minute.

6. Scurgem apa de spălare.

7. Turnăm în tanc soluția de fixare (18 sau 20° C) agitînd mereu. În cazul unei soluții proaspete sînt suficiente cinci minute dar este bine să dublăm acest timp. După scurgerea celor 10 minute putem ridica capacul.

8. Se varsă fixatorul înapoi în sticla sa; filmul poate fi examinat (atenție la stratul sensibil care este foarte fragil).

9. Se spală apoi filmul în apă curgătoare cel puțin o oră. Dacă apa este calcaroasă, se adaogă 2 linguriță de oțet incolor.

10. După spălare filmul se șterge cu atenție cu ajutorul unui mic burete de plastic.

11. Pentru uscare filmul se atîrnă cu ajutorul unui cîrlig de rufe. La capătul de jos se prinde un al doilea cîrlig. Uscarea se face într-o cameră ferită de praf și de curenți de aer. Se va evita o uscare forțată lîngă surse puternice de căldură.

Filmul uscat nu trebuie să aibă defecte ca: zgîrieturi, scame sau particule de praf în stratul sensibil, amprente. Să ne aducem întotdeauna aminte că și cele mai mărunte defecte devin jenante, datorită măririi, iar un negativ cu defecte nu permite obținerea unui pozitiv ireproșabil.

Nu vom developa niciodată la o temperatură peste 18° — 20° C. Pe măsură ce temperatura crește, timpul de developare scade considerabil.

Nu vom amesteca revelatoarele folosite cu cele noi, ci le vom turna în alte sticle după ce le-am filtrat.

Dacă developarea se face la temperaturi de peste 25°C, iar spălarea cu apă rece, stratul sensibil se umflă și apoi crapă, iar negativele se obțin cu defecte.

Curățenia și lucrul îngrijit sînt cerințele principale ale developării. De ele depinde dacă negativele obținute vor fi sau nu ireproșabile din punct de vedere tehnic.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

„COLOCVIU LIRIC"

Bacăul, în trecut un oraș al tristeții, monotoniei, al ploilor obsedante, zugrăvit atît de sumbru în versurile bacoviene, trăiește azi o altă viață. Este viața optimistă, plină de soare ce o cîntă poeții în culegerea **„Colocviu liric"**, editată de Casa Regională a Creației Populare.

Cine a spus că acest oraș moldav nu are scriitori? Răsfoiți culegerea aceasta care adună versuri ale unui număr de 13 poeți din regiune și veți vedea că la Bacău s-au produs mari transformări și în viața culturală.

Pe drept cuvînt culegerea este supraintitulată **„Generația lui 23 August"**, fiindcă semnatarii, oameni tineri și foarte tineri, s-au format ca literați în „anii noștri", sînt rodul socialismului, sînt crescuți și educați de partid.

Antologia abordează un univers larg al muncii entuziaste. Sursele de inspirație sînt nenumărate căci regiunea Bacău e un uriaș șantier; aici iau naștere tot mai multe și mai multe construcții ale socialismului, aici muncesc oameni minunați.

Versurile lui Sergiu Adam, V. Butan, Radu Cîrneci, C. T. Ciobanu, I. Gelu Destelnica, Radu Felecan, Ovidiu Genaru, I. Grezia, G. Izbășescu, D. Kelmer, M. Sabin, Ernest Trotuș și Carmen Tudora fac ca acest colocviu liric la care participă cu însuflețire, să poarte adînc sentimentul dragostei de patrie și partid. Versurile lor sînt confesii de credință și totodată imnuri închinate patriei renăscute, priviri în viitorul ce se conturează strălucitor.

Deși volumul nu poate să profileze distinct pe cei ce semnează versurile, dat fiind numărul mic de poezii publicate, el probează totuși stiluri diferite, tonalități poetice diferite, o varietate a creației sinonimă cu bogăția artistică, tocmai ceea ce este mai concludent.

Const. SÎRBU

Excursie prin Deltă

(Urmare din pag. 1)

și somoteii grămădiți pe mesele lungi. Mirosul de pește te-nvăluie de peste tot, de la aceste mese, din butoaiele de sub șoproane. Pe lavițele din fața porților, sub răchite pipernicite, cu obrazul posmăgit, cîte un moșneag cu barbă bogată își drege plasele. Dinaintea unei porți un băietan cu cămașa cadrilată roșu cu alb, cu pantaloni de doc minjiți cu păcură, pregătește căruța cu care să ducă niscaiva oaspeți la pădurea Letea, cale de șapte kilometri — acea pădure de frasini, cu frunză păroasă, renumiți în tot continentul.

Dar nu numai aici, în Periprava, îți umpli ochii, sufletul, cu aspectele pitorești ale naturii și cu cele ale străduaniei omenești. În mersu-i lin, vibrător de duduitul motorului, vaporul te duce pe brațele Dunării, și tu, pe covertă, privești decorul ce-și schimbă fără preget înfățișarea ca-n desfășurarea unei feerii. Din loc în loc, un canal pe care lunecă greu ceamuri încărcate cu pește sau stuf, canal ce se desface în unghi drept din brațul fluviului. Trestiile și papura se înalță pe maluri, apa îi năpădită de mătasea broaștei, de alge și lintiță ca un smîrc. Roiuri de gîze se leagănă în aerul încins și arar, cîte un pescăruș îți zboară de-asupra capului cu aripi neastîmpărate, ducînd în plisc un peștișor argintiu. O luntre stă priponită cu un grînj de o prăjină bătută în marginea canalului. Un bătrîn înalt, zdravăn, gol de la cingătoare în sus, stă în ea, cu brațele și pieptul arămii, se pleacă ritmic și, cu ispolul scoate din fundul luntrii o apă tulbure, pe care o zvîrle în canal.

— Arunci înapoi în apă peștele? îl întrebi cînd treci pe lîngă el.

— Ce pește? răspunde el prietenos. Iaca păcătoasa aista de lotcă a-nceput să ia apă și mă căznesc s-o deșert.

— De ce nu-ți iei altă lotcă?

— O am de douăzeci de ani. M-am învățat cu ea. O să-l chem pe Jegor s-o păpurească și s-o mai ungă cu catran.

— Cine-i Jegor?

— Spaima păstrugilor.

La cîte o escală, cobori din vapor și, așezîndu-te într-o luntre, începi să aluneci printre grinduri. Nu știi în ce parte să te uiți. Treci pe lîngă ghioluri de un verde de jad pe care plutesc frunze late de nuferi. Luntrașul, în picioare ca un gondolier, își înfige adînc ghionderul și luntrea înaintează ritmic; botul ei, ridicat peste apă, împrăștie zborul grațios al libelulelor. Acum treci printr-o japșă limpede din care ai putea scoate peștele cu mîna. Sălcii cu trunchiuri răsucite, noduroase se ridică pe-alocuri din malul nisipos și jilav și briza dinspre mare înfioară rogozul mărunt ori spicele gălbui, pătate cu violet, ale trestiilor.

Aici e paradisul păsărilor rare. Unde-ntorci capul bodîrlani sumbri, gulerați cu alb, cucuvaie țipătoare, cormorani nesățioși cu pene negre și git golaș. Prin stufăriș se-agită și huzuresc pelicanii. Și vezi bătînd din aripile imaculate, înfigîndu-și pliscul în apă, scoțînd o plevușcă pe care o vîră în gușă de sub ciocul deschis al puiului; alții își scurmă penele pufoase ale pînteculul, ori înoată, calmi, somnoroși. Iată, mai departe, sub o salcie, țigănuși se ridică în aer, stol, la apropierea omenească. De mărimea unor boboci ce rotesc cîrîind de zor de-asupra copacului ce le-a trădat cuibul, revoltați ori îngrijorați de ce se va întîmpla, tăind aerul cu secera pliscurilor, întunecînd un petec de cer cu învălmășeala aripilor brune. Iei un ou în mînă, îl privești, apoi îl așezi la loc, cu băgare de seamă, în cuib. Barca se depărtează, larma țigănușilor se potolește în urma ta, tăcerea se așterne din nou. Zarea sidefie începe să capete nuanțe de purpură. Un bîtlan apare din păpuriș, cu gîtul roșu în formă de S, cu cele două pene negre ale capului desfăcute pe ceafă și se înalță în văzduh într-un zbor leneș. Apoi, ajungi lîngă insulele turtite și cotropite de stuf pe care trăiesc și muncesc pescari sau grădinari.

S-au născut și au trăit întotdeauna pe aceste meleaguri. Soarele și țînțarii nu-i mai supără, boarea sărată a mării le-a devenit necesară. Seara își sorb borșul pescăresc pregătit de nevastă și fumează o lulea, cu ochii la licărul stelelor.

Delta nu este numai un loc de plimbare și de minunare în fața pitorescului ori măreției naturii. Cerul diafan nu se boltește asupra unei păci încremenite și inumane a unor întinderi de stuf și apă... Aici e un furnicar omenesc care muncește cu sîrg, cu dîrzenie. Bărbații și femeile care nu lucrează pe lac, pentru cooperative, se întrec în vrednicie în fabricile înveciname a căror materie primă le-o furnizează Delta. Alții se duc la cherhanaua din larg, nu departe de gura canalului Sulina, unde taie păstrugile, nisetrul, morunii, sărează icrele ori descarcă barcazele doldora de pește.

Duminica, în satele pescărești, căminele culturale sînt pline; cîntecele și jocurile nu se opresc. Dar în restul zilelor, bărci, lotci, ceamuri încărcate se-ndreaptă incontinuu spre ostrovul Maliuc, spre fabricile de conserve din Tulcea ori spre vaporul uriaș ancorat la țărm pe canalul Sulina. O adevărată uzină acest vapor, pe coverta căruia pescarii răstoarnă fără preget mormanele de pești prinși în năvoade și ai căror solzi argintii scînteiază sub soare. Din aceste mormane încă vii, mișcătoare, peștele trece din mînă în mînă, din secție în secție, ca pe o bandă rulantă, cu ajutorul zelului muncitorilor și perfecțiunii mașini-loc automate, în cutia frumos etichetată, gata a fi expediată în magazinul alimentar.

Și nu departe de meandrele galbene ori smărăldii ale apei, de vegetația foșnitoare în care palpită o viață vizibilă ori ascunsă — nu departe de acest microcosmos cu singularitatea lui peisagistică de fenomen al naturii, se înalță, masive, fabricile de celuloză. În ele, imensa bogăție a păpurișului, a stufărișului se transformă, prin munca și mintea omului, în acel material așteptat cu atîta nevoie în feluritele industrii ale țării, devine hîrtia pe care va putea fi înfățișată viața — așa cum o vedem și o simțim noi, scriitorii....

Virgiliu MONDA

MICUL ECRAN

Săptămîna la televiziune

DUMINICĂ 30 AUGUST

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar: ● Aventurile echipajului Val-Vîrtej: Un prieten neașteptat (reluare). ● Telejurnalul pionierilor. ● La aeroport: Avioanele supersonice. 10.30 Rețeta gospodinei. 11.00 Emisiunea pentru sate. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Cîntă orchestra „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de stat „George Enescu". Dirijor: Nicu Stănescu, maestru emerit al artei. Soliști: Maria Lătărețu, artistă emerită, Ana Ispas, Ion Cristoreanu, Vlad Dionisie. 19.40 Filmul „Adevărata putere". 20.00 Muzică de estradă. Transmisiune de la Sofia. 20.30 Maeștrii genului scurt: Charles Dickens. „Limbajul umbrelor" și „O sentimentală". 21.30 Actualitatea cinematografică. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

LUNI 31 AUGUST

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru tineretul școlar: Ieri elevi, azi muncitori calificați! Întîlnire la Uzinele „Electronica" cu absolvenți ai școlii medii tehnice „Unirea", repartizați în producție la această întreprindere. 19.40 Filmul „Rude de sînge". 21.05 Agendă muzicală de Jack Bratin și Boris Stegărescu. Agenda vă va prilejui o întîlnire cu cîteva figuri de compozitori și de interpreți consemnate în filele ei ca: Ioan Andrej Wachmann, Timotej Popovici, Mihail Jora, Vasile Barbu Lăutaru, Dimitrie Onofrei și alții. 22.00 Telesport. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

MARȚI 1 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 „Pentru copii": filmele „Căciuliță cu ciuc roșu", „Marile emoții, mici". O poveste hazlie despre o serbare a celor mici cu... emoții mari. 19.30 Emisiune de teatru: „Gîlcevile din Chioggia" de Carlo Goldoni. Piesa va fi interpretată în Studio de un colectiv al Teatrului de Stat din Tîrgu Mureș. În pauză: Emisiune de știință: Oameni în adîncuri (X) de ing. Mihail Lefterescu. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

JOI 3 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Mîini îndemînatice: Construiți-vă singuri... un ventilator. 19.25 Poveste cu iepurași. 19.35 Din lirica lui Goethe. 19.50 Filmul artistic „Taxiul morții". 21.25 Program de romanțe. Cîntă o formație condusă de Ionel Banu. Soliști: Emilia Răsăcănescu, Viorica Albulescu, Marcel Trandafirescu. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

VINERI 4 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: Însemnări din tabără. 19.35 Din viața animalelor: (XVI) — Vietuitoare cu armură. 20.00 Săptămîna. 21.00 Un artist acuză o lume... O retrospectivă a operei lui Aurel Jiquidi — unul din graficienii noștri cei mai valoroși. 21.15 Pentru că sînt tînără... Cîntă Bărbel Wachholtz. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

SÎMBĂTĂ 5 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: Vulpișor... și muzica. 19.30 Întîlnire cu Lizuca. Moment cinematografic inspirat din cunoscuta povestire a lui Mihail Sadoveanu „Dumbrava minunată". 19.40 În fața hărții. 20.00 Transmisiune de la Sala Palatului Republicii Populare Romîne: CONCERT DE DESCHIDERE A CELUI DE-AL III-LEA FESTIVAL INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU" (partea I). Dirijor: Mircea Basarab, maestru emerit al artei. Soliști: Ștefan Gheorghiu, Radu Aldulescu, Valentin Gheorghiu, artiști emeriți. 21.30 Sub clar de lună. Își dau concursul: Irinel Liciu, Gabriel Popescu, Valentina Massini, artiști emeriți, Rodica Istrate, Magdalena Popa, Lăcrimioara Stan, Rodica Simion, Petre Ciortea, Amatto Checiulescu, Sergiu Ștefanski, Ion Tugearu și un grup de balerini din ansamblul Teatrului de operă și balet al R.P.R. Coregrafia: Vasile Marcu. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

NOTE DE TELESPECTATOR

Prezentă la toate aceste sărbătorite festivități și manifestații care au marcat cea de-a 20-a aniversare a eliberării, televiziunea a dat telespectatorilor din cele mai îndepărtate colțuri ale țării putința de a-și alătura entuziasmul ambianței sărbătorești generale.

Regizorii de emisie și operatorii își însușesc din ce în ce mai bine tehnica transmisiilor pe planuri largi. În această privință au fost concludente transmisia parăzii și a demonstrației din dimineața zilei de 23 August din Piața Aviatorilor, ca și a admirabilului spectacol cultural-sportiv de pe stadionul Republicii. La lumina reflectoarelor și proiectoarelor, avînd de cuprins în obiectiv un spațiu întins în lățime și în profunzime, operatorii transmisiei s-au achitat merituos de sarcina lor, oferind o imagine cuprinzătoare, cînd panoramică, cînd de prim plan. Cu excepția încîntătorului aspect policrom al stadionului, telespectatorii au putut avea sub ochi frumoasa demonstrație, ca și cum s-ar fi aflat în tribune.

Trebuie menționate și celelalte eforturi ale studioului de a reflecta puternica emulație stîrnită de marea sărbătoare a poporului nostru. Zi de zi, jurnalele și buletinele de știri, mult extinse ca spațiu și foarte operative, au relatat asupra activității bogate și multiforme din zilele premergătoare lui 23 August. Studioul a găsit resurse și pentru a organiza emisiuni proprii, cu caracter special, dintre care cea mai remarcabilă o socotim emisiunea de teatru în studio, cu ecranizarea piesei lui S. Macovei, intitulată „Pe 40 metri lungime de undă". Sperăm că foarte puțini telespectatori au scăpat acest spectacol, cu care televiziunea a îmbogățit creația dramatică și cinematografică originală. Scris special pentru televiziune, scenariul s-a bucurat de o interpretare tipic telegenică din partea întregii echipe de creatori, începînd cu regizorul Motric, cu scenografii și cu întreaga echipă de actori. Nici pe scenă, unde limitele și imobilitatea spațiului de desfășurare n-ar fi îngăduit schimbările dese și mișcarea precipitată de cadru, nici la cinematograf, care folosește mai mult imaginea și mai puțin cuvîntul, nu s-ar fi putut întruni acele condiții care au dat piesei atîta putere de expresie și de emotionare, atîta veridicitate și dramatism. Din rîndurile interpreților, care au fost aproape fără excepție la înălțimea textului și a punerii în scenă, am desprins totuși creația puternică a lui Mircea Albulescu, care a dat o nouă și concludentă dovadă a însușirilor sale actoricești în plină creștere și afirmare.

Un spectacol de teatru care ar trebui reprogramat cît mai curînd pe micul ecran.

Șt. RADU

• Fanny Blankers Koen — un „Owens în fustă" • Drama belgianului Gailly • Zatopek îl egalează pe Nurmi • Ştafeta buclucaşă • Iosif Sîrbu, primul campion olimpic romîn

Iosif Sirbu

Pagini din albumul Jocurilor Olimpice (VI)

După cea de a XI-a Olimpiadă, flacăra olimpică nu se va mai aprinde timp de 12 ani pe ruinele Altisului şi arenele îşi vor închide porţile. Războiul dezlănţuit de naziştii întrerupe şi activitatea sportivă internaţională, împiedecînd tinerea a două ediţii a Jocurilor Olimpice. Acestea vor fi însă numărate potrivit ciclului cvadrienal astfel că Jocurile se reiau în 1948, la Londra cu ediţia a XIV-a. Greu încercată de război, Anglia oferă participanţilor doar vechile sale terenuri, apele Tamisei, decorul cenuşiu al cazărmilor care servesc de dormitoare concurenţilor. Şi totuşi în această atmosferă austeră de sărăcie postbelică, entuziasmul domneşte timp de două săptămîni pe stadioanele londoneze.

Pentru istoria sportivă Jocurile de la Londra vor rămîne legate de numele unei femei : olandeza Fanny Blankers Koen care avea atunci 30 de ani. Fanny, un veritabil „Owens în fustă" a cîştigat trei medalii de aur individuale (100 m — 11"9/10, 200 m — 24"4/10, 80 m garduri — 11"2/10) şi o a patra de aur cu echipa de ştafetă a Olandei la 4 x 100 m. Reporterii au mai numit-o şi „Mama zburătoare" pentru faptul că avea doi copii şi între două probe găsea răgazul să se abată pe la cabine să-şi alăpteze fetiţa pe care o adusese cu ea la Londra. Blankers Koen a făcut sport de performanţă pînă la vîrsta de

Emil Zatopek

37 ani, longevitate sportivă întîlnită destul de rar printre femei. În 1954 celebra atletă olandeză a concurat la Bucureşti. Văzînd-o atunci pe Iolanda Balaş şi puternic impresionată de calităţile acesteia, a spus că Ioli va deveni una din cele mai mari atlete ale lumii, ceea ce s-a şi întîmplat.

În atletismul masculin, la Londra, s-au remarcat întîia oară mulţi campioni din ţări care nu prea figuraseră pe lista învingătorilor olimpici. Jamaicanul Wint i-a învins pe americani la 400 m plat (46"2/10), belgianul Gaston Reiff a cîştigat proba de 5 000 m, cehoslovacul Zatopek pe cea de 10 000 m, italianul Consolini discul cu un nou record olimpic (52,78 m). Americanii şi-au păstrat supremaţia în probele de sprint cu Dillard — 10"3/10 la 100 m şi Patton — 21"1/10 la 200 m.

Maratonul a fost încă o dată cursa dramatică a Jocurilor. Belgianul Gailly făcuse prinsoare să intre primul pe stadion. Această idee fi dădea parcă puteri înzecite. La jumătatea cursei era în frunte. Paşii lui măcinau ritmic kilometrii după kilometri pe macadamul străzilor londoneze. Şi iată-l la porţile stadionului plin de sudoare, ostenit, desigur, dar fericit că visul de a deveni campion olimpic e acum atît de aproape de realitate. Mai trebuie să facă doar un tur de pistă, doar patru sute de metri. Dar vai, o toropeală începe să-l cuprindă necruţătoare : capul îi vîjîie şi picioarele-i sînt ca de plumb, acum cînd e atît de aproape de ţintă. Sleit de puteri se clătina şi de abia mai păşeşte, ca şi italianul Dorando care trăise aceiaşi sfîşietoare dramă cu 40 de ani în urmă, pe acelaşi stadion. Mai sînt 200 de metri şi mulţi credeau că omul va mai găsi totuşi cîteva picături de energie. Pe stadion apare însă maratonistul argentinian Delfo Cabrera care-l depăşeşte pe belgian, apoi intră englezul Tom Richards. Acesta-l va întrece şi el pe Gally. Cursa este cîştigată de Cabrera, brun şi mustăcios, un gaucho îmbrăcat în costum atletic. Belgianul Gailly a reuşit să termine pe locul trei, dar după ce a trecut linia de sosire a căzut leşinat. Mai tîrziu, cînd ziariştii belgieni l-au întrebat cum de a putut să piardă această cursă, Gailly le-a răspuns : „Întrebaţi-mă mai bine cum am putut s-o termin".

Un alt mare învins al Olimpiadei de la Londra a fost atletul francez Marcel Hansenne (astăzi reporter la ziarul „l'Equipe") mare favorit în proba de 800 m plat. El a fost întrecut pe ultimii metri de americanul Whitfeld.

1952 : Finlanda, „ţara celor 1000 de lacuri", şi a lui Paavo Nurmi primeşte cinstea de a găzdui ediţia a XV-a jubiliară a Olimpiadei. Şi însuşi marele atlet Nurmi aduce flacăra sacră pe stadionul unde 5 800 de sportivi din 69 de ţări, într-o tăcere solemnă aşteaptă începerea Jocurilor. La Helsinki peste milenii, pămînturi şi mări, legendele homerice îşi dau întîlnire cu legendele Kalevalei. Mai mult ca oricînd Jocurile poartă pecetea purităţii spiritului olimpic şi a idealurilor umaniste transmise posterităţii de vechea Eladă.

Evenimentul major al acestor jocuri va fi atletismul pentru că nici nu putea fi altul într-o ţară unde alergarea şi aruncarea suliţei sînt un fel de sporturi naţionale. Eroul Olimpiadei a fost, bineînţeles, tot un atlet : cehoslovacul Emil Zatopek, fiul unui tîmplar din Kaprovîţe. „Omul locomotivă", cel care alerga cu limba scoasă contrariind pe esteţii atletismului, şi părea că din clipă în clipă se va prăbuşi, a cîştigat trei medalii de aur în cele mai grele probe atletice : 5 000 m — 14'06"6/10, 10 000 m — 29'17" şi maratonul în ziua cînd soţia sa, Dana devenea campioană olimpică la suliţă.

Teribilă şi de neuitat a fost cursa de 5 000 metri cîştigată de Zatopek printr-un formidabil demaraj în ultima linie dreaptă. Fotografia acestui moment (din păcate n-o avem la îndemînă pentru reproducere), a rămas o nemuritoare frescă atletică. Se vede acolo masca torturată a lui Zatopek atacînd în ultimul viraj, chipurile uimite ale atleţilor Schade şi Mimoun şi englezul Chataway, prăbuşindu-se pe pistă cînd şansele lui erau încă întregi. O cursă care exprima o întreagă epocă a probelor de fond dominate de acest atlet a cărui luptă cu kilometri şi secundele a fost o „victorie a voinţei", cum se intitulează de altfel şi cartea dedicată vieţii sale.

Ca şi la Londra, concursul atletic a avut parte de multe şi spectaculoase surprize. Jamaica a cucerit două titluri : la ştafeta 4 x 400 (3'03"9/10) şi la 400 m cu Rhoden 45"9/10. braziliianul Da Silva a cîştigat la triplu salt 16,22 m (păcat că Ciochină al nostru avea doar 12 ani atunci)

Fanny Blankers Koen

şi luxemburghezul Barthels la 1 500 3'45"2/10.

Ştafeta feminină de 4 x 100 m a fost o mică dramă pentru echipa australiană. Un mic băţ a stat în drumul acestui magnific cvartet de sprintere. În schimbul al treilea aveau un asemenea avans încît ar fi cîştigat sigur proba. Marjorie Jackson, care asigura ultimii 100 metri, primi ştafeta din mîna colegei sale Winsome Cripp şi dintr-o dată goni spre victorie, dar genunchiul lui Cripp îi lovi mîna dreaptă, bastonul ştafetei căzu pe pistă. Marjorie se opri, se întoarse, îl ridică şi alergă din nou. Cei care au fost acolo spun că niciodată n-au văzut o femei alergînd atît de repede, dar efortul era inutil. Cursa fusese cîştigată de echipa S.U.A.

Multe episoade interesante în turneul de box care consacră viitori campioni mondiali şi europeni. Unul din aceştia va fi negrul Patterson, pe atunci mijlociu (şi învingător asupra lui Ţiţă în finală). Destine contradictorii pentru finaliştii de la grea : suedezul Ingemar Johansson descalificat pentru lipsă de combativitate va ajunge campion mondial în timp ce învingătorul său, Sanders va plăti cu viaţa trecerea la profesionism.

Cea de a XV-a Olimpiadă a coincins cu prima participare a reprezentanţilor U.R.S.S. clasaţi pe locul doi cu 22 de medalii de aur.

Pentru sportul romînesc jocurile de la Helsinki vor rămîne înscrise ca prima afirmare în arena olimpică. În condiţiile noi create mişcării sportive de regimul democrat-popular, tinerii noştri nu mai sînt nevoiţi, ca altădată, să umble cu căciula pentru a strînge bani de deplasare sau să lipsească de la defilare neavînd costume. Helsinki a însemnat pentru noi prima medalie de aur, cucerită la 29 iulie de Iosif Sîrbu, cu 400 de puncte din tot atîtea posibile, la proba de armă liberă culcat. O medalie de argint a cîştigat boxerul Vasile Ţiţă şi două de bronz boxerul Gh. Fiat şi ţintaşul Gh. Lichiardopol. Locuri fruntaşe au ocupat atletul Ion Soeter, ciclistul Ion Ioniţă, atleta Lia Manoliu, luptătorii Cuc şi Beluşica. Echipa de fotbal (Voinescu, Zavoda, I. Covaci, Farmati, Călinoiu, Serfozoe, Paraschiva, Iordache, Ozon, Petschowski, Suru) a obţinut şi ea un rezultat de prestigiu în meciul eliminatoriu disputat la Turku la 15 iulie.

„Ştiţi, ne spunea mai zilele trecute Eugen Iordache, (fostul inter al Juventus-ului şi al naţionalei), meciul acesta nu-l voi uita niciodată. În repriza a doua cînd eu m-am schimbat pe interstring şi Paraschiva centru, ai noştri au jucat extraordinar şi am văzut echipa de aur a Ungariei apărîndu-se cu disperare. Ah, dacă Paraschiva ar fi egalat la începutul reprizei. Cînd Suru a marcat în minutul 85, era prea tîrziu. Am pierdut cu 1—2, dar am jucat bine". În acel an maghiarii au cîştigat turneul olimpic bătînd cu 2—0 în finală pe Iugoslavia. La Helsinki, în clasamentul neoficial pe ţări, R.P.R. a ocupat locul 19 cu patru medalii şi zece locuri punctate. Acest început modest dar promiţător va fi însă amplificat la viitoarele două Olimpiade, cărora le vom consacra ultimul capitol din albumul nostru olimpic.

I. GOGA

ÎNSEMNARI

LA 13 ANI...

După ce din îndepărtatul Los Angeles ne venise ştirea că o anume Claudia Kolb, în vîrstă nu prea venerabilă de 14 ani, bătuse recordul mondial pe distanţa de 100 m. bras, iată că ziarele ne-au transmis noi surprize. De data aceasta de la Los Altos — California. Piscina olimpică locală a fost martora a două recorduri mondiale ale fenomenalei fetiţe, Patty Caretta, în etate de 13 ani ! Cînd am spus „surprize", de fapt nu m-am gîndit la vîrstă. Cam de pe vremea fraţilor John şi Ilse Konrado, cronometrele ne-au obişnuit să-şi arate simpatia faţă de juniori şi copii, înregistrîndu-le numeroase recorduri mondiale atît feminine cît şi masculine. O precizare care poate n-ar fi cu totul inutilă : este vorba de recorduri mondiale de seniori ! De ani de zile, copiii şi juniorii asaltează supremaţia mondială în acest sport atît de popular Se pare că nataţia (specialiştii ar trebui să-şi spună cuvîntul decisiv) se deosebeşte oarecum de celelalte sporturi, are un specific al său în ce priveşte vîrsta pregătirii şi obţinerii performanţelor optime Clasificarea la noi în ţară este 17—18 ani juniori I şi 15—16 ani juniori a II-a. Sub 15 ani sînt copii. Recordmenul mondial Don Sholander ar fi junior a II-a. Ca de altfel şi franceza Christine Caron, ea avînd 16 ani ! Cît despre Claudia Kolb şi Patty Caretta cu cei 13—14 ani ai lor...

Precocitatea recordmenilor mondiali la natatie este prea izbitoare în raport cu toate celelalte sporturi. Poate ar fi nimerit ca specialiştii să revizuiască o clasificare ce apare ca învechită pe plan mondial şi să înlăture astfel una din piedicile în ce priveşte progresul natatiei. Acest fapt formal n-ar fi desigur suficient dacă n-ar urma o restructurare organizatorică şi o repartizare raţională a atenţiei clubului şi asociaţiei asupra copiilor. S-ar putea ca atunci să asistăm la apariţia relativ rapidă a unei pleiade de campioni tocmai din rîndurile celor „prea mici" şi „prea necopţi".

V. MIRON

• NU DE MULT, Ray Sugar Robinson, fost campion mondial, a împlinit 44 de ani. O vîrstă care presupune prezenţa sa în rîndurile spectatorilor. Totuşi, acest fenomen al boxului nu vrea să renunţe la activitate sportivă. Recent, la Pittsfield, el a învins prin K.O. în repriza a 6-a, pe Clarence Riley, un pugilist cu reale calităţi, apreciat de specialişti ca un element de valoare. După meci, Ray Robinson a declarat :

— Valoarea boxerilor de astăzi este cu mult inferioară celor din trecut. Oricînd aş putea redeveni campion mondial, dacă forurile internaţionale mi-ar ridica interdicţia de a lupta pentru titlu, pe motiv că sînt bătrîn...

• PRESA franceză comentează în ultimul timp cu multă insistenţă despre un proiect de lege care ar urma să interzică folosirea de către sportivi a diferitelor „stimulente" (dopinguri). Ministrul informaţiilor, dl. Alain Peyrefitte, în cadrul unei emisiuni la televiziune a comentat acest proiect de lege expunînd criteriile care au stat la baza alcătuirii lui. Ziarul „L'Equipe" anunţînd acest fapt, crede că exemplul Franţei va fi urmat în scurt timp şi de alte ţări, printre care Belgia, Italia etc. în aşa fel ca această problemă atît de gravă prin urmările sale pentru viaţa sportivilor, să fie lichidată.

• NUMELE înotătoarei Ilse Konrads din Australia a figurat de multe ori pe lista recordurilor mondiale. În acest an, din cauza slabelor performanţe înregistrate, n-a fost selecţionată în echipa olimpică astfel că ea va fi prezentă la Tokio doar ca simplă spectatoare (aşa cum a declarat şi presei). Cu acelaşi prilej, Ilse Konrads a anunţat că imediat după Jocurile Olimpice va trece la profesionism şi că împreună cu cunoscutele înotătoare Ray Everus şi Linda Mc. Gill va întreprinde un turneu de demonstraţii prin Europa care va dura două timp îndelungat.

• UN american în vîrstă de 38 de ani, John Starett din oraşul Natick (Massachusetts) a anunţat că va încerca să treacă înot Canalul Mînecii. Pînă aici nimic deosebit şi original. Totuşi încercarea lui Starett poate fi considerată ca deosebit de temerară dacă avem în vedere faptul că are picioarele paralizate din naştere. El îşi propune deci să realizeze această performanţă numai cu ajutorul mîinilor.

• RECENT, în cadrul unei emisiuni speciale a Televiziunii franceze, intitulată „Campioni", s-a prezentat în faţa spectatorilor recordmenul şi campionul Franţei la 4×100 m mixt individual, Marcel Louvet. În cadrul discuţiei avute cu reporterul sportiv, Louvet a mărturisit, printre altele, că a constatat în mod neîndoios că unul din elementele care au contribuit la succesele sale sportive a fost faptul că înaintea întrecerilor respective el şi-a... bărbierit şi şi-a ras părul de pe... mîini şi picioare ! După aprecierile lui Louvet, el a realizat o diferenţă de 5—6 secunde !

MOZAIC

UNUL DINTRE CAMPIONII SPARTACHIADEI

Motociclistul Mihai Dănescu

Aţi avut vreodată ocazia să-l urmăriţi pe Mişu Dănescu cu cîteva secunde înainte de a lua startul într-o cursă ? Deşi l-am admirat ani de-a rîndul străbătînd cu o înaltă îndemînare şi un admirabil curaj traseele curselor motocicliste de viteză sau învingînd obstacolele pasionantelor întreceri de motocros de la Cîmpina sau Braşov — prilejul acesta nu l-am avut decît acum, la întrecerile finale ale primei ediţii a Spartachiadei republicane.

Ne aflam pe strada Maior Coravu şi nu mai era nici un minut pînă cînd Mihai Dănescu şi tînărul Alexandru Şuler trebuia să ia startul în finala de ataş 750 cmc. L-am privit îndeaproape pe sportivul de la conducerea motocicletei.. Rareori mi-a fost dat să văd atîta hotărîre şi atîta elan, atîta stăpînire de sine, îndemînarea şi atenţia. Toate acestea se vădeau atunci, atît de autentic şi viu, pe chipul acestui tînăr care a străbătut pînă acum, numai în întreceri, aproape 500 000 de kilometri pe motocicletă.

Aparent calm, a privit mai întîi fişia de şosea din faţă, apoi s-a uitat o dată la colegul său din ataş, şi în momentul startului a pornit ca o nălucă pe traseu... Acele cronometrelor marcau tur după tur, superioritatea rutinatului alergător ; iar miile de spectatori aplaudau cu entuziasm curajul şi îndemînarea sa, virajele atît de periculoase executate în plină viteză, lansajul formidabil pe porţiunile drepte. Rezultatul obţinut : titlul de campion al Spartachiadei şi campion R.P.R.

Pe chipul lui Mişu Dănescu se citea satisfacţia victoriei.

„Se împlinesc zece ani de cînd am cucerit primul titlu de campion al ţării, şi am ţinut mult ca să sărbătoresc marea aniversare cu două succese de prestigiu. După ce am cucerit locul 10 în campionatul mondial de motocros de la Leningrad — obţinînd astfel cea mai

bună performanţă din istoria motociclismului romînesc — m-am pregătit cu multă atenţie pentru întrecerile finale ale Spartachiadei republicane — măreaţă sărbătoare sportivă închinată aniversării eliberării patriei noastre".

După zece ani de glorie sportivă, timp în care Mihai Dănescu a obţinut de 16 ori titlul de campion al ţării, medalia de aur în dificila „Cursă de şase zile" din Austria şi atîtea alte victorii internaţionale — el a urcat podiumul învingătorilor şi la prima ediţie a Spartachiadei.

Crescut şi educat în anii regimului nostru, comunistul Mihai Dănescu este un frumos exemplu pentru toţii tinerii sportivi. Modest şi curajos el a urcat, cu răbdare şi perseverenţă, treptele măiestriei sportive, fiind totodată unul dintre cei mai buni studenţi din anul II al Institutului de Cultură Fizică.

Florin ŞERBAN

DOINA OINEI

Dacă ţi-ai pus în gînd să ţii răboj evenimentelor sportive nu-ţi stă, desigur, bine să te aprinzi, după fiecare meci pe care-l vezi. Se şi zice, de altfel, că pentru un cronicar serios a pune un pic surdină sentimentelor sale e mai mult decît recomandabil. Şi totuşi... Deunăzi cînd am trecut prin Gherăeşti — sat de lîngă Roman — am uitat lecţia pe care o credeam prea bine învăţată. Condeiul s-a transformat subit în arcuş şi în loc să însemne pe hîrtie slove s-a pornit să scrie arpegii şi mibemoli majori. Şi asta numai din cauza oinei. Urmărisem cîteva întîlniri din cupa campionilor regionali din această ramură de sport. Aşii mingii minuscule, ai loviturilor îndrăzneţe şi-ai fentelor iscusite se înfruntaseră pe un stadion care adunase în jurul terenurilor sale puzderie de lume din comună şi din localităţile apropiate. Fiecare prindere îndemînatică, fiecare jucător ţintuit cu abilitate, orice mişcare vădind stăpînire a tehnicii făcuse pe pasionaţii spectatori să tresalte de încîntare şi să aplaude frenetic. Iar cînd la sfîrşit formaţia locală şi-a adjudecat trofeul pus în joc, entuziasmul pe arena din Gherăeşti atinsese o altitudine vrednică de marile finale. Se vede că organizatorii făcuseră o alegere bună în ceea ce priveşte locul de disputare deoarece meciurile de oină găsiseră aici, în satul de pe Valea Moldovei, un cadru ideal.

Aşadar, o cupă a campionilor în sportul nostru naţional ! A campionilor de regiuni. Un calendar minuţios calculat, cu termene riguroase şi paragrafe care nu suferă interpretări, asigură concursurilor din această disciplină o desfăşurare ritmică, aidoma tuturor celorlalte întreceri de sport. Firesc, campionatul se încheie cu o confruntare a celor mai buni din rîndul cărora se aleg laureaţii Lucrurile acestea care se înlănţuie unele după altele ca mărgelele într-un şirag, care par scoase dintr-un manual şi pregătite pentru un capitol de dicţionar au totuşi nevoie de-o mică legendă, de-o mică explicaţie. Oina se joacă la noi din vremuri imemorabile. Ureche, Neculce, Radu Popescu şi chiar învăţatul Dimitrie Cantemir, cel care cunoştea atît de bine viaţa şi obiceiurile din dulcea ţară a Moldovei şi din Muntenia vecină, nu ne dau nici un indiciu în această privinţă dar e mai mult ca sigur că între două expediţii în contra „uraganului ridicat de semilună" aprigii plăieşi ai lui Ştefan, vitejii lui Ion Vodă ori arcaşii lui Mihai Viteazu se constituiau în cîte două cete şi se „chiteau cu mingea". Ne face să bănuim acest lucru tradiţia care s-a păstrat atît de vie în oricare sat de pe întinsul ţării, faptul că regulile jocului s-au transmis intacte din generaţie în generaţie. Surprinzător însă, sportul acesta care, fără a fi prea spectaculos, dezvoltă forţa, agilitatea, spiritul de orientare, n-a avut un regulament scris decît hăt încoace, aproape de zilele noastre. Şi nici de o atenţie prea mare nu s-a bucurat. Ajunge să arătăm că pînă acum vreo douăzeci de ani întreceri de oină aveau loc rar iar cînd se ţineau reuneau doar cîteva formaţii liceale, constituite ad-hoc. Nimeni nu se gîndea să atragă în concursuri satele, leagănul sportului cu mingea şi cu băţul. Şi chiar dacă i-ar fi trecut prin minte cuiva să facă aşa ceva, încercarea ar fi fost dinainte sortită eşecului.

Pe atunci, la sate, lipseau cu totul mijloacele necesare pentru practicarea sportului Oina se juca totuşi. Dar aşa cum se apucase din bătrîni. Drept băţ pentru bătutul mingii se folosea o scurtătură de răchită. Cît despre mingi, credeţi că se căznea cineva să le cumpere de la oraş ? Da, de unde ! Se confecţionau... din resurse locale. Toamna şi vara era mai greu dar primăvara totul mergea strună. Încă de pe la începutul lui martie vacile, boii, caii, prindeau să năpîrlească. Atît aşteptau băieţanii. Adunau cu ţesala tot părul. Îl depuneau undeva, apoi cînd aveau timp mai mult se apucau de lucru. Făceau un cocoloş mare şi-l învîrteau în palmă pînă se întărea ca o pîslă. Mingea era gata la dimensiunea, ba încă şi la culoarea dorită. Cu asemenea unelte simple, dar tensile puţin pretenţioase se încingeau duminica pe suhat ori pe medeanul din mijlocul satului cîte un meci de oină care dura cît era ziulica de mare. Întrecerile acestea erau însă mici izbucniri juvenile care se consumau fără vrea legătură între ele. Pe cînd în ultimii ani oina, ca oricare alt sport, a intrat în rigorile unui campionat. I-am văzut pe competitorii de la Gherăeşti cu cîtă siguranţă se mişcă şi cît de bine stăpînesc elementele de tehnică ale jocului. Şi ce bucurie simţeai urmărind un astfel de ansamblu armonizat şi pus la punct cum e echipa locală ! Am înţeles atunci că încă una din comorile culturii multiseculare a poporului nostru a fost scoasă la lumină, cizelată, şlefuită şi înapoiată făuritorilor ei în veşminte noi, strălucitoare. De aceea n-am putut croi o însemnare sobră, cum aş fi vrut, ci am alcătuit această cronică niţel sentimentală. Bag de seamă că oina se aseamănă cu doina. Ea răscoleşte amintirile, te obligă s-o pui pe note. Aşa că am o scuză.

Ion PAVELESCU

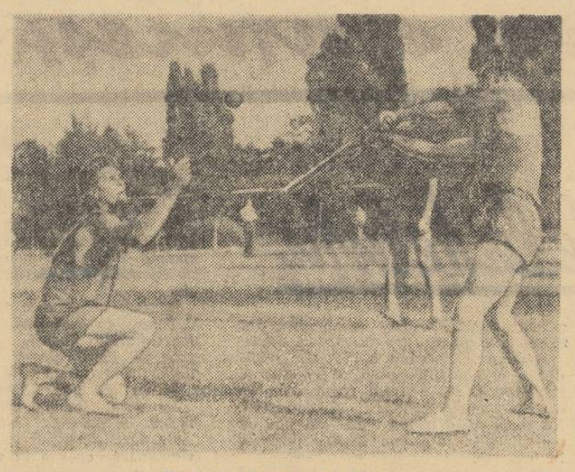

Fază dintr-un joc de oină

ŞAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

SEMIFINALA EDIŢIEI A III-A

GRUPA B. Ad. Ionescu (Tebea) pierde prin abandon toate partidele.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIŢIEI A IV-A

GRUPA 4-A. Gorohov (Tim.) — Cristian Topescu (Buc.) 1—0, Al. Băluţă (Hunedoara) — Gorohov 0—1, Băluţă — D. Boari (Arad) 0—1, D. Molea (Poiana) — Boari 0—1, Boari — Topescu 1—0.

GRUPA 5-A. V. Gongu (Buc.) — Duda Rene (Bîrlad) 1—0, Grigore Alexandru (Filipeşti) — Const. Traian (Ploieşti) 1—0.

GRUPA 24-A. Ion Dumitru (Buc.) — Victor Pădureanu (Buc.) 1—0.

GRUPA 25-A. Const. Grigoraş (Buc.) — Teodor Tîrnăuceanu (Buc.) 1—0, D. Popescu şi Cr. Porumboiu pierd prin retragere. Popa Pavel (Oneşti) — Grigoraş 0—1, Grigoraş — M. Udrea (Buc.) 1—0, Cristian Pietraru (Piteşti) — Grigoraş 0—1, Tîrnăuceanu — Pietreanu 1—0, Udrea — Tîrnăuceanu 0—1, Pietreanu — Cristian 0—1.

GRUPA 26-A. Dan Liveanu (Buc.) — Viorel Diaconu (Petroşani) remiză, Liveanu — Iulian Codriş (Oneşti) 1—0, d.t.g. Ion Bujanca (Reşiţa) — Codreş 0—1.

GRUPA 35-A. Virgil Alexiu (Craiova) — Liviu Grossu (Bujor) 1—0, Alexiu — Mihai Posteucă (Frasin) 1—0, Alexiu — Ifrin Paul (Buzău) 1—0.

GRUPA 42-A. N. Cotea şi R. Feuerstein pierd prin retragere toate partidele.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii Dinel Socolescu (Tr. Severin), Kugel Sigismund (Brad), Valeriu Otto (Buc.), Const. Prelipceanu (Buc.), I. Cristescu (Buc.), Dumitru Tepeneag (Buc.) şi N. Ştefănescu (Buc.).

Forţa pionilor legaţi

O bună partidă strategică a unuia dintre principalii protagonişti ai celei de-a doua ediţii a „Cupei Magazin" la şah prin corespondenţă, **Virgil Zaharescu**. Printr-un joc simplu, el a obţinut avantaj de spaţiu pe flancul damei, pe care l-a amplificat (după schimbul damelor şi înaintarea pionului c şi 22. Cc4 !) printr-o lovitură tacită spectaculoasă — 26. T:f6 ! Pionii legaţi c şi d au decis partida în favoarea albului.

Alb — VIRGIL ZAHARESCU (Buc.)
Negru — ALFRED SCHÄCHTER (Suceava)

Jucată în finala „Cupei Magazin" ediţia a II-a.

1. e4, e5	14. Nd3, Dd7
2. Cf3, Cc6	15. h3, Cg6
3. Nc4, Nc5	16. b4, Ch7
4. 0-0, d6	17. Df5, Tad8
5. c3, Ng4	18. D :d7, T :d7
6. d4, Nb6	19. c4, Ta8
7. d5, Ce7	20. c5, d :c5
8. a4, a6	21. b :c5, c5
9. Ne3, Cf6	22. Cc4, Tad8
10. Cbd2, 0-0	23. Cd6, Td7
11. a5, N :f3	24. Tab1, c :d5
12. D :f3, N :e3	25. e :d5, Cf6
13. f :e3, h6	

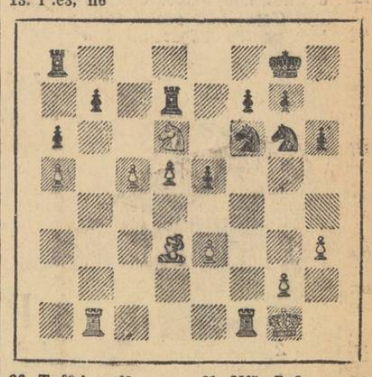

26. T :f6 ! g :f6	31. Nf5, Ce6
27. T :b7, T :b7	32. N :e6, f :e6
28. C :b7, Rf8	33. Cc5, h7
29. d6, Re8	34. c7 şi negrul cedează.
30. c6, Cf8	

Din scrisorile cititorilor

NUŞA IZVOREANU (Dobridor) : Cine este campioana ţării noastre la şah prin corespondenţă ? : Tereza Urzică din Vatra Dornei.

M. BEDROSIAN (Ploeşti) ne relatează că o partidă între Peter Anderson din Glasgov şi Ivan Luishin din Moscova se joacă prin corespondenţă de... şase ani, urmînd să mai continuie, probabil, încă vreo trei !

★

Inovaţia lui Fischer nu e totuşi... inovaţie ! Este vorba de partida cu Bisquier de la ultimul campionat al S.U.A., reprodusă în „Magazin", la care Fischer, într-o deschidere spaniolă, a făcut o mutare considerată de maestrul american Horovitz drept inovaţie. SUZANA MAKAI din Oradea ne comunică că aceiaşi mutare a efectuat-o şi dînsa, înaintea lui Fischer, într-o partidă cu N. Stefănescu, în finala ediţiei a II-a a „Cupei Magazin" ! De fapt, ne scria corespondenta noastră, inovaţia nu-i aparţine nici ei, ci marelui maestru sovietic Levenfiş.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia. Piaţa Scînteii. tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Roşii umplute cu salată de vinete ; imambaldi ; găluşti cu prune.
— Ciorbă de fasole verde dreasă cu smîntînă; sărmăluţe în foi de viţă; pepene verde.
— Ochiuri cu brînză rasă ; tocană de ardei cu roşii ; plăcinte de mere.
Supă de pasăre cu găluşti de griş ; pasăre cu bame ; porumb fiert.
— Salată orientală cu sos de maionează ; pilaf de dovlecei ; şarlotă de mere.
— Roşii cu brînză ; cotlete la grătar — ardei copţi ; fructe.
— Ciorbă ţărănească de pui ; pui la grătar, cu mujdei de usturoi ; ruladă de cremă de ciocolată.

Pifteluţe, gogoşi şi şniţele de zarzavat

PIFTELUŢE DE VARZĂ

Cantităţi pentru 6 persoane : o varză potrivită, 5-6 felii de pîine albă (miez), 1/2 dl. lapte, sare, piper, 2 ouă, 100 g. grăsime. Se fierbe varza, se toacă mărunt sau se dă prin maşină, se amestecă cu miezul de pîine — muiat în lapte — sare, piper şi ouăle întregi. Se fac pifteluţe, se tăvălesc prin făină şi se prăjesc în grăsime. Se servesc calde cu smîntînă.

GOGOŞI DE CARTOFI

Cantităţi pentru 6 persoane : 10 g. drojdie de bere, 1/4 l. lapte, 1 kg. cartofi, 100 g. unt, sare, 2 ouă, 100 g. făină şi 50 g. caşcaval ras. Se dizolvă drojdia în laptele călduţ, se pune o lingură de făină, se lasă să se dospească. Pe o planşetă se amestecă cartofii, ouăle, drojdia, sarea şi făina. Se întinde o foaie de 1/2 cm. Se taie forme rotunde, se pun 2 felii una peste alta şi la mijloc orice fel de umplutură : brînză, carne etc. Se prăjesc în grăsime bine încinsă. Se servesc calde, presărate cu brînză rasă deasupra.

PIFTELUŢE DE DOVLECEI

Cantităţi pentru 6 persoane : 6 dovlecei, 20 g. făină, 1 ou, sare, 100 g. brînză şi verdeaţă. Se curăţă dovleceii, se fierb în apă cu sare, se scurg apoi bine de apă. Cînd s-au răcit se toacă, se amestecă cu făină, ou, sare, brînză şi verdeaţă. Se fac pifteluţe, se dau prin făină, se prăjesc în grăsime încinsă. Se servesc cu smîntînă sau cu un sos de roşii.

ŞNIŢEL DE VARZĂ

Cantităţi pentru 6 persoane : O varză, sare, făină, 2 ouă, 50 g. pesmet, 100 g. grăsime, smîntînă. Se opăreşte varza, se alege mieZul care se taie felii şi se presează cu mîna sau cu o cîrpă curată, ca să i se dea o formă ovală. Se sărează, se dă prin făină, ou, şi pesmet. Se prăjeşte în grăsime încinsă. Se serveşte cu smîntînă sau cu o salată de roşii.

ŞNIŢEL DE DOVLECEI

Cantităţi pentru 6 persoane : 6 dovlecei, 20 g. făină, 100 g. grăsime, sare, 50 g. pesmet. Dovleceii curăţiţi se taie felii, se presară cu sare şi se şterg cu o cîrpă. Apoi, se moaie prin făină, ou şi pesmet. Se prăjesc. Se servesc calzi cu caşcaval ras.

PARDESIUL...

...rămîne mai departe cel clasic, aşa cum arată şi modelele de mai sus. Materialele preferate sînt tweedul şi diverse pepituri.

SFATURI COSMETICE

Pentru multe dintre noi concediul s-a sfîrşit şi ne reîntoarcem acasă, la muncă, reconfortate, întinerite şi cu o mînă bună. Reintrarea în viaţa obişnuită trebuie făcută în aşa fel încît să păstrăm cît mai mult posibil efectele binefăcătoare pe care le-au avut asupra noastră cura de aer şi soare, mişcarea şi odihna.

Dacă în timpul concediului am practicat vreun sport sau am făcut zilnic exerciţii de gimnastică, trebuie să păstrăm acest bun obicei, să nu-l neglijăm pe motiv că timpul nu ne permite. Dacă nu putem face gimnastică dimineaţa putem să încercăm şi seara înainte de culcare. Exerciţiile sînt tot atît de eficace, iar somnul va fi mai odihnitor.

Dimineaţa, înainte de a pleca la muncă, deschideţi larg ferestrele, faceţi un duş care vă va împrospăta şi acordaţi îngrijirile respective obrazului. Provizia de aer proaspăt acumulată în timpul vacanţei trebuie s-o întreţineţi mereu prin plimbări cît mai dese.

Dacă serviciul nu este prea departe de casă, renunţaţi la tramvai sau maşină şi mergeţi pe jos. O jumătate de oră de plimbare zilnică vă va întreţine forma fizică bună, cu care v-aţi întors din concediu. Nu vă speriaţi dacă plouă puţin renunţînd la plimbare. Ploaia constituie de altfel un masaj excelent pentru obraz.

Reîntoarcerea din concediu nu trebuie să constituie un prilej de oboseală, dimpotrivă trebuie să ne planificăm în aşa fel treburile zilnice încît să asigurăm organismului 8 ore de somn.

În afară de aceste cîteva principii de ordin general este bine să acordăm o atenţie deosebită obrazului şi părului, pe care poate în timpul vacanţei le-am neglijat sau care din cauza excesului de vînt şi soare au devenit mai sensibile şi au avut de suferit.

Anca BOGDAN

VINE TOAMNA!

Să ne pregătim taiorul şi rochia mai groasă care să-l înlocuiască din cînd în cînd. Cum se vede în modelele noastre linia este dreaptă, lejeră, iar haina taiorului puţin mai lungă. Pense discrete şi diverse tigheluri sînt completate de eşarfe late, funde şi chiar căciuliţe usoare sau şăpcuţe.

Desene de Tanţi PFENNINGS

Iată cîteva modele de rochiţe de vară pentru fetiţele dv.

Răspuns cititoarelor

V. APĂRĂLOAIEI — Zimnicea. În rubrica noastră de sfaturi practice am arătat deseori modul de scoatere a diferitelor pete. Pentru dv. mai revenim o dată : petele de mucegai de pe fibre de bumbac se pot scoate astfel: se îmbibă pata cu o soluţie de borat de sodiu (10%) în apă. Se lasă cîteva ore şi se spală apoi clătindu-se bine cu apă. Se repetă operaţia de cîteva ori. Se mai poate aplica şi o altă metodă : Se îmbibă pata într-o soluţie de un litru apă, o lingură de amoniac şi o linguriţă apă oxigenată (soluţie 12 la sută). Se lasă cîteva ore, apoi se freacă pata şi se clăteşte cu apă rece.

G. B. Tapetele se pot curăţi numai cu apă, fulgi de săpun şi un produs detergent (Alba, Perlan etc). Bineînţeles, se încearcă întîi pe o mică porţiune pentru a nu deteriora tapetul şi după spălarea fiecărei porţiuni, se clăteşte cu apă. Produse în comerţ pentru curăţirea tapetelor nu se găsesc fiindcă soluţiile moderne de construcţii au eliminat folosirea tapetelor.

SUTA EVA — Baia Mare. Materialul de brocat se poate curăţi cu neofalină. În general însă, asemenea material se dă la curăţat la curăţătoriile chimice.

ÎMPLETITURI

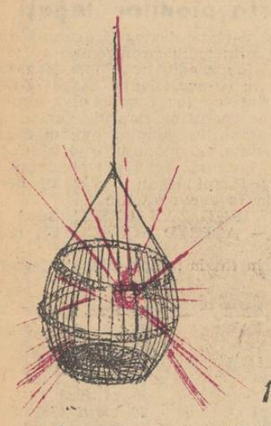

...de paie care ridică mult valoarea estetică şi recreativă a unei grădiniţe, terase sau şi numai a unui mic balcon.

1) Coşuleţ cu gratii rare, bun pentru băgat în el o lampă.

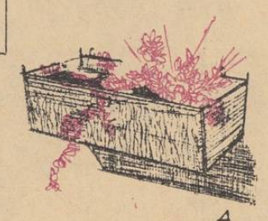

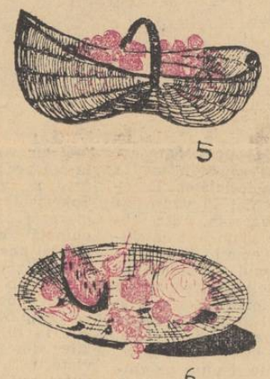

2, 3, 4) Diferite forme de coşuri pentru pus în ele plante agăţătoare sau din cele care imediat se întind.

5, 6) Coşuleţe de fructe.

Bătrîneţea omului poate fi întîrziată ?

Ce este bătrîneţea

Problema îmbătrînirii priveşte milioane de oameni şi a devenit una din marile probleme ale contemporaneităţii.

Progresul social-economic, creşterea cunoştinţelor ştiinţifice, descoperiri importante în medicină (antibiotice, vaccinări etc.) au determinat creşterea neîncetată a populaţiei vîrstnice şi preocuparea pentru fenomenul îmbătrînirii.

Prin bătrîneţe înţelegem etapa fiziologică care încheie ciclul de viaţă a omului. În mod normal ea se instalează după vîrsta de 60 ani, cînd procesul de involuţie cuprinde în mod mai mult sau mai puţin armonios întregul organism.

Procesul de îmbătrînire este un proces dinamic, un complex de modificări morfologice biochimice şi psihice a întregului organism ce începe cu mult înaintea instalării bătrîneţii.

Chiar în perioada embrionară se pot observa începuturile îmbătrînirii, care apoi se dezvoltă treptat, fără ca ea să fie vizibilă în perioada de creştere. Unele examene morfo-funcţionale de fineţe pot pune în evidenţă după vîrsta de 15 ani unele modificări incipiente în aortă, discuri intervertebrale, cartilagii.

Putem să deosebim azi o îmbătrînire normală sau fiziologică, care permite omului să ajungă în bune condiţii biologice la o vîrstă înaintată, şi o „îmbătrînire patologică", care apare mai timpuriu şi determină un grad înaintat de degradare biologică care justifică numirea de senilitate.

Astfel, vorbim de o îmbătrînire fiziologică în care procesul de involuţie se instalează în mod lent şi mai mult sau mai puţin armonios în întreg organismul după 60 ani.

Cînd procesul de îmbătrînire este foarte accentuat, cu mari tulburări, şi boli, cu modificări structurale şi funcţionale mai mari ca în evoluţia normală a îmbătrînirii, în acest caz este o îmbătrînire precipitată sau patologică.

Îmbătrînirea patologică apare ca un rezultat al acţiunii nefavorabile a factorilor ereditari (genetici) biologici şi sociali, diferite boli. Combaterea factorilor defavorabili de mediu, un mod de viaţă greşit, anumite munci excesive, accidente şi prevenirea anumitor boli ar putea împiedica bătrîneţea patologică şi scurtarea vieţii, prelungind durata vieţii omului pînă la 120—125 ani. Nu întotdeauna există o concordanţă între vîrsta calendaristică — vîrsta reală calculată după data naşterii — şi vîrsta biologică (starea morfo-funcţională a organismului în raport cu anii de viaţă). Uneori vîrsta calendaristică poate rămîne în urma vîrstei biologice şi determină îmbătrînirea precoce sau întrece vîrsta biologică şi o întîlnim în îmbătrînirea întîrziată sau încetinită. Reiese limpede că ritmul de îmbătrînire a organismului nu este acelaşi pentru toţi indivizii. Din motive practice putem împărţi indivizii în 4 mari etape gerontologice : etapa de tranziţie 45—60 ani, etapa vîrstnicilor 60—70 ani, etapa bătrînilor 75—90 ani, etapa longevivilor 90 şi peste. Durata medie de viaţă este vîrsta medie la care îşi încheie ciclul de viaţă populaţia din regiunea respectivă.

La noi în ţară durata medie de viaţă este în continuă creştere de la 40 ani în 1912, la 65 ani în 1961. Chiar dacă este iluzoriu să se spere ca o dată să se oprească sau să se întoarcă scurgerea timpului, este perfect posibil să se spere într-o încetinire a ritmului de îmbătrînire, în aşa fel ca fiecare să se bucure cît mai mult timp de maximum posibilităţilor sale.

Dr. A. TIMAND

Actualităţi medicale

CAUZELE FRECVENŢEI INFARCTULUI CARDIAC LA BĂRBAŢI. La un recent congres de biologie experimentală ţinut la Colorado s-a scos în evidenţă că hormonii sexuali masculini au un rol important în declanşarea infarctului cardiac. Aceasta explică de ce frecvenţa infarctelor este mai scăzută la femei decît la bărbaţi.

ÎNREGISTRAREA TUSEI. Italianul M. Cristofani a pus la punct un aparat cu care se poate înregistra grafic frecvenţa şi intensitatea acceselor de tuse într-o anumită perioadă de timp precum şi durata unui singur acces. Aparatul, numit Tusigraf, e compus dintr-un microfon foarte mic şi un oscilograf cu valve termoionice cu filtru.

METODĂ NOUĂ PENTRU DIAGNOSTICAREA PRECOCE A CANCERULUI. Observînd că la o temperatură care trece de 40 de grade C. plasma sîngelui bolnavilor de cancer se coagulează mai repede decît cea a oamenilor sănătoşi, doctorul I. Obelnitski din Moscova a pus la punct o nouă metodă cu ajutorul căreia se poate preciza diagnosticul cancerului în stadiul său de debut.

MEDICUL vă sfătuieşte

Săritura calului

Patratul de plecare este marcat cu o săgeată. De aici, prin săriturile lui specifice la şah, calul va trebui să ajungă la patratul 1. De aici la patratul 2. De la 2 la 3, şi în sfîrşit de la 3 la 4.

În fiecare pătrăţel (1-4) se va scrie cîte o literă care citite pe diagonală vor da numele uneia din cele mai numeroase piese de şah.

Colţul celor mici

CHIŢ, CHIŢ, CHIŢ

Chiţ, chiţ, chiţ
Ca un sughiţ...
Cît un deget de mănuşă
Morfolit tot în cenuşă.

Şi ţinîndu-se pe coate
Trece pragul ca pe roate,
Strecurîndu-se încet
Pe o poliţă-n bufet.

Dinţii mici, de rozătură,
Au dat iama-n prăjitură.
Urechiuşele te-mbie
Cu reflexe de scrumbie ;

Mai la vale, prinse-n ace
Stau mustăţile sărace
Şi pe botul de purcel
Două pietre de cercel.

Uşa cum a scîrţîit
S-a oprit din ronţăit,
Stă chitic sub stinghie
Numai cît o unghie,

Coada-n juru-i dă ocol,
Nu cumva să-l dea de gol !
Şi aşteaptă — sloi de gheaţă
La borcanul cu dulceaţă,

C-a simţit un sprinten salt
De pantof cu tocu-nalt.
Două mîini de catifea
La cutia cu cafea

Chit, chiţ, chiţ,
Ca un sughiţ...
„Musafirului dă-i viaţă,
Fiindcă n-a cerut dulceaţă !"

Vasile DIMA

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

Pe bandă, de la Nelu ţu

„Nene „Magazin"

Acum, că ne-am împrietenit, vreau să-ţi mărturisesc unele lucruri pe care nu le-am mai spus la nimeni. Nici lui mămica nici lui tăticu, cu toate că sînt atît de buni şi-i iubesc mult.

Totul a pornit de la o mîncărică de carne cu conopidă. Intre noi fie vorba, nu pricep cum pot unii să mănînce conopida asta. Are gust rău şi miroase urît. De-aia, cînd mi-a dat mămica la prînz, nici nu m-am atins.

A doua zi, mămica a scos din frigider o cratiţă, a pus-o pe maşină şi numaidecît s-a umplut toată casa de acelaşi miros nesuferit de conopidă. La masă, cînd m-am trezit din nou cu conopida în faţă, am împins farfuria la o parte.

— Hai puişor, gustă, să vezi ce bună e, m-a îndemnat tata.

— Nu vreau ! am protestat eu.

— De ce nu vrei ? m-a întrebat blînd mămica. Nu ştiu ce mi-a venit şi i-am răspuns :

— Nu mi-e foame.

În aceeaşi clipă, am citit pe feţele părinţilor mei ceva care semăna a spaimă. Pentru că nu eram prea sigur, m-am hotărît să verific cu prima ocazie.

În ziua următoare, am avut la masă papanaşi cu smîntînă, care îmi plac foarte mult. Totuşi, m-am ţinut de plan şi, după cîteva îmbucături, am lăsat jos linguriţa :

— Nu mai pot.

De data asta am văzut limpede că tăticu şi mămica s-au speriat rău. Asta parcă m-a pus la ambiţie. Zile la rînd, tot ce era la masă — pînă şi şniţelul cu pireu de cartofi, felul meu preferat — nu puteam să mănînc. Într-o zi, tăticu s-a înfuriat cum nu s-a mai pomenit şi a strigat la mine.

M-a ameninţat că dacă nu mănînc „îmi cîrpeşte două perechi de palme de o să văd stele verzi". Asta m-a îndîrjit şi mai rău.

Atunci m-au dus la doctor. Doctorul m-a pipăit, m-a ascultat, m-a sucit pe toate feţele şi la sfîrşit a spus că sînt sănătos tun. A mai dat el nişte sfaturi, dar nu ştiu dacă tăticu le-a înţeles sau le-a aprobat, pentru că a doua zi, la masă, să vezi cum a făcut. Mi-a pus două chiftele în farfurie şi mi-a spus :

— Uite, Nelu ţu, dacă mănînci chiftelele astea, după masă mergem la magazin şi cumpărăm o jucărie frumoasă, care o să vrei tu.

După cum poţi să-ţi închipui, nici urmă n-a rămas din chiftele. Şi tăticu s-a ţinut de cuvînt. Iar astăzi, eu sînt un copil mofturos, care n-are poftă de mîncare, în schimb are la jucării cu duiumul. Dacă îmi merge aşa, de ce n-aş continua ?

Stai, că mi-am adus aminte şi vorbele doctorului, cînd m-au dus la consultaţie. Zicea că dacă mămica şi tăticu „o să schimbe placa" şi o să procedeze în aşa fel încît eu să nu mai simt că statul meu la masă a devenit „problema majoră a familiei", totul o să reintre în normal. Eu cred că a vrut să spună prin asta că să fiu lăsat în pace, să nu mă mai îmboldească atîta cu „hai, mănîncă !" După mine, doctorul a avut dreptate. Numai conopidă să nu mi se dea, niciodată !"

NELUŢU"

Pt. conf. dr. Al. GHEORGHIU

Ghicitori

Stă pe casă-ntr-un picior
Şi nu-i barză, nici cocor !

(Antena de televiziune)

Cu un ochi vede mai bine
Decît mine, decît tine
Căci sămînţa de-o priveşte
Îţi va spune de-ncolţeşte !

(Microscopul)

Fără să cunoască mila
Cine roade fierul ?..

(Pila)

Cu mişcări de leu în cuşcă
Lemnul lacomă îl muşcă.

(Rindeaua)

Cît de tare îl voi strînge
De durere nu va plînge.
Numai gura-şi încleştează
Pînă sîrma o reteză !

(Cleştele)

Şt. FĂTULESCU

George Enescu, care a fost el însuşi filatelist, constituie şi subiectul mai multor emisiuni de mărci poştale apărute în ţara noastră.

Astfel, una din cele mai frumoase pagini din albumul filateliştilor o constituie cea care cuprinde emisiunea şi colţele apărute în 1946, „25 ani, Filarmonica din Bucureşti". A patra valoare din seria de 5 mărci, redă chipul lui George Enescu, iar una din cele două colţe cuprinde 12 mărci cu portretul marelui compozitor. La amîndouă colţele, mărcile sînt încadrate de un fragment — pe portativ — din a doua Rapsodie romînă.

În anul 1956, cu prilejul sărbătoririi a 75 de ani de la naşterea lui Enescu, au fost puse în circulaţie două mărci poştale : una, de 55 bani, îl reprezintă pe compozitor cu vioara, la vîrsta de 5 ani, cînd şi-a făcut debutul în viaţa muzicală ; a doua marcă, de 1,75 lei, înfăţişează portretul lui Enescu, matur. Un plic „prima zi" a completat această emisiune.

Bustul lui George Enescu, de sculptorul Gh. Anghel, este redat pe valoarea de 40 bani din seria „sculpturi din arta naţională" (1961).

Cu prilejul celui de-al II-lea Festival internaţional „George Enescu" (1961), a apărut o marcă de 3 lei, cu chipul compozitorului, la vioară, cu un fragment dintr-o lucrare a sa şi semnătura. Şi această emisiune este completată cu un plic „prima zi", obliterat cu o ştampilă specială.

★

Filatelia cinsteşte cel de-al III-lea Concurs şi Festival internaţional „George Enescu", cu o emisiune festivă care cuprinde patru mărci poştale cu un nominal total de 4 lei. Mărcile — de 10 şi 55 bani, de 1.60 şi 1,75 lei, reprezintă diferite portrete ale compozitorului.

Emisiunea este realizată, în gravură, de Ion Dumitrana. Mărcile sînt tipărite în cîte 1—2 culori, pe hîrtie specială, în dimensiunile 27/39 mm.

Această emisiune este completată cu un plic „prima zi", obliterat cu o ştampilă specială, purtînd data de 5 septembrie 1964, ziua deschiderii celui de-al III-lea Concurs şi Festival internaţional „George Enescu"

FRED GHENÁDESCU

Client nedorit

Contravenţie

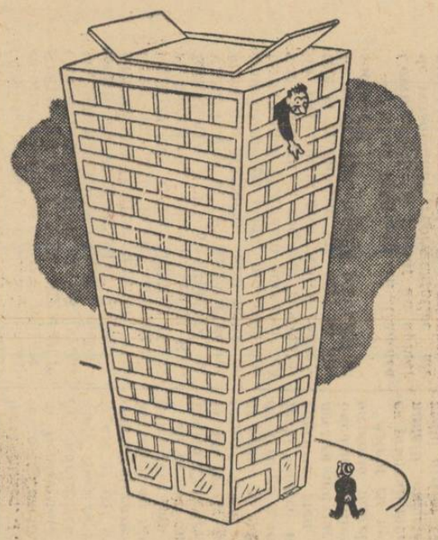

— Vreau să-ţi vorbesc, dar nu pot cobori pentru că liftul e defect ; aşa că vino d-ta sus !

Conflict pe unde

AL. ADRIAN

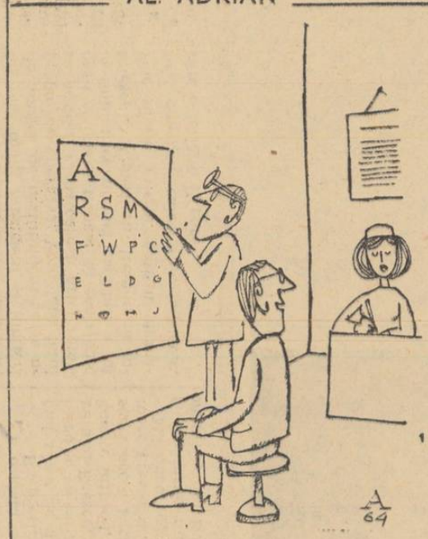

— O! O!

Umor străin

Însoţită de mama ei, o fetiţă intră într-un magazin de jucării. La raionul de păpuşi vînzătoarea le arată o foarte frumoasă păpuşă, adăugînd că aceasta ştie să rostească anumite cuvinte, să ţipe, să plîngă ba chiar să înghită cîteva picături de apă.

— Nu tanti, obiectă fetiţa — am o surioară care face toate acestea, mai bine daţi-mi o păpuşă adevărată.

★

Întors dintr-o călătorie, cineva susţinea sus şi tare că a reuşit să învingă doi campioni — campionul de şah şi cel de ping-pong. „Nu mai spune, se mirau cei care-l ascultau. E un lucru extraordinar". „Nu-i nimic extraordinar, pe campionul şahist l-am bătut la tenis de masă, iar mat l-am dat pe campionul de ping-pong".

★

— Maşina de spălat pe care o vedeţi — spune vînzătorul — este complet automatizată. O va putea pune în funcţie chiar copilul dv.

— Nu, mulţumesc. În cazul acesta renunţ, vă rog arătaţi-mi alt model.

★

— Ospătar, te rog o porţie de greşeli gramaticale !

— Nu servim !

— Cum asta, le văd aici negru pe alb, pe lista de bucate !

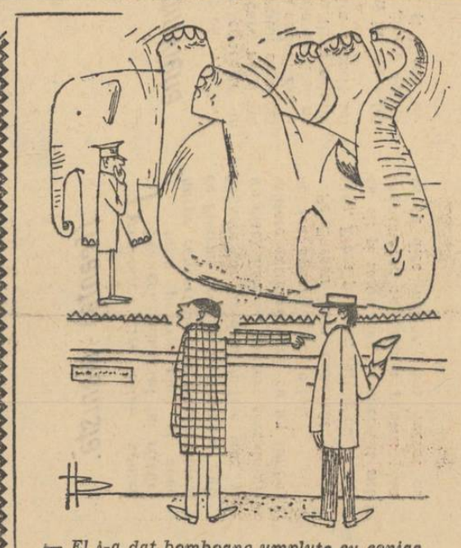

— El i-a dat bomboane umplute cu coniac...

— O mică eroare...

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

Pe dealuri şi munţi

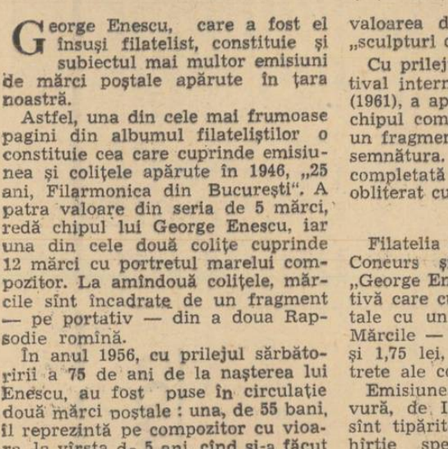

ORIZONTAL : 1. Munte, vîrf şi vale în masivul Piatra Craiului. — Localitate de deal în reg. Iaşi, vestită încă de pe vremea lui Ştefan cel Mare, pentru vinurile sale (sing.). 2. Arbust cu fructe comestibile, întîlnit pe dealurile patriei. — Marele povestitor al neamului, pasionat călător pe meleagurile Moldovei. 3. Munţi în Banat cu bogate mine şi păduri. — Fără folos. 4. Localitate în raionul Aiud. — Vestită mănăstire şi punct turistic în R. P. Bulgaria. — Auxiliar al viitorului. 5. Oraşel în Sahara. — Literă arabă. — Derivat chimic. 6. Poate fi întîlnit prin pădurile muntoase, manevrînd buşteni. — Pisc în Alpii Retici. 7. Baston de billiard — Se scutură adesea peste turistul aflat pe munţi... — Afluent al Amazonului 8. Regină egipteană. — Masiv muntos în ţara noastră, cu splendide lacuri glaciare — Fruntaş... în ascensiunile pe munţi. 9. Lezat. — Radu Stoica. — Clase sociale la vechii indieni. 10. Iscusinţe la căţărarea pe vîrfuri de munte. — Pronume. 11. Fiul lui Noe (bibl) — Veşminte romane. — Splendid lac glaciar în Munţii Făgăraş. 12. Săruri ale acidului clorhidric. — Spoit. 13. Usturoită. — Sare a acidului cianhidric 14. Copie după model. — Localitate în Japonia

VERTICAL : 1. Masiv al Munţilor Carpaţi din sudul Moldovei. — Ramură a Munţilor Metalici (trans.) cu stînci turistic prăpăstioase. 2. Cozonac în devenire... — Capabili să trăiască. 3. Varietate de struguri autohtoni, medaliată la repetate expoziţii. — Curajoşi (fig) 4. Fixat la ţărm. — Pronume. — Aproape nelipsit din raniţa turistului, în vederea... încălzirii ! 5. Lună ebraică. — Muzică pe note ! (pl.) 6. La începutul escaladării ! — Pentru vînatul animalelor mici (pl.) — Tîrg în peninsula egipteană Sinai. 7. Loc arabil — La capătul drumului către Caraiman .. — Mai mult decît dramatică... 8. Localitate minieră în Moldova — La suit ! 9. A ezita asupra drumului .. — Aşa cum vede un optimist viaţa ! — Exclamaţie de durere. 10. De forma oului (fem. pl.) — Zodie ce se înroşeşte la fierbere ! — Oraş italian. 11. Suprafeţe de cultură a viţei de vie pe pante neproductive. — Vîrf (cu chele) în Carpaţii sudici. 12 Nerod (pop) — Prefix de multiplicare. — Sticle pentru lichide (reg.) 13 Sărbătorit. — Trib de beduini din Arabia. 14. Localitate turistică în reg. Piteşti. — Cumpătat (fig.)

Gh. POPA

Cuvinte mai rare : ATAR — LAM — ERR — ISA — TII — SIM — ITO — TOR — LAZ — CANE — RIAT

Agro-zootehnică

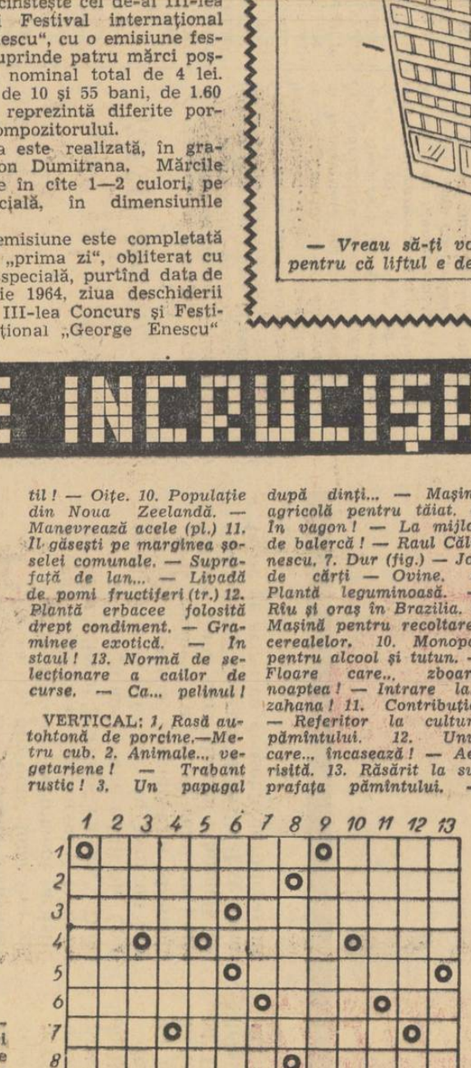

ORIZONTAL : *1. Sabie turcească încurbată. — Flori cultivate pentru scopuri medicinale. 2. Rasă pură de ovine. — Teren desţundat (fig.) 3. Pămînturi cultivate (masc.) — Varietate de sălcii (masc.) şi de poeţi ! 4. Noto bene — Girlă în care se prăsesc cheflali. — Nas de... porc ! 5. Ghicit (mold.) — Inventar agricol (pl.) 6. Sector zootehnic. — Începe triorul ! — Ruteniu. 7. Parcelă de pămînt lucrat. — Graminee. 8. Udarea sistematică a unui teren cultivat. — Rasă de oi cu lînă lungă şi aspră (pl.) 9. Pronume. — Miez fertil ! — Oiţe. 10. Populaţie din Noua Zeelandă. — Manevrează acele (pl.) 11. Îl găseşti pe marginea şoselei comunale. — Suprafaţă de lan... — Livadă de pomi fructiferi (tr.) 12. Plantă erbacee folosită drept condiment. — Graminee exotică. — În staul ! 13. Normă de selecţionare a cailor de curse. — Ca... pelinul !*

VERTICAL: *1, Rasă autohtonă de porcine.—Metru cub. 2. Animale... vegetariene ! — Trabant rustic ! 3. Un papagal după dinţi... — Maşină agricolă pentru tăiat. 6. În vagon ! — La mijloc de balercă ! — Raul Călinescu. 7. Dur (fig.) — Joc de cărţi — Ovine. 8. Plantă leguminoasă. — Rîu şi oraş în Brazilia. 9. Maşină pentru recoltarea cerealelor. 10. Monopol pentru alcool şi tutun. — Floare care... zboară noaptea ! — Intrare la... zahana ! 11. Contribuţie. — Referitor la cultura pămîntului. 12. Unul care... încasează ! — Aerisită. 13. Răsărit la suprafaţa pămîntului. — Irigaţi... — Pantaloni rustici (sing.)*

C. IONESCU

Cuvinte mai rare : ERIC — MAORI — RAT — ARU.

Dublu definite...

ORIZONTAL : 1. Alarmă... în soare ! — Pocneşti de atîţia peşti ! 2. Fata din Peru. — Bine mestecat şi gîndit ! 3 Teodor Teodoru are parte... — Un suedez aşezat la uşă. — Greutate netto cu meteahnă ! 4 Un ţăran din poveste se învîrteşte la căruţă... — Suplă. 5. O oştire bine întărită. — Verighete pentru gimnaşti ! 6. Dormitorul şahului ! — O reprize circulară ! — Ene Radu descoperă un simbol chimic... 7. Emil Lucian în persoană. — Zăgaz de pietre (trans.) — Acel balaur.. 8. Petre Alexandru vă spune „La revedere" — Un ins dintr-o organizaţie de masă... — Cureluşe minioase ! 9. Ramă de perdea foarte gălăgioasă... 10. O minciună nerasă ! — O domnişoară care face zgomot ! 11. Îndeminare care creează frumuseţi agricol ! — A te documenta în agro-zootehnică. — Instalaţii de măcinat. 4. Ceea ce ţine de titlul unei soluţii. — Teren mărunţit pentru cultivat. 5. La cai se socotesc

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

LA CULES DE VII

ORIZONTAL : Arac — Vin — M — TASS — Terase — Eminent — Acarete — Elixir — CI — Aga — Adică — A — Afişa — Platoşa — T — Murfatlar — PC — IAP — Cor — Ireală — Feteasă — Slab — Cotnari — Titani — Inia — Beţivan — MAT — Rece — E — Ata.

ENERGETICA

ORIZONTAL : Porţile de Fier — Anina — C — Rusca — Ren — Sarmasel — Os — Bicaz — Trup — Stea — EN — SA — Zi — Ei — Curent — Cal — N — Gaze — Orar — A — II — UI — Oradea — UL — Nava — Ista — Apucaţi — Iatac — Sadu — Odor — Aşa — Acu — Eminent — R — U — Sibiu—Brazi.

CONSTRUIM !

ORIZONTAL : Schela — Mori — Aluminiu — EN — Pămînt — Nişe — Adas — Rector — TI — Ateliere — Orariu — T TN — Rir — G — LOT — T — I — Cultural — Casa — C — Bec — Cadă — Troliu — Stă — Placaţi

Ştiaţi că...

...irigaţiile îşi au originea în antichitate ? Cu 2 000 de ani înainte de era noastră, Egiptul şi China practicau pe scară largă irigarea culturilor agricole. Primele canalizări datează din vremea lui Sesostris, care a săpat o reţea de irigaţii atît de deasă încît, Herodot îl învinuieşte mai tîrziu că a făcut din Egipt „o ţară în care nu mai poţi merge nici cu calul nici cu catîrul"

...cele mai vechi mărturii scrise cu privire la bolile plantelor se întîlnesc în cărţile sacre indiene, în care găsim primele menţiuni despre o „boală grea" şi anume arsura orezului ?

... pînă în anul 1860 în America nu trăiau vrăbii ? Ele au fost aduse din Anglia în vederea luptei împotriva omizilor.

... biblioteca regală din Stockholm are în fondul ei cărţi de aproximativ 50 mii de volume pe teme şahiste sau consacrate şahului ?

... în lumea întreagă trăiesc aproximativ 8 500 specii de păsări ?

...la greci cultura părului este amintită cu o mie de ani înaintea erei noastre ? Prima referinţă o găsim chiar la Homer (Odiseea), care, descriind livada din insula Corfu pomeneşte printre altele, şi de această specie pomicolă

...ceaiul este cunoscut şi folosit ca băutură încă de acum 1 500 de ani ? De la chinezi, care au fost primii băutori ai ceaiului, acest arbust a trecut abea în secolul al XIII-lea în Japonia şi apoi după alte 5 secole în Europa.

... orezul este una din primele plante cultivate de om ? Deşi nu se ştie precis cine şi cînd a luat în cultură specia sălbatică Orysa fatua, acum 5 000 de ani planta aceasta era cunoscută în India.

... un centimetru cub de apă de mare conţine 1,5 g albumină şi numeroase alte substanţe nutritive ? Savanţii sînt de părere că în ce priveşte „valoarea nutritivă" Oceanul Atlantic este egal cu 20 mii de recolte obţinute într-un an pe întregul pămînt.

Fee de fee

Cu ce viteză ?

În vasul prezentat în desenul de mai jos încap 30 de pahare de apă. Aşezaţi sub robinetul vasului un pahar şi calculaţi în cît timp se umple

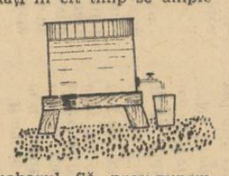

paharul. Să presupunem că în 30 de secunde. Întrebarea va fi : în cît timp se va goli complet vasul, dacă lăsăm robinetul deschis ? Un calcul sumar vă îndreaptă spre următorul răspuns : Dacă un pahar se umple în 30 de secunde, 30 de pahare se vor scurge în 15 minute.

Dacă veţi efectua practic o asemenea experienţă, veţi constata că în realitate apa nu se va scurge în 15 minute, ci în 30 de minute !

De unde provine greşeala noastră în prima ipoteză ? Din faptul că am pierdut din vedere că viteza de scurgere nu va fi tot timpul aceeaşi. După ce se va scurge primul pahar cu apă, nivelul apei din vas va scădea, presiunea va scădea şi ea, iar drept urmare, suvoiul se va scurge cu o viteză tot mai mică. Deci pentru umplerea celui de al doilea pahar va fi nevoie de mai mult de 30 de secunde, pentru a celui de al treilea de şi mai mult timp şi aşa mai departe...

Iluzie optică

Dacă veţi invita pe cineva să răspundă care dintre cele două cercuri

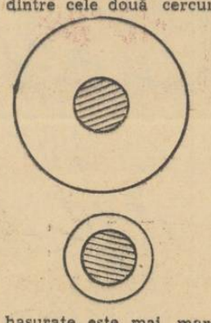

haşurate este mai mare fără îndoială că va răspunde imediat : cel de jos. În realitate aceste cercuri sînt egale dar iluzia optică este determinată de cele două cercuri exterioare.

Lipsesc cifrele

S-a găsit o notiţă cu o înmulţire în care cîteva cifre erau şterse. Socoteala poate fi reconstituită dacă veţi găsi cifrele lipsă. Vreţi să încercaţi?

Poşta redacţiei

HORIA DELIU — Braşov : Materialul a fost recepţionat şi este posibil a fi inserat, dar ceva mai tîrziu şi poate cu unele modificări...

H. Wf. — Ovidiu. Medicamentul Nervatil nu are nici o influenţă dăunătoare asupra organismului şi simptomele de care vă plîngeţi sînt legate de surmenaj.

NICOLAE BIHOI — Oraviţa. Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale" are adresa în Bucureşti, bulevardul Schitu Măgureanu nr. 1.

MARIA BRĂESCU — Bucureşti. Instrucţiunile actuale prevăd că învăţămîntul superior fără frecvenţă poate fi urmat pentru specializarea în domeniul în care lucrează cel ce solicită să dea examenul de admitere. Deci lucrînd ca asistentă socială nu puteţi urma facultatea de drept.

P. — Tecuci. Nu ne ocupăm de difuzarea revistei. Orice necazuri aveţi, este bine să vă adresaţi oficiului orăşenesc P.T.T.R. şi dacă nu vi se rezolvă sesizaţi-ne despre ce este vorba. Cît priveşte propunerea de a se trimite mai multe reviste în oraşul Tecuci, noi vom lua legătura cu cei în drept şi dacă va fi posibil vi se va satisface dorinţa.

IOAN FEKETE — Cluj. În revista noastră au fost publicate în mai multe rînduri articole tratînd sfaturi pentru fumători. Materialul trimis de dv. în legătură cu această problemă, nu poate fi publicat deoarece aşa cum este scris nu am face altceva decît să popularizăm faptul că la sanatoriul unde aţi fost internat, bolnavilor li se dă voie să fumeze, deşi este contraindicat la boala respectivă. Reţinem totuşi observaţiile din articol pentru a le transmite forurilor în drept.

A. G. — Sighet. Urmînd Institutul de limbă şi literatură străină, puteţi, după terminare, să mai daţi un examen la limba la care vă specializaţi pentru a deveni în afară de profesor şi un traducător autorizat.

VICA — Dorohoi. Glutacidul nu atacă nici un organ. În ceea ce priveşte coşurile, trebuie neapărat să consultaţi medicul dermatolog.

IONESCU ALEX. — Cluj. Despre căderea părului s-a scris în revista noastră de multe ori. Vom mai reveni.

TITEL CISMARU — Bucureşti : Careul dv. are multe lipsuri ca (cu toată bunăvoinţa !) îl fac nepublicabil. Astfel sînt : a). numărul prea mare de pătrate negre ; b). aşezarea lor incorectă, în rînduri de cîte două, în colţuri etc. ; c). închideri de colţuri ale careului ; d). forma careului (a nu se depăşi în nici-un sens, maximum 15 numere !) ; e) destule cuvinte incorecte ; articulări, abreviaţii inexistente etc. ; f). în sfîrşit, lipsa unei teme (singura care la rigoare, ar putea fi trecută cu vederea !)

ROBERT DÎMBOVICEANU — Bucureşti : Careul dv. „Pecuniară" (sau „Bani") a fost evaluat şi va fi achiziţionat, poate cu unele schimburi...

C. IONESCU — Bucureşti : „Muzicală" necesită o oarecare „armonizare" şi... se va cînta !

Un eveniment artistic remarcabil

De vorbă cu maestrul emerit al artei ION DUMITRESCU, președintele Uniunii Compozitorilor din R.P.R.

— V-am ruga să înfățișați cititorilor „Magazinului" coordonatele principale ale Concursului și Festivalului.

— Cu bucurie, întrucît sînt evenimente cu adevărat remarcabile. Am și început să ne obișnuim să așteptăm de fiecare dată, cu nerăbdare, trecerea timpului și apropierea de o nouă ediție a lor. Și aceasta pentru că ele constituie o cinstire a marelui fiu al poporului nostru, un prilej de cunoaștere a muzicii lui, un bun prilej de realizare a unui schimb de valori muzicale și culturale între țara noastră și alte țări. Muzica lui Enescu duce tot mai departe ecoul artei și culturii noastre, integrîndu-le în tezaurul artistic al umanității. În același timp festivalurile și concursurile prilejuiesc afirmarea unor tinere talente din rîndurile interpreților de pe meridianele globului. Ele își propun de asemenea să facă larg cunoscută creația clasică și contemporană cu ajutorul unor interpreți consacrați, constituind astfel un cadru prielnic pentru schimb de idei și experiență.

— Ce-ați putea să ne spuneți despre ediția 1964 ?

— Că se prezintă sub cele mai bune auspicii. La concurs s-au înscris un mare număr de tineri concurenți din diferite țări ale lumii, astfel încît vom asista la o întrecere strînsă între interpreții talentați aparținînd tinerei generații. Nu putem din acest punct de vedere să nu ne amintim că o seamă de nume de interpreți din diferite țări ale lumii, azi de notorietate internațională, au fost consacrați pentru prima dată în concursurile „George Enescu" din 1958 și 1961.

Prezența în juriul concursului alături de muzicienii români și a unui număr de personalități remarcabile din lumea muzicală — și citez dintre aceste nume pe compozitorul Aram Haciaturian, pe Henri Gagnebin (Elveția), președintele Federației internaționale a concursurilor, pe marchizul de Gontaut Biron (Franța), președintele Concursului internațional „Marguerite Long și Jacques Thibaud", pe Antiochos Evanghelatos (Grecia), Jean Absil (Belgia), Magda Tagliaferro (Brazilia) — conferă de pe acum prestigiul cel mai înalt deciziilor juriului.

— Și în ce privește Festivalul, ce ați putea să ne spuneți ?

— Avem toate motivele să credem că va fi o strălucită sărbătoare a muzicii universale și românești. Orchestrele noastre simfonice, Filarmonica de Stat „George Enescu", Orchestra simfonică a Cinematografiei, cea a Radioteleviziunii, Opera de Stat precum și dirijorii, cîntăreții, instrumeniștii și artiștii noștri se pregătesc asiduu. Li se adaugă în cadrul acestui festival formații și artiști de mare prestigiu, precum : BALETUL TEATRULUI MARE DIN MOSCOVA, FILARMONICA DIN VIENA, dirijată de HERBERT VON KARAJAN, dirijorii ZUBIN MEHTA *(India)*, ANDRÉ CLUYTENS *(Franța)*, JOHN PRITCHARD *(Anglia)*, artiști cu renume mondial ca marele pianist ARTHUR RUBINSTEIN *(S.U.A.)*, LI MIN CEAN *(R.P. Chineză)*, MONIQUE HAAS *(Franța)*, JOHN OGDON *(Anglia)*, violonceliști ca G. CASSADO *(Spania)*, ANDRÉ NAVARRA *(Franța)*, cîntăreți ca KIM BORG *(Finlanda)*, MIROSLAV CANGALOVIC *(R. S. F. Iugoslavia)*, balerini ca R. KAREISKAIA și E. MAXIMOVA, V. VASILIEV și V. LEVAȘEV *(Teatrul Mare din Moscova)*. Sînt nume ce s-au impus pe arena muzicală internațională și sîntem convinși că vor contribui la succesul Festivalului. Repertoriul ales pentru concertele și recitalurile lor, este de altfel și el un indiciu favorabil al succesului.

— Sîntem informați că Uniunea Compozitorilor a invitat un număr de personalități reprezentative ale vieții internaționale...

— Da, și au răspuns cu căldură invitației noastre. Și-au anunțat astfel sosirea compozitorul JOSE DE LIMA SIQUEIRA, președintele Uniunii muzicienilor din *Brazilia*, DIMITRI ȘOSTAKOVICI *(U.R.S.S.)*, PANCIO VLADIGHEROV *(R. P. Bulgaria)*, ROMAN VLAD *(Italia)* conducătorul Festivalului de la Florența, ANDREAS NESTERIDIS *(Grecia)*, JACQUES CHAILLEY *(Franța)*, ALEXANDR OBRADOVICI *(R.S.F. Iugoslavia)*.

În încheierea convorbirii noastre, Ion Dumitrescu ne-a vorbit despre pregătirile ce se fac la Uniunea Compozitorilor pentru reușita Concursului și Festivalului.

— Ne-am obișnuit să întîmpinăm cu bucurie și largă ospitalitate solii lumii muzicale contemporane care vin să aducă prinosul lor de admirație valorilor lăsate de George Enescu. Dorim ca alături de vechii cunoscători ai moștenirii enesciene, tot mai mulți muzicieni și iubitori de muzică de pretutindeni să se apropie de opera sa. Vom face totul ca această sărbătoare a artei românești și internaționale să contribuie la împlinirea nobilei aspirații a lui Enescu : „Omenirea trebuie să învețe să fie fericită. Artistul dezvăluie omenirii calea spre armonie, care e fericire și pace".

CONCURSUL ȘI FESTIVALUL INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU"

București - oraș al muzicii

Peste puține zile capitala țării noastre va trăi din nou, după trei ani, zilele marelui eveniment artistic, devenit tradițional, Concursul și Festivalul Internațional „George Enescu". După cum se știe primele două ediții ale Concursului și Festivalului au avut un larg ecou în rîndurile specialiștilor și publicului românesc ca și al celui de peste hotare. După cum sîntem informați, cel de al III-lea Concurs și Festival se anunță de pe acum ca deosebit de interesant, atît sub raportul numărului de concurenți înscriși ca și a marelui număr de personalități remarcabile din lumea muzicală internațională care și-a anunțat prezența, fie în juriul Concursului, fie ca dirijori sau interpreți.

În rîndurile ce urmează ne propunem să înfățișăm cititorilor noștri amănunte în legătură cu ediția 1964 a Concursului și Festivalului precum și convorbirile telefonice avute în acest sens cu o seamă de personalități din lumea muzicală.

INTERVIURI TELEFONICE

ARAM HACIATURIAN

(U.R.S.S.) - compozitor

Concursul și Festivalul „George Enescu" au căpătat — datorită organizării lor perfecte și a forțelor care contribuie la succesele lor — o frumoasă tradiție și un mare prestigiu nu numai în Rominia ci în toată lumea. Important este faptul că acest Concurs remarcă și consacră de fiecare dată noi tineri, cărora le deschide astfel un drum strălucit în viață. Sper că și de data aceasta va fi așa și pot să vă spun că tinerii concurenți care vor veni din Uniunea Sovietică au muncit serios pentru a putea face față competiției.

Cît despre omul al cărui nume îl poartă Concursul, noi îl prețuim ca pe un foarte mare muzician și interpret. L-am cunoscut personal și aș spune că mă simt îndatorat față de George Enescu pentru că mi-a făcut cinstea să cînte la Moscova, concertul meu pentru vioară. Toate acestea mă fac să vin cu o mare bucurie și adînc respect să cinstesc memoria marelui muzician.

Aștept cu nerăbdare și întîlnirea cu prietenii mei din Rominia, cu minunații muzicieni români, cu renumitul dirijor George Georgescu, cu compozitorii dv., cu tovarășii de la Uniunea Compozitorilor în frunte cu Ion Dumitrescu. În același timp încerc de pe acum bucuria de a reîntîlni elevii și prietenii mei Anatol Vieru, Tiberiu Olah și Theodor Grigoriu.

Aștept în același timp cu nerăbdare întîlnirea cu poporul român și realitățile românești despre care păstrez amintiri minunate.

HELMUTH WOBISCH

directorul Filarmonicii din Viena

Sînt foarte fericit că vin încă o dată să dăm concerte în Bucureștiul pe care nu l-am mai văzut de mult. Faptul că acest lucru se va întîmpla în cadrul Festivalului Enescu, nu poate decît să ne bucure întrucît, într-un timp relativ scurt acest Festival și-a cucerit un mare prestigiu.

Mă bucur că întărîm în acest fel și legăturile muzicale dintre Filarmonicile din București și Viena, legături pe care le dorim și noi cît mai susținute.

Muzica lui Enescu este bine cunoscută în Austria. Noi am cîntat adesea lucrările lui care au o muzicalitate și profunzime remarcabile. Prezența lui în repertoriul Filarmonicii noastre este grăitoare în acest sens.

În ceea ce privește orchestra cu care vom participa la Festival, aș dori să transmit prin dv. iubitorilor de muzică români, că Herbert von Karajan va conduce în Rominia prima formație a Filarmonicii din Viena, adică acea formație care a făcut numeroase turnee internaționale.

MONIQUE HAAS

(Franța) - pianistă.

Pregătesc între altele pentru Festival, concertul lui Hindemith pentru pian și două harpe, concert pe care l-am cîntat și cu Filarmonica din Berlin chiar sub bagheta lui Hindemith (s-a tras și un disc). Este un concert plin de vitalitate extraordinară, cu un limbaj muzical aparte, specific lui.

Pe Enescu l-am cunoscut foarte bine. Eram prieteni intimi cu el atît eu cît și soțul meu. Am cîntat sub îndrumarea sa Sonata pentru pian în fa diez minor. Am lucrat cu Enescu mult în ultimii ani ai vieții lui, am terminat sub dictarea lui Simfonia lui de cameră, atunci cînd era bolnav, am dat concerte cu el în Franța și Anglia. În ultimul program pe care l-a dirijat Enescu, în 1953, un concert de Mozart și unul de Bach, eu am fost solistă. Am o admirație nețărmurită pentru el și pentru muzica lui, admirație pe care încerc să i-o aduc ca omagiu în cadrul Festivalului ce-i poartă numele.

MARCEL MIHALOVICI

Compozitor

L-am găsit la Brașov, unde se odihnește cîteva zile :

Am venit în Rominia cu sentimente de mare simpatie și cu gîndul de a asculta lucruri frumoase pe de o parte și pe de altă de a contribui la succesul Festivalului dv.

Festivalul are de fiecare dată o iradiație enormă în lumea întreagă muzicală și ne bucurăm că putem contribui cu slabele noastre mijloace la această iradiație în lume.

Țara dv. o găsesc admirabilă, cu multe schimbări în cel mai bun sens al cuvîntului.

HENRI GAGNEBIN

(Elveția) - președintele Federației internaționale a concursurilor

Consider drept o mare cinste faptul că comitetul de organizare al Concursului „George Enescu" m-a invitat să fac parte din juriul Concursului. Accept deci cu toată inima mandatul ce-mi este încredințat sperînd să-l îndeplinesc pe măsura așteptărilor.

Mă bucur la gîndul că mă voi regăsi curînd în București pe care l-am cunoscut cu prilejul festivalurilor și concursurilor „Enescu" din 1958 și 1961, în atmosfera acestui mare concurs internațional.

HENRYK SZERYNG

(Mexic)

Voi sosi în cîteva zile la București și mă bucur de pe acum la gîndul că voi cînta într-un concert în cadrul Festivalului „George Enescu".

Bucuria este cu atît mai mare cu cît voi cînta sub bagheta excepționalului dirijor George Georgescu. Cititorii dv. vor înțelege probabil și mai bine bucuria mea dacă vor afla că debutul meu public, primul concert, l-am dat tot sub conducerea acestui dirijor remarcabil, încă în 1933.

Este o ocazie fericită și încerc de asemenea bucuria de a prezenta la Festival o țară care are o mare prețuire pentru muzicianul genial Enescu, bucuria că pot reprezenta la Festival muzica și muzicienii țării mele.

În altă ordine de idei aș vrea să vă spun că mă consider unul dintre pionierii răspîndirii muzicii românești, pe care o prețuiesc, în Mexic și în celelalte țări ale Americii Latine. Cu deosebire am cîntat sonatele a II-a și a III-a ale lui Enescu, care au o savoare aparte. Mă interesează de asemenea lucrările românești contemporane pe care sper să le pot auzi cu prilejul Festivalului și desigur și prelua. De altfel, în recitalul ce-l pregătesc pentru 12 septembrie am și „Bagatela" lui I. Scărlătescu, lucrare foarte reușită.

Cititorilor și melomanilor afectuoase salutări.

Herbert von Karajan

ANTIOCHOS EVANGHELATOS

(Atena) - președintele Uniunii Compozitorilor Greci

Cunosc din punct de vedere artistic și apreciez mult poporul român. În 1961 am fost în Rominia și am dirijat la București și Timișoara. Păstrez o bună amintire publicului dv. care este foarte călduros.

Acum am fost invitat să fac parte din juriul Concursului. Mă bucur pentru că el este cunoscut în toată lumea ca unul dintre cele mai mari concursuri internaționale. De altfel impresiile mele de la aceste concursuri și festivaluri sînt excelente și nu mă îndoiesc că ele vor fi realitate și cu acest prilej.

În altă ordine de idei aș dori să fac cunoscut cititorilor dv. că muzica românească este cunoscută și apreciată în Grecia ca fiind deosebit de interesantă. Lumea artistică din Grecia o primește de fiecare dată cu multă căldură. În aceste condiții sînt fericit că și eu îmi aduc modesta mea contribuție la cunoașterea valorilor muzicale românești în țara mea. Acum cîteva zile am cîntat cu Orchestra Radiodifuziunii din Atena Simfonietta lui Ion Dumitrescu, după cum în ultima vreme am mai dirijat Concertul pentru orchestră de Ovidiu Varga și alte lucrări românești.

Un călduros salut cititorilor revistei dumneavoastră.

HANS PISCHNER

(R.D.G.) - directorul Operei de Stat din Berlin

Ce gîndesc despre Festivalul „Enescu" ? Cunosc acest festival de mulți ani de zile. El are de altfel un ecou foarte mare în țara noastră, dar nu numai în țara noastră ci și în toată lumea. Mă bucur foarte mult că pot lua și eu parte. Marele compozitor Enescu cît și opera lui, sînt bine cunoscute și apreciate în patria mea. De altfel Festivalul a devenit, de regulă, o întîlnire a marilor muzicieni și compozitori de pe tot globul.

Bucuria mea de a lua parte la acest Festival este cu atît mai mare cu cît mă voi reîntîlni cu marile personalități ale muzicii dv. Mă gîndesc cu emoție și bucurie la reîntîlnirea mea cu marele dv. dirijor George Georgescu, ca și cu solistul Radu Aldulescu cu care am fost coleg la Weimar.

Ne pregătim intens pentru Festival atît eu cît și J. Liebner, care cîntă la viola da gamba. În repertoriul nostru pentru București se află Haendel, Bach, de Fesch, Rameau, Haydn.

KIM BORG

(Finlanda)

Vă rog să vă faceți interpretul meu pe lîngă publicul din Rominia, căruia îi port o frumoasă amintire din prima mea vizită, transmițîndu-i toate urările de bine. Mă bucură gîndul că în curînd voi avea un nou contact cu acest public deosebit de simpatic și călduros. Mă pregătesc să cînt în cadrul Festivalului. Voi cînta între altele și din lucrările lui Enescu, după cum voi cînta și în „Nunta lui Figaro". Recitalul pe care-l pregătesc cuprinde pe lîngă Enescu și pe Monteverdi, Mozart, Ravel.

La revedere, la București, în acest mare Festival al lumii.

Interviuri luate de Mînzu RADIAN

De la stînga la dreapta : Zubin Mehta, H. Szeryng și A. Rubinștein, Li Min-cean, D. Șostakovici și A. Cluytens, G. Cassado cu soția, J. Pritchard.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE A R.P.R.

PAVILIONUL B

Un cuprinzător tablou al construcțiilor românești

Un chip senin de școlăriță aplecat deasupra filelor de caiet; o tînără filatoare ce încuviințează parcă din ochi neastîmpărul ringurilor; de pe terasa „Perlei" oaspeți ai mării lăsîndu-se mîngîiați de adierile brizei.

La prima vedere, alăturarea acestor imagini — și nu sînt singurele — ar putea să pară inexplicabilă. De îndată ce intră în sala prelungă împînzită cu exponate, vizitatorul e însă obligat să ia act de prezența lor și în cele din urmă să le descopere înțelesul. Mănunchiul de instantanee (așa diferite cum sînt) conține aceeași idee generoasă ce-o iei cu tine ca pe-o călăuză printre șirurile de grafice, fotografii, machete.

Limbajul expozițiilor e aproape întotdeauna lapidar, sobru, aproape sec. Și pavilionul B nu face, aparent, excepție. Ba, dimpotrivă: Ai zice că față de alte sectoare ale grandioasei expoziții din vecinătatea Casei Scînteii, aici, pe malul lacului Herăstrău abundența de cifre e mai greu de reținut, că feluritele forme din beton, macaralele și stațiile de betoane nu sînt capabile să trezească nici o emoție, nici un fior. Da, așa ai zice, dacă nu te-ar întovărăși călăuza de care vorbeam, dacă în memorie nu s-ar păstra acel mănunchi de imagini ce se multiplică și capătă mereu alte și alte sensuri...

Citești în obișnuita concizie a cifrei: „din 1951 pînă în 1963 s-au construit în țară la noi 1.255.278 de locuințe". Nu înregistrezi, nu poți înregistra pur și simplu informația. Fiindcă în acest milion și ceva de locuințe noi e cuprins și apartamentul în care stai (sau care e aidoma

Viorica CIORBAGIU

(Continuare în pag. a 2-a)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 361 • Sîmbătă 5 septembrie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

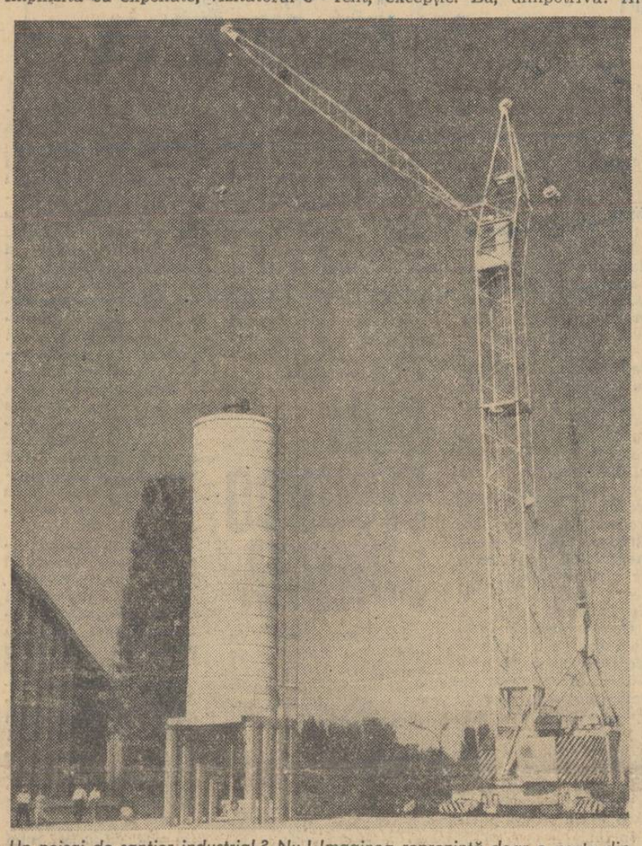

Un peisaj de șantier industrial? Nu! Imaginea reprezintă doar o parte din pavilionul B al Expoziției realizărilor economiei naționale a R.P.R.

Bun venit! și succes!

ÎNCEPE CONCURSUL ȘI FESTIVALUL INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU"

Astăzi începe cel de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". Organizată din trei în trei ani, această manifestație artistică cucerește tot mai multe personalități muzicale din lume și atrage un număr tot mai mare de concurenți ce se îndreaptă spre București ca spre un oraș al muzicii.

La ora cînd apar aceste rînduri, în capitala noastră cea mai mare parte din oaspeți au sosit. Aducînd un înalt omagiu marelui nostru muzician George Enescu, cu alături de reprezentanți de seamă ai artei noastre interpretative, ne bucurăm să-i avem în mijlocul nostru pe atîția maeștri cu renume internațional de peste hotare, ca și pe tinerii participanți la concurs. Dorim să-i auzim în sălile de concerte care îi așteaptă, să-i auzim la radio, să-i urmărim la televiziune, să ascultăm discurile trase la concertele date la festival.

Anul acesta publicul nostru va reîntîlni o seamă de mari interpreți și dirijori; de asemenea va face cunoștință cu alții pe care nu i-a audiat pînă acum.

Cu mult interes așteptăm concertele orchestrei Filarmonicii din Viena, sub conducerea renumitului dirijor Herbert von Karajan. În cei 120 de ani de existență, Filarmonica vieneză și-a cîștigat o largă popularitate pe plan mondial. Ea răspunde vizitei făcute de Filarmonica bucureșteană, vizită ce s-a bucurat de o caldă ospitalitate.

La pupitrul orchestrelor noastre, vor urca alți valoroși dirijori, ca André Cluytens, John Pritchard, Zubin Mehta, muzicieni cu o bogată activitate artistică, conducători a numeroase concerte susținute pe cele mai mari scene ale lumii.

Pe scena Teatrului de Operă și Balet vom avea prilejul să urmărim baletul Teatrului Mare din Moscova în „Lacul lebedelor", în „Floarea de piatră", să-i aplaudăm pe ilustrii interpreți și să ne încîntăm privirile cu arta lor.

Sîntem nerăbdători să-i ascultăm pe maeștrii pianului Arthur Rubinstein (S.U.A.), Monique Haas (Franța), Li Min-cean (R.P. Chineză) și John Ogdon (Anglia).

În sălile de concerte ale capitalei vom audia pe cunoscutul violonist mexican Henrik Szeryng, pe iscusitul violoncelist francez André Navara. Vom cunoaște de asemenea două apreciate duo-uri: duo Cassado, alcătuit din violoncelistul Gaspar Cassado și soția sa, pianista japoneză Chiko Hora și duetul din R. D. Germană, Liebner Javos (violă) și Pischner Hans (clavecin).

Concursul ce începe azi nu este un examen al unor începători. Cunoscînd valoarea participanților, putem spune că el va însemna o paradă a tinerelor speranțe. Cei 28 de concurenți români, împreună cu cei 156 de tineri interpreți din 30 de țări, vor avea de susținut probe deosebit de dificile desfășurate în fața unui juriu compus din personalități marcante ale vieții muzicale internaționale. Un loc important în lucrările cu care se vor prezenta la concurs îl ocupă creația enesciană. În cele trei etape, concurenții vor prezenta lucrări pentru vioară începînd de la o sonată de Bach, pînă la concertul lui Șostakovici, pentru pian de la sonatele lui Beethoven pînă la dansurile românești ale lui Bartok, iar la canto de la o arie de Haendel pînă la ciclul integral al celor 7 cîntece de George Enescu, pe versuri de Clement Marot.

Pregătirile concurenților noștri au fost intense. De buna lor prezentare s-au ocupat cadre profesorale dintre cele mai bune. E de datoria tinerilor noștri concurenți să depună toată silința pentru a se situa pe locurile fruntașe, continuînd șirul succeselor de pînă acum.

De astăzi deci în sălile de concurs și de concerte!

Const. SÎRBU

Pe malul Someșului cu apele-i domoale...

N-aș pomeni, fie chiar și în treacăt, de trecutul Clujului, a cărui vechime se pierde departe, departe, sau de documentele scrise ce-i atestă originile doar de la o anume epocă în evoluția lui istorică, dacă nu m-ar îndemna prezența mereu evocată a Someșului Mic ce curge liniștit, prin mijlocul orașului. Stînd dintotdeauna martor al schimbărilor aduse și prin aceste părți de trecerea vremii, un martor din păcate lipsit de putința graiului, neînzestrat cu vreo miraculoasă însușire care să-i permită să consemneze în scris năvalnicele întîmplări pe care le-a urmărit, unduind, oare cîte secole, cu aceleași curbe molatice, cu aceiași liniște patriarhală și în aceiași albie, bătrînul Someș și-o fi păstrat totuși cu grijă, poate în încrețiturile dantelate ale apelor sale, alintate cînd și cînd de adierile vîntului, mărturii doar de el știute. Căci multe o fi văzut zdrobindu-se sub povara vremurilor, multe tristeți le-o fi cîntat cu susuru-i monoton, într-o melodie cu un unic refren, la fel cum o fi salutat cu neasemuită bucurie și izbînzile asupra vremurilor, izbînzi ale unor oameni ce-și înnoiau viața în țară nouă. Și-n timpul acesta a rămas Someșul la fel de tăcut, în curgerea-i domoală, păstrîndu-și cu zgîrcenie amintirile cu care-și îmbogățea neîncetat frămîntata istorie a lui și a locurilor din preajmă. Pentru el, obișnuit să numere secole, așa cum noi numărăm anii sau lunile, întîmplările din ultimii ani îi vor fi părut — presupun — năpraznice, amețitoare, prin rapiditatea cu care s-au succedat. De unde atîta amar de vreme a trecut pe lîngă un peisaj neschimbat, de unde timpul i-o fi părut țintit în loc, încleștat în aceleași, mereu aceleași case și drumuri ce stăteau de strajă malurilor, Someșul își adună azi apele cu brațe înflorite, trece biruitor, cu unda parcă mai vioaie, mai cristalină, printre siluetele măiestrit închegate din beton și sticlă colorată, semeindu-se cochete, cu o zveltețe de invidiat, către albastrul cerului.

La început, cînd ridica genele o dată cu zorile eliberate din strîn-

Lucia MANOLESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Noi cămine studențești

Seara, pe marile bulevarde

În papuci de catifea neagră, pe aripile vîntului ce răcorește frunțile înfierbîntate de piatră ale marilor edificii, noaptea a intrat în oraș.

La Universitate, în cinstea oaspeților săi de fiecare seară, îndrăgostiții, ceasul și-a aprins cadranul, mișcîndu-și acele în ritmul veșnic neostoit al timpului.

Ceasul de la Universitate, singurul dintre ceasurile publice ale Bucureștiului, care n-a stat niciodată — cîte întîlniri ratate de s-ar fi oprit — ceasul de la Universitate dar, a devenit cu anii și în ciuda modestiei lui, o prezență fără de care, mai ales seara, orașul nu mai poate fi imaginat. — „Unde ne întîlnim?" — „La ceas". Dar, singur sau nu, în jurul lui, se adună seară de seară perechile. De acolo pornesc spre cele patru colțuri ale marelui oraș — „Hai să-ți arăt Bucureștiul noaptea"...

Pe partea dreaptă a bulevardului, pîlcuri, pîlcuri de oameni așteaptă autobuzul. Spre „Bordei", spre „Herăstrău", spre „Miorița".

Cu treizeci de ani în urmă „Miorița" era o adevărată țintă turistică. Azi, face parte din București, ca cinematograful „Patria" sau ca terasa „Lido". Jerbele ei de apă, fac să se oprească mașinile și motocicletele pornite spre colțuri și mai îndepărtate ale orașului. Ca Băneasa de pildă. Sau ca Otopenii. Se opresc o clipă și trec mai departe. Pentru că, chiar de-ar vrea să stea mai mult, n-au unde. În concepția edililor orașului, „Miorița" e un monument care trebuie privit numai în trecere. Undeva, în preajma ei, s-ar putea afla mai multe bănci.

În parc, la „23 August" cîntă astă seară o celebră orchestră de muzică ușoară. Valuri, valuri, melodiile se împrăștie peste copacii bătrîni, peste bărcile ce plutesc pe lacul, cîndva groapă de gunoi, și ajung nealterate pînă la șirurile de blocuri albe ce stăpînesc bulevardele largi ale acestui îndepărtat centru al orașului. Ce ireale, trăite parcă de alții și nu de noi par vremurile cînd tot ce merita văzut noaptea în București se întindea „de la Palat la șosea"... Și totuși Ion Vasilescu, autorul cîntecului, ne-a fost contemporan.

Casata! Delicioasa Casată! — obișnuitul furnizor de „siciliană" al celor veșnic grăbiți ziua, trebuie să constate cu tristețe că seara nu îi e de fel favorabilă. Cofetăriile de pe bulevard își etalează vesele mobilierul modern în culorile tuturor soiurilor de înghețată și vîntul agită perdelele lungi din fața vitrinelor deschise. Deși, după ce ai stat zadarnic la „un bilet în plus" în fața cinematografului și ai hotărît să te mulțumești cu o înghețată — „fistic, alune, vanilie, ciocolată" — parcă nu-ți vine să aștepți să se elibereze o masă...

Seară de carnaval în Dr. Staicovici. Măști, costume, concursuri, muzică. Carnavalul, noțiune legată cîndva de alt anotimp, de iarnă, a devenit în București o tradiție a caldelor nopți de vară, cînd stelele terestre ale marelui oraș veghează asupra acestei tinereți fericite, căreia veselia și rîsul îi sînt oaspeți nu de o seară, ci de-o viață.

Mariana PÎRVULESCU
Desen de Beca RIND

(Continuare în pag. 2-a)

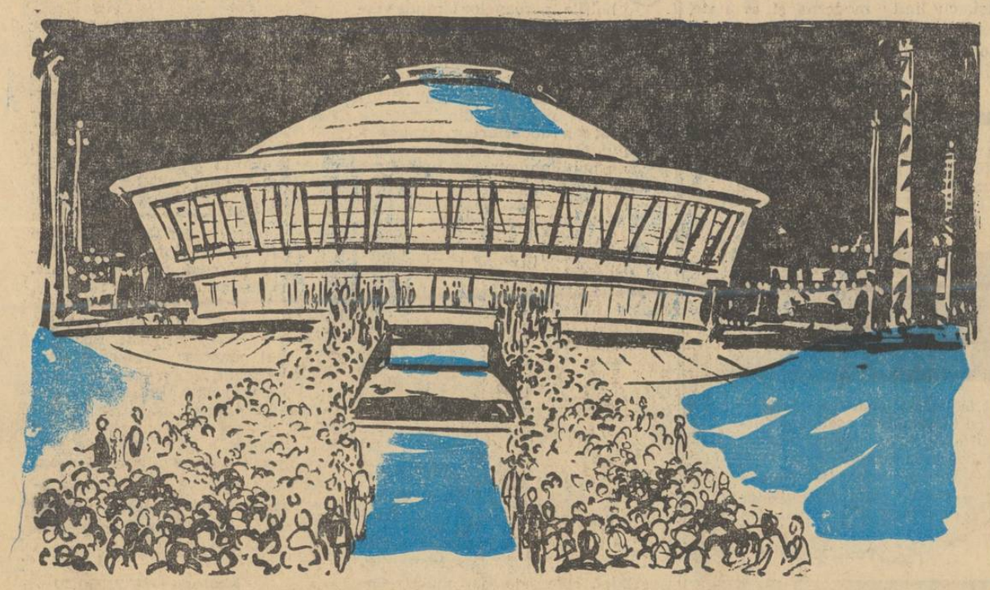

FOCUL STELAR

Lumina blîndă a reclamelor și a firmelor luminiscente, zig-zag-ul impresionant al fulgerului, flacăra aparatelor de sudură, lumina orbitoare a blitz-ului fotografic, aurorele boreale, protuberanțele solare, „focul stelar" din instalațiile de dirijare a reacțiilor termonucleare, iată numai cîteva din fenomenele în care este prezentă plasma — cea de a patra stare de agregare a materiei.

Punînd în evidență faptul că stelele, sistemele stelare și nebuloasele extragalactice se compun din materie în această stare de agregare, astrofizica a demonstrat că cca 90% din Univers este format din plasmă!

Relativ recent descoperită și studiată, această a patra stare a materiei a început deja să fie „pusă la treabă" în favoarea omului. Despre unele din cele mai recente aplicații ale plasmei vom aminti în cadrul acestui material.

În prezent, se poate face distincția dintre plasma fierbinte, în care substanța este complet ionizată și adusă la energii foarte mari, și plasma rece, care se află, spre exemplu, în tuburile cu descărcări în gaze rarefiate.

În timp ce de prima „categorie" de plasmă se ocupă în special fizicienii care studiază procesele de dirijare a reacțiilor termonucleare, fenomenele din plasma rece fac obiectul altor cercetări. Dar, deoarece majoritatea proceselor elementare care au loc în plasmă sînt similare ambelor categorii, studiul acestei stări de agregare a substanței a devenit în ultimii ani accesibil tot mai multor laboratoare din institutele de fizică.

Ing. F. CRISTESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

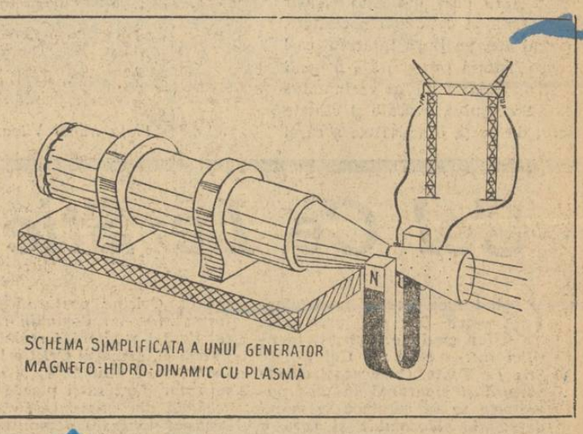

ÎN SLUJBA PĂMÎNTENILOR

PAVILIONUL B

un cuprinzător tablou al construcțiilor românești

(Urmare din pag. 1)

cu cel unde te vei muta curînd). Fiindcă nu poți despărți această cifră de imaginea uliței întortocheate de altădată, pe care casele cu țiglă roșie au aliniat-o în chip surprinzător. Un val de căldură te inundă cînd în cutare sau cutare fotografie (chiar fără a citi explicația) recunoști noua față a cartierului ori a orașului unde locuiești : Drumul Taberei, Șoseaua Giurgiului, Țiglina, Lunca Bîrzavei, fie că sînt în Cluj, Suceava sau Baia Mare, Bacău, Iași sau Constanța știi că toate blocurile ce ți se perindă la scară redusă, pe dinainte, sînt dăruite bucuriei oamenilor. Și că perspectivele ce se pot întrezări din machete au aceeași finalitate, același scop.

Ca pentru a-ți reaminti o dată mai mult acest adevăr, în mijlocul sălii pavilionului B te-ntîlnești pe neașteptate cu patru apartamente, de mărime naturală. Atmosfera interioarelor pare să fie aceea a unei case autentice. Doar că locatarii nu sînt pentru moment acasă. Peste tot domnește însă ordinea ; cărțile sînt rînduite în rafturi, pe pat cuvertura e bine netezită, iar în frigiderul din bucătărie probabil că stau la rece tot felul de bunătăți. Altfel de ce ar fi puse farfuriile și tacîmurile, așteptînd să se adune la masă întreaga familie ? Nu, nu vă temeți de indiscreție : chiar dacă „stăpînii" lipsesc, vă puteți uita pe îndelete la toate ! Mai ales gospodinele au ce învăța despre cum trebuie orînduit un interior plăcut, odihnitor !

Și iar îți răsare dinainte o cifră : 25.517 săli de clasă construite pînă în 1963. Aceeași călăuză statornică te îndeamnă să-ți reamintești chipul senin al școlăriței, aplecat deasupra filelor de caiet ! Numai că imaginea se multiplică : sînt sute și mii de școlari cu fețele surîzătoare, așezați în băncile atît de noi de parcă mai păstrează încă parfumul pădurilor. Și-i atît de bine în școală nouă !

În apropierea suitei de fotografii înfățișînd felurite hale industriale, doi vizitatori discută aprins :

— Ai fost vreodată acolo ? Nu ? Păcat ! E atîta eleganță și precizie, de zici că se fac bijuterii, nu piese pentru un colos cum e dieselul. Șiruri întregi de mașini funcționează singure ; nu vezi pe nimeni lîngă ele. Ai tot sta să te uiți : sar scînteile ca niște steluțe și mașina se oprește o clipă, atît cît să potrivească piesa bine, apoi, țac, pornește din nou.

Cine să fie oamenii aceștia ? Poate sînt amîndoi mecanici pe locomotive diesel. Poate. Oricum, cele 404 de întreprinderi noi, construite în ultimii 15 ani la noi în țară pot sugera oricui, indiferent de profesie, tablouri de o frumusețe robustă, care nu diferă esențial între ele decît prin ceea ce preiau magaziile ca produs finit. Că sînt fuioare de relon sau calupuri de cauciuc sintetic, mobilă, celuloză, tricotaje ori granule de îngrășăminte cu azot, în toată țara, în toate regiunile țării estetica industrială, progresul tehnic și-au pus în chip vizibil amprenta.

Și firește că ceea ce au înălțat și înalță constructorii (fabrici, case, cinematografe sau spitale), ceea ce creează chimiștii sau țesătoarele, toate se întorc iar la oameni, în circuitul vieții, adăugînd la șirul bucuriilor alte bucurii.

Iată de ce cofrajele glisante, fermele și stîlpii ori panourile prefabricate, vibrosoneta sau masa vibrantă nu sînt treburi ce-i privesc doar pe constructori. Oare nu-i important pentru fiecare din noi dacă un bloc de locuințe, o hală industrială sau o șosea sînt cît mai repede gata ? Ba da. Macaralele viguroase și zvelte, tuburile cilindrice din beton și țesătura ordonată de schele metalice, departe de a fi privite ca niște obiecte reci, incapabile de a stîrni vreo emoție, compun peisajul familiar și drag oricui. Dacă și aici, la pavilionul B se perindă zilnic între 8.000—10.000 de vizitatori, asta atestă, odată mai mult că unde, cînd, cît și cum s-a construit ori se va construi este o treabă de care se interesează toată lumea. Pentru că, așa cum sugerează mănunchiul de imagini la intrarea în sala exponatelor, construcțiile se ridică pentru bucuria, pentru bunăstarea oamenilor.

Viorica CIORBAGIU

Unul dintre apartamentele mobilate — în mărime naturală — din pavilionul B al Expoziției realizărilor economiei naționale a R.P.R.

PRIETENA NOASTRĂ CARTEA

Vom conveni de la început asupra faptului că prefațatorul volumului, criticul literar Valeriu Rîpeanu are dreptate în afirmația sa că această carte nu face parte din categoria acelora a căror acțiune poate fi povestită. O vom recomanda în același timp cititorului nostru cu convingerea că nu va regreta de fel timpul cheltuit cu ea. Cariera literară a autorului ei, scriitorul argentinian Ricardo Güiraldes, și răsunetul pe care această ultimă creație a sa l-a avut în lumea întreagă (cartea a fost tradusă în numeroase țări), nenumăratele comentarii și controverse pe care le-a iscat pledează convingător și ele în acest sens.

Controversa principală care s-a iscat în legătură cu opera lui Güiraldes este cea legată de modul în care apare poziția de clasă a personajelor descrise, și în primul rînd a eroului principal, micul vagabond, a cărui adolescență și transformare o urmărim în paginile lui.

În fond ce i se reproșează lui Güiraldes ? În esență, faptul că disimulează caracterul de clasă al eroilor săi și că idealizează realități de fel idilice și în orice caz contradictorii. Însuși happy-endul oferit de scriitor vine să confirme tendința acestuia de a aborda unilateral realitatea argentiniană și nu de pe poziția recunoașterii raporturilor de clasă ce domină viața socială a țării. Aceasta a dus la absența din paginile sale a unor aspecte reale, a vieții argentiniene, la absența caracterului critic pe care l-ar fi putut și pe care ar fi trebuit să-l ia descrierea acestei realități. Biografia scriitorului, născut într-o familie înstărită și mulți ani călător pe meridianele globului, oferă într-un fel o explicație acestei deficiențe, o explicație desigur și nu o scuză pentru eludarea caracterului social în opera sa.

DON SEGUNDO SOMBRA

Îndrăgostit însă de oamenii muncii, de crescătorii și îmblînzitorii de vite, de inedit vieții acestor oameni, Güiraldes, care rămîne unul dintre cei mai reprezentativi scriitori ai continentului sud-american și ai Argentinei, reușește să prezinte în pagini de o rară frumusețe, tabloul existenței acestora văzută prin prisma adolescentului aflat în pragul maturității. Astfel încît urmărind peregrinările micului vagabond și evoluția sa, cititorul are prilejul să intre în contact cu aceste realități argentiniene.

Drumurilor fără de sfîrșit în urma cireziior de vite, de-a lungul a mii de kilometri de stepă, scenelor din munca îmblînzitorilor de cai și ciocnirilor pătimașe dintre oameni, pămînturilor mișcătoare care înghit orice corp solid deîndată ce s-a așezat pe ele, întregului peisaj de o rară frumusețe, tabloul forțelor sănătoase ale societății, a acelor forțe care alături de clasa muncitoare creează bunurile materiale ale societății și au din ce în ce mai mult un cuvînt greu de spus în evoluția ei.

M. RADIAN

Pe malul Someșului cu apele-i domoale...

(Urmare din pag. 1)

soarea nopții, le privea probabil cu uimire, cu ochi încă neobișnuiți cu peisajul ce i se păruse, în nemuritoarea lui existență, schimbat peste noapte ; după ce le-a vegheat ferestrele cînd întunecate, cînd luminate, balcoanele înflorind cu aceiași amețitoare rapiditate, blocurile i-au devenit familiare, le știe în amănunt, fiecare etaj, fiecare fereastră, le-a adoptat și le trece prin preajmă, veselindu-se mereu de veselul lor aspect, martor însă la fel de tăcut, de o delicată discreție. Strînse laolaltă în apropierea apelor sale, ori chiar pe mal, profitînd din plin de răcoarea lor, casele noi au căpătat, după locul unde sînt așezate, denumiri păstrate din cele vechi ori altele noi.

Cartierul Grigorescu cu cei aproape 3 000 de locatari în apartamentele a căror vechime nu trece de doi ani, e unul din locurile unde peisajul s-a înnoit în limite ce depășesc pe cele obișnuite în urbanistica clujeană cu numai cîțiva ani în urmă, atît în privința proporțiilor, cît mai ales a caracterului arhitectonic modern. În ansamblu privite, clădirile denumite blocuri-turn sau blocuri-lamă au înfățișarea obișnuită a unor cartiere de construcții noi de locuințe. Cu o notă personală desigur, cu detalii schimbate, cu culori altfel îmbinate, într-o altă ambianță, încadrate în alt peisaj.

După ferestrele la care sînt etalate, după gustul fiecăruia, perdele spumoase, cu desene în arabescuri ori flori stilizate, după ușile cu sonerii identice, locuiesc în cele peste 600 apartamente — e vorba numai de cartierul Grigorescu — oameni cu profesii diferite, cu preocupări și năzuințe deosebite, dar cu o trăsătură comună ce le definește o altă calitate, în virtutea căreia sînt cunoscuți aici, în cartier. Inginerul, strungarul, doctorul, arhitectul sau contabilul e aici, în mica așezare modernă, locatar. Și calitatea aceasta, chiar de pare la prima cercetare, simplă, de mai puțin interes, întrunește, sau mai bine zis trebuie să întrunească, o seamă de drepturi și obligații nu lipsite de răspundere, de fel minore...

Privit deci, din nou în ansamblu, de data aceasta nu în etalarea lui arhitectonică ci în limitele unor preocupări fără fast desfășurate, dar de o strictă și cotidiană necesitate, cartierul are, pe lîngă interesul ce-l stîrnește istoria proaspătă a originii lui sau așezarea lui în vecinătatea apelor Someșului, evocate și cîntate deseori de poeți, o activitate a cărei măsură stă în priceperea gospodărească a locatarilor săi.

În blocuri, în apartamente, se discută, pe lîngă cele legate de profesiune ori de preferințele fiecărula în folosirea orelor de răgaz și despre instalațiile care funcționează fără cusur ori aduc necazuri gospodinelor și despre florile ce-și leagănă grațios lujerele pe marginea balcoanelor, despre ore de odihnă și despre cei ce n-o respectă, despre zone verzi și locuri de joacă pentru copii, despre cei aleși să conducă activitatea gospodărească a blocurilor și despre ceea ce ar fi bine, ar fi nimerit pe viitor, în această privință.

Cel mai mult se discută, cred, acasă la Ilie Potop, locatarul care are, în calitatea lui de președinte al comitetului cartierului Grigorescu I, și cele mai multe cunoștințe în cele nouă blocuri ce se încadrează în aria sa de activitate. Bloc 5, scara B, apartamentul 19 e adresa exactă a președintelui și de aici, din acest apartament am început de altfel o vizită inopinată, fără întrebarea tradițională „bucuroși de oaspeți ?", căci, oricum, în intențiile ce le doream concretizate în reportajul de față, intra și această cunoștință cu oamenii ce locuiau la un etaj sau altul, la unul sau altul dintre apartamentele cu ferestre luminate...

În ușă a apărut o femeie tînără ce ne-a invitat cu o ușoară ezitare să pășim în casă. I-am înțeles-o atunci cînd dintr-o cameră cu ușa larg deschisă am zărit patul de copii și, din așternutul alb, un cap mic cu părul negru. Am coborît cu toții vocea, căci ora de culcare a micuței Lidia se cerea respectată. Profesoara Livia Bran se împărțea, în aceste ore de amurg, între îndatoririle sale de gospodină și cele de mamă, în așteptarea soțului, inginerul chimist Simion Bran, cu gîndurile împărțite și ele, între grija pentru copila adormită și fetița cea mai mare, Simona, trimisă undeva la munte. A fost apartamentul 31 din blocul 7, scara C.

De jos, din curte, privirea se oprise încîntată undeva la etaj, la două balcoane unde florile se răsfățau în voie, într-o izbucnire multicoloră, așezate cu gust în lădițe sau ghivece aninate de margine. Într-unul din apartamentele cu balcoanele îndelung admirate stă familia lui Ștefan Toth, în celălalt, apartamentul 38, muncitorul Paul Wagner. Ușa a rămas însă închisă la acesta din urmă. Nu i-am găsit acasă pe locatarii cărora nu le-am putut împărtăși admirația noastră pentru această îndeletnicire prețuită mult în cadrul variatelor preocupări de ordin gospodăresc ale locatarilor.

În blocul 3, chiar la parter, locuiește o familie numeroasă. Zidarul Ștefan Egyed și soția lui n-au puțină bătaie de cap, cînd se întorc de la lucru. Totuși obligațiile de locatari, grija pentru curățenia apartamentului, pentru stropitul florilor sau pentru spațiile verzi din jurul blocurilor este cu multă atenție împărțită între membrii familiei. Iar mai departe, la blocul 5, într-un apartament cu ferestrele întunecate, am găsit-o pe contabila Ileana Kelemen urmărind, alături de cei doi băieți ai ei, programul de televiziune.

Pe ușă e gravat numele inginerului Ovidiu Lupșe. Caut să-mi închipui cam ce fel de oameni locuiesc în garsoniera din blocul-lamă A, scara B, apartamentul 41. Că sînt tineri, asta am bănuit și eu și tov. Potop care nu-i cunoaște nici el încă, personal, pe acești proaspeți locatari. În rest... dar n-a mai fost nevoie de presupuneri, ușa s-a deschis și-n cadrul ei au apărut amîndoi. Mai tineri de cum bănuisem, invitîndu-ne niței jenați de o oarecare dezordine explicabilă de altfel în ajunul plecării în concediu. Amîndoi ingineri la uzinele Unirea, tineri căsătoriți, fiindu-le drag căminul, mic e adevărat, dar cu gust aranjat, soții Lupșe, locatari din cartierul Grigorescu, cu o viață, cu aspirații aidoma cu ale multor altor tineri de seama lor, mi-au rămas cu precădere în amintire. Cele cîteva impresii schimbate asupra casei și blocului, scuzele venite din ambele părți, ale gazdelor pentru neorînduiala datorită pregătirilor de concendiu care începea chiar de a doua zi, ale oaspeților, pentru vizita neanunțată și la oră tîrzie, m-au făcut să pierd din vedere o urare pentru concediul care urma să se desfășoare la munte, la mare... Iată și o întrebare pe care am uitat s-o pun.

O dată cu înserarea care cuprinde pe nesimțite cartierul, orele de vizită devin tot mai nepotrivite. Poate era bine să mergem să-l cunoaștem și pe tov. Oliver Rusu, despre care se spune că e președintele comitetului de clădire într-unul dintre cele mai bine gospodărite blocuri, cu rezultate gospodărești care au o pondere serioasă în balanța realizărilor din întrecerea între blocuri, poate ar fi trebuit să răspundem și invitației tehnicianului Ioan Unchiașu despre care Ilie Potop spune că are înclinații pentru munca de gospodărire a blocurilor, aprecierea fiind însoțită și de destăinuirea că „ar fi cazul să-l cooptăm în comitetul nostru". Poate... Dar în locul altor vizite ce i-ar putea deranja pe cei ce locuiesc aici, prefer o ultimă plimbare către malul Someșului Mic, ce trece pe aici, prin apropiere, spre bucuria celor mici care-l apreciază ca loc bun de scăldat, spre destinderea celor mari, care-i caută răcoarea malurilor și dărnicia apelor, stînd ore în șir cu undița în mînă, urmărindu-i curgerea, așteptînd o zvîcnire care să urce din adînc pînă la brațul ce proptește firul undiței. Către același Someș care curge acum între maluri străjuite de construcții noi, cu linii moderne și avîntate, construcții pe măsura vremurilor noastre noi.

Lucia MANOLESCU
Fotografii : Pop TEOFIL

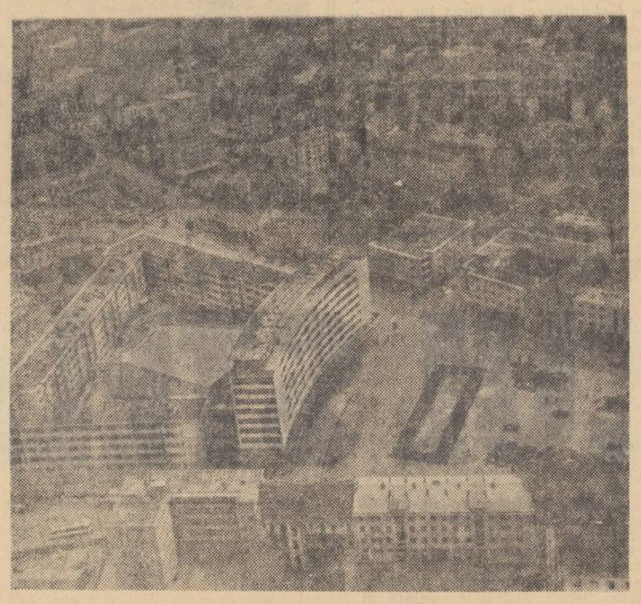

Piața Mihai Viteazu din Cluj recent reconstruită

Cel Ce Le Știe Pe Toate

Cînd tace, semne particulare n-are. Dar nu prea tace. Iar cînd vorbește, îl identifici într-o clipă : e Cel Ce Le Știe Pe Toate. Cu aceeași dezinvoltură și siguranță în glas povestește ce se mănîncă la micul dejun în Mozambic și care e structura geologică a aștrilor din Calea Lactee, ce a declarat Napoleon mamei sale la vîrsta de doi ani și patru luni și de ce nu s-au găsit ieri în Piața Amzei gogoșari. Ce mai, e o comoară de erudiție, o enciclopedie completă și ambulantă. Și meritul cel mai mare e că le știe pe toate fără să facă eforturi pentru a se documenta. Oricine poate să fie informat într-un domeniu sau altul dacă-l studiază temeinic. Dar numai el, genialul Cel Ce Le Știe Pe Toate, e atotștiutor și atotcunoscător, fără să-și piardă nici o secundă din timpul său prețios destinat exclusiv demonstrațiilor științifice. N-a văzut copii decît la cinema sau cu prilejul plimbării în Cișmigiu, dar e gata să dea oricărei mame indicații precise de puericultură. Schițează anevoie cîțiva pași de tango, dar se declară gata să-ți facă la nevoie o demonstrație de ce înseamnă „adevăratul medison așa cum se dansează la mama lui".

Și mai are o caracteristică : nu admite să fie contrazis. În această privință e intransigent și nu acceptă compromisuri. Iar la nevoie recurge la argumente ce i se par infailibile. L-am surprins o dată demonstrînd unui oncolog o teorie sui-generis asupra originii virotice a cancerului. Cînd a reușit să-și enerveze interlocutorul care i-a replicat că în zece fraze a spus douăzeci de enormități, omul nostru l-a privit compătimitor : „vezi asta e nenorocirea, că nu aveți la îndemînă ultimele lucrări apărute în știința mondială ; chiar azi am citit o lucrare tradusă din arabă a unei somități care demonstrează teza pe care am expus-o".

Mă paște o nenorocire : amicul meu, genialul meu amic, a început să mă ocolească. Asta din ziua cînd am avut imprudența să manifest rezerve față de afirmația lui că la 18 august, la Sinaia, s-a înregistrat o temperatură de minus 37 grade. Și doar o știa dintr-o sursă sigură : îi spusese chiar un martor ocular care tocmai se întorcea de la policlinică unde își trata urechea degerată. Ba chiar amicul meu atotștiutor cunoștea și explicația științifică a fenomenului pe care i-o demonstrase un meteorolog : uraganul Flora, după ce a rătăcit nu se știe unde, s-a ciocnit deasupra Postăvarului cu un ciclon venit din Madagascar. Și eu care mi-am permis să-l jignesc spunîndu-i că la 18 august mă aflam în excursie la Cota 1400 și fusese o zi splendidă... Acum am remuscări. Poate n-am fost suficient de atent la vreme, poate mă încălzisem cu blestematul acela de Muscat Ottonel și nu remarcasem ce mult coboară termometrul. Doar nu se jignește așa, cu una cu două, un vechi amic. Și mai ales unul care deține informații din surse sigure.

Nàravuri și moravuri

Paul MARIAN

SEARA, PE MARILE BULEVARDE

(Urmare din pag. 1)

Gara de Nord nu face nici o diferență între : zi și noapte. Sub bolțile peroanelor lămpile veșnic aprinse, chioșcurile și restaurantul mereu deschise, trenuri care vin și pleacă cu regularitate de ceasornic, forfota mulțimilor cuprinse de febra plecărilor. Nimic din tristețea gărilor, noaptea, din nostalgia sfîșietoare a depărtărilor. Poarta a orașului, Gara de Nord duce cu sine pecetea nopților vesele și luminoase ale Bucureștiului.

În București a apărut o sondă. Cu lumini albe, strălucitoare în vîrf. De altfel, întreg parcul expoziției e numai lumini. De la stelele roșii ale Casei Scînteii, la cupola luminată a pavilionului. Aici, în inima orașului, se naște în zilele și nopțile acestea, o țară în miniatură. Expoziția realizărilor noastre în douăzeci de ani de libertate. Mărturia zilelor și nopților de construcție, de bucurie, de omenie, de socialism.

Pînă noaptea tîrziu, fluviul de oameni se scurge din oraș spre expoziție, de la expoziție spre oraș. Căci fiecare și-a făcut socoteala că seara, în zi de lucru, nu va fi aglomerație. Dar după cum se vede, una-i socoteala de acasă și alta cea de la... expoziție. Prin luminile vii ale țării în miniatură trec seară de seară, mii și mii de oameni...

Mari reclame luminoase ard deasupra orașului. Jerbe roșii și albastre aruncă în lumină arteziana din mijlocul Cișmigiului. O barcă și-a agățat de pupă un felinar de vînt și plutește în întîmpinarea vaporașului în „mare pavoaz". Pe marile bulevarde, stopurile, cu culorile deplin vizibile acum, în întunericul nopții, nu contenesc să semnalizeze lungului șir de mașini și motocicletele ce se încrucișează în toate sensurile. Din toate colțurile izbucnesc risete, cîntece. Buna dispoziție e întotdeauna molipsitoare. Chiar și noaptea.

De la „ceas" au pornit perechile. — „Hai să-ți arăt Bucureștiul noaptea"... Temerară tentativă pentru o singură noapte. Și de altfel nerealizabilă. Bucureștiul nu se mai întinde de mult „de la Palat la șosea..." Și nici chiar ghidul lui nu poate fi parcurs într-o singură noapte. Să nu uităm că n-am trecut să vedem pe cei ce din noapte fac zi, muncind în fabrici. Am făcut doar o călătorie pe străzile orașului, prin parcurile lui.

Mariana PÎRVULESCU

De pretutindeni

DE PRETUTINDENI

Exemple de longevitate umană

● *Kentigern, fondatorul episcopiei din Glasgow, a trăit 185 de ani.*

● *În 1724, Czarten a murit în Ungaria la vîrsta de 185 de ani. Fiul său avea pe atunci 95 de ani.*

● *În 1670 Disenkins a murit la Yorkshire la vîrsta de 169 ani.*

● *Mahmud Eivazov din Azerbaidjan, la vîrsta de 148 ani muncea încă în agricultură, iar Kapara Klunt din Abhazia a trăit 155 de ani.*

● *Thomas Parr a trăit 152 ani. La vîrsta de 120 de ani s-a recăsătorit cu o văduvă cu care a trăit 12 ani. El era atît de sprinten încît soția sa spunea că nu arăta bătrîn. El a murit din... exces de mîncare și băutură. Celebrul medic Harvey i-a făcut autopsia și n-a găsit nici o urmă de senilitate.*

● *În Norvegia, Ioseph Harrigton a murit în 1797 în vîrstă de 160 de ani, lăsînd o tînără văduvă și numeroși copii proveniți din mai multe căsătorii. Unul din copiii săi avea la acea dată 103 ani, iar cel mai mic... 9 ani.*

● *John Roven și soția sa, Sarah au trăit împreună timp de 147 de ani. John a murit la 172 de ani și soția sa la 160 de ani.*

● *După Legrand, martnarul norvegian Drakenberg a trăit 146 de ani. La 68 de ani el a fost luat prizonier la arabi și a trăit în sclavie pînă la vîrsta de 83 de ani. La 90 de ani el a reînceput viața de marinar. S-a căsătorit la vîrsta de 111 ani. Pierzîndu-și soția, el făcu o nouă tentativă de căsătorie, dar a fost respins. Pictorul Kramer ne-a lăsat un portret al lui Drakenberg la vîrsta de 69 de ani, care ne dă impresia unui om viguros. Drakenberg a murit în 1772 din cauza beției.*

● *Fino — autorul cărții „Filosofia longevității" — povestește că în 1905 a murit în Ungaria un țăran de 195 de ani al cărui fiu avea 155 ani.*

● *Gueneau, membru al Academiei de medicină a Franței, care a atins vîrsta de 103 ani (a murit în 1935) — autorul cărții „Pentru a trăi 100 de ani" — citează o scenă interesantă care s-a petrecut în urmă cu 400 de ani: La 31 iulie 1554, cardinalul d'Armagnac, trecînd pe stradă, observă un bătrîn de 80 de ani care plîngea pe pragul casei sale. Întrebîndu-l de ce plînge, bătrînul îi spuse că a fost bătut de tatăl său. Cardinalul, foarte mirat, își exprimă dorința să-i vadă tatăl. Bătrînul îi prezentă un bărbat viguros de... 113 ani. Acesta îi explică cardinalului că-și bătuse fiul pentru că nu-i purta respect bunicului. Intrînd în casă, cardinalul găsi aici un bătrîn de... 170 de ani.*

UN PROFESOR de psihologie de la facultatea din Manchester (Anglia) a publicat recent rezultatele cercetărilor sale privind viteza cu care vorbesc femeile și bărbații. Potrivit acestor rezultate, în 30 de secunde o femeie rostește 80 de cuvinte, în timp ce un bărbat numai 50. În 60 de secunde o femeie rostește 116 cuvinte, un bărbat numai 112 cuvinte. Diferența este mai vizibilă la un interval de timp de 120 de secunde: bărbații 152 de cuvinte, femeile 214 cuvinte. Profesorul explică acest fenomen mai ales prin faptul că femeile se ocupă mult de copii și sînt adesea nevoite să reacționeze cu repeziciune la întrebările sau la isprăvile celor mici, ceea ce determină o mai rapidă folosire a darului vorbirii.

●

UN FERMIER din California lucra în grădina sa, fără să dea atenție unui elicopter care se rotea în înălțimi. Nu mică i-a fost însă mirarea cînd a văzut elicopterul aterizînd lîn. Din aparatul de zbor a coborît pilotul, a cules cîțiva pepeni, după care s-a urcat din nou în elicopter și a dispărut.

●

ARTI este numele pe care îl poartă cîinele unui cioban din Scoția și care este mare amator de acrobații. Îi place să ajungă printr-o săritură pe o ramură de copac și apoi, prinzîndu-se cu colții, să se legene în voie.

●

CUNOSCUTA cîntăreață franceză de muzică ușoară Dalida a făcut anul acesta unul din cele mai lungi turnee pe care le-a întreprins vreodată. Ruta parcursă prin diferite țări ale lumii, unde a susținut concerte de muzică ușoară, însumează un total de 29.300 km. În turneul început la 11 aprilie și încheiat la 2 septembrie — deci în mai puțin de cinci luni — Dalida a cîntat, în total, un număr de 2.025 cîntece. De subliniat că, în această perioadă ea a avut doar cinci zile de repaos, în cursul cărora însă cîntăreața a înregistrat două discuri, unul în italiană și altul în germană.

●

CHIMIȘTII din R.S.S. Letonă au obținut sinteza unui nou ierbicid. Cu trei sferturi de kilogram din această substanță, pot fi distruse buruienile de pe un hectar de suprafață însămînțată. Încă o calitate importantă a acestui ierbicid: e cu desăvîrșire inofensiv pentru om și pentru animalele cu sînge cald.

●

FAPTUL că nisipurile din Alaska conțin aur este un lucru cunoscut. Un comerciant canadian a hotărît să folosească într-un chip nou această „axiomă". El a avut ideea să ambaleze în cutii de metal „nisip fin, curat, selecționat și cu conținut de aur", din Alaska, cutii

pe care le vinde turiștilor. „Inventivul" comerciant a vîndut pînă acum peste 1 000 de cutii, clienții săi fiind, fără îndoială, oameni lesne încrezători.

În jungla cea de nepătruns, oamenii și mașinile exploatează prețiosul copac Lim

Oameni și mașini în „pădurea de fier"

ÎNSEMNĂRI DIN R.D.VIETNAM

Colindasem timp de două săptămîni așezările din sudul R.D. Vietnam, ajungînd pînă la paralela 17. Soarele dogoritor și umezeala aerului îl obosiseră pînă și pe Dao Din Loc, însoțitorul meu pe drumurile Vietnamului de nord. Numai Nguen Van Hoan, șoferul Gazului care ne ducea pe drumuri greu de străbătut cu altfel de mașini, nu era obosit și abia aștepta s-o pornim la drum.

După o zi de repaos la Hanoi, am pornit-o pe drumul ce duce la Dien-Bien-Phu, străbătînd cea mai mare parte prin imensa junglă. Făceam pentru prima oară un astfel de drum și interesul creștea pe măsură ce înaintam. Cîmpia vietnameză din delta Fluviului Roșu, cu nesfîrșitele ei întinderi de apă și orez, ne-a fost tovarășă de drum doar vreo două ceasuri. Înaintînd spre Hoa Binh, cel mai apropiat oraș de Hanoi, peisajul se schimba mereu. Înălțimile își făceau tot mai mult simțită prezența și locul orezului îl lua vegetația luxuriantă a tropicelor, în care cocotierii și bananierii ocupă locul de cinste ca buni prieteni ai omului.

La Hoa Binh am ajuns pe-nserate și-am fost oaspeții confraților de la ziarul local, care ne-au dat și primele informații despre regiunea în care ne aflam. Situat pe rîul Da — numit în vechile legende populare „Împăratul apelor", — Hoa Binh, oraș cu 24 000 de locuitori, este capitala regiunii cu același nume, în care trăiesc nu mai puțin de douăsprezece minorități naționale, din cele peste 60 cîte există în R.D. Vietnam. Aici, cei mai mulți aparțin minorității Muong, oameni ce trăiesc în inima munților. Sînt aici și mulți Thai, Man, Meo, Tay, răsfirați prin satele din jungla de nepătruns

La Hoa Binh, înainte de drumul cel greu spre junglă, am înnoptat într-o casă construită din bambus, pe niște piloni groși făcuți tot din bambus. Cu acest fel de case aveam să ne întîlnim peste tot, de-aici înainte. Altfel de așezări n-ar fi bune de nimic în dogoarea sufocantă a pădurilor. Nucile de cocos ne erau cel mai bun bucătar, ținîndu-ne și de foame și de sete. Amabilele gazde care mă însoțeau au luat pentru drum saci plini cu merinde din Hanoi, dar preferam nucile de cocos pe care orice copil ți le aducea, în cîteva minute, din pomii înalți pe care se cățărau c-o ușurință de pisică.

Spre junglă am pornit-o încă din zorii zilei cînd o răcoare plăcută ne aducea aminte de clima de la noi din nopțile de vară. Un mic popas făcut în cîmpia Quynh Lam — numită și Valea bananelor — pentru a ne lua ceva provizii de banane pentru drum și apoi iată-ne, curînd, pe drumuri grele și întortochiate, trecînd uneori pe jos peste pîriiașe ce se avîntau năvalnic spre vale. Oriunde te uitai îți apărea desișul de nepătruns al junglei. Rîul Da continua să ne fie tovarăș de drum nedespărțit. Încet-încet dogoarea devenea mai grea, aerul tot mai umed și mai înăbușitor. Din albastrul cerului abia se mai zărea, ici-colo, cîte o părticică.

Pe acest drum am făcut cunoștință cu renumitul copac al junglei — Lim. I se mai spune și „copacul de fier". Este înalt, trece de o sută de metri, și e drept ca o riglă, în ciuda înălțimii lui. Iar de vrei să-l cuprinzi îți este greu chiar și atunci cînd este încă tînăr. Oamenii îi zic „copacul de fier" nu pentru imensitatea lui, ci pentru calitățile lui. Singurul mijloc de a-l aduce la locurile unde oamenilor le este de trebuință îl constituie năvalnicele rîuri de munte. Tăiat în păduri, el este purtat de rîuri și are de mers multe zile pînă la destinație. În contact cu apa, în loc să se umfle și apoi să putrezească, Lim devine mai tare. Contactul cu apa îi întărește rezistența și-l face bun pentru orice fel de construcții. Din cele mai vechi timpuri, oamenii de prin aceste locuri își fac lotcile care îi duc chiar departe în largul mării, din trunchiurile „copacului de fier" al junglei. Sînt preferați acei copaci mari pe care oamenii îi scobesc, făcînd o barcă mare și încăpătoare dintr-o singură bucată.

Chiar și drumul făurit de oameni în junglă este anevoios și ai nevoie să faci multe popasuri. Am mers o zi întreagă fără să fi ajuns încă la locul dorit deși, calculat pe hartă, nu părea chiar atît de îndepărtat. Cetățeni Muong dintr-un mic sat ne-au fost gazde în noaptea următoare, oferindu-ne adăpost în locuința lor din bambus, cu paturi tari, învăluite de baldachinele de pînză de bumbac care ne fereau de cei mai nedoriți musafiri: țînțarii. Dar poți oare dormi noaptea în junglă cînd nu ești obișnuit cu glasurile ei? Cîte vor fi viețuitoarele care fac cumplita larmă a junglei, este greu de spus. Dar peste toate se ridică orăcăitul asurzitor al broaștelor. Legenda spune că... se roagă cerurilor să pornească ploile.

Dimineața, am mai mers cale de cîteva ceasuri și ne-am trezit în fața unei priveliști care mi s-a părut cu totul neașteptată în această imensitate de pădure ce părea fără de sfîrșit. Eram la un punct de exploatare forestieră. În plină junglă, pe unde cu greu pătrunde picior de om, macarale uriașe, camioane, oameni, se mișcau într-un ritm de șantier, ca în cel mai modern oraș. Zgomotele asurzitoare ale junglei care nu-mi dădeau urechilor nici o clipă de răgaz au dispărut brusc și locul lor l-a luat glasul motoarelor de fierăstraie electrice care făceau într-o zi munca a o sută de oameni.

Aici, uriașul Lim devenise un copil blînd și fără putere în fața omului și-a mașinii. Mă uitam la atîția „copaci de fier" culcați la pămînt ca niște imense bețe de chibrituri. Apoi am privit cu respect și admirație spre oamenii ce trebăluiau ca niște harnice albine în această pădure ce mi se păruse de neînvins. Încă o victorie a omului și-a tehnicii asupra naturii! În R.D. Vietnam, în ritm cu dezvoltarea industrială a întregii țări, se modernizează munca și în exploatările forestiere aflate în locuri atît de greu accesibile. Datorită aplicării tehnicii moderne munca omului devine mai ușoară chiar și în imensitatea junglei.

Ghicindu-mi, parcă, gîndurile, un tînăr inginer m-a invitat să merg cu el pe jos prin junglă. Nu știu dacă am mers prea mult; cred că numai cîteva sute de metri. Picioarele mi se înfundau adînc în covorul umed de frunze moarte. Fiecare pas l-am făcut aduși de spate, după ce însoțitorul meu a tăiat cale, prin hățișul de liane, prin zidul de verdeață ce nu te lăsa să-i pătrunzi nici măcar împrejurimile. Meșteri buni în tăiat drum prin junglă sînt cei din minoritatea Muong, care au mereu cu ei cuțite speciale, cu vîrful adus în față, cuțite ce le poartă la briu, în teci de bambus, încă de pe vremea cînd sînt copii.

Pentru un european primul drum prin junglă înseamnă un efort copleșitor. După ce l-ai făcut, cu greu mai poți scoate măcar o vorbă. Dar după ce ți-ai revenit, vrei s-o mai vezi și-a doua oară, și altădată, fiindcă jungla are asemenea frumuseți fermecătoare — ceva din feeria basmelor — care nu pot fi descrise, dar care te atrag ca un uriaș magnet.

V. STANESCU

Casă a populației Muong în apropierea junglei

Vilegiatură și ...falimente

CORESPONDENȚĂ DIN LONDRA

O glumă tradițională spune că atunci cînd englezul se întoarce acasă din străinătate se plînge, întotdeauna, că străinii nu-i pot asigura ceașca de ceai după gustul său și nici felurile de mîncare cu care s-a obișnuit de generații...

Anul acesta, sute și sute de turiști englezi care au riscat, pentru prima oară, să cheltuiască banii cîștigați din greu pentru a-și petrece concediul într-o excursie în străinătate, au fost preocupați de probleme mult mai serioase decît ceștile de ceai de pe continent. Căci, datorită prăbușirii financiare a unor agenții de voiaj și turism, numeroși vilegiaturiști nu numai că și-au ratat concediile, dar și-au pierdut și ultimul ban pe care l-au plătit pentru excursia mult așteptată.

Dacă unii din turiști au ajuns să-și petreacă cîteva zile în stațiuni din Spania, Italia sau sudul Franței, mult mai mulți au fost cei care nici măcar n-au apucat să plece din țară. Ajungînd la locul de plecare din Londra, ei au aflat, pur și simplu, că nu fuseseră reținute locuri pentru avion, că nu era disponibil nici un hotel și, cînd s-au adresat agențiilor de turism respective, au aflat că nu erau disponibile nici... sumele pentru rambursarea banilor achitați de ei!

În același timp au sosit de pe continent știri despre faptul că unii reprezentanți ai agențiilor de voiaj și turism din Anglia au fost amenințați cu închisoarea pentru a nu fi achitat notele de plată ale clienților lor. În două rînduri, oameni indignați au invadat birourile agențiilor, pentru a protesta.

În momentul de față, inspectorii de stat anchetează afacerea excursiilor „Fiesta", organizate în vederea petrecerii concediului în „Spania însorită". S-a afirmat că a „dispărut" o sumă de circa 44 000 lire depusă de amatorii de vilegiatură. Asociația agențiilor de voiaj din Anglia a trebuit să organizeze un soi de „operații de salvare", pentru a readuce în țară, cu avionul, pe vilegiaturiștii din Spania și Italia, rămași fără... acoperire.

Acest lucru a fost cu atît mai neplăcut pentru asociație cu cît agenția în cauză nu era membră a ei. Ceea ce accentuiază ironia situației este faptul că în „interesul libertății comerciale", asociația s-a opus tot timpul ca agențiile de voiaj să fie obligate să se înregistreze oficial. Drept rezultat, au apărut o seamă de mici societăți care au început să prospere fără nici un control, datorită acestor afaceri cu excursiile peste hotare.

Asociația agențiilor de voiaj trebuie să-și fi dat seama că dacă alte mii de vilegiaturiști și-ar pune problema securității banilor plătiți pentru excursii, s-ar putea ca ei să refuze să-și mai organizeze concediile chiar și prin agențiile „respectabile", membre ale asociației.

Falimentul excursiilor „Fiesta" a fost repede urmat de prăbușirea firmei „Travel and Holiday Clubs Ltd", iar ulterior, chiar de o măsură luată de societatea „Air and Shipping Lines" (o societate de transporturi aeriene și maritime) pentru anularea locurilor rezervate de mici societăți care au întîrziat să-și achite notele de plată.

Evident, în toate cazurile cei care au avut de suferit au fost vilegiaturiștii.

Bob LEESON

Septembrie, 1964.

UN SIMȚ NECUNOSCUT?

Nu de mult a avut loc la Los Angeles (S.U.A.), Congresul de experimentări în științele biomedicale. Comunicarea făcută cu acest prilej de cercetătorul american Clarence Wieske a produs, după cum apreciază revista franceză „Science et vie", oarecare senzație.

În 1960, pe cînd lucra la Universitatea din California, Wieske a auzit de cazul unei femei pe care nici un specialist n-a putut-o vindeca de o anumită psihoză. Comportîndu-se întru totul ca o mamă echilibrată și cu bun simț, femeia în cauză auzea însă, de cîte ori intra în apartamentul familiei sale, zgomote ciudate, muzică, sunete, semnale Morse, ca și cum în locuință ar fi fost instalate cel puțin o duzină de receptoare radio, fiecare pe altă lungime de undă. Psihoza nu se producea decît în acest apartament. În afara lui, femeia nu auzea nimic anormal.

După ce s-a informat metodic asupra pacientei și i-a văzut casa, Wieske și-a transportat aparatele de măsură la domiciliul ei și a constatat că, în adevăr, o serie de particularități ale instalației electrice, rețelei de apă, gaz și încălzire provocau cîmpuri electrice imperceptibile pentru el și pentru toată lumea, dar la care instrumentele reacționau.

Fără a mărturisi nimănui, cercetătorul s-a întrebat dacă nu cumva pacienta posedă o sensibilitate la cîmpurile electrice, nemaiîntîlnită la omul normal.

Spre a verifica acest lucru, el a realizat în altă parte un montaj care reproducea aceleași fenomene ca și la locuința pacientei. Putînd declanșa discret dispozitivul, Wieske a poftit-o în camera respectivă și, văzînd-o tresărind, a întrebat-o:

„Ce s-a întîmplat?".

„Cum, i-a răspuns femeia, pretindeți că nu auziți nimic?".

Repetîndu-se experiențele, s-a constatat că, într-adevăr, femeia era sensibilă la vibrațiile cîmpurilor electrice și în special la toate fenomenele provocate de apropierea unui curent alternativ.

Comunicarea lui Wieske ar fi rămas o simplă curiozitate, crezută pe sfert, dacă un alt specialist, psihologul dr. Alan Frey, de la Biroul de cercetări navale, însărcinat cu studiul efectelor cîmpului electric static asupra percepției umane, nu i-ar fi confirmat descoperirea. Dr. Frey a declarat că constatarea lui Wieske este departe de a prezenta un caz excepțional. Potrivit concluziilor sale, este lesne de produs senzații anodine la majoritatea oamenilor, cu ajutorul unor cîmpuri electrice relativ slabe. Este suficient să utilizezi frecvențe convenabile și să le modulezi corect.

Note de drum din R.S.F. Iugoslavia

PE ȚĂRMUL ÎNSORIT AL ADRIATICEI

Frumusețea de basm a Opatijei

Litoralul iugoslav al Mării Adriatice începe de lîngă Triest; după ce a înconjurat peninsula Istria, el coboară pe coasta Dalmației și merge, mereu spre sud, pînă la Ulcini. Vorbind în termeni geografici, locul de pornire se află la nord de paralela 45 și se termină la sud de paralela 42. Trebuie să străbați peste o mie de kilometri printre stîncile munților și pe apele mării, ca să vezi coasta iugoslavă a Adriaticei. De la Koper, lîngă Triest, trecînd apoi prin Pola, Rijeka, Zadar, Sibenik, Split, Dubrovnik, Bar, Ulcini, poți vizita tot șirագul de nestemate al Mării Adriatice, minunatele stațiuni climaterice create de mîna omului și de natură. Dacă lași în stînga marea autostradă „Jadranska" și faci același drum cu vaporul, ai de străbătut uriașa salbă de insule, una mai frumoasă ca alta, ce însoțesc litoralul adriatic pe toată lungimea lui.

Parcurgerea litoralului iugoslav nu-i un lucru simplu, nici chiar atunci cînd însemni cîteva impresii pe hîrtie. Așa stînd lucrurile ne vom opri doar în golful Kwarner.

Putem spune că am intrat în golful Kwarner îndată ce am trecut de farul portului Pola și am pornit-o spre nord. Pe măsură ce înaintăm, apele înspumate ale Mării Adriatice devin tot mai line, iar culorile tot mai vii, predominînd verdele-albăstrui în zeci de nuanțe. Pe aproape toată lungimea golfului, spre țărmul istrian se întinde insula Cres, a cărei suprafață atinge 336 km. p. Ca o continuare a acesteia, spre țărmul dalmațian se află insula Krk, cea mai mare din salba insulelor din apropierea țărmului adriatic, avînd o suprafață de 408 km. p. Cele două insule străjuiesc de mii de ani intrarea în golf și-i feresc apele de furia valurilor mării. Intrate în apele golfului, vasele plutesc în liniște și pot ancora oriunde. De fapt, aici își are explicația faptul că în inima golfului a fost creată, încă de pe vremea romanilor, o așezare omenească ce s-a dezvoltat continuu, devenind în zilele noastre cel mai mare port iugoslav la Marea Adriatică: Rijeka.

Orice turist care vine la Marea Adriatică se oprește în Rijeka, oraș situat exact pe locurile unde se sfîrșește coasta istriană și începe cea dalmațiană, la punctul de întîlnire a drumurilor de uscat ce duc spre toate republicile Iugoslaviei. În inima sa, Rijeka este un oraș cu o animație neîntreruptă zi și noapte. Pe cheiurile portului, în gara maritimă, în cea feroviară aflată în apropiere, în autogara și pe șoselele principale ce trec, toate, prin centrul orașului, mii de marinari și turiști se adaugă permanent celor peste o sută de mii de localnici, creînd o forfotă ca în marile metropole. Spre marginile orașului, viața este mai liniștită. Aici și înfățișarea orașului este alta. În locul blocurilor mari apar vilele și hotelurile mici, elegante, situate pe versantul munților pînă în apropierea mării unde se află amenajate plajele. Port de mare capacitate, centru industrial și comercial puternic, oraș modern (numai în ultimii ani s-au construit aici peste 5 000 de apartamente în blocuri cu 8 și 10 etaje), Rijeka este, în același timp, și stațiune balneară, oferind vizitatorilor cele mai variate posibilități de odihnă și distracție.

În golful Kwarner se află însă și una din cele mai renumite și frumoase stațiuni ale litoralului iugoslav: Opatija. Cîteva date sînt suficiente pentru a ilustra importanța Opatijei: stațiunea este deschisă tot timpul anului; în 1964 s-au împlinit 120 de ani de cînd s-a construit primul hotel turistic; în 1963 au fost aici peste 80 000 de turiști străini și aproape 30 000 de turiști iugoslavi (prin numărul mare de turiști străini ocupă primul loc, întrecînd chiar și Dubrovnikul).

Opatija se află pe versantul răsăritean al munților Ucika, cu înălțimi de peste 1 300 m, care coboară, cu stîncile lor, pînă la apele mării. Acum 120 de ani, în 1844, cînd s-a construit aici Villa Angiolina, în mijlocul unui imens parc natural cu o bogată floră mediteraniană, Opatija era un mic sat de pescari. Azi, orașul te impresionează nu numai prin frumusețea naturii sale, cu stîncile ce-și oglindesc vîrfurile în apele mării, cu vegetația luxuriantă, ci și prin arhitectura sa în care stilul clasic se armonizează cu linia zveltă, modernă a construcțiilor numeroase înălțate aici în ultimii ani.

De pe terasa cazinoului din Opatija (renumit din vechi timpuri și deschis în tot cursul anului), am admirat într-una din seri panorama feerică a părții dinspre mare a orașului și, mai departe, priveliștea nocturnă, încîntătoare a golfului Kwarner. E greu să tălmăcești frumusețea simplă a unui obelisc; la fel de greu este să descrii frumusețea de basm a acestui colț de lume, în care imaginația omului s-a întrecut cu puterea creatoare a naturii, depășind-o.

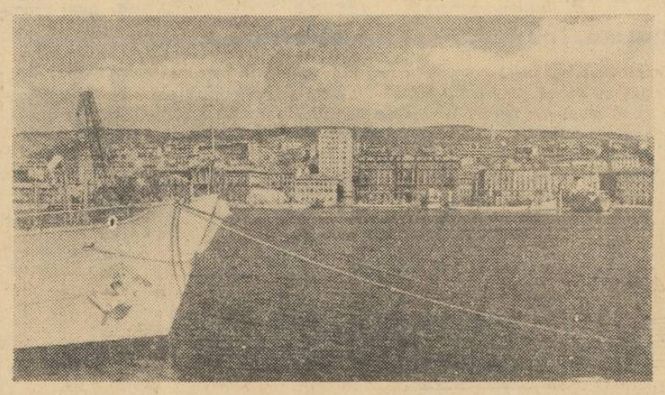

Inima golfului Kwarner: Rijeka

Părăsind coasta istriană, întorcîndu-ne la Rijeka și coborînd spre sud, pe coasta dalmată, primul oraș mare pe care-l întîlnim este Crikvenița, renumit pentru plajele sale nisipoase. Precizarea este necesară deoarece plaje nisipoase întîlnești puține pe litoralul iugoslav. Caracteristici acestui litoral sînt munții stîncoși sau împăduriți care coboară pînă la apele mării, făcînd inaccesibil țărmul, atît pentru vapoare cît și pentru oameni. Printre stînci, afli însă și golfuri în care natura s-a încumetat să facă loc plajelor cu nisip. Munte și mare, aer răcoros cu miros de rășină stîrnit de boarea pădurilor și soarele arzător, toate le ai la un loc în stațiunile de pe litoralul adriatic. Iar cînd acestora li se adaugă și-o fîșie de plajă nisipoasă, cum se întîmplă la Crikvenița, locul respectiv devine repede căutat și populat. Vilele și hotelurile noi, moderne, construite în ultimii ani, i-au sporit faima făcînd-o și mai preferată de turiștii străini și iugoslavi.

De aici, de la Crikvenița, am pornit într-o zi spre insula Krk, la Klimno, o localitate situată pe un podiș unde soarele arde parcă ar fi în pustiurile Saharei. De fapt, insula duce mare lipsă de vegetație. Cît a fost natura de darnică cu țărmul continental, atît de zgîrcită a fost cu insula, lăsînd-o în voia vînturilor și-a arșiței. Portul tradițional al localnicilor, meșteșugul lor în arta ceramicei te îmbie să vizitezi totuși cu interes această insulă.

În schimb, insula Rab, cale de multe mile spre sud de insula Krk, impresionează prin marea ei frumusețe. Localnicii, ca și ghidurile turistice, o numesc „Insula amorului". Vegetația mediteraniană luxuriantă, casele originale, parcurile naturale și cele create de om, totul ce se află pe această insulă pare asemeni unei lumi de basm. Cine vine aici, într-adevăr, se îndrăgostește... de frumusețile insulei.

Pornind mai departe, fie pe uscat, fie pe ape, golful Kwarner ne oferă mereu alte privelești minunate la făurirea cărora au colaborat strîns natura cu omul.

Stan VLAD

CONGRESUL INTERNAȚIONAL DE ȘTIINȚA SOLULUI

Acum patru ani, agențiile de presă au transmis știrea că la Madison — Wisconsin (S.U.A.), Consiliul Asociației internaționale de știința solului a hotărît ca următoarea reuniune internațională să aibă loc în București. Zilele trecute, în sala Palatului R. P. Romîne am asistat la deschiderea celui de al VIII-lea Congres internațional de știința solului. Erau prezenți peste 1 200 de specialiști — chimiști, fizicieni, biologi, agrotehnicieni, hidroamelioratori — de reputație mondială, precum și reprezentanți ai Organizației pentru alimentație și agricultură (F.A.O.), ai UNESCO și ai Agenției internaționale pentru energia atomică. În prezidiu au luat loc conducători ai Asociației internaționale de știința solului, reprezentanți ai F.A.O., UNESCO și comitetului de organizare a congresului. În prezidiul primei ședințe au luat loc Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R.P. Romîne, Alexandru Moghioroș și Alexandru Bîrlădeanu, vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri.

Lozinca „PIINE ȘI PACE", sub care se desfășoară lucrările congresului, vorbește îndeajuns despre ceea ce-și propune să dezbată congresul, despre importanța acestui colocviu internațional la care participă specialiști din cele cinci continente.

— Pămîntul poate rodi mai mult, natura poate fi obligată să fie mai darnică — acesta este firul roșu care străbate fiecare comunicare științifică prezentată în cele șapte comisii specializate, luările de cuvînt la ședințele plenare. Azi, putem afirma fără exagerare că datorită colaborării internaționale în domeniul științei solului, rezultatele obținute într-o țară pot fi generalizate în altă regiune în condiții de climă și sol asemănătoare. Dar ca să se ajungă aici mulți eminenți oameni de știință din diferite țări au

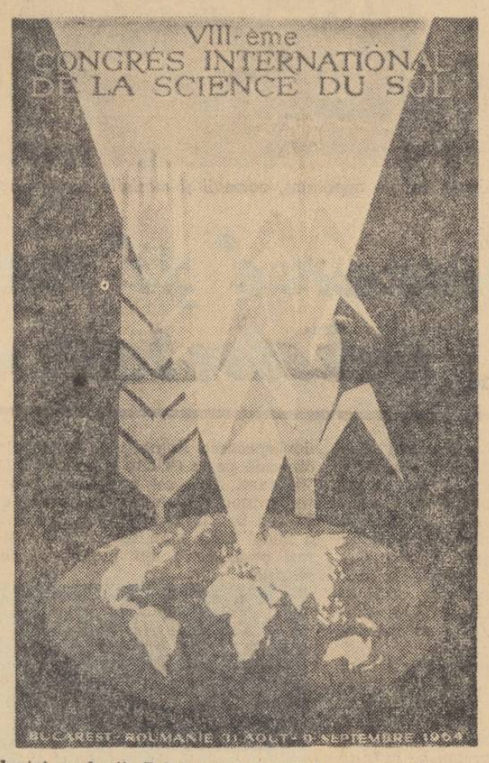

luptat neobosit. Printre ei s-a numărat și profesorul romîn Gheorghe Munteanu-Murgoci. Cu gîndul la **„o operă pentru timpurile viitoare"** — care se profilează în prezent — el s-a străduit pînă în anul 1925, anul morții, să se ajungă ca în întreaga lume pedologii **„să folosească aceleași metode de lucru, criterii unitare de interpretare a rezultatelor, un limbaj comun".**

Unificarea nomenclaturii, clasificații pedologice — limbajul comun de care vorbea profesorul Murgoci — au dus la realizarea în prezent a unei lucrări care va rămîne în analele istoriei științei solului și a civilizației umane: prezentarea aici în București a proiectului de hartă mondială a solurilor F.A.O., UNESCO. La prima vedere s-ar părea că este vorba doar de un simplu început, pentru constituirea unui inventar al resurselor solului de pe globul pămînesc. Dar importanța hărții nu se reduce doar la atît. Am văzut proiectul hărții prezentat participanților de la tribună de principalii coordonatori ai acestei ample lucrări.

Dar parcă aceeași hartă prezentată la expoziția deschisă în sala Palatului R.P. Romîne, alături de hărți pedologice ale Marocului, Tunisiei, Nigeriei, Dahomey-ului, cu însemnarea, în diferite puncte, a lucrărilor care se recomandă pentru sporirea fertilității solului și a capacității lui de producție, au amplificat importanța deosebită a acestei lucrări. Acolo, unde acum cîtva timp nu se putea vorbi cel puțin de existența unor informații cu privire la solurile existente, am notat că se pornesc acțiuni de irigații, de îndiguiri și desecări.

Congresul internațional de știința solului va aduce, fără îndoială, o contribuție deosebită la efortul colectiv pe plan internațional pentru ridicarea economică a regiunilor slab dezvoltate, pentru ridicarea nivelului de trai al populației din aceste regiuni. Totodată întîlnirea pedologilor de la București va da un nou avînt cercetărilor științifice cu caracter teoretic. Nu mai puțin important este faptul că lucrările congresului și vizitele organizate în țara noastră vor da participanților posibilitatea să cunoască rezultatele obținute de specialiști și de oamenii de știință din agricultură, realizările înfăptuite de poporul romîn în toate domeniile de activitate. Țara noastră, bunăoară, își asigură din producția proprie cele necesare traiului populației, industriei prelucrătoare, creîndu-și disponibilități pentru export. **„Statul nostru, care, împreună cu celelalte state iubitoare de pace** — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea inaugurală, rostită la deschiderea lucrărilor celui de al VIII-lea Congres internațional de știința solului — **depune eforturi neslăbite pentru statornicirea unei păci trainice în lume, salută și sprijină contactele dintre oamenii de știință din toate țările, ca factor de întărire a colaborării internaționale, de cunoaștere și apropiere între popoare, de îmbogățire a tezaurului gîndirii umane prin schimbul de valori spirituale".** Întîlnirea oamenilor de știința solului din întreaga lume în capitala țării noastre este încă o expresie vie a acestei politici pe care o promovează statul nostru.

Ing. Th. MARCAROV

FOTOGRAFIA ÎN 20 LECȚII

Copierea prin contact - Lecția a XIX-a

Negativul obținut ca urmare a developării filmului, nu poate fi considerat decît ca un produs intermediar al fotografierii, deoarece examinîndu-l nu ne putem face decît o vagă idee asupra subiectului fotografiat din cauza inversării valorii tonurilor față de realitate. Produsul final al fotografierii care, din punct de vedere al tonurilor, corespunde obiectului fotografiat, este copia pozitivă.

Copia pozitivă se obține pe hîrtie sau pe film. În primul caz se obține fotografia, iar în cel de-al doilea caz, diapozitivul.

Practica laboratorului foto cunoaște două metode de obținere a copiilor pozitive: copierea prin contact, sau copierea directă, (cînd mărimea pozitivului este la fel cu cea a negativului) și copierea prin mărire sau micșorarea fotografică pentru obținerea de copii pozitive mai mari comparativ cu negativul.

Obținerea copiilor de contact cuprinde două operații: 1. expunerea hîrtiei fotosensibile prin negativ, 2. prelucrarea (developarea) hîrtiei fotosensibile.

Hîrtia fotosensibilă, sau hîrtia fotografică, este un material alcătuit dintr-un suport de hîrtie și un strat sensibil care cuprinde particule microscopice de săruri de argint repartizate uniform într-un mediu de gelatină.

La hîrtia românească, „Arfo", sarea fotosensibilă folosită este bromura de argint. Una din proprietățile importante ale hîrtiei fotosensibile, de care depinde reușita copiilor pozitive este gradația sau gradul de contrast (hîrtia „Arfo" are trei grade de contrast: moale, normal, contrast).

Obținerea copiilor prin contact impune executarea următoarelor operații: 1) alegerea hîrtiei, 2) expunerea, 3) prelucrarea hîrtiei expuse.

1) Alegerea hîrtiei

Pentru a obține o bună copie de contact va trebui să apreciem în prealabil diferența de luminozitate între părțile cele mai închise și cele mai deschise (transparente) ale negativului. Un negativ este moale cînd nu există decît o slabă diferență de înnegrire între părțile mai închise și cele transparente; un negativ la care această diferență este mijlocie, este normal; cînd diferența este considerabilă, negativul este dur sau contrast.

Regula de bază pentru alegerea hîrtiei potrivite negativului, constă în faptul că pentru un negativ contrast vom folosi o hîrtie moale și invers. Pentru negativele normale, hîrtia folosită va fi și ea normală.

Negativele corect expuse și developate impun folosirea hîrtiei normale.

2) Expunerea

Alegerea expunerii corecte a hîrtiei fotosensibile se face ținîndu-se seama de următorii factori: 1) densitatea negativului (expunerea crește o dată cu mărirea densității negativului); 2) sensibilitatea hîrtiei (care depinde de gradația hîrtiei, o hîrtie contrast fiind puțin mai sensibilă decît una normală); 3) intensitatea sursei de lumină; 4) distanța de la sursa de lumină la negativ (distanța minimă trebuie să fie egală cu cel puțin diagonala negativului).

Determinarea timpului corect de expunere se face folosind metoda probelor. În acest scop se folosesc fișii de hîrtie fotosensibilă care se expun diferit și apoi se developează. În funcție de proba cea mai reușită se determină timpul corect de expunere.

3. Prelucrarea hîrtiei fotosensibile

Operațiile de prelucrare a hîrtiei fotosensibile sînt aceleași ca și cele folosite la developarea filmelor, adică: developarea, spălarea intermediară, fixarea și spălarea finală.

Developarea se face folosind revelatoare speciale pentru hîrtie. În comerț se găsesc următoarele revelatoare pentru hîrtie: Metatyl-hidrochinon, Blautol, Neutol.

Amatorii își pot prepara singuri revelatorul pentru hîrtie folosind următoarea rețetă (Kodak D 72): apă caldă (50°C) 500 ml; Metol 3 g; sulfit de sodiu anhidru 45 g; hidrochinonă 12 g; carbonat de sodiu anhidru 67,5 g; bromură de potasiu 2 g; apă rece pînă la 1 litru.

Pentru hîrtia „Arfo" se vor folosi 4 părți apă și o parte revelator.

Spălarea intermediară este foarte scurtă, iar cea finală trebuie să dureze circa o oră. Fixarea se face folosind aceeași soluție ca la film și durează circa 15 minute. Se va evita însă folosirea unui fixator care a servit pentru fixarea filmului.

Toate operațiile mai sus amintite, inclusiv developarea, spălarea intermediară și fixarea se fac în camera obscură, la lumină inactinică, adică la o lumină la care hîrtia fotografică nu este sensibilă. Lumina inactinică se obține plasînd un filtru colorat în fața unei lanterne de laborator. Pentru majoritatea hîrtiilor fotosensibile (inclusiv Forte, Vephota, Arfo) se recomandă filtrul galben-verde (filtrul Agfa 113 D care se găsește în comerț).

Operațiile de prelucrare a hîrtiei se fac în tase sau cuvete.

★

Pentru obținerea copiilor de contact, se pot folosi ramele de copiat sau aparatele de copiat tip Copirex.

Iată cum trebuie să lucrăm:

1. Se așează cuvetele una lîngă alta. La stînga cea cu revelator, la mijloc cuveta cu apă pentru spălarea intermediară, iar la dreapta cea cu fixator. 2. Se stinge lumina albă. 3. Se așează negativul pe sticla aparatului de copiat cu emulsia (partea mată) în sus. Peste negativ se așează hîrtia fotosensibilă cu emulsia în jos (emulsiile negativului și hîrtiei se găsesc în contact). 4. Se apasă presorul aparatului de copiat și se execută expunerea necesară. 5. Se introduce hîrtia în revelator și se agită. Agitarea se poate face basculînd ușor cuveta. Lumina inactinică ne permite să supraveghem apariția imaginii și să apreciem momentul în care înnegrirea devine suficientă. Trebuie să ținem seama de faptul că în camera obscură fotografiile apar mai negre decît sînt în realitate. 6. Introducem hîrtia în baia de spălare intermediară și o ținem circa 30 secunde. 7. Mutăm apoi hîrtia în baia de fixare pe care o agităm 5 secunde. Vom balansa apoi cuveta din timp în timp. 8. După fixare urmează spălarea finală care se face de preferință în apă curgătoare și durează circa o oră. 9. După spălare copiile se usucă folosind aparatul de uscat și glasat, sau o sticlă plană.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Săptămîna la televiziune

6 SEPTEMBRIE — **8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar. 10.30 Rețeta gospodinei. 11.00 Emisiunea pentru sate. În jurul orei 12.00 Întîlnirea de baschet dintre reprezentativele R.P. Romîne și Franței din cadrul Campionatului european. Transmisiune de la Budapesta. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Agenda Festivalului Enescu. 19.30 Transmisiune de la Expoziția realizărilor economiei naționale a Republicii Populare Romîne. 20.10 C-așa-i jocu-n Făgăraș. Dansuri și cîntece populare — film documentar. 20.30 Concert cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a eliberării Bulgariei. Transmisiune de la Sofia. 21.00 Pianistul... cu Abott și Costello. Costello este pe cale să facă un pas hotărîtor în viață... să se însoare. Dar viitorul său socru nu-l acceptă decît dacă are cunoștințe muzicale. Nedespărțitul său prieten, Abott, il va scoate din încurcătură. 21.25 Sub clar de lună. Își dau concursul: Irinel Liciu, Gabriel Popescu, Valentina Massini, artiști emeriți, Rodica Istrate, Magdalena Popa, Lăcrimioara Stan, Rodica Simion, Amatto Checiulescu, Sergiu Ștefanski, Ion Tugearu, și un grup de balerini din Ansamblul Teatrului de operă și balet al R.P.R. Coregrafia: Vasile Marcu. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

7 SEPTEMBRIE — **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Prima cunoștință. 19.30 Douăzeci de ani de pictură românească — Film documentar. 19.50 Agenda Festivalului Enescu. 20.10 Cum stăm, tinere? O incursiune în viața sufletească a adolescenților: primele idealuri, primii fiori ai dragostei, prima gelozie. 21.35 Telesport. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

8 SEPTEMBRIE — **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știți să desenați, copii?! Surprizele creionului — povestire de Octav Pancu-Iași. 19.30 Piesa „Ștafeta nevăzută" de Paul Everac. În pauze: Emisiunea de știință: Combinatul chimic Borzești. Imaginile filmului urmăresc drumul sării și al gazului metan, prin instalațiile automatizate, pînă ajung produse finite. Agenda Festivalului Enescu. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

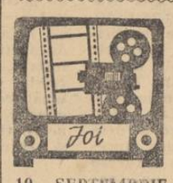

10 SEPTEMBRIE — **În jurul orei 17.00 Întîlnirea de baschet dintre reprezentativele R.P. Romîne și R.S.F. Iugoslavia din cadrul Campionatului european. Transmisiune de la Budapesta. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Aventurile echipajului Val-Vîrtej: În drum spre Atlantida. 19.45 Agenda Festivalului Enescu. 20.00 După bal. Ecranizarea povestirii cu același titlu de Lev Tolstoi. 20.30 Filmul artistic Pisica de mare. 21.50 Poșta televiziunii. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

11 SEPTEMBRIE — **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Emisiunea pentru tineretul școlar: File de album folcloric. Aspecte din activitatea Institutului de folclor. 19.40 Agenda Festivalului Enescu. 20.00 Săptămîna. 21.00 Romînia pe meridianele lumii. Documentarul — realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia" — prezintă o largă gamă de produse ale industriei noastre care se bucură de prestigiu peste hotare. 21.20 Muzică populară... cu o formație condusă de Radu Voinescu. Soliști: Ștefania Rareș, Elisabeta Nestor-Moldoveanu, Mihai Oprea, Dumitru Sopon. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.**

12 SEPTEMBRIE — **19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Sună clopoțelul școlii! Apropiatul început de an școlar va fi întîmpinat de copii cu emoția obișnuită iar în această seară... cu cîntece vesele. 19.35 Agenda Festivalului Enescu. 19.55 În fața hărții. 20.05 Transmisiune de la Expoziția realizărilor economiei naționale a Republicii Populare Romîne. 20.25 Privește înapoi cu mînie. Inspirat după o piesă a scriitorului John Osborne, filmul pune în discuție problema unei generații fără orizont, condamnată la o existență umilitoare din pricina lipsurilor materiale fără sfîrșit. 21.55 Muzică distractivă... cu o formație condusă de Paul Ghenței. Soliști: Mihaela Cotaru, Cornel Rusu, Trio Șirlincan. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Am avut, de mai multe ori în ultimul timp, prilejul de a sublinia elogios operativitatea studioului de televiziune în reflectarea actualității. Cum era de așteptat, în același spirit operativ lucrătorii studioului au fost și sînt prezenți în incinta măreței Expoziții a realizărilor economiei naționale — minunată vitrină a roadelor muncii poporului nostru în anii de construcție a socialismului.

După mai multe secvențe filmate, care au redat marele interes stîrnit în public de deschiderea expoziției și primele impresii ale vizitatorilor, iată că redacția a început o serie de reportaje pe viu din incinta pavilioanelor, cu scopul vădit de a arăta expoziția și celor care nu o pot cerceta la fața locului. Prima transmisie în direct a avut loc zilele trecute.

Desigur că organizarea reportajului în direct, din incinta unei expoziții atît de vaste și, mai ales, atît de populate, presupune mari obstacole și greutăți tehnice. Telespectatorul este gata să înțeleagă și să admită aceste condiții deosebite, care pot împiedica circulația camerelor de luat vederi și a operatorilor, luminarea corespunzătoare a exponatelor și deplina acuratețe a sunetului. Ceea ce telespectatorul va admite mai puțin, convins că se poate și altfel, va fi, fără îndoială, insuficienta pregătire a terenului, contribuția uneori nesatisfăcătoare a telereporterului, slaba calitate a prezentării. La acest prim reportaj în direct din incinta expoziției, locul de manevră al aparatajului televiziunii a fost insuficient studiat și pregătit în prealabil, s-a văzut foarte puțin atunci cînd a fost vorba de planuri mai largi, ca și atunci cînd camera de luat vederi a venit foarte aproape de subiect. În ce privește reportajul vorbit, întrebările și intervențiile reporterului au fost vagi și generale, îndrumînd răspunsurile și discuția către un ton și un limbaj greoi și tehnicist.

De altfel, către acest sector al telereportajului pe viu ni se pare că redacția televiziunii trebuie să-și îndrepte cu precădere atenția; aci este necesar efortul de însușire și perfecționare a stilului telegenic, atît de bine însușit în numeroase alte sectoare ale activității studioului. Folosind numai experiența pozitivă proprie și încă rezultatele bune nu ar întîrzia să fie evidente. Ne referim, desigur, la o serie de transmisii în direct realizate pe seama secției de copii și tineret a redacției — ne referim la comperajul atît de degajat, de natural și de curgător al tînărului Răzvan, pentru a da un singur exemplu asupra posibilităților în materie ale studioului.

★

Programul își recapătă, încetul cu încetul, ritmul și consistența stagiunii pline. Săptămîna trecută, pentru mulți telespectatori duminicile au reînceput să redevină duminici, datorită reluării transmisiilor fotbalistice. Cînd și mult gustatele „Varietăți" își vor relua seria întreruptă pe timpul vacanței, duminicile vor fi duminici pentru toate categoriile de telespectatori. Dintre rubricile care și-au reluat locul pe micul ecran, semnalăm „Maeștrii genului scurt" — de data aceasta Dickens, într-o impecabilă prezentare și cu o bogată și migălos de atentă ilustrare dramatică.

Șt. RADU

TELEVIZIUNEA — MÎINE

În Franța a apărut volumul, cu caracter de jurnal, intitulat *„Adevăratul dosar al televiziunii"*, în care autorul, L. Merlin, director general al postului „Europe I", prezintă o serie de aspecte mai puțin cunoscute ale acestei celei mai noi arte a zilelor noastre. Un capitol interesant este acela care prezintă perspectivele, nu prea îndepărtate, de dezvoltare a tehnicii televiziunii. Notăm cîteva dintre aceste perspective:

● PROGRESELE TEHNICE în materie vor da posibilitate telespectatorului să folosească, cu rezultate foarte bune, *receptoare extraplate, în formă de cadre ușoare*, care vor putea fi atîrnate direct pe zid, unde imaginile vor fi proiectate ca la cinematograf.

● PROPORȚIILE TELEECRANULUI nu se vor mai apropia de patrat, ca acum, ci de ecranul cinemascopic, iar imaginile vor fi foarte bune și fidele, căci se va trece la descompunerea lor în puncte și nu în linii orizontale, ca în prezent.

● TELESPECTATORUL își va putea amenaja pe brațul fotoliului, sub tăblia mesei din sufragerie sau pe măsuța de noapte, butoanele de comandă electronică, astfel că nu va trebui să se deranjeze pentru a regla aparatul sau pentru a trece de la un canal de recepție la altul.

● LA PLIMBARE, telespectatorul zelos își va putea purta cu el aparatul de recepție în miniatură, așa cum își poartă azi radiotranzistorul. *Ecranul microreceptorului, de mărimea unui monoclu*, va fi menținut cu ajutorul unei tije, în fața unuia dintre ochi, în timp ce cu celălalt cetățeanul va urmări mișcarea străzii.

● CERCETĂRILE unui savant, dr. Allen B. du Mont, au dus la concluzia că *televiziunea va fi în curînd accesibilă și orbilor*, care vor primi influxuri electronice direct pe centrul cerebral al vederii.

FOCUL STELAR

(Urmare din pag. 1)

Un exemplu în acest sens îl constituie laboratoarele Universității din Iași, unde, sub conducerea prof. C. MIHUL, se studiază oscilațiile plasmei și fenomenul de rezonanță, produse sub acțiunea cîmpurilor de frecvențe ultraînalte, asupra cărora vom reveni. Cercetări asupra plasmei se fac, de asemenea, în institutele de fizică ale Academiei R.P.R.

Arzătoare cu plasmă

Plasma nu mai este doar un obiect de cercetare științifică, ci și un mijloc care a căpătat diferite utilizări industriale. Una dintre ele o constituie **arzătoarele cu plasmă.** Cercetări întreprinse în ultimii 7—10 ani au arătat că, dacă un flux de gaze este supus acțiunii unui arc electric, el se ionizează și — fiind pus sub influența unor presiuni ridicate (5—10 atmosfere) — poate fi lansat dintr-o incintă denumită arzător, sub forma unui jet lung de 1—3 cm, de flacără avînd temperaturi cuprinse între 10—20 000 grade!

În acest fel se obține un arzător cu plasmă, cu care se pot tăia, suda, încărca cu metal diverse materiale conductoare, semiconductoare sau dielectrice.

În prezent există arzătoare cu plasmă pentru sudură automată și manuală, pentru lipire, tratamente termice locale, topire, tăiere etc.

De regulă arzătoarele cu plasmă sînt relativ ușor de confecționat, ele alimentîndu-se de la transformatorii utilizați în mod obișnuit la aparatele de sudură. Caracteristic arzătoarelor cu plasmă sînt randamentul lor ridicat și ușurința în exploatare.

În ultimul timp aparate construite pe acest principiu au fost folosite pentru operații cu totul noi în ceea ce privește prelucrarea la cald: este vorba de rabotarea superficială a lingourilor de metal și de îndepărtarea defectelor de turnare.

Pe aceeași linie a găsirii de noi utilizări, au fost făcute experiențe, de regulă încununate de succes, pentru metalizarea cu ajutorul arzătorului cu plasmă, precum și pentru lipirea materialelor greu fuzibile și a aliajelor radioactive.

La noi în țară, la Baza de cercetări din Timișoara a Academiei R.P.R. a fost realizat un arzător cu plasmă, care a trecut cu succes probele de laborator.

Plasma fabrică... curent electric!

Să ne imaginăm o conductă imensă, în formă de pîlnie, în care un jet de plasmă cu viteză de cca 1 km/s se destinde și străbate totodată un cîmp magnetic perpendicular pe direcția sa de mișcare. În regiunea acestui cîmp magnetic sînt plasați, în lungul tubului, electrozii plani ai unei surse de curent electric. În acest fel s-a format un... dinam original, care are drept inductor cîmpul magnetic, iar drept colector... electrozii; gazul ionizat (plasma) va juca rolul de indus!

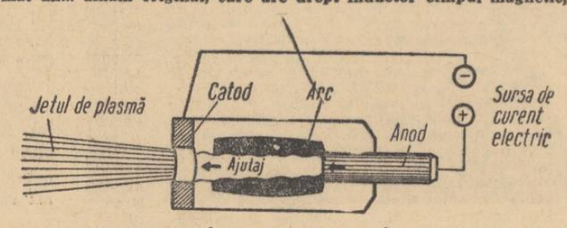

SCHEMA ARZĂTORULUI CU PLASMĂ

Deoarece de studiul legilor de mișcare și comportare a fluidelor conductoare în cîmpuri magnetice se ocupă disciplina științifică numită magnetohidrodinamică, aceste originale instalații au primit denumirea de generatori magnetohidrodinamici.

Avînd în vedere randamentul apreciabil care rezultă din calcule și din experiențele de laborator (70—80%), se prevede un viitor strălucit acestor generatori care vor transforma direct căldura în energie electrică, fără să posede nici o piesă în mișcare.

În unele țări (U.R.S.S., S.U.A.), au fost deja realizați sau sînt în curs de definitivare proiecte de asemenea generatoare avînd puteri de mii și chiar zeci de mii de kW.

Poate într-un viitor nu prea îndepărtat, navele cosmice sau rachetele interplanetare vor fi dotate cu asemenea surse de energie, de tipul generatorului magnetohidrodinamic.

IN SLUJBA PĂMÎNTENILOR

Vă reamintiți ce au declarat primii cosmonauți referitor la flăcările care se vedeau prin geamurile cabinei cosmice, în momentele cînd nava lor se îndrepta spre Pămînt? „Instinctiv m-am uitat la termometrul din cabină: acesta arăta temperatura normală". Ce s-ar fi întîmplat dacă nu s-ar fi luat măsuri de precauție față de acest adevărat „foc ceresc"?...

Dar de unde provine „focul" amintit?

Flăcările văzute de cosmonauți provin de la învelișul de plasmă fierbinte (la zece mii de grade și chiar mai mult), provocată de trecerea navei cosmice cu viteze de zeci de mii de km. pe oră prin aer. Mediul se ionizează și se încălzește puternic sub acțiunea undelor de șoc, care apar în timpul zborului satelitului prin atmosferă, cu viteze enorme.

Pentru a putea studia în condiții de laborator comportarea acelor materiale și elemente constitutive de rachete care vor trebui să înfrunte „focul ceresc", au fost construite aparate experimentale speciale. Unul dintre acestea este tunelul aerodinamic hipersonic de tip plasmatron. În acest aparat se reproduc condițiile de viteză și de temperatură analoge celor din perioada de revenire din cosmos spre Pămînt.

În acest scop trebuie trimis un jet de plasmă fierbinte și cu viteze de peste cinci ori mai mari decît viteza sunetului, împrejurul unei machete de rachetă. Acest lucru se petrece în tunelul plasmatron, care se compune, în principiu, dintr-o incintă specială de obținere a plasmei, un tub profilat în formă de ajutaj convergent-divergent, și un rezervor de vid produs cu ajutorul unui număr de pompe de vid.

Aerul, ionizat sub acțiunea temperaturii unui arc electric, se transformă în plasmă fierbinte (8—10 000 grade); această plasmă este lansată printr-un orificiu practicat în peretele-anod, sub forma unui jet fierbinte, care are o lumină atît de strălucitoare, încît poate fi cu greu privit chiar folosind ochelarii negri ai sudorului.

În ajutajul amintit, folosindu-se și acțiunea unui cîmp magnetic transversal, jetul de plasmă este accelerat la viteze de 5—20 de ori mai mari decît viteza sunetului și temperaturi ridicate, care permit modelarea condițiilor zborului cosmic.

Constructorii de avioane hipersonice și de rachete au căpătat astfel posibilitatea de a reproduce vitezele cosmice în condiții de laborator, putînd să la măsurile necesare de protecție termică pentru aparatele de zbor pe care le vor construi.

Ing. F. CRISTESCU

SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ CU:

Partenerii noștri din turneul olimpic de fotbal

Cinci săptămîni mai sînt pînă la începerea turneului olimpic de fotbal de la Tokio. Firește, pregătirile celor 16 echipe finaliste sînt acum în toi. Se fac ultimele retușuri și se definitivează loturile care vor lua drumul spre „Țara Soarelui Răsare".

O dată cu alcătuirea celor 4 grupe, știm cu cine se vor întîlni fotbaliștii noștri care participă în grupa A : Iran, R.D. Germană (care reprezintă echipa Germaniei) și Mexic.

Să facem cunoștință cu partenerii, iată subiectul pe care-l vom trata în rîndurile ce urmează.

100000 de fotbaliști în Mexic

La 11 octombrie, echipa R.P. Romînă va întîlni în primul meci, reprezentativa Mexicului. Ce știm despre fotbaliștii mexicani ?

Cîteva date în legătură cu fotbalul din această țară ne edifică asupra valorii lor. Din capul locului, trebuie să menționăm că Mexicul nu a lipsit la ultimele patru ediții ale turneului final al campionatului mondial. În plus, în meciurile preliminare din turneul olimpic, Mexicul a obținut victorii clare, calificîndu-se fără emoții pentru Tokio. A învins printre altele pe S.U.A. cu 2—1, Panama cu 5—1 și Surinam cu 6—0. În echipa olimpică a Mexicului au fost incluși fotbaliști care activează în echipele amatoare, precum și jucători din echipele profesioniste fără licențe de profesioniști care, bineînțeles, nu au participat la jocurile din cadrul campionatului mondial.

Fotbalul este în Mexic un sport foarte popular. Federația mexicană de fotbal a fost afiliată la F.I.F.A. în 1929, și astăzi în Mexic activează aproape 100 000 de fotbaliști, dintre care 500 de profesioniști. Campionatele se desfășoară după cum urmează : 25 echipe profesioniste împărțite în 2 grupe (12 și respectiv 13) care își dispută campionatul profesionist. În campionatul amatorilor există 3 categorii : A, B și campionatul regional. În primele două categorii participă cîte 14 echipe, iar în cele 32 grupe regionale cîte 16 echipe.

O echipă cunoscută : echipa R. D. Germane

Al doilea meci al echipei noastre se va desfășura la 13 octombrie în compania formației R.D. Germane care reprezintă Germania la Olimpiadă. În meciurile de selecție cu R.F. Germană, echipa R.D. Germane s-a calificat în urma rezultatelor de 3—0 (la Karl Marx Stadt) cu 1—2 (la Hanovra). Apoi, în preliminariile olimpice R.D. Germană a obținut următoarele rezultate : 1—0 cu Olanda (la Den Haag) și 3—1 (la Rostock), 1—1 cu U.R.S.S. (la Leipzig și Moscova) și 4—1 în meciul decisiv la Varșovia. Prin eliminarea echipei U.R.S.S. echipa R.D. Germane a furnizat una din cele mai mari surprize din preliminarii. Valoarea fotbaliștilor germani ne este cunoscută. Majoritatea dintre ei au evoluat în echipa reprezentativă care a jucat la București. În linii mari, lotul echipei R. D. Germane a fost alcătuit și el cuprinde 19 jucători.

Antrenorul Karoly Soos care pregătește de mai mulți ani formația a declarat că actuala echipă olimpică se confundă de fapt cu prima echipă a țării și că ea va participa în viitoarele jocuri preliminarii ale C.M. Pregătirile sînt acum în toi. Lotul se antrenează în comun o dată pe săptămînă, iar de la 27 septembrie campionatul se va întrerupe pînă după J.O.

Iranul a susținut primul meci internațional în 1950

La 15 octombrie, reprezentativa țării noastre va susține al treilea meci din grupă. Adversar : echipa Iranului, calificată în preliminarii în urma victoriilor obținute cu Irak (4—0 și 0—0) și India (3—0 și 3—1). Deși fotbalul din Iran are o istorie relativ scurtă, în prezent, acestui sport i se acordă o mare importanță fiind inclus drept oră studiu (teoretic și practic) în școlile de toate gradele. „Iran Federation Amateur" cum este denumită federația de specialitate din Iran a luat ființă la 30 ianuarie 1948. Dar și pînă atunci fotbalul era practicat în Iran încă din 1939.

Iranul a susținut primele meciuri internaționale în 1950. Primul joc l-a pierdut cu 1—6 în fața Turciei, dar a cîștigat pe al doilea cu Pakistanul cu 5—1. În prezent, fotbalul în Iran cunoaște o popularitate din ce în ce mai mare. Numai la Teheran sînt 2 700 de fotbaliști legitimați. În campionatul primei categorii participă 12 echipe, și în afară de acesta mai există campionate rezervate juniorilor, echipelor regionale, întîlniri de cupă etc.

Recent, echipa reprezentativă a Iranului a întreprins un turneu în U.R.S.S. pierzînd la limită cele trei întîlniri : 0—1 cu reprezentativa R.S.F.S. Ruse, 0—2 cu S.K.A. Rostov și 0—1 cu S.K. Odesa. Într-un comentariu, ziarul „Sovietski sport" scria : „Fotbaliștii iranieni sînt talentați, dar le lipsește experiența și orientarea tactică și prezența lor la Tokio va constitui un bun prilej de învățăminte. Pentru fotbaliștii iranieni, însuși faptul că s-au calificat în turneul final constituie un mare succes.

Ion OCHSENFELD

Echipa olimpică a R. D. Germane

MOZAIC

● *ȘTIȚI cum a ratat talentatul boxer australian Tony Madigan, calificarea sa pentru Jocurile Olimpice? Fiind foarte nervos înaintea meciului decisiv, el a luat în ajunul galei un somnifer atît de puternic, încît a doua zi medicul reuniunii a fost obligat să-l oprească să boxeze, întrucît era pe jumătate adormit.*

● *ATLETUL englez, Brightwell, campion european la 400 m. care recent a stabilit un nou record cu o performanță de 44"9, s-a însurat cu o tînără atletă, B. Packer. În aceiași reuniune în care soțul ei a stabilit un nou record și B. Packer a realizat un record, tot pe distanța de 400 m, cu timpul de 53"5, una din cele mai bune performanțe mondiale. Cum s-ar spune : cea mai rapidă pereche din lume !*

● *JUCĂTORUL Nestor Combin, care a activat pînă acum la echipa Lyon din Franța, a fost transferat la formația Juventus din Torino. La sosirea lui în orașul italian, el a fost întîmpinat de sute de suporteri, de conducerea clubului și de antrenorul Heriberto Herrera. „Cu Sivori și Del Sol sper să mă înțeleg foarte bine pentru a realiza cît mai multe goluri", a declarat el.*

● *IMPOTRIVA jucătorului de tenis mexican Rafael Osuna, s-a depus la federația internațională o plîngere din partea federației canadiene. Acceptînd să participe la campionatele internaționale ale Canadei, Osuna a primit un bilet de avion pe care l-a folosit pentru a ajunge la... Hamburg, unde avea loc un alt turneu internațional.*

● *JUCĂTORUL de fotbal francez, Piantoni a povestit prietenilor săi, următoarea întîmplare, petrecută cu fiul său. La școală el a fost întrebat : „Ce rezultat dă 3 cu 3". „Meci nul" a fost răspunsul fiului său...*

● *UN MIC record feminin la tenis : Nu de mult, în cursul unei întîlniri de dublu femei disputată la New Jersey, echipa formată din Carole Grebner și Nancy Richez a cîștigat primul set cu scorul de 33—31 !*

OLIMPIADELE IN FILATELIA ROMÎNĂ

Filateliștii își primenesc de zor albumele și clasoarele și pregătesc spațiul necesar în vederea marelui eveniment care, între altele, le va spori simțitor, poate chiar prea simțitor ! — colecțiile. Este vorba de Jocurile Olimpice de la Tokio.

Despre unele emisiuni care au apărut sau urmează să apară cu acest prilej am vorbit pe larg. Prezentăm azi emisiunea de mărci poștale pregătită de poșta din țara noastră.

Arătăm, de la început, că este vorba de una din cele mai bogate emisiuni poștale din acest an. Seria cuprinde nu mai puțin de 16 valori (dintre care 8 dantelate și 8 nedantelate) și o coliță. Aceasta deocamdată ; pentru că filateliștii, ca și sportivii, ca și întreaga populație, speră din tot sufletul că reprezentanții noștri la Tokio vor aduce țării succese de seamă care să determine — cum se obișnuiește — consacrarea lor și pe linie filatelică ; adică altă emisiune sau cel puțin niște supratipăruri...

Seria dantelată a noii emisiuni are o valoare nominală de 5,90 lei și cuprinde următoarele mărci : 20 bani (săritura în înălțime, femei), 30 bani (lupte libere), 35 bani (volei), 40 bani (canotaj), 55 bani (scrimă), 1,20 lei (gimnastică), 1,35 lei (fotbal), 1,55 lei (tir).

Seria nedantelată, cu valoarea nominală de 7,80 lei are aceleași desene și valori, exceptînd ultimele trei mărci care prezintă următoarele schimbări : 1,60 lei, 2 lei, 2,40 lei.

Coliță, cu valoarea de 3,25 lei, cuprinde o marcă poștală reprezentînd un alergător, flacăra și cele cinci inele olimpice. O caracteristică a coliței : nu este gumată.

Toate mărcile cuprind în desenul lor și cele cinci inele olimpice, redate în culorile naturale.

Mărcile, de format rombic, sînt tipărite la ofset, în cîte 6 culori.

Desenele au fost executate de Rusu Iordache și D. Știubei.

Cu prilejul apariției acestei emisiuni, vor fi puse în circulație și 7 plicuri „prima zi" obliterate cu ștampila specială.

Arătam la început că, în vederea Olimpiadei de la Tokio, filateliștii își primenesc albumele. Da, și le revizuiesc pentru o reașezare a emisiunilor olimpice. Căci noua emisiune din țara noastră se adaugă celor cîteva emisiuni apărute în ultimii ani, formînd o suită destul de interesantă.

Prima emisiune de acest fel a apărut la noi în anul 1956 : „Jocurile Olimpice de la Melbourne". Cele 5 valori puse în circulație atunci (20, 55 bani, 1, 1,55, 1,75 lei) s-au remarcat prin desenul lor original, stilizat, executat de Vicențiu Grigorescu.

Foarte originală a fost și seria „Jocurile Olimpice de la Roma" din 1960, desenată de H. Meschendorfer, originală și complexă; seria specială dantelată și seria specială nedantelată, (fiecare din cîte 5 valori și două viniete), seria olimpică (6 valori), colița dantelată și coliță nedantelată, două plicuri prima zi.

Variată prin desene și formate a fost emisiunea din anul 1961 : „Medaliile de aur la olimpiade" care a consemnat succesele deosebite obținute de țara noastră la Melbourne și la Roma. Și această emisiune este destul de impozantă ca număr de valori : 10 valori dantelate, 6 valori nedantelate, o coliță nedantelată, trei plicuri „prima zi".

Amintim, în sfîrșit, de emisiunea „Jocurile Olimpice de la Innsbruck" în execuția lui Ion Dumitrana : 8 valori dantelate, o coliță, 4 plicuri „prima zi".

Ultimele Olimpiade au impus atenției în lumea întreagă nu numai deosebita pregătire a sportivilor noștri, dar și omagiile pe care țara noastră le aduce — și pe cale filatelică — atît olimpiadelor cît și filateliei mondiale.

Rezultate din „Cupa Magazin"

SEMIFINALA EDIȚIEI A III-A

GRUPA B : Szabo Eugen (Timișoara) — Aurel Mitric (Buc.) remiză, Radu Freitag (Suceava) — Emil Altman (Gura Humorului) 0—1:

GRUPA E : V. Ghericoiu (Buc.) — Puiu Răducă (Băilești) 1—0. **Clasamentul final : 1) IOAN ZAHARIA** (Cugir) 7 puncte ; 2) Filip Eckestein (Tim.) 6,5 puncte (Sonnenborn 2) ; 3) Vasile Ghericoiu 6,5 puncte (Sonnenboœn 18,50) ; 4—5) Puiu Răducă și Eugeniu Burlacu (Buc.) 4,5 puncte ; 6—7) C. Tuculeasa (Cuza Vodă) și Paul Vălărescu (Oltenița) 3 puncte ; 8—9) Dano Dorin (Cluj) și Iosif Dorgo (Miercurea Ciuc) 0 puncte.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-A

GRUPA 1 — A. : Dumitru Fințescu (Buc.) cîștigă la Dragoș Ionescu (Brăila) și M. Zamfirescu (Filipești) și pierde la Gabriela Hang (Cluj), obținînd 5 puncte din 9 posibile.

GRUPA 13 — A. : D. Rusu (Petroșani) — T. Munteanu (Vatra Dornei) 1—0, Valeriu Otto (Buc.) — N. Hurmuzache (Dumbrăveni) 1—0, V. Blaga (Buc.) — Otto 0—1, Rusu — Gelu Teodoroiu (Sibiu) 0—1, N. Zaharia pierde partidele prin retragere. Otto conduce cu 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA 15 — A. : T. Harasim (Tim.) — D. Ghiță (Buc.) 0—1, N. Stratulat (Iași) — Ghiță 0—1.

GRUPA 16 — A. : C. Haldan (Havîrna) — Grigore Sabău (Buc.) 1—0.

GRUPA 33 — A. : Alex. Ghederoiu (Buc.) — Călin Tomoșoiu (Buc.) 1—0, Tomoșoiu — M. Perju (Buc.) 1—0, Perju — Ghederoiu 1—0, M. Moldoveanu — Tomoșoiu 0—1.

GRUPA 42 — A. : Dintr-o eroare a arbitrului s-a anunțat ca terminată partida Chiriluș — Dobrescu care, de fapt, mai continuă.

GRUPA 43 — A. : Viorel Ifrim (Buc.) — Sabin Ciașcai (Buc.) 1—0 ; Ciașcai — Münster Reiner (Bocșa) 1—0), Ciașcai — Const. Timică (Buc.) 1—0, N. Andronache (Lăpușata) — Münster 1—0, Andronache — Timică 1—0.

GRUPA 44 — A. : I. Moisa (Buc.) — D. Matei (Botoșani) 1—0, M. Baltă (Buc.) — Matei 1—0.

GRUPA 45 — A. : Horia Pleșa (Iași) este învins de N. Weinberg (Onești), Gh Cazeniuc (Milișăuți) și D. Ripeanu (Tega), D. Romaniuc (Buc.) — Cazeniuc 0—1, Weinberg — Ripeanu 1—0.

GRUPA 46 — A. : A. Angelescu (Buc.) — S. Veteleanu (Pucioasa) 1—0. Au abandonat pierzînd astfel toate partidele Iurciuc, Budurcea și Beju.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii : I. M. Cristescu (Buc), Caius Drăgan (Cluj), Hang Eugen (Cluj) Nitz Iuliu (Gherla), Ovidiu Mocuț (Moldovița), Kugel Sigismund (Brad).

Și acum, lămurirea unei probleme ridicată de participanți. Dacă un jucător se retrage în momentul în care a terminat una sau mai multe partide, rezultatele acestora rămîn valabile ? (Mocuț Ovidiu, Moldovița). Da, rezultatele se consideră valabile.

Sacrificiu de damă

Într-o variantă tăioasă a apărării Alehin, cu rocada pe părți diferite, negrul presează pe flancul damei, albul pe flancul regelui. Printr-un sacrificiu de figură care începe cu 19...Nc6 !, negrul domină centrul, inclusiv diagonala c6-h1. În notele sale la partidă, Dumitru Tepeneag remarcă că albul ar fi putut intra în complicații tactice printr-un sacrificiu de calitate cu 24. T:d5, dar acestea ar fi fost favorabile negrului. Un moment de răscruce după mutarea 26. Tc1 — sacrificiul damei oferă negrului un atac vehement, combinat pe coloana b și diagonalele stăpînite de nebuni, cu care creează o plasă de mat din care regele alb nu mai poate scăpa.

Alb — I. ADAM (Hunedoara).

Negru — DUMITRU TEPENEAG (Buc.)

Jucată în „Cupa Magazin" — sferturile de finală ale ediției a IV-a.

1. e4, Cf6	21. c :d5, C :d5
2. e5, Cd5	22. C :d5, N :d5
3. c4, Cb6	23. Ne2, De8
4. d4, d6	24. Dg4, Dc6+
5. f4, d :e4	25. Rb1, T :f3
6. f :e4, Cc6	26. Tc1
7. Ne3, Nf5	27. T :c6, b :c6
8. Cc3, e6	28. h6, Te4
9. Cf, Ng4	29. Dg2, Tb8
10. Dd2, Ne7	30. g6, Nf6
11. 0-0-0,0-0	31. h :g7, N :g7
12. h3, Nf5	32. Df1, T :b2+
13. g4, Ng6	33. Rc1, h :g6
14. h4, f6	34. Nd3, Tg2
15. e :f6, N :f6	35. N :e4, Nb2+
16. h5, Ne8	36. Rb1, N : e4+
17. g5, Ne7	37. Ra2, Ne5+
18. Dg2, Cb4	38. Rb3, Nd5+
19. a3	39. Rb4, Tg4+ și albul cedează.
19. ...Ncb+	
20. d5, C :d5	

ÎN DRUM SPRE TOKIO

POPASURI la ALBERTVILLE, SALLANCHES și PARIS

Campionatele mondiale de ciclism — care au început joi la Albertville (Franța) au anul acesta o dublă semnificație. În afara tradiționalei dispute pentru cucerirea lauriilor de învingători ai campionatelor lumii, ele vor elibera multor cicliști... pașapoarte pentru întrecerile care se vor desfășura în octombrie, în capitala niponă, sub semnul celor 5 cercuri olimpice. Ne referim, desigur, la faptul că multe federații naționale de ciclism și-au ales campionatele mondiale drept criteriu de selecție pentru alcătuirea formațiilor olimpice.

Desfășurarea campionatelor mondiale, ediția 1964, a fost încredințată federației franceze de specialitate. Forul francez are multă experiență în acest domeniu. În plus, o serioasă garanție o constituie puternica dezvoltare a sportului cu pedale în această țară. Organizatorii au ales pentru probele de șosea două stațiuni aflate la poalele Alpilor : Albertville (pentru proba de contra-cronometru pe echipe care a avut loc la 3 septembrie) și Sallanches (pentru proba pe circuit ce se desfășoară astăzi de-a lungul a 185,600 km.). Situate în apropierea granițelor Franței cu Elveția și Italia și dominate de Mont Blanc cele două stațiuni sînt împrejmuite de șosele în linie dreaptă (excelente pentru proba pe echipe) și de șosele care străbat un profil sinuos și care — din această cauză — oferă condiții foarte bune de disputare a probei individuale. Ambele stațiuni fac parte din salba montană la un loc cu Chamonix-Mont Blanc, Megève, Saint-Gervais ș.a. Ele se află la o altitudine de 600 m.

La aceste campionate țara noastră este reprezentată de un grup de 5 alergători : Gabriel Moiceanu, Ion Cosma, Gh. Bădără, C. Ciocan și Emil Rusu. Joi seară am avut răspunsul în ceea ce privește echipa, iar astă seară urmează să vedem cum s-au comportat băieții noștri în întrecerea individuală, tot atît de importantă pentru selecția olimpică. Aceasta pentru faptul că și federația noastră de specialitate a fixat alergătorilor noștri ca obiectiv intermediar pentru Tokio o comportare superioară la Albertville și Sallanches. Așadar pentru fondiști drumul spre Tokio trece mai întîi pe la poalele Alpilor...

Să vedem acum ce fac pistarzii. Și ei se află în febra pregătirilor pentru campionatele mondiale. Organizate tot de federația franceză de ciclism (sub egida Uniunii Cicliste Internaționale) ele vor avea loc pe velodromul Parc des Princes din Paris. Ideea încercării forței pistarzilor noștri pentru Jocurile Olimpice a pornit de la concursul internațional de pistă de la București cînd echipa de urmărire (4 000 m) formată din C. Dumitrescu, V. Burlacu, V. Voloșin și Silviu Duță a realizat acel excelent 4 : 39,5. Performanța pistarzilor noștri este și în momentul de față foarte bună. O confirmare a acestui lucru este și faptul că la recenta întîlnire dintre echipele olimpice ale Uniunii Sovietice și Franței care a avut loc la Tula, reprezentativa U.R.S.S. a obținut 4 : 40,5, iar cea a Franței 4 : 46,4. Și trebuie ținut cont de faptul că aceste două formații se află printre cele mai îndreptățite la titlul mondial.

Pistarzii noștri s-au pregătit cu atenție de la acest concurs. O neșansă a făcut ca unul dintre pilonii echipei, Victor Voloșin să se îmbolnăvească și să fie practic scos din pregătire. S-a recurs la serviciile cicliștilor Eugen Bărbulescu și Ion Ardeleanu, astfel că echipa va căpăta contur de abia în ajunul campionatelor mondiale care încep la 8 septembrie și se încheie la 13 septembrie. Băieții au evoluat în ultimul timp pe pistele din R.P. Bulgaria și R.S. Cehoslovacă unde — după cum se știe — se află alergători de valoare în arena internațională. Așteptăm deci...

Maestrul sportului Constantin Dumitrescu a optat în acest sezon (după excelenta performanță din „Cursa Păcii) pentru probele de pistă. De altfel el este de mai mulți ani recordman și campion pe velodrom. Știrea trecerii sale temporare de la șosea la pistă a părut multor specialiști nemotivată. Antrenorul Iulian Gociman are în vedere faptul că experimentatul C. Dumitrescu poate aduce o contribuție substanțială formației de urmărire și că nici șansele sale în proba individuală similară nu sînt de neluat în seamă. C. Dumitrescu a coborît recent recordul țării la 4 000 m. individual la 5:06,8. Este adevărat că acest timp nu reprezintă o valoare deosebită în arena internațională, dar C. Dumitrescu are toate șansele să-l îmbunătățească pînă la 8 septembrie cînd va intra în focul mondialelor de la Paris. Și-apoi era evident necesar să ne verificăm și în probele de pistă. S-a dat pistarzilor un țel, o țintă pentru apropierea căreia luptă din toate puterile. Li s-a deschis, deci, drumul spre Tokio. Cu o condiție : aceea ca în „popasul" de la Parc des Princes din Paris să se arate demni de acest lucru...

Hristache NAUM

10 secunde „curate"

● Horacio Esteves al treilea corecordman mondial ● Frontiera celor zece secunde ● Candidați olimpici

Armin Hary

În anul olimpic 1960 doi sprinteri deveneau cei mai iuți oameni din lume, stabilind, la interval de o lună unul de altul, un senzațional timp pe o 100 de metri plat : 10 secunde ! Stimulentul pregătirii pentru Olimpiada de la Roma ajutase desigur atît pe germanul Armin Hary cît și pe canadianul Jerome să bată un record vechi de circa patru ani deținut în coproprietate de nu mai puțin cinci atleți, toți din Statele Unite.

În următorii patru ani nimeni n-a mai realizat performanța amintită. Acum însă, în anul olimpic 1964, în febra repetițiilor pentru Tokio, un nou nume vine să se adauge șiragul de perle al atletismului mondial. Este numele venezuelanului Horacio Esteves, al treilea corecordman cu timpul de zece secunde „curate" pe suta de metri. Anul trecut nici nu figura pe lista mondială a celor mai buni sprinteri, ca astăzi să-și facă loc tocmai în fruntea ei ! Totuși studentul din Caracas nu este chiar un necunoscut. La numai trei ani de la debutul atletic, Esteves era deja competitor olimpic la Roma și răzbătea pînă în semifinalele probei cu timpul de 10"4. Avea pe atunci 18—19 ani. La 23 de ani, în vara aceasta a lui 1964, Horacio, ajuns la o formă perfectă, egalează cu 10"2 recordul Venezuelei. După numai două săptămîni bate la poarta de trecere prin „zidul" celor 10 secunde.

★

10 secunde pe suta de metri înseamnă exact 36 km pe oră ! Constituie oare această viteză uluitoare o barieră de netrecut ? Singurul Bob Hayes zis „Uraganul", a parcurs 100 yarzi (91,44 m) în 9"1 ceea ce ar echivala cu 9"9 pe suta de metri (36,174 km pe oră !). Însă Hayes n-a repetat pe 100 de metri viteza obținută pe distanța anglo-saxonă. Deși este imposibil de stabilit limita performanțelor umane, totuși ar fi puțin probabil ca acest „zid" de 10 secunde să poată fi depășit într-un viitor apropiat, mai ales dacă se va trece la un cronometraj automat. Explicația e simplă : cronometrajul manual avantajează pe alergători cu aproximativ 15 sutimi de secundă. Pare imperceptibil. Dar pe suta de metri diferența e mare. Spre exemplu la Roma, campionul Hary Armin precum și D. Sime au fost cronometrați (manual) cu 10"2 în timp ce cronometrul automat arăta 10"32 și respectiv 10"33 ! Raportînd timpul actualilor recordmani mondiali la cronometrajul automat nu s-ar obține mai mult de 10"1. Și după cît se pare nu este departe timpul cînd cronometrajul automat, care apreciază la o sutime de secundă, va fi singurul autorizat să stabilească performanțele. Sînt desigur unii specialiști care afirmă că, destul de curînd, ar putea fi coborît recordul mondial la 9"70 sau chiar 9"60. Reflexele de plecare din blocuri ale unui asemenea sprinter ar trebui să fie excepționale. Oricum pare mai greu de presupus că un astfel de record ar putea fi obținut la Tokio.

★

Cine vor fi posesorii medaliilor olimpice la Tokio, iată un pronostic greu de făcut. Tensiunea nervoasă, generată de importanța concursului, ieșiri din formă, accidentări sau indisponibilități, sînt tot atîtea elemente dificil de reunit spre a forma o părere certă. Mulți cred că dacă Bob Hayes va reintra în formă, după întinderile musculare suferite, va fi candidatul nr. 1. Chiar dacă Hayes va fi disponibil, atît el cît și celălalt nord-american, Jackson, vor avea însă de înfruntat asaltul teribil al sprinterilor latino-americani. Sigur este vorba mai întîi de proaspătul corecordman Esteves, apoi de constantul și tenacele cubanez Figuerola ca și de compatriotul lui Esteves, Archimedes Herrera creditat în acest sezon cu 10"1 și 10"2. Și celălalt corecordman mondial, canadianul Jerome, a alergat recent 10"1, însă el nu pare a avea rezistența necesară marilor întreceri. Dar outsiderii ?

Cunoscuți sau mai puțin cunoscuți există toate probabilitățile că vor face zile negre principalilor favoriți. Un exemplu este tînărul alergător din Trinidad, Roberts (10"1). Se pot de asemenea amesteca la împărțirea primelor șase locuri și unii europeni precum și gazdele japoneze Apare ca o certitudine că lui Hayes-Uraganul nu-i va fi mai ușor decît i-a fost americanului Sime la Roma ! Mai ales că uraganele sînt o „specialitate" a Mării Caraibilor.

V. MIRON

Bob Hayes

— Vecine, poți să-mi dai niște pantaloni, să mergem împreună la meci ?... **Desen de Al. ADRIAN**

LA PORȚILE TOAMNEI

de DAN DEȘLIU

Campionatul primei categorii a debutat duminică într-o etapă calmă, specifică începutului de sezon. Rezultatele, mai mult sau mai puțin scontate, nu incită la comentarii speciale. O remarcă, în treacăt, asupra scorului de la Baia Mare, de foarte bun augur pentru localnici.

Ceea ce trebuie subliniat însă cu acest prilej, în afara inerentei note festive, este importanța majoră a competiției, caracterul ei determinant pentru nivelul soccerului romînesc. Modul în care se desfășoară întrecerea celor mai bune echipe influențează nemijlocit forma jucătorilor de bază ai diverselor selecționate și, implicit, evoluția fotbaliștilor noștri în principalele concursuri inter-țări și inter-cluburi. În ultimii ani campionatul a fost întrerupt în repetate rînduri, din dorința de a se oferi condiții optime celor chemați să ne reprezinte în confruntările de prestigiu. Departe de a întruni sufragii unanime, procedeul în chestiune a avut și continuă să aibă adepții și criticii săi. Cum punctul de vedere al celor dintîi primează, situația trebuie acceptată ca atare. Este de altminteri evident că turneul celor cinci cercuri polarizează în mod necesar întreaga atenție și orice măsură menită să asigure o comportare demnă a culorilor noastre în arena olimpică se justifică de la sine. Această realitate nu poate însă anula existența unor alte probleme, la fel de concrete și nu mai puțin importante din punct de vedere principial.

Dat fiind că „furnizorii" naționalei sînt propriu-zis trei la număr, nu ni se pare inacceptabilă ideea ca întrecerea să continuie cu etape reduse, urmînd ca meciurile aminate să se dispute la date ce se vor stabili ulterior. Ni se va obiecta, bineînțeles, că o atare măsură ar duce la suprasolicitarea celor trei echipe amintite ; vom replica firește, că tocmai acestea sînt echipele cu cele mai numeroase și mai puternice loturi și că, la drept vorbind, ele ar putea juca foarte bine cîteva etape fără un anumit număr de titulari.

Mărturisim că ni s-a făcut dor de un campionat ca lumea, fără pauze și poticneli, menit să mențină treaz interesul marelui public și să asigure dezvoltarea firească a fotbalului nostru.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI
tel. 17 60 10 interior 14 00

— Jachetele de față sînt făcute în punct elastic (fig. A), care se lucrează astfel: rîndul unu — un ochi pe față, un ochi se ridică ca un jeteu în față și așa mai departe; rîndul doi — ochiul ridicat cu jeteu se lucrează împreună pe față și cel lucrat drept se ridică cu un jeteu în față și așa mai departe.

— Pentru un jerseu care imită opturile se lucrează cu acul cu un fir de lînă prinzîndu-se cîte 3 rînduri și strîngîndu-se între ele dînd cu acul de două ori, așa ca să rămînă între ochiurile strînse cîte unul sau două rînduri libere (fig. B). În felul acesta se fac modelele din pagina noastră.

Specifice acestor jachete bărbătești sînt „opturile" lucrate la fiecare jachetă în locuri diferite — mîneci, margini — sau, cum este la cea din dreapta, pe toată jacheta.

Iată și explicația lucrului: Tiparul — I, față, 2. spate, 3 mîneca.

Mai multe cititoare, printre ale căror rînduri am citit că sînt mai „plinuțe", ne cer diverse modele pentru toamnă. Le satisfacem dorința dînd alăturat cîteva modele de taioare și de rochițe din stofă mai groasă. Cu toate că din desene se înțelege tot, precizăm anumite lucruri care nu trebuie uitate în cazul nostru: linia mai mult dreaptă, talia foarte discret marcată și prelungă (de asemenea pensele) iar nasturii și tighelele fine, mici. În privința materialului dacă nu este uni, atunci desenul modelului trebuie totdeauna să fie mărunt, discret.

Desene de Tanți PFENNINGS

Intreținerea hainei de ploaie

Vara aceasta fiind mai ploioasă, haina de ploaie este mai mult solicitată.

Pentru a avea mantaua de ploaie curată, se spală, ceea ce face ca impregnarea ei să dispară. Iată cum se prepară soluția de impregnare: În 5 litri de apă călduță se dizolvă 10 pastile de Burov (de la farmacie). După dizolvare, se strecoară soluția printr-un tifon.

Se înmoaie apoi haina de ploaie (balonseide) în apă caldă și se lasă să se scurgă apa din ea fără a se stoarce. Se înmoaie apoi haina în soluția cu apă Burov și se lasă să se usuce. Impregnarea cu apă de Burov se pretează bine la balonseide de culoare deschisă. Pentru alte țesături de culoare închisă, se folosește de preferință Impregnol, din comerț.

Prepararea pastei de lipit

De multe ori este necesar de a avea la îndemînă pastă de lipit. Iată cîteva rețete:

Pastă de lipit din făină. **Se face o cocă moale, fără cocoloașe, se supune la fierbere mestecînd mereu, se mai adaugă puțină apă.**

Pastă din dextrină. **Se dizolvă 200—800 g. dextrină la litrul de apă, pentru a obține consistența dorită, se adaugă 5 g de sulfat de aluminiu, dizolvat întîi în 20 g apă.**

Clei pentru tîmplărie. **Se înmoaie din ajun clei în apă rece. Înainte de întrebuințare se fierbe în baie de apă, și se folosește cald. Părțile de lipit se presează una peste alta menținîndu-le pînă la uscare.**

Pastă de lipit cu silicat. **Se dizolvă silicat de sodiu din comerț, în apă: lipește bine hîrtia și cartonul.**

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Borș de perișoare; varză dulce, acrită cu roșii, cu carne; piersici.
— Salată orientală cu sos de maioneză; vinete cu brînză; găluști cu prune.
— Supă de carne cu tăiței; rasol cu garnitură de legume; struguri.
— Ochiuri cu mămăliguță; ghiveci de post; pepene verde.
— Salată de vinete cu ardei copți; anghemaht de pui; prune.
— Brînză cu roșii; fasole sote cu crochete de griș; tartă cu fructe.
— Vinete orientale; boboc de rață la cuptor cu mămăliguță; doboș tort.

DIFERITE PREPARATE DIN VINETE

— VINETE ORIENTALE —

Cantități pentru 6 persoane: 3 vinete potrivite, 2 căpățîni de usturoi, sare, piper, 2 legături de verdeață, 500 g. roșii și 1 dl. untdelemn. Tăiem vinetele în cuburi, le așezăm apoi în tavă. Peste ele punem roșiile tăiate felii și curățite de coajă, usturoiul și verdeața tocată mărunt, sare, piper. Deasupra vărsăm untdelemnul. Se bagă la cuptor unde se lasă pînă se rumenește.

VINETE CU CARNE

Cantități pentru 6 persoane: 6 vinete mici, 100 g. grăsime, 100 g. carne, o ceapă, pătrunjel, 150 g. orez, sare, piper, 30 g. sos de roșii, 2 dl. smîntînă, o lingură pesmet.

Se curăță vinetele, se taie în două, iar apoi se prăjesc în grăsime (nu prea mult). După ce s-au răcit puțin le scobim de miez, pe care-l amestecăm bine cu carnea tocată și prăjită și ea cu ceapa. La sfîrșit punem și orezul — deja înflorit — sare, piper, bulionul de roșii. Cu acest amestec se umple vinetele, se așează una lîngă alta, se acoperă cu sos de smîntînă și cîteva roșii, puțin pesmet. Se bagă la cuptor.

VINETE CU BRÎNZĂ

Cantități pentru 6 persoane: 6 vinete mijlocii, 200 g. cașcaval, 100 g. grăsime. Se coc vinetele ca pentru salată, se toacă, se dă sare. Separat ungem o formă cu grăsime. Pe fundul ei așezăm felii subțiri de cașcaval peste care se pune jumătate din vinetele tocate, apoi din nou cașcaval — de data aceasta ras — și iar vinete. Ultimul rînd este format din brînză rasă amestecată cu pesmet. Se stropește cu grăsime, se dă la cuptor.

E bine să știți

Pentru a proteja coafura nu îmbrăcați o rochie sau o fustă peste cap decît după ce ați prins părul într-un fileu sau o basma care acoperă și fața. În acest fel evitați ca rujul de buze să murdărească gulerul rochiei.

Pentru a nu avea mîini aspre folosiți glicerină cu apă în părți egale, după ce ați terminat spălatul vaselor.

Coaja rămasă de la o lămîie stoarsă se freacă bine în palme și pe mîini. În acest fel se duc urmele lăsate de la curățatul cartofilor sau a fructelor pentru dulceață.

Haina de toată ziua a soțului sau a băiatului, haina de uniformă, se calcă o dată pe săptămînă. Pentru aceasta se procedează astfel:

Se perie bine haina, se calcă mînecile cu cîrpa udă. Apoi, tot cu cîrpa udă aplicată deasupra, se calcă partea din față și din spate. Se îndreaptă reverul și se calcă gulerul și reverul, pe partea din spate, tot cu cîrpa udă.

Haina se păstrează pe un umeraș de mărime potrivită, așa fel ca umerii să nu se deformeze.

ACCESORII

Pentru timpul umed, ploios și rece sînt foarte indicate accesoriile pe care vi le dăm în desenul de mai jos.

Regimul de viață al bolnavului de rinichi

Activitatea rinichilor face parte integrantă din funcțiile organismului fără de care viața nu ar fi posibilă.

Îmbolnăvirile aparatului urinar, și îndeosebi infecțiile lui, impun anumite condiții de viață și de muncă.

Glomerulonefrita acută și cronică sînt în general rezultatul infecțiilor amigdaliene, dentare, gripă, malarie, pneumonie, scarlatină, erizipel și unele boli ale pielii; fapt care justifică tratarea corectă în primul rînd a bolilor cauză (scoaterea amigdalelor, tratarea infecțiilor dentare, repaus la pat în scarlatină, pneumonie, gripă etc.

Glomerulonefrita acută instalată trebuie tratată cu răbdare pentru evitarea formei cronice care lent și progresiv duce la insuficiența renală cronică.

Deci odihnă de cel puțin 10 ore, repaos la pat, evitarea frigului, a umezelii, controlul periodic, repetarea analizelor. Alimentația dietetică, rațională, reducerea sării din alimentație pînă la aproximativ 5 gr. pe zi, uneori suprimată complet, reducerea albuminelor (carne, albuș de ou, brînză, fasole, mazăre), pentru evitarea edemelor și creșterea ureei sanguine. Grăsimile, făinoasele, zaharoasele, sînt permise.

Lichidele sînt permise pînă la un litru în 24 de ore, atunci cînd cantitatea de urină eliminată de rinichi este normală și cantitatea de sare este respectată.

Pielitele, pielonefritele, cistitele, sînt infecții cu microbi nespecifici (colibacilli, stafilococi, proteus, streptococi etc.) ale bazinetului, ureterului, vezicei urinare și pot avea drept cauză infecții din sfera genitală sau infecții intestinale. Colitele, diareea sau constipația pot fi punctul de plecare al acestor infecții renale care trebuie tratate cu prudență și răbdare; durerile lombare, febra, cistita, piuria (urina tulbure), hematuria (urină cu sînge) trebuie să fie considerate de bolnav ca o complicație. Netratarea lor poate duce de asemenea la insuficiență renală. Spitalizarea, repaosul la pat pînă febra cedează, regimul dietetic protejînd rinichiul de supraîncărcare, evitarea băuturilor alcoolice și a conservelor. Ceaiurile diuretice (coji de cireși, mătase de porumb, măceș etc.) sînt indicate zilnic ridicînd totalul de lichide ingerate în 24 de ore pînă la 2 litri, favorizînd astfel o diureză (cantitatea de urină) mare, pentru eliminarea substanțelor toxice, a celulelor distruse de la nivelul căilor urinare, a microbilor distruși.

Una din cele mai frecvente îmbolnăviri a rinichilor este litiaza renală. Formare de calculi (pietre) pe căile urinare este un rezultat al alimentației deficitare, a infecțiilor urinare, a stazei (greutate în eliminarea urinei). Compoziția lor chimică (urați, oxalați, fosfați, etc) determină regimul alimentar. Blocarea rinichiului de către calcul poate duce la anurie (lipsă de urină), la insuficiență renală cronică, la alterarea rinichiului (hidronefroză, pionefroză-pungă cu puroi). Se impune tratamentul medical al infecțiilor renale, administrarea de ceaiuri diuretice pînă la 2-3 litri în 24 de ore, acolo unde rinichiul nu suferă (diureza) după indicația medicului; vitaminizare și în special vitamina A care vindecă leziunile produse de infecție; alimentație corespunzătoare. În litiaza de urați se va evita carnea în special de animale tinere: miel, vițel, pui, mărunțaie, ouă, ciorbe, supe de carne, fasole, mazăre și linte uscată care măresc cantitatea de acid uric (urați) eliminați prin urină. Menținerea unui P. H. urinar (reacția urinei) alcalin prin legume și fructe.

Litiaza oxalică: trebuie evitate făinoasele, verdețuri-le, cacao, ciocolată, măcrișul, rubarba, spanacul, care cresc eliminările de acid oxalic (oxalați) în urină. Prin folosirea făinoaselor în cantități reduse se înlătură fermentația intestinală care favorizează formarea de calculi.

P. H.-ul urinei trebuie menținut ușor acid.

Litiaza fosfatică: evitarea produselor lactate (lapte, brînză), gălbenuș de ou, bogate în calciu. Menținerea P. H. urinar puternic acid, prin alimente bogate în carne, grăsimi și făinoase.

Cura balneară în bolile de rinichi constituie o completare a tratamentului medical sau chirurgical, a regimului dietetic, rezerve fiind pentru anumite stadii ale bolii, ale complicațiilor.

În acest scop se utilizează următoarele ape minerale: ape oligometalice, carbogazoase, clorurate, sulfuroase slabe, alcalinoteroase.

Înainte de a face un tratament hidromineral trebuie să ne asigurăm că funcția rinichiului este păstrată, că eliminările de uree și cloruri sînt păstrate, că aparatul cardio-vascular suportă cura.

Importante stațiuni cu indicații hidrominerale: Călimănești, Olănești, Buziaș (în asociere cu boli cardio-vasculare), Slănic Moldova (în asociere cu boli ale căilor respiratorii), Zizin, Borsec (în asociere cu boli ale tubului digestiv).

Respectînd indicațiile medicale, regimul dietetic, perioada de repaos, indicațiile de cură hidrominerală, bolile de rinichi pot fi vindecate și funcția rinichilor restabilită.

Dr. C. DRAGOMIR

Actualități medicale

TEORIA VIROTICĂ A UNOR BOLI ȘI ACCIDENTE. **Cercetătorii de la Institutul de inframicrobiologie din București au fost primii în lume care în urmă cu trei ani au făcut lumină deplină în teoria virotică a bolii ulceroase și a unora din accidentele aparatului cardio-vascular (infarct miocardic, ictus apoplectic etc.), demonstrînd că multe asemenea cazuri de boală și accidente pot fi determinate de localizarea în organism a unor virusuri.**

DUREREA ȘI FRĂMÎNTĂRILE — CAUZE DE ÎMBĂTRÎNIRE. **După studii recente, se precizează că printre celelalte cauze care îmbătrînesc pe om, durerea și frămîntările mari poartă răspunderea a 40 la sută din uzura organismului.**

DOZAREA MEDICAMENTELOR LA BĂTRÎNI. **Doctorul Frolkis de la Institutul de geriatrie din Moscova a demonstrat că sensibilitatea oamenilor în vîrstă la substanțele chimice iritante crește progresiv cu etatea, în timp ce sensibilitatea la influențele nervoase scade. Aceasta demonstrează o dată în plus că administrarea medicamentelor la bătrîni necesită o farmacologie specifică vîrstei înaintate.**

Dr. I. LEGIC

MEDICUL vă sfătuiește

Imbătrînirea precoce și profilaxia ei

Cînd bătrînețea sau mai bine zis aspecte ale îmbătrînirii se instalează mai devreme, în jur de 40-60 ani, vorbim de îmbătrînire precoce.

În aceste cazuri se produce o discordanță constind din aprecierea vîrstei aparente mai înaintată ca vîrsta reală a individului.

Datorită accelerării ritmului de îmbătrînire, semnele bătrîneții se instalează intempestiv și uneori foarte timpuriu. Nu toate organele îmbătrînesc în același timp, dar e suficient ca ea să apară la una din ele ca să antreneze pe celelalte.

În momentul de față nu avem un test global care să aprecieze exact gradul îmbătrînirii și astfel aprecierea noastră se referă mai ales la „aspecte ale îmbătrînirii timpurii" care de obicei sînt: expresia feței, ținuta, mersul individului. La acestea contribuie un complex de factori printre care pe primul plan sînt modificările pielii (ce apar anticipat, de intensitate crescută): uscăciunea ei, ridurile, petele senile, albirea părului, calvitia, modificări în tonicitatea și nutriția pielii, adîncirea șanțurilor feței. Alte modificări importante le întîlnim la nivelul sistemului nervos: astenie, insomnii, scăderea memoriei și a capacității de muncă, anxietate, emotivitate crescută. Observăm dereglări ale aparatului endocrin, instalarea precoce a menopauzei însoțită de tulburări intense. Uneori modificări degenerative osteo-articulare (spondiloze, artroze). De asemenea apariția timpurie a insuficienței coronariene, hipertensiunii arteriale și apoi chiar a arteriosclerozei.

Îmbătrînirea precoce poate fi determinată de factori ereditari, boli sau factori de mediu. Analizînd condițiile social-economice, geografice, de igienă, alimentație și de muncă, o întîlnim mai des la cei cu profesii intelectuale, cu muncă în asalt, cu traume psihice în trecut, la cei ce uzează mult de tutun și alcool, alimentîndu-se insuficient și carențat. Boli cronice, intoxicații, stări de hipofuncție a organelor, traume psihice, chiar însumare a unor modificări de mică importanță aparentă, pot determina apariția acestui proces.

Rolul cel mai mare în dezvoltarea îmbătrînirii timpurii îl joacă sistemul nervos central care apoi antrenează celelalte organe și sisteme.

Stabilirea unui diagnostic timpuriu, cunoașterea condițiilor de producere creează posibilități favorabile unei profilaxii.

Va trebui să îndepărtăm condițiile nefavorabile de mediu, munca excesivă și în asalt, traumele psihice și nevrozele.

De asemenea, se impune combaterea abuzului de toxice — alcool, tutun —, introducerea unei alimentații raționale bogate în vitamine, fără excese sau din contra carențată.

În țara noastră se face profilaxie tuturor bolilor cu rol major în apariția îmbătrînirii timpurii: ateroscleroza, boala hipertonică, boli gastro-intestinale, diabet și în general a numeroase boli cronice. În același timp se face psiho-profilaxia nevrozelor, eliminînd pe cît e posibil factorii declanșatori ai acestora.

Astfel, pentru împiedicarea apariției îmbătrînirii precoce se impune cu toată seriozitatea problema felului de viață, intensitatea activității omului adult, în perioada de activitate maximă și necesitatea introducerii corectivelor în regimul anilor ulteriori.

Dr. A. TIMAND

Colțul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

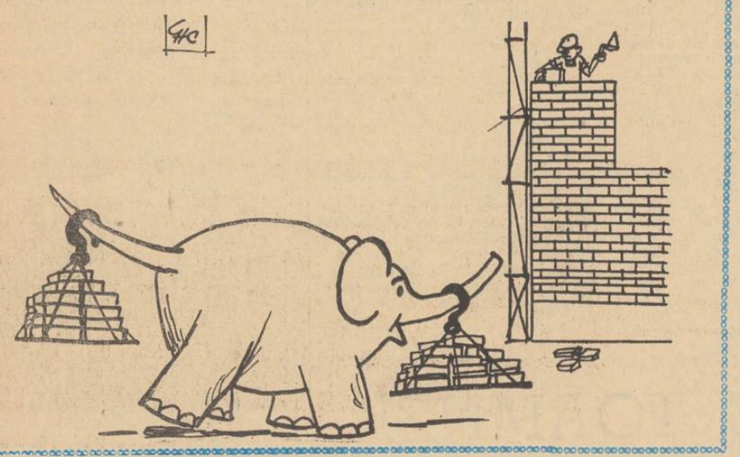

De vorbă cu moș Arici

— Moș Arici, Pogonici,
Ghemotoc de ace mici,
O să vină iarna rea
Cu nămeții ei de nea
Și tu nu ai pantaloni,
Nici flanelă, nici șoșoni
Să te-mbraci;
Moșule, ce-ai să te faci,
Poți să-mi spui?
— Ehei, dragul moșului,

Vină iarna cît de grea
Că eu nu mă tem de ea.
N-am nevoie de șoșoni,
De palton, de pantaloni,
De căciulă ori flanele
Că mi-am adunat sub piele
O mulțime
De grăsime
Ca să am pe iarnă hrană

Și-am să dorm cu nasu-n blană
În culcușul de frunziș
Pitulat într-un desiș
Și-oi dormi și-oi tot dormi
Pînă ce-ntr-o bună zi
Primăvara va veni
Și atunci mă voi trezi.

Florin IORDĂCHESCU

Gazdă bună

Cu ferestre largi de soare,
Străjuită d-un castan
E la fel de primitoare
Grădinița an de an.

Ca pe placul lor să fie,
De cu vară se grăbea,
Să-și brăzdeze d'alba ie
Cu zorea lîngă zorea...

Cu tolbițe colorate,
Cu păpuși și jucării
De pe străzi întortochiate
Vin tot pîlcuri de copii.

Soneria la intrare
Zbîrnîie neîncetat,
Că, firește, fiecare
Vrea s-o-ncerce, — apăsat.

Un băiat, mai mare dragul
Să privești, călcînd cu spor,
Se codea să treacă pragul
Nevăzînd televizor.

„Neatentule"-l înfruntă
O fetiță pe furiș,
Scuturînd frumoasa-i fundă,
„Te-ai uitat pe-acoperiș?"

Vasile DIMA

La Mamaia

Părinți și copii

de ION ISTRATI

Cine anume a fost cu ideea ca să plecăm cu Răducu în concediu pe litoral, la Mamaia, nu știu. Știu că ne-am decis totuși așa, deodată, să-l luăm, pe nepusă masă, cu noi, căci nu aveam cu cine să îl lăsăm acasă. Și asta fiindcă soacrămea tocmai acum și-a găsit, în plină vară, să se ducă la niște rude, la țară, în loc să stea și să aibă grijă de copil. Vrînd-nevrînd, așadar, am plecat cu Răducu.

În ciuda pronosticurilor cam malițioase ale unor vecini, în nava aeriană cu care am călătorit, Răducu a avut o comportare admirabilă. Tot drumul pînă la Bacău a lătrat într-una, ham-ham !, iar de-aici și pînă la aterizare a cîntat năstrușnic dintr-un nai de material plastic, iritînd, desigur, niște pasageri mofturoși, care, pesemne, n-au avut în viața lor copii, dar, de fapt, atrăgînd luarea-aminte a tuturor celorlalți călători prin perseverența cu care Răducu nostru exersa la respectivul instrument muzical. Adevărat e, la Constanța, ne-a rezervat o mică surpriză, fiindcă, în timp ce toată lumea a coborît, Răducu se întinse pe preșul dintre fotoliile dinăuntru și nu voi să se dea jos cu nici un chip, pesemne în sinea lui, găsind interiorul avionului foarte agreabil ! L-am rugat totuși să coboare, am insistat, cu destul tact, au stăruit, rînd pe rînd, și aviatorii, el însă, nimic ! Cînd a fost totuși nevoie să apelăm la nițică forță, și să-l înșfăcăm de jos, o dată numai ce a început să țipe ca din gură de șarpe :

— Nu vreau, nu vreau !

A răcnit astfel preț ca la cinci minute, învinețindu-se la față și bulbucîndu-i-se ochișorii pînă ce, de emoție sau poate de spaimă, a leșinat, fiind nevoie să-l ducem imediat, în nesimțire, la punctul sanitar de pe aerodrom unde i s-a dat valeriană pe la nas, și unde, în fine, și-a revenit.

De bună seamă, ne-am cam ofuscat la auzul unor cuvinte nepotrivite rostite de cei din jur la adresa unui copilaș încă neștiutor la cei trei anișori ai lui cînd nu i se poate pretinde un control rațional al acțiunilor întreprinse. Cu toate acestea, am plătit pagubele cauzate și, luînd autobuzul, ne-am îndreptat după aceea spre Mamaia. În tot acest timp, pînă am ajuns în paradisul pămîntesc pe care, neîndoios, îl reprezintă litoralul, Răducu a adormit și a dormit așa bușteau. Șapte ore cît a stat pe patul din camera de la „Liliacul" — hotelul ultra-modern unde am fost găzduiți, — răstimp în care ne-am instalat cu bagajele și am luat și masa, ba chiar avînd cînd ațipi nițel, totul a decurs perfect. Cînd s-a deșteptat Răducu însă, a prins a studia odaia cu amănunțime, cercetînd fiecare lucrușor în parte, cu toată cuvenita atenție. Aceste investigații ale lui, — potrivit chitanței ce ne-a fost înfățișată a doua zi de administrație, — s-au soldat cu spargerea abajurului și becului de la noptieră, cu zmulgerea din rădăcini a unei prize electrice, cu facerea țăndări a patru pahare și a sticlelor de la patru tablouri, cu stricarea butoanelor de la robinetul din baie și cu crăparea unei oglinzi, toate cifrîndu-se la peste 400 lei.

La cină, Răducu a insistat să servească friptura nu stînd cu noi la masă, ci așezîndu-se jos, pe mozaic, spre hazul a destui comeseni. După aceea, a dansat timp de două ore, în acordurile orchestrei din restaurant, vădind deosebite înclinații pentru balet și pentru gimnastica artistică, după care și-a manifestat dorința să se plimbe pe plaja nocturnă și să intre în șase cofetării spre a încerca gustul prăjiturilor și al înghețatei. Întorși acasă abia pe la miezul nopții, ne-a ținut pînă pe la 4 și jumătate trezi, obligîndu-ne să îi spunem, cînd eu, cînd soția, cîte și mai cîte povești, grație cărora să poată adormi mai lesne. L-a furat somnul pe la vreo cinci, și cum știam că atunci cînd se culcă doarme, neîntors și netulburat de vise, cîte 7 ceasuri în șir, ne-am permis să ieșim, foarte matinal, la ultra-violete, lăsîndu-l încuiat în odaie și învelit cu cearșaful. Pe la orele 9 dimineața, după ce am făcut destul plajă și ne-am băit în apa mării, ciupind, tolăniți pe nisip, sub o colorată umbrelă, și puțintel somn, soția a fost de părere să ne întoarcem la hotel, la „Liliacul". Nu am mers prea mult, pentru că traversînd strada, am observat deîndată cum, în fața clădirii hotelului, se adunase o mulțime de lume, fiecare uluindu-se, comentînd cu glas tare și căscînd ochii, îndreptîndu-și privirile undeva în sus, unde arătau cu mîna. Ne-am uitat și noi și nu mică ne-a fost mirarea cînd acolo, sus, pe terasa etajului al VIII-lea, cocoțat pe brîul de beton de la balustrada balconului care dădea spre mare, se afla însuși Răducu nostru care, se vede lucru, abia trezit și bine dispus, făcea celor de jos bezele. Nevastă-mea și-a pierdut fulgerător cumpătul și i-a pierit graiul, rostogolindu-se inertă la picioarele mele, iar eu am simțit că mi se iau vederile și că înebunesc. Cu soția în brațe, m-am năpustit prin mulțime, lăsînd-o în hol în grija unor femei care, de-altfel, păreau foarte îndatoritoare, și am urcat cu liftul sus, pătrunzînd, împreună cu administratorul în odaia cu pricina ; aici, numai așa, mulțumită respectivului administrator, l-am salvat pe Răducu ca printr-o minune. Cum de îi venise lui în minte, drăguțul, să deschidă ușa ce da spre terasă și cum anume dăduse drumul robinetelor de la baie, lăsînd ca apa să inunde nu știu. Știu doar că, la sfatul administrației și al colacatarilor din hotel care m-au convocat la prînz la o ședință, am acceptat să plec de la Mamaia chiar a doua zi, întorcîndu-mă astfel acasă, joi dimineața. Ieri s-a înapoiat, de la clinica de neurologie, din Constanța, și soția. S-a restabilit, după șocul suferit, dar se pare că ar mai avea nevoie de un anume tratament aplicat, în continuare, la domiciliu. Cît despre Răducu nostru, e sănătos, vesel, inteligent și crește, vorba aia, ca din apă. Hotărît lucru, i-a priit marea și i-a plăcut, fiindcă mereu mă tot întreabă :

— Cînd mai mergem la Mamaia ?

— Detest ploaia mai ales atunci cînd cei mici se joacă în interior.
(„PARIS MATCH")

— Și zici că ai udat florile cît timp am lipsit eu ?
(„OGONIOK")

— Ce să fac să am și eu silueta dumitale ?
(„DAGBLADET" (OSLO)

UMOR STRĂIN

Mersul metroului...

La un teatru din New York se juca „Sfînta Ioana" de G. B. Shaw. Directorul teatrului se adresă dramaturgului cerîndu-i să scurteze întrucîtva piesa astfel încît spectatorii să poată prinde ultimul metrou. Telegrama de răspuns pe care o trimise Shaw era concepută în felul următor : „Scurtarea imposibilă. Modificați mersul metroului".

Dragoste puternică

— Eu nu mă iubește ! Sînt atît de disperat încît îmi vine să mă arunc de la etajul al cincizecilea !

— Ce-ți veni ? La noi nici nu există astfel de zgîrie-nori.

— Nu-i nimic, o să aștept pînă se vor construi.

Disperarea turistului

Un turist în vizită la Londra era aproape de disperare. Concediul său se apropia de sfîrșit și zilele erau una ca cealaltă, mohorîte și cețoase. Într-o zi opri un trecător și-l întrebă :

— Spune-mi, stimate domn, la dv. nu-i niciodată vară ?

— Greu de spus, anul trecut vara a căzut într-o miercuri.

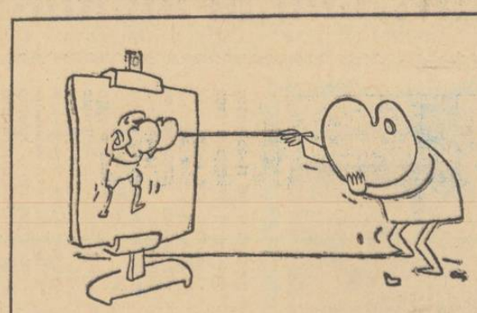

Fără cuvinte
(„LA POLOGNE")

În dificultate
(„LA BULGARIE D'AUJOURD'HUI")

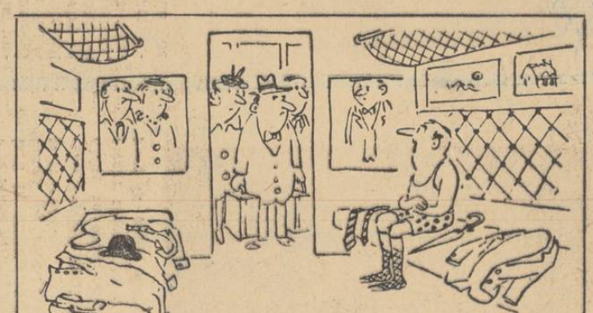

— Îmi pare rău, dar toate locurile sînt ocupate !
(„BUNTE ILLUSTRIERTE" (R.F.G.)

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

VEHICULE

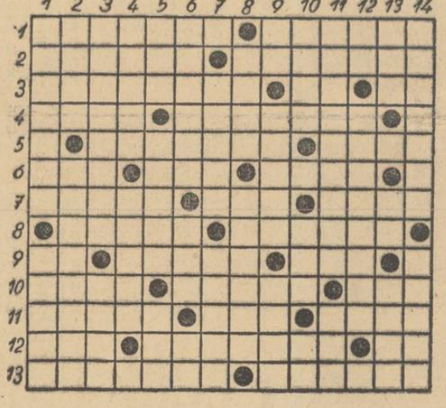

ORIZONTAL : 1. Mașină la C.E.C. ! — Nemărginirile rachetelor... 2. Sac de drum — Spațiu în fundul unei nave. 3. Autorul versurilor: „Dintre sute de catarge / care lasă malurile / cîte oare le vor sparge / Vînturile valurile ? !" — Canal în Țările de Jos. — Exclamație. 4. Căpitan pe submarinul „Nautilus"... (J. Verne) — În carter (pl). 5. A cobori și a se așeza pe apă. — Vîrf în Carpați. 6. General al lui Mihai Viteazu — Pinion fără nume ! — Scara Luceafărului lui Eminescu... 7. Dirijează circulația ! — Rîu în Manciuria. — Capabili. 8. Conducta eșapamentului. — Marinar. 9. Întrebare — A se ridica în aer. — Bluze rurale. 10. A treia roată la motocicletă... — Adăpostit... în temă ! — Substanța „mișcătoarelor cărări" ! 11. Ultimul rege al Troiei. — Model de mașină. — Semafor la intersecții. 12. Înhămat la sănile nordului. — Absolvită. — Se ivesc zorile... 13. Tracțiune... pătrupedă ! — Transport pe șosele.

VERTICAL : 1. Alergă neobosite pe șine. — Scaun pentru vizitiu. 2. Propulsoarele bărcii... — Trăsură pe două roți, care se poate lega de un tun, de un cheson. etc. 3. Caracteristica marilor gări. — Autorul romanelor „Buhara", Robii etc. 4. Sumă sau diferență a două monoame (alg) — Pîrghie... la înălțime ! 5. Fire. — A fost odată... o navă ! — Diminutiv feminin. 6. Partea din față a fuzelajului unui avion (pl) — Algebră (abr) — Vîrf de elice ! 7. Sunetul zurgălăilor. — Marcă cehoslovacă de turisme. 8. Scurtează drumul între Europa și Asia. — I s-au înecat corăbiile ! 9. Sfîrșit de cursă ! — Sezonul troicilor... — Omul cu sacaua. 10. Cameră cu protector... — Orășel în Sahara. — Tip de avion sovietic. 11. Revenire la pămînt (pl). — Pe ulițele lui, trec astăzi tractoare și mașini... 12 Prora lui „Titanic" ! — Revenit la aerodrom. 13 Fata din mașină ! — Tezel — În carnetul de conducere auto-moto (pl) 14 Nave de agrement — Navă mare, cu motor propriu.

Mariana STĂNCIULESCU

Cuvinte mai rare : RAT — GAN — AINI — ALG — TIT.

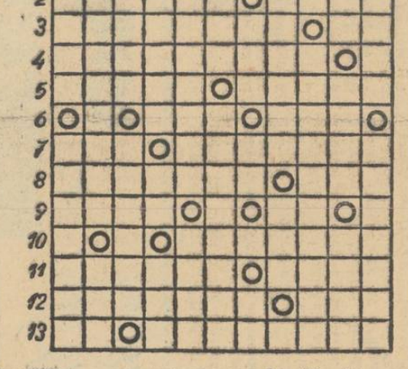

Un călător... cu scopuri științifice. 10. Niculaie în familie ! — Murdărit cu noroi (pop.) — Inspiră profund aerul curat de pe munte (pl.) 11. De de mult. — Călătoare (cărora le stă bine cu drumul !).

Andrei BALENTY

Cuvinte mai rare : EZA — ATO — OTU — ELF — ARM — EMS.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

PE DEALURI ȘI MUNȚI

ORIZONTAL : Tămaș — Cotnar — Alun — Sadoveanu — Rusca — Zadarnic — Cacova — Rila — Va — Atar — Lam — Ester — U — Tapinar — ERR — V — Tac — Nor — Isa — Tli — Retezat — As — Rănit — RS — Caste — Abilitate — TI — Z — Sim — Togi — Capra — Cloruri — Văruit — Aisor — Cianura — U — Imitație — ITO.

DUBLU DEFINITE

ORIZONTAL : Alerta — Crapi — Ica — Rumegat — TT — Ivar — Tara — Roată — Agilă — Armata — Inele — Pat — Runda — ER — El — Gat — E — Ala — Z — Pa — Om — Ire — Galerie — S — T — Barba — Duduie — Arte — Călăreț — Nainteș — Rada.

AGRO-ZOOTEHNICĂ

ORIZONTAL : Iatagan — Maci — Merinos — Săpat — Arați — Pletoși — NB — R — Eric — RIT — Gicit — Unelte — Avicol — Tri — Ru — Lot — Cereala — Z — Irigare — Tigăi — Te — RT — Mioare — A — Maori — Acari — Copac — Ar — Rat — Marar — Orez — Ta — Criteriu — Amar.

LIPSESC CIFRE

Iată care sînt cifrele înmulțirii : 317 × 162 = 51 354.

Indemn la drumeție

ORIZONTAL : 1. Academie (abr.) — Căsuța de pe munte... 2. Frumusețile care ne înconjoară. — Călător romîn spre Polul Nord, în secolul trecut. 3. Planul de drum. — Și. 4. Drumeție... 5. Rare. — Stat în America de Nord. 6. Comună în Alpii maritimi. — Republica Populară Mongolă. 7. Oraș în Somalia. — Împachetat (pentru drum !). 8. Chemare... pe drumul vieții ! — Instrument muzical hindus. 9. Superstiție (pop.). — Erbiu. 10. Turci de altădată. 11. Mari amatori de drumeție... — Standard de Stat. 12. Lucrători în industrie. — Monedă de altădată. 13. Luminează calea călătorilor prin deșertul Saharei. — De unde ieși... ras, tuns și frezat !

VERTICAL : 1. Anișoara. — Călător pe drumuri aeriene. 2. Călător (la verticală !) pe munte... — Firicel de bumbăcel ! 3. A călătorit prin toată Europa... ca la el acasă ! (sec. V e.n.) — Drum pentru croazieră (pl.). 4. Alt drum pentru eventuale croaziere. — Campion (eventual la cățărat !) — Geniu aerian în mitologia scandinavă. 5. Loc de drumeție în Carpații sud-vestici. — Program de călătorie. 6. Culoare... de atu ! — Fotografii din excursie, lipite pe o filă de album... 7. Coapsă. — Beriliu. — Miros (pop.) 8. Oprire din cauză... de tren ! — Fluviu în Germania. 9. În plasă ! — Un călător... cu scopuri științifice. 10. Niculaie în familie ! — Murdărit cu noroi (pop.) — Inspiră profund aerul curat de pe munte (pl.) 11. De de mult. — Călătoare (cărora le stă bine cu drumul !).

Andrei BALENTY

Cuvinte mai rare : EZA — ATO — OTU — ELF — ARM — EMS.

Din vedere...

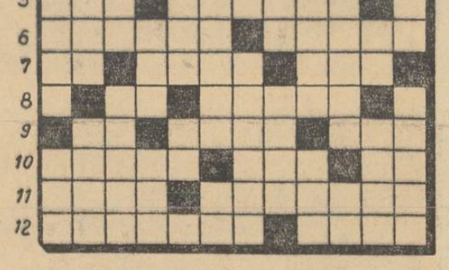

ORIZONTAL : 1. Bat la ochi... — Plasă cu ochiuri rare, pentru prins pește. 2. Membrană a ochiului, pe care se formează imagini. — Un ochi... dus de la ciorap ! 3. Stă cu ochii plecați (fem.) — Cu ochii stinși, cu graiul slab... (pl.). 4. Servietă. — Ochiul dracului ! (pl.) — Perioadă de timp. 5. Sau. — Are ochii mai mari decît burta (fem.) 6. A fost transformat în cerb, pentru că a văzut-o pe Diana scăldîndu-se (mit.) — Cei cu ochelari se numesc „cobra". 7. Pronume. — Cît clipești din ochi... — Conductor pentru instalații electrice. 8. Rece ! — A scris poezia „Ochi căprui". 9. Ochită... la urmă ! — A ochi. — Determinație cardinală. 10. Cînd vezi, trebuie să zici „Știu !". — Fire. — Petre Dima. 11. Copilul rău tremură cînd o vede... — Fiți cu ochii-n patru ! 12. Fabrică de ochiuri ! — Vulcan în apropierea căruia Ulise l-a închis pe ciclopul Polyphem.

VERTICAL : 1. La soare te poți uita, dar la dînsa ba ! — Cînd vezi copii jucîndu-se cu poftă... 2. A ochi. — Se înfurie cînd vede roșu în fața ochilor. 3. A închis ochii și l-a prins somnul. — Posesorul unui ochi magic. 4. Netezește asperitățile. — Personaj mitologic. — Fluviu în Ilyricum. 5. Nume feminin. — Porțiunea de teren pe care o vezi. — Zaharia Stancu. 6. Poftim. — Autorul poeziei „Ochii tăi întrebători". — Armăsar dobrogean. 7. Interjecție. — Ca lacrima (fem.) 8. A scris poezia „Am văzut și eu oameni plecînd". — Privește ! 9. Ochiuri... la capac ! — Vine seara pe la gene. 10. Măsuri agrare. — Personaj mitologic cu o sută de ochi. — Parte ! 11. A ochi. — La revedere. — Îți stă în ochi... 12. A fixa privirea. — A zări.

Silvia FÖLER

Cuvinte mai rare : AVA — NGA — INC — EAS.

Fel de fel

Din istoricul unor maxime

Legendarul „E pur si muove" — „Și totuși se mișcă" *al lui Galileo Galilei pare că nu a fost rostit niciodată. De altfel, așa cum o dovedește o mai amănunțită cercetare, numeroase din maximele și cugetările cunoscute nu au fost în realitate rostite de cei cărora li se atribuie. Așa de pildă...*

● „Zarurile au fost aruncate, Rubiconul a fost trecut", („Alea jacta est") *sînt renumitele cuvinte ale lui Cezar. Însă în însemnările sale Cezar nu pomenește nicăieri despre Rubicon, nici despre zaruri. Abia cu 80 de ani mai tîrziu, istoricul Plutarh, în biografia lui Pompei, citează aceste cuvinte pe care le atribuie lui Cezar.*

● „Scopul scuză mijloacele". *Deviza iezuiților lipsiți de principii morale în atingerea scopului. În realitate așa este, însă în nici o lucrare a vreunui iezuit nu se găsesc aceste cuvinte.*

● „Statul sînt eu". *Ludovic XIV. În nici o lucrare voltairiană consacrată domniei acestui rege, în amintirile contemporanilor regelui „Soare", nicăieri nu a fost găsită această frază.*

● „După mine potopul". *Cuvintele lui Ludovic XV sau ale favoritei sale, faimoasa marchiză de Pompadour. Așa o fi ! Însă expresia o găsim deja la Cicero care o citează din opera unui poet grec necunoscut.*

● „Anglia așteaptă ca fiecare să-și facă datoria" — *ultimul ordin al amiralului Nelson în ajunul bătăliei de la Trafalgar. În realitate, navelor le-a fost semnalat prin fanioane următoarele : „Bravi britanici, urmați-mă !".*

● „Garda moare dar nu se predă !" — *ar fi spus generalul Cambronne căzînd rănit. Lucrurile nu stau întocmai așa. Expresia aparține unui ziarist francez... În ceea ce îl privește pe general, răspunsul său la cererea de capitulare era mai potrivit să nu apară în presă.*

● *Și, în sfîrșit faimosul măgar al lui Buridan. Animalul nu se putea decide între o legătură de fîn și o căldare de apă, căci îi era și foame și sete. În nici una din reflecțiile filozofului Buridan, de la care a rămas o operă bogată, în care a tratat între altele și libertatea de voință, nu se găsește acest exemplu...*

În anul...

...2 800 î.e.n. În China se cultivau ca plante importante următoarele : *soia, orezul, grîul, meiul și orzul.*

...300 î.e.n. Apare lucrarea lui Teophrast „Istoria naturală a plantelor", în care sînt descrise 500 specii de plante, printre care, pentru prima dată, *trestia de zahăr* și *palmierul de cocos.*

...50 e.n. Pliniu alcătuiește o amplă istorie a naturii pe baza tuturor cunoștințelor din acea vreme. Imensa lucrare în 37 de volume era intitulată „*Naturalis historia*", scriitorul latin enumerînd nu mai puțin de 1 000 de specii de plante.

...150 e.n. Sciții introduc cînepa în Europa, unde toate țesăturile erau făcute din în și lînă.

...1 100 e.n. Arabii aduc — pentru prima dată în Europa — în Spania și Sicilia, lămîiul.

...1497 e.n. Un însoțitor al lui Columb cu numele Romano Pane face prima descriere a *tutunului*, precum și a obiceiului de a fuma al indienilor.

...1 520 e.n. A fost adus *porumbul* din America (Indiile de Vest) în Spania.

...1 569 e.n. S-a introdus pentru prima dată în Europa cultura *florii soarelui.*

...1 747 e.n. Chimistul A. Marggraf (1709-1782) descoperă conținutul de zahăr din *sfeclă* ; treizeci și șapte de ani mai tîrziu, discipolul său, Achard începe să extragă siropul de zahăr din sfeclă, întemeind totodată și prima fabrică de extras zahăr din sfeclă.

...1786 e.n. S-au făcut în țara noastră, la Banloc, primele încercări de cultivare a *orezului.*

POȘTA Redacției

FĂNEL LUPESCU — Craiova. Propunerea privind editarea unui buletin șahist de către revista noastră nu ne-o putem însuși întrucît există o publicație specializată pe aceste probleme. Ați putea transmite sugestiile dv. revistei „Șah".

PANTERA NEAGRĂ — Brăila. Poezia prietenei dv. trimisă redacției este o parafrazare a unui cîntec mai vechi cu același titlu. Așa că nu este vorba de o creație originală cum susțineți.

DAN RĂDULESCU — Pitești. La prima întrebare răspunsul este afirmativ. Deoarece adresa exactă nu o cunoaștem, este bine să-i scrieți la Radioteleviziune.

DAN DIMINESCU — Or. Petru Groza. În general deranjamentele la receptoarele de radio nu se produc din cauza televizoarelor ci numai în cazul cînd frecvența curentului nu e stabilă sau aparatul este deranjat. Este bine să vă adresați unei cooperative specializate pentru a stabili cauzele fluieratului ce-l aveți la aparatul de radio.

CONSTANȚA DRĂGHICI — Bacău. Rugămințile ce ni le adresați vi le poate satisface numai artistul preferat căruia puteți să-i scrieți pe adresa Operetei din București.

GHEORGHE BĂNCESCU — București. Aveți într-adevăr dreptate ! La careul „Pe întinsul apelor", publicat în „Magazinul" nr. 357 din 8 august 1964 punctul negru de la 10 orizontal/12 vert. trebuie urcat cu o căsuță mai sus, la 9 orizontal/12 vert. Este o eroare a desenatorului, care a scăpat la controalele ulterioare. Facem cuvenita rectificare.

BABY G. — Brașov. Sîntem de acord cu propunerea făcută și în curînd vom publica un articol despre cataractă.

Materiale pentru fotografie și film cu renume mondial

ORWO FILM Technoimport Str Doamnei 5 Bukarest

LA TÎRGUL INTERNAȚIONAL DE TOAMNĂ DIN LEIPZIG, PRODUSELE ORWO SE EXPUN LA HANSAHAUS SONDERBAU 2

ORWO VEB FILMFABRIK WOLFEN DEUTSCHE DEMOCRATISCHE REPUBLIK ORIGINALWOLFEN

Gospodine ! vasele emailate „Ideal" SÎNT DURABILE ȘI AU ASPECT PLĂCUT

UZINELE „EMAILUL ROȘU" MEDIAȘ

Redacția Piața Scînteii Tel. 17.60.10. Administrație : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Despre Violon d'Ingres

De mult, cînd eram elev de liceu la Caransebeș, treceam pe lîngă locuința lui Corneliu Baba și auzeam deseori suspinele profunde sau înalte ale viorii pe care cînta maestrul. Bănuiam că în atelierul cu pînze, șasiuri și cartoane, paleta stătea atunci cu pensoanele și culorile umede de-o parte, în vreme ce arcușul isca altfel de culori, pentru inimă și auz. Peste ani, mi se pare că pasiunea lui Corneliu Baba pentru vioară a rămas aceeași, reeditînd în contemporaneitate suava istorie știută de toți sub vorbele, devenite proverbiale, „violon d'Ingres".

Din auzite și văzute cunoaștem numeroase cazuri de vecinătate surprinzătoare a unor pasiuni îngemănate, venind din direcții îndepărtate și opuse. Ați văzut desenele în peniță fină ca un fir de paing care impodobesc manuscrisele arghesiene ? Inscripțiile sale de artist grafician, născute din spontaneitatea unui joc, ne relevă că ochiul poetului este totodată și un ochi de peisagist și portretist. Mai țineți minte, volumașul „Flori de mucigai" a apărut, senzațional, cu un autoportret în peniță, decupat probabil din apele unei oglinzi vechi de la Mărțișor.

Acasă la ei, Eugen Jebeleanu are ceva din aerul lui Pirvan. Se ridică dintre cărți și manuscrise și, ore întregi ar sta să-ți arate bogata lui colecție de tanagre, opaițe, statuete și amfore vechi de pe vremea lui Ovidiu, ba chiar mai de demult, din epoca omului zis de la Cucuteni. Radu Boureanu este și pictor, nu numai poet. Mi se pare chiar că în junețea sa a zăbovit niște ani la Belle Artc. În orice caz, desceri poate fi văzut pe Lipscani, la magazinul Fondului Plastic, cumpărîndu-și cartoane grunduite și tuburi cu vopseluri de ulei. Nina Cassian ezită încă între șevalet și pian, ea fiind cu egală pasiune pictoriță, compozitoare și — bineînțeles — poetă. Dar Adrian Maniu nu s-a încercat și în desene de o rară sensibilitate ? Aud că unul din cei mai prestigioși scriitori contemporani, umanist în sensul cel mai profund al cuvîntului, organizează și pune în scenă acasă la el piese în care joacă rolul ales, cu pasiune și emoțiile unui veritabil actor.

Lucrurile amintite par să aibă în sens unanim o rațiune elementară și vitală. Pasteurile lui Alecsandri nu vădese oare un talent de pictor care numai întîmplător a schimbat șevaletul cu un condei liric ? Meșterul care ia de pe paletă tonurile cele mai dramatice ca să picteze odihna pe cîmp sau un episod din 1907, chiar dacă nu este un virtuos al arcușului, scoate din corzile viorii, măcar prin candoare și efuziune, o stare de sublimitate pe care nici un critic muzical nu are dreptul s-o ignore.

Am avut o dată prilejul să-l văd pe Bacovia cîntînd la vioară și parcă auzeam suspinate din arcuș versurile „Serenadei" :

Poetizează luna
Fereastra în iubită —
Prin tainicile umbre
Te-aștept ca și-n trecut, —
Cu plînsul meu pe coarde
La ora tăinuită, —
Și care, poate-odată,
Prin lume ți-a plăcut...

Și fără să vreau, îmi vine iar în minte, povestită de Arghezi, dramatica vizită a lui Enescu în odăița unde stătea să moară Luchian. Fără altă introducere, Enescu a scos din cutia ei vioara și a început să cînte pentru marele muribund. Acesta asculta întins pe pat, cu ochii înlăcrimați, muzica sferelor către care era aproape în întregime plecat. Luni de zile pînă atunci, Luchian pictase — se zice — cu pensula legată de mînă. Martirizat de suferință, pictorul continua astfel să aprindă buchete de anemone și tufănele pe cartoanele și pînzele unde stau proaspete și azi, pentru cîteva lungi veșnicii.

Atunci cînd Ingres lăsa penelul pentru arcuș, exercita un joc de o înaltă cerebralitate. Celor care îl priveau li se părea jocul a fi cu totul gratuit, dar artistul nici măcar nu se odihnea în acele momente de euforie fonică, ci se pregătea sufletește pentru lucrările următoare. G. Călinescu spune în prefața ultimului său volum (Cronicile optimistului) : „Îmi plac oamenii care știu să se joace, eu însumi pun o răbdare și o frenezie extraordinară (ce mirã pe cei din jurul meu) în jocuri. Le pregătesc, le repet, le umplu de semnificație, atrag pe toți în hora mea exuberantă. Aptitudinea jocului destăinuie la om copilăria lui funciară, ingenuitatea, care-l pune în măsură să se ferească de blazare și să-i întărească forțele pentru lupte și construcțiile de mîine".

Petru VINTILA

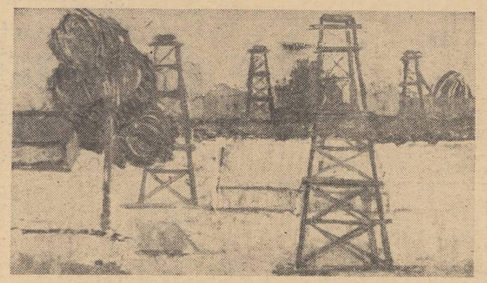

APOSTOLESCU EMILIA : Sonde

În vizită LA PICTORII BRAȘOVENI

În plină vacanță teatrală, mașestoasa clădire a teatrului brașovean găzduiește o expoziție concludentă pentru activitatea înfloritoare pe care artiștii plastici din localitate au depus-o în ultima vreme : 88 lucrări de grafică, 66 pînze în ulei, 6 afișe, 2 mozaicuri, o sculptură în marmură. Toate, întrunite aici sub semnul celei de-a XX-a aniversări a eliberării — moment ce-și pune pecetea inspiratoare a actualității pe totalitatea lucrărilor expuse.

Încîntați de anumite reușite — îndeosebi în direcția picturii monumentale, pentru care Brașovul dispune de forțe capabile — am făcut o vizită în atelierele cîtorva pictori ale căror realizări recente și lucrări în curs le-am putut aprecia la fața locului.

Pictorița APOSTOLESCU EMILIA, care ne mărturisește proiectul de a-și pregăti o expoziție personală, ne prezintă cîteva din recentele ei creații : **„Blocuri"**, **„Primăvara în poiană"**, **„Seară la Homorod"**, **„În seră la Codlea"**, **„Tineri constructori"** precum și un portret de copil înspirat de dorința copilăriei lui Enescu de a deschide toate coliviile și a reda libertate păsărilor... Preocupată de a înzestra cu forță generalizatoare chipurile ce le zugrăvește, pictorița reia cu tenacitate — realizînd numeroase schițe — fizionomiile cărora le dă expresie. Între lucrările pe care le execută în prezent este și proiectul unei fresce pe temele vieții de uzină și activității culturale de masă, pentru decorarea unei case de cultură din raionul Făgăraș.

Despre amploarea și însemnătatea ce o acordă acestei lucrări cîtiva plasticieni brașoveni, ne-a vorbit EFTIMIE MODILCA, împreună cu APOSTOLESCU EMILIA și LUDOVIC BOROȘ, el participă la elaborarea frescei (care este proiectată să aibă 15 metri lungime) cu intenția de a aplica în arta monumentală o tehnică mai diversă de materiale avînd la bază fierul și sudura. În acest sens, pictorul ne-a înfățișat explicativ un grup alcătuit dintr-un oțelar și o țărancă ale căror contururi, de fier, sînt plasate la o mică distanță de peretele în care se fixează, permițînd astfel, la felurite ore ale zilei, jocuri de lumini și umbre care-i accentuează și-i multiplică valorile monumentale (lucrarea este concepută pentru o execuție de doi metri și jumătate înălțime). Totodată însă, Eftimie Modîlcă practică pictura în ulei, înfățișînd noul peisaj industrial al țării atît de la Hunedoara, orașul său de baștină, cît și de la uzinele „Steagul Roșu"-Brașov.

Astă-seară, la orele 18 are loc vernisajul expoziției pictorului LUDOVIC BOROȘ la Galeriile de Artă din Capitală, pe bd Magheru, astfel încît iubitorii artei pot să-l aprecieze în perspectiva unei activități mai bogate. Cînd l-am vizitat, zilele trecute, la Săcele pictorul avea pe șevalet o compoziție cu conținut dramatic intitulată **„Trecutul saturlui"**, un tablou în tonuri întunecate care sugerează pămîntul chinuit, iar culoarea pămîntului exprimă sentimentele dureroase care sălășluiesc în sufletele oamenilor, odinioară asupriți și exploatați.

Vizita noastră prin atelierele pictorilor brașoveni ne-a permis, de asemenea, să cunoaștem străduințile pentru o cît mai temeinică documentare și migală artistică a unor creatori cum sînt FREDERIC BÖMCHES care-și pregătește lucrările despre uzinele Sadu și hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz precum și ANA HADIAC, care de cîteva luni, și-a mutat șevaletul în incinta fabricii „Partizanul" unde pictează portrete de muncitori și interiorul fabricii.

Înfățișînd, laolaltă, un buchet de talente, înzestrate, perseverente și originale, pictorii brașoveni aduc artei noastre realist-socialiste aportul unor tot mai inspirate creații.

Eugen ATANASIU

ALPHONSE BRISSON:
Producătorii, spectatorii și filmele

Annecy (Franța), din doi în doi ani, va debuta, la Mamaia, la un înalt nivel artistic.

În calitatea sa de secretar general al Federației internaționale a asociațiilor producătorilor de filme, dl Alphonse Brisson a colindat, după propria-i mărturisire aproape tot globul. Pentru prima oară, în vara aceasta, a poposit în țara noastră. Am folosit acest prilej pentru o mică discuție.

— Vă plac filmele românești ?

— **Mi-a plăcut „Tudor". La competiția de la Cannes de anul acesta, scurt metrajul „Memoria trandafirului", s-a bucurat de o bună primire atît din partea criticii cît și a unui public pretențios.**

— Cum apreciați hotărîrea de a se organiza la Mamaia Festivalul internațional al filmului de animație, începînd din anul 1966 ?

— **Sînt bucuros că a fost adoptată o asemenea hotărîre, pentru că țara dv. are creatori reputați în acest gen. De aceea, cred că Festivalul care se va desfășura alternativ cu cel de la Annecy, va deveni, în curînd, o manifestare de prestigiu.**

— Ce părere aveți despre producția de filme a țărilor socialiste ?

— **Am văzut în ultimii ani multe filme realizate în țările socialiste, care au fost distinse cu premii la festivaluri internaționale. Cred că producția de filme a țărilor socialiste este în plină dezvoltare, ea are un viitor strălucit.**

— Ce părere aveți despre producția de filme a țărilor capitaliste ?

— **Producția de filme a țărilor capitaliste, în ansamblul ei, este în declin. Numărul filmelor realizate în aceste țări a scăzut simțitor în ultimii ani. Cauzele sînt multiple. Una dintre ele este, fără îndoială, concurența televiziunii, precum și faptul că publicul înclină adesea către filme distractive, a dus la o avalanșă de superproducții care au inundat piața occidentală. Totuși este evidentă scăderea producției de filme, ceea ce a pus în discuție soarta industriei cinematografice. Este o problemă de rentabilitate, căci numărul spectatorilor a scăzut. Există însă speranțe întrucît fenomenul este analog celui petrecut în Statele Unite unde se constată din nou afluxul de public. Cu un anume decalaj de timp, acest fenomen se repetă acum în Anglia, R.F. Germană, Franța, Italia.**

Dl. Brisson și-a exprimat, în încheiere, convingerea că atît cinematografia cît și televiziunea nu și-au găsit încă, în lume, echilibrul necesar pentru a-și asigura reciproc independența și a făcut constatarea plăcută că la noi nu se înregistrează scăderea numărului de spectatori în cinematografe.

Sorin ROIBU

Un portret pe săptămînă

SOPHIA LOREN

Numele uneia dintre cele mai mari artiste italiene este, de fapt, un pseudonim. Ea s-a născut la Roma, în anul 1934, și se numește **Sophia Scicolas**. Jucînd mai întîi într-o serie de roluri fără importanță, ea a făcut totuși, încă de la început obiectul unor strălucite pronosticuri. Mulți au început să vadă în ea o puternică rivală a Ginei Lollobrigida.

Într-adevăr, Sophia deținea atributele unei veritabile și încîntătoare italience. Încă la început sub numele de Lazzar — în cinematografia italiană există și o interpretă Marta Loren — Sophia și-a dobîndit actualul ei pseudonim în 1952 cînd a fost distribuită de Giovanni Riccardo într-un film în culori realizat în Africa.

Ascensiunea ei este legată de activitatea prodigioasă a regizorului Vittorio de Sica. El a distribuit-o într-un ciclu de filme care au făcut-o populară. Rolurile preferate ale Sophiei sînt atît cele ale unor tinere femei din popor, fie cele întruchipînd parvenite.

Recunoașterea talentului ei original și cuceritor, a măiestriei interpretative de care se preocupă neîncetat, nu a întîrziat să vină. Aprecierilor elogioase ale publicului și criticii de pretutindeni le-a urmat acordarea premiului „Oscar", cea mai mare distincție cinematografică americană și premiul de interpretare la Cannes. Dintre filmele în care ea a jucat pe ecranele noastre amintim „Aida", „Madame Sans Gene", „Sechestrat din Altona".

Sophia Loren joacă nu numai în producțiile studiourilor italiene ci și străine. La Hollywood, ea turnează împreună cu Anthonny Perkins în **„De-acum e dimineață"**. Una din ultimele ei creații este în superproducția **„Căderea imperiului roman"**.

De peste hotare

✲ LAURENCE OLLIVIER, *directorul noului „Teatru Național" englez, înființat anul trecut, care întrunește 70 de actori, a făcut zilele trecute declarații în cea ce privește posibilitatea unui turneu în Europa, anul viitor, precum și atragerea pe scena teatrului a unor actori din țările Commonwealth-ului. În prezent, Laurence Olivier joacă rolurile titulare din „Hamlet" și „Othello".*

✲ PETER SELLERS („Nu-i loc pentru al treilea", „Domnul Topaze", „Bratul nedrept al legii") *este protagonistul noului film englez, regizat de G. Roy Hill care se intitulează „Doi prieteni și un seducător".*

✲ JEANNE MOREAU *este interpreta principală în filmul „Mata Hari" — evocare a vieții celebrei spioane din timpul primului război mondial — pe care regizorul Jean-Louis Richard a început să-l turneze la palatul d'Orsay din Paris.*

✲ PATRU REGIZORI — *olandezul Roman Polanski, italianul Ugo Gregoretti, japonezul Hiromichi Horikawa și francezul Claude Chabrol au realizat un film-scheci sub titlul „Cele mai frumoase escrocherii din lume". Acțiunea se petrece respectiv la Amsterdam, Tokio, Neapole și Paris unde au loc întîmplări, după cum se spune, inspirate de cazuri reale.*

✲ „BĂTRÎNA DOAMNĂ NEVREDNICĂ", *titlul unei nuvele de Berthold Brecht devine, în prezent, titlul unui film de lung metraj realizat de către artistul decorator francez René Allio, care a părăsit recent Lyon-ul pentru a se reîntoarce la Marsilia unde realizează în prezent acest lung metraj.*

✲ DANIELLE DARRIEUX *împreună cu Emanuelle Riva și Michel Piccoli se pregătesc să înceapă la Bordeaux filmările pentru „Lovitura de grație" — o realizare a regizorilor Jean Cayrol și Claude Durand.*

✲ *„LANȚUL" se intitulează filmul bulgar în regia lui Liubomir Șarlandjiev care evocă odiseea unui tînăr comunist din Sofia în anii războiului. Rolul acestui tînăr condamnat la moarte care reușește să fugă cu lanțurile la picioare, este interpretat de Vasil Popiliev.*

✲ *„URMA PIETRELOR", adaptare după tînărul scriitor din R. D. Germană, Eric Neutsch, este titlul noului film al regizorului Frank Beyer, cunoscut ca realizator al filmelor „Drumuri despărțite", „Gol între lupi" după romanul lui Bruno Apitz și „Cinci cartușe".*

✲ *UN TÎNĂR CEYLONEZ, Piyasiri Gunaratna, care a urmat cursurile de cinematografie la Praga este autorul scenariului și regizorul unui film intitulat „Țarna în Cehoslovacia".*

✲ *„PRIETENII" este titlul filmului în curs de realizare în studiourile franceze în regia lui Yves Robert după Jules Romains. În distribuție : Pierre Mondy, Claude Riche, Christian Marin și Philippe Noiret.*

✲ *JUAN ANTONIO BARDEM („Moartea unui ciclist") realizează în prezent un film intitulat „Pianele mecanice" după un roman de Henry-Francois Rey a cărui acțiune se plasează la Caldeya, un mic sat de pescari de pe Costa Brava. În distribuție: Mélina Mercouri, Hardy Krüger, James Mason.*

✲ *AUDREY HEPBURN este protagonista filmului american în regia lui Richard Quine, intitulat „Două capete nebune". Este povestea amuzantă a unui scriitor american, venit la Paris pentru a scrie un scenariu cu titlul „Fata care a furat turnul Eiffel", și a secretarei sale.*

Micul interviu

Repertoriu craiovean

În curînd cortinele teatrelor craiovene se vor ridica la primul spectacol al noii stagiuni.

L-am rugat pe tov. CĂLIN FLORIAN — *director și prim regizor la Teatrul Național din Craiova* — să ne vorbească despre pregătirile ce s-au făcut în vederea deschiderii stagiunii și despre proiectele de viitor ale teatrului craiovean.

— Ați putea să ne spuneți ce va cuprinde noul repertoriu ?

— *Din dramaturgia autohtonă, piesa „Șeful spectacolului sufletе", a lui Al Mirodan se repetă în regia Georgetei Tomescu și „Omul cu mîrțoaga" de G. Ciprian, regizată de Valentina Balogh. În a doua parte a stagiunii, ne-am gîndit la piesele „Othello" și „Idiotul" pe care dorește a le regiza personal.*

Am pus în scenă și vom juca în premieră pe țară „Nunta însingerată" de F. G. Lorca, „Pădurea împietrită" de Sherwood și „Căsătorie prin concurs" de Goldoni.

Vom relua, de asemenea acele piese care s-au bucurat de cea mai bună apreciere a publicului. E vorba de „Hagi Tudose", „Valetul de cupă" și „Domnul Biedermann și incendiatorii".

— Dar despre alte acțiuni ale teatrului, ce ne spuneți ?

— *Am organizat un turneu în satele și orașele de pe Valea Oltului și a Jiului cu spectacolul „Zizi și formula ei de viață" de Sidonia Drăgușanu, Cît privește mișcarea artistică de amatori, o vom susține cu aceiași dragoste ca și pînă acum. O parte dintre artiștii noștri vor instrui în continuare echipele de teatru ale căminelor culturale sau vor ajuta munca teatrelor raionale.*

Adina MANDA

În turneu
„ȘI BĂIEȚII ȘI FETELE" LA MARE

Didi Ionescu-Felea

Teatrul satiric muzical a întreprins un turneu pe litoral cu spectacolul „Și băieții și fetele".

— Cum a fost turneul, am întrebat-o pe Didi Ionescu-Felea.

— Ca orice turneu la mare. Ziua pe plajă, seara pe scenă. Într-o zi de plajă s-a apropiat de mine o arhitectă. „Aici, la Eforie, am văzut pentru prima oară un spectacol de estradă. Spectacolul dumneavoastră cu „Și băieții și fetele". Aveam o prejudecată împotriva acestui fel de spectacol și nu credeam că „genul ușor" poate ridica probleme atît de serioase". Era un spectator cîștigat pentru muzica ușoară, pentru satiră și umor

— Grădina de vară de la Eforie — ne spune Gică Petrescu — și-a bătut în zilele turneului nostru, propriul ei record. Adică, la al doilea spectacol cu „Și băieții și fetele" în loc de 2 000 de spectatori cît cuprinde grădina, au asistat peste 3 000. Ceea ce dovedește, după părerea mea, că muzica ușoară românească se bucură și de prestigiu și de succes.

— E clar, că în turneu ca și la București — adaugă Radu Zaharescu — la succesul spectacolului nostru a contribuit și textul, și muzica, și interpretarea, și orchestra, care a izbutit să ne dea aranjamente orchestrale de mare efect.

În excursie

Corul selecționat al școlii medii „M. Eminescu" din Capitală, formațiune distinsă cu premiul I pe țară la concursul cultural-artistic, a făcut o instructivă și frumoasă excursie.

Participanții au făcut popasuri la Sinaia, Brașov, Tg. Ocna, Bicaz, Onești, P. Neamț, Tg. Neamț. Aici ei au avut posibilitatea să cunoască marile construcții ale socialismului, să viziteze monumente istorice și monumente de artă.

Bogatele cunoștințe și impresii ce au culeș vor constitui încă un îmbold la învățătura temeinică și la tot mai rodnică activitate muzicală.

VĂ POVESTIM FILMUL :

„Ciociara"

O producție italo-franceză în regia lui VITTORIO DE SICA

1943. Cesira, o frumoasă văduvă, proprietara unei dughene din periferiile Romei, hotărăște, în urma unui bombardament, să plece împreună cu fetița ei Rosetta, în satul natal din ținutul Ciociara. Încarcă geamantane cu alimente — pentru a avea hrană dar și pentru a le vinde pe preț de speculă — și-i lasă în grijă cărbunarului Giovanni, pe care-l iubește, locuința și prăvălia.

La capătul unui drum greu, ele ajung în satul Sant'Eufemia. Aici sosesc tocmai la o nuntă. Satul pare în afara războiului. Totuși oamenii discută nesiguri pe ziua de mîine. Printre ei se află Michele, fiul bătrînului din sat care a studiat la oraș. El îi urăște pe fasciști dar nu este un luptător. Revolta lui se manifestă în adăpostirea a doi ofițeri englezi care-i cer ospitalitate.

Curînd, urgia războiului se face simțită și în acest izolat sat de munte. Fasciștii terorizează pe locuitori, alimentele sînt pe terminate, zvonurile alarmează pe toți. În toiul acestor frămîntări, Michele se îndrăgostește de Cesira. Dar ea nu-i poate răspunde, iubindu-l pe Giovanni. Rosetta însă, îl îndrăgește pe acest tînăr delicat.

Viața devine tot mai insuportabilă în sat. Un grup de soldați naziști, urmărind să scape cu fuga de trupele americane care debarcaseră, le ia ultima bucată de pîine și-i silesc pe Michele să-i călăuzească pe potecile muntelui.

Cesira și Rosetta pleacă spre Roma. Oprindu-se pe drum, într-o biserică bombardată, să se odihnească, se trezesc înconjurate de soldați. Sub ochii îngroziți ai Cesirei, Rosetta este violată și, apoi, și mama ei este siluită.

Trezită din leșin, Cesira își dă seama de nenorocire. Rosetta cade în apatie ca urmare a șocului sufletesc. În cele din urmă, găsesc un camion care să le ducă la Roma. Șoferul, se împrietenește cu Rosetta și o invită fără știrea mamei — la bal. Cesira înțelege că fata se îndreaptă spre pierzanie, că apucă drumul depravării. Numai știrea că Michele a fost ucis de fasciști, o mai poate zgudui. Îmbrățișate, cele două femei plîng — Rosetta disperată la aflarea vestii, Cesira îndurerată de soarta tristă pe care i-au hărăzit-o vremurile acestui copil.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 362 • Sîmbătă 12 septembrie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Tricotaje variate, realizate cu mult gust și în culori vii — într-o prezentare corespunzătoare

FRUMOSUL ȘI UTILUL COTIDIAN ÎN STANDURILE EXPOZIȚIEI REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE

Vă invităm astăzi, stimați cititori, să ne însoțiți din nou într-o vizită la Expoziția realizărilor economiei naționale a R.P.R. Am ales pentru dumneavoastră ca itinerar de astă dată standurile industriei bunurilor de consum. Așadar iată-ne poposind în modernul și atrăgătorul ansamblu arhitectonic al Expoziției — pavilionul central.

Textilele, încălțămintea, articolele de uz gospodăresc și cele pentru sport, jucăriile, cosmeticele, produsele alimentare, tot ceea ce formează obiectul frumosului și utilului cotidian găsim etalat aici în standurile de pe inelele superioare ale pavilionului. Desigur că nu vom reuși să vă prezentăm toate cele aproape 14 000 de exponate ale acestor standuri, dar ajutați și noi de amabilii ghizi de aici vom desprinde mai ales noutățile.

Ne aflăm în fața standurilor cu țesături de bumbac. Mult solicitatele țesături din fire fine de bumbac pieptănat, de un alb strălucitor sau colorate, pentru cămăși și bluze, sau cele pentru rochițe știute ca țesături de „modă" se recomandă de la sine. Modelele noi pentru rochițe în care creatorii au prelucrat cu măiestrie frumoasele noastre motive folclorice ca și acelea imprimate, atrag atenția. Iată și produse prelucrate prin noi procedee tehnologice — țesături de bumbac gofrate, tratate nesifonabil sau împotriva contracției la spălare. Majoritatea lor sînt destinate lenjeriei de corp și de pat, iar frumusețea le-o sporește finisarea într-un alb perfect, mercerizarea sau vopsirea în cele mai atrăgătoare culori. Vizitatoarele se opresc în dreptul unei reușite țesături imprimate. Este ușor plușată și poate fi asemuită cu un voal de lînă. Ele sînt puțin mirate: ce caută această stofă fină în standul bumbacului? Nu s-a produs nici o eroare cu etalarea ei aici. A fost realizată din celofibră, surata nedespărțită a fibrei de bumbac.

Alături țesăturile din in și cînepă. Aflăm că acum mai bine de douăzeci de ani peste 90 la sută din producția de țesături de in era destinată pentru întăriturile la confecții. Aceasta în comparație cu anul 1964 cînd 70 la sută din această producție se transformă în țesături subțiri pentru rochii și stofă de mobilă. Vadul, Monica, Elenița și altele sînt țesături fine, vopsite în culori pastel, rezistente la spălat și lumină, realizate cu model pe războaie Jaquard și sînt finisate cu aspect de satinare.

Cele aproape 1 000 de exponate din standul țesăturilor de lînă sînt de asemeni îndelung admirate. Pentru îmbrăcămintea destinată femeilor, țesăturile buclate din lînă sau lînă în amestec cu fibre sintetice, cele din mohair, țesăturile cu fir de efect — diferite părui

Elena PAVELESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Țesăturile de bumbac, multe din ele finisate prin procedee superioare, sînt bine apreciate de vizitatori

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

CÎND COPIII SE PREGĂTESC DE ȘCOALĂ

Nu, școala n-a început încă. Și totuși, printr-o miraculoasă anticipație, evenimentul este prezent încă de la jumătatea lui august — prezent pe străzi, în case, în librării, în discuții:

— Ieri am fost să-i cumpăr caiete lui „ăla micu". I-am luat și ghiozdan și un glob pămîntesc...

— Of, de-ar începe o dată școala, să se mai liniștească și casa asta un pic, că-i atîta tărăboi!

— O să-i arăt eu lui Sandu că am și eu stilou. Și încă negru cu ape!

— De-acum are și el nevoie de un colț al lui, unde să-și facă lecțiile. Așa că mutăm televizorul și fotoliile în dormitor, biblioteca în locul lor, masa mare o punem în camera mamei, aducem acolo masa mică...

— Trebuie să mă apuc de antrenamente. Anul ăsta nu vreau să ne mai bată a X-a la handbal.

— Mam-mare să-mi dai drumul la pense că nu cade bine la umăr. Dar azi, mam-mare!

— Cînd or vedea ei ce ierbar am făcut...

— Dă-i și lui un sertar în biroul tău, cel din mijloc. Ia de acolo tratatele de anatomie comparată, scoate stetoscopul, mută aparatul de tensiune în altă parte și lasă locul liber să-și pună ăla micu, gumele, cerneala și creioanele colorate.

„Ăla micu" stă cu bărbia sprijinită pe marginea mesei și, cu vîrful limbii scos sîrguincios în colțul buzelor, amestecă pe o foaie dictando, galbenul soarelui cu negrul nopții, albastrul mării cu roșul macului, verdele ierbii cu movul stînjenelor — într-un amalgam policrom și strident. Ce-are a face, creioanele colorate trebuie oricum încercate... Dar „ăla micu" poate să stea și întins pe un divan, adîncit într-un roman de Balzac, cu picioarele atîrnînd pe margine— mama va constata doar că divanul a rămas prea mic pentru... „ăla micu". Iar „ăla micu" dăinuie sub povara epitetului matern, în ciuda anilor care au zburat și a mustății care mijește. Dar nu asta are importanță, ci faptul că „ăla micu" începe școala și părinții se agită, așa cum atunci cînd EL dă examen EI au emoții. E o diviziune afectivă, stabilită de veacuri!

Și, ca să respectăm nomenclatura părintească, „ăla micu" — reeditat în două sute douăzeci și șapte de mii de exemplare, între 7 și 17 ani — se pregătește de școală. Din pricina lui se pregătește întregul București.

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Juriul secției de canto.

ZILE DE CONCURS ȘI FESTIVAL

Oaspeți de peste hotare la concurs și festival, surprinși de fotoreporterul nostru în vizitele lor prin București

Sfîrșit de vară — sfîrșit de vacanță. Nu însă și pentru concurenții, orchestrele, soliștii și dirijorii care au petrecut-o (anul acesta, pentru a treia oară) aplecați asupra partiturilor în stăruitoare și încordate repetiții — răspunzînd astfel chemării enesciene: „Odihnește-te de muncă, prin muncă".

Iată-ne din nou, în plin Concurs și Festival. Devenită pentru aproape trei săptămîni reședință internațională a muzicii, capitala noastră trăiește febra marilor examene prin care trec deopotrivă începători și maeștri: cei dintîi, deocamdată, în fața juriilor — ceilalți, în fața publicului. Cu toții, cinstind în acest chip, cu arta și prezența lor în mijlocul nostru, memoria vegnic vie a celui mai mare compozitor, dirijor și interpret romîn.

Primele impresii

Încă înainte de a-i întîlni în sălile de concurs și de concert i-am recunoscut pe oaspeți pe bulevardele și în parcurile orașului, la Casa-Muzeu „George Enescu", sau în fața noilor ansambluri arhitectonice. Discutînd cu ei, am avut plăcuta surpriză să aflu că contactul cu realitățile noastre este — chiar și pentru cei care ne-au mai vizitat — revelator. Cîntărețul sovietic Mark Reisen, pe care l-am întîlnit împreună cu soția și alți oaspeți străini în fața Ateneului, ne-a mărturisit cu tinerească însuflețire:

— Există o mare deosebire între ceea ce am văzut în București cînd am venit prima oară și acum. Sînt foarte multe construcții noi care încîntă privirile, vechile clădiri și locurile goale sînt înlocuite cu frumoase edificii care împodobesc acum acest minunat oraș.

În cuvinte asemănătoare s-a exprimat și Antiochos Evanghelatos, președintele Uniunii Compozitorilor Greci care a avut prilejul să viziteze și Timișoara, unde a dirijat concerte:

— De fiecare dată cînd revin, aflu un mare progres.

Preocupat să cunoască cît mai îndeaproape oamenii și muzica țării noastre, compozitorul și profesorul japonez dr. Shukichi Mitsukuri — care este prima oară oaspetele capitalei — ne declară că se simte aici ca acasă.

— Fiind mai în vîrstă — *adaugă dînsul* — mă scol dis-de-dimineață și-i urmăresc, de la fereastra hotelului, pe locuitorii Bucureștiului cum se îndreaptă cu pași grăbiți la lucru. Sînt cu toții oameni ai muncii și, mie personal, aceasta mi-a creat o impresie grăitoare despre hărnicia poporului.

Eugen ATANASIU
Fotografii: Ion POPOVICI

(Continuare în pag. a 8-a)

DIN SUMAR:

• La revedere, în Australia!

• **Cuibul de vulturi și legende al Ciceului**

• Noutăți despre coafură

• **MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE**
Omul și longevitatea

• Săptămîna la televiziune

SIMBOL AL PRIETENIEI

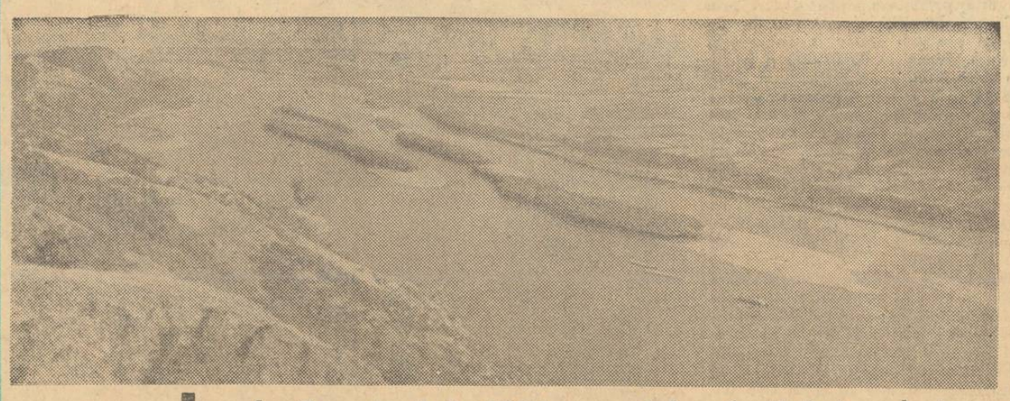

• La 7 septembrie 1964 a avut loc festivitatea de inaugurare a lucrărilor pentru construirea sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier • Măreața lucrare — un simbol al prieteniei • A început să prindă viață una dintre cele mai eficiente amenajări de acest gen din lume

Cel mai important eveniment al săptămînii, urmărit cu interes nu numai de cei care au avut fericirea de a-i fi martori, ci și de multe mii de ascultători la radio, de telespectatori și de cititori de ziare a fost incontestabil, inaugurarea, în prezența tovarășilor Gheorghe Gheorghiu-Dej și Iosip Broz Tito, a lucrărilor de construcție a sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier.

E unanim cunoscut uriașul entuziasm care a domnit în memorabila zi de 7 septembrie 1964 la Sip în R.S.F. Iugoslavia și la Gura Văii în R. P. Romînă — localități situate la cele două capete ale viitorului baraj ce va zăgăzui apele bătrînului fluviu — unde s-au desfășurat succesiv festivitățile. Mii și mii de oameni din țara noastră și din țara vecină și prietenă prezenți aici și-au exprimat satisfacția pentru însemnatele lucrări începute, bucuria de a fi martorii unui eveniment care reprezintă pentru Porțile de Fier dezlegarea din ere geologice și pătrunderea într-un nou ev istoric.

Aspect de la festivitatea de inaugurare a lucrărilor pentru construirea sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier

Neîndoielnic că o bună parte dintre cititorii acestor rînduri au vizitat Porțile de Fier. Mulți poate cunosc zona în care au început lucrările, fiind atrași de frumusețea locurilor unde Dunărea, în drumul ei spre mare, biruie opreliștea ridicată în cale de strînsoarea munților. Scăpat de împreunarea milenară a versanților stîncoși, care la Cazane se apropie pînă la 180 de metri unul de altul, bătrînul fluviu nu are vreme însă să se bucure de libertate căci în drumul lui apare o ultimă și grea încercare: Porțile de Fier. Pe o lungime de trei kilometri, un uriaș prag natural format din nenumărate stînci, silește apele Dunării să curgă învolburate printre colții amenințători de piatră.

Din totdeauna oamenii au admirat zona aceasta a cataractelor Dunării, impresionați de înfruntarea dintre fluviu și munte ce imprimă locurilor un aspect neîntrecut de pitoresc. Dar în același timp s-au și temut de Porțile de Fier. S-au temut

Virgil DĂNCIULESCU
și Tudor GHEORGHIU

(Continuare în pag. 2-a)

O mulțime entuziastă a urmărit, pe ambele maluri ale Dunării, la Sip și la Gura Văii, festivitățile

Simbol al prieteniei

(Urmare din pag. 1)

căci în ciuda repetatelor și temerarelor lor încercări menite să înfrîngă sau măcar să domolească cerbicia naturii, nu au izbutit niciodată să-și impună vrerea, nu au putut să

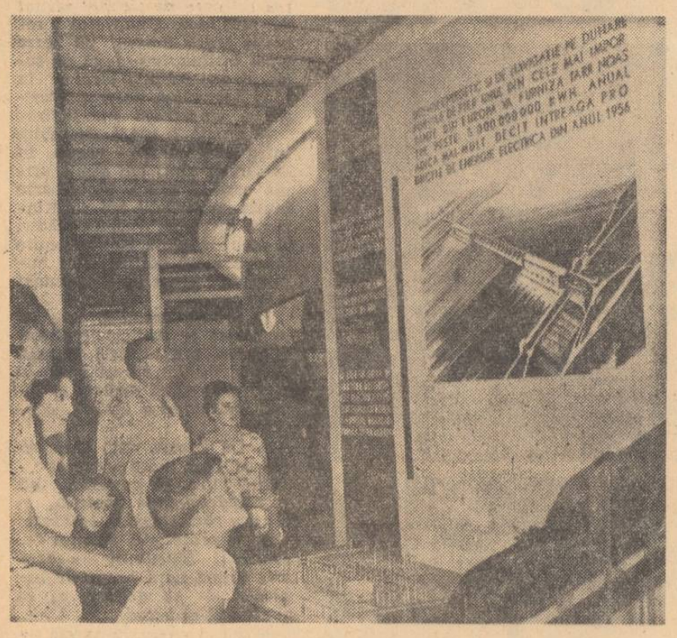

Machetele și panourile care înfățișează vizitatorilor Expoziției realizărilor economiei naționale marile lucrări hidroenergetice de la Porțile de Fier stîrnesc un justificat interes

poruncească fluviului și nici să clintească stîncile din locul lor. Urme păstrate încă din secolul II al erei noastre pe malul drept al Dunării, ilustrează că și romanii au încercat prin construcția unui canal să evite aceste locuri primejdioase.

Dar oamenii nu au renunțat niciodată, în ciuda greutăților de tot felul, la încercările lor îndrăznețe. Încă de la sfîrșitul secolului trecut, diițiilor grele de navigație din această zonă. În anii de după primul război mondial nu puțini specialiști români au studiat și propus diferite variante de amenajare a sectorului cataractelor, cunoscute sub numele de variante cu o treaptă, cu două și cu trei trepte. Merită menționate în această ordine de idei studiile întreprinse de inginerii români prof. Dorin Pavel, prof. Grigore Vasilescu și alții. S-a trecut în unele cazuri și la executarea unor lucrări. Cu toate canalele săpate în stînca din albia fluviului, cu pintenii și digurile construite pentru regularizarea șenalului, cu amenajarea unui canal de ocolire a Porților de Fier, situația nu s-a îmbunătățit radical. Mărturie stau, dacă vreți, pe lîngă cele relatate nu o dată de comandanții și piloții de nave, epavele unor vase rămase și astăzi pe coltii de stîncă, unde au eșuat.

Ceea ce în urmă cu zeci de ani specialiștii au studiat și propus a rămas numai simple aspirații. În orînduirea socială existentă pe atunci în cele două țări riverane ale zonei cataractelor, cu mijloacele reduse de care dispuneau, astfel de proiecte de mare anvergură nu aveau sorți de reușită. Condiții favorabile pentru valorificarea marelui potențial hidroenergetic al apelor fluviului și îmbunătățirea condițiilor de navigație din sectorul Porțile de Fier au fost create abia cînd dezvoltarea socialistă a R. P. Române și R. S. F. Iugoslavia a creat premisele necesare realizării acestei grandioase lucrări menite să transforme Porțile de Fier într-o cetate a luminii.

Bazele muncii comune pentru proiectarea și realizarea acestui uriaș obiectiv au fost puse prin hotărîrile adoptate la întîlnirile dintre tovarășii Iosip Broz Tito și Gheorghe Gheorghiu-Dej la București și Brioni din anul 1956.

În perioada care a trecut de la luarea acestor hotărîri, cele două părți au desfășurat o vastă muncă pregătitoare, rezolvînd cu succes un mare număr de probleme complexe — tehnice, economice și juridice.

Acum este vremea cînd proiectele și planurile intră în faza înfăptuirii lor. Pe ambele maluri — la Gura Văii și la Sip — constructorii români și iugoslavi ai sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier au trecut la realizarea visului frămîntat de atîtea secole de specialiști ai celor două țări prietene.

Cum va fi îmblînzită Dunărea la Porțile de Fier și silită să lase anual o producție de energie electrică de peste 10 miliarde kilowați-ore? Specialiștii celor două țări au ajuns, după ani de minuțioase studii și cercetări, la elaborarea unui grandios proiect, demn de cele două popoare libere, însuflețite în idealurile socialismului, proiect care are în vedere atît folosirea energetică a posibilităților Dunării cît și rezolvarea, o dată pentru totdeauna și în mod radical, a marilor dificultăți pe care le ridică în calea navigației internaționale acest sector al fluviului.

Proiectul de ansamblu cuprinde astfel două grupe mari de lucrări: nodul hidrotehnic, precum și amenajarea lacului de acumulare și reconstrucția unor porturi. Nodul hidrotehnic se compune dintr-o construcție de tipul centrale-baraj de joasă presiune, ale cărui obiective mai importante sînt cele două ecluze și centrale, cîte una la fiecare mal, și un baraj deversor — 441 metri lungime — situat în mijlocul fluviului, între cele două centrale. Despre capacitatea creatoare a celor ce au fost chemați să conceapă o lucrare de asemenea nivel tehnic, despre proporțiile ei care o situează în rîndul celor mai mari din Europa, ne facem o imagine și mai reală spicuind cîteva date mai importante. Amintim astfel că lungimea totală a construcțiilor care zăgăzuiesc fluviul este de 1 000 metri, dintre care cele două centrale înalte cît un bloc cu 26 de etaje, însumează 430 de metri.

Pentru înfăptuirea unor asemenea proiecte care reprezintă una dintre cele mai mari și mai eficiente amenajări de acest gen din lume, este firesc să se prevadă lucrări de mare amploare, executate prin soluții constructive moderne și cu mijloace tehnice adecuate. Și de data aceasta cifrele vorbesc de la sine: numai în amplasamentul barajului se vor excava peste 22 milioane metri cubi pămînt și stîncă, se vor turna aproape trei milioane metri cubi beton, se vor monta circa 70 000 tone de echipament electromecanic în turbine, generatoare, transformatoare, stavile la baraj, porți, ecluze etc. Vin să se adauge acestor lucrări cele deopotrivă de ample privind căile ferate și șoselele. Numai pentru strămutarea căii ferate de 24 km între Gura Văii și Coramnic se vor executa circa 1 800 m.l. de tunele și 1 500 m.l. de viaducte. Se vor reface pe malul românesc șosele în lungime de 110 km, linii electrice și telecomunicații, se vor reconstrui porturi și localități.

Energia electrică pe care o va produce gigantul de pe Dunăre, deschiderea largă a Porților de Fier pentru navigația internațională, vor exercita o puternică influență binefăcătoare asupra economiilor țării noastre și R.S.F. Iugoslavia și vor contribui la progresul întregului bazin al Dunării.

Ca să înfăptuiască un astfel de volum uriaș de lucrări, constructorii au mai întîi de înfruntat furia apelor Dunării. Primul asalt — început în aceste zile — va consemna marea acțiune pentru devierea apelor fluviului. Pe locul unde se vor construi centrala electrică și ecluza, se va realiza o mare incintă chiar în albia Dunării. Pentru amenajarea ei se va executa mai întîi un batardou (dig de metal, pămînt și piatră), în lungime de 1 500 m care înaintează spre mijlocul fluviului cu aproape 200 m. Numai într-un an pentru această lucrare se vor bate și monta 32 000 m.p. palplanșe metalice și se vor executa 360 000 m.c. umpluturi de balast, pămînt și piatră. Este numai unul din exemplele care vin să ilustreze ce au de făcut constructorii pentru a îmblînzi furia apelor. Mijloacele moderne care le stau la îndemînă, soluțiile tehnice adoptate, entuziasmul care pulsează pe șantier încă din primele zile, sînt dovezi sigure că proiectele se vor realiza întocmai.

Că așa va fi ne-o mărturisesc cele două plăci de marmură dezvelite de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Iosip Broz Tito la Sip și la Gura Văii care, în zidul barajului definitiv vor vorbi peste veacuri generațiilor viitoare despre temelia trainică a acestei construcții: prietenia și colaborarea frățească româno-iugoslavă.

Virgil DĂNCIULESCU
și Tudor GHEORGHIU

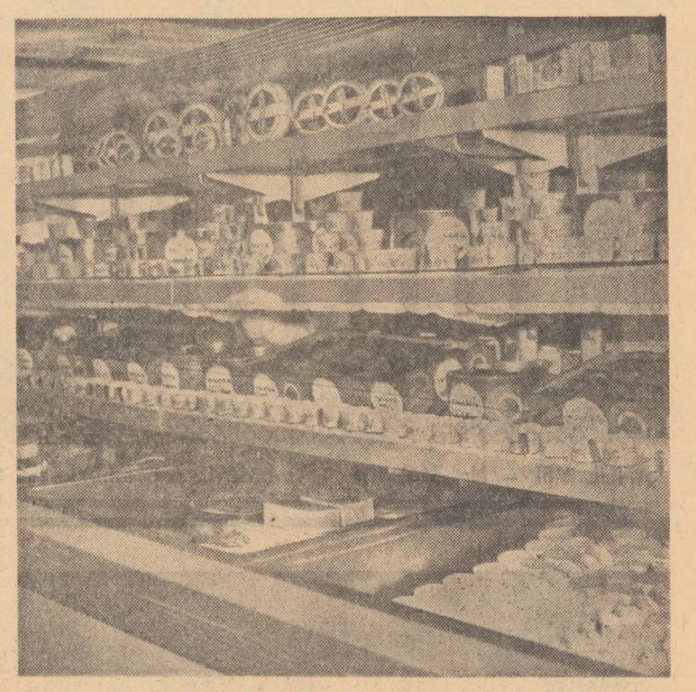

Industria alimentară vine tot mai mult în sprijinul gospodinelor. Fel de fel de conserve și de semifabricate culinare, frumos ambalate și prezentate se găsesc astăzi în magazine. În fotografie: Conservele și produsele de pescărie sînt prezentate într-un sortiment bogat

O vitrină a standului de cosmetice. Este firesc ca produsele acestei industrii să intereseze în primul rînd femeile

FRUMOSUL ȘI UTILUL COTIDIAN ÎN STANDURILE EXPOZIȚIEI REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE

(Urmare din pag. 1)

sau mătasă lucioasă—creează pe bună dreptate dificultăți elegantelor noastre cînd este vorba să se oprească la acea pe care ar dori să și-o cumpere. Nu mai puține „dificultăți" ridică țesăturile din fire de tergal realizate în carouri cu degradeuri destinate fustelor.

Nici pentru bărbați o eventuală alegere nu-i prea ușoară căci stofele pentru paltoane în careuri de diferite mărimi, cele pentru costume din lînă sau tergal și alte noutăți prezente sînt numeroase.

Tricotajele și confecțiile ocupă și ele un loc important în expoziție. Realizate din lînă, din fire sintetice de tipul lînei, uni sau melanj, din fire simple sau buclate, din mătase sau fire metalice, tricotajele și confecțiile sînt prezentate într-o mare varietate de modele. Găsim aici îmbrăcăminte pentru toate vîrstele și pentru toate anotimpurile.

Același lucru îl întîlnim și în standul cu încălțăminte și marochinărie. Încălțămintea pentru femei prin noutatea liniei — decupat lateral, cu fețele puțin montante, cu vîrful în caré mic, cu tocurile nu prea înalte, unele subțiri, altele mai late și în diferite forme geometrice sau cismulițele de diferite înălțimi — este prezentată la un nivel calitativ ridicat. La aceasta contribuie și varietatea în combinarea pielei simple cu lacul sau a acestora cu plasa din relon. Culorile negru, maro închis, bordo, unele din acestea cu nuanțe în degradé sînt prezentate de specialiști ca o cerință a modei și a eleganței în viitorul an.

Continuăm vizita noastră în sectorul cu exponatele industriei articolelor de uz gospodăresc. Noutățile sînt prezente la tot pasul prin linia modernă a diferitelor articole din sticlărie, faianță și porțelan, prin originalitatea și măiestria cu care sînt decorate. Din sticlă obișnuită—ale cărei transparență și culoare au fost mult îmbunătățite — sau din semicristal s-au realizat seturi de pahare în 3—5 mărimi. Adevărate obiecte de artă prezintă maiștrii sticlari prin obiectele de sticlă suprapusă în diferite culori sau prin acelea decorate prin gravare. Articolele de faianță și porțelan și-au îmbunătățit sortimentul datorită aplicării unor noi procedee de decorare cum ar fi glazurile mate și glazurile scurse, decorurile cu luster aplicate mai ales pe bibelouri. Vizitatorii cercetează cu atenție și garniturile de tacîmuri în diferite mărimi, vasele de bucătărie în garnituri complete, cu emailuri îmbunătățite, ca și argintăria frumos ornată, creație a unui meșteșug cu vechi tradiții.

O multitudine de produse, o mare varietate de linii și forme, o largă paletă de culori fac ca produsele industriei noastre ușoare să fie din ce în ce mai frumoase și mai bune, să fie solicitate de exigenții noștri cumpărători în magazinele din țară ca și în cele din aproape 60 de țări ale lumii unde acestea se exportă.

Așa cum a intrat în vorbirea curentă a ghizilor din expoziție, vom spune și noi, invitîndu-vă pe inelul de la nivelul doi, să vizionăm standurile industriei alimentare. Această industrie care anul trecut producea de trei ori mai mult decît în 1938, vine tot mai mult în sprijinul ușurării muncii în gospodărie. Dezvoltarea producției de conserve, a semifabricatelor culinare și a alimentelor proporționate și ambalate, iată doar cîteva din elementele ce argumentează acest sprijin. La care trebuie adăugată continua sporire a calității produselor din acest sector ce a dus la mărirea valorii nutritive și a duratei de conservare a acestora, la lărgirea numărului de sortimente de la 1 000 poziții în 1950 la circa 4 000 în 1963. Și drept exemplificare a acestui progres, stau exponatele din standuri și alături de ele reușite machete ale unităților moderne construite în anii noștri aproape pentru fiecare subramură a acestei industrii.

Și pentru că ne apropiem de sezonul în care toate cămările gospodinelor noastre sînt pregătite pentru aprovizionare — toamna — o recomandare: înainte de a începe umplerea lor, vizionați standurile industriei alimentare care vă vor convinge că ceea ce vă trebuie găsiți în rafturile magazinelor.

Desigur, un reportaj-ghid are obligația față de cititorii săi să-și încheie materialul cu o concluzie asupra a tot ce a descris. Vă cerem permisiunea ca să facem această încheiere cu ajutorul cîtorva declarații ale oaspeților din țară și din străinătate, care au vizionat standurile industriei bunurilor de consum: Iată-le: violoncelistul Nicolae Boteanu, de la Teatrul de Operetă, spunea despre exponatele prezentate în standul cu instrumente muzicale: „Mă bucură că văd pianul „Lipatti", primul nostru pian de concert, care este o realizare superioară după producerea unei serii întregi de pianine reușite. Aici în expoziție am luat cunoștință direct de noile instrumente muzicale pe care le produce industria noastră. Sînt convins că exprim bucuria și mîndria multora dintre colegii mei pentru asemenea realizări ale industriei românești de instrumente".

Domnul Renaud Jean-Claude, medic din Paris, împreună cu soția au vizitat expoziția. Doamna Renaud aprecia: „Vreau să mărturisesc cu plăcere că încălțămintea și confecțiile românești se află la nivelul celor mai elegante produse similare din Paris; de asemenea articolele de sticlărie sînt realizate la un înalt nivel artistic".

Ziaristul V. Andersen de la cotidianul „Politiken", sublinia că a avut prilejul să facă un schimb de experiență în legătură cu dezvoltarea unei ramuri industriale cu tradiție în Danemarca — industria alimentară, îndeosebi industria prelucrării laptelui. D-sa arăta: „Produsele lactate daneze se bucură de multă vreme de o reputație binemeritată pe piața internațională. Țin să apreciez că din exponatele prezente aici, reiese limpede că produsele lactate și alimentare, în general, fabricate în România se află la un înalt nivel și sînt comparabile cu cele mai bune produse similare din țara noastră".

Elena PAVELESCU

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

CÎND COPIII SE PREGĂTESC DE ȘCOALĂ

(Urmare din pag. 1)

În primul rînd, prin mortar și cărămidă, beton și sticlă — clădiri noi și elegante, proaspăt ridicate în toate colțurile Bucureștiului: în Balta Albă și Drumul Taberei, pe bulevardul Titulescu și pe șoseaua Olteniței, în cartierele Jiului-Scînteia și Băneasa-Vatra, în Colentina și Giulești-Sîrbi. Școli noi și frumoase, înzestrate cu laboratoare, care așteaptă doar „botezul" vocilor pițigăiate și al risetelor în cascadă, ca să-și înceapă viața trepidantă de învățătură și bucurie. În total 183 de săli de clasă noi, pe care Bucureștiul le dăruie în această toamnă celor mai mici studioși ai lui.

Apoi, pregătiri în librăriile cu miros de hîrtie nouă și cerneală tipografică: rafturi întregi înțesate cu manuale, dintre care multe poartă titluri noi. Privirea aleargă de icicolo și înregistrează grăbită: „Algebra" de-a VIII-a, „Cunoștințe despre natură" de-a IV-a, „Igiena" de-a VII-a, „Geografie" de-a XI-a, „Agricultura" de-a V-a... Acum privirea trece grăbită, dar peste puțin timp se va apleca cu răbdare și migală asupra fiecărei pagini, deslușind pe-ndelete fiecare rînd din manualul care deocamdată nu pare decît o aglomerare amorfă de știință strînsă între două coperți. Și pentru acest viitor foarte apropiat, Bucureștiul a deschis în librării raioane speciale de cărți școlare, a făcut o expoziție cu vînzare a manualelor la librăria de pe strada Eminescu, a pus afișe în vitrine, a trimis în școli sute de mii de exemplare care îi vor aștepta pe bănci — ca dar de bun venit — pe cei mai mici dintre elevi.

Bucureștiul și-a deschis papetăriile îndesate cu tot arsenalul de minunății: penițe Klaps, mape cu fermoar, echere, penare, sugative, compase etc, etc, etc. Și, bineînțeles, — tradiționala hîrtie albastră, pe fondul căreia eticheta va anunța același nume de școlar, dar cu altă clasă...

Bucureștiul a consultat și bunul gust, revărsînd în magazine uniformele noi: sarafane albastru închis, cu garnitură, bluze bleu de olandină, rochițe pepit alb cu albastru, șorțulețe bleu, costume de stofă bleumarin, — îmbrăcămintea momentului solemn cînd cei mici se vor transforma din copii anonimi, în școlari cu identitatea clasei și a școlii. Tot pentru ei a adus în magazine și stocuri noi de încălțăminte — ca să aibă ce rupe acești pitici cu puteri gigantice, care știu să deseneze hărți, dar și să bată mingea, să rezolve ecuații, dar și să alerge nepotoliți.

În fine, Bucureștiul și-a dăruit cel mai gingaș trofeu al său, florile, presărîndu-le pretutindeni — în curțile școlilor, la ferestrele claselor, pe bănci, pe catedre. Ultimele flori ale anului, pe care le închină cu discretă duioșie școlarilor și dascălilor lor. Să le ureze sîrguință și voioșie în noul an.

Bucureștiul s-a pregătit și se pregătește în continuare să-și ducă copiii la școală. Pe acei zeci de mii de „ăla micu", care trebuie să învețe tabla înmulțirii și legea lui Newton, să știe tot despre Ștefan cel Mare și relieful Africii, să afle cum se face circulația sîngelui și conjugarea verbelor latinești, să învețe să deosebească vertebratele de nevertebrate și binele de rău. Pe acel „ăla micu" care în școală trebuie să se transforme în MARE — om mare, cu suflet mare, cu capacitate mare. Metamorfoză pe cît de îndelungată și migăloasă, pe atît de minunată și strălucitoare.

PIA RĂDULESCU
Desene de Beca RIND

NUNTĂ LA BOROVAN

Corespondență din Sofia

În timp ce cerul se întuneca și dinspre dealul Borovan coborau nori negri de ploaie, în nouă cazane mari de aramă spoite, fierbea ciorba și tocana de miel, chiar lîngă malul apei, alături de casa lui Țolo Rațoka. Înșirate pe trei prăjini de fag solide, cazanele sfîrîiau vesel iar moș Mitko Gradinarski aducea vreascuri și tot mormăia :

— Tu, Hristo, mai uită-te aici... Grăsimea mi se pare cam puțină... Vezi și de sare, cum e... Iar tu Marine, ce te tot învîrți ca o muscă fără cap... Trebuie piper, ceapa nu-i tăiată, am nevoie de apă...

La cîțiva pași de cazane, vorbăreața baba Țvetana Țvetanova pregătea salatele. Lîngă ea stătea proțăpit cumnatul ei, nea Ivan, venit tocmai de la Sofia, iar meșterele în plăcintă cu foi, Stanka Țvetkova și Țana Ivanova, așezau în tăvile rotunde, foile subțiri, le ungeau cu ou, unt și brînză. Fiecare făcea o treabă importantă, iar Mihail Vasilev o făcea parcă pe cea mai importantă.

— Cum s-ar putea nuntă fără mine — spunea el glumind. Eu fac treaba cea mai importantă, mă ocup de... organizare...

Nea Mihail umbla încoace și încolo, arunca curios o privire prin cazane, însemna ceva pe o foaie de hîrtie unsuroasă și, pentru a nu știu cîta oară, număra vasele și pîinile. Dar cel mai des se învîrtea în jurul celor două butoaie de dud, de cîte 50 de litri, pline cu țuică de prune...

La Borovan se fac pregătiri de nuntă. Nea Țolo își însoară feciorul, pe Pîrvan — muncitor la stația de reparații mecanice a întreprinderii „Vodstroi" — cu Ilicika, fata lui Vasil Velcev. Să țină minte și mic și mare această zi ! Să vină toți cu vorbe bune și să plece, tot cu vorbe bune... Iar casa tinerilor căsătoriți să fie totdeauna așa de primitoare și de veselă ca acum...

Din tot satul au început să sosească, în grupuri vesele, nuntașii. Din boccelele lor albe ieșeau pîini calde și ploști cu rachiu de casă. Mirosea a pui fripți și brînză nouă.

Bucătarii coborau de pe foc primul cazan iar nea Mihail umplea primele jumătăți cu țuică și ducea undeva, la gustat, strămbini cu ciorbă caldă... Pe iarba verde era pregătită masa de nuntă așternută cu fețe de mese lungi, din pînză de casă.

Se apropia ora prînzului iar oaspeții, nerăbdători, se înghesuiau trăgînd cu urechea spre stradă.

— Sosesc... — a strigat cineva.
— Ți s-a părut...

Se aud bătăi surde de tobă. Țuitul unui clarinet și ecoul unui flaut dinspre Ognilskata Pișura.

De ambele părți ale drumului care duce direct la poarta casei lui nea Țolo, s-a îngrămădit deodată multă lume. Întîi au apărut, jucînd o răceniță (dans popular bulgar — n. r.), cavalerii și domnișoarele de onoare. Ei au năvălit zgomotoși în curte și au învîrtit o horă vioaie.

Încet și solemn se apropia șirul nuntașilor. Alături de miri se foia nașul, Milcio Sirakov. Nevastă-sa ridica capul și examina cu o privire curioasă hainele noi ale gazdelor. În mîna dreaptă, nea Milcio ținea o ploscă mare multicoloră, împodobită cu mușcată și busuioc, iar din buzunarul surtucului îi ieșea o ploscă de cositor, la gura căreia mîna iscusită a unui meșter necunoscut însemnase „anul 1892".

Iată-l și pe tînărul și glumețul dascăl Ivan Doncev. Nevastă-sa, Nevena, duce într-o boccea mare darurile de nuntă pentru miri — aparate electrice de uz casnic. Toți nuntașii aduc daruri, iar nașul a descărcat un bufet mare și elegant.

După puțin timp sosesc, cu muzica și cuscrii, într-un car mare în care încărcaseră și legaseră cu frînghii groase zestrea miresei Ilicika. Un cîntec solemn de nuntă. Toboșarul Ghergo schimbă brusc ritmul bătăilor. Mama lui Pîrvan, soacra Vela s-a oprit emoționată în pragul casei. Binecuvîntînd mirii, cu ochii înlăcrămați de bucurie, ea le oferă două pîini calde din făină de grîu și două fuioare de lînă. Apoi pune pe prag o căldărușă de aramă plină cu apă și o îndeamnă pe Ilicika s-o răstoarne cu piciorul. După aceea mireasa unge de trei ori ușa, de sus pînă jos, cu unt și cu miere. Fie ca pe viitor în această casă să meargă totul pentru tinerii căsătoriți ca pe apă, să lunece ca pe unt și viața să le fie dulce ca mierea...

Soacra îi arată Ilicikăi hambarul și grajdul cu vite. În cele din urmă mireasa se urcă, cu o scară, în prunul cel mai apropiat să vadă cu proprii săi ochi cît a rodit pomul...

Abia după ce s-a descărcat zestrea din căruță, treabă care a durat peste jumătate de oră, muzica îi însoțește pe nuntași la masă.

Copleșit de bucurie, satul Borovan și-a deschis parcă brațele, să strîngă la piept cîntecele, să-și mîngîie ca un părinte copiii.

Anghel ANDREEVSKI

Septembrie 1964.

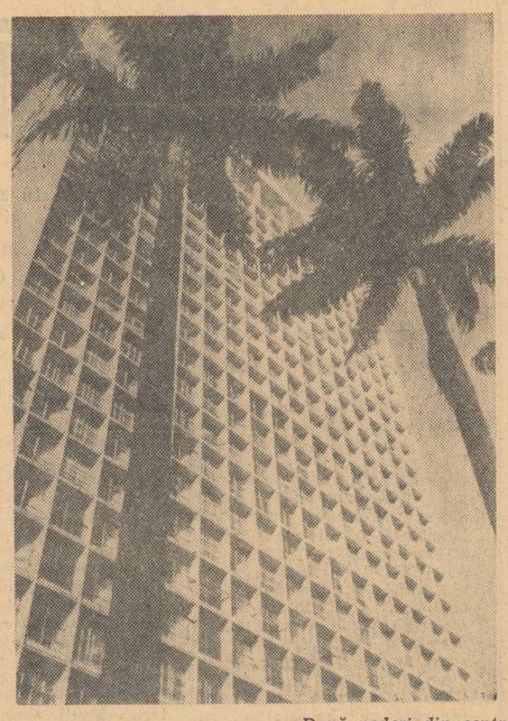

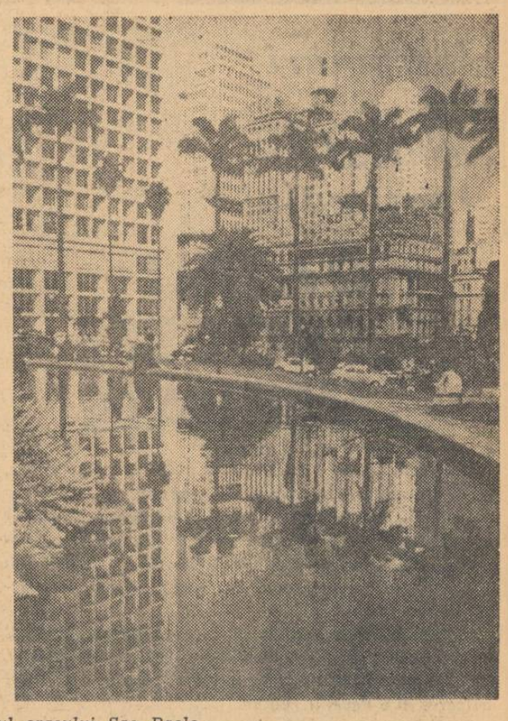

Două vederi din centrul orașului Sao Paolo

O discuție de unul singur la Sao Paolo

— Sao Paolo, domnule, este orașul secolului.
Dovada ?

Pînă în 1900, el număra 80 000 de suflete. În 1920, erau 580 000, în 1940 — 1 500 000, în 1957 — 3 milioane, astăzi — aproape 6 000 000. Dacă cunoașteți o altă capitală care să rivalizeze, în creșterea populației, cu noi, spuneți-mi-o. Dar nu o veți afla. Sao Paolo este unic. Sao Paolo este grandios.

— Aici, la noi, domnule, 60 de case ies din pămînt într-o zi de lucru, dar ținînd cont de imponderabilitate, noi mărturisim numai o casă pe oră ; unii spun, la 50 de minute. Și aceste case, înainte de a fi ocupate, și-au și schimbat de zece ori proprietarii.

Iată banca noastră de stat : are 34 de etaje, 1 100 de ferestre, 711 metri înălțime și un turn de televiziune. Este una din construcțiile cele mai înalte ale Americii de sud. Și dacă noi nu vrem să construim un Empire State Building, aceasta nu se datorește faptului că nu am putea. Se datorește solului nostru, care nu o permite. În 1941, un „edificio" de 24 de etaje s-a prăbușit.

Vedeți deci adevăratul criteriu al urbanisticii noastre, care nu-și poate permite construcții prea înalte. Duceți-vă la Butantan. Este institutul nostru științific. Este cumplit de vechi. El datează din 1902. Dar ne ducem bucuroși să-l vedem. Ne place să ne aplecăm cu interes, și nu fără afecțiune, peste balustrade și să vedem șerpii noștri. Aici este împărăția tîritoarelor. Din toate regiunile țării, oamenii trimit la Butantan peste 10 000 de reptile. Nu este minunat ? În plin aer, în fundul gropilor pline de iarbă, îi veți vedea lungiți, încolăciți, înălțați, agățați, suspendați, înnodați, alunecoși, înfricoșători. Și totuși ei sînt aceia care dau institutului peste doi litri de venin, atît de prețios pentru preparatul serurilor dătătoare de viață.

— Noi, domnule, mă asigură interlocutorul, am pus botniță naturii. Noi am gonit vrăjile și superstițiile.

Iar subsemnatul nu am altceva de făcut decît să transcriu cele ce mi s-au relatat.

Mircea RĂDULESCU

Peripețiile profesorului Higgs

În zorii zilei de luni 30 august, o limuzină elegantă staționa în preajma grădinii zoologice din Johannesburg. Cînd un polițist, sesizat de un telefon anonim — conform versiunii oficiale — a deschis portiera mașinii, a găsit înăuntru un om legat, cu căluș la gură. Dezlegat și condus la poliție, omul, care purta urmele unei bătăi sălbatice, avînd și cîțiva dinți lipsă, și-a declarat cu greu identitatea : profesorul Dennis Higgs. Așa a început un scurt, dar interesant episod diplomatic, grefat pe implicațiile politicii rasiste a autorităților din Republica Sud-Africană.

Numele lui Dennis Higgs este cunoscut la Johannesburg și în alte localități sud-africane. Profesor universitar alb, Higgs face parte din cercurile care repudiază apartheidul practicat de guvernul Verwoerd și care se pronunță activ împotriva discriminării rasiale. Îndrăgostindu-se de o africană, Higgs nu a pregetat să se însoare cu ea, cu toate că legile locale interzic căsătoriile mixte. Membru al partidului liberal sud-african, Higgs și-a expus în repetate rînduri, în mod deschis, vederile politice.

Activitatea sa curajoasă i-a atras dușmănia autorităților rasiste. Împotriva sa au început să fie organizate acțiuni represive. Autoritățile l-au implicat — cu premeditare — într-un atentat din gara Johannesburgului. În cele din urmă amenințat cu închisoarea, profesorul s-a văzut nevoit să plece clandestin din țară, refugiindu-se în Rhodesia de nord, colonie britanică.

La sfîrșitul săptămînii trecute, la Lusaka (orașul capitală nord-rhodesian), s-a aflat că Higgs a dispărut, fiind victima unei răpiri. Trei indivizi au pătruns în locuința sa și, de față cu soția, Holly, l-au dus cu forța spre o destinație necunoscută. După două zile, legat și bătut — așa cum am arătat la început — a fost găsit în Republica Sud-Africană. Răpirea, evident, era opera serviciului secret al lui Verwoerd. Răpirea lui Higgs, scria „Daily Telegraph" din Londra dă o confirmare suplimentară convingerii că există un grup subteran de răpitori în Africa de Sud, al cărui scop este să mențină teroarea printre refugiații politici fugiți din țară în regiunile din jur.

Afacerea a luat imediat amploare. După cum scrie presa britanică, guvernul nord-rhodesian, ale cărui atribuții externe sînt rezolvate, pînă la apropiata proclamare a independenței, de Anglia, a cerut guvernului britanic să cerceteze condițiile în care a fost răpit Higgs de pe teritoriul său și să intervină pentru eliberarea profesorului. Răpirea a lezat în mod direct interesele Angliei și dintr-un alt punct de vedere : profesorul Dennis Higgs este cetățean englez. Opinia publică din Anglia s-a scandalizat de acțiunea lui Verwoerd. Guvernul britanic a intervenit pe cale diplomatică.

Presiunile exercitate asupra guvernului sud-african nu au fost zadarnice. Dacă luni, purtători de cuvînt oficiali declarau că Dennis Higgs va fi urmărit prin justiție și refuzau să arate unde se află deținut profesorul, în cursul zilei de joi autoritățile din Johannesburg s-au văzut nevoite să-l pună în libertate pe cel răpit.

Higgs s-a înapoiat la Lusaka, unde i s-a făcut o primire prietenească și de acolo a plecat la Londra. Dar se pare că cei cărora nu le convine concepțiile lui politice nu s-au împăcat cu insuccesul acțiunii lor. Profesorul Higgs a primit cîteva telefoane anonime prin care era amenințat cu moartea. Autoritățile nord-rhodesiene au luat, firește, măsurile necesare de pază.

V. VĂLUREANU

Înapoiat la Lusaka Higgs își îmbrățișează copilul

DE PRETUTINDENI

ÎNTR-UN SPITAL din Chicago se experimentează un aparat roentgen minuscul. Lungimea sa este de 7,5 cm. Avînd drept sursă de alimentare o mică baterie, acest aparat poate fi folosit fără a fi conectat la rețeaua electrică.

●

LA VÎRSTA sa de 34 de ani William Holbrook din New-Jersey (S.U.A.) a fost însurat nu mai puțin de 9 ori. Și, poate că ar fi făcut acest „pas" și a zecea oară, dacă poliția n-ar fi contribuit la încheierea carierei sale de ...mire. Cea de-a zecea logodnică a rămas păgubită doar cu 240 de dolari. Suma reprezintă plata cheltuielilor de transferare a proprietății bunurilor ei pe numele lui Holbrook, bunuri care i-au fost ulterior restituite datorită intervenției poliției.

●

O ANCHETĂ efectuată în S.U.A. a stabilit că populația americană pierde anual 700 milioane de dolari din cauza... buzunarelor rupte.

●

SEMNELE matematice „plus" și „minus" au ajuns în Europa din Orientul Arab. Iată și considerentele de care — se spune — s-ar fi călăuzit savanții arabi din antichitate, atunci cînd au tras concluziile lor pentru cunoscutele formule : „plus ori plus, dă plus", — „prietenul prietenului meu este prietenul meu"; „minus ori minus dă plus" — „dușmanul dușmanului meu este prietenul meu" ; „minus ori plus dă minus" — „dușmanul prietenului meu este dușmanul meu" ; „plus ori minus dă minus" — „prietenul dușmanului meu este dușmanul meu".

●

UN MUZICIAN vestgerman a realizat o orgă cu tuburi din hîrtie, hîrtia fiind îmbibată cu o materie plastică. Sunetul pe care-l emite este la fel ca cel al tuburilor metalice ale unei orgi obișnuite.

●

ÎN VECHEA SPARTA exista un funcționar care, conform dispoziției autorităților, era obligat să se îmbete și să umble — pe două cărări — prin întregul oraș pentru a constitui în acest fel un exemplu negativ și un avertisment pentru tinerii cetățeni tentați de băutură.

●

UN OM DE ȘTIINȚĂ francez a stabilit că un complex de paravitamine, alcătuit din vitaminele F și B_2 are proprietatea să redea culoarea inițială a părului albit. Chiar și la oamenii mai în vîrstă, culoarea părului revine în cîteva zile și se menține apoi permanent. După cum au dovedit cercetările din laborator, paravitamina este unul din elementele care asigură pigmentarea părului.

MUNȚII DE DIAMANT

Orașul Vonsan, situat în golful cu același nume, mi-a fost punct de plecare spre două dintre cele mai frumoase călătorii pe care le-am făcut în R.P.D. Coreeană. Mai întîi am pornit de-aici spre Ciungiun, port de pescari, unde m-am îmbarcat pe-o balenieră, străbătînd apele nesfîrșite ale Mării Japoniei și asistînd la vînarea unui uriaș cetaceu. Mai apoi, întorcîndu-mă din nou la Vonsan, am pornit-o spre sud, acolo unde poți vedea cu ochii o lume de basm — Munții de Diamant.

Drumul spre Munții de Diamant străbate cele mai pitorești regiuni ale Coreei de nord, pregătindu-te parcă pentru spectacolul magnific la care ai să asiști apoi. Marea Japoniei îți este mereu tovarăș de drum, oferindu-ți, la fiecare pas, imagini noi, bogate în culori și nuanțe. Rîuri mari își sfîrșesc aici în fața ochilor tăi, năvalnicul drum, străbătut uneori pe distanțe de sute de kilometri printre văi de munte.

De pornești cu mașina din Vonsan încă din zorii zilei, spre prînz cînd soarele arde de crezi că și-a revărsat toată dogoarea în acest colț de lume, ajungi în fața unei stînci majestuoase crescută din apele mării. La cîțiva metri de ea, pe pămînt, o altă stîncă își înalță vîrful semeț spre cer. Sînt așa de cînd le știu oamenii. Nimeni n-a schimbat o pietricică măcar și totuși par a fi clădite de mîna omului ca o măreață poartă de intrare într-un palat. Coreenii le numesc „poarta de intrare în țara minunilor". De-aici distingi culmile munților profilate pe seninul albastru al cerului, dar încă nu le vezi înfățișarea chipurilor lor. Totuși, începi puțin cîte puțin să urci ; iar șoseaua, pînă atunci dreaptă, începe a șerpui tot mai mult.

Ne depărtasem de mare și tot mergînd pe coaste de deal pierdusem șirul drumului, cînd ajunși pe-o culme ne-am trezit în fața unei alte întinderi de apă, line și strălucitoare ca o oglindă. Nu mi se spusese nimic pînă atunci și însoțitorii mei, Han și Pak — doi confrați din Phenian — mă priveau fără să scoată o vorbă urmărind, parcă, fiecare mișcare a feței mele. Nu știu ce vor fi constatat ei, dar știu că eu am rămas minute în șir mut de admirație. Abia mai tîrziu, cînd am început să ne plimbăm pe malul lacului, mi s-a descleștat și graiul. Culmea pe care ne aflam era una din cele 36 existente în jurul marelui lac. Se spune că, în vremuri de demult, împărații veneau aici cu caleștile lor mărețe și porneau pe jos, însoțiți tot timpul de alaiul lor de curteni, să se desfete în fața minunatelor priveliști, mereu altele, de pe fiecare colină. Pentru această plimbare în jurul lacului erau necesare trei zile. De aici — se pare, îi provine și numele : „Lacul de trei zile".

Azi, pe drumurile create de om, poți face, cu mașina, înconjurul lacului în cîteva ceasuri. O dată ajuns însă pe fiecare culme, merită să faci un popas ca să admiri cu nesaț apele line care scaldă insule mari și mici din lac.

Privind „Lacul de trei zile" asistasem de fapt de abia la un soi de „uvertură" a operei ce avea să înceapă. De-aici încolo drumul ducea direct spre munții înalți, tot pe lîngă rîuri cu ape vijelioase. Pe văi, pe poienile înflorite, au fost construite, în ultimii ani, numeroase case de odihnă pentru oamenii muncii și tabere pentru copii. Construcțiile de aici au un specific aparte. Pînă la acoperiș, ele păstrează linia arhitectonică modernă ; fiecare acoperiș este însă făcut din olane colorate, în stilul pagodelor tradiționale. În fiecare vară vin aici, în aceste locuri cu care natura a fost atît de darnică, zeci de mii de copii petrecîndu-și o minunată vacanță.

După ce-am trecut și de taberele copiilor am intrat propriu-zis în Munții de Diamant. De fapt așa se numesc primăvara și așa le-a rămas numele pentru toate hărțile și atlasele lumii. Dar coreenii îi numesc altfel în fiecare anotimp : vara, ei le zic „munții ploii și ierbii" ; toamna — „munții de rugină", iar iarna — „munții oaselor albe".

Pe măsură ce înaintam, însoțitorii mei au început să fie mai vorbăreți. De la ei am aflat că Munții de Diamant se împart în trei șiraguri mari : Mai-Keumang (Munții exteriori) ; Oi-Keumang (Munții interiori) și Hai-Keumang (Munții din mare). Cel mai înalt pisc este Birolong și are 1638 metri înălțime. Se spune — deși nimeni nu poate afirma cu exactitate — că Munții de Diamant au 12 000 de culmi.

O vreme am mai putut urca cu mașina, dar apoi am pornit-o pe jos. De fapt preferam călătoria cu propriile picioare pentru a putea admira în voie și-a fotografia peisajul montan în toată splendoarea sa. Curînd am sosit la „Poarta frumuseții" un fel de tunel natural din stînci și vegetație alpină prin care urci mereu mai sus pentru a ajunge în inima Munților de Diamant. Iar cînd ai ajuns într-o vale largă, treci de cîteva ori peste poduri suspendate, de pe un mal pe altul al unui rîu înspumat și învolburat care vrea parcă să răstoarne totul în cale. Urmează cascada ; n-o vezi încă, dar îi auzi zgomotul asurzitor de departe. Și oricît te-ar ademeni tabloul revărsării asurzitoare de ape, te oprești puțin ca să privești ruinele unei pagode budiste de peste două mii de ani. Chipurile sculptate în piatră și lemn se păstrează și azi, trezind interesul oricărui vizitator care s-a încumetat să urce pînă aici. Chipul lui Buda sculptat chiar în stînca muntelui ca un uriaș basorelief, are peste 15 metri înălțime și se păstrează pînă în cele mai mici detalii.

Dar cascada ne cheamă, ne strigă pe mii de glasuri de tunet ca să-i admirăm frumusețile. Peisajul este uimitor „Pasărea ce-și risipește fulgii albi" — cum o numesc poetic, în limba lor coreenii — are 70 de metri înălțime și cade pe mai multe trepte. Apele vin în șuvoi năvalnic pe jgheaburi mari de 10—15 metri înălțime pînă pe platforma dreaptă ca o masă a unei stînci uriașe. Pentru o clipă apele par a se liniști dar șuvoaiele ce vin mereu le împing în jos pe toată întinderea colosului de piatră, formînd o imensă perdea lichidă. Apoi iar se-adună în jgheaburi. Pe la jumătatea drumului dau de-o altă stîncă a cărei platformă are forma unei pîlnii. Speriate parcă, apele năvălesc unele peste altele, căutîndu-și drum de scăpare. Șuvoaiele ce pornesc de aici în patru părți creează un fantastic joc de linii diagonale pînă se unesc iar într-un jghiab, care le duce jos pînă în matca unui rîu ale cărui ape își potolesc învolburarea abia cînd ajung în mare.

Ajuns la „Pasărea ce-și risipește fulgii albi", ești în inima Munților de Diamant. Privești cu respirația tăiată prăpastiile din jur, și-ți arunci apoi ochii spre colosii de piatră cu cele mai diferite chipuri. Vezi : o culme acoperită parcă cu o pulbere diamantină cu înfățișarea unei imense orgi ; uriașul bloc de stîncă atît de perfect crestat de parcă treaba aceasta ar fi fost făcută de mîna unui mare meșter. Altă culme seamănă cu ruinele unei cetăți medievale ; o alta îți amintește de aripile unui fluture și tot așa mereu, alte figuri de piatră cu cele mai bizare forme. Piscurile înalte și singuratice au și ele forme diferite care le-au dat și numele : „Cuibul vulturilor", „Casa Zeilor", „Broasca" și multe, multe altele.

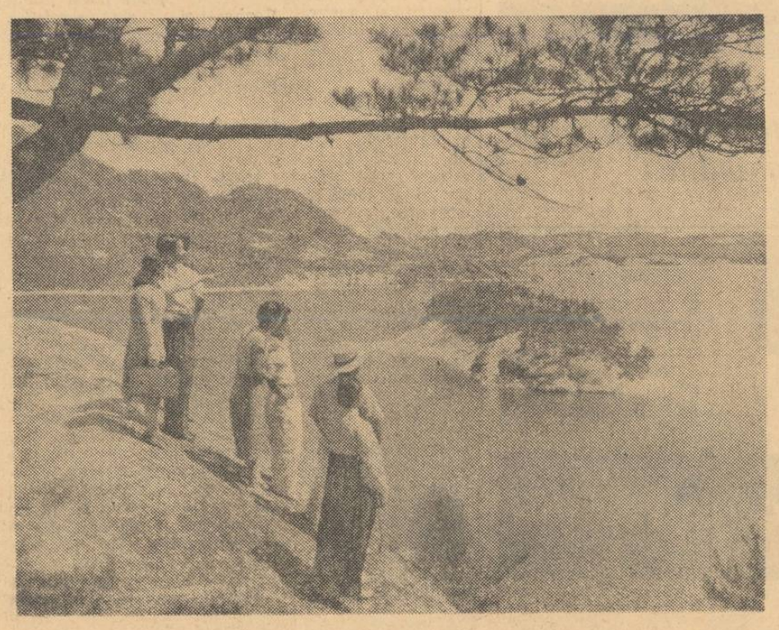

Munții de Diamant, cu chipurile lor ciudate, sculptate în piatră, nu-și sfîrșesc existența nici cînd ajung în mare. Din apele Mării Japoniei, stînci uriașe se înalță spre albastrul senin al cerului. Uneori vîrfurile nu li se văd din cauza norilor. Munții de Diamant marini sînt împrăștiați pînă departe, în sud, oglindindu-și siluetele cu cele mai diferite forme, în apele mării.

De-a lungul anilor, Munții de Diamant au fost izvor de inspirație pentru creatorii de artă. Renumitul pictor coreean Jung Sun a realizat aici, încă la 1676, unul din cele mai faimoase tablouri. Se povestește că vizitatorii străini, privind tabloul lui Jung Sun n-au vrut să creadă că pe lume există o asemenea frumusețe. Mai tîrziu, pictorii Sai Buk și Kim Hong Do au realizat minunate pînze înfățișînd Munții de Diamant și iezerul Kooryong, opere de valoare în arta plastică coreeană. Poetului Pak Ji Won, Munții de Diamant i-au inspirat marele poem „Răsăritul soarelui în pavilionul Songsuk-jung" iar lui Kim Sakat, poemul, „Pe Munții de Diamant", cunoscute capodopere ale literaturii coreene.

Poeta noastră Veronica Porumbacu a asemuit plimbarea prin Munții de Diamant cu o ascensiune în lumea basmelor. Nici că există comparație mai potrivită pentru acest magnific colț de lume, înzestrat de natură cu tot ce poate avea ea mai frumos.

Stan VLAD

Însemnări din carnetul reporterului

PATRU PROCESE VERBALE

Din registrul cu filele îngălbenite de trecerea anilor, se desprinde un iz puternic de mucegai.

Pe un patrat de hîrtie albă lipit deasupra scoarțelor tari, arhivarul a scris cu litere mari, rotunde: „Procese-Verbale de ședințele consilierilor, anul 1935". Și dedesubt, cu litere cursive mai mici: „Primăria orașului Piatra-Neamț".

Istoria lui Stan Răspop, fost cantonier la Serviciul Drumuri, e scurtă. A încăput în patru procese-verbale, scrise cu cerneală violetă, care și-a pierdut de mult culoarea și a devenit ruginie.

Primul proces verbal este datat 1 noiembrie 1935. „Onor domnii consilieri" s-au întrunit pentru a discuta petiția cantonierului Stan Răspop, prin care acesta din urmă cere să i se acorde suma de 450 lei, costul unei perechi de bocanci, necesari serviciului. Cererea este anexată la procesul verbal. O mînă stîngace a slovenit cu greu cele cîteva rînduri:

„Am 6 copii și merg acum în noiembrie, la lucru, cu galoși legați cu sfară că s-au ferfeniții de atita umblet".

După îndelungi discuții, consilierii n-au ajuns la nici o înțelegere și au hotărît să țină o nouă ședință.

Al doilea proces verbal poartă data de 14 noiembrie. Bocancii lui Răspop erau din nou pe ordinea de zi, între o aprobare pentru tăierea unei păduri acordată unui fin de-al primarului și o „agapă colegială" fixată pentru prima duminică din decembrie.

Dacă cu celelalte două chestiuni lucrurile au mers ca pe roate, în schimb cînd s-a ajuns la bocancii cantonierului treaba s-a împotmolit.

Și atunci, s-a hotărît discutarea acestei „probleme" într-o altă ședință.

Procesul verbal din 22 noiembrie poartă o nouă anexă. Nevasta cantonierului Răspop roagă consiliul să-i aprobe a-și înlocui bărbatul la muncă, deoarece este bolnav de pneumonie. Galoșii legați cu sfoară s-au dovedit, după cum se vede treaba, a nu fi atît de recomandabili pentru drumurile lungi, în zloată, ale cantonierului.

De data aceasta discuțiile au fost mai scurte. Cantonierul s-a îmbolnăvit și ca atare, cine a mai văzut bolnav să stea în pat cu bocanci. Cererea lui Răspop s-a respins.

Ultimul proces verbal este și cel mai scurt. Se hotărăște acordarea unui sicriu gratuit cantonierului Răspop Stan, decedat în ziua de 2 decembrie la Spitalul comunal și a cărui înmormîntare va avea loc duminică 5 decembrie. Data „agapei colegiale" a fost fixată tot pentru aceeași zi.

Aliniatul final al procesului verbal anunță pe „onor domnii consilieri" că pe luna noiembrie, pentru cele patru ședințe la care au luat parte, li se cuvine suma de 3.650 lei.

. . . . . .

Izul de mucegai devine din ce în ce mai pătrunzător.

Patru procese verbale, patru acte de acuzare a trecutului.

Mircea MOARCAȘ

La revedere, în Australia!

Bucureștiul a găzduit timp de 10 zile, una din cele mai importante reuniuni internaționale: Congresul de știința solului. Ziarele au informat zilnic pe cititori despre problemele discutate în ședințele plenare și pe comisii, cu privire la vizitele făcute, au reprodus declarații ale specialiștilor străini. Din carnetul de reporter au rămas nepublicate o seamă de însemnări care — după părerea noastră — ar putea să întregească imaginea celor care au urmărit, zi de zi, lucrările acestui important congres internațional.

In numărul 29 al Buletinului Asociației internaționale de știința solului tipărit la Amsterdam în cursul anului trecut, se puteau citi următoarele: „Colegii noștri romîni au reușit să stîrnească în întreaga lume un interes deosebit pentru cel de-al VIII-lea congres. Frumusețea regiunilor Romîniei, ospitalitatea locuitorilor și mai ales stăruința și grija deosebită a celor care își consacră timpul și energia pentru buna organizare a congresului, sînt tot atîtea motive care îndreptățesc așteptarea cu nerăbdare a lucrărilor". Autorul acestor rînduri — profesorul dr. F. A. van Baren, secretarul general al Asociației — își exprima părerea în urma celor constatate în cursul unei scurte vizite făcute în țara noastră.

La sfîrșitul lucrărilor congresului, distinsul om de știință ne-a declarat: „Colegii noștri romîni au asigurat congresului condiții excelente de lucru. Așteptările cele mai optimiste au fost întrecute. În numele celor 5 000 membri ai asociației din peste 90 de țări adresez toate mulțumirile".

Congresul precedent — în 1960 — s-a ținut în orașul Madison din S.U.A. sub președinția cunoscutului profesor R. Bradfield. Fostul președinte a ținut să fie prezent și la București. El este unul din puținii specialiști care au fost prezenți la toate cele opt congrese ale Asociației internaționale. Iată localitățile unde au avut loc aceste reuniuni: Washington (1927), Leningrad-Moscova (1930), Oxford (1935), Amsterdam (1950), Leopoldville (1952), Paris (1956), Madison (1960) și București (1964).

In preajma deschiderii lucrărilor congresului, consiliul Asociației internaționale de știința solului a stabilit ca următoarea reuniune — în 1968 — să fie organizată în Australia. Prof. dr. I. P. Quirk, președintele Societății naționale de știința solului din Australia, a transmis tuturor participanților de la București invitația de a participa la următorul congres. Pe unul din panourile aflate în sala Palatului R. P. Romîne a fost afișat un prospect pe care parcurgîndu-l am aflat o seamă de amănunte despre viitoarea reuniune internațională. Lucrările congresului se vor desfășura în orașul Adelaide, cu o populație de 3-4 milioane de locuitori. Mulți specialiști și-au urat: „La revedere, în Australia!".

Profesorul american I. W. Fitts a fost vicepreședinte al comisiei IV — fertilitatea solului și nutriția plantelor. A conlucrat pentru dezbaterea problemelor cu specialiștii oameni de știință: profesorii Y. Ishizuka (Japonia) și David Davidescu din țara noastră. Deși activitatea în cadrul comisiei de specialitate i-a solicitat încontinuu prezența, oaspetele a găsit timp să străbată Bucureștiul, să viziteze galeriile de artă, să asiste la spectacolul cu „Oedip". „Sînt impresionat — ne-a spus domnia sa — de cele văzute. Vă fac o confidență: în lacul Herăstrău — după un obicei în vigoare la Roma — am aruncat cîțiva bănuți peste umăr. Voi reveni deci prin aceste locuri".

Unul din cei mai tineri participanți a fost dr. Y. Ahenkorah de la Institutul de cercetări pentru cultura cacao din Tafo-Ghana. „Abia în această lună — ne-a declarat el — am împlinit un an de cînd sînt cercetător. Călătoria în Romînia m-a ajutat mult în activitatea științifică". Cel mai în vîrstă participant străin — dl. dr. C. L. Whittles din Anglia, se ocupă de cercetări științifice de peste jumătate de secol.

Cu prilejul Congresului internațional de știința solului ținut în București, în afară de cele trei excursii organizate în țara noastră, a fost organizată și una prin Uniunea Sovietică (de la Moscova la Herson).

Furnizăm amatorilor cîteva date statistice: Comitetul romîn de organizare al Congresului a tipărit diferite materiale de specialitate în toate limbile oficiale ale reuniunii. În fiecare din limbile oficiale au apărut materiale documentare (ghiduri pentru excursii, programul etc.) care însumează 11 158 de pagini. Numai prin ghișeul deschis chiar la locul de desfășurare a congresului, s-au expediat în străinătate — afară de ceea ce s-a transportat în bagajele proprii ale participanților — aproape 1 500 kg. de... manuale, cărți, dicționare, prospecte și altele.

Aproape 100 de participanți la congres au sosit în țara noastră cu soțiile. Dl. J. K. Powrie din Amberdeen-Anglia a fost prezent la București cu soția și cu... cinci copii, iar dr. A. E. Erickson cu soția și cei trei copii. În timp ce soțiile dezbăteau în ședințe probleme legate de ridicarea capacității de producție a solului, soțiile participau la o „paradă a modei" la Fabrica de confecții și tricotaje din București, vizitau Palatul Pionierilor, făceau cunoștință cu proiectele Studioului cinematografic „București" sau se întîlneau cu reprezentantele Consiliului Național al Femeilor la Casa Universitarilor.

Încă în perioada pregătitoare a congresului, Comitetul romîn de organizare a acestei reuniuni internaționale a stabilit ca pentru facilitarea corespondenței cu străinătatea să fie stabilită o adresă prescurtată: „Solrom". Sute și mii de telegrame au sosit la adresa cuvenită purtînd această mențiune.

Ing. TH. MARCAROV

IZVOARELE OPTIMISMULUI

Între speciile de o prestigioasă tradiție în literatura noastră se distinge proza publicistică de mici dimensiuni, scrisă îndeobște pentru gazete, dar cizelată ca un giuvaer liric, profundă ca un eseu și concentrată ca o schiță. În această specie au excelat C. Negruzzi și Ion Ghica, D. Bolintineanu și D. Anghel, iar în zilele noastre, Tudor Arghezi, Geo Bogza, Zaharia Stancu...

De mulți ani G. Călinescu ne-a obișnuit să citim cronicile sale săptămînale, și iată că, recent, o parte din ele au apărut într-un volum compact sub titlul **„Cronicile optimistului"**. Este de-a dreptul surprinzător să observi la lectura reluată în volum, cîtă putere de viață, cîtă rezistență la uzura inexorabilă a vremii au toate acestе mici proze energice, și suave în același timp, pline de originalitate și încărcate de poezie.

Spirit umanist în sensul clasic al cuvîntului, istoric literar și eseist, critic literar și romancier, dramaturg și poet, reporter și activist obștesc, animator pasionat al vieții literare și filozof al culturii, G. Călinescu își relevă și în aceste pagini de publicistică, remarcabila sa personalitate. Intelectual atașat profund de poporul său, G. Călinescu arată în bogata suită de proze înmănunchеate în acest volum participarea sa entuziastă și neobosită la viața și activitatea diurnă a poporului, impresiile sale fiind nu numai ale unui observator înzestrat cu o fantastică acuitate, ci în primul rînd ale unui participant activ la efortul colectiv pentru construcția socialistă.

E momentul potrivit să ne amintim de acel poem care deschide recentul său volum

PRIETENA MEA CARTEA

de versuri, *„Lauda lucrurilor"*, și din care citîm ceea ce ni se pare a fi o ardentă profesiune de credință poetică și cetățenească:

...Lăsați-mă bușteanul să-l țin
și eu pe umăr
Din moară să scot sacii, albit
tot de făină,
Să trag cu voi din baltă de
pește plasa plină,
Veghea-voi turma noastră-n
ocolul de nuiele,
Cu plumb și cu mistrie
urca-mă-voi pe schele.
Frățește mi-au strîns mîna —
Tovarăș fii cu noi,
Un fluier simplu taie-ți
și fă-ne cînturi noi".

Unele din scurtele proze incluse în *„Cronicile optimistului"* au în acest sens înfățișarea unor originale și emoționante reportaje, autorul lor remarcînd din peisajul uman și geografic, cu un excepțional simț al observației, ceea ce este caracteristic epocii noastre noi. Altele, din prozele acestea mereu atît de cuceritoare prin elevata lor ținută intelectuală, par a fi concentrate, pînă la maxima densitate posibilă, studii de filozofie și estetică, de psihologie și sociologie, de economie politică sau de politică pur și simplu. Și în sfîrșit altele, au frumusețea îndelung cîntărită și decantată a unor poeme în proză. Nu mai vorbim de informația care merge pînă la amănunt, privitoare la istoria noastră literară, în numeroasele „cronici" venite să fixeze un moment sau un portret care ezită între păreri contradictorii și documente evazive.

Notațiile grupate în succesiunea intitulată *„Călătorie de studii"* alcătuiesc un baedeker de călător instruit și atent la frumusețile patriei, iar proza intitulată „Bogățiile noastre" este o replică modernă, contemporană, la Cîntarea Romîniei a lui Alecu Russo. Iată, extrase la întîmplare, cîteva titluri care exprimă lapidar, ca niște inscripții pe socluri monumentale, preocupările multiple ale acestui prodigios umanist: Imaginea viitorului, Misiunea scriitorului, Frumusețea vieții simple, Umanismul marii muzici, Arta și viața, Despre măiestrie și metaforă, Scriitori și cetățeni, Vechiul și noul, În circumscripția mea.

Din această ultimă proză, iată descripția unui așezămînt spitalicesc din mediul rural: *„Lumină, curățenie, rînduială, bunătate. Secția de pediatrie, cardiologie, stomatologie și altele, folosind cu înțelepciune un spațiu moderat. Paturi curate, încăperi vesele, priveliște spre o grădină interioară cu specii grandioase de Zinnia, în limbaj comun circiumărese. Casa de naștere cu cretoane la ferestre, coșuri împletite în dreptul paturilor pentru prunci. Totul într-un stil așa de alegru și optimist, încît Haydn ar fi ales-o îndată pentru a scrie* Creația și Anotimpurile..."

Iată acum, din „Misiunea scriitorului", o definiție (remarcabilă prin precizia și efectul ei de convingere) a artei militante, socialiste:

„Toți marii scriitori au scris pentru ziua de „azi". Trăim mereu în prezent. Infinitul este o categorie de care avem trebuință în calculele matematice și care este necesar și vieții spirituale spre a-i da o vastă perspectivă. Dar el e neantul pur, dacă nu prinzi în brațe viața, față de care infinitul nu reprezintă decît nota nelimitării. Trăiește pe pămînt, în cetatea ta, cu oamenii vremii tale, acesta e singurul chip ca mîine să fii al tuturor cetăților".

În această profundă și indisolubilă legătură cu poporul și cu prezentul istoric stau izvoarele optimismului.

Petru VINTILĂ

Gospodine! vasele emailate „Ideal"
SÎNT DURABILE ȘI AU ASPECT PLĂCUT

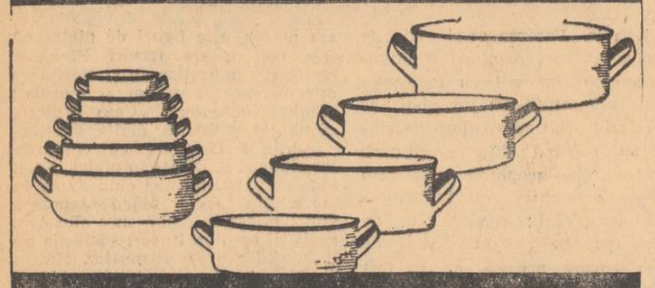

UZINELE „EMAILUL ROȘU" MEDIAȘ

Materiale pentru fotografie și film cu renume mondial

ORWO FILM Technoimport Str Doamnei 5 Bukarest

LA TÎRGUL INTERNAȚIONAL DE TOAMNĂ DIN LEIPZIG, PRODUSELE ORWO SE EXPUN LA HANSAHAUS SONDERBAU 2

ORWO VEB FILMFABRIK WOLFEN DEUTSCHE DEMOKRATISCHE REPUBLIK ORIGINALWOLFEN

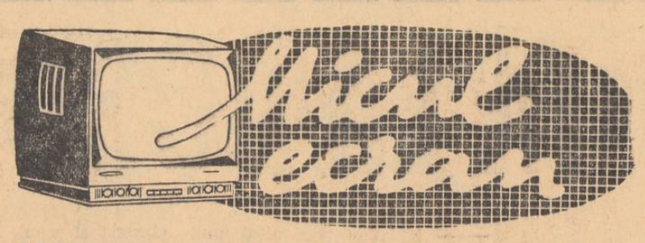

Săptămîna la televiziune

13 SEPTEMBRIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: • Aventurile echipajului Val-Vîrtej: În drum spre Atlantida (reluare). • Invitație la parașutism. • Telejurnalul pionierilor. 10.30 Rețeta gospodinei. 11.00 Emisiunea pentru sate. Din cuprins: • La ordinea zilei: Pregătirea însămînțărilor de toamnă. • Telejurnalul satelor. • Informații științifice. În jurul orei 17: Întrecerile balcanice de atletism. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10; Maeștrii genului scurt — Balzac 19.55 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 20.15 Pe poteci de munte. 20.30 Împlinitorii de bicicletе. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

14 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 De la 2 000 metri altitudine la zero metri... sau de la munte la mare. 19.40 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 19.50 Recital vocal-instrumental. 20.10 „Frumoasa americană". 21.45 Telesport. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

15 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Vă dăm legătura cu... școala! 19.40 Șah. 19.55 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 20.15 Emisiune de știință: Oameni în adîncuri (XI) de ing. Mihai Lefterescu. 20.35 Anotimpuri. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

17 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: Căciuliță cu ciuc roșu. Filmul a fost distins cu premiul pentru cel mai bun desen animat romînesc la festivalul de la Mamaia — 1964. 19.30 Emisiune de teatru: „Gîlcevile din Chioggia" de Carlo Goldoni, în romînește de Florian Potra. Piesa va fi interpretată în Studio de un colectiv al Teatrului de Stat din Tîrgu-Mureș. În pauză: Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

18 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ilustrate din țară. 19.35 Recital instrumental... ...cu: Hans Pischner și Janos Liebner din R. D. Germană. 20.00 Săptămîna. 21.00 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 21.10 Muzică populară romînească În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

19 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Năzdrăvăniile vulpii: Pisica vrea să mănînce vulturi. 19.45 Aventurile lui Robin Hood (VII): Will Stacojiul. 20.10 Transmisiune de la Expoziția realizărilor economiei naționale a R. P. Romîne. 20.35 În fața hărții. 20. 45 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 21.05 Teatru în studio: Prințesa cea urîtă de Alan Alexander Milne. 22.10 Cîntă Jean Iacobescu. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

ȘUT... GOL!

Desene de Gh. CHIRIAC

Cînd șutează baronul Münchhausen...

Șutul unui nehotărît l...

Șutul unui ospătar...

Cînd șutează un trăgător de tir...

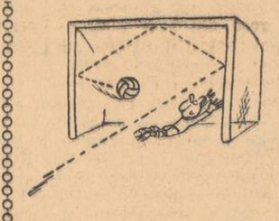

Șutul unui jucător de biliard...

Cuibul de vulturi și legende al Ciceului

Vîrfurile Țibleșului, Șatra și Ciceul aparțin piscurilor de formație vulcanică ale Carpaților de nord. Ele ating 800—1 800 metri înălțime și culmile lor nu favorizează decît cel mult creșterea lichenilor sau, iicolo, a pilcurilor de molid. Plopul, fagul, brazii îmbracă coasta dealurilor mai blînde, ajungînd adeseori să măsoare 100—150 de metri, ca arborii milenari din pădurile Americii Latine.

Geologii susțin că platoul Ciceului este cel mai tînăr ca vîrstă din lanțul vulcanic al Carpaților de nord, el încheind procesul erupțiunilor de lavă și materii topite petrecut aici cu multe sute de ani în urmă.

În toiul verii, cînd furtunile de altitudine sînt mai rare și vizibilitatea optimă, mulți oameni fac excursii la ruinele cetății Ciceului, care domină de cîteva veacuri așezările omenești de pe frumoasa vale a Someșului.

Trecînd prin Lelești și Corabia, ai de parcurs cel mult doi kilometri pînă la vestitele ruine ale cetății dăruite lui Ștefan cel Mare de către Matei Corvin. Pasul devine anevoios abia în apropierea platoului, din pricina bolovanilor și a pietrelor prăvălite tocmai din povîrnișul bastionului. Spre a desluși ceva din fosta cetate, trebuie să te afli sau foarte departe sau cît se poate de aproape de pisc. Ruinele sînt transformate într-un ocean de pietriș cenușiu, care se prelinge treptat în vale, formînd adevărate grohotișuri.

Vizitatorul neprevenit ar putea crede că intemperiile au sfîrșit această măcelărie distrugătoare. Țăranii din Corabia, Reteag, Giurgești sau Lelești sînt însă gata oricînd să te lămurească că din străvechile ziduri s-au cioplit timp de secole pietre pentru mori, rîșnițe și materiale de construcții. În timpul regimului nostru democrat-popular, cetatea a fost declarată monument istoric.

Sus, pe platou, în afara unui colț de bastion înalt de vreo patru metri, înconjurat de tufele de măceș ce răsar dintre lespezile risipite împrejur, nimic n-a rămas din puternica cetate de altădată. Zidul bastionului și prelungirea lui au fost construite din pietre cioplite în forma cărămizilor, însă mai mari și de nuanța ardeziei. Pe alocuri, pietrele mai formează, datorită cimentului medieval care le leagă, un monolit pe care colții vremii îl vor distruge doar peste multe sute de ani.

Cîteva desene făcute la 1866 ne îngăduie să reconstituim înfățișarea de odinioară a acestui cuib de vulturi. Pe vremea aceea mai existau două bastioane cu ferestrele țuguiate. Probabil că cetatea a avut legături cu dealul Măgura și cu fortificațiile descoperite în apropierea satului Corabia.

De sus, de pe piscul Ciceului, se desfășoară privitorului o fermecătoare panoramă: în vale, Someșul șerpuiește argintiu printre pîlcuri de sălcii, luncile cu covorul lor de arături se tolănesc verzi și aurii în soarele de vară, în dreapta se văd casele cu acoperișuri de țiglă și tablă ale Dejului, iar în nord se văd în zile senine munții Țibleșului, cu cele trei muchii ascuțite și pleșuve; la răsărit se profilează munții vineți ai Rodnei. Pitoreasca priveliște e întregită de pădurile de fag ce acoperă dealurile din jur.

Firește, toate acestea cîștigă un sens mai profund în ochii privitorului dacă cunoaște cît de cît istoria cetății Ciceului. Cînd — în 1538 — sultanul Soliman a năvălit în Moldova, soția lui Petru Rareș, Elena, s-a adăpostit aici cu copiii ei, apărată fiind de o oaste credincioasă. Tot aici a pribegit, după înfrîngere, și Petru Rareș.

Imaginația populară a țesut în jurul cetății Ciceului diferite legende: platoul a fost socotit multă vreme drept un sălaș al „uriașilor". În satele de lîngă Ciceu mai circulă și azi povestea după care, într-o frumoasă zi de vară, copila unui uriaș de pe culme întîlni pe cîmpia din vale țărani care arau. Bucuroasă de „piticii" găsiți, îi luă în poala cămășii și îi arătă tatălui său, zicînd:

— Uite ce viermuleți am aflat. Scormoneau de zor pămîntul!

— Lasă-i liberi — îi răspunse uriașul. Sînt niște biete făpturi necăjite, care abia își duc traiul de pe o zi pe alta. Ca să le ușurez soarta, las de acum ca ei să fie stăpîni peste pămîntul pe care îl muncesc...

Frumoasă poveste. Dar totuși, doar o poveste. Țăranii din valea Someșului au fost secole multe iobagi ai feudalilor. În timp ce arau pămînturile acestora, ei ridicau adesea privirea chinuită spre cuibul de vulturi și legende al Ciceului. Se gîndeau că într-o bună zi vorbele uriașului din legendă se vor împlini și vor putea atunci să abată istoria celor mulți pe alt făgaș.

Al. CULCER

Pe apă şi peste plasă...

de DAN DEŞLIU

Dintre rezultatele obţinute de reprezentanţii noştri în confruntări internaţionale, la sfîrşitul săptămînii precedente, două ne-au reţinut îndeosebi atenţia: e vorba de evoluţia poloiştilor la Bucureşti şi de aceea a jucătorilor de volei, la Paris.

Inegali, ca de obicei, maeştri handbalului nautic au reuşit să se impună totuşi în faţa celor patru formaţii oaspete, adjudecîndu-şi la limită partidele-cheie şi terminînd astfel pe primul loc. Performanţa este relativ reconfortantă, după insuccesele de la Belgrad, oferindu-ne — în fine — satisfacţia cîştigării unei mari competiţii de polo, la noi acasă. Despre valoarea intrinsecă a rezultatului ne vine greu să ne pronunţăm, întrucît nu ne dăm seama ce reprezintă respectivele selecţionate. Se pare că, spre deosebire de gazde şi de sportivii din R.D. Germană, nici maghiarii, nici sovieticii n-au aliniat primele garnituri.

Oricum, victoria culorilor noastre rămîne consemnată ca atare şi nădăjduim că ea va da imbold unei pregătiri intensive în scurtul răstimp care ne mai desparte de Jocurile Olimpice.

Folositoare, în felul său, poate fi considerată şi lecţia de la Paris: din învingători prezumtivi, romînii s-au văzut întrecuţi „pe potou" de către voleibaliştii parizieni (pe care-i depăşiseră în întîlnirea directă), ca urmare a înfrîngerii suferite în meciul cu echipa Moscovei. Mă rog, asemenea accidente se pot întîmpla oricui, nu există campioni infailibili, iar lupta sportivă este cu totul altceva decît calculul matematic. De aceea, nu am insista asupra mezaventurii cu pricina, dacă nu ne-ar fi ajuns la ureche unele lucruri cam neplăcute, în legătură cu atmosfera din rîndurile formaţiei conduse de Horaţiu Nicolau. Zice-se că după triumful din campionatul European, liderii s-au lăsat purtaţi cam prea departe pe aripile auto-încîntării, ajungînd să se socotească un fel de piscuri insurmontabile în jocul cu mingea peste plasă. Tocmai în sensul acesta, mă gîndeam că duşul rece din sala Coubertin le-ar putea fi extrem de util, mai ales acum, în preajma voiajului spre Ţara Crizantemelor. Să nu uităm că avem de apărat o poziţie de prestigiu, că milioane de concetăţeni aşteaptă cu încredere vestea unor succese răsunătoare ale culorilor noastre şi că — nota bene — turneul din capitala Japoniei va fi ceva mai dificil decît „europenele" de la Bucureşti. Sperăm că „băieţii de cauciuc" vor trage concluziile ce se impun şi vor proceda în consecinţă.

Handbalul a reintrat în actualitate

● Prolog la un sezon bogat: victorie în „Cupa Dunării" ● Perspective ● O Balcaniadă de handbal? ● C. M. pe ordinea de zi a congresului federaţiei internaţionale

La 30 august, handbalul nostru — cel mai bun din lume — şi-a făcut o spectaculoasă reintrare în actualitate, înscriind în palmaresul său o nouă performanţă: cucerirea „Cupei Dunării", după o concludentă victorie în finală asupra echipei Cehoslovaciei.

Faptul a fost precedat de victoria reprezentativei feminine a oraşului Bucureşti în „Cupa Subotiţa" (Iugoslavia) şi de interesantele întreceri din cadrul finalelor primei Spartachiade republicane, care — toate la un loc — au trezit din nou interesul pentru acest spectaculos sport şi pentru campionatele republicane, care de duminica trecută, şi-au început o nouă ediţie, a VII-a. Astfel că la ora actuală, handbalul în 7 este din nou la ordinea zilei şi se va menţine în lunile următoare datorită importantelor competiţii programate. Să facem o scurtă trecere în revistă.

Ecourile „Cupei Dunării"

Mai înainte însă, găsim interesant să redăm cîteva aspecte ale „Cupei Dunării".

Victoria obţinută în finală de echipa noastră a fost comentată în mod elogios de specialişti şi de presa de specialitate. În primul rînd au fost subliniate jocul—„demn de o finală şi de campionii mondiali" — şi comportarea echipei noastre, care a dovedit că titlul mondial se află în mîini bune. Mulţi însă s-au întrebat cum se explică totuşi că echipa Cehoslovaciei — favorita turneului — n-a izbutit că cîştige finala cu reprezentativa B a Romîniei, ci a pierdut mai net decît la campionatul mondial de la Praga. Desigur că, în primul rînd, în explicaţiile date au cîntărit comportarea excelentă a jucătorilor noştri şi valoarea jocului prestat de ei, joc care a fost superior din toate punctele de vedere. S-a vorbit însă şi de un anumit „complex" pe care-l au jucătorii cehoslovaci atunci cînd se întîlnesc cu cei romîni. În această privinţă, explicaţia preşedintelui federaţiei maghiare, B. Somogyi, a fost cît se poate de plastică: „Echipa cehoslovacă, după ce ne-a impresionat extraordinar în meciurile cu Ungaria A şi Bulgaria, în cel cu Romînia parcă a suferit un... scurt circuit!"...

Bogat program de activitate

Şi acum să trecem la activitatea viitoare a handbalului nostru.

Desigur că pe prim plan se află campionatele, care la băieţi oferă din nou „eternul derbi" Dinamo Bucureşti—Steaua, iar la fete un lot de candidate mărit: Rapid, Ştiinţa Bucureşti şi actuala campioană Ştiinţa Timişoara.

Pe handbaliştii şi handbalistele noastre îi aşteaptă însă şi o intensă activitate internaţională. În primul rînd se cuvin menţionate meciurile masculine cu:

● **R.F.G. la 16 decembrie la Dortmund;**

● Cehoslovacia la 20 şi 22 decembrie la Bucureşti (la care cehoslovacii au început să se gîndească cu îngrijorare încă de la Budapesta, după finala „Cupei Dunării").

În al doilea rînd, atenţia iubitorilor handbalului va fi concentrată şi spre „Cupa campionilor europeni", în care aşteaptă o nouă finală Dinamo Bucureşti—Dukla Praga, şi — bineînţeles — o revanşă a dinamovistilor.

În noiembrie, handbalistele noastre vor participa la tradiţionala competiţie internaţională „Cupa oraşului Bucureşti", iar în februarie va fi rîndul băieţilor să participe.

Ochii spre campionatele mondiale

Sînt însă şi competiţii mai îndepărtate, care atrag atenţia la fel de mult, ba chiar într-o măsură mai mare pentru că este vorba de campionate mondiale, la care noi avem de apărat titluri. Şi primele vor fi handbalistele. Campionatul mondial va fi organizat anul viitor, în toamnă, probabil de către federaţia din R.F.G.

În mod precis se va şti după congresul federaţiei internaţionale, care va avea loc la Budapesta în zilele de 18 şi 19 septembrie. Aici se va stabili cine îl va organiza şi cînd.

De altfel, congresul F.I.H. se anunţă foarte important pentru că va lua în discuţie şi alte probleme, precum şi cîteva propuneri:

● Organizarea campionatului mondial masculin din doi în doi ani sau din trei în trei ani (sînt mai multe propuneri: federaţia noastră este de părere să se menţină periodicitatea actuală, adică la trei ani). De asemenea, se va decide asupra numărului de echipe care să participe în turneul final. În această privinţă au fost depuse o serie de propuneri, printre care şi acelea ale comisiei tehnice F.I.H. Propunerile sînt făcute pentru 16, 12, 9 şi 8 echipe în turneul final.

O dată lămurite aceste probleme, congresul va decide asupra ţării organizatoare a viitoarei ediţii a campionatului mondial.

● „Cupa campionilor europeni". **În legătură cu această competiţie va fi pus în discuţie sistemul de disputare. Mai multe federaţii — printre care şi a noastră — propun ca toate meciurile, indiferent de etapă, să se dispute tur-retur, eliminatorii, iar jocurile să fie trase la sorţi.**

● Campionatul internaţional de juniori, (18-23 de ani). **Propunerea aparţine federaţiei olandeze, care se şi oferă ca, în cazul cînd va fi aprobată o asemenea competiţie, să organizeze prima ediţie în 1967, cu prilejul aniversării a 25 de ani de la înfiinţarea sa.**

Handbalul la J. O. şi în Balcaniade

O chestiune mult dezbătută este aceea a admiterii handbalului în programul Jocurilor Olimpice. Răspîndirea pe care a luat-o în prezent acest sport, ca şi spectaculozitatea şi valoarea lui îi dau dreptul să se numere printre sporturile olimpice. Pentru 1968 însă nu sînt şanse, deoarece în Mexic — căruia este mai mult ca probabil că îi va fi încredinţată organizarea viitoarei Olimpiade — acest sport este necunoscut. Se fac eforturi însă ca să fie admis la ediţia din 1972.

Pe de altă parte, federaţia iugoslavă intenţionează să propună forurilor interesate organizarea Balcaniadei la handbal, competiţie care s-ar bucura de succes tehnic, pe lîngă faptul că ar constitui un mijloc foarte eficace de propagare a acestui sport în sud-estul Europei.

N. IOAN

SPERANŢE OLIMPICE

Convorbire cu N. Sotir, antrenorul lotului romîn de volei

O discuţie, chiar şi de scurtă durată, cu N. Sotir, unul dintre cei mai reputaţi antrenori de volei, nu poate fi decît interesantă, mai ales acum, cînd puţine săptămîni ne mai despart de Jocurile Olimpice.

L-am întîlnit pe antrenorul lotului nostru olimpic tocmai în ajunul plecării voleibaliştilor romîni într-un turneu de aproape 14 zile la Paris, Bruxelles şi Berlin. **„Aceste jocuri** — ne-a spus N. Sotir — **fac parte din pregătirea îndelungată şi sistematică, prevăzută de noi pentru Japonia. Prezenţa echipei sovietice la turneul parizian, prezenţă anunţată de altfel în ultimul moment, ne convine de minune pentru că ne vom măsura potenţialul cu încă o formaţie puternică ce o vom reîntîlni la Olimpiadă".**

L-am întrebat, cum era şi firesc, despre stadiul pregătirii jucătorilor. Părerea fermă a antrenorului lotului este că **„toţi jucătorii arată o ambiţie excepţională în creşterea nivelului de joc al echipei şi o rîvnă permanentă în lichidarea unor deficienţe personale. Mi-este cu adevărat imposibil să evidenţiez pe vreunul! Majoritatea sînt pe punctul de a ajunge la forma optimă şi eu unul nu mă îndoiesc că, dată fiind voinţa fiecăruia de a aduce culorilor R. P. Romîne succese cît mai mari, toţi băieţii vor da maximum de randament la Olimpiadă. Notaţi-vă, de altfel, şi lotul care pleacă în turneu şi pe care vi-l dau în ordine alfabetică: BÂRBUŢĂ, CHEZAN, COSTE, DERZEI, DRĂGAN, FIERARU, GANCIU, GRIGOROVICI, NICOLAU, PLOCON, SCHREIBER şi SZŐCS".**

Convorbirea noastră s-a deplasat încetul cu încetul spre turneul olimpic. Durata concursului de volei va fi de 11 zile, începînd cu 13 octombrie. În primul joc, echipa romînă va întîlni una dintre principalele pretendente la medalii, formaţia sovietică. Apoi, în ordine, îşi va măsura forţele cu Brazilia, R.A.U., Olanda, Coreea de Sud, R. P. Ungară, R. S. Cehoslovacă, Japonia, S.U.A. Cu Statele Unite, Ungaria şi Uniunea Sovietică, întîlnirile vor avea loc în oraşul-port Yokohama, celelalte jocuri desfăşurîndu-se în parcul Komazawa din Tokio.

Uitîndu-se la programul jocurilor, N. Sotir aprecia că **„turneul de volei este dificil chiar numai dacă am considera faptul că toate cele zece echipe vor juca fiecare cu fiecare. 9 jocuri în 11 zile, cu adversari atît de diverşi, constituie o încercare grea nu numai fizică ci şi psihică. De aceea mă bucur că băieţii noştri sînt beneficiarii unei excelente condiţii fizice, precum şi al unui moral ridicat".** Am vrut să aflu ce crede despre celelalte echipe şi despre şansele lor. N. Sotir mi-a răspuns că desigur echipa sovietică este cunoscută publicului romîn, mai ales că Bucureştiul a fost sediul ultimelor campionate europene. Aşa că nu va insista asupra valorii formaţiei U. R. S. S. **„Suficient de periculoase**, ne-a spus d-sa, **ni se par gazdele deoarece, în ultimii ani, au făcut progrese simţitoare şi sînt creditate cu rezultate valoroase. Ca exemplu am să vă dau faptul că japonezii, la turneul preolimpic, au dispus de echipa U. R. S. S. Reţine atenţia şi turneul european al niponilor, din luna iunie, marcat printr-o victorie asupra reprezentativei Cehoslovaciei, în formaţie completă, cu 3—1. Cred că asemenea rezultate, suprapuse avantajului terenului propriu, cer să se dea japonezilor consideraţia necesară.**

Nu pot trece cu vederea nici calitatea loturilor cehoslovac şi maghiar care cu siguranţă că vin să lupte pentru medalii. Şi despre echipa Statelor Unite aş zice că e capabilă de surprize. În unele turnee trecute, americanii s-au comportat peste aşteptările generale şi au dat destulă bătaie de cap chiar formaţiilor foarte puternice".

Cu aprecierea pe care a făcut-o antrenorul lotului nostru, asupra principalilor competitori olimpici, convorbirea s-a apropiat de sfîrşit. În încheierea discuţiei, N. Sotir şi-a reexprimat încrederea că **„modul în care s-a făcut pregătirea lotului, desfăşurată în condiţii cu adevărat excelente, ne fac să avem cele mai îndreptăţite speranţe olimpice. Vom face totul pentru ca şcoala romînească de volei, cunoscută prin subtilitate şi forţă de atac, prin varietatea tacticii şi a procedeelor tehnice, atît în atac cît şi în apărare, să-şi afirme o dată în plus valoarea în cadrul grandioasei competiţii — Olimpiada de la Tokio. Toată echipa va lupta cu deplină dăruire pentru prestigiul sportiv al ţării noastre".**

V. MIRON

VARIETĂŢI • VARIETĂŢI

Un mod original de antrenament

Din cauza preocupărilor sale profesionale, boxerul belgian Jean Dekeers n-are timp să se ducă zilnic la sală pentru a urma programul său de antrenament. În principal, antrenorul i-a recomandat ca zilnic să facă exerciţii pentru dezvoltarea forţei sale muşchiulare.

Neavînd la îndemînă haltere, Jean Dekeers a găsit o soluţie originală de-a respecta programul său. În fiecare seară el o foloseşte pe... soţia lui drept... halteră. Ridicări, flexiuni, tururi prin casă cu improvizata „halteră" ridicată la înălţime etc.

Relatînd acest caz neobişnuit, presa sportivă întreba ce va face Jean Dekeers dacă va dori să facă antrenament acasă cu mănuşile şi nu va avea un punching ball?

Drama lui Bruce Tulloh

Ziarele englezeşti s-au ocupat în ultimul timp de cazul atletului Bruce Tulloh, campion european la 5000 m şi unul dintre cei mai buni fondişti din lume. Consecutiv, în două reuniuni atletice internaţionale el a abandonat în timpul probei de 5000 m. În acest fel el şi-a diminuat în mod considerabil şansele de a fi selecţionat în echipa Angliei pentru Tokio.

De unde a pornit „cazul Tulloh?" De la declaraţiile lui după cele două abandonuri cînd el a spus că nu posibilităţile fizice nu i-au îngăduit să concureze la valoarea sa, ci faptul că este demoralizat în urma sistemului de selecţie adoptat de federaţie.

Acest program include un foarte sever antrenament şi foarte multe concursuri publice. După părerea lui Tulloh întrecerile prin numărul lor mare şi prin intervalele mici între ele, pretind un efort considerabil şi o rezistenţă nervoasă deosebită (mai ales datorită preocupării permanente de selecţie).

Destăinuirile lui Tulloh au provocat vii discuţii în presă, unele cercuri fiind de părere că ar trebui revizuite modalităţile de selecţie şi că, în cazul lui Tulloh, care pînă la abandonurile respective a realizat performanţe foarte bune, ar fi necesară o excepţie.

Un nou sport

În Franţa începe să se bucure de un succes din ce în ce mai mare, un nou sport: baschet pe patine cu rotile, care a fost prima oară prezentat spectatorilor în anul 1956 de către elevii unui colegiu din Franţa. De atunci, numărul sportivilor care l-au îndrăgit a crescut în permanenţă, ajungînd să fie practicat de tot mai numeroase echipe.

Recent, echipa „Carnot Roller Skaters", formaţia care a iniţiat acest sport şi a jucat peste 800 de partide, a plecat în S.U.A. pentru o serie de întîlniri demonstrative.

SAH

Remizele „de salon"

Problema remizelor fără lupte — sau a remizelor „de salon", cum li se mai spune — continuă să suscite discuţii în presa şahistă internaţională. Existenţa lor continuă să fie criticată. Toată lumea e de acord că partidele fără luptă păgubesc spectacolul sportiv, deci atît pe spectatorii prezenţi în sală, cît şi pe cei care vor rejuca cîndva întîlnirile reproduse în cărţile de turnee. Toată lumea este de acord, de asemenea, că remizele de salon dezavantajează şi pe ceilalţi jucători din turneu care înţeleg să se comporte sportiv, să nu ocolească lupta şi, implicit, să-şi asume unele riscuri legate de ascuţişul bătăliei.

Divergenţele de păreri încep însă atunci cînd se sugerează căile de evitare a remizelor fără luptă. Interzicerea declarării remizei înainte de efectuarea a 30 de mutări nu s-a dovedit a fi suficient de eficace. Pe de o parte, cînd doi parteneri vor să termine partida remiză ei pot ocoli prevederile regulamentare efectuînd diferite manevre de consumare a mutărilor. Pe de altă parte, unii jucători consideră că orice restricţie în problema declarării remizei îi handicapează, deoarece în multe situaţii evitarea remizei impusă de vreun regulament mai sever echivalează cu pierderea partidei.

Între cei care şi-au spus recent cuvîntul în această problemă se numără şi marele maestru american Samuel Reshewsky. În cronica sahistă pe care o redactează periodic în ziarul „New York Herald Tribune", el a propus ca mijloc de luptă contra remizelor de salon modificarea actualului sistem de punctare. Astfel, în loc de un punct pentru o partidă cîştigată şi o jumătate punct pentru remiză, Reshewsky propune să se acorde trei puncte pentru victorie şi numai un punct pentru remiză, ceea ce ar stimula pe jucători să practice un joc mai agresiv, mai dinamic.

Propunera este, desigur, interesantă şi rămîne de văzut ce ecou va avea.

Partide

Alb — PETROSIAN (U.R.S.S.)
Negru — BYRNE (S.U.A.)
Jucată în cadrul turneului internaţional de la Buenos Aires, august 1964.

1.d4,Cf6	26.Cg3,Cd7
2.c4,g6	27.Ne2,Dh4
3.Cc3,Ng7	28.Rh2,Tg7
4.e4,d6	29.Cb5!N:b5
5.f3,a6	30.c:b5,a5
6.Ne3,c6	31.Df2,b6
7.a4,Da5	32.Rh1,Cf6
8.Nd3,c5	33.e5,d:e5
9.d5,0—0	34.f:e5,Cd5
10.Cge2,e6	35.Nc4,C:e5
11.Nd2.Dd8	36.N:d5,e:d5
12.d:e6,f:e6	37.T:d5,Tge7
13.0—0,Cc6	38.Df6+D:f6
14.Ng5,Ce5	39.T:f6,c4
15.f4,Cf7	40.b:c4,C:c4
16.Nh4,Nd7	41.Tc6,Cb2
17.h3,Nc6	42.Td4,Te6
18.Dc2,Dc7	43.Tc2,Te3
19.Tad1,Tae8	44.Rh2,Tb3
20.Db1,Cd7	45.Ce4,Te7
21.Rh1,Rh8	46.Cd6,Td3
22.De1.Nf6	47.T:d3,C:d3
23.N:f6,C:f6	48.Tc6,Cb2
24.b3,De7	49.T:b6,C:a4
25.De3,Tg8	50.Tc6 şi negrul cedează.

Byrne

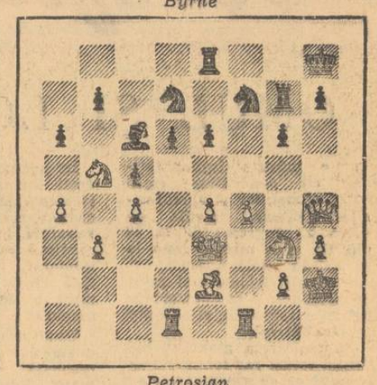

Petrosian
Poziţia după mutarea 29. Cb5!

Alb: MARGARETA TEODORESCU (Constructorul)
Negru: SUZANA MAKAY (Crişul)
Finala campinatului republican pe echipe 1964 Bacău:

1. e4, d6	14. Tde1, Ce8
2. d4, Cf6	15. a5, Ce7
3. Cc3, g6	16. Ca4, c4!
4. Cf3 Ng7	17. a:b6, a:b6
5. Ne2, O-0	18. N:b6, c:b3
6. O-O, c5	19. N:c7, Td2!
7. d:c5, d:c5	20. Nb5, b:c2
8. Ne3, b6	21. Nf4, Td8
9. Cd2, Nb7	22. Ne3, Nd4
10. f3, Cc6	23. N:d4, T:d4
11. Cb3, D:d1	24. Cc3, T:a1
12. Tf:d1, Tfd8	25. T:a1, Ca2!
13. a4, Cb4	şi albul cedează

PAGINI DIN ALBUMUL JOCURILOR OLIMPICE (VII)

● La Melbourne: „Bravo, Romînia" ● Victoriile lui Kuţ şi eşecul lui Zatopek ● Caporalul de la Maraton ● O căprioară pe stadionul „Cento Milla"

1956: anul celei de-a 16-a Olimpiade moderne. Flacăra olimpică purtată de ştafete pedestre şi aeriene este dusă din Grecia în cealaltă emisferă a planetei noastre — la Melbourne, oraşul care găzduieşte prima oară jocurile şi oferă sportivilor din „nord" două veri într-un singur an. De pe toate meridianele, avioane şi transatlantice transportă echipele de atleţi la marea întîlnire a sportului mondial. Australia cunoaşte din plin febra olimpică. „Cricket Ground", stadion de cricket şi rugbi, cu cele 100 000 de locuri ale sale, este transformat în stadion olimpic, bazinele sînt redimensionate din yarzi în metri. Totul este gata, doar vara australiană întîrzie. Plouă aproape tot timpul şi e frig; Lorraine Crapp, marea speranţă a natatiei australiene, s-a îmbolnăvit de gripă. Sportivii au luat cu asalt magazinele cu confecţii de lînă şi în camerele din satul olimpic Heidelberg au apărut radiatoare. Cerul s-a mai înseninat o dată cu începerea jocurilor dar vîntul a suflat necontenit, punînd la încercare nervii şi rezistenţa concurenţilor. A fost o olimpiadă grea, o veritabilă întrecere de aşi.

Şi dacă în celelalte capitole ale acestor evocări olimpice am respectat o anumită cronologie şi am dat întîietate unor celebrităţi străine, de data aceasta vom începe cu isprăvile sportivilor romîni. Pentru că Jocurile Olimpice de la Melbourne vor rămîne în istoria sportului nostru ca una dintre cele mai spectaculoase bătălii sportive de la care tinerii noştri s-au întors încununaţi cu lauri şi împodobiţi cu atîtea sclipitoare trofee. Ne amintim totdeauna cu plăcere de zilele lui decembrie 1956 cînd aşteptam cu emoţie lingă teleimprimatoare pentru a citi cu un minut mai devreme „flashurile" agenţiilor de presă care anunţau numele campionilor olimpici. Ne bucuram cînd vedeam pe hîrtia proaspătă scris: Linca, Petrescu, Rotman sau Ismailiciuc. Şi apoi nu mai pridideam să transmitem la telefon veştile aşteptate de toţi şi mai ales de colegii de la „Informaţia" care pregăteau o ediţie specială de seară.

Aveam şi cu ce ne mîndri. După debutul modest de la Helsinki dintr-o dată ţara noastră sălta în rîndul marilor naţiuni sportive ale lumii. Locul opt, după numărul de medalii, înaintea Germaniei, Franţei, Finlandei, ţări cu atît de veche tradiţie olimpică, era o adevărată performanţă. Cu un lot de 45 de sportivi, angajaţi în nouă ramuri sportive, am cîştigat atunci 5 medalii de aur, 3 de argint, 5 de bronz. Desigur, aportul cel mai substanţial l-au adus canoiştii Leon Rotman — două titluri olimpice, Simion Ismailiciuc şi Dumitru Alexe, dar parcă la fel de spectaculoasă, ţinînd seama de răsunetul internaţional şi dificultatea concursului, a fost performanţa boxerilor. Cînd vorbim de Melbourne ne amintim ca de un clasic adagiu cuvintele „Patru boxeri, patru medalii". Fiindcă nici un onest iubitor al sportului nu va uita că din „ţara cangurului" toţi cei patru pugilişti romîni s-au întors cu medalii olimpice. Titlul cel mai mare l-a adus Nicolae Linca care l-a scuturat cu cîteva zdravene laterale şi upercuturi, în finală, pe irlandezul Tiedt, un autentic campion şi stilist. Mircea Dobrescu după ce l-a bătut pe englezul Terry Spinks a fost „contrat" la rîndul lui de arbitri care i-au făcut cadou titlul lui Spinks. Şi Mircea a rămas cu gloria de „vice" şi etern învins al finalelor ca şi la europene şi la alte competiţii. Medalie de argint a cîştigat Gheorghe Negrea în luptă cu negrul american Boyd, pentru ca Titi Dumitrescu să completeze această rară colecţie cu un bronz prea binemeritat. Trăgătorii au obţinut o medalie de aur şi una de bronz cu pistolarii Ştefan Petrescu şi Gh. Lichiardopol, Olga Orban a pierdut pentru un „vîrf de floretă" titlul olimpic în barajul cu englezoaica Gillian Sheen, iar gimnasta Elena Leuştean şi echipa de ansamblu au primit medaliile de bronz şi omagiile ducelui de Edinburg, încîntat de evoluţia lor.

Iolanda Balaş

La Melbourne, concursul de atletism a fost dominat de personalitatea marelui campion sovietic Vladimir Kuţ, victorios în probele de 5 000 m şi 10 000 m. După aceste jocuri „marinarul din Baltica" s-a retras din activitatea competiţională, lăsînd însă lumii atletice un record neîntrecut nici astăzi — 13'35" la 5 000 m. Americanul Morrow a obţinut două medalii de aur în probele de sprint, braziliianul Da Silva a fost pentru a doua oară campion olimpic la triplusalt (16,35 m), norvegianul Danielsen, la suliţă, cu record mondial 85,71 m. Ca şi în 1928, un nordafrican, algerianul Alain Mimoun a cîştigat „cursa masacrantă", maratonul, în care Zatopek a ocupat doar locul 6 spunînd adio atletismului.

„Toate drumurile duc la Roma" în 1960 cînd se celebrează cea de-a 17-a ediţie a Jocurilor Olimpice.

Capitala italiană oferă o scenă unică într-un decor de ruine antice, inimitabil. Termele lui Caracalla, „Piazza Siena", „Basilica di Masenzio" sînt transformate în arene unde se întrec pentru titlul olimpic gimnaşti, călăreţi, luptători. Participarea sportivilor atinge cifre record arătînd dezvoltarea uriaşă a mişcării olimpice în lumea întreagă. În ziua deschiderii jocurilor, 100 000 de spectatori primesc pitoreasca defilare a coloanei miilor de sportivi din 84 de ţări, adunaţi sub faldurile celor cinci cercuri.

Superioară ca rezultate celei de la Melbourne şi mult mai tare din punct de vedere al participării (84 de ţări), Olimpiada romană a însemnat un nou şi mare succes al sportului romînesc în arena olimpică. Sportivii din R. P. Romînă cu trei medalii de aur, una de argint şi 6 de bronz s-au situat pe locul 10 înaintea Cehoslovaciei, Suediei, Franţei. Medaliile şi locurile fruntaşe apar într-o varietate mai mare de discipline iar valoarea performanţei este ilustrată şi de faptul că la Roma am obţinut primul titlu olimpic, precum şi o medalie de bronz, la atletism, sportul care constituie etalonul în aprecierea maturităţii sportive. Pe „Cento Milla", Iolanda Balaş, pe care scriitorul francez Antoine Blondin o asemuia cu o căprioară rătăcită pe stadion, a stabilit un nou record olimpic: 1,85 metri, încununare a magnificei noastre atlete.

La lupte clasice Dumitru Pîrvulescu a terminat neînvins un epuizant turneu şi ne-a adus medalia de aur la categoria muscă, Ion Cernea s-a clasat pe locul doi la cocoş, Ion Ţăranu pe locul trei la mijlocie. Ţintaşii ne-au dat satisfacţia unei a treia medalii consecutive de aur, de data aceasta la tirul de vînătoare, cu Ion Dumitrescu. Greu au cîntărit în balanţa succesului nostru medaliile de bronz cucerite de atleta Lia Manoliu la aruncarea discului şi Maria Vicol la scrimă, precum şi locurile 5 ocupate de Zoltan Vamoş la 1 500 m şi Ion Cosma în proba ciclistă de fond.

La box n-am mai reeditat figura de la Melbourne dar tot am obţinut o medalie de bronz prin Ion Monea. Turneul de la „Palazzo dello sport" a consacrat pe boxerul negru Cassius Clay campion olimpic la semigrea, devenit anul acesta campion mondial la categoria grea, după meciul de scandal cu Sonny Liston.

Halterele au avut un adevărat erou în persoana gigantului sovietic Iuri Vlasov, înotul ne-a oferit revelaţia copiilor minune John şi Lisa Konrads, recordmani mondiali la 16 ani, depăşiţi de vîrstă la 20, acum înainte de Tokio, cînd au ratat selecţia în echipa Australiei şi au devenit antrenori (!)

Întrecerile de atletism care

Wilma Rudolph

confirmă pe australianul Elliot 3'35"6/10 la 1 500 şi pe Wilma Rudolph (gazela neagră) 11" pe sută şi 24" la 200, stau totuşi sub semnul surprizelor. Americanii pierd probele de sprint cîştigate de germanul Harri şi italianul Berutti, gruzinul Şavlakadze îl bate pe Thomas marele favorit la înălţime, neozeelandezii Peter Snell şi Halberg cîştigă 800 m şi 5 000 m.

Apoteoza Olimpiadei şi episodul ei de neuitat se petrec în penultima zi. Pe străzile Romei, într-o fierbinte seară de septembrie, caporalul etiopian Bikila Abebe reeditează, alergînd desculţ, legenda soldatului de la maraton, dar fără final tragic şi soseşte primul sub arcul lui Constantin.

Cu aceste rînduri am întors şi ultima pagină din albumul nostru olimpic pe care-l vom redeschide cîndva după jocurile de la Tokio pentru a inventaria chinurile altor aşi ai stadionului şi a povesti întîmplări din „Ţara Soarelui Răsare".

I. GOGA

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17 60 10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17 60 10 interior 14 00

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ciorbă de roşii ; musaca de dovlecei, compot de prune.

— Salată de roşii, ardei şi ceapă ; colţunaşi cu smîntînă ; tartă de struguri.

— Sufle de conopidă ; pui pane — salată de varză roşie ; piersici.

— Mazăre cu frigănele; iofca cu brînză ; eclair.

— Ciorbă de vacă ; mîncare de bame cu carne ; pepene verde.

— Salată de vinete cu ardei copţi ; chifteluţe de zarzavat cu smîntînă ; budincă de orez.

— Salată a la russe ; ghiveci cu carne de porc; îngheţată de vanilie.

Pregătiri pentru conservarea legumelor verzi în borcane

Pentru ca legumele să fie bine conservate trebuie să se dea o atenţie deosebită sterilizării, care diferă şi ea de la o legumă la alta.

Sterilizarea constă în a închide alimentul pentru conservat în borcanul respectiv, cît mai ermetic, după care se trece la o temperatură ridicată, într-un timp destul de lung, pentru a distruge bacteriile şi a împiedica dezvoltarea noilor germeni. La sterilizarea alimentelor trebuie observate :

— Calitatea alimentelor şi curăţenia vaselor. Este de o importanţă capitală ca vasele, alimentele şi absolut totul ce serveşte la prepararea conservelor să fie de o curăţenie exemplară. Trebuie controlate borcanele, cauciucurile — bine spălate şi uscate.

— Borcanele nu se pun direct pe fundul vasului în care se fierb, ci se înfăşoară în cîrpe. Pe fundul vasului se pune, de asemenea, o cîrpă. Apa cu care se umple vasul trebuie să aibă aceiaşi temperatură ca cea din borcan. Sterilizarea se face încet, la foc domol, să nu treacă de 95 grade.

Sterilizarea legumelor comportă următoarele operaţii : alegerea, curăţirea, opărirea, răcorirea, punerea în borcane.

— **Alegerea** : se aleg legume proaspete, de bună calitate.

— **Curăţirea** : se spală legumele în mai multe ape, se curăţă de ată sau coajă.

— **Opărirea** : se introduc legumele spălate într-o cratiţă cu apă clocotită cu sare unde se ţin cîteva minute. La legumele verzi se adaugă la fiert, la 1 litru de apă, o linguriţă de bicarbonat pentru a-şi păstra culoarea.

— **Răcirea** : imediat ce au fost opărite se pun legumele într-un vas cu apă rece şi se clătesc de mai multe ori pentru a-şi recăpăta prospeţimea. Se scurg apoi, pe o sită, de apă.

— **Punerea în borcane** : se face imediat în aşa fel ca să între cît mai multe legume.

Saramura este compusă dintr-o linguriţă de sare la 1 litru de apă clocotită. Nu trebuie pusă prea multă sare pentru că întăreşte legumă.

Durata sterilizării : pentru mazăre 1 oră ; fasole verde (borcan 1 kg) 1 oră ; fasole tucără (borcan 1 kg) 1,15 ore ; pătlăgelele roşii întregi (borcan 1 kg) 1,30 ore ; conopidă 1 oră.

NOUTĂŢI DESPRE COAFURĂ

● Noi unităţi de deservire înzestrate cu utilaj modern. ● Bucureştiul va găzdui un concurs internaţional de coafură. ● Moda actuală a coafurilor.

În capitală, ca de altfel în toate oraşele ţării, reţeaua de deservire în domeniul coafurii cunoaşte o mare dezvoltare. În ultimul timp au fost inaugurate unităţi noi, frumos amenajate, în care lucrează cooperatori cu o calificare profesională superioară.

Aşa este cazul unităţilor amenajate în noile blocuri de pe şoseaua Ştefan cel Mare, şoseaua Giurgiului, bulevardul Mihai Bravu, bulevardul Dimitrov, şoseaua Giuleşti, Piaţa Chibrit, cartierul Pajurei şi altele. Aceste unităţi sînt tot atît de moderne ca şi cele din centru, toate fiind înzestrate cu căşti perfecţionate, care usucă într-un timp mai scurt, cu cabine de cosmetică şi pedichiură, cu aparate pentru masaj electric, precum şi cu materiale de bună calitate pentru vopsitul şi tratamentul părului degradat sau pentru fixarea coafurii. În viitor se vor mai deschide şi alte noi centre de coafură. S-au întocmit teme de proiectare pentru o serie de unităţi ce se vor amenaja în Piaţa Amzei, şoseaua Olteniţei, Drumul Taberei, şoseaua Berceni, Piaţa Unirii, la hotelul în curs de construcţie de pe Calea Griviţei şi altele.

Capitala va găzdui în toamna aceasta un concurs internaţional de coafură. În legătură cu aceasta, tov. **Eli Leon**, preşedintele cooperativei „Higiena", ne-a spus :

— Şi pînă acum, specialiştii cooperativei noastre s-au afirmat la concursurile organizate atît în ţară cît şi peste hotare. Dar nu acest aspect doresc să-l subliniez în primul rînd, ci faptul că fiecare nou concurs a constituit un schimb de experienţă deosebit de util, dîndu-ne posibilitatea să cunoaştem progresele realizate în domeniul coafurii de către specialiştii din alte ţări. Drept urmare, s-au perfecţionat noi cadre în meseria de coafor, s-a dezvoltat gustul pentru frumos, pentru introducerea unei linii personale în executarea lucrărilor. Cooperatorii noştri aşteaptă cu mult interes concursul internaţional de la Bucureşti, pregătindu-se cu seriozitate pentru a se prezenta la un nivel cît mai ridicat.

Am dori să arătăm cititorilor noştri şi cîte ceva despre moda actuală a coafurilor. Pentru aceasta, dăm cuvîntul tovarăşului **Vasile Costinescu**, vicepreşedintele cu problemele tehnice al cooperativei „Higiena" :

— Noua modă în coafură se prezintă în majoritatea cazurilor pe un păr vopsit în diverse nuanţe pastel, culori deschise naturale; firul părului, deşi tuns, se lasă mai lung în creştetul capului şi în părţi, mai scurt doar la ceafă, ceea ce permite executarea unor coafuri cu o linie nouă, mai feminină, uşor de pieptănat. Coafurile se execută vaporoase, cu ondule largi sau colţuri mari care se piaptănă spre faţă sau se ridică spre creştet, se lasă pe ochi sau se degajează complet fruntea, existînd infinite posibilităţi de a adapta coafura fiecărei figuri. Pentru că noile coafuri trebuie să pară cît mai naturale şi cît mai puţin aranjate, părul încadrînd figura cu mişcări graţioase şi suple, nu se mai finisează coafurile gen „balon", care nu numai că sînt inestetice dar dau puţine posibilităţi de adaptare la figură, neavantajînd pe fiecare femeie. În sfîrşit, nu se mai face tapatul exagerat al părului, care pe lîngă alte neajunsuri îl are şi pe acela de a duce la distrugerea firului de păr.

Ion POPOVICI

SFATURI COSMETICE

Menirea cosmeticii este de a îngriji, de a preveni şi în oarecare măsură de a corecta anumite defecte ale înfăţişării noastre exterioare. Preparatele conţinînd substanţe învechite au fost înlocuite cu noi substanţe biologic active. În cursul acestei dezvoltări au fost experimentate materii prime eficace, active, extrase din plante sau substanţe naturale. S-au sintetizat substanţe noi cu efect biologic care deschid posibilităţi noi cosmeticii moderne. S-a studiat, de asemenea, influenţa maselor de bază în care se încorporează substanţele active ca spre exemplu emulsiile, uleiurile, soluţiile alcoolizate etc. În cercetările cosmetice se ţine astăzi seama de anatomia pielii, de PH-ul stratului protector al pielii şi de conţinutul de grăsimi şi apă al pielii.

Pentru a face faţă exigenţelor tot mai crescute ale consumatorilor, industria noastră cosmetică produce o gamă variată de produse cosmetice, fabricate cu materii prime de cea mai bună calitate şi după metodele cele mai moderne. Înainte de a fi date în consum, calitatea produselor şi efectul lor sînt controlate de laboratoare de specialitate. În cele ce urmează vom trece în revistă cîteva din produsele cosmetice mai des folosite, grupîndu-le după natura tenului.

Astfel pentru tenul uscat: creme : Femina de noapte, Mimoza, Nutrin, Darclée, Carmen, Hormocith A, Hormocith B, Vals de noapte, Lanolina diafane, Magnolia, Doina, Sanda cu biostimulatori etc. Pentru tenul normal : Nivea, Cold crema, Tango etc. : Dintre emulsii citäm : **emulsia Doina (ten uscat), emulsia Mimoza, Flora, Lara, Nivea (ten gras).** Dintre produsele destinate bronzării citäm : **uleiul de strand Nivea, ulei ultra Nivea, loţiunea şi emulsia Litoral pentru autobronzare.** Dintre substanţele antisudorifice şi dezodorizante amintim produsele : **Ideal, Odorono, praf Favorit, crema Nivea, crema Podeol, crema Stop etc.** Dintre farduri : **fondul de ten crema Carmen, pudra-cremă Flora,** farduri uscate : **Vals, Mariana ;** farduri grase : **Mimoza.** Pudre : **pudra compactă Opera şi Carmen.** Pudre praf : **Carmen, Vals, Mariana, Pompeia, Buchet, Domino, etc.**

Anca BOGDAN

Transformări şi combinaţii din stofuliţe subţiri cu unele mai groase sau jerseu, foarte utile pentru zilele de tranziţie de la vară la toamnă

Desene de Tanţi PFENNINGS

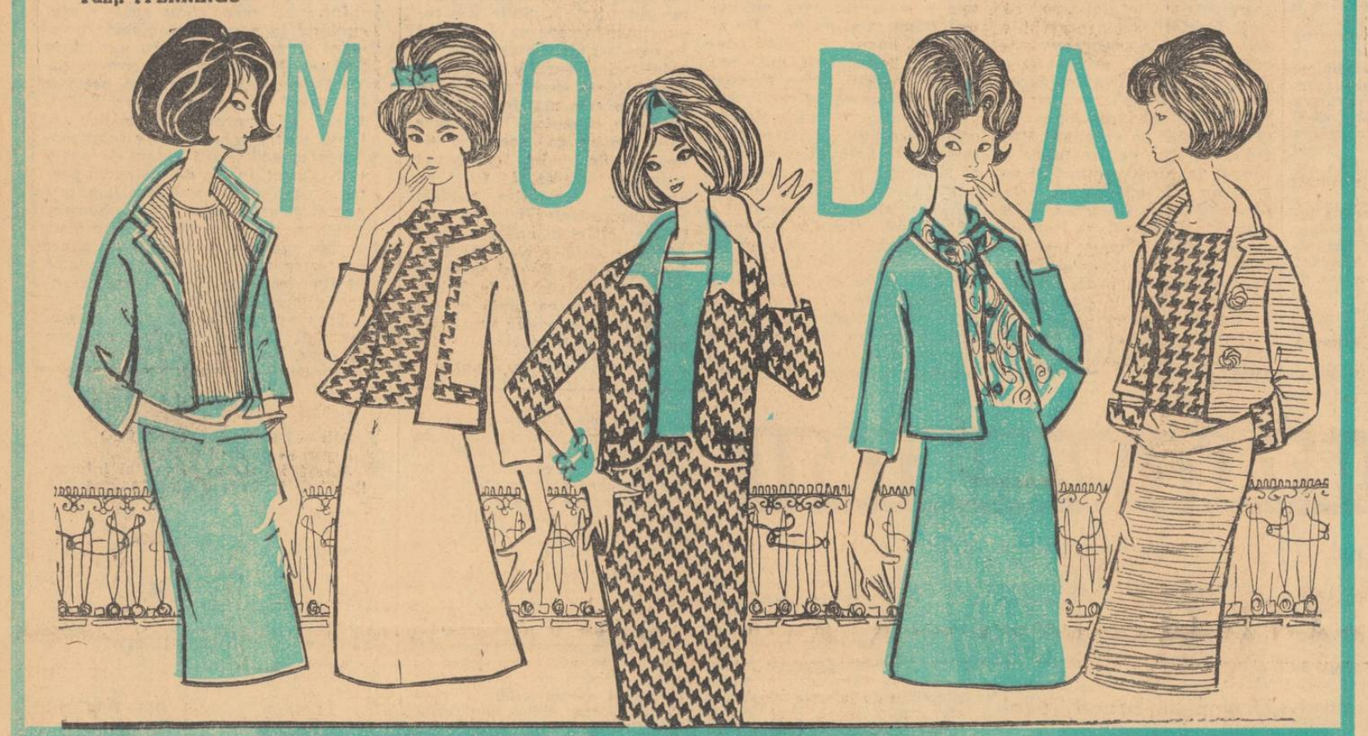

CUM SĂ ÎNTREŢINEM CIORAPII DIN RELON

Practici, rezistenţi şi atrăgători, ciorapii din relon se găsesc în garderoba fiecărei femei. Întreţinerea corectă poate prelungi mult durata şi rezistenţa ciorapilor.

Iată şi cîteva sfaturi practice, de care e bine să ţinem seamă în întreţinerea ciorapilor. Ciorapii din relon sînt fabricaţi din fire fine şi foarte fine, care se pot deteriora prin agăţarea sau lovirea ciorapilor. Evitaţi deci contactul ciorapilor (mai ales în timpul îmbrăcării) cu obiecte care ar putea agăţa sau lovi filamentele din care sînt tricotaţi. Din acelaşi motiv, cînd introduceţi mîna pentru a controla starea ciorapilor, faceţi-o cu pumnul strîns, pentru a nu deteriora filamentele cu unghiile.

Spălarea ciorapilor din relon se face în apă călduţă, cu un detergent (de tip Alba) sau cu săpun neutrol (de ras), iar uscarea se va face într-un loc uscat, departe de sursele de căldură (sobă sau calorifer). Este recomandabil să spălăm ciorapii cît mai des (chiar după fiecare purtare), ferindu-i prin aceasta de la o degradare prematură.

E bine să ştiţi că la mărimea pantofului 34—35 este indicat să purtaţi ciorapi nr. 22, la 36 — ciorapi nr. 23 şi aşa mai departe. Lungimea ciorapilor este marcată cu cifrele 1, 2, 3 în care cifra 3 indică talia (lungimea) normală, cifra 2 talia lungă, iar cifra 1 talia extra lungă. Alegerea numărului potrivit are importanţă pentru durabilitatea ciorapilor. Un număr nepotrivit duce la lovirea filamentelor şi deci la uzura prematură a ciorapilor.

În ceea ce priveşte ciorapii supraelastici din relon, vă sfătuim ca la îmbrăcare să-i rulaţi pînă la vîrf, să introduceţi uşor piciorul, trăgînd astfel ciorapul încît călciiul piciorului să se potrivească exact în călciiul ciorapului. Pornind de la călcii, ciorapul va fi derulat în aşa fel, ca această operaţiune să se facă uniform, iar jartiera să fie prinsă de manşeta ciorapului, care este mai rezistentă decît partea mai joasă. Este bine ca întreagă această operaţiune să se facă cu mîinile în mănuşi moi, spre a evita agăţarea filamentelor de eventuale asperităţi ale pielii.

Pentru spălarea ciorapilor supraelastici, folosiţi apă călduţă, săpunită. Clătirea se va face în apă călduţă şi apoi în apă rece. Ca orice produs din fire sintetice, şi ciorapii din fire supraelastice se usucă evitînd razele solare, cît şi apropierea oricărei alte surse de căldură (calorifer, sobă, lămpi). Ciorapii supraelastici nu se calcă după spălare.

MEDICUL vă sfătuieşte

OMUL ŞI LONGEVITATEA

Pe măsura îmbunătăţirii condiţiilor vieţii oamenilor şi a realizărilor medicale, media de viaţă a progresat de la 30 ani (în evul mediu) pînă la 66 ani în zilele noastre.

Oamenii trăind mai mult ca altădată, a crescut şi numărul vîrstnicilor şi al celor foarte bătrîni.

Pe suprafaţa globului întîlnim totuşi rar longevivi — oameni ce se apropie, au atins sau chiar au depăşit vîrsta de 100 de ani.

Şi în ţara noastră avem o creştere constantă a numărului persoanelor vîrstnice.

Trebuie să ţinem cont că evoluţia procesului de îmbătrînire nu e identică la toţi indivizii, existînd diferenţe în raport cu specia, individul şi sexul. Dar la majoritatea speciilor animale există un raport aproape constant între perioada de creştere (caracteristică fiecărei specii) şi perioada întregii vieţi (1/5—1/6). Raportînd la om, durata maximă de viaţă sau longevitatea potenţială ar fi pînă la 150 ani.

Prezenţa longevivilor ne oferă o existenţă reală a îmbătrînirii fiziologice exceptată mai mult sau mai puţin de mari boli supraadăugate care ar fi împiedicat în mod obişnuit individul să ajungă la o vîrstă foarte înaintată. Această concordanţă favorabilă între vîrsta biologică şi cronologică a creat posibilitatea unei longevităţi.

Studiile efectuate asupra acestor indivizi arată că vîrsta lor înaintată şi starea lor biologică sînt în strînsă legătură cu factorii de mediu şi interni, în cadrul cărora joacă un rol important şi factorii ereditari.

Intervin deci numeroase elemente : geografice, muncă, alimentaţie. În zonele cu o altitudine de peste 500 m frecvenţa persoanelor longevive este mai mare.

Diferenţa între femei şi bărbaţi se accentuează pe măsura înaintării în vîrstă, astfel că la peste 90 ani găsim de 8 ori mai multe femei ca bărbaţi.

În general mai toţi aceşti oameni au dus o viaţă cumpătată, alimentîndu-se în special cu fructe, zarzavaturi, lactate şi carne, în cantităţi mici, au consumat moderat băuturi alcoolice, fără factori care să determine o intoxicaţie a organismului.

Unul dintre factorii importanţi este oxigenarea normală a organismului; traiul îndelungat sau exercitarea profesiunilor în aer liber, practicarea sporturilor, cu includerea unei perioade de odihnă activă.

Prelungirea cît mai mult a duratei vieţii active a omului : munca echilibrată şi adaptată posibilităţilor reprezintă un stimulent biologic necesar menţinerii unei bune stări funcţionale a vîrstnicului.

Desigur că starea sănătăţii şi lipsa unor afecţiuni importante şi-au adus şi ele contribuţia.

Ansamblul acestor observaţii prezintă un interes teoretic şi practic.

Cunoaşterea particularităţilor de viaţă, a caracteristicelor biologice ale longevivului sînt o condiţie esenţială pentru elaborarea normelor de igienă, muncă, alimentaţie şi a celor terapeutice necesare unei vieţi îndelungate. Se impune deci mărirea rezistenţei organismului prin măsuri igienice, dietetice, individuale şi colective, cu regim de activitate adecvat vîrstei şi capacităţii funcţionale, la adăpost de traume psihice, toxice, în condiţii favorabile de locuinţă şi alimentaţie, precum şi prevenirea şi combaterea bolilor contagioase şi proceselor de patologie sechelară.

Progresele medicinei urmăresc azi crearea unei longevităţi active şi au permis creşterea speranţelor de viaţă ale omului.

Pe bandă, de la Neluţu (IV)

„Nene „Magazin",

Duminica trecută, tăticu şi mămica au hotărît să mergem cu toţii la plimbare în parc. Înainte de plecare au discutat amîndoi foarte mult, mai întîi cum să se îmbrace ei, pe urmă cum să mă îmbrace pe mine. Mămica a zis că „acum a trecut vara, vremea e înşelătoare şi trebuie să fim atenţi cu copilul, nu cumva să răcească". Cînd, în sfîrşit, am ieşit pe uşă, tăticu purta o haină de pînză peste cămaşă, mămica avea pe ea o rochie de stofă subţire şi ducea o jacheţică pe braţ, iar eu eram în maiou şi cămăşuţă, cu un pulovăraş subţire de bumbac şi pe deasupra cu unul mai gros, de lînă, cu mîneci. M-am gîndit că pe mine m-au îmbrăcat cam prea călduros în comparaţie cu ei, mai ales că m-au silit să-mi iau şi basca pe cap, dar am tăcut din gură, de frică să nu-i supăr şi să rămînem acasă.

În parc era plăcut, umbră şi răcoare. Mămica şi tăticu s-au aşezat pe o bancă şi pe mine m-au trimis să mă joc. N-a fost nevoie să-mi spună de două ori. Numai că, după nu prea multă vreme, a trebuit să mă întorc, lac de apă, la banca unde erau părinţii mei :

— Vreau să-mi scot pulovărul.

— Nu e voie, a zis mămica. Ai să răceşti.

— Dar nu mai pot de cald, cum să răcesc ? am întrebat eu.

— Poate că..., a început tăticu.

— Nici un „poate că", i-a tăiat vorba mămica. Nu simţi cum trage în parc ? Acum, cînd Neluţu e încălzit, dacă se dezbracă, se îmbolnăveşte sigur, doar ştii cît e de delicat. Apoi, către mine :

— Ai să stai cuminte aici pe bancă pînă te mai răcoreşti, pe urmă vedem noi.

Eu sînt băiat ascultător, aşa că m-am aşezat pe bancă şi am început să mă uit la ceilalţi copii cum se jucau. Dar nu izbuteam să mă răcoresc, tot cald îmi era. Pînă m-am plictisit de-a binelea :

— Vreau o îngheţată !

— Nu e voie, a răspuns mămica.

— Vreau un suc, mi-e sete...

— Uite, Neluţu, dacă nu te astîmperi plecăm numaidecît acasă. Uiţi că ai gîtul sensibil, că ai avut de atîtea ori amigdalită ?

Am tăcut chitic. Stăteam pe bancă şi mă gîndeam, mă căzneam să înţeleg. Ştiu că sînt prea mic ca să le pricep pe toate, de asta îmi place să-i întreb mereu pe cei mari : de ce e aşa, de ce e pe dincolo... Acum, îmi veneau mereu în minte două întrebări. Să ţi le destăinuiesc matale, nene Magazin, poate că o să vrei să-mi explici.

Prima întrebare : de ce atîţia alţi copii care se jucau în parc nu erau îmbrăcaţi la fel ca mine ? Ei nu au părinţi care să-i păzească ? Sau dacă au, părinţii lor nu se tem să-i lase să se îmbolnăvească ?

Poate că ei sînt mai rezistenţi şi eu sînt mai slăbuţ din fire. Este adevărat că am răcit pînă acum de multe ori şi am avut nu ştiu cîte amigdalite, cum spune mămica. Însă, cînd judec aşa, nu-mi dă pace a doua întrebare : oare trebuie să fiu îmbrăcat gros pentru că răcesc uşor sau răcesc uşor tocmai pentru că umblu mereu din cale afară de înfofolit ?

NELUŢU"

pt. conformitate
Dr. Al. GHEORGHIU

INTERESANT ŞI UTIL DE ŞTIUT

Grăsimile ţesuturilor şi iradierea de lumină. Biologul sovietic A. Juravlev a descoperit că grăsimile ţesuturilor (care reprezintă 40% din materiile organice ale organismului uman) sînt capabile să iradieze lumină: grăsimile sistemului nervos iradiază o lumină verde, cele ale inimii o lumină roşie ; luminozitatea poate fi captată la o temperatură de 20°, fiecare specie de grăsimi avînd o gamă strict determinată cu un maximum în zona roşului, albastrului sau verdelui al spectrului.

Acidul ribonucleic şi bolile nervoase. Cu ajutorul acidului ribonucleic, J. M. Connelle a reuşit să vindece bolnavi mintali care sufereau de amnezie (uitare). Aceasta vine să confirme că buna funcţionare a celulei nervoase e strîns legată de cantitatea de acid ribonucleic pe care o conţine.

Identificarea agentului turbării a fost făcută de un medic japonez, dr. Nogushi, cercetările în acest domeniu fiind iniţiate în urmă cu peste 70 ani. Agentul în cauză este un microb din familia protozoarelor.

Colesterolul şi exerciţiul fizic. Multă importanţă se dă în ultimul timp cantităţii de colesterol din sînge şi foarte multe medicamente sînt încercate astăzi spre a scădea acest colesterol. Rezultatele, contradictorii uneori, modificările nesemnificative alteori, fac ca bolnavii să aibă oarecare neîncredere în fiecare preparat nou apărut. Un mijloc sigur de a scădea colesterolul sîngelui este exerciţiul fizic ; e necesar să se facă regulat „un pic" de exerciţiu, în fiecare zi, şi din cînd în cînd o muncă manuală. În orice caz trebuie să ne punem în gardă de efortul excesiv şi obositor, mai ales la persoanele care au semne de insuficienţă respiratorie sau cardiacă. Exerciţiul şi munca manuală au fost urmărite împreună cu colesterolul la 32 de subiecţi între 30—60 ani.

Aceşti oameni făceau în fiecare zi, timp de o oră, (de 5 ori pe săptămînă vreme de 9 luni) diverse exerciţii. Colesterolul, făcînd o medie, a scăzut de la 261 la 195 mgr%. La un grup de alţi 30 de oameni, care nu făceau nici un fel de efort şi care au servit ca martori, nu se observă nici o modificare semnificativă a colesterolului. Regimul alimentar a fost acelaşi la cele două grupuri, cu singura deosebire că la grupul care făcea efort se adăugau calorii în plus. Dacă admitem că, colesterolul crescut favorizează o serie de boli cardiovasculare şi în special ateroscleroza, exerciţiul prelungit are o influenţă importantă în prevenirea acestei boli.

Dr. Gh. BUNGHEZ

MODUL DE FOLOSIRE A INSECTICIDELOR

Prin insecticide se înţeleg acele substanţe folosite pentru combaterea dăunătorilor (ploşniţe, purici, gîndaci etc.), substanţe care sînt capabile să distrugă insectele. Insecticidele sînt adeseori clasificate în insecticide acţionînd prin ingerare (care distrug insecta prin acţiunea asupra tubului digestiv al acesteia), şi cele care acţionează prin contact sau inhalare.

Insecticidele din comerţ sînt prezentate sub formă de pulbere (DDT, Detexan etc.), emulsii, pastile, hîrtie îmbibată cu soluţie insecticidă care prin ardere produce fumul necesar distrugerii insectei sau soluţie care se pulverizează cu pompa de mînă. Alegerea insecticidului se face după cerinţe. Se vor respecta strict instrucţiunile de folosire.

Alimentele vor fi ferite de contactul cu insecticide, prin acoperirea cu capace protectoare. Insecticidele pulverizate în cantitate excesivă pot fi toxice chiar pentru om. Ele se păstrează separat de alimente, cărora le pot transmite mirosul lor pătrunzător.

După aplicarea insecticidului prin pulverizare sau prin simpla presărare prin colţurile încăperilor, se vor spăla bine mîinile cu apă şi săpun.

Insecticidele se păstrează în ambalajul lor original pentru a nu se face confuzie între alimente şi insecticide.

Colţul celor mici

La chioşc

— Uf, uf, uf,
Ce mai zăduf !
(Zice-o gărgăriţă care
Pare
Că usucă-n soare
Stropi de tuş, pe aripioare !)
Aş sorbi întreg un strop
Foarte rece, de sirop,
Din pahar de nalbă
Albă
Pusă-n iarbă ca o salbă...
Unde-o fi, sub care floare,
Chioşcul de răcoritoare ?
Păpădia, de căldură,
S-a făcut o boare sură
Şi-a zburat spre arătură.
Muşeţelu-i mititel,
N-are apă pentru el !
Trandafirul, ici, devale,
Ţine roua în petale
Pentru setea dumisale !
Uite colea o umbrelă
Colorată-n acuarelă,
O ciupercă
Unde sper că
Poţi să stai din zori în seară,
Ca-n grădinile de vară...

Gărgăriţa,-n nou decor,
Stă picior peste picior
Şi-i serveşte un bondar
Un strop rece, de nectar !

Stelian FILIP

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

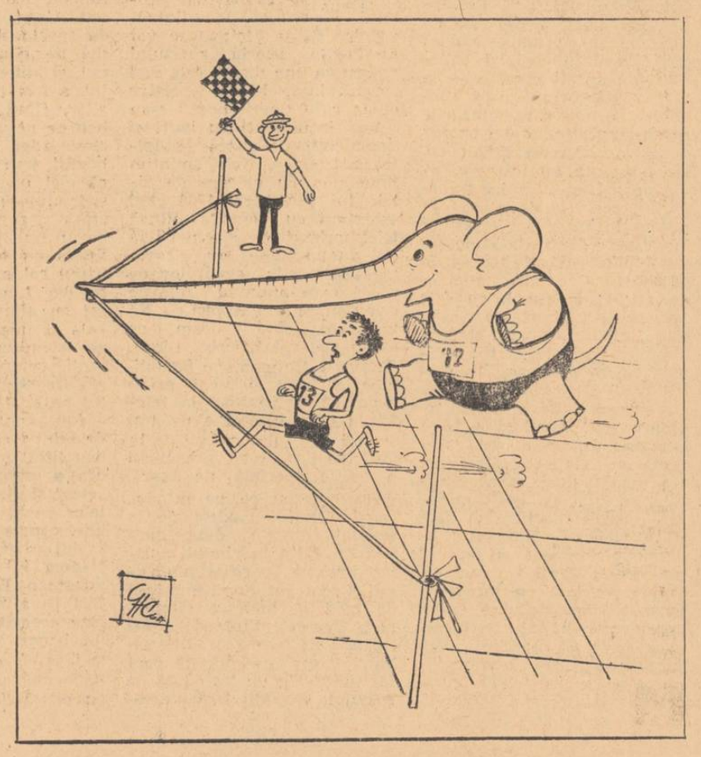

Poșta redacției

C. DRĂGUȚOIU — Oradea: Un total de 22 puncte negre (socotind bineînțeles și cele două colțuri știrbite!) sînt totuși prea multe pentru un careu de 14/9. În afară de aceasta, careul nu poate fi însă publicat din cauza licențelor (unele de necorectat) și a formei neadecvate a careului. Titlul a fost prea frecvent folosit (dar la rigoare putea fi schimbat).

Vă invităm să perseverați ținînd seama de cele arătate; evitați în special erorile și încadrați-vă în procentajul maxim de 15 la sută puncte negre.

MINEL BIDICĂ — Galați. Cele 7 clase elementare absolvite în 1956 nu pot echivala 8 clase, așa cum susțineți. Puteți însă urma cursul seral pentru a vă termina școala medie dacă aveți cel puțin 3 ani în producție și sînteți calificat într-o meserie direct productivă.

TOMA KEȘIȘIAN — București: Problema pe care ne-o înaintați nu se încadrează în nici-una din speciile de jocuri distractive cunoscute. Cel mai mult se apropie de „triunghiul magic", dar pentru aceasta ar trebui să îndeplinească mai multe condiții: a) cuvinte descrescînde ca număr de litere (8-7-6 etc.); b) un singur cuvînt pe fiecare rînd; c) orizontal și vertical la fel.

Mai încercați în sensul celor arătate.

IOAN POPESCU. — Cluj. În situația care ne-o prezentați sînteți considerat nou angajat și aveți dreptul de concediu după 11 luni de serviciu. Așa că legal a procedat întreprinderea.

Ing. EVALD SCHUCH. Fiind inginer puteți urma în continuare aspirantura, în specialitatea respectivă, de unde obțineți titlul de candidat în științe.

LIVIU NOVAC — Constanța: Cele patru careuri au fost luate în evidență. „În vacanță", deși depășit ca temă, va fi studiat și i se va hotărî pe parcurs soarta.

FĂNEL — Oradea. Adresați-vă Ministerului Minelor și Energiei Electrice, for tutelar al lucrării respective și care vă poate da relații.

O SCHIȚĂ

MĂRUL

Ți-am adus un măr, fratele meu. E parmen auriu de Fălticeni. Cel mai gustos fruct din familia rozaceelor, pe onoarea mea! Gustă-l, mănîncă-l, hrănește-te cu el că e tot numai vitamină, vitamină de care ai nevoie că ești foarte surmenat... Eu, fratele meu, nu te uit niciodată. Din tot ce am mai bun îți dau și ție jumătate, pe cită vreme tu...

Reprosul care ar fi urmat rămase în suspensie. Dimoiu își netezi fruntea cu dosul palmei și se așeză pe scaunul din fața biroului. Victor îl privea zîmbitor, cald, afectuos.

— Mă copleșești cu atita atenție. Nu știu cum aș putea să te răsplătesc pentru grija ce mi-o porți.

— Ei, nu-ți face gînduri din pricina asta Victoraș. Ce naiba. Am fost doar colegi de liceu, în timpul facultății am împărțit aceeași cameră de cămin, acum doar funcțiile ne despart. Tu nu ai nici o vină, știu. Ai fost pus șef de serviciu și a trebuit să primești. Din punctul meu de vedere e foarte bine că ești tu și nu e altul străin pentru mine. Am și eu pe cine să apăr că drept să-ți spun toți te sapă.

Nicoară zice că nu ai experiență, Zgabercea te urmărește cu viclenie și de abia așteaptă să se năpustească asupra ta, iar Samsonache numai de rău te vorbește peste tot. Eu le țin piept la toți. Mă războiesc cu ei pe viață și pe moarte. Păcat însă că nu am mai multă putere. Mamă, mamă, ce i-aș mai scărmăna. În doi timpi și trei mișcări mai i-aș face.

Își aprinse o țigară din care trase cu nesaț apoi reluă vorba.

— Asta-i necazul meu Victoraș. Nu am mai multă putere, nu am relații. Tu de bine de rău ești acum cunoscut. Ai ceva trecere. Din cînd în cînd mai poți să dai cîte o mînă de ajutor celor ce-s alături de tine cu tot sufletul lor. Uite eu am o nepoată. Nu e prea deșteaptă că nu i-a plăcut să învețe, dar e frumușică foc. O mănînci din ochi, pe onoarea mea. Ce crezi că nu ar putea să facă și ea o slujbă delicată și să primească un salariu bunicel? Ea ar putea, dar eu nu pot să fac nimic pentru ea...

Eh, dar asta nu are nici o importanță. Te plictisesc cu fleacurile mele în vreme ce tu ai pe cap atîta răspundere. Așa e omul, ce să-i faci? Își mai descarcă și el sufletul în fața prietenilor. Trăim bine nimic de zis, dar mai avem și neajunsuri, Victoraș dragă.

Uite, de pildă, aș vrea să-mi schimb locuința, că stau ca vai de capul meu, înghesuit în două camere la etajul trei. Toată viața mi-am dorit să locuiesc într-un apartament confortabil la primul etaj, să nu mă mai timoreze problema liftului. Pot să fac ceva? Nu pot! Oamenii sînt egoiști, îi preocupă doar propriile lor interese iar pe tine un modest salariat, nu vor, nu au timp să te înțeleagă. Tu dacă ai avea mai multă vreme ai putea fără îndoială să mă ajuți, dar îmi dau seama că nu ai răgaz nici să respiri în voie. Văd că ești surmenat și copleșit de treburi. Tocmai de asta ți-am deschis ușa și ți-am adus merișorul ăsta gustos și hrănitor...

Stinse țigara în scrumieră și se ridică.

— Mă duc, fratele meu. Am și eu o mulțime de treburi de rezolvat. Vreau să-ți prezint niște lucrări lux! Să se vadă și în asta prietenia ce ți-o port. Să știe toți că Dimoiu este prietenul șefului, nu doar pentru faptul că se cunosc din copilărie, dar mai ales pentru că are merite deosebite în muncă. Să știe toți lucrul ăsta ca nu cumva cînd o fi vorba de vreo răsplată a muncii să-și dea coate și să bîrfească pe la colțuri. Apropos de răsplată: Tu știi că mie nu îmi place să vorbesc mai mult decît trebuie, dar am auzit pe la financiar că avem niște fonduri formidabile pentru primă pe ultimul trimestru. Am și eu o părere și ți-o spun foarte deschis, poate o să îți cont de ea. Cred că nu trebuie să treci la primă pe mulți. Mai ales pe ăia care te sapă. Gîndește-te la cîțiva oameni care merită, pe care te poți bizui, care sînt alături de tine în orice moment. Cu cît suma va fi mai substanțială cu atît oamenii au să simtă mai bine valoarea recompensei. Asta e părerea mea și ți-am mărturisit-o numai din dorința de a-ți da un ajutor prietenesc, dezinteresat...

Se îndreaptă spre ușă și înainte de a o deschide își fixă privirea pe mărul cel galben adus în dar.

— Să mănînci mărul Victoraș! E delicios la gust și foarte bogat în vitamine. Te îmbrățișez și-ți doresc spor mult la treabă!

Plecă. Rămas singur, Victor scoase din sertar un cuțitaș cu plăsele de sidef. Tăie mărul pe jumătate și se pregăti să muște dintr-o bucată. Se opri și avu o tresărire de parcă l-ar fi atins curentul electric. Aproape de inima fructului, pe suprafața netedă, mustoasă era punctat un orificiu negru ca o carie. În secunda următoare capul roșietic al unui viermușor apăru din orificiu.

Victor șterse lama cuțitului, privi ușa care se închisese în urma lui Dimoiu și aruncă cele două jumătăți de măr în coșul cu hîrtii mototolite de sub birou.

I. D. COSTEA

RIK AUERBACH

— Eeee! Ți-ai luat mașină?
— Aș! M-a lovit una și i-am luat numărul!

FRED GHENĂDESCU

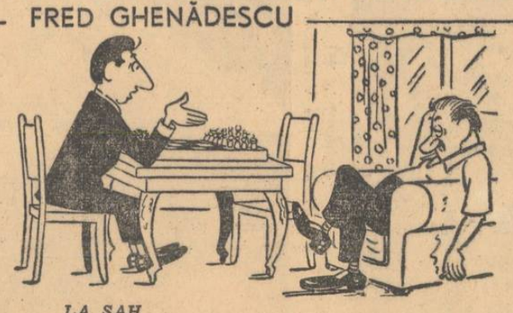

LA ȘAH
— Ce e, dragă, ațipiși?
— Nu frate, fac încălzirea.

Cronică rimată

Poame

Marcîndu-și farmecul prezenței
Revarsă azi septembrie-n piețe,
Ca dintr-un corn al abundenței,
Arome, forme, frumusețe...

Sînt mere roșii, rubiconde
Ori pere palide, cu grații
Și piersici cu tulee blonde
Și struguri parcă-n constelații...

Privește cum surîde vie
O sidefată tămîioasă,
Deși pe unii îi îmbie
S-o soarbă în pahare-acasă...

Ascultă pepenele verde
Cînd îl trozniști pe la ureche,
Auzul prinde să-ți dezmierde
Șoptirea lui fără pereche...

Admiri și turchestanii-n stivă
Căci toamna, alchimist sensibil,
I-a transformat prin colective
În aur dulce, comestibil...

Iar pruna parcă te așteaptă
Cu ființa-i rondă și brumată,
În care simți că se deșteaptă
Din somn o țuică aromată...

Atîtea poame sînt în piață
C-abia de pot să mai încapă,
Pantagruel de-ar fi de față
N-ar ști cu care să înceapă.

Ștefan TITA

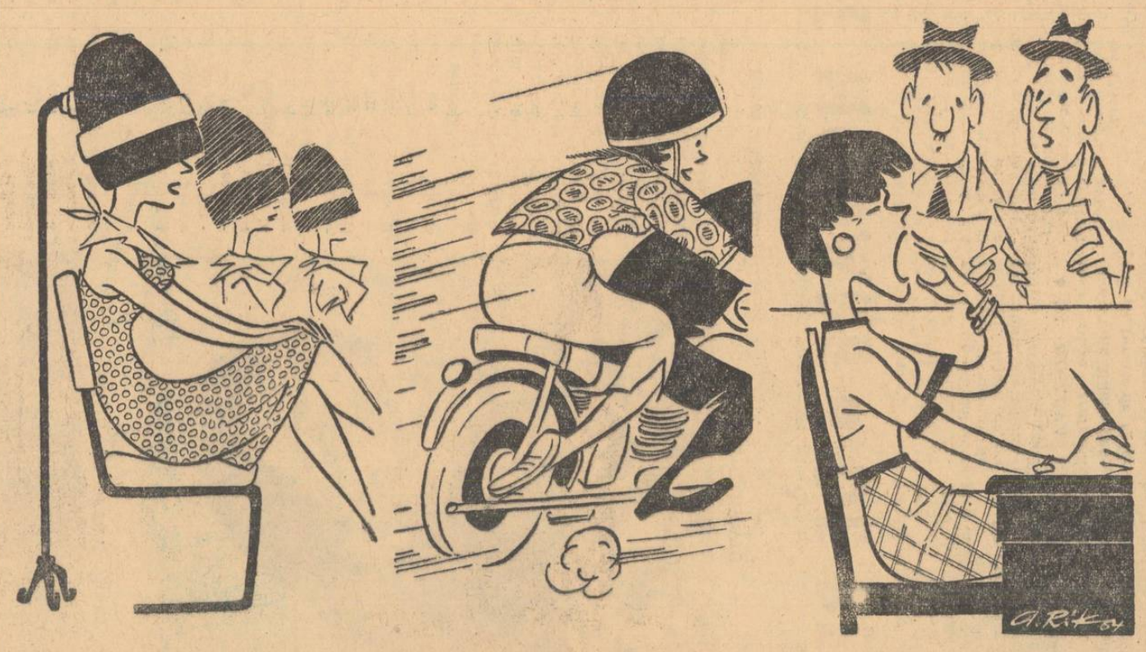

Sîmbătă: CASCĂ... *Duminică: CASCĂ...* *Luni: CASCĂ!...*

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

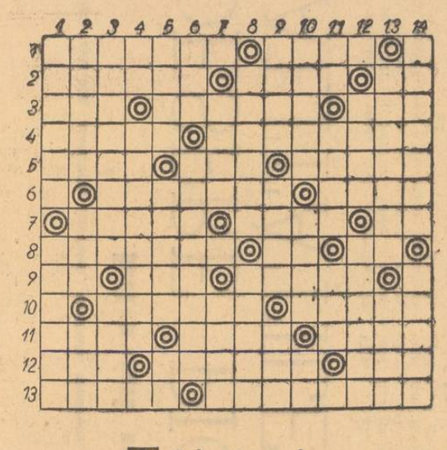

Tăieturi...

ORIZONTAL: 1. Cărturar romîn din sec. XVII—XVIII, care încercînd să provoace o schimbare de domnie, pe timpul lui Ștefăniță, a fost descoperit și osîndit la „tăierea nasului" — de unde porecla de „cîrnul". — E tăios.. pe timp geros! 2. Tăiat cu... măiestrie! — „Limbă" tăioasă. — Tăia pe jumătate! 3. Taie-fugă! — A tăiat „nasul popii" într-o znoavă populară... — Zgomot produs de tăierea foarfecelui. 4. A tăiat în dreapta și în stînga prin Europa (sec. V. e. n.) — Urzite. 5. Sat în raionul Hațeg. — Aproape „acut"! — Primul rege al ungurilor. 6. Autorul poeziei „Taie-ți o șuviță!" — Tipul intrigantului shakespearian. 7. Tăiței de fabrică. — A trata cu iod. — Diviziune de timp. 8. Taie curba sau cercul, cel puțin în două puncte. — Leu! — Antenă! 9. Plural. — Ro. — Taie și spînzură! 10. Taie... iarba! (pl.) — Voce „ascuțită". 11. Muchea tăietoare a unei unelte sau ustensil. — A se „tăia" (vorbind despre țesături). — Taie... valurile! 12. Taie... cărțile! — A tăia în două sau mai multe părți. — Se „taie" cu ștampila „anulat", cînd este cazul. 13. Taie... setea (pl.) — Cînd „te taie" capul să știi foarte multe lucruri...

VERTICAL: 1. Stau lîngă „tăietori"! — Acolo se „taie-n carne vie"! 2. Tăietor de lemne, într-o povestire de Creangă. — Soi. — Taie... mămăliga! 3. Soluție care „taie" țesăturile (masc.) — Locuință transportabilă la popoarele nomade din nordul Asiei. 4. Pere! — Taie-babă! 5. Taie... buruienile!—Taie... frunza la ciini! — Notă muzicală. 6. Constanța (abr.) — Loc de tăiere a vitelor destinate consumului (pl.). 7. Cîntec de pasăre. — Mîncare cu... tăiței! (pl.) 8. Se... seceră! — Servește la croit haine. 9. Taie... doi munți! — Locuitori ai unei regiuni din vechea Grecie. — Localitate în India. 10. Pămînt de lipit — Piatră de ascuțit tăișuri. — Aurel Dinu. 11. Poftim. — A tăia... pe alese! Titi... de la Radio! 12. Se „manifestă" de parcă ar fi dus la tăiere! — Tăiat. 13. Sabie turcească, avînd două tăișuri. — Apărători pentru tăișul săbiilor. 14. A tăiat „nodul gordian". — Se taie... la foc!

Mihai PĂTRAȘCU

Cuvinte mai rare: ERU — CIUM — REEA.

Balneoclimaterica

ORIZONTAL: 1. Localitate balneoclimatercă lîngă Sf. Gheorghe, cu ape carbo-gazoase. — Apă minerală de la Singeorz. — Locul sigiliului. 2. Vase spoite cu aramă. — Sat în Orhei. 3. Localitate climatercă în R.P. Bulgaria, lîngă Sofia. — Oraș în U.R.S.S. Abreviație agricolă. 4. După prea multă helioterapie... (masc.) — Oraș în Sicilia. 5. Capabilă. — În măsură... — Demonstrativ. 6. Scriitor francez. — Istoric francez (1777—1858). — A ședea. 7. Localitate balneară pe malul Oltului, cu ape sulfo-iodate. 8. Le întîlnești pe plaiuri muntoase. — Localitate balneară lîngă Rîmnicu Vîlcea, cu ape slab sulfuroase și sărate. 9. Localitate helio-maritimă la 28 km. de Constanța. — La poalele Bucegilor! 10. Fiii din Banat. — Caracteristic genelor (med.) 11. Pronume. — Localitate în Japonia. — Munți în America de sud. 12. Localitate balneară lîngă Oradea, cu ape bicarbonatate. — Metagrama sa se află... „în vale", în reg. Crișana, cu un climat alpin. 13. Factor natural de mare importanță în tratamentele balneo-fizioterapice. — Localitate balneară lîngă Tg. Mureș, cu cinci lacuri helioterme.

VERTICAL: 1. Localitate balneară pe linia Luduș-Bistrița, cu ape sărate și sulfuroase. — Localitate balneară la 15 km. de Rîmnicu-Vîlcea, cu ape sărate și nămol. 2. A nu putea suferi. — Localitate balneară lîngă Tîrgoviște, cu ape slab mineralizate. 3. Iubita lui Acis (mit.) — Considerație. 4. Localitate balneară în reg. București, cu ape mineralizate și nămol. — Scriitor francez (1850—1923) — În apă! 5. La intrarea în Sinaia! — A șlefui cu pila. — La intrare! 6. La Victoria! — Însămînțate. 7. Localitate balneară lîngă Caransebeș, cu ape sulfuroase și slab termale. — Racoșul de..., localitate balneară lîngă Odorhei, cu ape carbogazoase și feruginoase. 8. La ieșirea din Agigea... — Casă specială de odihnă la Eforie Nord. 9. Localitate balneară lîngă Piatra Neamț, cu ape sărate și sulfatate. — Simion Vasile. 10. În Ocnele mari! — A se căuta în carul cu fîn! — Bine educată (fig.) 11. Localitate balneară în Maramureș, cu ape alcaline, sulfuroase și sărate. — Ceartă (olt.) 12. Oameni de stat de pe vremea regelui Filip cel Frumos al Franței. — Stațiune balneoclimatercă, la 12 km. de Mediaș, cu ape iodurate. 13. Numele mai multor localități balneare (Bacău, Deva, Buzău, Odorhei) — Localitate balneară la 75 km. de Brașov, cu ape bicarbonatate și magneziene.

Athena RĂDULESCU

Cuvinte mai rare: *UTSU — INAT.*

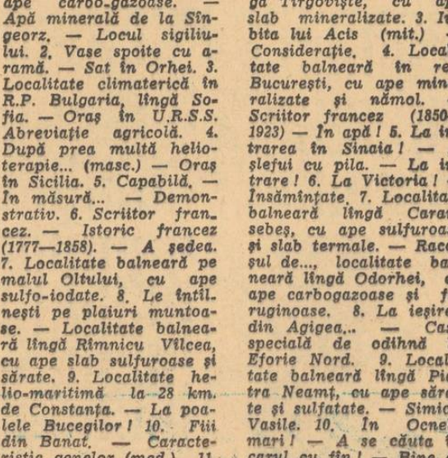

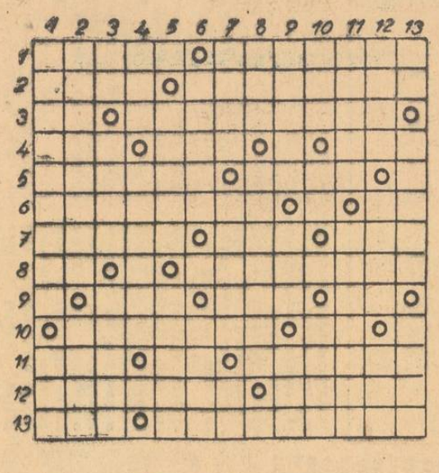

Scrisori

ORIZONTAL: 1. Numele lui stă alături de al lui Gorki, pe volumul „Scrisori, articole, extrase" (ESPLA 1954). — În căptușeala ei a fost ascunsă o scrisoare... pierdută! 2. Motiv temeinic pentru o vastă categorie de scrisori... — Se pot transmite și prin scrisori. 3. Primele două rînduri! — Cu această ocazie, rudele și prietenii de la distanță trimit scrisori de felicitare. 4. La aniversarea lor, se primesc scrisori. — Animal sud-american. — ...și altul tibetan. 5. Din echipamentul factorilor poștali. — Se fac în scris, între două sau mai multe state. 6. Scrisoarea lui Neacșu din Cîmpulung, către Hans Benkner, judele Brașovului (1521). — În vraf! 7. Aici se primesc scrisorile personale. — A felicita (în scris sau verbal). — ...Liviu, istoric roman. 8. În glumă! — Două pe orice scrisoare (sing.). 9. Prelungire plasmatică a unor celule. — Marcă... dar de automobil! — Jumătate de pană! 10. Pe ștampila scrisorilor ce pleacă în străinătate. — Părți de factor! 11. Limbaj comun în mină și... pe stadion! — Petre Udrea. — Destinații (fig.). 12. Scrisoare... neiscălită! — Scrisoare... înapoiată! 13. Lemn de foc. — Scurte scrisori, trimise... pe sîrmă!

VERTICAL: 1. Autorul unei „Scrisori pierdute". — Ambalaj pentru scrisori în timpul transportului cu tren, mașină sau avion. 2. Autorul a cinci scrisori în versuri... — Vechi caractere grafice germane, păstrate pe unele documente și scrisori. 3. Începe hora! — Interjecție. — Rămîne la poștă, după eliberarea chitanțelor de primire a recomandatelor. 4. Cele la care se ridică scrisorile sînt indicate pe unele cutii poștale. — O scrisoare spirituală și plină de haz (masc.) 5. Cămin (fig.) — Plic închis. 6. Palat al sultanilor. — Unul al destinatarului și unul al expeditorului, pe orice scrisoare. 7. Tocul străbunicilor noștri. — Adăpostesc și depozitează scrisorile, pe străzi. — Articol. 8. Nume turcesc. — Scrisoare semnată și stampilată (masc.). 9. Publică scrisori de pe toate continentele. — A iubi (lat.) — Unitate de lucru mecanic. 10. Fire. — Carte poștală. — Perspicacitate. 11. Jignit (fig.) — Soția lui Tănase Scatiu, care întreține o amplă corespondență cu Mihai (vezi romanul „Tănase Scatiu"). 12. Transportă corespondența în interiorul regiunilor. — Adresă în stațiunile balneoclimaterice. — Rom. 13. Pronume. — A grupa scrisorile după adresă. — Primește scrisori de felicitare, în ziua nunții.

N. CONSTANTINESCU

FOTOGRAFIA ÎN 20 DE LECȚII

TEHNICA MĂRIRII (XX)

Mărirea constituie încununarea străduințelor amatorului fotograf. Numai mărirea permite punerea în justa lor valoare a fotografiilor noastre.

Necesitatea măririi devine evidentă dacă ne gîndim la faptul că micimea imaginii formatului 24 x 36 mm nu permite utilizarea ei în această formă.

Spre deosebire de copierea prin contact, la care negativul și hîrtia fotografică se găsesc în contact intim, la mărire imaginea negativului se proiectează pe hîrtia fotosensibilă cu ajutorul unei surse de lumină și a unui sistem optic convergent (obiectiv).

În locul aparatului de copiat vom folosi un aparat de mărit. Aparatul de mărit se compune dintr-o sursă de lumină introdusă într-o carcasă, o ramă port negativ, o cameră de proiecție (burduf) cu obiectiv și un ecran (foaia de hîrtie fotosensibilă). Prima grijă pe care trebuie s-o avem înainte de a începe lucrul la aparatul de mărit, constă în reglarea sursei de lumină, în vederea obținerii unei iluminări uniforme a ecranului. Uniformitatea iluminării ecranului depinde de sistemul de iluminare. Dacă între sursa de lumină și negativ nu se găsește decît o sticlă mată sau lăptoasă, vom obține o lumină difuză destul de uniformă, însă intensitatea scade foarte mult. Problema obținerii unei iluminări uniforme și în același timp suficient de intense se poate rezolva prin folosirea unui sistem optic convergent, numit condensor, alcătuit din două sau trei lentile, care ne dă o lumină dirijată. Dacă pe deasupra condensorului se așază o sticlă mată, se obține o luminare semidirijată, recomandabilă, pentru lucrările de amatori (se obține o imagine clară, uniform luminată și se atenuează în același timp unele defecte ale negativului).

Procedeul de lucru este următorul:

1. Ștergem negativul de praf cu ajutorul unei pensule sau mai bine suflăm praful cu ajutorul unei pere de cauciuc.

2. Așezăm negativul cu emulsia în jos (partea mată) în rama portnegativ a aparatului de mărit.

3. Stingem lumina albă și lucrăm mai departe la lumină inactinică.

4. Deschidem la maxim diafragma obiectivului aparatului de mărit și aprindem becul acestuia. Mărginile transparente ale negativului vor fi acoperite cu ajutorul unor măști speciale care se livrează împreună cu aparatul de mărit.

5. Ridicăm capul aparatului de mărit pînă la înălțimea care permite obținerea măririi dorite și trecem la punerea la punct a imaginii. În acest scop vom așeza pe rama de copiat o foaie de hîrtie albă obișnuită pe care se proiectează imaginea. Pentru punerea la punct apropiem sau depărtăm obiectivul de aparat (mînuind dispozitivul corespunzător) pînă ce detaliile proiectate pe hîrtie apar clar.

6 Cu ajutorul riglelor ramei de copiat încadrăm după dorință, imaginea proiectată.

7. Închidem diafragma pînă la valoarea 5,6 sau 8. Sînt rare cazurile cînd măririle se fac cu diafragma complet deschisă. O diafragmă mai închisă îmbunătățește claritatea imaginii.

8. Stingem becul aparatului de mărit și pregătim o fișie de hîrtie fotosensibilă pentru a executa proba de expunere. Să nu uităm să împachetăm la loc restul de hîrtie.

9. Pentru a evita folosirea mai multor fișii de probă procedăm în felul următor. Expunem întreaga fișie timp de 5 s. de exemplu, apoi acoperim 1/3 din lungime pentru a putea face o nouă expunere de 5 s., pe celelalte 2/3 din lungimea fișiei. Acoperim apoi 2/3 din fișie, iar treimea rămasă o mai expunem 5 s. Am obținut astfel o fișie de probă cu trei zone de expunere de 5, 10 și 15 secunde.

10. Developăm fișia de probă în aceleași condiții în care am developat copia de contact. Spălăm sumar, fixăm 30—40 secunde și mai spălăm o dată.

11 Examinăm proba de lumina albă pentru a determina zona cu expunerea corectă. Stabilim astfel timpul de expunere.

12 Stingem din nou lumina albă.

13. Înlocuim hîrtia albă din rama de copiat printr-o hîrtie fotosensibilă, închidem cutia sau plicul cu restul de hîrtie, încadrăm subiectul nostru și expunem.

14 Dacă nu putem expune suficient unele porțiuni ale copiei noastre fără să supraexpunem altele, (unele porțiuni ale imaginii trebuie să aibă, la mărire, o expunere mai mare decît altele), putem întrerupe expunerea porțiunilor care riscă să fie supraexpuse, acoperind alte porțiuni cu mîna sau cu mici bucățele de carton decupate special pentru acest lucru. Mîna sau bucățile de carton se țin în dreptul zonelor respective (între obiectiv și hîrtie) și se mișcă continuu pentru a evita obținerea unor linii de demarcare precise între zonele diferit expuse.

15. Developarea, spălarea intermediară, fixarea și spălarea finală se fac la fel ca și la copierea prin contact.

16. Dacă fotografiile nu se glasează (cele executate pe hîrtie mată sau semimată) ele se așează pe un ziar cu fața în sus.

17. Dacă copiile de contact sau măririle au fost executate pe hîrtie lucioasă, ele trebuie glasate la aparatul de uscat și glasat.

18. Din apa de spălare copiile pozitive se trec direct pe placa cromată a acestui aparat, fiind așezate cu emulsia în jos.

19. Se trage apoi peste copii pînza aparatului și se trece cu ruloul de cauciuc peste pînză, apăsîndu-l puternic. Această operație elimină bulele de aer dintre copii și placa cromată.

20. Cînd apa de pe pînză se evaporă, fotografiile sînt uscate și glasate.

Dragi cititori,

Lecția de față încheie cursul de inițiere în fotografia alb-negru. Am căutat ca, în spațiul restrîns disponibil, să dăm cunoștințele elementare teoretice și practice necesare obținerii unor fotografii de calitate. Sperăm că expunerea foarte succintă, telegrafică chiar în unele cazuri, n-a împiedicat înțelegerea materialului tratat.

Așteptăm cu plăcere sugestiile și întrebările dv. referitoare la problemele foto care vă interesează și la „Colțul amatorului fotograf". Dacă întrebările pe care le vom primi interesează un număr mai mare de fotoamatori, răspunsurile vor fi publicate în revistă, dacă nu, fiecare va primi răspunsul prin poștă.

Urăm tuturor fotoamatorilor începători, care au urmărit acest curs, succese deosebite în activitatea lor creatoare și sperăm să le întîlnim lucrările în paginile diferitelor publicații și în expoziții.

Ing. Leonida TĂNĂSESCU

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

DIN VEDERE

Orizontal: Frapanți — Ava — Retina — Sărit — Umilă — Palizi — Mapa — Bani — An — Ori — Lacomă — T — Acteon — Șerpi — Sa — Acuș — Nga — A — RC — Tăutu — V — Ta — Zări — SSE — Iadeș — Ate — PD — Nuia — Atenție — Croșetă — Etna.

VEHICULE

Orizontal: Trabant — Spatii — Rania — Santina — Eminescu — EE — Ah — Nemo — Uleiuri — T — U — Ameriza — Inău — Rat — Pin — Rază — R — Inima — Gan — Apti — Teava — Matroz — Ce — Nalta — III — V — Ataș — Garat — Apă — Priam — Tip — Stop — Ren — Iertată — Zo — Animală — Rutier.

ÎNDEMN LA DRUMEȚIE

Orizontal: Acad — Cabană — Natură — Asan — Itinerar — Et — Călătorie — I — Arare — Mexic — A — Eza — RPM — Ato — Ambalat — Vocație — Otu — Ires — N — Er — R — A — A — Otomani — Tineri — Stas — Oțelari — Ort — Ra — Frizerie.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii 40.240

ZILE DE CONCURS ȘI FESTIVAL

(Urmare din pag. 1)

Urcînd pe Calea Victoriei, într-acolo unde în aceste zile un număr tot mai mare de vizitatori vin să aducă omagiul lor maestrului dispărut, l-am întîlnit pe compozitorul grec Andreas Nesseritis.

— Este a treia oară cînd vizitez Rominia — precizează dînsul — dar de fiecare dată prima mea grijă este să vin aici, la muzeu, și să mă prostern la lăcașul marelui muzician George Enescu care a dat nu numai patriei sale ci întregii lumi muzicale comori care vor trăi veșnic.

La rîndu-i, Gonzales Mantici, directorul orchestrei simfonice naționale din Havana, arată că a fost profund impresionat de ceea ce a văzut în sălile muzeului.

...Șirul impresiilor se completează cu fiecare vizită, de la o zi la alta Mărturii ale trecutului și realităților prezente ale vieții socialiste, vorbesc de la sine oaspeților despre poporul care l-a născut pe George Enescu. Exprimînd încă de pe acum bogăția și valoarea impresiilor culese, compozitorul italian Principe Remy a spus :

— Vizita la București va rămîne, desigur, una dintre cele mai frumoase amintiri ale vieții mele artistice.

A început concursul

— Aveți emoții ? l-am întrebat în seara deschiderii Concursului și Festivalului pe concurentul romîn Ludovic Spiess.

— Am avut... pînă azi dimineață. Acum nu mai am.

— ?!

Mirării mele i-a răspuns aproape... muzical :

— Dimineață s-a tras la sorți ordinea intrării la concurs în prima etapă. Așa că acum știu că... nu sînt primul !

De duminică dimineață, Concursul a început în cele trei săli din centrul capitalei : violoniștii la sala mică a Palatului R.P.R., pianiștii la Ateneu, iar cîntăreții — la sala Dalles.

...Pauza dintre audierea a doi concurenți îmi permite să intru în bătrîna sală a Ateneului. Venisem aici prevenit de pianista franceză Monique Haas că, anul acesta, datorită marelui număr de concurenți, alegerea va fi dificilă. Animația sălii — de altfel, arhiplină — se potolește treptat. O liniște studioasă coboară în văluitor din cupola Ateneului. Juriul ocupă locurile ce-i sînt rezervate, în loja centrală. As fi putut crede că mă aflu la un veritabil concert dacă, pe mesele juriului nu s-ar găsi mapele deschise (în care se înscriu din cînd în cînd aprecieri) și, alături de ele, albumul cu biografia artistică a fiecărui participant.

Sala întîmpină încurajator concurenții — cu toate luminile aprinse. Pe podium-ul unde altădată urca maestrul, pot fi văzuți acum tineri din toate colțurile lumii, cărora muzica și dăruirea cu care el și-a ridicat cel mai trainic monument le insuflă curajul unei confruntări internaționale și — cine știe ? — le deschide, poate, drumul unei strălucite cariere...

Aproape tot atît de emoționat ca și cei care-și dau probele, publicul urmărește, compară, apreciază. Sînt aici, zi de zi, reuniți prin aspirația comună pentru frumos, iubitori tineri și virstnici ai muzicii, admiratori și virtuoși ai pianului, studenți de conservator, artiști amatori... Urechile atente ale microfoanelor și privirile sclipitoare ale blitz-urilor memorează neîncetat, pentru marele public al radioului și ziarelor, — clipe hotărîtoare pentru interpreți.

— Privește în timp ce truns aceste comori. Despre felul în care știu să exprime înaltele sentimente și cugetări ne vor vorbi aprecierile juriului, a cărui exigență omagiază verbul enescian : „Ceea ce e important în artă este să vibrezi tu însuți și să-i faci și pe alții să vibreze".

Prilej de cunoaștere și prețuire

Marcel Mihalovici, compozitorul francez de origină romînă care spune un confrate, fotoreporter. Acum cîțiva ani l-am fotografiat pe Li-Min-Cean concurent și acum iată-l în juriu... Cine poate ști dacă nu sîntem acum martorii altui debut internațional ? Vezi, deaceea nici nu fac economie de clișee !

...O clipă de răgaz : pauza între două părți ale unei lucrări. Apoi, din nou, fără partitură, din acea memorie viguroasă pe care ți-o conferă studiul tenace, îndelungat — concurentul duce mai departe efortul al cărui preț numai el trebuie să-l cunoască. Pentru juriu, pentru public — acesta nu este un examen în sensul obișnuit al cuvîntului ci o afirmare a personalității muzicale în formare, cînd truda sublimează în acele calități concertistice proprii, necesare oricărui solist.

Aplecați asupra pianului, plimbînd arcușul pe corzile vioriI sau dînd aripi cu glasul acordurilor mirifice ale muzicii marilor creatori ai lumii, concurenții probează acum înțelegerea cu care ei au pătruns în tainele a mai vizitat țara, mi-a spus, chiar în ziua deschiderii Concursului și Festivalului :

— Este o instituție admirabilă, în primul rînd pentru cunoașterea muzicienilor din lumea întreagă și a muzicii însăși — pe care acești muzicieni ne-o vor oferi. Din acest punct de vedere, manifestarea se situează de la început pe un prim plan internațional și nu cunosc alt festival care să-i fie superior.

Într-adevăr, prin participarea muzicienilor din aproape 40 de țări, precum și a unor reputate formații — cum sînt Filarmonica din Viena și Baletul „Teatrului Mare" din Moscova — Festivalul dobîndește, în actuala sa ediție, un prestigiu internațional sporit.

În juriile Concursului ca și pe podiumurile sălilor de concert se întîlnesc aici și acum personalități proeminente ale muzicii contemporane — creatori, interpreți, dirijori, muzicologi — care leagă noi și trainice prietenii, fac un activ schimb de idei, fructifică roadele colaborării precedente.

Totodată, prezența la București a unor reprezentanți de seamă ai artei interpretative de peste hotare creează putința unei cunoașteri aprofundate a școlii muzicale românești. Între alții, pianistul maghiar Istvan Antal mi-a vorbit despre interpretarea muzicii românești în țara vecină și prietenă, iar dr. Shukichi Mitsukuri aprecia admirabilele lecții românești a arătat că va duce la întoarcere, partituri cîntărețel japoneze Mieko Tackizara (care ne-a vizitat nu de mult) pentru a fi cîntate și la Tokio. Basul finlandez Kim Borg ca și tenorul englez William McAlpin mi-au vorbit, de asemenea, în cuvinte elogioase despre Simfonia I-a de Enescu și Tripl concert de Paul Constantinescu pe care au avut prilejul să le audieze chiar în seara deschiderii Festivalului.

Printre cei interesați să cunoască îndeaproape creația și arta interpretativă românească se numără și Van Kappel, directorul muzical al radioteleviziunii din Copenhaga care urmărește să stabilească contacte și să solicite cîntăreți în vederea unei mai largi difuzări a creației noastre muzicale și interpretative în țara sa.

*

Efervescența artistică ce domnește în aceste zile în sălile de Concurs și Festival se propagă pe calea undelor și a peliculei filmate în întreaga țară și chiar dincolo de hotarele ei. Un număr uriaș de auditori, de telespectatori și cinefili urmăresc — în transmisii directe și înregistrări speciale pe bandă de magnetofon și pe peliculă — manifestările zilnice ale Concursului și Festivalului. În acest fel, prind viață, astăzi, înălțătoarele idei ale lui George Enescu care a dorit ca omenirea să învețe să devină fericită și socoteau că **„artistul dezvăluie umanității drumul către armonie, care înseamnă fericire și pace".**

Eugen ATANASIU

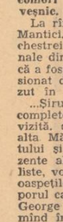

EVELINA STOIȚEVA
(R. P. Bulgaria)

EVGHENI NIKOLAEVICI IVANOV
(U.R.S.S.)

AGNES BALTZA
(Grecia)

AGATHA DRUZESCU
(R. P. Română)

PAUL ZUKOFSKY
(S.U.A.)

MARINA CRÎLOVICI
(R. P. Romînă)

KIM BORG
reputatul cîntăreț finlandez

Interviul nostru cu OTHELLO RADOU

DESPRE PICTURĂ ȘI REALITĂȚILE ROMÎNEȘTI

În afluxul neîntrerupt al turiștilor străini la Brașov, prezența unui pictor francez n-ar fi fost neobișnuită, dacă proaspăta noastră cunoștință nu ar fi resimțit într-un chip cu totul aparte chemarea acestor meleaguri. Am înțeles-o ascultîndu-l vorbind românește cu claritatea de exprimare a omului care a trăit cîndva în țară. L-am întrebat, așadar, cu explicabilă curiozitate :

— Cînd ați plecat din țară ?

— Părinții mei au plecat la începutul secolului. Tatăl este din Turnu-Severin, mama — din Lugoj. Eu m-am născut la Monte Carlo și am învățat românește acasă, în familie, citind cărți și, mai tîrziu, discutînd cu soția mea care e originară din Brașov — dar a plecat din 1935 în Franța.

Pentru a-și întîlni spusele, dînsul ne atrage atenția asupra numelui de familie a cărui ortografie franceză nu trebuie să ne împiedice a vedea că, de fapt, îl cheamă Radu.

— Ați mai vizitat țara ?

— Da. Prima oară în anul 1953, la Festivalul internațional al tineretului. Am revenit apoi de cîteva ori, în rudele soției. De astă dată mă aflu aici cu dorința de a organiza o expoziție proprie la București.

Printre obiectele prețioase unei atît de lungi călătorii cu automobilul, artistul francez poartă cu justificată grijă, diapozitive în culori după tablourile sale care, avînd proporțiile obișnuite unor picturi murale, nu pot, firește, să fie lesne transportate. Printre ele se află și reproducerile celor două pînze care, datorită valorii lor excepționale, au fost achiziționate de către Muzeul de artă modernă din Paris — unde expun marii pictori ai secolului nostru. Un epidiascop portabil ne dezvăluie originalitatea de gîndire și simțire întruchipată cu rafinament coloristic și rigoare laborioasă a formelor.

— Ca să ajung aici — ne explică artistul — am studiat mult. Inițial mă dedicasem... matematicilor superioare, dar a trebuit să le părăsesc din cauza situației grele în care s-a aflat familia după moartea tatălui meu. Pictura — ca de altfel și muzica — m-a atras însă din totdeauna. Aceste preocupări — însă nu m-au făcut (adăugă el zîmbind) **să devin adeptul geometriei în pictură — pe care o cultivă feluriți artiști din Occident. De altfel, personal, nu consider artă exagerările care merg pînă într-acolo încît sînt declarate creații... un bec sau o cutie de conserve așezate pe un piedestal !**

— Susțineți deci inspirația realistă în pictura modernă ?

— Personal am început să lucrez în pictură pe baze clasice, într-o manieră foarte realistă, fidelă naturii. Cu trecerea anilor și urmărind expozițiile lui Matisse, Picasso, Leger, Villon și alții, am evoluat, dar nu de o manieră arbitrară. Așa cum am învățat de la profesorii mei, am căutat formele cele mai plastice și culorile cele mai armonioase pe care ți le inspiră natura — potrivit cerințelor artei monumentale. Eu nu sînt de acord cu abstracționiștii care consideră că pictorul trebuie să invenieze forme noi fără să se nite la natură. Orice om care are sensul formei se naște cu ochi iar ochii săi stabilindu-i contactul cu lumea și natura, îi constituie un registru de forme în mintea sa — dar acest registru pornește din realitate. Așa se face că, deși unii pictori cred că inventează, ei nu fac decît să reproducă amintiri vechi ale naturii. De ce atunci să te inspiri dintr-o amintire veche, fleșcăită în loc să iei natura cu toată prospețimea și bogăția ei ? Pictorul, dacă este un adevărat creator trebuie ca, plecînd de la elemente naturale, să clădească o operă plastică. Iar dacă el merge în această direcție, pentru a ajunge la o mare dezvoltare de forme monumentale poate să obțină ca referința realistă să devină implicită în operei, de o manieră clară și directă. Desigur însă că, la început, artistul trece printr-o fază analitică atunci cînd observă natura și extrage toate elementele care-i par interesante — așa cum constructorii își adună mai întîi materialele pe teren.

Nimeni nu poate să ghicească ce se va construi cu materialul adunat. Totuși materialele au importanța lor : avînd materiale diferite, construiești case diferite. Cei care privesc superficial adunarea acestor „materiale" spun : ce interes prezintă punctul de plecare dacă se ajunge în puncte diferite ? Atunci eu răspund : dacă punctul de plecare ar fi fost altul — punctul de ajungere ar fi și el altul. Astfel, punctul de plecare — natura, realitatea — are importanța lui esențială.

— Cum priviți problema accesibilității artei din punctul de vedere al iubitorilor ei ?

— Este, desigur, foarte greu pentru un artist ca opera lui să placă tuturor. Cred că datoria artistului este să fie foarte cinstit și sincer, să lucreze cu cel mai mare respect pentru arta lui, să o ridice cît mai sus, să nu facă compromisuri.

Istoria ne arată că, în adevăr, pe un artist îndrăzneț, care aduce ceva nou, puțini diletanți au putut să-i prețuiască la adevărata lui valoare. Aici intervine însă rolul extraordinar al poporului care, în timp, consacră operele adevărate. Dacă în trecut a trebuit să treacă multă vreme pînă ce operele mari să fie înțelese, aceasta se datorește faptului că poporul nu a avut acces la cultura artistică. Acum, în țara voastră, de pildă, cu eforturile care se fac pentru difuzarea artei și pentru punerea la dispoziția poporului a mijloacelor de învățămînt și culturalizare, evident că distanța între adevărații artiști și popor se micșorează și dispare. Artiștii pot lucra în aceste condiții cu cea mai mare sinceritate și au posibilitatea de a fi înțeleși de către toți mai mulți contemporani.

— Cum apreciați creația plastică românească ?

— Am avut prilejul să văd expozițiile de arte plastice din București și Brașov. Un aspect care m-a interesat foarte mult este acela că se manifestă foarte numeroase tendințe, foarte diverse — ceea ce arată că artiștii din țara dv. lucrează în deplină libertate, în mai multe domenii și că eventualii căutărilor lor e foarte larg.

— ...Și despre realitățile cu care ați luat contact aici și, după cîte am aflat, ați realizat și schițe pentru viitoare tablouri ?

— Trebuie să spun că vin dintr-o țară de vechi civilizație și cultură, dar am putut remarca că efortul pentru învățămînt în general e foarte important, mai cu seamă pentru artiști, care pot să lucreze într-o securitate materială care nu există la noi. De asemenea, dezvoltarea generală a țării o feră o impresie considerabilă unui străin care a mai venit pe parcursul ultimilor zece ani. Sînt impresionante construcțiile care și dezvoltarea din punct de vedere economic și cultural așa cum am avut prilejul să văd la Expoziția realizărilor economiei naționale.

...M-am despărțit de pictorul Othello Radou cu speranța unei cît mai apropiate și — sînt absolut convins — plăcute revederi.

Sorin ROIBU

OTHELLO RADOU (mijloc) în vizită la filiala Uniunii Artiștilor Plastici din Brașov

Teatrul de Stat din Timișoara în a douăzecea stagiune

În 26 septembrie 1964, Teatrul de Stat din Timișoara deschide a douăzecea stagiune de la înființarea sa. În vederea acestei sărbători — căci împlinirea a două decenii de activitate rodnică este o sărbătoare — Teatrul din Timișoara și-a propus organizarea unei stagiuni deosebite, atît din punct de vedere al calității repertoriului, cît și din punct de vedere al calității spectacolelor. Astfel, în primele trei săptămîni ale stagiunii, teatrul va prezenta patru premiere și anume : „Ifigenia în Taurida" de Euripide, „Chitara care minte" (Judecata) de Tudor Bocșa, „Fizicienii" de Fr. Dürrenmatt și „Anton Pann" de Lucian Blaga. Vor urma apoi „Proștii sub clar de lună" (versiunea refăcută) de T. Mazilu, o piesă de Shakespeare (probabil „Cymbeline), „Apus de soare" de B. Delavrancea, „Azilul de noapte" de M. Gorki și „Febre" de Horia Lovinescu.

De asemenea, la sfîrșitul stagiunii vor fi organizate o expoziție și un festival al teatrului bănățean. În proiect se află o monografie a Teatrului de Stat din Timișoara. Sînt toate acestea destule motive, care îndreptățesc publicul bănățean să aștepte cu interes a douăzecea stagiune a teatrului timișorean.

SPICUIRI DIN PROIECTELE UNUI STUDIO EXPERIMENTAL

Între proiectele actuali stagiuni a Teatrului „C. Nottara" din București, proiecte care de altfel au și început să prindă contur practic, este și înființarea unui studio experimental al teatrului, care-și va avea sediul în mica sală de la subsol care numără 200 de locuri. Pe scena acestui studio experimental se vor juca piese contemporane, puse în scenă și interpretate conform principiilor teatrului modern. În afara pieselor în trei acte, scena studioului teatrului „C. Nottara" va adăposti o serie de spectacole „coupé" cu piese într-un act de autori romîni și străini, organizate în cicluri — tematică comună, curente literare sau aparteneță națională. De asemenea, se vor prezenta în lecturi dramatizate, lucrări din literatura universală (poezie și proză) și în schițe de înscenare, piese noi, încă necunoscute publicului, care se vor integra de altfel într-un ciclu denumit „piesa necunoscută". Se vor mai prezenta de asemenea în cadrul studioului seri de teatru pe o temă, ca de pildă „Rufonul shakespearean" sau „Dragostea la romantici", ca și un ciclu intitulat „Rolul vieții", în cage actorii vor putea să dea viață cu titlu de experiment marilor roluri din repertoriul universal. În același timp mai multi regizori ai teatrului vor avea prilejul să încerce un același act dintr-o piesă sau o piesă într-un act, fiecare. desigur, în propria sa concepție și cu colective de actori diferite — ceea ce va prilejui atît publicului cît și teatrului, comparații utile și interesante Spectacole care să permită actorului trecerea în aceiași seară prin diverse genuri de teatru, ca și un spectacol pe un scenariu dat care să cuprindă scene de mimă, de comedie, de dramă, de dans etc., se adaugă acestor interesante proiecte din care unele se vor integra în numai cîteva săptămîni în stadiul de realizare.

Portretul săptămînii

IRINA PETRESCU

Tînăra artistă distinsă în vara aceasta, la primul Festival al filmului romînesc de la Mamaia, cu premiul de interpretare pentru rolul Sonia din filmul „Străinul" s-a născut la București, la 19 iunie 1941. După ce și-a luat bacalaureatul s-a înscris la Facultatea de filologie.

Pe cînd urma cursurile acestei facultăți, a fost descoperită și aleasă de regizorul Liviu Ciulei pentru a interpreta principalul rol feminin din filmul „Valurile Dunării". Acest rol a fost hotărîtor pentru viitoarea sa carieră. Filmul fiind distins cu un premiu principal la Festivalul internațional de la Karlovy Vary (1960), tînăra debutantă și-a văzut astfel confirmate calitățile sale artistice. Drept care, a trecut să studieze la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale". Paralel și-a continuat activitatea cinematografică fiind distribuită în comedia muzicală „Nu vreau să mă însor", apoi într-un film dramatic „Poveste sentimentală" și în fantezia cinematografică a lui Gopo „Pași spre lună" — ceea ce i-a permis să-și cultive o gamă largă de posibilități de exprimare în felurite genuri artistice.

Terminînd institutul, Irina Petrescu face parte, în prezent, din colectivul Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra" și în același timp, este asistentă universitară la Facultatea de artă dramatică a institutului a cărui studentă a fost.

În cel de-al cincilea film în care joacă — „Străinul" — ea interpretează un rol de întindere și adîncime psihologică pentru realizarea căruia i-a fost atribuit premiul menționat la început.

• DE PESTE HOTARE • DE PESTE HOTARE • DE PESTE HOTARE

• *JEAN MARAIS* și *Mylene Demongeot* filmează în prezent, la o mie de metri altitudine, în Bretania, pe temperatură de 40 de grade la soare în noul film al regizorului francez *André Hunebelle* : *„Fantomas 64"*.

• DINTR-O recentă declarație făcută de Marcello Mastroianni, spicuim : „Mi-am dat consimțămîntul de a participa la filmul „Casanova" pe care îl va turna talentatul regizor Mario Monicelli. Desigur, voi avea mult de lucru : filmările se vor realiza la Roma, Veneția, în Sicilia, la Stockholm, în Spania, Franța, Germania, Iugoslavia Într-un cuvînt vol reface aproape întregul parcurs al călătorilor galant din secolul al XVIII-lea.

• *PRINTRE RECENTELE CREAȚII ale studiourilor din R.P. Chineză se numără filmul „Surori pe scenă", care înfățișează viața artiștilor în trecut și astăzi, precum și un film care evocă spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă, în timpurile grele ale revoluției, medicul canadian Bethune (în chineză : Pai-Ciu-en) care a sprijinit lupta dreaptă a poporului chinez.*

• *„SALUT CUBANEZII"* se intitulează un film de metraj mediu despre trecutul și prezentul Cubei realizat de regizoarea franceză *Agnès Varda*. Filmul este un ingenios montaj de fotografii însoțit de un comentariu prezentat de *Michel Piccoli*.

• *LA MOSCOVA a sosit trupa teatrului „Scala" din Milano pentru un turneu de spectacole. Artiștii italieni vor prezenta „Bărbierul din Sevilla"* și *„Boema"*. *În același timp, o trupă a Teatrului Mare din Moscova va juca la Milano.*

• ÎN LEGĂTURĂ cu împlinirea în acest an a patru secole de la moartea lui Michelangelo Buonarrotti, va fi realizat un film pe baza romanului „Agonie și extaz" de Irwing Stowne. Rolul titular va fi interpretat de cunoscutul actor american Charlton Hevston, iar regia o va semna regizorul englez Carol Reed.

• *MIHAIL SVETLOV, poetul și dramaturgul sovietic, lucrează în prezent la o piesă de teatru dedicată aviatorului și scriitorului francez Antoine de Saint-Exupéry.*

• REGIZORUL Christian Jaque pregătește filmul **„Iubește pe aproapele tău"** după scenariul lui Jacques Remi. Este un film asemănător prin tematica sa cu „Dacă toți tinerii din lume", realizat de primul regizor în 1957 .

• *MARELE PREMIU al Festivalului filmului de la Montreal a fost atribuit regizorului canadian Gilles Groulx pentru filmul său artistic de lung metraj intitulat „Pisica din sac".*

• *RECENT, a încetat din viață artistul francez Guy Decomble, în vîrstă de 53 de ani. El a jucat numeroase roluri în filme alături de Jean Gabin.*

• ÎN POFIDA zvonurilor după care Jean Gabin părăsește cinematografia s-a aflat că el intenționează să filmeze în continuare. Împreună cu Fernandel, a înființat o companie cinematografică A și fost anunțat primul film al noii companii în care vor apărea Jean Gabin și Fernandel.

• *„POARTA DIAVOLULUI" se intitulează noul film al regizorului american Anthony Mann cu Robert Taylor în rolul principal. Este o puternică demascare a rasismului în anii următori războiului de secesiune, realizată în genul binecunoscut al „western"-ului.*

• *MICHEL LE ROYER, pe care cinefilii l-au văzut în rolul generalului la Fayette joacă în prezent, pe scenă, rolul titular în „Căpitanul Fracasse" o adaptare teatrală a romanului lui Teophile Gautier.*

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

19 SEPT. - 1964 • 8 PAGINI - 1,50 LEI

ANUL VIII - Nr. 363 APARE ÎN FIECARE SÎMBĂTĂ

ÎN PLINĂ SĂRBĂTOARE A MUZICII

Aspecte și impresii de la cel de al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu"

Fotografia de mai sus, care-l reprezintă pe George Enescu în plină vigoare, la umbra unui copac bătrîn, este un document fotografic inedit. Ea a fost dăruită de marele nostru muzician, cu dedicație, în anul 1942, familiei poetului Gherghinescu Vania din Brașov, prin bunăvoința căreia o prezentăm — în reproducere — cititorilor revistei noastre.

Reportajul în pagina a 8-a

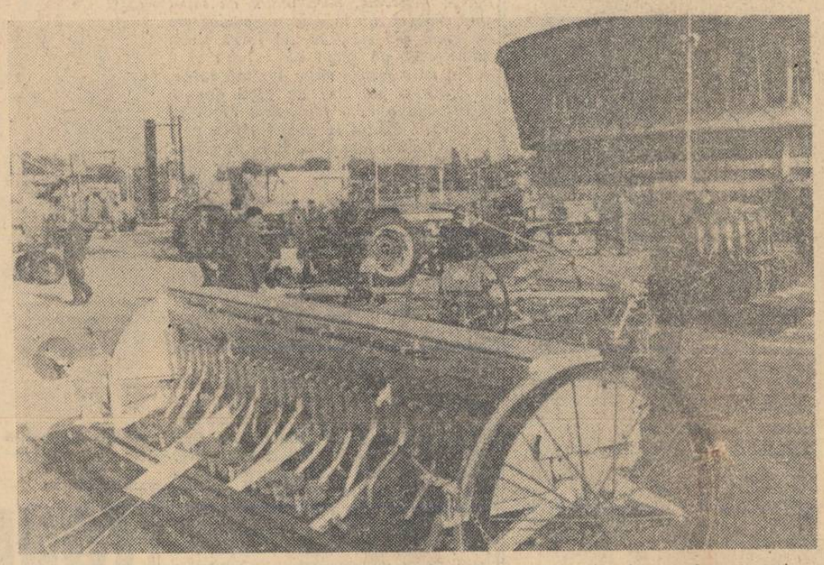

Standul exterior de expunere o mașinilor agricole, avînd în planul secund tractoarele

EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE A R. P. R.

Un exponat cu o frumoasă carte de vizită

TRACTORUL ROMÎNESC

Brazilia. „Pămîntul fructelor de aur" este, pe această porțiune de pămînt, sterp, gol, arid. Sună sec sub pași, înghițind pînă și duduitul înfundat al tractoarelor. Sînt toate la start, și locul acesta pare să fie în egală măsură punctul de plecare într-o încinsă cavalcadă a cailor-putere ca și locul de asalt al unor bătrîne și înțelenite pămînturi. Și chiar așa și e. Se află aici tractoare din toată lumea — toate în concurs, toate candidînd la titlul de desțelenitor al acestor pămînturi. E o competiție mondială. Primul tractor pornește, înfundă adînc în brazdă ghearele plugului, merge cîțiva pași, dar se oprește gîfîind de sarcină. Al doilea, ceva mai departe, icnește greu și se oprește și el.

Paul LAMPERT

(Continuare în pag. 2-a)

REPORTAJ DIN ADÎNCURI

O ultimă verificare a toaletei și reporterul, transformat în scafandru, se va aventura în adîncuri...

Am fost oaspetele unui grup de scafandri de la Stațiunea marină de cercetări piscicole din Constanța. Începuseră tocmai primele scufundări în adînc. I-am urmărit, plin de curiozitate, pe oamenii aceia dornici să descopere tainele din lumea tăcerii. Își legau pe spinare, cu niște chingi, două tuburi de aer comprimat, reductorul de presiune, tuburi care se încolăceau pe gît, își fixau pe ochi masca cu geam, iar pe picioare înotătoarele de cauciuc sau „labele de gîscă" cum li se mai spune. Apoi coborau sub apa mării.

Am rămas neclintit pe plajă, de la scufundare și pînă la revenirea la suprafață. Ori de cîte ori vedeam apărînd bule de aer ca niște mărgăritare, evacuate din plămînii oamenilor aflați în imersiune, știam că printre stîncile submarine totul e în regulă. După puțin timp, cînd un scufundător ieșea la suprafață să se odihnească pe o stîncă de pe țărm, notam în carnețel impresiile sale: „Cînd pătrund în adînc, în fața ochilor mi se deschide o lume extraordinară, greu de descris în cuvinte".

Nu de mult, am avut prilejul să constat la fața locului că ceea ce mi s-a povestit mai demult nu era cu nimic exagerat. Am acceptat bucuros invitația inginerului Mihai Lefterescu, conducătorul grupei de scafandri autonomi de la stațiunea amintită, de a pătrunde în adînc și ne-am întîlnit în ziua fixată pe plaja de la Mamaia. Baza noastră de lansare în imersiune era limba de pămînt ce înaintează în mare în apropierea pescăriei. Intrucît numai două butelii rămăseseră pe țărm încărcate cu aer comprimat la presiune înaltă, emoțiile de a mă avînta de unul singur sub apă m-au cuprins din primele clipe. Asigurarea inginerului Lefterescu că mă va supraveghea din cînd în cînd cu ajutorul unei măști obișnuite de scufundător și că în rest va înota la suprafață, mi-a dat însă curaj. Am fost încins cu curelele aparatului pentru a mi se fixa pe spate tuburile de peste 30 kilograme și centura de siguranță din plumb. Apoi am pășit în apă de-a-ndaratelea ca racul, deoarece labele de gîscă mă împiedecau să merg normal. După ce am mai privit o dată la chipul zîmbitor al instructorului meu m-am aruncat în apă. Trăgeam aerul din butelii fără greutate. După cîteva minute, uitînd parcă de sfaturile primite, am încercat să respir pe nas. Masca care-mi acoperea ermetic fața deasupra gurii nu-mi îngădui însă acest lucru și simțeam că mă sufoc. O sforțare bruscă și mă ridicai la suprafață. Eram bucuros că apa îmi ajungea aici doar pînă la gît.

„Așa-i la prima încercare — mi-o luă înainte tovarășul meu și apoi adăugă: Acum fii atent că vei pătrunde în adîncimi mai mari. Dacă se întîmplă vreo defecțiune, eliberează centura de plumb care îți anulează acum flotabilitatea. Apa te va ridica la suprafață".

...În fața mea se afla o lume miraculoasă în care lumina venea de pretutindeni. O lumină verde, de o frumusețe rară. Străbăteam împrejurimile într-o plutire lină care semăna mai mult cu un zbor decît cu înotul. Îmi țineam mîinile de-a lungul corpului și din cînd în cînd pipăiam buteliile de pe spate de teamă să nu le pierd. Băteam apa doar cu picioarele și făceam mișcări pe verticală prin zvîcnirea umerilor. Îmi pierdusem complet greutatea și mă simțeam asemenea cosmonauților aflați în stare de imponderabilitate. Cu cîteva minute înainte, la suprafață, sub povara buteliilor și a centurii de plumb, eram greu ca un cavaler medieval în armura-i metalică. Acum eram însă ușor ca fulgul. Îmbrăcat în costumul semietanș, confecționat dintr-o masă plastică buretoasă care se ajusta pe corp într-o strîngere plăcută, nu simțeam de loc răceala apei. În tăcerea care stăpînea sub apă îmi auzeam propria-mi respirație amplificată de cîteva ori și urmăream bulele de aer ce se ridicau încet spre suprafață. Respirația era ușoară, neîntreruptă. Detentorul îmi distribuia aerul din butelie la presiunea ce corespundea adîncimii.

La un moment dat am privit batimetrul prins cu cureaua de mîna stîngă. Acul fosforescent indica șase metri. Stînci mari cît casa zăceau prăvălite sub mine într-o îngrămădire ciclopică. Printre ele cîrduri de aterini argintii înotau încet în mișcările unui balet. Peștii nu se speriau de oaspeții nepoftiți și ne priveau ca pe niște locuitori din lumea submarină. Alge mari, lungi ca părul sirenelor din basmele lui Andersen, unduiau în curentul de fund. M-am oprit să admir niște viețuitoare de o frumusețe rară, lipite de stîncile din jur sau de cochiliile goale ale melcilor cu numeroase tentacule ca niște raze frumos colorate. Văzîndu-le mi s-a părut la un moment dat că mă aflam

Viorel LUPU

(Continuare în pag. a 2-a)

DIN SUMAR:

ÎN JUNGLA PAKISTANULUI
MURUNGII — UN TRIB PUȚIN CUNOSCUT

DESPRE EDUCAȚIE
O schiță de Peter Karvas

LUPTĂTORII NOȘTRI ÎN PREAJMA OLIMPIADEI

PRIETENA MEA CARTEA

5 MINUTE CU...
DEM. RĂDULESCU

SPORT-ȘAH-UMOR

CONDEIUL PORTĂREȚ FĂRĂ SFÎRȘIT

Un strămoș al tocului rezervor

INVENȚIA APARȚINE UNUI STUDENT ROMÎN LA PARIS ȘI DATEAZĂ DIN ANUL 1827

Au trecut 137 de ani de cînd un tînăr student romîn, plecat la Paris pentru întregirea cunoștințelor sale, se ocupa cu tot felul de mici meșteșuguri practice, folosindu-și iscusința pentru a-și procura veniturile necesare învățăturii

Studentul nostru o ducea, într-adevăr, foarte greu cu banii, iar misivele pe care le trimitea în țară aveau adesea accente de disperare. Într-o scrisoare a sa, citim: „...îmi rămîn numai două sute de franci, care de abia îmi vor ajunge pînă la sfîrșitul lui ghenarie și apoi nu știu cum mă voi mai iconomisi, dacă nu voi avea în grabă ajutoriu".

Și cum „dumnealor boierii efori" de la Eforia Școlilor din București, cu greu se hotărăsc să-i trimită sumele de care avea neapărată nevoie, mărindu-i lună de lună „strîmtorarea și lipsa", tînărul setos de învățătură se preocupă tot mai mult de „născocirile tehnice", menite să-i suplinească mijloacele de trai.

Printre acestea, s-a numărat și o invenție de un deosebit interes. Este vorba de „un condei portăreț fără de sfîrșit, alimentîndu-se însuși cu cerneală". Chiar din această denumire a sa, recunoaștem că această „pană fără sfîrșit" nu este altceva decît moderna unealtă de scris, astăzi atît de curentă, pe care o reprezintă stiloul, tocul rezervor.

I. M. ȘTEFAN

(Continuare în pag. a 2-a)

DE LA CALATIS LA MANGALIA

Pe nisipul fin, mii de trupuri, mai mult sau mai puțin arămii (gradul de bronzare e un calendar viu, arătînd cu aproximația de rigoare zilele petrecute în stațiune), se dăruie cu nonșalanță razelor toride. Ca o replică adusă neclintirii acestora, alții, tot atît de numeroși, se luptă zgomotos cu valurile, într-o agitată și plină de savoare hidroterapie. Un omuleț tuciuriu avansează anevoie copleșit de proporțiile saltelei pneumatice care întrece dimensiunea propriului său corp.

În aceste ore matinale întreaga populație sezonieră a Mangaliei, într-un consens unanim, s-a strămutat pe această fîșie lată de nisip din vecinătatea mării. O dată cu terminarea curei de soare și apă, gusturile vor deveni mai variate,

Paul MARIAN

(Continuare în pag. a 2-a)

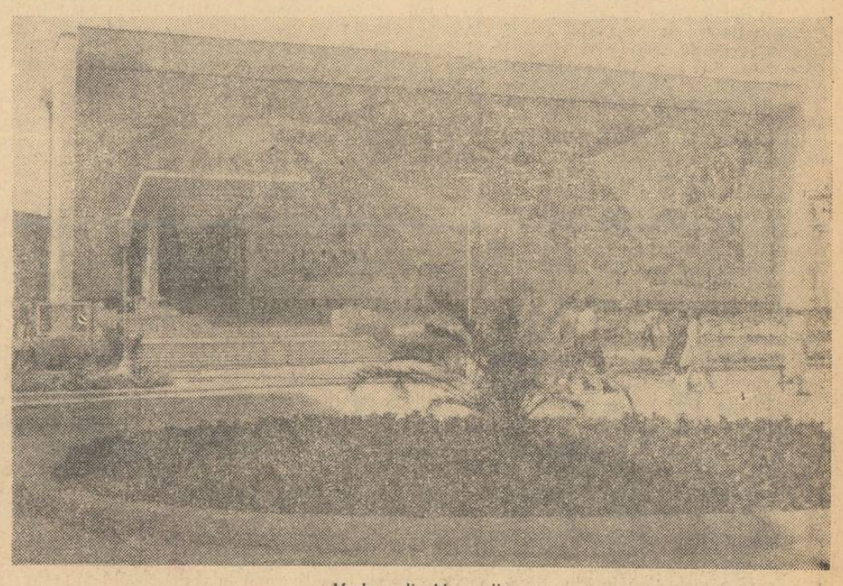

Vedere din Mangalia

ÎN DRUM SPRE NOUA-ZEELANDĂ LA BORDUL VASULUI OCEANIC DE PESCUIT „CONSTANȚA"

Fragment dintr-un jurnal de bord

Zi bună: puntea este acoperită cu variata faună pescărească a Pacificului

Insulele Mariane au o proveniență vulcanică. Relieful lor masiv se înalță cu semeție deasupra nivelului mării. La babord avem insula Taipan și Saipan, iar în partea opusă, în geana orizontului, se desenează o dungă vînătă, incertă: insula Rota Cu binoclul se disting și pădurile dese care urcă pînă în vîrful munților, dar nu se deslușește nimic distinct, totul e învăluit într-o ceață rară, ca-n vis. Navigăm de cîteva ore de-a lungul acestor insule care-și arată, pe măsură ce înaintăm, mereu o altă față, dar

Aurel Martin BOLOGA

(Continuare în pag. a 3-a)

EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE A R. P. R.

3 D H RACHETĂ ȘI BATISCAF

În timp ce rachetele străpung tot mai adînc Cosmosul și batiscafurile coboară tot mai adînc în oceane, sondele se afundă tot mai adînc în pămînt.

Cu sonda ajunsă în acest an la 5 309 metri sub scoarța pămîntului, țara noastră a înfipt pe mapamond jalonul unuia din locurile cele mai adînc cercetate de om; un jalon care, reprezentînd turla metalică a sondei, fixează această „cotă" ca o piramidă topometrică.

Aceasta, care și-a înfipt sapa la 5 309 metri sub pămînt, este instalația românească de foraj 3 D H. În timp ce turla sondei, elevată pe două picioare paralelipipedice ca două coloane fără sfîrșit, ne amintește de rampele de lansare a rachetelor, corpul sapei ne sugerează capsula coborîtă spre oceanul de țiței pe firul nesfîrșit al prăjinilor de foraj. Romînia este — în statisticile anului 1964 — printre primele țări care fabrică instalații de străpungere a adîncurilor atît de puternice. Înainte de Eliberare ea se număra printre primele țări petroliere doar sub aspectul extracției de țiței..

3 D H înseamnă 3 motoare diesel cu convertizoare hidraulice. Dincolo de etichetă „însă" înseamnă 2 100 cai-putere conectați la un singur pupitru de comandă ca cei 2 100 cai-putere ai locomotivei diesel; înseamnă automatizarea istovitoarelor munci pentru deșurubarea și înșurubarea prăjinilor de foraj (în număr de sute la fiecare sondă), pentru introducerea și extragerea la fiecare prăjină în parte a penelor de prindere (grele și ele de zeci de kilograme); înseamnă coborîrea petroliștilor de pe turlele pe care le montau țeavă cu țeavă și ridicarea întregii turle, montată acum la sol cu o singură mișcare a cablurilor trolliului. 3. D. H. înseamnă corolarul muncii novatoare a mecanicilor, strungarilor, forjorilor, inginerilor și proiectanților de la uzinele „1 Mai" din Ploiești — aici eroi cotidieni, peste hotare (la Leipzig, Paris, Salonic, Delhi, Milano și la alte tîrguri și expoziții internaționale) „ambasadori" ai tehnicii românești.

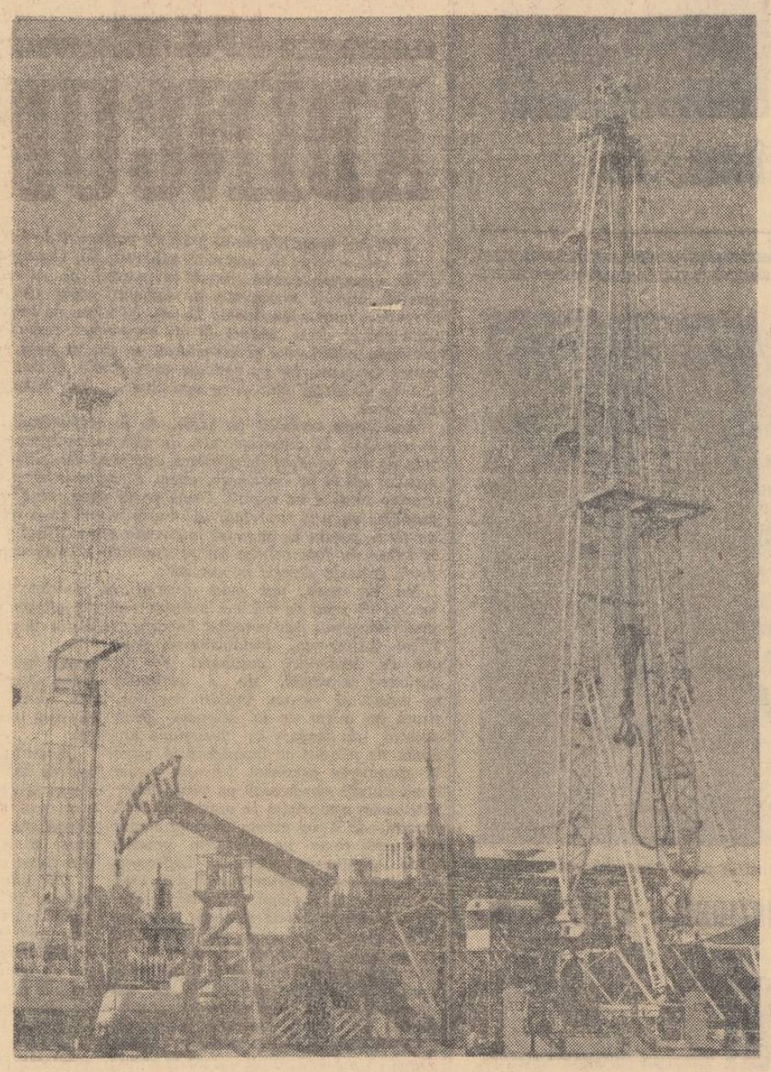

Sonda 3 D H din incinta expoziției

UN EXPONAT CU O FRUMOASĂ CARTE DE VIZITĂ

TRACTORUL ROMÎNESC

(Urmare din pag. 1)

Al treilea, al patrulea... Unul singur, roș la culoare, cu o emblemă necunoscută trece cu succes toate probele. Și dintr-odată numele îi devine cunoscut. Pe foaia de concurs, alături de marca și țara de proveniență, o mînă scrie apăsat: Bun pentru Brazilia.

Așa a fost omologat tractorul romînesc pe pămîntul Americii. Au urmat apoi Franța, Grecia și multe alte țări, fiecare parafînd cu un nou certificat de omologare, cartea de vizită a noii mașini. În numai cîțiva ani, tractorul romînesc și-a cucerit o faimă mondială. Azi e exportat în numeroase țări: în Europa ca și în America, în Asia ca și în Africa. O carte de vizită ca o carte de liberă trecere pe toate meridianele.

De la Brașov, din inima de oțel a Carpaților meridionali, au pornit spre terenurile agricole aproape 139 000 de tractoare. Cît de lung ar fi, pentru a-l cuprinde cu privirea, șirul lor? Cîte sute de kilometri ar trebui să privim înaintea noastră? Dacă privim înapoi sînt numai 17 ani...

Spațiul și timpul sînt coordonatele din totdeauna ale oricărui progres. Dar, pentru a-l înțelege pe al tractorului romînesc, ajuns azi în clasa produselor mondiale, va trebui să ne referim la coordonate mult mai precise, la ceea ce în limbaj tehnic se numesc caracteristici.

Avem în față, pe biroul unuia dintre cei mai vechi constructori ai tractorului, un tabel. Echivalează cu o pagină de istorie concentrată. Liniile cu denumirea unei caracteristici tehnice sau a alteia punctate de datele specifice fiecăruia din cele 15 tipuri de tractoare fabricate pînă în prezent, ne sugerează pregnant înseși liniile de dezvoltare ale producției de tractoare. Ne aplecăm cu interes asupra acestei pagini de istorie contemporană, filă din marea carte a industrializării țării: nu este pentru prima oară cînd descifrăm din simboluri numerice încă una și încă una din formulele progresului nostru tehnic.

...38, 45, 65. Ce sînt aceste cifre? Ele reprezintă forța tractoarelor, exprimată în cai-putere. Dacă prima cifră arată puterea primului tractor fabricat în 1947, iar a doua pe cea a tractorului intermediar, fabricat în 1958, cea de a treia vorbește nu numai de puterea ultimului tip realizat, cît mai ales de faptul că la Brașov constructorii de tractoare au reușit să îndeplinească una din sarcinile importante reieșite din Directivele Congresului al III-lea al partidului: construirea unui tip de tractor pe deplin apt nevoilor de azi ale agriculturii.

Este la înțelegerea oricui, chiar și a unui nespecialist, că nu-i tot una să ari pămîntul cu 38 cai-putere sau cu încă aproape 30 pe deasupra! În limbajul calculelor economice, așa cum s-au prezentat ele în urma experiențelor efectuate în teren, această creștere de forță a permis trecerea de la arăturile tradiționale de 15—25 cm, la arături adînci de peste 40 cm.

Îi datorăm tractorului romînesc (și cînd spunem aceasta, ne gîndim, evident, nu la metalul din el, ci la materia vie, umană, din care s-a plămădit) culcușul cald și hrănitor al recoltelor noastre din ultimii ani. Și nu numai pentru ceea ce numim forța sa, subînțelegînd de fapt capacitatea constructivă a realizatorilor ei.

În comparație cu primul tip de tractor pe roți, ultimul (de fapt ultimele, fiindcă la Brașov se fabrică acum o gamă de tractoare din așanumita clasă a tipului 650) realizează o viteză orară cu peste 7 km. mai mare. Din păcate nu se mai păstrează date în legătură cu productivitatea bătrînului I.A.R.-22 (azi obiect de muzeu) dar ne vom referi la tipul de tractor 27 care, fiind fabricat cu 11 ani mai tîrziu, ne furnizează comparații și mai semnificative, pentru ritmul progresului său. Față de acesta, tipul 650 obține de pe urma vitezelor de lucru sporite, o productivitate orară cu 70 la sută mai mare la arăturile de 23—25 cm + 15 cm scormonit, cu 81 la sută mai mare la lucrările de discuit; cu 80 la sută mai mare la cele de grăpat; cu 21 la sută mai mare la cele de semănat. După cum se poate vedea, sînt lucrări în care un tractor fabricat în anul 1964 aproape că înlocuiește două tractoare fabricate în 1958! Progresul tehnic este evident, după cum — trecînd pragul în domeniul economic — ne apare la fel de evidentă consecința sa: toate creșterile de productivitate ale tractorului se traduc în final în creșteri ale însăși productivității muncilor agricole.

S-ar mai putea da alte numeroase exemple despre performanțele care au situat tractorul romînesc în categoria produselor de talie mondială. Despre toate acestea însă, veți afla în timpul vizitei pe care o veți face sectorului mașini agricole din cadrul Expoziției realizărilor economiei naționale a R.P.R.

Paul LAMPERT

REPORTAJ DIN ADÎNCURI

(Urmare din pag. 1)

...într-o grădină cu trandafiri roșii-coral. Erau actiniile, raze sau trandafiri de mare cum li se mai spune acestor animale marine inferioare din încrengătura celenteratelor.

Înaintam încet printre stînci și instructorul meu, care primise între timp butelii încărcate, mi-a arătat cu mîna spre dreapta. La început nu înțelegeam ce vrea. S-a desprins de lîngă mine, mi-a făcut un semn să-l urmez și a pornit ca o torpilă către o stîncă verde. În jurul ei un cîrd de pești argintii încinseseră o horă fantastică. Peștii își continuau dansul la numai cîțiva centimetri de noi fără să ne bage în seamă. Ori de cîte ori încercam să pun mîna pe vreunul dintre ei, se depărtau cu viteză și se pierdeau printre stînci.

Mă convinsesem de diferența uimitoare dintre costumul autonom și cel de scafandru, greu. Și în timp ce admiram minunile adîncului mi-a venit în minte o întîmplare. Cu cîțiva ani în urmă am încercat prima oară să cobor sub apă îmbrăcat cu un costum de scafandru greu, cu cască metalică. M-am lăsat echipat în barcă de două ajutoare ale scafandrului șef Ilie Chițu care m-au „îmbrodus" în costumul gros, impermeabil, din cauciuc pînzat. M-am încălțat cu bocanci cu tălpi groase de plumb, cîntărind zeci de kilograme, mi-au înșurubat pe gulerul gros casca grea de alamă și la urmă ibloul rotund care mă izolase de aerul din atmosferă. În cască am auzit îndată șuierul aerului trimis de pompe. Încet, am coborît pe scară pînă cînd pînza albastră mi-a acoperit casca. Apăsam ritmic cu tîmpla dreaptă supapa de evacuare a aerului din cască și pe măsură ce mă scufundam atîrnat de ambarcațiunea de la suprafață cu parîma călăuză, simțeam crescînd presiunea în urechi deși mă aflam abia la 7 metri adîncime. În curînd am simțit sub picioare mîlul de pe fundul danei petroliere și am privit curios în jur prin ibloul rotund al căștii. Vedeam fundul plat și pustiu al bazinului unde mă scufundasem. Bocancii lestați se înfigeau în noroiul vîscos și fiecare pas ridica în urma mea un nor de ceață deasă. Am început să merg cu eforturi mari care mă făceau să gîfîi. Țineam legătura cu cei de la suprafață prin telefonul montat în costum și-i auzeam pe oamenii de acolo care mă întrebau cum mă simt. Vorbind cu ei am uitat să apăs cu capul clapeta supapei de evacuare și aerul proaspăt de la suprafață mi-a umflat costumul de cauciuc ca un balon, desprinzîndu-mă de pe fund. Am apăsat grăbit cu capul clapeta și șuierul bolborosit al aerului care ieșea din costum s-a auzit lung, lung, în timp ce eu, cu costumul dezumflat, cădeam spre adînc. Evacuasem prea mult aer și presiunea apei strîngea în jurul meu costumul de cauciuc de credeam că sînt cuprins de o caracatiță. Cituit, abia mai auzeam vocea scafandrului de la suprafață. Mi-am dat seama că sînt scos la suprafață și abia în barcă mi-am recăpătat ritmul normal al respirației.

N-am rămas așadar cu o amintire prea plăcută din încercarea aceia de a pătrunde sub apă. Gîndeam totuși că aș fi vrut să mai încerc o incursiune în lumea tăcerii și dorința mi-a fost împlinită în clipele acelea plăcute alături de membrii echipei de scafandri autonomi de la Institutul de cercetări piscicole.

...Instructorul mă aștepta cu răbdare fără să mă stînjenească din contemplarea frumuseții adîncurilor. Încet, încet am pornit, prinși de mînă, spre suprafață. Fundul acesta de mare spre care îmi întorsei de cîteva ori privirea, cu stînci mari și plaje de aur, se șterge încet, încet într-o ceață albăstruie, pe măsură ce urcam. În alunecarea lină mă consolam cu speranța că voi mai cobori în adîncurile tăcute... Fără îndoială, cu arbaleta și aparatul de fotografiat.

Viorel LUPU

După expediția sa submarină reporterul scafandru răsuflă mai ușurat și, în sfîrșit, zîmbește

CONDEIUL PORTĂREȚ FĂRĂ SFÎRȘIT

(Urmare din pag. 1)

Este probabil că nu numai strîmtorarea l-a orientat pe istețul tînăr spre această invenție. În acea vreme, studenții săraci copiau adesea de mînă cărți și cursuri întregi, iar notițele pe care le luau la toate materiile le dădeau de asemenea mult de furcă. Nu e deci de mirare că studentul era preocupat să găsească un mijloc lesnicios de scris, avantajos prin rapiditatea sa și prin evitarea obligației de a purta veșnic cu sine călimara. Și poate că și amintirea unei trude din trecut, de copist, cînd înmuia de sute de ori pe zi tocul în cerneală, l-a îndemnat la aceasta.

În 1899, cînd Alexandru Odobescu evocă amintirea lui *Petrache Poenaru* — căci de el este vorba — cu prilejul celei de a 25-a aniversări a fondării Universității din București, numindu-l, pe drept cuvînt, „un adevărat părinte al școlilor noastre românești", nu uită să menționeze că „la 25 mai 1827, el obținu de la guvernul francez un brevet de invențiune pe cinci ani pentru un condei portăreț fără sfîrșit, alimentîndu-se însuși cu cerneală; une plume sans fin, portative, s'alimentant d'encre d'elle même!... Cine știe dacă, pe timpul cînd în Paris, și-a bătut el capul ca să scornească un asemenea condei portăreț și nesecat de cerneală, nu-și va fi adus aminte de nevoile ce trăgea, în tinerețele sale de calemgiu, întingînd mereu condeiul în călimara de la brîu".

În orișice caz, unealta de scris a lui Petrache Poenaru era de o necontestată originalitate. Conform invenției sale, cerneala era conținută într-un tub, iar printr-o ușoară apăsare, putea fi împinsă spre vîrful unde era montată peniță. Această inovație reprezenta un prim pas spre crearea pistonului de stilou.

Brevetul francez, care poartă nr. 3208 și data de 25 mai 1827, acordat conform legilor din 7 ianuarie și 25 mai 1791, se păstrează în fondul de documente al Academiei R.P.R. Prof. dr. George Potra, care s-a ocupat îndeaproape de viața și opera lui Petrache Poenaru, publicînd și cea mai completă lucrare biografică asupra acestuia, subliniază că, prin născocirea sa, marele nostru cărturar urmărea să satisfacă cerințele celor „care doreau să aibă un toc totdeauna plin cu cerneală, care să fie pus în buzunar ca un creion, să poată fi purtat oriunde și folosit la nevoie".

Tocul inventat de Petrache Poenaru, a fost de aceea supus spre examinare, cu descrierea și schițele respective, Biroului Manufacturilor din Ministerul de Interne al Franței. După ce se fac obișnuitele cercetări, Direcția Invențiilor constată că obiectul prezentat de domnul Petrache Poenaru, domiciliat în Paris, în str. Tournon nr. 27, este util și interesant, eliberînd „Brevetul de invenție, perfecționare și import". Actul original, format în folio, poartă semnătura ministrului Corbière, secretar de stat al departamentului de resort și satisface cererea lui P. Poenaru „de a se bucura de drepturile de proprietate temporară, acordate și garantate autorilor și importatorilor de descoperiri din toate domeniile industriei".

Nu cunoaștem amănunte suplimentare în legătură cu acest brevet. După cît se pare, Petrache Poenaru nu a sesizat nici el însuși marea importanță a invenției sale și nu a insistat pentru punerea ei în valoare. După prima bucurie a reușitei, a dat-o uitării, probabil fiindcă i se părea cu totul mărunță față de alte chemări, care-i răscoleau cugetul. Fostul secretar al lui Tudor Vladimirescu, studia atent industria, agricultura, organizarea școlilor în străinătate, (mai ales în Austria, Franța și Anglia), fiindcă își visa și patria sa pornită pe făgașul înnoirilor. Și, într-adevăr, cînd s-a întors în țară, Petrache Poenaru și-a pus toate cunoștințele sale, de veritabil enciclopedist, întreaga sa experiență, uriașa lui putere de muncă, în slujba progresului științific și cultural al țării sale. Meritul său de organizator de seamă al școlilor de toate gradele de la noi este dintre cele mai însemnate și a fost larg recunoscut. Așa cum remarca acad. prof. I. G. Murgulescu, „Petrache Poenaru a muncit o viață întreagă pentru organizarea și dezvoltarea învățămîntului, pentru propășirea artei și culturii. Dar toată strădania lui de a ridica masele populare prin cultură se izbea de nepăsarea și rezistența regimului burghezo-moșieresc... Numai în zilele noastre, învățămîntul a deschis larg porțile culturii pentru copiii oamenilor muncii, așa cum visa Petrache Poenaru, iar școala a devenit în adevăr o școală a poporului".

Printre înfăptuirile acestui om „mintos și pacinic" — cum l-a numit Al. I. Odobescu în cuvîntarea pe care am menționat-o — să nu uităm și de inventarea tocului rezervor, care dovedește și ea spiritul său întreprinzător, ideile sale îndrăznețe. Și apiecîndu-ne asupra acestei modeste unelte de scris, pentru a ne așterne gîndurile sau a face vreun calcul, să luăm aminte că Petrache Poenaru a contribuit la eliberarea noastră de veșnica înmuiere a tocului în călimară, ajutînd la modernizarea scrisului, a acestei importante activități intelectuale, care a însemnat zorile civilizației și constituie și astăzi un important fundament al vieții culturale.

I. M. ȘTEFAN

Brevetul de invenție eliberat de ministerul internelor francez, acum 137 de ani, studentului romîn Poenaru

De la Calatis la Mangalia

(Urmare din pag. 1)

oamenii se vor dispersa, după preferințe, care încotro. Pe cei doritori să schimbe apa sărată de dimineață cu dulcele „vin de regiune" complectat cu un „twist" săltăreț, îi vei găsi musai la cazino. Grijuliii, care nu vor să scape prilejul de a-și încărca plămînii cu aer ionizat, vor putea fi neapărat întîlniți pe faleză și pe dig. Iubitorii de emoții artistice se vor îndrepta cu siguranță spre casa de cultură, dominată de impunătoarea fațadă din ceramică executată de maestrul Perahim sau spre cinematograful în aer liber din parc. În sfîrșit, nu puțini sînt aceia care, doritori să afle cîte ceva din istoricul acestei bătrîne așezări vor alege ca loc de popas muzeul.

Pe care dintre aceștia să-i însoțim? Faima legendară a Callatisului ne-a îndemnat și pe noi spre clădirea cochetă de pe malul mării care adăpostește secția din Mangalia a muzeului regional de arheologie. Și astfel, cu ajutorul exponatelor și al unor ghizi competenți am străbătut istoria milenară de la vechiul Callatis la moderna Mangalie de astăzi.

★

Era pe la sfîrșitul secolului VI î.e.n., cînd coloniștii greci veniți din Heraclia Pontică au întemeiat pe țărmul Pontului Euxin colonia Callatis, una dintre cele mai vechi colonii grecești de la Marea Neagră. Așezarea a prosperat, dominînd ca putere și bogăție pe toate cele din apropiere. Mult mai tîrziu dezvoltarea Tomisului avea să umbrească faima dobîndită de Callatis.

Săpăturile arheologice pornite la începutul acestui secol au scos la iveală rînd pe rînd impresionante mărturii asupra civilizației celor ce trăiau pe aceste meleaguri cu peste două milenii în urmă. Printre cele mai importante descoperiri se află o mare bazilică, cu numeroase încăperi, care a pus, pînă la identificarea ei definitivă, multe semne de întrebare arheologilor. Obiecte de arhitectură în stil ionic, doric și corintic, numeroase piese de sculptură (statuia lui Nemesis și a Afroditei, zeița Artemis la vînătoare, lîngă orașul Haron trecînd Styxul) pot fi admirate atît la Mangalia cît și la muzeul din Constanța.

Două momente deosebit de importante scot însă în lumină eforturile arheologilor. Primul este cel al descoperirii unui mare tezaur numismatic, cu prilejul săpăturilor efectuate pe locul actualei case de cultură. Într-un rest de clădire particulară, prăbușită în urma unui incendiu, s-au găsit nu mai puțin de 9 000 monede datînd din perioada anilor 180—260 î.e.n. Logica și informarea istorică au reușit să dea cercetătorilor imaginea celor întîmplate cu circa 18 secole în urmă. Faptul că și în alte părți ale orașului s-au găsit resturi de locuințe incendiate, datînd cam din aceeași perioadă, i-a determinat pe arheologi să atribuie dezastrul invaziei goților care au distrus Callatisul și alte cetăți grecești în perioada amintită. Tezaurul descoperit aparține desigur unui zaraf al cărui schelet a fost găsit alături de săculețele cu monede. Omul încercase, fără succes, să-și salveze comoara.

O a doua mărturie importantă găsită de arheologi datează din perioada romană. Se știe că prin anul 70 î.e.n. guvernatorul roman Lucullus a încheiat un tratat de amiciție cu cetatea Callatis. Era începutul influenței romane care avea să dureze cîteva secole. Faimosul papirus descoperit cu cîțiva ani în urmă la Mangalia datează din această perioadă. Din păcate, cu toate eforturile depuse, acest document nu a putut fi descifrat, contactul cu aerul fiindu-i fatal. Faptul că a fost găsit „în mîna" unui schelet care avea în cap o coroană de bronz aurit determină pe specialiști să presupună că e vorba de un decret de onoare acordat unui consul străin.

Arheologii continuă de zor săpăturile în necropola datînd din secolul al IV—V-lea e.n. situată lîngă gospodăria agricolă colectivă „Drumul nou", în porțiunea de acropolă din miezul orașului și în alte părți. Crîmpeie din istoria zbuciumată a cetății își așteaptă încă descoperirea. Cercetările sînt îngreunate de faptul că marea a ros mult din acropolă, pentru identificarea unor locuri fiind necesare adevărate expediții submarine. De asemenea, cercetările continuă pentru a suplini golul de informare ce există în privința traiului localnicilor după prăbușirea definitivă a Callatisului și pînă în secolul XV cînd apare pentru prima oară numele unei modeste așezări — Pangalia.

★

Între Pangalia secolului al XV-lea și Mangalia de pînă acum două decenii prea mare diferență nu este. Aceleași căsuțe din lut, aceleași garduri din bolovani, aceleași uliți nepietruite. O moscheie înconjurată de un cimitir medieval e singurul monument istoric care a rămas.

Anii noștri aveau să ducă la transformarea profundă a așezării, să dea Mangaliei o strălucire care întrece faima anticului Callatis. Spre deosebire de celelalte „perle ale Mării Negre", toate exclusiv stațiuni de odihnă, Mangalia s-a dezvoltat și ca oraș. Pentru cei 13 000 locuitori ai săi, care lucrează la topitoria de fier, la șantierul naval, la gospodăria agricolă colectivă, s-au ridicat numeroase blocuri moderne de locuit, s-au asfaltat străzi, s-au construit magazine. Numai în acest an orașul se îmbogățește cu încă șapte blocuri cu patru nivele și un bloc turn, cu cinci unități comerciale noi, printre care și originala braserie de pe faleză. De curînd s-a terminat și o altă podoabă arhitectonică a orașului: mozaicul din marmură din piațeta centrală din fața cazinoului. Motivele antice ale acestui mozaic fac, într-o formă artistică, legătura dintre trecutul și prezentul așezării.

Cît privește oaspeții sezonieri ai stațiunii, pentru ei s-au ridicat casele de odihnă confortabile de pe splendida faleză, cazinoul, cinematograful, moderna clădire a poștei și telefoanelor. Și peste tot spații verzi, nenumărate spații verzi care încîntă privirile și îndeamnă la odihnă.

★

...Ultimii vizitatori părăsesc clădirea muzeului. Pe drum, lîngă stadion, se întîlnesc cu spectatorii care comentează filmul proaspăt vizionat. Dinspre cazino răzbat sunetele unei melodii. Restaurantele sînt pline. Peste Mangalia plină de viață s-a lăsat noaptea.

Paul MARIAN

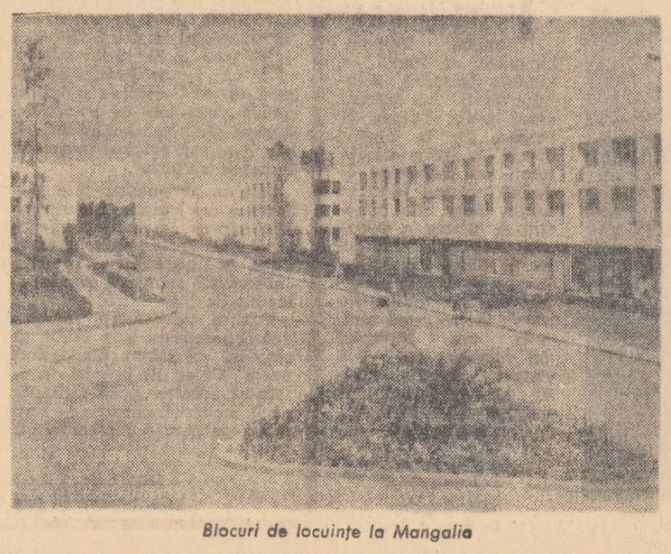

Blocuri de locuințe la Mangalia

IN JUNGLA PAKISTANULUI: MURUNGII - un trib puțin cunoscut

În partea de est a Pakistanului, între 20,50 grade și 25 grade latitudine nordică și 88,30 grade și 93 grade longitudine estică, se află un teritoriu cu o suprafață de 5000 mile pătrate care, prin varietatea și calitatea produselor sale (aici se produc din cele mai bune calități de iută, ceai, orez, bambus etc.) este bine cunoscut în întreaga lume. Dar, cu toate că produsele acestei regiuni sînt larg apreciate, producătorii lor sînt foarte puțini sau aproape de loc cunoscuți.

O rezervație naturală

Fiind frecventată în cea mai mare parte a anului de musoni și scăldată de ploi tropicale, această regiune, numită Chittagong, nu este altceva decît o aglomerație de păduri tropicale, străbătute în toate direcțiile de mici pîrîuri. Tocmai datorită acestor caracteristici, ținutul respectiv a devenit o rezervație naturală pentru cele mai diferite animale și păsări, de la papagali multicolori pînă la elefanți sălbatici și porci mistreți. Și nu numai atît; aceste păduri, aproape inaccesibile pentru cei din afara lor, sînt locuite de cîteva din cele mai primitive triburi care, se presupune, că există din timpuri imemorabile.

Wanklai și lungii

E vorba de o populație de aproximativ 300 000 de oameni făcînd parte din cel puțin 12 triburi diferite și care populează ținutul Chittagong. Dintre toate aceste triburi, cel mai interesant din punct de vedere al obiceiurilor și al vieții pe care o duce este cel al murungilor. În cursul îndelungatei sale existențe, acest trib a avut — la fel ca și acum — legături foarte restrînse cu alte popoare din afara junglei în care trăiește. Datorită acestui fapt, viața și cultura lui nu cunosc aproape nici o influență străină. Și astăzi membri ai acestui trib mai umblă aproape goi. Femeile și fetițele, în afara unui șal în partea de jos a corpului — denumit **wanklai** — nu poartă nici o altă îmbrăcăminte. Aproape la fel se îmbracă și bărbații. Aici, însă, intervine o mică schimbare: Karbaris — cum sînt denumiți conducătorii satelor — care, în anumite ocazii, pleacă la vreun tîrg vecin, se îmbracă cu un **lungii** — îmbrăcăminte din muselină care le acoperă corpul de la șolduri pînă la genunchi. Dar o dată „misiunea" oficială terminată, această îmbrăcăminte este pusă la o parte pînă la următoarea ocazie...

O viață izolată

Intreaga populație a murungilor, circa 16 000 de persoane, trăiește în pădurile din văile Bandarbanului, în mici sate. Fiecare sat se compune din 5 pînă la 15 familii. Murungii își părăsesc căminul numai pentru cîteva ore și atunci pentru a vizita unul din tîrgurile vecine, cu scopul de a-și vinde produsele, în schimbul unor fire de bumbac sau al unor imitații de giuvaieruri etc.

Murungii duc o viață complet diferită, izolată de cea a celorlalte triburi din această regiune. Atît obiceiurile cît și îmbrăcămintea, hrana și chiar locuințele lor sînt cu totul altele. Ei vorbesc un dialect care nu seamănă cu nici o limbă. Au propriile lor dansuri și cîntece.

Ca în vremuri străvechi

In ce privește situația lor economică, murungii depind de agricultură, practicată după așa numitul sistem **jhoom**, în cadrul căruia ei produc aproape toate cele necesare traiului. În rîndurile murungilor nu există meseriași, fiecare familie confecționîndu-și singură — eventual cu ajutorul vecinilor — cele necesare, ca unelte, vase, locuințe etc. Pentru cultivarea pămîntului, ei folosesc cele mai rudimentare unelte; plugul le este aproape necunoscut. Una din puținele unelte pe care le întrebuințează este **dao** — o unealtă în formă de spadă cu care pun și semințele în pămînt. In calitate de îngrășămînt este folosită cenușa ce rezultă din arderea lemnelor. In ciuda faptului că sistemul lor de agricultură cere un mare volum de muncă, rezultatul este nesigur deoarece recolta depinde de condițiile naturale care nu sînt prea prielnice. Tocmai datorită acestor condiții grele, între cele două sexe există o diviziune a muncii foarte strict delimitată. Bărbații se ocupă cu agricultura — construiesc case (pe care le ridică pe niște stîlpi la o înălțime de 1,5—2 metri de la pămînt din cauza pericolului ce-l prezintă animalele sălbatice), scot semințele din bumbac, mulg vacile, pescuiesc, confecționează instrumente muzicale din bambus etc. Femeile se ocupă de gospodăria casei, strîngerea lemnelor de foc, confecționarea **wanklai**-urilor, îngrijirea copiilor, dau ajutor la strîngerea recoltei etc. Conform acestei împărțiri, femeile sînt mult mai solicitate. Iar o fată, după ce s-a căsătorit, trebuie să lucreze pentru ambele familii — atît pentru a ei cît și pentru cea a soțului.

In ce privește hrana, murungii nu sînt prea... mofturoși: ei mînîncă tot felul de animale și păsări atît domestice cît și din cele pe care le vînează. Hrana lor se compune însă în principal dintr-o mare cantitate de orez fiert și curry — o mîncare făcută din legume sau pește uscat — și frunzele unui pom sălbatic denumit khanlengram. Atît vîrstnicii cît și tinerii de ambele sexe consumă o mare cantitate de vin din orez pe care fiecare familie și-o produce pentru uzul propriu, și fumează sau mestecă frunze de tutun.

Muzică și dans

Murungii sînt îndrăgostiți de muzică și dans. Atunci cînd cîntă și dansează, pentru a produce cît mai mult efect, ei se împodobesc cu cele mai diferite podoabe de metal: lanțuri, brățări, inele, mărgele etc.

Din ce se compune „orchestra"? In componența ei intră două tobe mari și un anumit număr de flauturi din bambus de diferite mărimi. In acordul muzicii acestei orchestre, un grup de zece fete, însoțite de zece băieți, încep dansul. Partenerii, ținîndu-se de mîini, se mișcă într-un ritm lent, formînd un mic cerc. O ocazie specială pentru petreceri cu dans și muzică o constituie așa numita ceremonie „Sachiya Kom" — ceea ce înseamnă „performanța ucigătorului", — cînd un vițel sau un alt animal este sacrificat de murungi. Și aceasta se întîmplă atunci cînd o familie sau alta a obținut o recoltă bogată sau cînd o persoană oarecare are vreo mare bucurie.

Femei murunge în drum spre tîrg

Tăierea însăși a animalului face obiectul unei adevărate ceremonii. Cu o zi înainte, animalul ce urmează a fi sacrificat este introdus într-un țarc, sub cerul liber. Toată noaptea, fetele și băieții din sat formează un cerc în jurul lui, dansînd pînă aproape de revărsatul zorilor. Atunci, ca la un semn magic, toți dispar pentru cîteva ore, după care reîncep să sară în jurul țarcului pînă ce **Sara**, — maestrul de ceremonii — îi dă unui tînăr o săgeată cu care, printr-o lovitură puternică și fulgerătoare, răpune animalul. După aceea urmează din nou dans și muzică pînă ce se pregătește masa unde se încinge un adevărat ospăț.

„Fugarii"

Cei care iubesc o fată și doresc să se căsătorească cu ea sînt obligați, datorită tradiției, ca în fiecare seară, timp de luni de zile, să cînte în curte un cîntec de dragoste sub fereastra iubitei. De fapt marea majoritate a cîntecelor murungilor sînt de dragoste. Iată în traducere, textul unuia din aceste cîntece:

O draga mea! tu ești cea mai frumoasă și dulce dintre toate fetele.
Eu vin la tine în fiecare zi și noapte și cînt cîntece dulci pentru tine.

Dacă tu ești ca un crin pe apă,
Eu pot ușor să te culeg
Și trebuie să fii mulțumită că te pun în părul meu, o dragă!

Fata își alege în aceste împrejurări, viitorul soț. Atunci cînd s-a decis asupra celui mai drag, cei doi tineri „fug" împreună pînă la cea mai apropiată casă. Imediat după ce află despre „fugă", părinții fetei încep „căutarea" celei dispărute. După ce „fugarii" sînt găsiți, toți se duc la locuința tînărului pentru a se înțelege cu părinții acestuia să plătească „prețul" miresei. Acest „preț" se ridică, de obicei, la o valoare echivalentă cu circa 24 lire sterline, plătibile după căsătoria oficială a tinerilor. Este deosebit de interesant și felul în care se calculează acest preț: aproximativ o treime constituie plata pentru corpul fetei; cam a 24-a parte se socotește prețul laptelui pe care l-a supt de la mama ei, iar restul pentru hrana, îmbrăcămintea și munca pe care fata a depus-o înainte de căsătorie. Dacă cele două părți ajung la un acord, atunci cei doi tineri se consideră căsătoriți. Dar mai există și complicații. In cazul cînd „fug" doi tineri din caste diferite, atunci cei mai vîrstnici oameni din sat se adună pentru a discuta această problemă și a vedea care din cei doi este „vinovat". Dacă băiatul este „vinovat" că a forțat fata să „fugă" cu el, atunci el trebuie să plătească celeilalte părți un preț evaluat la circa 5 lire sterline. Dacă „vinovată" este fata, ea trebuie să plătească echivalentul a 2 lire sterline.

Iată numai cîteva din datele despre viața și obiceiurile populației murungii, pe care le-a cules și apoi le-a publicat sub forma unor studii, A. B. Rajput, director adjunct în Departamentul cinematografiei și publicațiilor din Ministerul informațiilor și radiodifuziunii din Karaci (Pakistan).

Instrumentul dao este folosit, printre altele, și la prelucrarea lemnului

Cea mai mare peșteră din Europa

Speologi englezi amatori au descoperit recent, la Mo in Rana (Norvegia), cea mai mare peșteră din Europa. Peștera este situată pe linia cercului polar, pe o lungime de aproape două mile. Pentru a traversa lacurile subterane și pentru a se putea cățăra pe versantele alunecoase, speologii amatori au folosit niște bărci mici și niște funii rezistente la umezeala peșterii.

ÎN FOTOGRAFIE: un aspect din interiorul peșterii.

De pretutindeni • De pretutindeni

FIRMA americană „Philco Corp" a fabricat un aparat electronic pentru trierea scrisorilor. Automatul poate „citi" adresele de pe plicuri, dacă aceste adrese sînt tipărite sau scrise la mașină. Instalația împarte apoi corespondența în casete prevăzute pentru fiecare din cele 50 state ale S.U.A. Mașina poate tria 36 000 scrisori pe oră.

●

CELE MAI VECHI acțiuni din lume au fost emise de o societate minieră suedeză, la 16 iunie 1228. Ele pot fi văzute de vizitatorii expoziției mondiale din New York. Aceste hîrtii de valoare, scrise în limba latină, confirmă episcopului Peter Olofsson dreptul său asupra unei optimi din bunurile societății. Ca martor este menționat, pe fiecare acțiune, regele de atunci al Suediei. Societatea minieră suedeză care a emis acum aproape 700 de ani prima acțiune din lume, are în prezent un număr de peste 20 000 acționari.

●

NUMELE marelui port asiatic Singapore își trage origina din vechea limbă sanscrită, în care Singa înseamnă leu, iar Pura — oraș. Așadar, Singapore, a cărui dezvoltare modernă datează din anul 1819, înseamnă „Orașul leului".

●

COMPOZITORUL sovietic D. D. Șostakovici lucrează în prezent la opera „Pe Donul liniștit", după romanul cu același titlu de M. A. Șolohov. Invitat de autorul romanului, Șostakovici va face o vizită pe Don. „Am dorința — a declarat Șostakovici — să respir aerul stepei Donului, să mă întîlnesc cu eroii localnici ai Donului liniștit, să ascult cîntecele cazăcești, acolo unde au fost ele create și cîntate de popor, să primesc cît mai multe sfaturi din partea autorului nemuritoarei epopei".

●

ÎMPOTRIVA concepției după care rănile pielii se vindecă mai bine expuse la aer, au luat atitudine recent doi dermatologi din California. Printr-o serie de experiențe ei au comparat tratamentul rănilor neacoperite și al rănilor care au fost strîns acoperite cu o foiță de polietilen sterilizat. S-a dovedit că rănile acoperite s-au cicatrizat mai repede. Vechea concepție era justificată atîta timp cît umezeala de sub pansament favoriza dezvoltarea microbilor. Acum, pericolul infecției este înlăturat datorită sulfamidelor și antibioticelor.

●

ARHEOLOGUL francez Engel a descoperit, la o distanță de 200 km de Lima, rămășițele unei așezări vechi de 9 000 de ani, a locuitorilor de baștină din Peru. În urma săpăturilor efectuate, el a constatat că populația acestui sat străvechi a fost de statură înaltă și că, încă de pe atunci bărbații purtau pantaloni, iar femeile rochii.

●

OBICEIUL de a da mîna cu cunoscuții pe care-i întîlnim sau de care ne despărțim a fost inspirat de precauție. Mîna dreaptă întinsă spre cel întîlnit nu putea lovi, palma deschisă neputînd nici ascunde vreo armă sau o altă... surpriză neplăcută.

●

INDIFERENT de data la care s-au născut, japonezii sărbătoresc ziua lor de naștere de Anul Nou. Din această zi japonezul se consideră cu un an mai în vîrstă. Copilul născut la 30 decembrie împlinește la 1 ianuarie un an.

●

PENTRU prima dată a reușit să escaladeze Mont Blancul un... orb. Este vorba de Siegfried Zinnecker din R.F. Germană, care și-a pierdut vederea în cursul războiului. El a reușit această remarcabilă performanță alpină, în decurs de două zile, în compania altor alpiniști.

●

ÎN FRANȚA sînt pe cale de dispariție cîteva specii de animale între care lutra, pisica sălbatică și lupul. Aceasta, pentru că prinderea lor în capcană se face pe scară foarte largă. Lupii, mai cu seamă, sînt pe cale de a dispare cu totul. Se consideră că în întreaga Franță nu mai trăiesc în prezent decît vreo șase lupi, în departamentele Dordogne și Haute Vienne. Cît privește lutra, primejdia pentru existența ei o constituie murdăria apelor cu reziduuri industriale, iar pisica sălbatică devine tot mai familiară cu omul.

De pretutindeni • De pretutindeni

„Flămînzilă" imploră hrană

Grădina zoologică din Stuttgart (R. F. Germană) dispune de un punct de distracție deosebit de căutat nu numai de către vizitatorii mici, ci și de către vîrstnici. Este vorba de bazinul în care plutește în voie „domnul Tristano", supranumit și „elefantul marin", care este o focă uriașă.

Acest pensionar al grădinii zoologice atrage atenția nu numai prin dimensiunile sale, ci și prin cantitățile pantagruelice de hrană pe care le ingerează. Un „prînz" obișnuit al acestui animal marin constă din aproape.... 14 kilograme de pește. Anual el consumă cinci tone de pește și... tot se plînge că e flămînd.

Fotografia alăturată, înfățișîndu-l cu gura căscată și cu labele încrucișate peste piept în semn de implorare, este destul de expresivă pentru pofta nestăvilită de mîncare a acestui „Flămînzilă".

ÎN DRUM SPRE NOUA-ZEELANDĂ

la bordul vasului oceanic de pescuit „Constanța"

(Urmare din pag. 1)

niciodată cea adevărată; cînd se lățesc, cînd se îngustează, cînd se înalță, cînd se scufundă în cerneala albastră a oceanului; se ascund unele în spatele altora, apoi răsar din nou, din ce în ce mai depărtate, mai șterse, înălțîndu-se și coborînd parcă, legănate de valuri; se confundă cu cerul și cu apa, iar ochiul le pierde, le caută, le găsește, apoi iar le pierde și iar le caută, pînă cînd se topesc definitiv în ceața de vis din care au răsărit.

Soarele arzător e îndulcit de alizeul de la sud, vînt răcoritor, dar încărcat de abur.

Mă aflu printre pescarii români și japonezi care-și pregătesc cu hărnicie și voie bună uneltele de pescuit pe bordul traulerului „Constanța", construit pentru țara noastră pe un șantier naval din Japonia. În vecinătatea Noii-Zeelande bancurile sînt aproape tot atît de numeroase ca în Labrador. Nimeni nu poate prevedea care va fi rezultatul acestei curse experimentale, deoarece apele neo-zeelandeze au fost puțin cercetate pînă acum. Pescarii de la Marea Neagră au pornit, pentru prima dată, de-a lungul și de-a latul lumii, în căutarea peștelui bogat.

Sînt oameni viguroși, experimentați și ageri la minte, deprinși cu greutățile și dornici să învețe. Nici nu se poate altfel, căci iată: peste douăzeci de zile și douăzeci de nopți vom ajunge în Noua Zeelandă, iar de aici vom ieși în larg, la pescuit, timp de treizeci de zile. Iar după ce vor trece și aceste zile îi vom debarca pe japonezi în Noua Zeelandă și-apoi vom ieși iar pe mare, la pescuit, dar de astă dată singuri. Pînă atunci toate amănuntele meșteșugului și mînuirea sculelor pescărești trebuiesc negreșit însușite.

Mi-au plăcut întotdeauna activitățile manuale și-am admirat inteligența mîinilor îndemînatice. Poate de aceea am îndrăgit chirurgia; nici o altă îndeletnicire nu cere atîta dibăcie, stăpînire, atîta ordine și precizie în gesturi. Îmi aduc aminte cît timp a trecut și cît de mult am exersat pînă am ajuns să leg vasele sanguine cu oarecare iuțeală și siguranță. A face un nod trainic e deosebit de important, nu numai în chirurgie, ci și în meșteșugul pescăresc. De aceea, e mai bine să-l faci și să-l desfaci de cîteva ori la rînd pînă cînd felul de a trage așa ți se întipărește definitiv în memorie. Iată-l pe secundul japonez examinînd o paragată executată de un pescar marinar român. O ia, o privește, apoi plin de spontaneitate îl bate zdravăn pe umăr:

— O.K. Very well!

„Marinarul român e deplin satisfăcut de aprecierea secundului și zîmbește, în timp ce acesta ține să sublinieze încă o dată, cu voioșia lui caracteristică: Very well... Biiine!

Iată că pe punte a apărut acum și Kubo-san, reprezentantul firmei constructoare japoneze, însărcinat cu supravegherea instalațiilor radio ale navei în timpul cursei. Toate sînt în regulă, așa că nu prea are de lucru. Diminețile îl văd ieșind pe punte, plimbîndu-se și făcînd plajă, apoi îl întîlnesc în cabina-radio sau pe culoare unde ne oprim să stăm de vorbă.

Priveam în direcția insulelor Mariane care tocmai se mistuiseră în pîclele zării. Mi se părea că mai văd și nu mai văd Taipanul; ceea ce credeam eu a fi pămînt, nu era, poate, decît linia ondulată a valurilor, jucînd la orizont. Rota dispăruse și ea și oceanul a rămas iar pustiu, așa cum va fi încă multe zile de acum înainte.

Portul în care vom acosta peste cîteva zile, Wellington, a devenit în ultimul timp principalul nostru subiect de discuție. Numele capitalei Noii-Zeelande este pe buzele tuturor, deși n-o cunoșteam încă.

E o zi frumoasă, calmă, cu cer înalt care se arcuiește deasupra munților înșirați de-a lungul coastei, ca o frunte luminată de gînduri senine. Nici un zbucium, nici o incertitudine nu tulbură puritatea atmosferei. Marea e albastră, de un albastru curat, cerul e albastru, iar munții verzui par desenați cu peniță. Totul e limpede, fără echivoc. Toamnă neo-zeelandeză...

Azi dimineață s-au făcut pregătirile pentru lansarea traulului. Toți oamenii noștri se găseau la locurile lor, cu atribuții precise, fiecare fiind dublat de un pescar japonez, așteptînd momentul cînd comandantul va da comanda de lansare. În afară de cabina principală de navigație, vasul posedă o a doua cabină de comandă, instalată deasupra punții de lucru de la pupă, tocmai bine pentru ca cel care conduce operațiile de pescuit să aibă o vedere largă asupra tuturor aparatelor și utilajelor ce trebuie manevrate. Apoi în megafoane se auzi comanda: „Atenție, vinci traul!...".

Instrumentul principal de pescuit, traulul, este un năvod în formă de sac, de o capacitate impresionantă. El poate ridica, la o singură lansare, pînă la patruzeci tone de pește. Lansarea la apă și ridicarea traulului se execută cu ajutorul unei instalații electrice care acționează un vinci. Acestea permit, după nevoie, lungirea și scurtarea cablului de care este legat sacul. Manevrarea se face foarte simplu. La masa de comandă cei doi operatori — Corcodel și Gheorghiță — nu au decît să mînuiască un volan și cîteva manete.

Traulul a fost lansat la o adîncime de 300 metri. Vasul înaintează cu viteză scăzută. Cablurile întinse de la vinci pînă la pupă — unde dispar în apă de-o parte și de alta a toboganului care servește ca loc de lansare a sacului — vibrează ca niște coarde, gata să plesnească.

La ridicarea traulului mai tot echipajul se înghesuie pe puntea de lucru. În scurt timp pescarii români și-au însușit toate procedeele tehnice ale pescuitului oceanic. Vinciul se învîrtește domol, înfășurînd cu toate precauțiile cablul de oțel și încetul cu încetul în spuma mării își fac apariția flotorii de aluminiu. Atrași de peștele care se zărește prin ochiurile năvodului, sute de albatroși și pescăruși se adună la suprafața apei, se ceartă între ei, se scufundă, bat din aripi, cei mari fură peștele din clonțul celor mai firavi, apoi se-ndepărtează ghiftuiți sau cu gușa goală, după cum le-a fost norocul. În sfîrșit, traulul este ridicat pe punte. Oamenii se reped să deschidă sacul și peștele se revarsă, ca un torent, în bazinul din cală. În total, vreo patru tone. Rezultatul primei traulări nu este mulțumitor din punct de vedere cantitativ.

La traulările făcute azi predomină un pește lung, pînă la un metru, cu corpul turtit și îngust, de culoarea oțelului călit. Asemănarea lui cu o sabie este atît de izbitoare, încît i-am găsit un nume: „sabie de mare".

Da, înfățișarea unor animale marine poate fi foarte grăitoare. Iată acest arici de mare rotund ca o minge de fotbal și cam de aceeași mărime... Aruncat de împrejurări potrivnice în tancul de pește, își tremură gingaș codița înotătoare și clipește des din ochi cu un aer mirat, îndurerat și oarecum jignit. Nu știu de ce ariciul de mare, denumit în literatura de specialitate „peștele-sac" mi-a căzut cu tronc; l-am îndrăgit de la prima vedere.

În bazinul de pește, lucrul a început. „Sabia de mare", stavrizii și snapperii sînt aleși și aruncați pe banda rulantă. Aceasta îi duce, după ce în prealabil au trecut prin cîteva curente de apă care-i curăță de impurități, spre tunelele de congelare, unde „Moș Gerilă", recte inginerul frigotehnist Marian Murariu, are grijă să existe în permanență o temperatură de minus treizeci și trei de grade. Aici peștele îngheață bocnă; apoi este trimis pe calea unui conveier spre magazia-frigider, unde e un ger de minus 25 de grade deocamdată mai vastă și mai pustie decît... peștera de la Scărișoara. Oamenii lucrează în pufoaice și cu căciuli.

Aurel Martin BOLOGA

NOTE DE TELESPECTATOR

Fenomenul cel mai remarcabil în activitatea din ultimele săptămîni a studioului de televiziune rămîne înmulțirea transmisiilor în direct, prilejuite de feluritele evenimente politice, economice, culturale și sportive ale acestui început de toamnă. Despre oportunitatea acestui gen de transmisii, despre ecoul lor puternic în rîndul telespectatorilor, este inutil să vorbim. Vom spune doar că, în general, transmisiile pe viu sînt din ce în ce mai bine realizate sub raport tehnic și, uneori, se bucură și de o prezentare corespunzătoare. Foarte reușite, din punct de vedere al imaginei și al acurateței sunetului, transmisiile în direct din sălile de concert ale Festivalului internațional „George Enescu", izbutite de asemenea, eforturile operatorilor care au urmărit cu aparatele lor evoluțiile experte ale reputatului colectiv coregrafic al Teatrului Mare Academic de Stat din Moscova.

Numeroase, spre satisfacția unei largi categorii de telespectatori de toate vîrstele — au fost în aceste zile transmisiile sportive, atît din țară, cît și de peste hotare: campionatele europene feminine de baschet de la Budapesta, meciurile de fotbal din campionatul categoriei A și chiar un supliment neașteptat: întîlnirea de fotbal dintre Steaua și echipa irlandeză Derry City, desfășurată în zi de miercuri. În sfîrșit, au stîrnit mult interes cele trei transmisii în direct de pe stadionul Republicii, cu prilejul jocurilor balcanice de atletism. Este, să recunoaștem, foarte înurată sarcina cuprinderii pe micul ecran a unei scene atît de vaste ca stadionul forfotind de diferitele întreceri ale atleților — uneori cu cîteva probe desfășurîndu-se în același timp. Cu toate acestea, operatorii s-au achitat destul de onorabil de misiunea lor. Nu același lucru se poate spune despre comentatorii transmisiilor. Neținînd legătura cu juriile și arbitrii întrecerilor ori cu stația de amplificare a stadionului, dovedind adesea lipsă de documentare în privința istoricului diferitelor probe și recorduri, comentatorii au dat de multe ori lămuriri greșite, care au derutat pe telespectatori. În finala cursei de 80 m. garduri, în care alerga ca mare favorită corecordmana mondială Draga Stamejcici, crainicul a văzut-o învingătoare pe alergătoarea M. Iliuță. La fel s-a întîmplat cînd Mihailova a aruncat discul la 55,82 m., aruncare pe care același crainic i-a atribuit-o Olimpiei Cataramă, cu toate accentele admirative de rigoare. Sau atunci cînd l-a exclus din concurs pe însuși cîștigătorul probei la prăjină, bulgarul Hlebarov, pentru a-i atribui primul loc lui Astafei. Dacă aceste erori de informație s-au corectat de la sine, prin ziare, sau prin alte căi, neplăcut rămîne însă tonul grandilocvent, adesea fără conținut, al comentariului.

Spre satisfacția telespectatorilor, au existat însă și telecomentarii reușite, bine inspirate, antrenante și perfect lămuritoare, ca acela care a însoțit cea de a treia transmisie pe viu din incinta Expoziției realizărilor economiei naționale a R. P. Romîne.

Șt. RADU

Săptămîna la televiziune

20 SEPTEMBRIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 EMISIUNEA PENTRU COPII ȘI TINERETUL ȘCOLAR. 10.30 RETETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Filmul ÎNTÎMPLAREA PICTORULUI. 19.30 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 19.45 Aspecte de la întîlnirea de baschet dintre echipele R. P. Romîne și Greciei din cadrul Campionatului balcanic de baschet masculin. Transmisie de la Sala sporturilor Floreasca. 20.30 Filmul artistic BANCNOTA DE 1 000 000 LIRE STERLINE. 22.00 Armonii noi în operetă. Montaj din operetele „Amorul mascat" de Ion Hartulary Darclée, „Cîntec de boem" de Maurice Yvain și „Oklahoma" de Rodgers și Hamerstein. În distribuție: Lucia Roic, Valy Niculescu-Bănică, Constanța Cîmpeanu, Doina Ionescu, Eugenia Oiteanu, Andreea Constantinescu, Cristina Dan, Octavian Naghiu, George Mircea, Tony Buiacici, Iancu Groza, Gheorghe Bănică, frații Mentzel, Ion Tugearu, Victor Vlase, Cornel Patrichi și alții. Coregrafia: Adriana Dumitrescu. Conducerea muzicală: Cornel Popescu. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

21 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pădurea în septembrie. 19.30 Agenda celui de-al III-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu". 19.40 Filmul 3X3 = ...? 20.00 CONCERTUL LAUREAȚILOR CELUI DE-AL III-LEA CONCURS INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU" Acompaniază orchestra Filarmonicii de stat din Arad. Dirijor: Jan Hugo Huss. Transmisiune din Sala Palatului Republicii Populare Romîne. În pauză: TELESPORT. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

22 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ce am citit în vacanță? 19.40 Emisiunea de știință Documentarul: Prezențe invizibile. 20.00 PĂPUȘILE RÎD. Comedie satirică la adresa acelor părinți care atribuie copiilor lor calități imaginare. Bunica dorește cu ardoare, ca unicul său nepot să se înscrie la conservator, deși el nu are nici voce nici talente muzicale. De aceeași părere este și mama băiatului. Deznodămîntul îl veți vedea în comedia „Păpușile rîd". 21.30 Simfonia vestică. Emisiune coregrafică pe o temă folclorică americană. Muzica: Hershey Kay. Coregrafia: George Balanchine. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

24 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Grangurelul cel sfios. 19.30 CLUBUL TINERETII. 20.30 TILL BUHOGLINDĂ. Povestea viteazului și poznașului Till, eroul popular al povestirilor flamande din romanul lui Charles de Coster. Rolul lui Till este interpretat de actorul francez Gérard Philippe. În încheiere: Poșta televiziunii. Buletin de știri. Buletin meteorologic.

25 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Tineri sportivi... Demonstrații de baschet, lupte și box ale loturilor de juniori din cadrul clubului „Dinamo". 19.45 DUPĂ ZECE ANI. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 SHAKESPEARE ȘI ARTELE PLASTICE de Ion Szabetay. O emisiune dedicată reliefării atît a viziunii plastice a genialului scriitor englez, cît și a modului în care o serie de mari personalități ale artei universale au concretizat în imagini plastice, tipuri și situații din creația shakespeariană. 21.20 Muzică ușoară instrumentală. Cîntă o formație condusă de Jean Ionescu. În încheiere: Buletin de știri. Buletin meteorologic.

26 SEPTEMBRIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Rapsodii de toamnă. 19.30 Din viața animalelor (XVII): VIEȚUITOARE ÎN MERS. 19.55 Documentarul IMPROVIZAȚIE ȘI ARTĂ. 20.15 Transmisie de la Expoziția realizărilor economiei naționale a Republicii Populare Romîne. 20.40 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.50 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.50 Cîntă orchestra EDMUNDO ROS (II). Soliști: Pat Suzuki, Margie Ravel, Hector de San Juan, Los Hispanos, corpul de balet Arnoldo. În încheiere: Buletin de știri. Sport. Buletin meteorologic.

• PRIETENA MEA, CARTEA •

Nou în librării

ȘI NOAPTEA CREDEAU ÎN LUMINĂ — de Constantin Prisnea (Editura pentru literatură). Volumul cuprinde o suită de reportaje de pe meleagurile patriei. Folosind metoda antitezei trecut-prezent, autorul realizează în această culegere o frescă a actualității noastre socialiste. Cîteva dintre titlurile reportajelor: Ilustrată de pe Muntele Găina, Semnificația unui centenar, La poalele Carpaților, Meleaguri oltenești, Drumuri în Bărăgan etc., etc.

DIN LIRICA MĂRII (Editura pentru literatură). Antologia cuprinde versuri închinate mării, semnate de aproape 70 poeți, începînd cu Eminescu și Arghezi și terminînd cu cei mai tineri poeți contemporani. Poeziile din volumul îngrijit și prefațat de V. Nicolaescu sînt împărțite în patru cicluri: Mare aeternum, Omul și Marea, Țărm pontic, Cîntecul de dragoste al mării.

LITERATURĂ ȘI CONTEMPORANEITATE (Editura pentru literatură). Volumul beneficiind de un patetic cuvînt înainte al maestrului G. Călinescu, cu privire la misiunea scriitorului în societatea socialistă, înmănunchează studii, analize, sinteze privind fenomenul nostru literar. Dintre autori semnalăm pe T. Vianu, Perpessicius, Ov. S. Crohmălniceanu, G. Ivașcu, Paul Georgescu, I. D. Bălan, S. Iosifescu, D. Micu, N. Munteanu.

PLEC LA FACULTATE — nuvelă semnată de Nicuță Tănase (Editura tineretului). Nuvela care poartă amprenta stilului lui Nicuță Tănase aduce, de astă dată, în discuție probleme de etică din viața colectivului marei uzine hunedorene.

ZEFIRUL — de Haralamb Zincă (Editura militară). Volumul prefațat de Valeriu Rîpeanu, cuprinde nuvele, schițe, povestiri și reportaje din viața ostașilor noștri. Cititorul găsește multe pagini emoționante în povestiri ca: „Urmele", „În noapte", „Un civil în tranșee" și altele.

ÎNTRE RIGA ȘI IRKUTSK — de Vasile Nicorovici (Editura tineretului, colecția „În jurul lumii"). Volumul cuprinde note de călătorie din Uniunea Sovietică. Realizate pe un traseu ce însumează, după spusele autorului, mai bine de 30 000 km., notațiile se remarcă prin spiritul viu de observație, prin ineditul imaginilor surprinse în Siberia și republicile baltice, în Tataria și Tadjikistan, în Leningrad și Moscova.

FIZICĂ DISTRACTIVĂ — de Virgil Atanasiu (Editura didactică și pedagogică), cuprinde o serie de experiențe în același timp distractive și instructive. Volumul se adresează elevilor de școală medie cărora prin dezvoltarea cunoștințelor lor cu privire la legile fizice ale naturii, le dezvoltă curiozitatea științifică, le formează deprinderea de lucru, gîndirea logică.

SĂNĂTATEA PUBLICĂ în progresul și activitatea organizațiilor de masă conduse de P.C.R. (Editura medicală) aduce pe baza a numeroase documente inedite, mărturia luptei dusă de partid prin organizațiile sale de masă, în anii regimului burghezo-moșieresc, pentru îmbunătățirea asistenței medicale a populației muncitoare. Cititorul ia cunoștință astfel de aspecte ale activității duse, sub conducerea partidului, de către Sindicatele Unitare, Ajutorul Roșu, Liga contra terorii, Liga Muncii, Societatea pentru protecția femeii și copilului, Apărarea Patriotică ș.a.

MICROBIOLOGIA PRODUSELOR ALIMENTARE — de D. Moțoc (Editura tehnică). Lucrarea, de fapt o continuare a „Microbiologiei industriale", cuprinde descrierea microorganismelor care se găsesc pe diverse produse alimentare, condițiile lor de dezvoltare, acțiunea lor dăunătoare sau folositoare. Oprindu-se mai mult asupra rolului microorganismelor în procesele de fabricare a diferitelor produse alimentare, lucrarea se adresează specialiștilor din industria alimentară și studenților din ramurile de specialitate.

Nicolae Țațomir: „TAINICUL ARHIPELAG"

Am căutat în recentul volum al poetului Nicolae Țațomir să găsim o poezie cu titlul „Tainicul arhipelag", poezie al cărei nume, ca de obicei, să reprezinte și titlul cărții. O asemenea poezie nu am găsit. Ce reprezintă atunci „tainicul arhipelag"?

Răspunsul nu-l poți găsi decît după ce ai parcurs întreg volumul. Nicolae Țațomir oferă cititorului un florilegiu poetic. Gîndurile, simțămintele lui se îmbină într-un tot armonios. Varietatea nuanțelor îți dă imaginea unui arhipelag, al unuia tainic, căci în versurile sale, poetul a închis gînduri din cele mai diafane, sunete ce pot fi percepute mai bine dacă le asculți cu urechea aplecată.

Liricile îmbracă un univers larg, cu multe dimensiuni. Prezent în poezie, poetul participă direct la feluritele evenimente, la schimbările structurale ce au loc în societatea noastră socialistă. Sentimentul mîndriei patriotice pentru cele realizate se profilează și în „Holde": „Eterne, străvechi frumuseți, / Plecați-vă buza să beți / Din cupa de maci rubinii / Bobi proaspeți de rouă-n cîmpii, / Să prindeți putere, cîntînd / Recolta din faptă și gînd / Acum, cînd din zare în zări, / Se leagănă-n dulci legănări / — Ca holdele graiului meu — / O țară cu spicul ei greu".

Poetul ieșean închină o frumoasă poezie orașului său înnoit. Cele opt versuri pe care le-ar dori inscripție pe statuia lui Cuza-Vodă vorbesc despre noua față a urbei și despre domnitorul care: „Azi îl surprind adesea în freamătul diurn / Cu palma-i de aramă drept streașină la frunte, / Privind prin sita deasă a schelelor mărunte / Aeriana horă a blocurilor-turn".

„Meridianele" sînt niște note de drum comprimate la maximum. De pildă, Bruxelles-ul este schițat numai în zece versuri, la fel și alte orașe. Poetul nu face descripții, ci doar niște sublinieri lirice.

Notațiile sînt vibrante, transmițînd cititorului frămîntările poetului, asociațiile ce i le prilejuiesc peisajele ce-i ies în cale. Uneori, în aceste micronote lirice de călătorie peisajul trebuie dedus, operîndu-se prin urmare în sens invers. Aceasta demonstrează forța evocatoare a versului, posibilitatea de a reconstitui din cîteva linii un tablou, ceea ce nu este ușor, ceea ce cere însemnate posibilități de sintetizare. Examenul la care se autosupune autorul este trecut cu succes, creînd un capitol interesant, de autentică vibrație.

Cu multă gingășie sînt scrise poemele de dragoste și cu savoare fabulele miniaturale și satirele.

Luînd ca prototip pe Tîndală, el îi povestește cu sarcasm avatarurile. Astfel, popularul personaj se vede cînd recenzent, cînd preocupat de tainele spiteriei, cînd pătimaș dansator, condeier sau filozof. Nicolae Țațomir mînuiește bine satira, iar versul său țintește direct în acele năravuri pe care le vrea dispărute. E o calitate pe care dorim să o relevăm și care descoperă o nouă fațetă a creației poetului. În satirele sale se simte influența lui Tudor Arghezi. O influență care nu înseamnă pastișă, ci o tratare în stil propriu a unor teme. Ai impresia că, întocmai unui cîntăreț, Țațomir ia doar tonul de la marele nostru scriitor.

Versul satiric are o încărcătură grea. Și de sensuri și de lexic. Neologismele, în număr mare în poezia lui Țațomir sînt bine asimilate, nelăsîndu-ți impresia unui vocabular „căutat". Ele sună tot atît de bine și-și găsesc tot atît de bine locul ca și la George Topîrceanu, fără stridențe, fără asperități.

Ciclul avatarurilor lui Tîndală este amuzant, cu ironii scăpărătoare. Situate lîngă fabulele miniaturale, ele apar ca niște surori mai mari. Pentru că aceste poezii satirice au calitățile fabulei, pentrucă sînt la fel de aluzive chiar dacă ele apar ca niște obișnuite narațiuni.

Familiarizați cu micile fabule ale lui Marcel Breslașu, le-am gustat cu plăcere și pe cele din volumul la care ne referim. Fabulele nu sînt croite după modelul clasic. Le lipsește partea ultimă, a moralei, morala fiind presărată de-a lungul poeziei.

Volumul „Tainicul arhipelag" înseamnă o treaptă nouă, superioară în creația poetului.

Const. SÎRBU

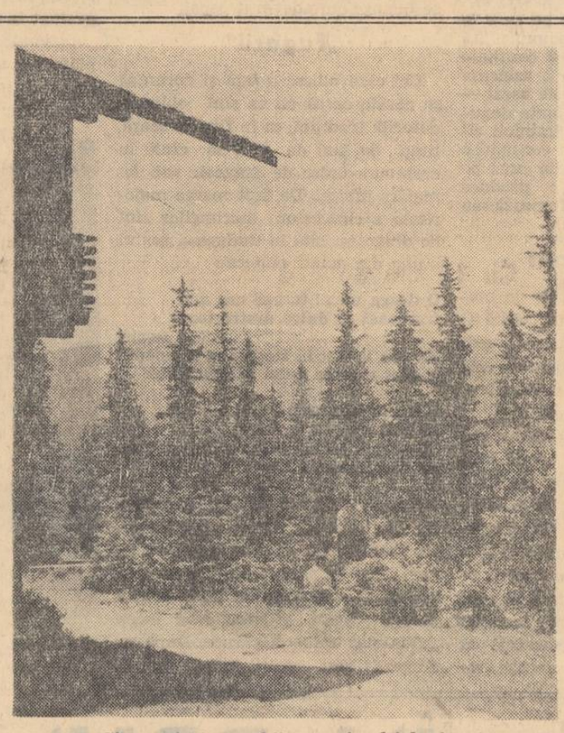

Cît cuprinzi cu ochii, numai codri de brazi

Aleea principală a stațiunii Păltiniș

MEDICUL DE ȚARĂ

Nu știam cum arată, dacă e tînăr sau bătrîn, înalt sau scund. Știam doar că îl cheamă Iuliu Toro, că e medic la Laslea din 1960 și că refuzase recent o ispititoare propunere de a concura pentru un post la una din policlinicile din Tg.-Mureș, concurs la care ar fi avut toate șansele.

Din felul cum îl descriau oamenii am simțit imediat că un asemenea om merită să fie cunoscut. Iată-mă așadar la dispensarul comunei; o clădire nouă, înecată în verdeață, cu multe săli, fiecare avînd o destinație precisă: cabinet pentru adulți, cabinet pentru copii, laborator, cabinet Roentgen, sală de tratament și de intervenții chirurgicale, maternitate, bucătărie dietetică.

Doctorul Iuliu Toro avea ore de consultații. Pentru moment am regretat că nu l-am prins într-o pauză de lucru, să putem sta de vorbă pe îndelete. Pe urmă însă mi-a părut bine că lucrurile s-au întîmplat astfel.

M-am instalat în sala de așteptare, spațioasă și odihnitoare, cărcia un vas cu flori proaspete îi dădea o notă optimistă. Cîțiva pacienți își așteptau rîndul: o femeie în vîrstă — probabil bunică — cu o nepoțică dolofană și neastîmpărată, un tînăr (venit cum am aflat pentru un certificat de căsătorie), alți doi bărbați și cîteva neveste tinere.

Oamenii discutau. Despre ce? Despre toate, despre vreme, despre mersul cîmpului, cine și-a mai cumpărat radio, motocicletă, mobilă sau altceva, cine se mai însoară, cine și-a mai făcut casă și altele de-ale satului.

Intră un bărbat. Dă binețe tuturor și se adresează bunicii cu fetița dolofană:

— Asta-i mogîldeața lui Ritz? Ia uite ce voinică s-a făcut!

— Păi, cum ai crezut? Are un an și jumătate, merge pe doi.

— Dar ce faci cu ea aici? E bolnavă?

— Da de unde, nu vezi că n-are astîmpăr, e sănătoasă tun. Am venit la control. I-a-junge mititica prin cîte a trecut.

— Așa-i. Eu să-ți spun drept, acum pot să-ți spun, nu credeam să mai trăiască.

Și cum nu toți cei de față cunoșteau povestea fetiței lui Ritz Heinrich, bătrîna o spune încă o dată...

Fetița lui Ritz s-a născut înainte de vreme, la nici șapte luni și cîntărea cît o găină mai răsărită: un kilogram și opt sute de grame.

— Ne uitam cum se stinge viața în ea ca o flacără. Toți pierdusem nădejdea, numai tovarășul doctor ne-a dat curaj...

Bătrîna e emoționată. Se simte că retrăiește niște clipe dureroase pentru familia ei. Pe urmă ne spune ce rețete scumpe, pentru care însă nu trebuia să plătească nici o lescaie, i s-au dat de la dispensar, cum a fost crescut puiul de om în vată, orele de veghe ale medicului Iuliu Toro. De multe ori o hrănea cu mîna lui și-i vorbea ca unui om mare:

— Tu trebuie să mănînci, ca să crești și să te faci mare. Auzi fetiță dragă? De cîțiva ani în istoria satului nu s-a mai pomenit nici un caz de mortalitate la copii. Să nu mă dai de rușine.

— Așa-i spunea. Și ea, floricica noastră, parcă înțelegea și uite acum voinică și sănătoasă, face numai năzbîtii, mînca-i-aș ochișorii ei...

O clipă se face liniște. Un pacient iese, altul intră (mulți au venit numai pentru un sfat). Un răgaz suficient pentru a face cunoștință — deocamdată — cu vocea doctorului Toro care răzbate de dincolo de ușa cabinetului. O voce energică dar caldă, în cazul de față ușor mustrătoare.

— De ce te-ai ostenit moșule pînă aici? Așa ne-a fost vorba? Tot treceam eu pe la dumneata, îți aduceam și medicamentele. Dacă se mai întîmplă o dată, să știi că mă supăr de-adevăratelea.

Discuțiile în sala de așteptare au început din nou, dezvăluind alte întîmplări.

Cineva își aduce aminte cum a sosit medicul în comuna lor. Prima impresie n-a fost chiar foarte bună. Li se părea destul de tinerel (Aflu că avea atunci 28 de ani). L-au primit cu dragoste, cu respect, dar o vreme tot la Sighișoara se duceau la doctor pentru tot ce nu era răceală sau gripă. Medicul avea cîțiva ani de practică, știa că încrederea oamenilor trebuie cîștigată. Prilejul s-a ivit foarte curînd. Într-una din nopți, un ciocănit insistent îl scoală din somn și o voce agitată îi semnalează un caz grav: colectivistul Neacșa „trage să moară".

Doctorul Toro a trimis după soră și felcer, și-a luat trusa și a plecat în fugă spre casa lui Neacșa.

— Era o beznă de-ți dădeai cu mîinile în ochi — povestește tînărul venit după certificat. Noi sîntem vecini cu Neacșa dar n-am știut nimic. Pe urmă am aflat că bătrînul se culcase ca de obicei mai devreme, în timp ce ceilalți ai casei mai trebăluiau. Cînd s-a dus nevastă-sa la culcare l-a găsit cu fața învinețită. Abia mai respira. Nu mai recunoștea pe nimeni. Oamenii s-au gîndit atunci la medic, mai mult ca să-i ușureze bietului om sfîrșitul, fiindcă nimeni nu trăgea nădejde că moșul o să mai trăiască.

Bătrînul suferea de inimă și după cum a constatat Iuliu Toro, făcuse un edem pulmonar. O noapte și o zi întreagă a rămas medicul la căpătîiul bolnavului, iar cînd a plecat, acesta era în afară de orice pericol.

Vestea i-a impresionat profund pe oameni. Medicul crescuse în ochii lor. Pe urmă alte cazuri le-au întărit și mai mult încrederea, respectul pentru munca lui.

— L-am îndrăgit cu toții, pentru că e priceput și săritor, cu dragoste de oameni.

Doctorul Toro cîștigase astfel nu numai stima, dar și dragostea colectiviștilor din Laslea.

O nevastă tînără cu basma înflorată, legată la spate, povestește următoarea întîmplare:

— Cineva l-a auzit o dată pe medic că zice: ce bună ar fi acum o înghețată. Adică doctorului îi plăcea foarte mult înghețata. Și ce credeți? A doua zi, în mașina colectivei care se întorcea de la Sighișoara, i s-a adus un ceaun întreg...

— Ei și tu: un ceaun — corectează tînărul cu certificatul.

— Nu un ceaun, un d-ăla special, de porțelan în care se ține înghețata, eu știu cum îi zice? Cu gheață împrejur, așa cum e la oraș.

Colectiviștii i-au pus la dispoziție medicului o trăsură, i-au asigurat o locuință bună. Oamenii îl ascultă și nu ies din cuvîntul lui. Mulți din comună îi datorează sănătatea și chiar viața.

— Să vă spun și eu un caz, intră în vorbă un alt pacient, un bărbat oacheș care-și tot răsucea pălăria de pai în mînă. Elza lui Martin mi-e cumnată, poate ați auzit. Femeia asta cînd a născut primul copil era să se prăpădească.

Cazul a fost într-adevăr destul de neobișnuit prin complicațiile care au urmat nașterii: se pornise o hemoragie abundentă. De transportat la spital nici nu putea fi vorba. Se cerea intervenția imediată a medicului. Acesta a telefonat să i se trimită urgent sînge pentru transfuzie. Pînă la sosirea salvării, medicul a trecut la oprirea hemoragiei și la prevenirea șocului hemoragic, care ar fi adus sfîrșitul fatl. Ce a urmat? Elza lui Martin a născut de curînd al doilea copil.

Am ascultat în ziua aceea multe întîmplări care vorbesc despre munca plină de abnegație a medicului din Laslea. Portretul lui — cu excepția celui fizic — se conturase deplin.

Curînd am rămas singură în sala de așteptare. Orele de consultații se terminaseră. Doctorul Toro a apărut în ușă, gata de plecare. M-a întrebat mirat (eram o figură necunoscută):

— Dumneavoastră? Pentru consultație?

— Nu... Da... adică voiam să vă pun o întrebare: de ce ați refuzat propunerea de a trece la o policlinică din Tîrgu-Mureș?

Doctorul Toro s-a gîndit un pic și mi-a spus:

— Nu știu, n-am făcut-o în nici un caz din bravadă. Adevărul e că m-am obișnuit cu oamenii de aici, i-am îndrăgit. Simt că le sînt necesar, că au încredere în mine și aceasta e mare lucru pentru un medic. Cred că mă înțelegeți?

La Tg.-Mureș sînt medici destui. Aici e mai mare nevoie de mine. M-am născut și eu la țară, am copilărit acolo. Știu ce situație sanitară jalnică era altădată la sate. Medicul de țară era o raritate. Îmi place chiar cum sună: medic de țară, parcă ar fi un titlu de noblețe, poate nu-i tocmai cuvîntul potrivit.

Ba nu, cuvîntul nu numai că e potrivit, dar și inspirat zis. Într-adevăr, e o muncă dintre cele mai nobile să aperi sănătatea celor ce au fost atît de oropsiți în trecut și care de-abia în anii noștri cunosc binefacerile științei și civilizației.

A. CRISTEA

În munții Cibinului

PE DRUMURI NOI

La marginea orașului, acolo unde străvechea urbe a Sibiului strecoară printre arbori stufoși cochetele străzi megiește parcurilor Sub Arini și Dumbrava, trecătorul mai puțin grăbit și dornic să cerceteze în pas de voie priveliștile întîlnite, ajunge pe neașteptate în pîn cîmp. Locul e vag vălurit, coborînd oarecum, așa că ținutul se înfățișează pînă în zări, departe. Un abur ușor, albăstrui, plutește peste iorburile vîrstate cu multicolore brîie de flori parfumate. Mai încolo, fundal neclintit, apare sur Cibinul. Prezența lui nu surprinde, nu uimește, nu-ți taie răsuflarea și totuși te impresionează, poate tocmai fiindcă se încadrează perfect în calmul peisajului, îmbiind la contemplare și visare. O călătorie prin coclaurii muntelui este într-adevăr ispititoare.

Pentru cei mai mulți turiști Cibinul a devenit sinonim cu Păltinișul, pitorească stațiune de odihnă amenajată pe o culme bogat împădurită. E punctul cel mai frecventat, de altfel, deservit de curse regulate I.R.T.A. Vilele arătăgătoare în frumosul stil montan în care piatra și lemnul brun devin reușite elemente decorative, pot găzdui concomitent circa 600 de turiști. Tot aici funcționează un club și un modern restaurant.

Dar Păltinișul este ca să spunem așa, și un veritabil nod turistic. De aici pornesc principalele trasee ale masivului. O cărare cu marcaje suie printre întinse păduri și prin căldările glaciare ale lezerului Mare și lezerului Mic, spre vîrful Cîndrelul, stîncos, plesuv și înconjurat de fulgere ca o cetate olimpiană.

În zilele frumoase perspectiva este grandioasă. Privirea rătăcește pînă hăt-departe, peste culmile Făgărașului, Parîngului, Retezatului. Mai rar pisc cu atîtea legende pornite din negura veacurilor. Pe aici trec de milenii, spre Obîrșia Lotrului, drumuri ale unor vestiți oieri, neîntrecuți în pregătirea brînzei în burdufuri și coajă de brad ca și în istorisiri și viersuri tulburătoare. Urmașii lor, bacii din Jinari și Poienari, nu sînt mai puțin iscusiți. Între altele, din laptele ce-l strîng se fabrică la „Sibiana", în linii tehnologice moderne, renumita brînză „Păltiniș".

Nu mai puțin atrăgătoare sînt Cheile Cibinului, prăpăstioase, întortochiate, cînd zăvorînd calea apelor ce se azvîrl peste praguri spumegînd, cînd lăsîndu-le în voie să se odihnească limpezi și albastre, peste văgăuni în care sălășluiesc păstrăvi ageri ce țîșnesc cu unduiri neașteptate.

Și apoi cîte alte locuri pitorești, demne de popas, nu vor fi fiind peste plaiurile domoale sau între stîncile abrupte, prin codrii deși? În multe dintre acestea sînt cabane primitoare: Bătrîna, Șanta, Brădet, Fîntînele.

Și iată că, în curînd, turistul pedestru ca și cel cu mașina sau motocicleta, vor avea la dispoziție drumuri de acces comode — largi și netede șosele care vor îngădui un circuit al masivului fără prea mari eforturi. Pe firul văii Ștezii s-a amenajat o șosea care va duce prin Șanta la Păltiniș. Această cale are calitatea de a nu avea nici o serpentină, este mai scurtă cu circa 2 km. față de actualul traseu spre stațiunea menționată și nu e supusă înzăpezirilor. O altă șosea a fost tăiată prin Cheile Cibinului. Ea leagă Sibiul prin comunele Cristian și Orlat și cabana Fîntînele de izvoarele Cibinului și cu același Păltiniș. În prezent aceste șosele, care vor folosi și pentru traficul forestier sînt în mare parte construite; pentru a se face joncțiunea lor cu drumul carosabil existent au mai rămas de executat din prima șosea aproximativ 2 km, în dreptul cabanei Șanta și un racord de un kilometru la cea de a doua șosea.

C. PREDA